

OVID DENSUSIANU

biobibliografie

Biblioteca Centrală Universitară din București
1991

SUMAR

NOTA REDACȚIEI	V
PERIODICE CONSULTATE.....	IX
ABREVIERI	XV
CRONOLOGIA VIETȚII ȘI A OPEREI.....	XVII

I.

OPERA LUI OVID DENSUSIANU

A. FILOLOGIE

I. Volume	3
II. În periodice	
a. Articole, studii, comunicări științifice	10
b. Însemnări și rectificări	14
c. Recenzii, prezentări, rapoarte, intervenții la Academie	19

B. FOLCLOR

I. Volume	
a. Scrieri originale	38
b. Culegeri.....	34
II. În periodice	
a. Articole	35
b. Recenzii, note, intervenții la Academie	36

C. ISTORIE. CRITICĂ LITERARĂ

I. Lucrări cu caracter general	
a. Volume	42
b. În periodice	42
II. Literatură română	
a. Volume	
1. Scrieri originale	44
2. Antologii	46
3. Prefețe	46

b. În periodice	46
1. Articole	52
2. Recenzii, note, scrisori către redacție, interviuri, rapoarte la Academie	57
III. Alte literaturi	
a. Volume	57
b. În periodice	58
D. LITERATURĂ	
I. Poezie	
a. Scrieri originale	
1. Volume de autor	60
2. În antologii	61
3. În periodice	62
b. Traduceri	70
II. Proză	70
III. Teatru	
a. Scrieri originale	
1. Volume	71
2. În periodice	71
b. Traduceri	71
E. CRITICĂ DE ARTĂ	
a. Articole	72
b. Recenzii	73
F. CULTURĂ. ÎNVĂȚĂMÎNT	
I. Volume	73
II. În periodice	
a. Articole	74
b. Recenzii, interviuri, note, scrisori deschise	79
G. PROBLEME SOCIAL-POLITICE	
I. Volume	80
II. În periodice	
a. Articole, interviuri, note	81
b. Recenzii	97
H. BIBLIOGRAFII	
I. Volume	98
II. În periodice	98
I. VARIA	98

2.

DESPRE OPERA ȘI PERSONALITATEA LUI OVID DENSUSIANU**A. LUCRĂRI CU CARACTER GENERAL**

I. Monografii. Volume omagiale	143
II. Studii, evocări, articole comemorative.....	144
III. Note, informații, referințe sumare.....	152
IV. Dicționare. Enciclopedii	
a. Românești	157
b. Străine	158
V. Bibliografii	159

B. LUCRĂRI CU CARACTER SPECIAL

I. Filologie	
a. Studii și articole	160
b. Semnalări de apariții, prezentări și recenzii la volume	163
c. Comentarii la articole, note și însemnări.....	174
II. Folclor	
a. Studii și articole.....	183
b. Semnalări de apariții, prezentări și recenzii la volume	185
c. Comentarii la articole, note și însemnări.....	189
III. Istorie și critică literară	
a. Studii și articole.....	193
b. Semnalări de apariții, prezentări și recenzii la volume	195
c. Comentarii la articole, note și însemnări.....	196
IV. Literatură	
a. Prezentări și recenzii la volume	212
b. Comentarii la articole, note și însemnări	213
V. Critică de artă	216
VI. Cultură. Învățămînt	217
VII. Probleme social-politice	222
VIII. Reviste conduse de Ovid Densusianu.....	226

3.

DOCUMENTE. CORESPONDENȚĂ..... 237**A. DOCUMENTE****B. CORESPONDENȚĂ**

I. Scrisori trimise	
a. Datate	238
b. Nedatate	
1. Destinatari identificați.....	278

2. Destinatari neidentificați	281
II. Serisori primite	282

4.

ICONOGRAFIE**A. FOTOGRAFII**

a. Datate	285
b. Nedatate	286

B. DESENE. CARICATURI. SCULPTURI 287

Indice de nume	289
Sumar	307

OVID DENSUSIANU: 1873—1938. Biobibliografie /elaborată în cadrul Serviciu bibliografic de Anca Calangiu, Mihai Vatan și Maria Negraru.
București: /s.n./, 1991.—
LXXXI, 310 p.; 20,5 cm (Biblioteca Centrală Universitară din București).
Indici p. 289—305.

012 DENSUSIANU, Ovid 1. Calangiu, Anca
016: 805.90 2. Vatan, Mihai
3. Negraru, Maria
4. Biblioteca Centrală Universitară din București

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ
DIN BUCUREȘTI

OID DENSUSIANU
1873 – 1938

BIOBIBLIOGRAFIE

elaborată în cadrul Serviciului bibliografic
de Anca CALANGIU, Mihai VATAN și Maria NEGRARU

București
1991

NOTA REDACȚIEI

Dedicată unui mare cărturar român din prima jumătate a secolului al XX-lea, biobibliografia *Ovid Densusianu* oferă cercetătorilor și celor interesați de știința și cultura românească o imagine de ansamblu și de amănunt asupra operei și personalității publice a lui Ovid Densusianu și a modului în care aceasta a fost receptată de contemporani și urmași.

Pentru orientarea generală și facilitarea consultării tehnice a bibliografiei, vom da cititorului unele lămuriri asupra volumului de față.

1. **C o r p u s.** Cercetarea noastră a avut în vedere, în primul rînd, scrierile tipărite ale lui Ovid Densusianu și referințele la opera și activitatea lui, consemnate de asemenea, editorial. La acestea am adăugat cursurile universitare, deși litografiate, întrucît ele reflectă nemijlocit și, adesea, exclusiv rezultatele cercetărilor științifice ale lui Ovid Densusianu și țin, prin urmare, de esențialul operei și personalității lui. În sfera interesului nostru a intrat, de asemenea, corespondența manuscrisă și materialul iconografic referitor la Ovid Densusianu. Nu am avut în vedere alt material de arhivă, cu excepția documentelor — foarte puține la număr — care au fost publicate.

2. **S u r s e.** Limitată la colecții publice, investigația noastră a epuizat fondurile de carte, periodice și manuscrise ale următoarelor biblioteci: Biblioteca Academiei Române, Biblioteca Centrală Universitară din București — cu filialele sale de la Facultatea de limbă și literatură română, Facultatea de limbi străine și Institutul de lingvistică, Biblioteca Centrală Universitară din Cluj-Napoca, Biblioteca Centrală Universitară din Iași, Biblioteca Universității din Timișoara, Biblioteca Națională a României, Institutul de etnologie, secția Fonetică și dialectologie, Muzeul literaturii române, Muzeul memorial „Emil Isac” din Cluj. Investigația se oprește la anul 1987.

3. Organizarea volumului

A. **C r o n o l o g i e.** Succesiune de momente din viața și activitatea lui Ovid Densusianu și de evenimente colaterale, considerate de noi semnificative, această primă parte urmărește să schițeze personalitatea lui Ovid Densusianu, atît sub

raportul formației spirituale — afinități genetice, studii, context cultural —, cit și al prezenței lui în contemporaneitate — ca savant și profesor, istoric și critic literar, director de revistă și poet, polemist și gânditor social. Lipsa unei perspective istorice — au trecut abia 50 de ani de la moartea lui — și rigori care țin de spațiul tipografic nu ne-au permis să insistăm asupra moștenirii spirituale și a semnificației acesteia pentru urmași. Ca bibliografie specială pentru *Cronologie* am folosit, complementar cu investigațiile noastre, următoarele volume: Georgeta Antonescu, „Aron Densusianu“; Jana Balacciu și Rodica Chiriacescu, „Dicționar de lingviști și filologi români“; Marin Bucur, „Ovid Densusianu“; „Dicționar cronologic. Literatură română“ (coordonatori: I. C. Chițimia și Al. Dima) — pentru perioada 1866—1900; „Istoria lingvisticii românești“ (volum apărut sub îngrijirea acad. Iorgu Iordan); „Scrisori către Ovid Densusianu“. Vol. I—III (ediție îngrijită, introducere, note, tabel cronologic și indici de Liviu Onu, Ileana Virtosu și Maria Rafailă, sub redacția lui Liviu Onu).

B. Opera. Scrierile lui Ov. Densusianu au fost grupate în capitole corespunzând diferitelor domenii de interes și activitate. Ordonarea lor succesivă a avut în vedere semnificația contribuției lui Ovid Densusianu la ceea ce ține de esența disciplinei sau domeniului respectiv. Așa se face că, deși *Literatura* i-a fost, poate, cea mai aproape, figurează în lucrarea noastră după *Filologie*, *Folclor*, *Istorie și critică literară*, unde Ovid Densusianu a avut o contribuție fundamentală la transformarea acestor discipline în domenii de cercetare științifică. O dificultate de ordin bibliografic s-a ivit la sistematizarea capitolelor *Filologie* și *Folclor*. O serie de lucrări nu au putut fi subordonate exclusiv unuia sau altuia din cele două capitole, punctul de vedere filologic și cel folcloric fiind complementare în tratarea subiectului respectiv. Ca urmare, am inserat lucrările în discuție, cu fișa bibliografică completă, la *Filologie*, menționându-le și la *Folclor*, numai cu titlul și cu trimitere la numărul sub care figurează la *Filologie*. Cursurile universitare au fost repartizate în diferite capitole, după criteriul tematic. O eventuală grupare a lor într-un capitol separat, de *Activitate didactică*, credem că ar fi fost mai puțin relevantă pentru o imagine sintetică asupra activității științifice a lui Ovid Densusianu. Manualele școlare de limba și literatura română și-au aflat locul în capitolul *Filologie*, ca manifestări — la un nivel mai modest, dar nu mai puțin important — al aceleiași orientări științifice în studiul limbii și literaturii române, teoretizate și promovate de Ovid Densusianu prin toată activitatea sa filologică.

C. Despre opera și personalitatea lui Ovid Densusianu. După un capitol introductiv grupând referiri de ordin general, această secțiune reia, simetric, organizarea părții anterioare (Opera), înlesnind o informare rapidă și simultană asupra lucrărilor lui Ovid Densusianu și a receptării lor. Pentru sintetizarea informației, referințele la volumele semnate de Ovid Densusianu sînt grupate sub titlul volumelor respective, reuate în ordine cronologică, fără număr

de inseriere. Simetria în organizarea celor două părți ale bibliografiei se oprește după capitolul *Probleme social-politice*. La partea de referințe urmează un capitol pe care l-am numit *Reviste conduse de Ovid Densusianu*. Aici sînt grupate semnalări de apariții, prezentări, aprecieri privind revistele „Vieța nouă”, „Grai și suflet”, „Înălțarea” precum și activitatea lui Ovid Densusianu ca director și teoretician al lor.

D. Documente. Corespondență. Documentele, la care ne-am referit cînd am delimitat corpusul, nu comportă particularități de descriere. În ce privește corespondența, o primă secțiune cuprinde scrisorile *trimise*, împărțite, la rîndul lor, în *date* și *nedate*. Scrisorile date sînt ordonate cronologic, iar cele nedate — în ordinea alfabetică a numelui destinatarilor. Acolo unde accesul ne-a fost permis, fișa cuprinde o scurtă adnotare a textului și menționarea referințelor onomastice. Pentru scrisorile *primite*, a căror inventariere ar fi sporit în mod excesiv volumul acestei lucrări, trimitem la excelenta ediție întocmită sub conducerea prof. Liviu Onu și publicată în colecția „Documente literare”, *Scrisori către Ovid Densusianu*.

E. Iconografia. Principala distincție s-a făcut între *Fotografii* și *genul plastic* — *Desene, caricaturi, sculpturi* și, în interiorul acestora, între *piesele date* și *cele nedate*. Pentru cele nedate s-a folosit ca element de ordonare data primei publicări.

4. Norme de redactare

Textele publicate fără titlu au primit un titlu dat de noi, utilizînd uneori primele cuvinte ale textului. În aceste cazuri, titlul figurează între paranteze drepte.

La textele nesemnate, numele autorului (cînd au existat posibilități de identificare) figurează în vedetă, de asemenea, între paranteze drepte. Cînd nu am avut certitudinea identificării, am marcat dubiul prin semnul întrebării. Este cazul multor texte din *Operă*, pentru care sînt destule șanse ca ele să-i aparțină. Problema paternității s-a pus cu semn de întrebare mai ales pentru textele apărute la rubricile *Cărți noi* și *Din mișcarea literară* ale revistei „Vieța nouă”, la care au colaborat și discipoli ai lui Densusianu, tributari ca stil și idei, mai ales în prima tinerețe, magistrului.

În general, s-a evitat repetarea unei descrieri bibliografice detaliate, astfel încît volumele semnate de Densusianu sau de alții, odată inseriate în bibliografia noastră, au fost menționate ulterior numai cu titlul și cu trimitere la numărul de înscriere. Nu s-a putut proceda la fel și cu cele care, deși menționate frecvent ca sursă, nu și-au aflat temelul înscrierii ca poziție separată. Așa s-a procedat, de exemplu, cu colecția de documente a lui Gh. Cardaș.

Transcrierea. În general, au fost urmate normele ortografice actuale, cu atât mai mult cu cît Ovid Densusianu însuși și-a revizuit ortografia, la puțin timp după debut, cerînd în „Revista critică-literară” să i se publice articolele cu ortografia mo-

dernă, unanim acceptată. Acceptarea noii ortografii nu a inclus însă și forme ca *Vieța nouă* (cu forma de caz oblic: *Vieței nouă*), sau forma *nouă* (ex.: *Puncte nouă de vedere...*) — forma de feminin plural a adjectivului *nou* (simetrică cu cea de genitiv singular citată mai sus). Am păstrat aceste forme în titluri și citate, iar numele revistei „*Vieța nouă*“, ortografiată ca atare, și în adnotări (numai forma de nominativ), dat fiind că a intrat în istoria literaturii cu această ortografiere. Este motivul pentru care am folosit, ca atare, și numele revistei „*Sămănătorul*“.

Abrevieri. Am folosit abrevierile general acceptate ale seriei de Bibliografii editate de Editura Științifică și Enciclopedică, de tip: Vol. (= volum), nr. (= număr), ms. (= manuscris, -e), ed. (= ediție), fragm. (= fragment, fragmentar), ref. (= referitor, referință, referiri) ș.a. Numele proprii din titluri au fost reluate în adnotare prin inițiala sau inițialele corespunzătoare formei în care apar în titlu. Pentru numele lui Ovid Densusianu am folosit abrevierea Ov. D., firește cu excepția citatelor. În *Cronologie*, pentru a păstra fluența textului, nu am folosit abrevieri.

Lămuririle necesare numai pentru anumite părți ale volumului au fost date în note de subsol, la locul respectiv.

Menționăm, cu mulțumiri, contribuția colegilor noștri, Rodica Calcan, Ioana Costa, Anca Podgoreanu și Andrei Niculescu, care ne-au ajutat în investigații și la întocmirea indicelui de nume proprii. Mulțumim, totodată, colegilor din Serviciul bibliografic al Bibliotecii Centrale Universitare Cluj-Napoca, care au fișat pentru noi corespondența Ovid Densusianu — Emil Isac, aflată la Muzeul memorial „Emil Isac“ din aceeași localitate.

Ne exprimăm, cu deosebire, gratitudinea pentru Maria Schatz de la Secția de manuscrise și carte rară a Bibliotecii Naționale, Elena Niculescu de la Cabinetul de stampe și Maria Rafailă de la Serviciul de manuscrise ale Bibliotecii Academiei Române, care au răspuns cu colegialitate și competență tuturor solicitărilor noastre.

Toată recunoștința noastră recent dispărutului Ovid Densusianu — fiul, care ne-a ajutat, cu amintirile Domniei sale, la întocmirea *Cronologiei*.

Încheiem cu speranța că eforturile noastre nu au fost zadarnice și că putem oferi celor interesați un instrument de lucru riguros și util.

PERIODICE CONSULTATE

- A Albina (București), 1965—1986
- AA Analele Academiei R.P.R. 1948—1984 (Din 1965 cu titlul: Analele Academiei R. S. România)
- AAF Anuarul arhivei de folclor (Cluj, București), 1932—1945
- AAR Analele Academiei Române (București) (Între 1921 și 1937, cu titlul: Academia Română. Anale); Memoriile Secțiunii literare, 1893—1947; Partea administrativă și dezbaterile, 1898—1940 (Din 1938, cu titlul: Dezbaterile)
- AAR, dezbr AAR. Partea administrativă și dezbaterile
- AAR lit AAR. Memoriile Secțiunii literare
- Abs Absolutio (Iași), 1913—1914, 1916
- Ac Acțiunea (București), 1940—1944
- Act Acțiunea (București), 1905, 1909
- AD Analele Dobrogei (Constanța), 1920
- Ad Adevărul (București), 1898, 1905, 1912, 1932
- Ad lit art Adevărul literar și artistic (București), 1920—1939
- AF Anuarul de filologie (Iași) vezi SCȘ.
- AGI Archivio glottologico italiano (Roma, Torino, Firenze), 1899—1938
- ALIL Anuar de lingvistică și istorie literară vezi SCȘ
- ALLG Archiv für lateinische Lexicographie und Grammatik (Leipzig), 1896—1906
- Amf Amfiteatru (București), 1966—1986
- AO Arhivele Olteniei (Craiova), 1922—1942
- Ar Argeș (Pitești), 1966—1986
- Arh Arhiva (Iași), 1892—1939
- ARSTPI Archivio per la raccolta e lo studio delle tradizioni popolari italiane (Napoli-Catania) vezi FI
- As Astra (Brașov), 1966—1986
- AS „Gr. A.“ Anuarul Societății „Gr. Alexandrescu“ (Focșani), 1923—1924
- ASLR Analele Societății de limbă română (Zrenjanin-Voivodina), 1970—1986
- ASS Almanahul Societății Scriitorilor din R.P.R. Filiala Cluj (Cluj), 1949—1986. (Din 1954, cu titlul: Steaua)
- ASSE Archiv für das Studium der neueren Sprachen und Literaturen (Braunschweig, Braunschweig und Berlin), 1899—1916

- Astr L'Astrado (Toulon), 1965—1967
 At Ateneu (Bacău), 1964—1987
 Au Aurora (București), 1922
 AUB Analele Universității București. Seria Științe sociale: Filologie, 1956—1986; Limba și literatura română, 1969—1985 (Din 1974, cu titlul: Limbă și literatură); Literatura universală și comparată, 1969—1974
 AUB Fil AUB. Filologie
 AUB LL AUB. Limbă și literatură
 AUB LLr AUB. Limba și literatura română
 AUB Lit univ și comp AUB. Literatura universală și comparată
 BB Bulletin du Musée Basque (Bayonne), 1926, 1932
 BC Buletinul cărții (București), 1923—1924
 BG Boabe de grâu (București), 1930—1934
 BIFR Buletinul Institutului de filologie română Al. Philippide (Iași), 1934—1945
 BL Bulletin linguistique (București), 1933—1948
 BM Biblioteca modernă (București), 1908—1912
 BSF Buletinul Societății filologice (București), 1905—1907
 BSLP Bulletin de la Société de Linguistique de Paris (Paris), 1896—1941
 BSSF Buletinul Societății de Științe filologice (București), 1977—1984
 B-UNESCO Buletinul Comisiei Naționale a Republicii Socialiste România pentru UNESCO (București), 1973
 C Curentul (București), 1938
 Ch Chemarea (București), 1915
 Ce Cultura creștină (Blaj), 1939
 CL Cercetări literare (București), 1934—1943
 C Lib Cîmpul libertății (București), 1898
 C ling Cercetări de lingvistică (Cluj, București), 1956—1986
 Cons Conservatorul (București), 1900—1922 (din 1915, cu titlul: Steagul)
 Cont Contemporanul (București), 1951—1986
 Conv Convorbiri (București), 1907—1910, 1935 (din 1908, cu titlul: Convorbiri critice)
 Conv crit Convorbiri critice vezi Conv.
 Conv lit Convorbiri literare (Iași, București), 1895—1939
 CR Cultura română (Iași, București, Botoșani), 1903—1911
 Cr B Cronica (București), 1915—1916
 Cr I Cronica (Iași), 1966—1986
 Cron Cronicarul (București), 1918
 Cu Cumpăna (București), 1909—1910
 Cuget Cuget clar (Vălenii de Munte), 1936—1940
 Cuv Cuvîntul (București), 1928, 1931—1932
 CV Cum vorbim (București), 1949—1986. (Din 1952, cu titlul: Limba Română)
 D Datina (Tr. Severin), 1920—1932
 Dim Dimineața (București), 1909, 1922
 DLAC Drum literar, artistic, cultural (Roșiorii de Vede), 1938

- DN Da și Nu (București), 1936
 DR Dacoromânia (Cluj, București), 1920—1938
 E Echinox (Cluj), 1968—1986
 EC L'Europe centrale (Praga), 1926—1929
 El Ellenzeck (Tg. Mureș), 1925—1926
 Ep Epoca (București), 1902
 EP A Epoca de aur. Revistă de fapt, speranță și convingere (Cluj), 1922—1924
 Eth Ethnos (Focșani), 1941—1943
 F Falanga (București) vezi FLA
 FA Floare albastră (București), 1888—1889
 Fa Farul (București), 1912
 Fac Facla (București), 1910—1940
 Fam C Familia (Cluj), 1965—1986
 Fam P Familia (Pesta, Oradea Mare), 1895—1906
 FD Floarea darurilor (București), 1907
 FF Făt-Frumos (Birlad), 1904—1906, 1909
 FI Il folklore italiano (Napoli-Catania), 1931—1941
 (Din 1936, cu titlul: Archivio per la raccolta e lo studio delle tradizioni popolari italiane)
 FL Flacăra literară, artistică, socială (București), 1911—1923
 FLA Falanga literară și artistică (București), 1910, 1926—1929. (Între 1926 și 1929, cu titlul: Falanga)
 F lit Front literar (Brașov), 1923—1939
 Fo Forum (București) vezi RIS
 Folk Folklore (Napoli), 1946—1959
 FF Fronda (București), 1912
 G Uj Genius (Arad), 1924—1925
 GH Grădina Hesperidelor (București), 1912
 GI Gazeta Învățămintului (București), 1949—1971
 GL Gazeta literară (București), 1954—1968
 GR Gînd românesc (Cluj), 1933—1940
 GS Grai și suflet (București), 1923—1937
 GT Gazeta Transilvaniei (Brașov), 1895—1938
 IC Ion Creangă (Birlad), 1908—1921
 IE Ideea europeană (București), 1919—1928
 IL Iașul literar (Iași), 1954—1986. (Din 1970, cu titlul: Convorbiri literare)
 IORJ Izvestija otdelenija russkogo jazyka i slovesnosti Imperatorskoj Akademii Nauk. 1885
 IR L'Indépendance roumaine (București), 1901
 Isv Isvorașul (Bistrița-Mehedinți), 1922—1940
 I Înălțarea (București), 1919, 1936
 IC Îndrumătorul cultural (București), 1973—1974
 II Însemnări ieșene (Iași), 1936—1940
 IL Însemnări literare (Iași), 1919
 J Junimea literară (Cernăuți, Suceava), 1904—1914, 1923—1939
 -Jahr Jahresberichte der Geschichtswissenschaft (Berlin), 1896—1913

- JIRS Jahresbericht des Instituts für rumanische Sprache
zu Leipzig (Leipzig), 1894—1921
- JL Jurnalul literar (Iasi), 1939
- K Korunk (Cluj), 1934
- KJFRPh Kritischer Jahresbericht über die Fortschritte der roma-
nischen Philologie (München, Leipzig), 1893—1910
- L Lupta (Bucureşti), 1924—1926
- LAR Literatura şi arta română (Bucureşti), 1896—1907
- LB Lucafaşul (Bucureşti), 1958—1986
- Le Letopiseşii (Bucureşti), 1918
- LGRPh Literaturblatt für germanische und romanische Philo-
logie (Heilbronn, Leipzig), 1895—1938
- LI Lupta (Iasi, Bucureşti), 1892
- Lit Literatorul (Bucureşti), 1918—1919
- LL Limba şi literatură (Bucureşti), 1955—1986
- LR Limba română (Bucureşti), vezi CV
- LS Lucafaşul (Budapesta, Sibiu Bucureşti), 1902—1944
- Lu Lumea (Bucureşti), 1945
- Lu I Lumea ilustrată (Bucureşti), 1923
- Lum Lumina (Panciova, Vlrşet), 1965
- M Mişcarea (Iasi), 1909—1913
- MF Mercure de France (Paris), 1900—1938
- ML Mişcarea literară (Bucureşti), 1924—1927
- Ms Manuscriptum (Bucureşti), 1970—1977
- Naş Naşionea (Cluj), 1927, 1936
- NR Neamul românesc (Bucureşti), 1917—1918
- NRL Neamul românesc literar (Valenii de Munte, Bucureşti),
1908—1912; 1925—1926
- NRR Noua revistă română (Bucureşti), 1900—1902, 1908—
1916
- O Orizont (Timişoara), 1964—1986 vezi SB
- Op Opinia (Iasi), 1909—1911
- Or Orbis. Bulletin international de documentation lin-
guistique (Louvain), 1952—1958, 1970—1974
- Ord Ordinea (Bucureşti), 1907—1913
- P Patria (Sibiu), 1919
- PB Paris-Bucarest (Bucureşti), 1922—1927
- PL Preocupări literare (Bucureşti), 1936—1944
- Po Poezia (Bucureşti), 1915
- PP Prages Presse (Praga), 1938
- Prez Prezentul (Bucureşti), 1905—1907
- R Ramuri (Craiova, Bucureşti, Iasi, Craiova), 1905—1947;
1964—1986
- Ra Rampa (Bucureşti), 1911—1913
- RB Revista bibliografică (Bucureşti), 1903—1904
- Rb Revista bibliotecilor (Bucureşti), 1973
- RC Ramuri (Craiova), 1964—1986
- Rc Revista celorlalţi (Bucureşti), 1908
- RCHL Revue critique d'histoire et de littérature (Paris), 1893—
1935
- R cl Revista clasică. Orpheus (Bucureşti), 1924—1943

- R cr Revista critică (Iași), 1927—1940
R cr-lit Revista critică-literară (Iași), 1893—1897
R(E)F Revista de folclor (București), 1956—1986. (Din 1974, cu titlul: Revista de etnografie și folclor)
Ren Renașterea (București), 1918
Rf Revista filologică (Cernăuți), 1927—1928
RFR Revista fundațiilor regale (București), 1934—1947
RI Revista idealistă (București, Mogoșești-Dorohoi, București), 1903—1916
RIS Revista învățământului superior (București), 1964—1986 (Din 1969, cu titlul: Forum)
RITL Revista de istorie și teorie literară vezi SCILF
RJ România jună (București), 1899—1900
RL România literară (București), 1932—1934
RI România literară (București), 1939—1940
R Lit Românul literar (București), 1905—1912
R lit România literară (București), 1968—1986
RLR Revue de linguistique romane (Paris), 1925—1936
RM Revista Moldovei (Boroșani), 1921—1927
Ro Roma (București), 1921—1943
Rom Romania (Paris), 1891—1940
RR Revue roumaine (București), 1946—1986
RRL Revue roumaine de linguistique (București), 1967—1986
R roum La Revue roumaine (București), 1912—1916
RRPL Revista română, politică și literară (București), 1902
R univ Revista universitară pentru cursuri și conferințe (București), 1900
S Știința (București), 1964, 1968—1979, 1973—1974
Săm Sămănătorul (București), 1901—1910
SB Scrisul bănățean (Timișoara), 1953—1963 (Din 1964, cu titlul: Orizont)
Sb Sburătorul (București), 1919—1921, 1926
SBb Studia bibliologica (București), vol. I—III
Sb lit Sburătorul literar (București), 1921—1922
SC Săptămâna culturală a Capitalei (București), 1971—1986
SCILF Studii și cercetări de istorie literară și folclor (București), 1952—1986. (Din 1964, cu titlul: Revista de istorie și teorie literară)
SCL Studii și cercetări lingvistice (București), 1950—1986
SCP Săptămâna culturală și politică (Craiova), 1931—1932
SCȘ Studii și cercetări științifice. Filologie (Iași), 1950—1986. (Din 1964, cu titlul: Anuarul de filologie; din 1965, cu titlul: Anuar de lingvistică și istorie literară)
SE Sărbătoarea eroilor (București), 1913—1914
Se Seara (București), 1910—1913
SF Südostdeutsche Forschungen (München), 1936—1939
SI Studii italiene (București), 1934—1944
Sim Simbolul (București), 1912
SM Societatea de mine (Cluj, București), 1924—1944

- Soc Socialismul (București), 1922-1933
- Soc rom Sociologia românească (București), 1936-1938
- SPC Săptămîna politică și culturală (București), 1910-1914
- SPTNW Sprawozdania z posiedzen Towarzystwa Naukowego Warszawskiego (Warszawa), 1908-
- SR Studi romanzi (Studi di filologia romanza) (Roma), 1895-1912
- S rum Studi rumeni (Roma), 1927-1930
- St Steaua (Cluj) vezi ASS
- Stg Steagul (București) vezi Cons
- Stu Studii (București), 1966-
- SUBB Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Series Philologica (Cluj), 1958-1986
- SN Școala normală (Iași), 1916
- T Transilvania (Brașov-Sibiu), 1895-1938
- Trib A Tribuna (Arad), 1911-1912
- Trib C Tribuna (Cluj), 1957-1986
- Trib R Tribuna României (București), 1972-1986
- Trib S Tribuna (Sibiu), 1894-1903
- TȘ Tribuna școlii (București), 1971-1986
- TB Țara Birsei (Brașov), 1929-1938
- TN Țara noastră (Sibiu, Cluj, București), 1907-1909, 1922-1932
- U Universul (București), 1934, 1938
- UL Universul literar (București), 1900-1931
- Vi Viitorul (București), 1910
- VL Viața literară (București), 1926-1938
- VI(A) Viața literară (București), 1906-1908. (Din 1907, cu titlul: Viața literară și artistică)
- VLA La vie des lettres et des arts (Paris), 1923
- VN Vieața nouă (București), 1905-1925
- VR Viața românească (Iași, București), 1906-1916, 1920-1940, 1944-1986
- Vr Vremea (București), 1936, 1938, 1943. (Din 1943, cu titlul: Vremea războiului)
- VS Viața studentească (București), 1965-1986
- Vs Versuri (București), 1911-1916 (de la nr. 7, 1911, cu titlul: Versuri și proză)
- Vs Pr Versuri și proză (București) vezi Vs
- V soc Viața socială (București), 1910
- ZRPh Zeitschrift für romanische Philologie (Halle), 1895-1939, 1970

ABREVIERI *

Acad.	Academia Română, Academia Republicii Socialiste România	fasc.	fasciculă, fascicule
apr.	aprilie	f.e.	fără editură
Arh. Muz.	Arhiva Muzeului memorial „Emil Isac“ din Cluj	febr.	februarie
Mem.	„Emil Isac“	fig.	figură, figuri
— Cluj		fr.	franceză
art.	articol, articole	fragm.	fragment, fragmente
aug.	articol, articole	germ.	germană
„Astra“	Asociația pentru literatură română și cultura poporului român	ian.	ianuarie
BCS	Biblioteca Centrală de Stat, București	it.	italiană
BCU	Biblioteca Centrală Universitară Cluj	iul.	iulie
BNP. Nouv.	Bibliothèque Nationale de Paris. Nouvelles acquisitions françaises	iun.	iunie
acq. fr.		jud.	județ
cap.	capitol, capitole	km.	kilometru, kilometri
cf.	confer	lb.	limbă, limbi
corresp.	corespondență	mart.	martie
Cosp.		MLR	Muzeul Literaturii Române
Gaston Paris	Correspondance de Gaston Paris	ms.	manuscris, manuscrise
Dep. mss.	Département des Papiers	nov.	noiembrie
Papiers	Manuscrits	nr.	număr
Paul Meyer	Papiers Paul Meyer	obs.	observație
ed.	ediție, ediții	p.	pagină
e.n.	era noastră	pl.	planșă, planșe
ex.	exemplu, exemple	ref.	referitor, referire, referiri
f.	foaie, foi, folia	rev.	revistă, reviste
		rom.	român, română
		sec.	secol, secole
		sept.	septembrie
		sp.	spaniolă
		ș.a.	și altele
		t.	tom
		tab.	tabel, tabele
		trad.	traducere, traduceri
		vol.	volum, volume

*) Prezenta listă include abrevierile folosite de Ovid Densusianu sau de diverși recenzenți în titlu și abrevierile folosite de noi în textul adnotărilor.

CRONOLOGIA VIETII ȘI A OPEREI

Sec. XIII Se construiește biserica din Densuș, unul din cele mai originale monumente arhitectonice din România. Situat în Țara Hațegului, aproape de capitala lui Decebal și de Ulpia Traiana Sarmizegetuza Dacica, Densuș este una din cele mai vechi așezări din Transilvania, atestată documentar la 1360, dar arheologic cu mult înainte. Confluență de dacism și latinitate, punct de permanență românească în istoria acestor locuri, Densușul va marca puternic și definitiv structura afectivă și spirituală a Densușienilor — neam aprig și tenace de cărturari patrioți. Nu întâmplător acest sat va da naștere celui mai de seamă romanist al nostru și nu întâmplător acesta va închina Țării Hațegului prima monografie dialectală din lingvistica românească. Despre natura bogată și generoasă a acestei regiuni, respirînd calmul și seninătatea istoriei, Ov. D. va scrie cu emoție și afecțiune: „Din drumul ce duce pe valea Streiului spre Hațeg (pă su vini), cum se zice în graiul locului, ori pe coastele ce ascund Silvașul, se vede desfășurîndu-se una din cele mai frumoase priveliști de poezie a pămîntului românesc. De acolo poți cuprinde cu ochii toată Valea Hațegului, cu înșiruirea-i maiestruoasă de munți, peste care stăpînește virful Retezatului, cu satele, cînd mai dese, cînd mai răzlețe, ce se pierd printre livezi și lunci, ori privesc de pe un deal, strînse împrejurul turnului ascuțit și alb al bisericii ce se înalță sfios să nu tulbure armonia tabloului. Cu crestele lor conturate în linii blînde și ridîcîndu-se încet-încet unele deasupra altora, munții, priviți de departe, nu au nimic din romantismul fantastic și prea sălbatic al Elveției ori Norvegiei, sînt munți ce par tovarăși mai prietenoși de viață și din ei se desprinde o seninătate, o armonie, ai putea zice clasică; desigur că acei ostași romani ce au trecut pe aici acum două mii de ani își vor fi adus aminte de pămîntul Italiei cînd li s-a deschis dinaintea ochilor această vale ce avea să fie întiul sălaș al neamului nostru dincolo de Carpați“ (*Graiul din Țara Hațegului*).

1837 nov. Se naște Aron Desușianu, al patrulea copil al lui Vizantie Pop, paroh unit în Densuș, și al Sofiei, născută Popovici. Frați și surori: Dina (născută în 1928 — moartă înainte de a împlini un an); Benjamin (1829—?), profesor la preparandia din Hațeg, paroh în Săcărîmb și protopop de Bobilna, apoi canonic la Lugoj; George (1833—1887), paroh în Densuș, după moartea tatălui său; Elisabeta (1843—1860); Iulia (?—1894), căsătorită cu preotul Dumitru Darie din Răchitova; Nicolae (1846—1911), istoricul de mai tirziu, autorul *Daciei preistorice* și căutătorul neobosit de documente privitoare la istoria românilor. Pînă la Aron, familia, care număra mai multe generații în urmă, este cunoscută sub numele *Pop* sau *Pap*, nume des întîlnit în onomastica transilvăneană. *Densușianu* i se spune pentru prima dată lui Aron, la gimnaziul din Blaj se pare, pentru a fi individualizat printre nume-

roșii săi colegi omonimi. Urmașii vor purta toți acest nume. Ovid semnează, în vechea grafie latinizantă, *Densustanu*.

- 1841 Se naște Elena Circa (fonetism popular: Țircă), mama lui Ov. D., într-o veche familie ardelenescă din părțile Brașovului (Cenatul Săcelelor). Tatăl ei, Gheorghe Circa, funcționar la cancelaria aulică a Ardealului, ca studii agronomice la Viena, a participat la revoluția din 1848, unde a avut un rol însemnat. Mama, Maria Circa, născută Moroianu, a condus mulți ani un pension de domnișoare din Iași. Împreună cu sora sa mai mică, Eliza (n. 1847), Elena urmează cursurile Ursulinelor din Sibiu și, apoi, ale școlii protestante din Brașov. Cele două surori sint trimise la Viena, unde Eliza studiază vioara, iar Elena își desăvârșește o frumoasă cultură literară.
- 1846 (1847?) Aron Densușianu își începe învățătura acasă, sub supravegherea tatălui său, apoi este trimis la școala normală protestantă din Hațeg. Rămâne aici pînă în primăvara lui 1848, cînd izbucnește revoluția.
- 1848 3—5 mai Are loc la Blaj marea adunare populară de pe Cîmpia Libertății, care marchează momentul declanșării și totodată al formulării programului revoluției din 1848 a românilor din Transilvania.
- 1852 —1860 Aron Densușianu urmează cursurile gimnaziului din Blaj, condus, din 1854, de Timotei Cipariu. Are ca profesori pe Simeon Mihali, Ion Antonelli, Ion Faur, Ioan Rusu, Alexandru Micu, Iosif Tarța, mai toți figuri marcante în istoria culturală și politică a Transilvaniei. Își susține examenul de absolvență la 5 iul. 1860, fiind notat cu „valde bonum“ la toate materiile, în afară de matematică și germană. În anii petrecuți la Blaj, preocupările lui Aron depășesc cu mult sfera programelor școlare, vădînd gustul și deschiderea largă spre cultură, proprii acestui neam de cărturari și patrioți ardeleni. E pasionat de descifrarea textelor vechi, se abonează la *Gazeta Transilvaniei* și la *Foaie pentru minte, inimă și literatură*, îndemnîndu-și colegii să facă același lucru; fondează o societate de elevi cu gîndul de a înjgheba o bibliotecă școlară și plănuiește editarea unei reviste care s-ar numi *Dante*.
- 1859 ian. 24 Adunarea electivă de la București alege în unanimitate ca domn al țării pe Alexandru Ioan Cuza, domnul Moldovei, înfăptuînd astfel unirea Principatelor și întemeind statul național român.
- 1860 toamna — iul. 1864 A. Densușianu urmează cursurile Academiei de drept (Rechtsakademie) din Sibiu.
- oct. 27 În urma propunerii lui Mihail Kogălniceanu, se înființează la Iași prima universitate românească. Secțiunea ei literară va deveni în 1865 *Facultatea de litere și filozofie*. Aici va activa, ca profesor de limba și literatura latină, Aron Densușianu.
- dec. 28 A. Densușianu debutează în *Foaie pentru minte, inimă și literatură* cu poezia patriotică *Răsunet*. Continuă să publice aici, pînă în 1863, o serie de meditații, ode, elegii, toate de inspirație patriotică, precum și versuri

- ocasionale, fabule, dar și diatribe pe teme social-politice care îl anunță pe aprigul luptător de mai tirziu pentru cauza românilor de peste munți. Tot acum, mai semnează în *Amicul școlii*, *Aurora română*, *Umoristul*, impunându-se astfel în lumea publicistică și literară a Transilvaniei.
- 1860 Prin ordinul lui Ion Ghica — prim-ministru al Țării Românești — în Principatele Unite se oficializează, pentru toate instituțiile de cultură, alfabetul latin.
- 1861 nov. 4 Se constituie, la Sibiu, *Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român*. Cu acest prilej, A. Densușianu adresează episcopului Andrei Șaguna cuvîntul studențimii sibiene.
- 1864 iul. 4 La propunerea lui Dimitrie Bolintineanu, ministrul învățămîntului și cultelor, Alexandru Ioan Cuza semnează decretul de înființare a Universității din București. Facultatea de litere și filozofie are la bază fosta Școală superioară de litere, întemeiată cu un an înainte. Pe parcursul a patru decenii Universitatea și studenții ei vor beneficia de prezența științifică și pedagogică de excepție a lui Ov. D.
- A. Densușianu se stabilește la Făgăraș unde deschide un birou propriu de avocatură. În cursul aceluiași an, se căsătorește cu Elena Circa. După căsătorie, aceasta își face simțită prezența în viața culturală și politică a Transilvaniei, alături de soțul ei: colaborează la *Familia și Orientul latin*, activează ca membră a „Reuniunii femeilor române” din Făgăraș, militează pentru emanciparea femeii. După stabilirea la Iași, va conduce vreme de cîțiva ani „Liceul de domnișoare Maria Doamna”.
- 1866 Apare *Principia de limba și de scriptura*, în care Timotei Cipariu enunță principiile de bază ale ortografiei etimologice. Începe epoca de mari controverse pentru fixarea normelor ortografice ale limbii române. În discuțiile care au durat cîteva decenii, Ov. D. a avut o participare activă și un punct de vedere determinant.
- Titu Maiorescu publică la Iași lucrarea *Despre scrierea limbii române*. Între etimologismul lui Cipariu și fonetismul radical al lui Aron Pumnul, T. Maiorescu propune un sistem alfabetic și ortografic bazat pe un fonetism moderat, sistem preluat și aplicat cu consecvență în *Convorbiri literare*.
- 1867 ian. 1 Apare la Blaj, sub direcția lui T. Cipariu, prima revistă românească de filologie, *Arhivă pentru filologia și istoria*.
- mart. 1 — mart. 1944 (cu întrerupere între 1916 și 1919). Apare la Iași, sub redacția lui Iacob Negruzzi și sub direcția îndrumare a lui T. Maiorescu, revista *Convorbiri literare*, importantă în egală măsură pentru valoarea conținutului ei și pentru implicațiile și ecourile ei în publicistica vremii. Răspunzînd preocupărilor larg umaniste ale epocii, *Convorbiri literare* publică beletristică (în paginile ei semnează marii scriitori clasici: M. Eminescu, I. Creangă, I. L. Caragiale, I. Slavici), istorie și critică literară (promovează formula criticismului junimist), studii și polemici pe teme de istorie, filo-

logie, artă, cultură în general. De orientare filozofică — estetică maioreșciană, revista cultivă — în ierarhizarea valorilor — principiul „naționalității în limitele adevărului artistic“, ceea ce i-a adus, adesea, învinuiri nedrepte de cosmopolitism. Angajată aproape permanent în polemici răsunătoare sau mai mărunte, *Convorbiri literare* nu va fi scutită nici de atacurile lui Ov. D., înverșunat împotriva Junimii și a lui T.M.

aug. 1 În urma decretului Locotenentei domnești din 1 apr. 1866 referitor la înființarea unei societăți literare, se inaugurează *Societatea Academică Română*. De la începuturile ei, activitatea Societății are drept scop coordonarea tuturor manifestărilor culturale și științifice din teritoriile locuite de români și, ca prim obiectiv, crearea unei ortografii unitare, precum și elaborarea gramaticii și dicționarului limbii române. Printre cei care au ilustrat, în decursul anilor, acest înalt for de cultură se numără și cei trei Densușieni, deveniți pe rând membri ai Academiei: Aron (1877), Nicolae (1880) și Ovid (1903).

1872 oct. 12 Se înființează prin decret imperial Universitatea din Cluj — limbă de predare: maghiara —, cu o catedră de limba și literatura română — titular: Grigore Silași.

1873 oct. 21 Aron Densușianu este închis preventiv la Tirgu-Mureș și i se intenționează un proces politic pentru „crima conturbării liniștii publice“; ca avocat și membru al consiliului municipal, luase apărarea românilor făgărășeni care luptau pentru drepturile limbii române și ale autonomiei municipale, încălcate de autoritățile maghiare. Deși eliberat la 20 nov. în urma hotărârii „Curiei regale“ din Pesta, procesul se închide abia în 1878.

dec. 17 Se naște la Satu Lung (Săcele, jud. Brașov) Ovidiu Publiu, penultimul din cei 5 copii ai lui A. Densușianu și ai Elenei Circa. Frați și surori: Elvira Maria (1866—1872); Fabiu Camil (1867—1880); Eliza (?), căsătorită cu magistratul Vespasian Erbiceanu; Elena (1875—1965), profesor de oftalmologie la Facultatea de medicină din Iași, căsătorită cu Emil Pușcariu, profesor de histologie la aceeași facultate. Este prima femeie cu titlu universitar în istoria medicinei românești.

— 1877 Sub patronajul Academiei apare *Dicționarul limbii române* în 3 volume (autori: A. Treboniu Laurian, I. C. Massim, I. Hodoș, și G. Barițiu), lucrare cu remarcabile calități metodologice, compromise în parte de un purism lexical și ortografic exagerat.

1874 feb. — 30 sept. 1875 A. Densușianu editează și finanțează la Brașov, unde se stabilise între timp, ziarul *Oriental latin*, bucurându-se de sprijinul și colaborarea lui N. Densușianu, I. Al. Lapedatu și Teofil Frincu. A. D. semnează cu inițiale sau cu pseudonime — Radu Năsturel, Radu Calomfirescu.

1876 ian. 1 Apare la Budapesta și apoi la Oradea prima revistă românească de folclor, *Șezătoarea*. Foaia poporului român (până la 15 dec. 1882). Red. responsabil, editor și proprietar: Iosif Vulcan.

Convins că istoria limbii române nu poate fi studiată cu succes decît plasînd-o într-un cadru mai larg indo-european, B. P. Hasdeu ține la universitate un curs de gramatică comparată, din care publică o primă parte sub titlul *Istoria filologiei comparative*.

1876 B. P. Hasdeu publică în *Columna lui Traian*, „Cucul și turturica, la români și persieni” — studiu de folclor comparat — considerat de Ovidiu Birlea una dintre primele monografii folclorice europene.

1877 mai 9/21 Adunarea Deputaților și Senatul proclamă, în sesiune extraordinară, independența de stat a României.

A. Densușianu este ales membru corespondent al *Societății Academice*, viitoarea *Academie Română*.

Nicolae Densușianu, fratele mai mic al lui Aron, trece munții și se stabilește la București, unde publică, împreună cu Fr. Damé, *Les romains du Sud-Macédoine, Thessalie, Epire, Thrace, Albanie*.

dec. 19 Se naște la București Elena Bacaloglu, viitoarea soție a lui Ov. D. Studiază la București și apoi la Paris, unde urmează timp de trei ani cursuri de literatură, filozofie și istoria artei la Sorbonne și Collège de France. Acolo îl și cunoaște, probabil, pe Ov. D. Vizitează Franța, Elveția, Austria, Germania și petrece un timp mai îndelungat în Italia, unde colaborează la principalele reviste din Roma, Milano, Napoli. Publică romane și studii de literatură: *Despre symbolism și Maeterlinck* (1903), *În luptă* (1906), *Două forțe* (1908), *Naples et son plus grand poète* (1911), *Bianca Milesi e G. Asaky* (1912), *Lettre officielle* (1912), *Preuves d'amour* (1914), *Per la grande Rumania* (1916).

— 1881 Hasdeu publică culegerea de texte de limbă românească veche și de literatură populară, *Cuvenete den bătrîni*. Pe linia eforturilor de receptare și interpretare științifică a moștenirii culturale românești, lucrarea se înscrie ca un model de teoretizare și aplicare a unor metode și principii științifice de cercetare filologică a textului. Culegerea trebuia să servească, în intenția autorului, drept material de studiu pentru constituirea unei istorii a limbii române.

Din însărcinarea Academiei Române, N. Densușianu cercetează arhive, biblioteci și numeroase colecții particulare din Transilvania și Ungaria, urmărind documentele necesare pentru alcătuirea unei istorii a românilor din sec. XVII—XVIII.

— 1881 Ov. D. pregătește primele două clase primare în particular, cu învățătorul I. Petric.

— 1884 Apare *Negriada*, „epopee națională” de Aron Densușianu.

1880 ian. 20 Sub conducerea lui Al. Macedonski apare *Literatorul* (cu întreruperi și schimbări de titlu, pînă în 1919), revistă cu o linie independentă de afirmare și existență publicistică. Printre colaboratorii mai importanți ai revistei

se numără: B. Florescu, C. Pavelescu, Șt. Petică, I. Peltz, Al. T. Stamatiad, T. Vianu etc. Avind cea mai îndrăzneată atitudine estetică a vremii, cu o maximă deschidere către experiența literară a Europei contemporane, *Literatorul* a determinat apariția unei direcții poetice moderne, preluată mai târziu, într-o manieră proprie și în polemică cu inițiatorii ei, de Ov. D.

apr. 15 Ca urmare a rezultatelor deosebite obținute în cercetarea arhivelor și bibliotecilor din Ungaria și Transilvania, ca și a activității științifice anterioare, N. Densușianu este ales membru corespondent al Academiei Române, în Secțiunea istorico-arheologică.

iul. 21—aug. 10 Al. Macedonski publică în *Literatorul* articolul *Despre logica poeziei*, considerat primul manifest simbolist în literatura română.

1881 iul. 1—1 mai 1891 Sub conducerea lui I. Nădejde, apare la Iași *Contemporanul*, principala revistă socialistă a vremii, promovind o literatură umanitaristă și de critică socială. Pe plan ideologic, *Contemporanul* intră în polemică cu *Literatorul* și *Convorbiri literare*, militând pentru o literatură realistă, puternic ancorată în social, cuprinsă în formula „artă cu tendință”. Printre colaboratorii revistei se numără: C. Dobrogeanu-Gherea, C. Mille, Sofia Nădejde, V. G. Morțun, N. Beldiceanu, A. Bacalbașa.

A. Densușianu se mută cu familia la Iași unde, la 1 nov., este numit suplinitor la catedra de limba și literatura latină a Universității din Iași, rămasă vacantă prin mutarea lui N. Quintescu la Universitatea din București. Ov. D. își termină aici cele patru clase primare.

La sfârșitul anului (dar purtând data anului următor), apare volumul de *Poezii* al lui Macedonski. În prefață, poetul își exprimă opțiunea pentru principiile *poeziei sociale* în opoziție cu *lamartinismul*, prin care înțelegea poezia ca expresie a înduioșării, a unei dureri superficiale.

În baza raportului întocmit de T. Maiorescu, B. P. Hasdeu, V. Alecsandri și Al. Odobescu, Academia Română oficializează reformarea ortografiei pe principii fonetice. În liniile esențiale, raportul Comisiei academice validează sistemul alfabetic și ortografic propus de T. Maiorescu.

Pe linia eforturilor de fixare a normelor limbii române literare, T. Maiorescu publică în *Convorbiri literare* articolul *În contra neologismelor*, apărind un punct de vedere moderat într-o problemă abordată, indeobște, în mod extremist. Tema oportunității neologismelor în lexicul românesc va fi reluată mai târziu de Ov. D., într-o polemică de presă cu A. D. Xenopol.

Aron Densușianu publică *Aventuri literare*.

1882 Folcloristica românească, aflată încă la începuturile ei, înregistrează apariția a două volume deosebit de importante: *Dătinile poporului român la înmormintare*, de T. T. Burada și *Legende sau basmele românilor adunate din gura poporului*, de P. Ispirescu.

— 1883 Debutul lui G. Coșbuc în *Musa someșană*, revista Societății literare „Virtus Romana Rediviva”. Orientarea spre literatura de inspirație rurală — strălucit reprezentată de „poetul țărănimii” — va fi combătută acerb de Ov. D., în numele unei inspirații de factură modernă, intelectualizată și urbanizată.

Parlamentul aprobând, în 1882, cererea de „impămintenire” a lui A. Densușianu, acesta candidează în oct. 1883 pentru catedra pe care o suplinește. Comisia alcătuită din I. Zalomit, B. P. Hasdeu, G. L. Frollo, N. Quintescu, E. Francuși și I. Crăciunescu îl recomandă pentru titlul de profesor provizoriu. În 1887 este numit, prin decret regal, profesor definitiv.

— 1886 Pregătește în particular primele trei clase de liceu.

1884 apr. 14/16 Apare la Sibiu revista politică și culturală *Tribuna* (14 apr. 1884—16 apr. 1903), important factor de unificare sufletească și culturală a românilor de pretutindeni. Sub conducerea lui Ioan Slavici, *Tribuna* luptă împotriva asuprii naționale din cuprinsul Imperiului habsburgic, fapt pentru care i se intentează numeroase procese de presă. Revista promovează o literatură cu caracter național și popular, publicând adesea creații folclorice, culese de I. Pop Reteganul, J. Urban Jarnik sau V. Branîște. Dintre colaboratori mai fac parte: G. Coșbuc (redactor responsabil de partea literară începând din 1887), I. Popovici Bănățeanul, E. Hodoș, V. Onițiu, I. Rusu-Șirianu, G. Bogdan-Duică etc.

În urma încercării nereușite a lui I. Heliade Rădulescu, A. T. Laurian și I. C. Massim de a da un dicționar al limbii române la nivelul exigențelor științifice ale vremii, Academia Română îi încredințează lui Hasdeu sarcina elaborării Dicționarului.

1885 A. Densușianu publică *Istoria limbii și literaturii române*, cu care va candida, fără succes, pentru premiul „Năsturel” al Academiei Române. Raportul — nefavorabil — a fost redactat de B. P. Hasdeu, care îi reproșa autorului lipsa de gust literar și a unor criterii ferme de evaluare estetică. În anul următor, T. Maiorescu va publica, în *Concumbiri literare*, articolul *În lături!* care desființează, în egală măsură, atât volumul, cât și pe autorul lui.

Apar două culegeri de folclor rămase puncte de referință: Jan Urban Jarnik și Andrei Birseanu, *Doine și strigături din Ardeal* și G. Dem. Teodorescu, *Poezii populare române*, ultima fiind cea mai bogată colecție a vremii, importantă mai ales pentru o serie de variante necunoscute și deosebit de interesante ale baladelor „Miorița”, „Meșterul Manole”, „Toma Alimoș”, „Corbea”.

1886 S. Fl. Marian publică *Descindețe poporane române*, încă o contribuție pe drumul constituirii folcloristicii ca domeniu de cercetare specializată.

— 1890 Frecventează Liceul Național din Iași și „Institutele Unite”. Absolvă cl. a VII-a cu media 7,89. A avut ca profesori pe I. Caragiani, Șt. Virgolici, Al. Philippide, Gr. Cobălcescu, P. Poni, G. Musicescu.

1887 Începe polemica G. Dobrogeanu-Gherea — Titu Maiorescu pe teme de estetică și critică literară, prin publicarea în *Contemporanul* a articolului *Cătră*

D-I Maiorescu, semnat C.D.-G. (titlul în volum: *Personalitatea în artă*). Maiorescu răspunde în 1892 prin articolul *Asupra personalității și impersonalității în artă* (titlul în vol.: *Contraziceri?*). Urmează, în 1893, un nou răspuns al lui Gherea, *Asupra esteticii metafizice și științifice* (în *Literatură și știință*, t. 1), care încheie această dispută „interesantă mai mult prin urmările în conștiința contemporanilor decît prin însăși desfășurarea ei” (G. Ivașcu).

- 1888 febr. 16** Se inaugurează Ateneul Român. Ov. D. va ține aici, în 1909, conferința *Tinerimea și cultura artistică*.
- 1889 iun. 15** Moare Mihai Eminescu.
- Apare în *Convorbiri literare* studiul *Eminescu și poeziile lui*, unde T. Maiorescu definește personalitatea poetului în raport cu un model al geniului romantic pe care îl propune, și intuiește locul lui Eminescu în poezia românească: „Pe cît se poate omeneste prevedea, literatura poetică română va începe secolul al XX-lea sub auspiciile geniului său“. Rolul Junimii și al lui Titu Maiorescu în formarea și consacrarea marilor valori ale literaturii clasice române va forma obiectul unei polemici declanșată de Ov. D. împotriva societății ieșene și a mentorului ei (vezi a. 1905).
- 1890 aug. 22** Moare Vasile Alecsandri, cel mai reprezentativ scriitor al generației de la 1848.
- oct. 1** Se înscrie la Facultatea de litere din Iași. Are ca profesori pe I. Caragiani, Th. Antonescu, P. Negulescu, I. Găvănescu, Al. Philippide, Al. Xenopol A. Densușianu. Printre colegii de studenție, se numără G. Ibrăileanu și State Dragomir.
- 1890 — 1901** S. Fl. Marian publică mai multe sinteze asupra obiceiurilor la români, contribuții valoroase la constituirea unui corpus folcloric și a unei folcloristici românești.
- 1891 /1892** Ov. D. publică în *Lumea ilustrată* prima sa poezie, *Animae fragmenta*.
- 1892 mart. 1—1931** Cu sprijinul entuziast și dezinteresat al învățătorilor din Broșteni — și apoi din toată țara — Artur Gorovei scoate la Fălticeni *Șezătoarea*. Revistă pentru literatură și tradițiuni populare. Despre noutatea și oportunitatea în epocă a acestei inițiative, Hugo Schuchardt îi scrie lui A. Gorovei, la 9 dec. 1899: „Revista dv. este desigur o considerabilă îmbogățire a literaturii folclorice, care mai ales în România a găsit o atît de însuflețită și reușită cultivare cum de abia există în alte țări“. În ciuda aprecierii de care s-a bucurat, *Șezătoarea* a avut de luptat tot timpul cu dezinteresul autorităților culturale, indiferente la folosul, nu numai documentar, dar și științific al revistei. Tocmai acest folos este invocat de G.T. Kirileanu în scrisoarea pe care i-o adresează în 1921 lui I. G. Bibicescu, în calitate de director al Băncii Naționale, cerindu-i un ajutor pentru reinvierea *Șezătorii*: „Materialul adunat și tipărit între anii 1892—1916 (în 16 volume). .. a fost întrebuințat cu mare folos de specialiști în filologie și lexicografie ca

Hasdeu, A. Philippide, Ov. D., S. Pușcariu, Candrea, Weigand, Damé, Tiktin ș.a.". În linia teoretică și în normele de culegere și publicare a folclorului pe care le impune revistei, A. Gorovei va adopta și utiliza cu consecvență principiile și recomandările lui Ov. D.

iul. 16 Al. Macedonski publică în *Literatorul* articolul *Poezia viitorului*, o nouă ofensivă pentru acreditarea ideilor simboliste: „Poezia viitorului nu va fi decât muzică și imagina”. Articolul se înscrie în seria manifestelor simboliste deschisă cu articolul *Despre logica poeziei*.

Ov. D. își trece examenul de licență cu „Magna cum laude”. *Lupta* din 19 mai înregistrează faptul și comunică subiectele tratate: *Studiu comparativ între epopeea greacă și romană; Illustrando Quintiliani sententia, satira tota nostra est*.

mai 28 Conducătorii Partidului Național Român prezintă împăratului *Memorandumul* care demască politica sistematică de asuprire și desnaționalizare forțată a românilor din Imperiul austro-ungar. Deși nu a găsit audiență la Cancelaria Imperială, acțiunea memorandiștilor a interesat în cel mai înalt grad presa progresistă din România independentă și din străinătate. Ca membru în conducerea filialei ieșene a „Ligii culturale”, A. Densusianu ia o serie de inițiative în favoarea acțiunii memorandiste.

nov. 15—ian. 1893 Ov. D. funcționează ca profesor suplinitor de limba română la liceul din Botoșani.

1893 ian. 1—1 iun. 1897 Aron Densusianu tipărește la Iași, în calitate de director, *Revista critică-literară*, în paginile căreia Ov. D. va publica studii de istorie literară, poezie, filologie și folclor. Revista e scoasă cu eforturi mari din partea lui A. Densusianu care, în corespondența cu fiul său, se plinge de dificultăți și de indolența tipografilor. Ca autor, Aron semnează mai mult cu pseudonim — Radu Năsturel, I. Calomfirescu, I. Corban, N. Berca.

ian. Obține o catedră în învățământul secundar, la Focșani, prin concurs în fața unei comisii din care făceau parte și B. P. Hasdeu și I. Bogdan.

iun.-iul. *Revista critică-literară* publică *Praeterita* de Byron, în traducerea lui Ov. D.

iul.-aug. Publică în *Arhiva* lui A. D. Xenopol poeziile: *Coardele inimii noastre*, *O sărutare rece* și *În octombrie*.

nov. 28 Sub conducerea lui Al. Vlahuță și V. A. Urechia apare *Vieața*, revistă care pregătește afirmarea — după 1900 — a curentului tradiționalist de la *Sămănătorul*. Revista s-a bucurat de colaborarea lui G. Coșbuc, Șt. O. Iosif, B. Șt. Delavrancea, I. Gorun, G. Murnu, R. D. Rosetti, C. Sandu Aldea, Constantin Hodoș, I. Adam. *Vieața* își încetează apariția la 28 ian. 1896, dar principalii ei colaboratori vor fi întâlniți în curind — tot împreună — în coloanele *Sămănătorului*.

toamna Pleacă la Berlin pentru studii de filologie. Timp de două semestre, audiază cursurile lui A. Tobler, A. Brückner, E. Schmidt, U. Willamowitz-Möllendorf. În drum spre Berlin, se oprește la Lugoj pentru a cerceta biblioteca Episcopiei. Îi scrie tatălui său, la revistă, despre o serie de manuscrise prețioase aflate în arhiva bibliotecii.

În toamnă la Leipzig, sub conducerea lui G. Weigand, *Institutul de limba română*, unul din cele mai cunoscute centre străine pentru studierea limbii române. În anul următor, Institutul scoate un buletin, *Jahresbericht des Instituts für rumänische Sprache*. În ian. 1895 citim în *Romania*: „Nous souhaitons un succès durable à l'Institut de Leipzig où l'on se propose de faire converger une série d'études philologiques vers la solution impartiale de la grande question de l'origine de la langue et de la nationalité roumaine“. Până în 1921, când își încetează apariția, *Jahresbericht*... va publica lucrările unor reputați lingviști români și străini, elevi ai Institutului (S. Pușcariu, Th. Capidan, Kr. Sandfeld, A. Byhan).

B. P. Hasdeu publică, sub auspiciile Academiei Române, 3 volume din *Etymologicum Magnum Romaniae*. Dictionarul limbii istorice și poporane a românilor. Modernă pentru vremea aceea și monumentală sub raportul metodei de lucru și al domeniilor implicate, lucrarea urma „să ne dea nu atât un tablou al limbii românești, cât mai degrabă un tablou al spiritului român, intrucît el se reflectează în limbă“ (H. Tiktin).

Publică în *Revista critică-literară* studiul *Literatura populară din punct de vedere etno-psihologic*, insistînd asupra aspectului sociologic al creației și valențelor informative ale folclorului. Peste ani, în articolul *Înșurii ale poporului, așa cum le arată folclorul și limba noastră (Viața nouă, 1924)*, va pleda pentru aceeași concepere largă, interdisciplinară a cercetării și interpretării folclorului.

— 1895 N. Densușianu alcătuiește și răspîndește în întreaga țară un *Ces-tionariu despre tradițiunile istorice și anticitățiile țărilor locuite de români*, menit să evidențieze o serie de relații istorice extrase prin decantarea datinilor, credințelor și mitologiei populare. Informația adunată pe baza „ces-tionarului“, prin bunăvoința învățătorilor și preoților de țară, constituie și azi un material prețios.

1894 ian. 1 Sub îngrijirea lui I. L. Caragiale, I. Slavici și G. Coșbuc apare *Vatra*, revistă cu caracter enciclopedic, militînd pentru specific național în literatura română, dar fără inchiștare și rezistență la valorile literaturii universale, din care publică traduceri de bună calitate. Alături de foștii colaboratori ai *Contemporanului*, scriu la *Vatra* N. Iorga, S. Pușcariu, S. Fl. Marian. Revista își încetează apariția în 1896, pregătind, alături de *Viața*, apariția semănătorismului, atît de aprig contestat de Ov. D.

iul.—aug. Apare în *Revista critică literară* (nr. 7—8 și 11—12) și apoi în extras (1895) *Aliterațiunea în limbile romanice*, „prima încercare de a urmări fenomenul aliterațiunei în limbile romanice“ (Ov. D). Lucrarea este mai mult decît favorabil recenziată de Gaston Paris în *Romania* și de W. Meyer-

Lübke în *Kritischer Jahresbericht über die Fortschritte der romanischen Philologie*. Mulțumindu-i pentru exemplarul oferit în dar, W. Meyer-Lübke îi scrie lui Ov. D. la 14 mart. 1895: „Sehr geehrter Herr! Empfangen Sie meinen besten Dank für die freundl. Zusendung Ihrer schönen Arbeit über *Aliteratiunea*. Sie haben das interessante Thema mit viel Geschick und grossem Wissen angegriffen und das Beste geboten, was auf romanischem Gebiete darüber geschrieben ist. Hochachtungsvoll, Ihr ergebenster, Meyer-Lübke“.

sept. Pleacă la Paris pentru a-și continua studiile. La Hautes Études, Sorbonne, Collège de France, École de Chartes are ca profesori pe G. Paris, A. Meillet, J. Gillieron, F. Brunot, A. Morel-Fatio și alte personalități filologice de prestigiu european. Este coleg cu I. A. Candrea și, dintre străini, cu A. Beauhier, M. Bartoli, M. Roques, J. Sarrhandy, M. Friedwagner, colegi de generație de care îl leagă aceeași formație și preocupări comune. În cei doi ani petrecuți la Paris, urmează neabătut un program de lucru sever, împărțindu-și timpul între Biblioteca națională, cursuri și biblioteca de la Hautes Études. Despre timpul petrecut la Paris, îi scrie, cu mulți ani mai târziu, lui Al. Popescu-Telega: „Luni întregi am fost nelipsit acolo /la biblioteca națională/ la 9, când se deschidea, ca să copiez manuscrise sau să consult cărți și, ca să nu întrerup munca, nu mă duceam la amiază la restaurant, mă mulțumeam cu un mic dejun pe care îl luam la hotel înainte de a pleca la bibliotecă. Stam așa în continuu acolo 7, 8 ceasuri și după ce mă întorceam în cartier pentru vreun curs, luam repede masa de seară, pentru ca de la 7 pînă la 10 să pot lucra din nou la biblioteca de la Hautes Études care era pusă, seara, la dispoziția elevilor ei. M-am cam resimțit pe urmă de acest «regim», dar am avut mulțumirea că l-am putut birui /.../ Duminicile și sărbătorile le rezervam vizitelor la Luvru și alte muzee. De aici am cules impresii de artă de care îmi ziceam că nu trebuie să rămîn străin. /.../ Dar mă duceam și la concerte — muzica mi s-a părut totdeauna că îmbogățește și limpezește gîndurile“. În timpul studenției la Paris, preocupările lui Ov. D. se îndreaptă spre poezia franceză medievală, romanistica generală, limba română. Publică note etimologice, recenzii, articole în repute reviste științifice europene — *Romania, Jahresbericht der Geschichtswissenschaft, Kritischer Jahresbericht über die Fortschritte der romanischen Philologie, Revue critique*. În același timp, colaborează cu regularitate la *Revista critică-literară* a tatălui său. Rămîne la Paris doi ani, pînă în iarna lui 1896.

Al. Philippide publică la Iași *Principii de istoria limbii*, una din primele lucrări românești de lingvistică teoretică. Folosind un foarte bogat material românesc, lucrarea analizează cauzele schimbărilor din limbă adăugînd la cele identificate de Hermann Paul — ritmul, cauze de ordin psihic, ortografia.

Principele Alexandru Bibescu, președinte la „Société de Linguistique de Paris“, dăruiește societății un fond de 10.000 fr., din al cărui venit să se acorde la fiecare trei ani un premiu celei mai merituose lucrări de lingvistică romanică, cu preferință pentru lingvistica română. Ov. D. va candida la premiu în 1901 și 1905 (vezi anii respectivi).

1895 oct. 5 Sub conducerea lui Spiru Haret, apare *Albina*, revistă enciclopedică editată de câțiva profesori și institutori, pentru luminarea și emanciparea țaranului. Foarte populară și bucurându-se de o mare răspândire în epocă, *Albina* numără printre colaboratorii săi mari scriitori și reputați savanți, ca I. Agârbiceanu, G. Coșbuc, B. Delavrancea, Em. Girleanu, O. Goga, Șt. O. Iosif, Cezar Petrescu, M. Sadoveanu, I. Slavici, A. Vlahuță, V. Voiculescu și V. Babeș, N. Iorga, C. I. Istrati, D. Aug. Laurian, T. Maiorescu, Gr. Tocilescu, Gh. Țițeica, A. D. Xenopol. Revista a apărut în trei serii: 1897—1916; 1922—1928; 1933—1937.

dec.—ian. 1896 De la Paris, face o călătorie la Veneția, interesat de un manuscris venețian al poemului *Foucon de Candie* pe care ar vrea să-l editeze.

Paris. Împreună cu alți colegi de la cursul de limbi romanice de la Hautes Études, Ov. D. plănuiește editarea, în „Biblioteca“ școlii, a unui corpus complet de cîntece lirice franceze din sec. al XII-lea și al XIII-lea.

Al. Macedonski publică *Excelsior*, valoroasă manifestare lirică post-eminesciană, care-l împune definitiv în conștiința contemporaneității.

—**1903** I. A. Zanne publică cele 10 volume din *Proverbele românilor*, lucrare monumentală, rămasă și astăzi un model neegalat încă.

1896 ian. Publică în *Revista critică-literară*, sub titlul *Veneția*, însemnări de călătorie. Cu aceste note, Ov. D. își face debutul în proza literară.

sept. Se află tot la Paris, pregătind teza „*Roman de la Comtesse d'Anjou*“, de Jean Maillart pentru doctoratul pe care intenționează să-l susțină în ian. la Berlin. În acest scop, scrie la Berlin, cerînd echivalarea a doi ani absolviți la „Hautes Études“ cu patru semestre de universitate germană. Dificultăți materiale și vestea despre scoaterea la concurs a catedrei de istoria limbii și literaturii române de la Universitatea din București îl vor face, însă, să abandoneze acest proiect.

oct. 18 Aron Densușianu îi scrie fiului său, sfătuiindu-l să profite de timpul petrecut la Paris exclusiv pentru studiu: „Nu face trebuință să scrii pentru *Revista [critică literară]*, ci folosește timpul cit mai ești acolo pentru cercetările tale“.

oct. Publică în *Romania* un studiu asupra unui „chanson de geste“ din ciclul narbonez, *Aymeri de Narbonne dans la Chanson du pèlerinage de Charlemagne* formulînd concluzii îndrăznețe în ceea ce privește autenticitatea textului și, implicit, a personajelor. Acest studiu „ne peut manquer d'attirer l'attention des critiques compétents, même s'ils n'acceptent pas tous la thèse que l'auteur soutient par des arguments, très médités et très nouveaux“ (G. Paris)-

nov. 25 Sub conducerea lui N. Petrașcu apare la București *Literatură și artă română*, una din cele mai interesante reviste ale epocii, promovînd o literatură de specific național. În paginile revistei semnează: D. Anghel, I. L. Caragiale, N. D. Cocea, G. Galaction, N. Iorga, Șt. O. Iosif, Șt. Petică, A. Vlahuță, D. Zamfirescu. Ultimul număr datează din 25 dec. 1910.

nov. 28 Îi scrie surorii sale, Elena Pușcariu, despre preocupările, îndoielile și limpezirile sale. Programul de lucru e la fel de încărcat. Printre altele, pregătește ediția unui text din epopeea veche franceză, *Faucon de Candie*, „poème du XII-e siècle, oeuvre si difficile que plusieurs philologues, en ayant conçu l'idée, ont reculé devant la tâche, et je ne doute pas qu'avec son intelligence, sa ténacité et sa rare capacité de travail il n'arrive à la mener à bonne fin“ (G. Paris).

dec. 17 Îi scrie din București lui Gaston Paris în legătură cu pregătirea concursului pentru catedra de limba și literatura română a Facultății de litere pe care urma să o părăsească V. A. Urechia.

De la Paris, Ov. D. vine la Leipzig, pentru a-l cunoaște pe Gustav Weigand. Din nefericire, marile deosebiri temperamentale, precum și concepțiile lingvistice diferite transformă întâlnirea într-un incident penibil.

Prezintă ca teză la Hautes Études, *La Prise de Cordres et de Seville*, chanson de geste du XII-e siècle, publiée d'après le manuscrit unique de la Bibliothèque nationale, tipărit de „Société des Anciens Textes Français“. Certificatul de studii semnat de profesorul Gaston Paris, „commissaire responsable“ al tezei este elogios la adresa aptitudinilor științifice cu totul remarcabile ale candidatului — „les rares qualités de son esprit critique et la conscience qu'il apporte à ses travaux“, precum și a subiectului ales, de mare importanță pentru istoria literaturii franceze medievale, dar și de mare dificultate pentru cercetător: „La longue introduction de cette édition aborde des questions fort importantes de l'histoire de l'épopée française, avec beaucoup d'originalité et de pénétration. . . C'est la première fois qu'un philologue roumain aborde l'étude des questions les plus spéciales et les plus ardues de l'histoire française au Moyen Âge, et il aurait déjà lieu de féliciter M. Densusianu d'avoir abordé cette étude en s'y préparant par des recherches très sérieuses poursuivies avec la plus louable ardeur; mais il importe surtout de constater que ses travaux ont une valeur incontestable, et qu'il apporte toujours des idées personnelles et intéressantes dans la mise en oeuvre des matériaux amassés par son érudition“. Lucrarea stârnește interesul specialiștilor pentru competența comentariului de ordin filologic și istoric-literar. Este semnalată de E. Stengel și François Bethune în *Kritischer Jahresbericht über die Fortschritte der romanischen Philologie*, de Gaston Paris în *Romania*, de Ph. Aug. Becker în *Zeitschrift für romanische Philologie* și în volumul *Der südfranzösische Sagenkreis und seine Probleme*.

1897 sept. 2 Cu adresa nr. 35622/8564, Ministerul Cultelor și Instrucțiunii publice îl numește pe Ov. D. profesor suplinitor la catedra de limba și literatura română. Concursul avusese loc la începutul anului, Ov. D. fiind concurat de I. Bianu și G. Dem. Teodorescu. Deși Ov. D. obține nota cea mai mare, G. Mirzescu, Ministrul Instrucțiunii, tergiversează numirea. Deprimat de această situație care se prelungește, Ov. D. îi scrie lui Gaston Paris la 11 apr.: „Ce que je vous ai raconté vous paraîtra peut-être étrange, mais ce sont des choses qui se passent souvent chez nous. On n'est pas encore arrivé à mettre la science au-dessus d'autres considérations. La politique est plus estimée que la science, puisque c'est un métier plus lucratif. Celui qui fait de la politique a toujours à sa disposition des moyens peu honnetes pour satisfaire

ses ambitions. Je laisse à d'autres un tel métier et je ne demande qu'à la science que j'arrive là où d'autres parviennent facilement. Agir comme la majorité, c'est mettre une entrave au progrès". Abia Spiru Haret, care-i urmează lui G. Mirzescu la conducerea Ministerului, recunoscând că nu se poate trece peste recomandarea comisiei, l-a numit suplinitor.

sept. 15—24 Poartă corespondență cu G. Paris pe marginea unui diferend pe care îl are cu O. Schultz-Gora, interesat și el de editarea poemului *Foucau de Candie*: Ov. D. mărturisește că știa de proiectul lui O.S.-G. pe care, însă, avusese toate temerile să îl considere abandonat. Incidentul se încheie printr-o înțelegere de colaborare care, din motive neștiute, nu a mai avut loc, devreme ce O.S.-G. editează singur, între 1903 și 1909, textul integral al poemului.

oct. 29 Ov. D. își începe activitatea universitară cu un curs de *Istoria limbii și literaturii române*. În lecția introductivă definește *Obiectul și metoda filologiei*. Înființează, pe lângă acest curs, și un seminar de lucrări practice cu studenții, pe care intenționează să le publice într-un *Anuar al Seminarului*. Despre acest proiect și despre felul cum își concepe cursul, îi scrie maestrului său de la Paris: „Je fais à la Faculté des lettres un cours d'histoire de la langue roumaine et, comme je ne veux pas répéter toutes les bœuves qu'ont été dites jusqu'à présent sur ce sujet, je dois refaire tout. Dans les travaux du séminaire roman je m'occupe de différentes questions de philologie romaine pour « inoculer » aux étudiants cet esprit critique qui leur manque dans une large mesure“.

nov. 3 Prin decretul nr. 3300 i se acordă lui Aron Densusianu ordinul „Steaua României“, în gradul de cavalier. Hotărîrea se publică în Monitorul oficial din 11/13 nov. 1897.

Nicolae Densusianu publică *Documente privitoare la istoria românilor (1551—1575)*.

Aron Densusianu publică în *Revista critică-literară* tragedia în versuri, în cinci acte, *Optum*.

Sarcina alcătuirii Dicționarului limbii române trece asupra lui Al. Philippipe, urmînd a fi ajutat, la stringerea materialului, de J. Urban Jarnik și S. Fl. Marian.

1898 mart. 29 Prin decizia nr. 17.040, Ministerul instituie o comisie pentru elaborarea proiectelor de programe analitice necesare liceelor, gimnaziilor, școlilor secundare de fete de gradul I și II și școlii normale superioare de fete. În comisie este numit și Ov. D., alături de Titu Maiorescu, P. Poni, C. Dimitrescu-Iași, C. Climescu, Dr. C. I. Istrati, A. D. Xenopol, A. Densusianu, V. Babeș, N. Iorga, I. Bogdan, E. A. Pangrati, P. Eliade, Gr. Antipa ș.a.

sfîrșitul lui aug. Se află la Paris, după o lună petrecută în Suedia și Norvegia. Rămîne pînă în oct., timp în care poartă o corespondență susținută cu

G. Paris în legătură cu diverse colaborări la *Romania* și cu tema aliterăției în limbile romănice, care continuă să-l preocupe insistent.

Sub titlul *Studii de filologie română*, Ov. D. publică volumul I din *Anuarul Seminarului de istoria limbii și literaturii române de pe lângă Facultatea de litere din București*. Proiectat ca o publicație periodică, *Anuarul* se oprește, din lipsă de fonduri, după primul număr. Volumul cuprinde un studiu al lui Filip Drăgescu, *Disimilațiunea consonantică în limba română*, și patru studii semnate de Ov. D.: *Urme vechi de limbă în toponimia românească*, *Psaltirea Voroneșcană*, *Despre forma „steaună” și Viața sfintului Vasile*. Recenzii elogioase pe marginea volumului vor publica, în anul următor, Mario Roques în *Romania* și A. Zauner în *Literaturblatt für germanische und romanische Philologie*.

Se modifică legea învățămîntului superior: ocuparea catedrelor nu se mai face prin concurs, ci pe bază de recomandare.

—1899 Ține cursul de *Istoria literaturii române* (de la începuturi pînă în 1870). Cursul va fi editat, după note, de Filip Drăgescu.

—1904 Sub redacția lui Cornel Diaconovich, apare la Sibiu, din inițiativa „Astrei”, *Enciclopedia Română* în trei volume, primul dicționar enciclopedic cu caracter general și universal din lexicografia românească. În lista autorilor publicată la începutul fiecărui volum, figurează și Ov. D. pentru partea literară.

1899 mart. 16 În ședința generală a Academiei Române se citește cererea lui Ov. D. pentru acordarea unei subvenții anuale de 1000—1500 lei, necesară continuării publicației sale, *Anuarul seminarului de istoria limbii și literaturii române*. Se recomandă Secțiunii literare, care respinge cererea. Deprimat de zădărnicia strădaniilor sale, Ov. D. va scrie în *Memoriu de titluri și publicațiuni* (vezi mai jos, în cursul aceleiași an): „Primul volum al *Anuarului* l-am tipărit în anul trecut, cu toate că nu mi s-a acordat nici o subvențiune pentru aceasta. Față de refuzul categoric pe care l-am întîmpinat în toate părțile unde am cerut un ajutor pentru seminarul meu, îmi este peste putință să mai continui această publicațiune, și desigur că volumul al doilea al *Anuarului* meu nu va putea apărea pînă cînd universitatea noastră va ocupa un loc mai mic în rubrica « economiilor bugetare » și pînă cînd se va împune seminarelor care n-au produs încă nimic să compenseze inactivitatea lor, subvenționată de ani întregi”.

mart. 27 În ședința Academiei Române, I. G. Sbiera recomandă, fără succes, alegerea lui Aron Densusianu ca membru plin al Academiei.

nov. 10 Ov. D. deschide cursul de *Istoria literaturii române contemporane* cu prelegerea *Școala latinistă în limba și literatura română*. Originea, tendințele și influența ei. Materia cursului se oprește la V. Cârlova. În același an universitar (1899/1900), Ov. D. mai ține un curs, *Istoria limbii române, începînd cu secolul al XVI-lea*, care cuprinde fonetica și morfologia. Ambele cursuri au fost stenografiate și apoi editate de Henri Stahl.

dec. 2—9 oct. 1900 Apare la București *România jună*, ziar național independent. Printre colaboratori: I. L. Caragiale, G. Coșbuc, N. Iorga, E. Lovinescu, H. G. Lecca, C. Rădulescu-Motru, Șt. Petică, Al. Vlahuță. Ov. D. protestează, în paginile revistei, împotriva sistemului greșit de educație și instrucție urmat în școli și universitate, împotriva abuzurilor și ilegalităților, suverane în învățămîntul de toate gradele: „Ceea ce ar trebui să se reformeze la noi n-ar fi atît regulamentele ci obiceiurile rele transformate în lege după care ele se aplică“.

În paginile *Literatorului*, Al. Macedonski publică *În pragul secolului*, important manifest literar respingînd naturalismul în numele romantismului și mai ales al simbolismului.

1900 ian. 1 Apare la București, sub directoratul lui C. Rădulescu-Motru, *Noua revistă română* pentru politică, literatură, știință și artă (seria I: 1 ian. 1900—15 ian. 1902; seria a II-a: 12 oct. 1908—ian. 1916). Pentru seria I, Ov. D. este colaborator permanent, răspunzător totodată de partea literară a revistei.

aug. 27 Moare la Iași Aron Densusianu. Cuvîntul de doliu este rostit, în fața Universității, de A. D. Xenopol. Peste ani, în necrologul pe care îl va face lui Ov. D., N. Iorga va evoca figura impunătoare și veșnic nemulțumită a patriotului transilvănean: „Ce splendid exemplar de romanitate ardeleană, și în corp, în figură, era tatăl său, dacul cu părul și barba colilie, care a fost neînduplecatul și cu toată lumea îndușmănitul, nu din ură, ci dintr-o necesitate sufletească specială, Aron Densusianu“ (*Oameni care au fost*).

Candidează la catedra de limba franceză, unde este recomandat, însă, Pompiliu Eliade.

Editează la Paris, în editura Ernest Leroux, primul volum din *Histoire de la langue roumaine. Les origines*, pe care o dedică profesorilor săi, Gaston Paris și Adolphe Tobler (Cartea apare la sfîrșitul anului, purtînd data 1901). Lucrarea stîrnește entuziasmul specialiștilor din țară și din străinătate. Ioan Bogdan scrie în *Convorbiri literare*: „De mult critica română n-a avut să înregistreze apariția unei lucrări de o așa de mare importanță. Rezervîndu-ne să facem altădată o dare de seamă mai amănunțită, ne mărginim a spune deocamdată că cartea D-lui Densusianu rezumă și dă o formă definitivă tuturor cercetărilor de pînă acum asupra limbii române; că această lucrare e făcută cu o competență indiscutabilă, cu o stăpînire perfectă a studiilor de filologie romanică, cu o silință de fier și cu un talent care nu va mai putea fi tăgăduit de nimeni. Este o lucrare de mîna întîi, cum, spre mîndria noastră, s-o spunem, mai bine în felul ei nu posed nici limbile surori. D-l Densusianu se revelează printr-însa publicului învățat ca un romanist consumat, ca un filolog în toată puterea cuvîntului“. Nu mai puțin elogios, G. Paris prezintă lucrarea și pe autor în *Romania*, una din marile reviste de romanistică ale timpului: „... On peut dire qu'elle [*Histoire de la langue roumaine*] fait honneur à l'auteur et à la jeune école philologique roumaine, et à coup sûr M. Tobler, auquel l'auteur l'a dédiée ainsi qu'à moi, comme

ayant été ses premiers maîtres, ne me démentira pas si je dis que l'élève fait aussi honneur aux écoles où il a puisé les éléments de sa science et de sa méthode". . . „Il est riche de faits et d'idées, et mérite d'être lu non seulement par ceux qui font une étude spéciale du roumain, mais par tous les romanistes. M. Densusianu est au courant de l'état le plus récent de la science jusque dans les plus petits détails; il soumet toutes les opinions qu'il rapporte à une critique personnelle et presque toujours judicieuse, et le point de vue particulier auquel il se place lui permet souvent d'éclairer d'une façon nouvelle des phénomènes dont d'autres savants se sont occupés avant lui". Din păcate soarta lucrării n-a fost dintre cele mai fericite și editarea ei l-a costat pe Ov. D. uriașe eforturi fizice și psihice. Fascicula întâi a volumului al II-lea apare în 1914, pentru ca restul manuscrisului, rătit în timpul războiului, să vadă lumina tiparului abia în 1932 (fasc. II) și 1938 (vol. II integral), refăcut în întregime de autor după fișe și însemnări de lucru.

1900 — **1901** În cadrul catedrei de limba și literatura română continuă cursurile începute în anul precedent: *Istoria limbii române*, sintaxa și lexicografia și *Literatura română* (privind perioada 1830—1900). Prelegerile sint stenografiate și editate ulterior în volum de Henri Stahl.

1901 **febr. 3** Într-un raport prezentat Senatului universitar și Colegiului Facultății de litere, Ioan Bogdan îl recomandă elogios pentru catedra de Istoria limbii și literaturii române pe care o suplinsese pînă atunci. Din comisia de recomandare mai fac parte B. P. Hasdeu și T. Maiorescu.

febr. 18 Pe baza lucrărilor publicate anterior, Consiliul Permanent de Instrucțiune recomandă numirea lui Ov. D. ca agregat la Facultatea de Litere din București.

febr. 21 Prin decretul regal nr. 732 este definitivat profesor la catedra de limba și literatura română, cu începere de la 1 martie. În introducerea la cursul de literatură română pe care îl preia în 1927, N. Iorga avea să spună, făcînd istoricul acestei catedre: „...Catedra, mi se pare, dispăruse atunci cînd d. Ovid Densusianu i-a dat toată strălucirea talentului său și toată soliditatea cunoștințelor sale variate“.

iun. 4 Prin adresa 4819, Ministerul Instrucțiunii Publice dispune separarea catedrei de limba și literatura română în două: *Istoria literaturii române*, unde este numit I. Bianu, și *Filologie romanică cu specială privire la filologia română*, care îi revine lui Ov. D.

iun. 29 „Société de Linguistique de Paris“ hotărăște ca premiul „Alexandru Bibescu“, de 1000 fr., să fie atribuit în 1901 celei mai bune lucrări tipărite în limba română, franceză sau latină, în perioada 1895—1900, avînd ca obiect gramatica, dicționarul, originea, istoria limbilor romanice în general și al limbii române în special. Ov. D. prezintă, fără succes, primul volum din *Histoire de la langue roumaine*. Raportul societății exprimă următoarele aprecieri la adresa lucrării și a autorului ei: „...C'est un travail du plus haut intérêt, où l'auteur fait preuve de beaucoup de savoir et de l'intelligence [...] L'ouvrage de M. Densusianu serait certainement en lui-même très digne du prix; si nous ne le présentons pas à vos suffrages, ce n'est pas

seulement parce qu'il n'a pas un caractère absolument original (il serait difficile qu'il en fût autrement dans un travail traitant d'ensemble la langue roumaine), c'est qu'heureusement pour les études romanes, il se trouve cette année en concurrence avec d'autres ouvrages d'un mérite égal ou supérieur, et qui ont en outre sur lui cette supériorité qu'ils sont achevés". Concurtenții lui Ov. D. la premiu sînt: Th. Alimănescu cu *Essais sur le vocalisme roumain*, Grigore Crețu cu *Tinerimea română și Anonymus Caransebessiensis*, F. Geo Mohl cu *Origines romanes și Lazăr Șăineanu cu Influences orientales sur la langue et la civilisation roumaine*. Este preferat Șăineanu, care a tratat un subiect „de haute importance” „avec autant de savoir que de méthode, et vient au tout premier rang parmi les ouvrage de linguistique roumaine qui nous ont été adressés”.

dec. 2 La inițiativa lui S. Haret, Al. Vlahuță și G. Coșbuc scot revista *Sămănătorul*, care „se definește din primul număr ca o publicație de tipul *Vieții* și mai ales al *Vetrei*: semănătoare de cunoștințe și de povești utile, păstrătoare a averei părintești” (I. Hangiu). Datorită lui N. Iorga, *Sămănătorul* devine tribuna uneia din cele mai importante orientări literare ale secolului, tinzînd către asanarea morală a vieții publice și culturale. În acest context, literatura trebuia să dezvolte originalitatea sufletească a poporului român prin valorificarea inspirației rurale, a peisajului patriei, a folclorului și a istoriei naționale. *Sămănătorul* păcătuiește însă printr-un conservatorism estetic intolerant și exclusivist, cu supralicitatea valorilor autohtone. În coloanele acestei reviste au semnat G. Coșbuc, Al. Vlahuță, Șt. O. Iosif, M. Sadoveanu, N. Iorga, I. Slavici, I. A. Bassarabescu, I. Gorun, E. Gîrleanu, Constanța Hodoș. *Sămănătorul* își încetează apariția în 1910. În cursul anului 1903. Ov. D. semnează o serie de colaborări, acoperind tematic o arie destul de întinsă a vieții culturale și social-politice din vremea sa. În perioada mai-august 1903 participă chiar la conducerea revistei.

—1902 Anuarul Universității din București anunță două cursuri ale lui Ov. D.: *Istoria limbii române și Dialectele române din Istria*. Cu lecția de deschidere, *Filologia romanică în Universitatea noastră*, Ov. D. își începe activitatea de profesor titular la catedra de *Filologie romanică cu specială privire la limba română*. Pe lângă cursuri, Ov. D. conduce un seminar de lucrări practice, unde interpretează cu studenții texte italiene vechi. Organizîndu-și activitatea profesorală după modelul marilor universități din apus, Ov. D. are meritul de a fi impus o metodă științifică de cercetare a limbii române în context romanic — „într-o țară romanică studiul filologiei neolatine se leagă de la sine cu acel al progresului culturii naționale” — de a fi atras, totodată, atenția romanștilor asupra limbii române ca obiect de studiu.

1902 iul. 1 La Budapesta, apoi la Sibiu și la București apare revista *Luceafărul*, inițiată de A. P. Bănuțiu ca publicație a tineretului universitar român. Acestuia i se alătură Al. Ciura, O. Goga, I. Lupaș, O. C. Tăslăuanu și alții, care văd în noua revistă o tribună de luptă națională prin literatură. De nuanță tradiționalistă, revista a cultivat o literatură realistă și mesianic-romantică, fiind „un fel de «*Viață Românească a Transilvaniei*»” (I. Hangiu). Opus din punct de vedere estetic și ideologic *Vieții noi*, *Luceafărul* a publicat numeroase note ostile la adresa revistei lui Ov. D., care

la rîndul lui, n-a întîrziat să răspundă, angajînd numeroase controverse și polemici pe teme social-politice sau estetice.

aug. 7 Ov. D. se căsătorește cu Elena A. Bacaloglu (1878—1949), de care se desparte după doi ani.

Apare în broșură *Români buni și români răi*. Părerii imparțiale asupra activității patriotice a „Ligii culturale“, publicat anterior în foileton, în *Revista română, politică și literară* (același an). Ov. D. face istoricul „Ligii culturale“, denunțînd imixtiunea treptată a politicii în problemele asociației, fapt care a provocat „un rușinos fiasco“ mișcării care i-a dat naștere. Ca material ilustrativ, dă extrase din jurnalele și corespondența Ligii.

—1903 Conform Anuarului Universității din București, în acest an universitar, Ov. D. e titularul a patru cursuri: *Filologie romanică, Fonetica limbii române, Dialectologie română și Poezia lirică franceză în evul mediu*.

Iosif Popovici publică în revista *La parole* primul studiu de fonetică experimentală asupra limbii române, *Recherches expérimentales sur une prononciation roumaine*. Cu această lucrare și cu monografia dialectală referitoare la graiul muntenilor și pădurenilor din zona Hunedoarei, I.P. va concura, fără succes, pentru premiul „Al. Bibescu“ pe anul 1905 care-i va fi atribuit lui Ov. D., pentru volumul I din *Histoire de la langue roumaine*.

mart. 17 În cadrul Secției literare a Academiei Române, I. Bianu propune alegerea lui Ov. D. ca membru corespondent. La 22 mart., plenul academic, ia cunoștință de propunerea Secției literare. La 29 mart., în ședință plenară I. Bianu face o expunere elogioasă a activității și preocupărilor filologice ale candidatului. B. P. Hasdeu intervine, considerînd că propunerea Secției literare nu prezintă suficiente temeieri. Candidatura lui Ov. D. este supusă votului adunării. Neîntrunind majoritatea reglementară (2/3), propunerea se reia la 30 mart. cînd, cu o majoritate de 16 voturi contra 7, Ov. D. este ales membru corespondent al Secției literare.

mai 18 Ov. D. publică în paginile *Sămănătorului* articolul *Din revendicările timpului* (nr. 20), consacrat viitoarei reforme ortografice, subiect de mare controversă în epocă. Colaborarea lui Ov. D. la *Sămănătorul* continuă cu *Cei zece mii* (nr. 21, 25 mai), *Îngăduitorii* (nr. 23, 8 iun.), *Mîngîieri anticipate* (nr. 24, 15 iun.), în care protestează, direct sau numai aluziv, împotriva nedreptății sociale și a consecințelor ei. Totodată, demască atitudinea „de toleranță nesocotită, de supunere ușoară la ce ne-au lăsat alții în nepriceperea lor, de lipsă de curaj în căutarea unui drum nou, unei îndreptări spre mai bine a gândului și faptelor noastre“. Ov. D. se dovedește interesat, în egală măsură, de problemele învățămîntului, ocupîndu-se de situația precară a învățătorilor de la țară (*Luminătorii satelor*, în nr. 25, 22 iun.) și de literatura didactică neștiințifică și, deci, dăunătoare (*Literatura didactică*, în nr. 27, 28, 30, 32). În același timp, condamnă critica nimicitoare, răuvoitoare care se practică în literatura noastră, opunîndu-i „critica pricepută, dreaptă“, care „știe să aleagă și să aprecieze din munca fiecăruia ce este cinstit, trainic, ce face personalitatea lui“ (*Un mod de a critica*, nr. 26, 29 iun.). Astfel, încă din perioada colaborării la *Sămănătorul*, abordarea

curajoasă a fenomenului social-politic, în diferitele lui ipostaze, îl prevestește pe directorul de mai tirziu al *Înălțării*.

Iun. 28 La Paris se înființează „Société amicale Gaston Paris”, care adună laolaltă foști elevi, colegi și prieteni ai reputatului roman francez decedat cu puțin timp în urmă. Ca fost elev al lui G. Paris la École Pratique des Hautes Études, Ov. D. este membru al Societății, alături de V. Bröndal, J. Gilliéron, P. Meyer, E. Picot, M. Roques, Leo Spitzer etc.

Ov. D. publică broșura *Gaston Paris*, omagiu postum adus marelui savant și profesor de la Paris. Elogiindu-și maestrul, Ov. D. dezvăluie o concepție științifică, modernă despre rostul și exigențele pe care trebuie să și le asume îndeletnicirile filologice: „Opera lui G. Paris este dezmințirea cea mai strălucită a credinței, încă înrădăcinată în unele minți, că filologia este o ocupație fără însemnătate, una din multiplele manifestațiuni ale pedantismului. Bine înțeleasă și aplicată, ea apare însă ca o îndeletnicire rodnică și capabilă să producă curente binefăcătoare, să taie o direcție nouă în spiritul public. O specialitate este ceea ce o fac aceia care o cultivă: rămâne seacă dacă este astfel reflectată de cei care o reprezintă, devine folositoare, interesantă, dacă este condusă cu pricepere, privită dintr-un punct mai înalt și, mai ales, fecundată de un spirit superior cum era Gaston Paris”.

H. Tiktin scoate primul volum al *Dicționarului român-german* (vol. II, 1911; vol. III, 1912), precizindu-și astfel obiectul cercetării, în raport cu cel urmărit de B. P. Hasdeu în *Magnun Etymologicum*: „În opera de față... obiectul cercetării îl formează limba în sine; credințele, știința, activitatea, moravurile și obiceiurile poporului numai într-atita sînt atrase în sfera cercetării întrucît servesc la înțelegerea fenomenelor limbistice, și principala atențiune este îndreptată nu asupra limbii populare, ci asupra limbii literare”. H. Tiktin îi oferă un exemplar lui Ov. D. care la 28 oct. îi mulțumește, în scris, pentru „prețiosul dar” și angajează pe marginea etimologiilor propuse în Dicționar, o discuție prelungită pe durata mai multor ani.

În timp ce Ov. D. colaborează la *Sămănătorul*, Elena Bacaloglu-Densusianu scoate o broșură despre simbolism, intitulată *Despre simbolism și Maeterlinck*, anticipînd, în felul acesta, viitoarea poziție și ideologie literară al cărei teoretician înverșunat va fi Ov. D.

1904 Ov. D. ține curs și seminar de Filologie romanică.

apr. 22 Se naște la București Ovid, fiul lui Ov. D. și al Elenei Bacaloglu-Densusianu, publicist și scriitor. Face studii în Italia. Își ia licența la Iași în 1927. Autor al volumelor: *Filosoful* (1926), *Stăpînul* (1937), premiat de Academia Română, *Furtuna* (1937), *Amurguri pe culmi* (1940), *Ceață* (1943). Traduce volumul lui Franz Toussaint, *Cîntece persane*.

Academia Română încearcă pentru prima oară să aplice în practica ortografică principiile fonetismului consecvent. Comisia care a lucrat efectiv la elaborarea noii reforme a fost alcătuită din: N. Quintescu, T. Maiorescu,

I. Negruzzi, *Ov. D.* și I. Bianu. Obligativitatea regulilor ortografice se instituie prin decret regal la 25 mart./7 apr. 1907.

Apare în Analele Academiei Române lucrarea lui *Ov. D.*, *Din istoria amuzirii lui „u“ final*. Referatul de recomandare a fost întocmit, la cererea Academiei, de I. Bianu. În ședința din 2 mart., în plenul Academic, I. Bianu se exprimă în termeni elogioși la adresa autorului, menționând că „lucrarea d-lui Densusianu are calități care caracterizează toate scrierile sale filologice: minuțioasă explorare a textelor vechi, sistematică grupare a faptelor constatate concluziuni logice și lipsite de orice exagerare. . . Locul ei este să fie tipărită între memoriile secțiunii literare și filologice din Analele Academiei“. Momentul a fost semnalat de G. Weigand în *Kritischer Jahresbericht über die Fortschritte der romanischen Philologie*, de S. Pușcariu în *Literaturblatt für germanische und romanische Philologie*, de N. Iorga în *Sămănătorul*.

La Academie se reiau discuțiile pentru dicționar. Lucrările de redactare — așa cum au fost gândite de B. P. Hasdeu și Al. Philippide — amenințând să se prelungească la nesfârșit, se pune problema alcătuirii unei alte echipe de redactori, sub conducerea lui Sextil Pușcariu, care să asigure realizarea mai grabnică a acestei lucrări de interes național. „Perfecțiunea lui [a Dicționarului] are mai puțină însemnătate decât ființa lui“ va spune Carol I la 1 apr. 1905, în *Cusintarea către Academie*.

An Sadoveanu — apar volumele: *Povestiri*, *Crișma lui Moș Precu și altele*, *Dureri înăbușite*, *Șoimii*.

1904 — 1905 *Ov. D.* ține cursurile de *Filologie romanică și Literatură franceză* și conduce și seminariile aferente.

1905 ian. 21 „Société de Linguistique de Paris“ îi acordă lui *Ov. D.*, pentru lucrarea *Histoire de la langue roumaine*, T. I., premiul pe care i-l refuzase în 1901. În raportul său, Comisia — compusă din A. Thomas, președintele Societății, A. Meillet și M. Roques — prezintă călduros opera premiată: „C'est un travail du plus haut intérêt, où l'auteur fait preuve à la fois de beaucoup de savoir et d'intelligence et aussi de beaucoup de courage. Dans toutes les langues romanes, la question de la substitution du latin aux idio-mes indigènes est liée aux plus grandes difficultés: mais assurément ces difficultés n'apparaissent nulle part plus grandes qu'en roumain. Là, en effet, on souffre non seulement de l'excessive rareté des documents anciens mais encore du trouble amené par l'intrusion dans les questions linguistique, des préoccupations étrangères à la science pure. M. Densusianu montre partout une impartialité vraiment scientifique. . .“.

febr. 1 Apare, sub direcția lui *Ov. D.*, *Vieața nouă*, revista cu cea mai mare deschidere în epocă spre universalitate și modernism prin cultură, promotoarea unui „symbolism academic“. „Apariția *Vieții noi* s-a datorat intenției precise de reacțiune împotriva țărănismului sămănătorist; de i-a lipsit energia tonului, nu i-a lipsit nici energia intenției, simțul orientării și concepția dreaptă a unei literaturi ce nu se putea ruraliza la nesfârșit și nu mai putea trăi în atmosfera de la 1840, trăgându-și seva din spiritul poeziei populare“ (E. Lovi-

nescu). Din cercul *Vieții noi* fac parte cu constanță D. Caracostea, P. V. Haneș, Pompiliu Eliade, H. Frollo, M. Curticeanu, Al. Colorian, Al. T. Stamatiad. Pe lângă teoretizări și studii privind mișcarea literară din străinătate, *Vieța nouă* publică literatură originală și traduceri din poezii noului val francez — simbolisti și parnasieni deopotrivă — mai puțin sau de locunoscuți publicului românesc. Atrage, astfel, atenția asupra lui H. de Régnier, E. Verhaeren, Charles van Lerberghe, P. Fort, Théophile Gauthier, Léconte de Lisle, Théodore Banville, François Copée, Sully Prudhomme, José Maria de Hérédia. Influența ideilor promovate de revistă se constată în înmulțirea rapidă a publicațiilor simboliste: *Revista celorlalți* (I. Minulescu), 1908; *Versuri și proză* (I. M. Rașcu și Alfred Heffer), 1911—1916; *Simbolul* (Tristan Tzara și I. Vinea), 1912; *Grădina Hesperidelor* (Al. T. Stamatiad), 1912; *Absolutio* (I. Ludo), 1913—1916. În 1912, Titu Dinu și P. Păltănea scot la Constanța revista *Farul* care, pe lângă exprimarea unei adeziuni totale la ideologia *Vieții noi*, republică unele poezii sau texte apărute anterior în revista lui Ov. D. *Vieța nouă* își încetează apariția în 1925.

— Ov. D. publică *Rătăcirii literare*, articol program al *Vieții noi*, prefigurând o orientare nouă în literatura română. Îndreptat împotriva literaturii tradiționaliste, de tip sămănătorist și poporanist, care vedea specificul național al literaturii noastre în cultivarea cu predilecție a lumii satului, articolul încearcă o reabilitare a valorilor citadine, înțelese ca aparținând, în egală măsură, specificului național românesc. Articolul militează, în același timp, pentru o deschidere largă spre cultura și literatura universală și pentru o diversificare tematică și stilistică, considerată de *Vieța nouă* singura cale spre adevăratul progres literar: „...rămâneți fiecare ce sunteți, nu vă schimbați chipul și căutați să vă deosebiți cit mai mult unul de altul... Cimpul e mai frumos cind flori deosebite îl smălțează”. Prin noutatea ideilor și tonul său bătaios, articolul ațîță spiritele, prilejuind o aprigă polemică literară, în care se angajează *Luceafărul*, *Sămănătorul*, *Făt-Frumos*, *Românul literar*, *Revista idealistă*, *Arhiva*, *Adevărul*. Diferitele reviste își conjugă eforturile în apărarea crezului sămănătorist, aprig contestat de Ov. D. în *Rătăcirii literare*.

febr. 15 Ov. D. începe în paginile *Vieții noi* seria de articole polemice împotriva „pretențiilor” Junimii de a fi deschis, din punct de vedere estetic și ideologic, o mișcare nouă în literatura română, prin fixarea în conștiința literară a epocii a celor mai semnificativi scriitori. Revendicat de Junimea ca exponentul cel mai de seamă al ideologiei sale, Eminescu se deosebește radical de convorbiriști — spune Ov. D. Dovada o furnizează poezia *Epigonii*, mărturie a admirației poetului pentru o literatură violent contestată de cercul Junimii („*Epigonii*” lui Eminescu și „*Junimea*”). În aceeași situație este și Alecsandri, prezentat adesea ca o creație a Junimii, în timp ce de fapt, ideologia junimistă este în parte creația lui Alecsandri (*Alecsandri și „Junimea*”, 1 apr. 1905). „N-a fost în toată viața noastră literară și culturală școală mai înaltă ca a Junimii în falsificarea impresiilor, în căutarea sistematică a întunecării altora pentru a se înălța mai bine singură (*O legendă literară*, 15 aug.—1 sept. 1905). Inconsecvențele junimiștilor ca grupare politică și literară au fost determinate de faptul că aceștia „au primit mediocrități în literatură, unde nu trebuie să-și găsească loc decât aristocrații gândirii și au crezut să le înlăture din politică, unde sint chemate să fie și

ele luate puțin în seamă" (*Junimea politică și literară*, 1 mart. 1906). În decursul anilor, Ov. D. a continuat să publice articole și diverse note polemice, vizând anacronismul, „parazitismul” și inconsecvențele critice ale *Convoorbirilor* (*Ce cerem zilei de mâine*, 1 oct. 1908; *Parazitism literar*, 15 mart. 1909; *Urmași ai celor din Pithecusă*, 15 iul. 1909). La rîndul ei, Junimea ripostează prin intermediul lui Simion Mehedinți, care critică estetica simbolistă, acuzîndu-l pe Ov. D. de decadentism (*De la critică la harță*, în *Convoabiri literare*, febr. 1909; *Răspuns unui decadent*, în *Convoabiri literare*, apr. 1909). Lupta de idei angajată de Ov. D. împotriva Junimii a fost urmărită și de alte reviste, care au publicat note, recenzii sau intervenții proprii legate de temele puse în discuție (*Viața românească*, *Lucașărul*, *Viața literară și artistică*, *Cultura românească* ș.a.).

20 febr. Ca replică la *Rătăcirii literare*, S. Mehedinți publică în *Sămănătorul*, *Primăvară literară. Către cei alegeți ai tinerimii de azi*, unde exaltă specificul național de concepție sămănătoristă, punînd la zid pe acei „robi ai formulei și ai modelor literare... sufletele neisprăvite... care segeau veninul din «florile răului» apusean... tocmai... cînd poporul român, prin reprezentanții săi de căpetenie în literatură, critică, filozofie, pictură și alte arte începuse a lua cunoștință de sine însuși”. Replica sămănătoristă este preluată de Emil Gârleanu (în *Făt-Frumos*, iun.), cu vigoare sporită. „După minunatul articol al D-lui Mehedinți, al meu care lovește direct cred că o să-l doară cum merită pe D-l Densușianu” îi scrie el, cu satisfacție, lui N. Iorga. Acesta nu se mulțumește, însă, cu atît și, în *Sămănătorul* din 24 iul., scrie el însuși despre „pretențiile literare ale lui Ov. D.”, învinuindu-l pe acesta de vicie a atmosferei literare prin promovarea decadentismului și contestîndu-i orice valoare ca poet și critic literar.

apr. 5 Sub președinția lui Ov. D., are loc adunarea de constituire a Societății filologice, în cursul căreia se aprobă statutele și se aleg membrii comitetului de conducere. Conform statutelor, „Societatea filologică, cu sediul la București, urmărește în prima linie cercetările de filologie română; nu sînt excluse nici alte cercetări filologice, în special cele care ating domeniul romanic și balcanic”. Societatea va publica un buletin semestrial care „va cuprinde comunicările făcute, în întregime sau în rezumat, și procesele verbale ale ședințelor”. Ședințele se țin la Universitate. Ov. D. este ales secretar al biroului, alături de A. Lupu Antonescu și membru în „Comitetul de publicațiuni”, funcții pe care le va deține pînă la dizolvarea Societății. La Societatea filologică, întemeiată prin eforturile lui Ov. D., au aderat lingviști și filologi cunoscuți ai epocii: I.-A. Candrea, S. Pușcariu, P. Papahagi, I. Popovici, H. Tiktin, I. Bărbulescu, iar din 1906, și M. Roques, vechi prieten și coleg de studii al lui Ov. D. Din lipsă de fonduri, Buletinul Societății își încetează apariția în 1907.

mai 5 Ov. D. ține două comunicări la Societatea filologică: *Contribuțiuni la studiul latinei vulgare* și *Din fonetica română*.

mai 28 Ov. D. prezintă la Societatea filologică comunicarea *O problemă etimologică*, referitoare la originea cuvintelor v. fr. *desver* și fr. *rêver*.

mai Publică în *Vieța nouă* poezia *Per aspera*. Folosește pentru prima dată pseudonimul Ervin, cu care își va semna, de acum înainte, toate versurile

vara La Academie discuțiile referitoare la Dicționar ajung din nou pe ordinea de zi. S. Pușcariu îi scrie lui Ov. D.: „De Etimologic ce mai știi? Eu am aflat că se zvonește că s-a luat lui Philippide și că vreau să mi-l dea mie. Dacă e adevărat, eu voi cere numai jumătate și ca cealaltă jumătate să fi-să dea ție, cum ne-a fost vorba“. Pe de altă parte, I. Bianu se interesează, prin intermediari, la I.-A. Candrea „dacă D. Densusianu ar fi dispus să lucreze în colaborare cu Sextil“. Răspunsul este: „firește, dar cu condiția ca să fie pe un picior egal și Densusianu să aibă înțietatea numelui“. Academia, însă, nu se grăbește să ia o decizie: „Ce păcatele se amină mereu Etimologicul?“ îi scrie S. P. la 11 nov. Spre sfârșitul lunii, lucrurile par hotărâte. S. P. îi scrie, de la Viena, lui Ov. D.: „Azi am primit o scrisoare de la D. Bianu, în care mă pregătește să fiu gata de plecare, căci voi primi invitarea Academiei ca să iau, împreună cu tine, Etimologicul în primire“.

nov. 14 Ov. D. ține comunicarea *Cercetări asupra dialectelor noastre*, cuprinzând rezultatele călătoriei întreprinse în cursul verii în Mehedinți, în scopul elaborării unei monografii lingvistice, pe care intenționează s-o tipărească în publicațiile societății.

dec. 5 La Craiova apare revista *Ramuri*, care la 1 ian. 1915 va fuziona cu revista lui N. Iorga *Drum drept*, preluându-i numele, pînă în 1919. La 1 mart. 1919 reapare sub vechea denumire pînă în mai 1947, cînd își încetează apariția. De-a lungul celor patru decenii de existență, revista va fi condusă de un comitet de redacție, în frunte cu Constantin Șaban Făgețel. Criticul și ideologul principal al revistei este Dumitru Tomescu. În anii 1923-1927, pe coperta revistei este menționat ca director. N. Iorga. De factură sămănătoristă, revista *Ramuri* numără printre colaboratori pe toți marii prozatori și poeți ai vremii: O. Goga, M. Sadoveanu, I. Agârbiceanu, N. Iorga, L. Brebeanu, Em. Girleanu, D. Anghel, Șt. O. Iosif, Al. Sandu-Aldea, T. Arghezi, L. Blaga, I. Pillat, Z. Stancu, V. Voiculescu, Elena Farago etc. Ca principal îndrumător al vieții literare locale, a militat pentru o literatură originală, combătînd cultura de imitație și a păstrat în permanență legătura cu scriitorii Transilvaniei, printr-o permanență vehiculară a ideilor unității naționale. „Alături de Sămănătorul și Luceafărul, *Ramuri* a fost publicația cea mai vie a mișcării sămănătoriste, în perioada interbelică fiind ultima redută a sămănătorismului“ (F. Firan).

dec. 23 În colaborare cu I.-A. Candrea, ține comunicarea *Addenda la elementele latine ale limbii române* (*Buletinul societății filologice*, 1905).

dec. 31 Pe linia eforturilor de constituire a unei baze cât mai solide pentru studiul științific al limbii române, Ov. D. propune în Societatea filologică publicarea unor monografii asupra limbii scriitorilor din secolul al XVI-lea, precum și stimularea cercetărilor dialectale prin acordarea de mici premii

O. Goga tipărește la Budapesta volumul *Poezii*, stîrnind entuziasmul neprecupețit al criticii, indiferent de orientare și nuanță. N. Iorga, C. Stere, H. Chendi, G. Ibrăileanu, E. Lovinescu găsesc tot atitea temeiuri pentru a prețui volumul. T. Maiorescu îl propune Academiei, spre primire. În opoziție, Ov. D. critică vehement poezia lui Goga pentru că ar propaga „un

sentimentalism de ăaran trecut la oraș“; excepție fac numai poeziile patriotice *Rugăciune, Noi, Oltul*, „care ridică părțile așa de slabe ale volumului“.

Viața nouă publică în foileton, sub semnătura Ervin, o nouă încercare dramatică a lui Ov. D., rămasă neterminată, *Cind zeii au părăsit Olimpul*.

—1906 Ține un curs de *Filologie romanică* și unul de *Filologie modernă*, precum și un seminar legat de cursuri. Prelegerile privind literatura franceză modernă, cu referire specială la poeți ca H. de Régnier, E. Verhaeren, P. Fort și alții, impun pentru prima dată atenției studenților poezia occidentală nouă.

1906 ian. Colaborarea lui Ov. D. și S. Pușcariu la *Dicționarul limbii române*, care părea că se bucură de acordul deplin al celor doi, nu mai are loc. În raportul adresat de S. Pușcariu Comisiei Dicționarului la 20 ian. 1906, citim: „În urma însărcinării primite de la Comisiunea Dicționarului, am onoarea a vă prezenta un specimen și un program, pe cari le-am lucrat singur, căci dl. Ovid Densusianu mi-a făcut declarația verbală că nu primește colaborarea la Dicționar“. Retragerea lui Ov. D. este legată de refuzul Academiei de a-l accepta pe I.-A. Candrea în echipa de elaborare a Dicționarului.

febr. 26 În colaborare cu I.-A. Candrea, Ov. D. ține comunicarea *Viața în munți a românilor și albanezilor reflectată în limbă*.

mart. La Iași apare *Viața românească* (1906—1916; 1920—1929). Condușă de Paul Bujor, I. Cantacuzino, C. Stere și G. Ibrăileanu, revista are ca scop, ca și *Sămănătorul*, promovarea unei literaturi naționale, de inspirație mai ales rurală. Discreditând însă viziunea idealizantă a sămănătorismului minor *Viața românească* a lansat formula poporanismului literar, caracterizat prin realism social, cu puternice accente critice și romantism nobil, de factură mesianică. În jurul ei s-au grupat mari scriitori ai vremii: M. Sadoveanu, G. Topirceanu, T. Arghezi, Al. A. Philippide, D. Botez, Otilia Cazimir, C. Hodoș, Al. Brătescu-Voinești, G. Galaction, I. Agîrbiceanu, Hortensia Papadat-Bengescu, Șt. O. Iosif, I. Minulescu.

mart. Societatea „Obolul“ stirnește ostilitatea opiniei publice „naționaliste“ prin programarea, pe scena Naționalului, a unor spectacole de limbă franceză. În fruntea campaniei protestatare — care mobilizează studenți, scriitori, intelectuali de toate categoriile, muncitori — N. Iorga conferențiază despre „drepturile limbii naționale în statul modern“, face apel către societate să renunțe la spectacole, către public — să le boicoteze. Ov. D. scrie, în replică, *O tragicomedie „patriotică“* (*Viața nouă*, 1 apr.), denunțând „barbaria“ în care au eșuat niște idei pretins generoase.

mai 6 Ține comunicarea *O problemă morfologică*, referitoare la articolul posesiv-genitival *al, a, ai, ale* (Societatea filologică).

mai 31 Ține comunicarea *Chestiuni de principiu în cercetările filologice* (Societatea filologică).

iun. 10 La Societatea filologică, comunicarea lui Candrea—Densusianu, *Îndrumări pentru cercetările dialectale*.

Tipărește, în colaborare cu I.-A. Candrea și Th. D. Speranția, prima antologie dialectală a limbii române, *Graiul nostru*. Texte din toate părțile locuite de români. Vol. I. Vol. II va apărea în 1908. „O culegere de felul acesteia nu s-a încercat încă la noi”, spun autorii în prefața lucrării, conștienți de meritul ce le revine în așezarea pe baze științifice și sistematice a dialectologiei românești. Dacă transcrierea fonetică nu satisface ultimele exigențe științifice ale momentului, conținutul lărgeste, în schimb, interesul lucrării de la domeniul strict lingvistic, spre cel al informației folclorice, al etnografiei, al istoriei culturii și civilizației. Textele antologate sînt definite de autori ca „documente sufletești, culturale și, în parte, istorice” aduse spre cunoaștere „în prima linie publicului mare”. Dar *Graiul nostru* este, nu mai puțin, o inițiativă științifică, ilustrînd concepția lui Ov. D. despre importanța studierii graiurilor populare pentru istoria limbii.

Ține la Societatea femeilor române conferința *Limba noastră ca icoană a vieții culturale*.

Apare la Budapesta romanul lui I. Slavici, *Mara*, publicat anterior în *Vatra*. Faptul îi oferă lui Ov. D. prilejul să ia atitudine împotriva ușurinței cu care, la cursul său, M. Dragomirescu etichetase romanul drept „confuz”, „difuz” și „fără consistență în prezentarea caracterelor”. Ov. D. scrie: „Cine voia pînă acum să vorbească bine de D. Slavici, amintea pe *Popa-Tanda*; acum va putea adăuga și noul roman, *Mara*. Nu întîlnim numai vieța unei societăți de aproape cunoscute autorului, dar și o adîncă pătrundere psihologică a personajelor, a situațiilor”.

—1907 Ține un curs de *Limba sardă* și, probabil, în paralel, unul de *Latină balcanică*.

1907 ian. 1 Ca o replică la *Concorbiri literare*, M. Dragomirescu scoate revista *Concorbiri* care, din 1908, își schimbă titlul în *Concorbiri critice*. În articolul — program, *Către scriitori și cititori*, M. D. acceptă simbolismul ca un curent literar printre altele, deși se arată neîncredător în soarta lui viitoare. Revista își propune o „critică obiectivă, rece, așezată, care se ridică senină, dar fără slăbiciune, deasupra patimilor de o zi și care... luminează pe cititori asupra valorii lui, fără ură și fără părtinire...”

ian. 25 La Societatea filologică, Ov. D. și I.-A. Candrea dezvoltă tema *Migrațiunile păstorilor și influența lor asupra dezvoltării limbilor romanice*. Ov. D. urmărește câteva fenomene fonetice generale, din Balcani și Carpați pînă în Alpi și Pirinci, folosind ca material ilustrativ graiul valdezilor, comparat cu limba română. Sub titlul *Din istoria migrațiunilor păstorești la popoarele romanice*, contribuția lui Ov. D. este publicată în *Buletinul Societății Filologice*.

febr. 8 La Flămînzii, jud. Botoșani izbucnește marea răscoală a țaranilor din 1907, desfășurată sub lozincă „Vrem pămînt”. Conștient de „ne dreptatea care a împins pe atîția țărani la răzvrătire”, Ov. D. vede în răscoala țaranilor o tragedie a țării, cauzată de caracterul falimentar al politicii românești. „A trebuit să vie tragedia din 1907 pentru ca să se vadă în ce somn greu dormise politica noastră, sau cînd se trezea, cîtă vreme risipise în v orbărie, în nimicuri” (*Zile de pocăire, zile de înălțare, în Vieța nouă*, nr. 5—6/1915)

Ov. D. vede remediul acutei crize țărănești nu numai în improprietărea țaranilor; acest act trebuie completat cu acceptarea și înțelegerea imperativelor unei economii moderne: industria, comerțul, școala, meseriile, școli rurale speciale. (*Direcții greșite în învățămînt în Vieța nouă*, nr. 10/1910).

febr. 28 În cadrul Societății filologice, ține o comunicare în colaborare cu I.-A. Candrea: *Două direcții în filologie*.

iun. 9 Ține comunicarea *Cercetări nouă asupra latinei vulgare* (Societatea filologică).

iun. 16 Împreună cu I.-A. Candrea, prezintă la Societatea filologică comunicarea *Asupra transcrierii textelor vechi*.

aug. 24 Moare B. P. Hasdeu. Deși blocat de Hasdeu la concursul pentru ocuparea catedrei (1901) și la intrarea în Academie (1903), Ov. D. scrie în *Vieța nouă* despre meritele marelui înaintaș: „Cînd Hasdeu începe să tipărească numeroase și interesante documente slave și române și cînd cercetează mai de aproape tot ce se tipărește înainte de străini cu privire la noi, citeva epoci din istoria noastră ajung să se limpezească mai bine, și fără îndoială că istoricii care au venit mai tîrziu datoresc mult, mai ales ca inițiere, acestei părți din activitatea lui Hasdeu“ (*Vieța nouă*, nr. 17/1907).

nov. 5 Își deschide cursul din anul 1907—1908 cu prelegerea *Locul filologiei în vieța noastră intelectuală*.

Ca reprezentant al României, Ov. D. participă la ședința de constituire a unei „Société internationale de dialectologie romane“, alături de lingviști cunoscuți ca M. Bartoli, J. Jud, R. Ménendez Pidal, M. Roques. În cursul anului 1908, Ov. D. se retrage însă din Societate, iar în locul lui este ales Iosif Popovici.

—1914 Editează în colaborare cu I.-A. Candrea primele patru fascicule din *Dicționarul etimologic al limbii române*. Dicționarul merge pînă la cuvîntul *putea*. Despre inițiativa binevenită a acestei lucrări și despre rigoarea metodologică a autorilor scrie Al. Rosetti în *Revue de linguistique roumaine*: „La maison Socec et Cie de Bucarest, pour célébrer la cinquantenaire de sa fondation, a eu l'heureuse idée de confier a MM. Candrea et Densuséanu la rédaction d'un dictionnaire étymologique de la langue roumaine [...] Les étymologies comportent toute la rigueur nécessaire. Il y en a d'ingénieuses. Enfin, la place accordée à la comparaison, très poussée dans les détails (Les dialectes italiens, notamment, sont mis a contribution avec une rare compétence), font de cet ouvrage un outil indispensable pour qui veut étudier le roumain“.

1908 ian. 24 Își începe colaborarea la *Ordinea*, ziarul politic al viitorului Partid Conservator Democrat, cu articolul *Tinerii și noul partid* (nr.49), susținînd rolul important al tineretului în revitalizarea și democratizarea partidului.

febr. 3 Sub conducerea lui Take Ionescu, se constituie Partidul Conservator Democrat, cu un program politic de „centru“, exprimînd interesele burgheziei mici și mijlocii. Apărut ca urmare a tragicilor evenimente din martie 1907, Partidul Conservator Democrat va înscrie în programul său printre altele: eliminarea armatei din sfera vieții politice; reformă electorală, mai ales în privința colegiului al III-lea; modernizarea agriculturii; ieftinirea traiului. În acest partid se înscrie, chiar de la început, și Ov. D., partizan fervent al modernizării și asanării vieții publice românești. El scrie în *Ordinea* articolul *Ce ne va deosebi de alții* (nr. 53 și 56), în care schițează direcțiile de acțiune ale partidului la care aderase: reprimarea oricăror tendințe autoritariste, „libertate de manifestare a energiilor și respectul lor“, cultivarea unui democratism al faptei, opus obișnuitului „democratism demagogic“ verbal.

mart. 13 La propunerea lui I. Bianu, Academia aprobă o nouă serie de publicații, *Din viața poporului român*. Între 1908 și 1931, apar în această serie 40 de volume — multe sub directa îndrumare a lui Ov. D.

mai—iun. În calitate de membru al Partidului Conservator Democrat, începe o intensă activitate politică militantă. Alături de M. Dragomirescu, C. Calmuschi, D. Pleșuila, ține locul unor directori de ziare finanțate de partidul său. De asemenea, în vederea alegerilor apropiate, întreprinde o serie de turnee electorale în câteva orașe ale țării, unde rostește discursuri și toasturi politice la diverse banchete de circumstanță (Rm. Vilcea — 21 mai, Turnu Severin — primele zile ale lunii iunie, Alexandria — 8 iun., Brăila — 15 iun.).

dec. 25 Sub conducerea lui Nicolae Iorga, apare la Vălenii de Munte *Neamul românesc literar*, în două serii (1908—1912; 1925—1926). *Cuvîntul înainte* subliniază caracterul independent al noii publicații, care tinde să pună la dispoziția cititorilor o literatură folositoare, autentică și specific românească: „[Ziarul] n-are partid literar, n-are săgetători anonimi, n-are mandarinați bonzi, și n-are Dalai-Lama. Pentru plăcerea și învățătura publicului tipărim numai articole, poezii și nuvele care să-i poată folosi. Iar ca normă, avem una singură, de care nu ne-am despărțit niciodată: *Exprimarea sinceră a sufletului românesc în forme de adevăr*“. Printre colaboratorii revistei se numără: G. Rotică, I. Grămadă, H. Stahl, H. Frollo, I. U. Soricu, Elena Farago, C. Ardeleanu, A. Cotruș, I. Agârbiceanu, C. Rădulescu-Codin, I. Adam etc. Revistă de tip tradiționalist, *Neamul românesc* s-a numărat printre adversarii de principiu ai *Vieții noi* și ai literaturii cultivate de Ov. D. și cercul său de colaboratori.

Apariția primei fascicule a Dicționarului Academiei (A- Anafora) sub redacția lui Sextil Pușcariu îi prilejuiește lui Ov. D. o serie de articole polemice în *Vieța nouă* (nr. 4, 5, 6, 10), în care aduce dicționarului obiecții de principiu și de amănunt, punînd sub semnul întrebării calitățile de lexicograf ale autorului. În replică, S. Pușcariu publică în nr. 5 și 6 din *Convorbiri literare* articolul *În jurul Dicționarului limbii române. Criticorii, și în loc de orice răspuns*, în care analizează *Dicționarul etimologic al limbii române* al lui I.-A. Candrea și Ov. D., comparat cu propriul său dicționar. Concluzia este că „autorii“, cu toată efortul lor, n-au reușit să ne dea un dicționar complet al elementelor latine din limba noastră, iar încercarea lor nu reprezintă un progres în lexicografia românească.

1909 febr. 12 În sala Institutului Pompilian, Ov. D. inaugurează primul ciclu de conferințe organizate de revista *Vieața nouă* cu *Sufletul nou în poezie*.

21 apr. Ov. D. încheie primul ciclu de conferințe al *Vieții noi* cu *Ideal și îndemnuri*, în care explicitează crezul artistic al revistei sale — opus „fără-nismului” în literatură — bazat pe simbolism și modernism, dar fără excluderea altor experiențe literare care i se par valoroase: „Formula noastră literară nu este dintre acelea care mărginesc orizonturile și îngădesc talentele, ea cuprinde în ea tot ce vine, pe o cale sau alta, să realizeze frumosul, așa cum trebuie să-l înțelegem, așa cum credem că e nevoie să fie simțit de cit mai mulți”.

mai 16/29 Duiliu Zamfirescu își rostește discursul de recepție la Academie, *Poporanismul în literatură*, contestând valoarea estetică a literaturii de inspirație folclorică și tradiționalistă. Discursul, care pune sub semnul întrebării valori literare consacrate, a stîrnit o reacție deosebit de puternică, alimentînd numeroasele polemici care au agitat viața literară a anilor 1909—1910. Ov. D. sprijină în coloanele revistei sale poziția noului academician, solidarizîndu-se cu opiniile acestuia de respingere a moralismului exclusivist (*Ce nu se înțelege la Academie și de alții*, în *Vieața nouă*, 15 iun.).

mai 22 În ședința Secțiunii literare a Academiei Române, I. Bianu prezintă lucrarea *Graul nostru* propusă de autorii ei, Ov. D., I.-A. Candrea și Th. D. Speranția pentru premiul „V. Adamachi”. Discutînd cele două volume care „cuprind un prețios material nou pentru studii de dialectologie română, material adunat din toate ținuturile românești”, raportorul recunoaște valoarea deosebită și utilitatea științifică a lucrării. Se pronunță, cu toate acestea, împotriva premierii, pe motiv că ar fi „lipsită de orice lucrare proprie a editorilor”.

nov. 9 Ține lecția de deschidere *Folclorul. Cum trebuie înțeles*, pe care o publică ulterior în *Vieața nouă*. Prelegerea argumentează teoretic o nouă orientare în concepția despre folclor, operînd o restrîngere a domeniului la producțiile spirituale populare, prin delimitarea de științele limitrofe — etnografia, antropologia, dialectologia — în sfera cărora fusese înglobat pînă atunci. În același timp, obiectul de studiu al folclorului este lărgit prin introducerea, alături de genurile tradiționale, a manifestărilor spirituale contemporane. În concepția lui Ov. D., folclorul este abordat într-o viziune interdisciplinară, interferînd cu psihologia, sociologia și, mai ales, cu filologia: „De la filologi vor avea prilejul folcloriștii să-și apropie disciplina intelectuală care singură îi poate emancipa de rutina și diletantismul de pînă acum”. Împotriva acestui diletantism și pentru instaurarea unei riguriozități științifice de principiu și metodă în folcloristică, Ov. D. va lupta cu consecvență prin cursuri, lucrări, recenzii, intervenții la Academie, sprijinind orice intenție de organizare instituțională a activității folcloristice. „Epoca de culegere cu grămada, fără sistem, fără orientare, fără pregătire științifică trebuie să se încheie. Folcloriștilor de mine sintem în drept să le cerem altă pregătire”.

Apare în colecția „Biblioteca pentru toți”, *Povestiri din cronicari* de Ov. D. Destinat marelui public, volumul este — în intenția autorului — mai puțin o operă de mare acribie filologică, cit mai ales o încercare de popularizare

a unor monumente de limbă română, privite însă cu un discernămint care exclude idealizarea și tendința „de a lua pe cronicari ca model de stil literar curat românesc“.

F. T. Marinetti întreprinde o anchetă internațională asupra versului liber la care răspund poeți și critici de pretutindeni. „Cum s-a făcut că din partea noastră răspunde Smara, care apără evident versul „esănătos“, nu putem ști. Macedonski era din nou nenorocos. . . N-a fost întrebat nici T. Arghezi. . . după cum întrebat n-a fost nici Ovid Densusianu (Ervin), directorul revistei *Vieața nouă* (1905), care servea și practic și teoretic versul liber românesc“ (V. Streinu, *Versificația modernă*).

Ține la *Ateneu* conferința *Tinerimea și cultura artistică*.

Publică, în traducere, *Heidelbergul de altădată*, piesă în cinci acte de Wilhelm Meyer-Förster.

G. Weigand publică la Leipzig *Linguistischer Atlas des dacoromanischen Sprachgebietes* — primul atlas lingvistic al limbii române și unul dintre primele din lume.

Publică în colaborare cu I.-A. Candrea culegerea de folclor *Povești din diferitele ținuturi locuite de români*.

Scoate, împreună cu I.-A. Candrea, prima fasciculă dintr-un *Dicționar general al limbii române din trecut și de astăzi*, care, însă se oprește aici. După primul război mondial, I.-A. Candrea reia și finalizează încercarea pe aceleași baze, dar cu alt material.

1910 **ian. 31** Ov. D. inaugurează ciclul al II-lea al conferințelor *Vieții noi*, cu tema *Artistul și mulțimea*. Cauza „cea mai evidentă“ a conflictului progresiv între „acești doi termeni ostili unul altuia“ ar fi „lipsa de cultură adevărată, de pregătire a sufletelor maselor pentru înțelegerea manifestațiunilor intelectuale“. Soluția ar putea fi găsită în „stăruința de a ridica mulțimile la viața ideală trăită de artiști, punerea în acțiune a tuturor mijloacelor prin care se poate face educațiunea lor“. În același ciclu mai conferențiază: D. Caracostea — *Eroi ai teatrului antic. Eroi ai teatrului modern*; N. Andrițoiu — *Romanul de azi și romanul de mine*, I. F. Buricescu — *Diin psihologia sentimentelor estetice*. Ciclul se încheie cu conferința lui Ov. D., *Sufletul latin în cultura europeană*.

febr. 19 Proiectată încă din 1908, după modelul societății franceze „L'art à l'école“, se întemeiază din inițiativa și prin stăruința lui Ov. D., „Societatea pentru cultură artistică în școală“. În cuvîntul de inaugurare Ov. D. pledează pentru organizarea educației artistice a elevilor, pentru orientarea învățămîntului „pe calea uitată pînă acum, singura care poate face din tinerii înțelegători ai frumosului în toate manifestațiunile lui, admiratori ai operelor de artă, din trecut și de azi, viitori oameni desăvîrșiți“. Grupînd oameni de cultură, pictori, sculptori, scriitori, Societatea numără printre membrii săi și pe Aristizza Romanescu, A. Simu, Marioara Voiculescu,

J. Al. Steriadi, A. G. Verona, D. Caracostea, Șt. Luchian, G. Galaction, I.-A. Candrea, N. Cartoian.

aug. 5 Îi scrie lui Emil Isac, în legătură cu proiectul acestuia de a edita o revistă de literatură modernă în Transilvania: „Mă întrebați asupra ideii de a începe o revistă cu altfel de literatură decît aceea care e acum în gustul publicului din Transilvania. Și eu cred că trebuie pornită o mișcare, dar trebuie condusă cu multă prudență, pentru că încercări efemere nu pot decît să compromită asemenea întreprindere. Pe ce elemente contați? Dacă credeți că se poate face ceva trainic, m-aș bucura că și în Transilvania începe o primenire a atmosferei literare“.

nov. 5 În cadrul cursului *Poezii de azi ai lumii romanice*, ține lecția de deschidere, intitulată *Istoria literară în învățămîntul universitar — ce a fost și ce ar trebui să fie*, pe care o va publica apoi în *Viața Nouă*. În anul universitar 1910—1911, va mai ține încă un curs, de filologie, *Limba română în secolul al XVI-lea*, consacrat „scriitorilor religioși“ (Dosoitei, Varlaam etc.).

Apare, în traducerea lui Ov. D., piesa lui Calderon de la Barca, *Judecătorul din Zalamea*. Lunga așteptare între predarea manuscrisului și tipărirea lui a constituit unul din motivele animozității care a survenit între Pompiliu Eliade, pe atunci director al Teatrului Național și Ov. D. Acesta îi scrie lui Emil Isac care îl rugase să intervină pentru piesa lui, *Maica cea tinără*: „Cu D. Eliade nu pot vorbi, pentru că nu sîntem bine de cîtva timp; printre altele a publicat în bibl. teatrului traducerea mea din Calderon, dată acum doi ani și mi-a introdus cîteva schimbări absolut revoltătoare — nu mi-a trimis nici măcar corecturile să supraveghez tiparul“.

Publică împreună cu I.-A. Candrea *Poezii populare din diferite regiuni locuite de români*.

Sînt publicate în volum *Conferințele Vieții nouă*, ținute în cursul anului 1909: Ov. D., *Sufletul nou în poezie* (12 febr.), C. Damianovici, *Literatura noastră și clasele sociale* (17 mart.), D. Caracostea, *Poezia română de azi* (19 febr.), F. Buricescu, *Simbolismul lui Ibsen* (3 mart.), N. Andrițoiu, *E. Poe* (10 mart.), Ov. D., *Ideal și îndemnuri* (21 apr.). Două conferințe care lipsesc din volum (P. V. Haneș, *Motivele populare în literatura cultă*, 24 febr.; I. Bentoiu, *Proza noastră contemporană*, 14 apr.) au fost tipărite, în rezumat în *Viața nouă* (V, 1910, p. 69, 185).

1911 mai 26 Obține premiul Asociației Craiovene cu trei manuale școlare (pentru clasa I, a II-a și a III-a secundare), editate în 1910, în colaborare cu I.-A. Candrea. Referatul asupra lucrărilor va fi susținut de D. Onciul în ședința Academiei din 26 mai.

mart. 24 Moare Nicolae Densusianu. În ședința plenară a Academiei, I. C. Negruzzi rostește un cuvînt de doliu. Dr. C. I. Istrati atrage atenția asupra lucrării acestuia, *Istoria pămîntului românesc pînă la întemeierea Principatelor*, rămasă, în parte, în manuscris și propune alegerea unei persoane competente care să finalizeze, împreună cu Ov. D., editarea ei.

sept. Acordă la Cluj un interviu despre naționalism unor reprezentanți a ziarelor *Kolozsvári Hirlap* (publicat la 3 sept.) și *Világ* (publicat la 7 sept.). *Világ* emite o parte a declarației lui Ov. D., denaturându-i, în felul acesta, sensul. Revistele transilvănene (*Tribuna*, *Luceafărul*) se ridică împotriva unei pretinse atitudini nepatriotice a lui Ov. D., punindu-i sub semnul întrebării însăși calitatea de profesor universitar, de educator al tineretului. Ov. D. răspunde în *Vieașa nouă*, explicând împrejurarea și aducind o serie de precizări în privința concepției sale despre patriotism. Expresia incriminată, „naționalismul — o frază“ se referă numai la „naționalismul barbar și gălăgios“, net diferențiat de „adevăratul naționalism... care lucrează cinstit și cuminte la înălțarea noastră prin cultură, prin adevărata cultură modernă“. *Noua revistă română* intervine în discuție, elogiind demnitatea și măsura răspunsului lui Ov. D., în vădită contradicție cu epoca sa, „epoca ciomagului în cultura și scrisul românesc“.

— 1912 După cum anunță *Vieașa nouă* (VII/1911), Ov. D. va ține următoarele cursuri: *Limba română în secolul al XVII-lea*, consacrat cronicarilor Gr. Ureche, M. Costin și I. Neulce; *Elementele străine în limbile romanice și Poezii spanioli de azi*.

1912 febr. 27 Cu conferința lui Ov. D., *Idealismul nou în literatura germană*, se inaugurează în sala „Liedertafel“ cel de al treilea ciclu de conferințe organizat de *Vieașa nouă*. Conferința evidențiază influența benefică a simbolismului asupra literaturii germane, prezentându-l ca „o mare cucerire“, ca un moment important al intelectualizării emoției estetice, al idealizării: „Astfel ceea ce a fost mai înainte numai visul citorva apostoli ai unei credințe literare ce părea îndrăzneată, astăzi cuprinde tot mai mult sufletele și scriitorii care își înțeleg misiunea, caută să inițieze publicul în tainele frumuseților nouă, să-l îndrumeze spre idealism, spre idealismul etern ce-și revarsă asupra noastră strălucirile ca o lumină ce împurpurează întâi culmile, se coboară pe urmă în văi, cucerește adâncurile și ajunge pînă la porțile de piatră ale peșterilor, dîndu-le și lor un fior de viață“. În cadrul celui de al treilea ciclu de conferințe organizat de *Vieașa nouă*, mai conferențiază: G. Galaction (*Poezia psalmilor*), N. Georgescu-Ștefănești (*Muzica postwagneriană*) P. Papahagi (*Poezia instrăinării la aromâni*), N. Andrițoiu (*Utopiile științifice în roman*), E. Speranția (*Hegemonia unei idei*), M. Cuceanu (*Spre o evoluție firească în literatură*), C. Damianovici (*Prejudecăți și adevăruri cu privire la arta populară*). Ciclul se încheie în luna aprilie, tot cu o conferință a lui Ov. D., despre *Poezii germani contemporani*.

mart. 6 Ov. D. acordă ziarului *Ordinea* un interviu în legătură cu o problemă mult dezbătută în epocă: proiectul de lege prezentat de C. Arion în vederea reorganizării învățămîntului superior, proiect care propunea o serie de modificări la legea lui Spiru Haret privind funcționarea universităților (1898). Convins că o reformă a universității, oricît de bine intenționată ar fi, nu poate să acopere deficiențele create de o pregătire liceală necorespunzătoare, Ov. D. situează învățămîntul superior într-un context mai larg, legîndu-l organic de celelalte trepte de învățămînt: „Cred că o reformă serioasă a universităților nu se va putea face decît în legătură cu reforma învățămîntului secundar. Cine vrea să găsească mijloacele de îndreptare a învățămîntului superior, trebuie să reia toată problema învățămîntului nostru în întregime“. Ine-

rentă unui proiect de reorganizare a învățământului superior ar fi, după Ov. D., problema autonomiei universitare. Prezentată însă într-o lumină falsă, autonomia a ajuns să fie numai „...o vorbă: dacă ea nu trăiește în suflete, cum vrei să se fixeze în lege?”

apr. 29 Cercul simbolistilor ieșeni, grupați în jurul revistei *Versuri și proză*, organizează o serată literară. Invitatul serii, Ov. D., rostește conferința *Glasul vremii*, contestând tendenționalismul poporanist. „Glasul vremii” cere acum o poezie nouă, o literatură de idei, desprinsă de conceptul cotidian. *Noua revistă română* comentează cu satisfacție evenimentul și evidențiază semnificația unor asemenea manifestări în contextul cultural al epocii.

apr. Prezidează comisia pentru limba și literatura română la examenul de capacitate al lui Iorgu Iordan, apreciind mult lucrarea acestuia, *Elementele constitutive ale limbii române*. Din comisie mai fac parte Mihail Dragomirescu și Ilie Bărbulescu.

primăvara La propunerea lui Ov. D., se inițiază o acțiune de colectare a fondurilor necesare pentru crearea unui cîntec național al studenților, care să exprime, în muzica și în versurile lui, originalitatea sufletului românesc. Întrucît acțiunea nu s-a finalizat, banii sînt folosiți în scopuri umanitare și patriotice.

nov. 9 Ov. D. își deschide cursul asupra graiului păstorilor din Provansa cu lecția *Păstoritul la popoarele romanice, însemnătatea lui lingvistică și etnografică* — publicat ulterior în *Vieța nouă* și în extras.

Ov. D. publică volumul de versuri *Limanuri albe*, respins în cvasiunanimitate de critica literară a vremii. Poezia lui, considerată „rece și sterilă ca eterul” (I. Trivale), „monument de incomprehensiune” (*Viața Românească*), „imitație de poezie” (M. Dragomirescu) este înțeleasă astăzi ca o poezie a „unei tradiții parnasiene romantice”, iar autorul nu e „cu nimic mai prejos decît contemporanii săi, trăind euforii de atmosferă nostalgică, vibrînd de iubire, în aiurări cuminți «de voluptate a firii»” (M. Bucur).

M. Cruceanu întreprinde în *Rampa* o anchetă printre scriitori, cerîndu-le părerea despre curentele și tendințele literare ale epocii. Au răspuns, printre alții, Al. Macedonski, A. Vlahuță, I. Al. Brătescu-Voinești, D. Anghel, I. A. Bassarabescu, M. Dragomirescu. În răspunsul său, publicat la 6 ian., Ov. D. subliniază existența unei mișcări înnoitoare în literatura noastră, fenomen firesc, cu motivație socială, istorică și psihologică: „...atîtea prefaceri întimplate în suflete de vreo 25 de ani încoace, trebuiau să aibă ecou și în literatură și se putea să nu luăm și noi parte la ele, cînd de un veac căutam să ne ridicăm la înălțimea timpului!” Ov. D. identifică noua mișcare literară cu simbolismul, pe care îl elogiază pentru intelectualizarea tot mai accentuată a emoției, pentru noutatea și originalitatea sa, pentru marea deschidere către universalitate. În simbolism, Ov. D. vede certificatul de maturitate a literaturii române: „Prin victoria simbolismului se va înțelege încă o dată că literatura unei țări nu se poate izola de curentul de idei care însuflețește alte literaturi. Și se va înțelege mai ales că am ajuns la perioada de maturitate în care știm să împrumutăm de la străini numai ce poate mări

bogația noastră sufletească, ce poate trezi forțele noastre de creațiune intelectuală”.

— 1913 Alături de cursul despre *Graiul păstorilor din Provansa*, ține cursul *Poezia franceză contemporană* și continuă *Limba română în secolul al XVII-lea* (D. Cantemir, Radu Greceanu și Constantin Căpitanul Filipescu). În plus, îl suplinește până în martie 1914 pe Pompiliu Eliade, conferențind despre *Scritorii moraliști francezi*. În seminar, studenții analizează texte dialectale după *Graiul nostru* și interpretează *Miréio* de Fr. Mistral.

1913 febr. 20 Cu ocazia celei de a treia aniversări a „Societății pentru cultura artistică în școală”, Ov. D. rostește o caldă pledoarie *Pentru afirmarea sufletului nostru prin cultul artei*. Dacă educația estetică în școală reprezintă o idee definitiv câștigată și impusă de Societate, trebuie, mai departe, ca arta să depășească cadrul învățământului, să pătrundă în viață și în toată activitatea culturală: „Vrem însă mai mult: vrem ca arta cucerindu-ne zi cu zi, deprinzându-ne să dăm vieții poezie — acea poezie ce duce gândurile spre feeria contemplărilor și revarsă asupra faptelor luminile adevăratei noblețe — să aducă în cultura noastră încă un element de întărire, să ne dea ce nu trebuie să lipsească azi unei țări ce ține să se ridice cât mai mult în stima tuturor”.

iun. 16 Izbucnește al doilea război balcanic, încheiat prin pacea de la București. Ov. D. vede în zburciunile evenimente ale anului 1913 contextul politic care a evidențiat caracterul „cumpătat, de o civilizată și mândră energie” al poporului român. Faptele impun o reconsiderare a vieții noastre culturale și administrative, a politicii externe a țării, în funcție de condițiile istorice nou create. Este imperios necesară părăsirea „politicii dezorientate, de expectativă și dibuiești”, în favoarea unei politici „pătrunzătoare, de pregătiri sigure și atitudini categorice” (*După furtună*, în *Vieașa nouă*, 1912—1913).

oct. Ov. D. demisionează din Partidul Conservator Democrat, condus de Take Ionescu, al cărui membru era de la înființare.

Apare postum, sub îngrijirea dr. C. I. Istrati, *Dacia preistorică*, opera fundamentală a lui Nicolae Densușianu, care încearcă să demonstreze existența, pe teritoriul țării noastre, a leagănelui unei civilizații pre-elene, focar de iradiere a tuturor culturilor mediteraneene de prestigiu. Urmele acestei civilizații, de emanație pelasgă, s-ar regăsi astăzi atit într-o serie de monumente megalitice, degradate în simple forme de relief (Babele, Omul, Sfinxul etc.), cât și în folclorul și mitologia populară românească.

— 1914 în *Vieașa nouă* (IX/1913), Ov. D. anunță că va ține următoarele cursuri: *Originile epopeii franceze*, *Fonetica limbii române*, *Însemnătatea limbii basce pentru romanistică*. Orientarea, inedită în filologia românească, spre limba și realitățile basce, revelatoare — prin caracterul lor arhaic — pentru romanistică, derivă din preocuparea insistentă a lui Ov. D. pentru problema păstoritului, pe care o consideră esențială în cercetările de limbă și folclor. Pentru seminar, prevede „critică de publicațiuni nouă privitoare la filologia romanică”.

1914 **mart. 2** Invitat de Societatea literară „Miron Costin“, Ov. D. ține în orașul Roman conferința *Poezia orașelor*, publicată ulterior în revista *Versuri și proză* (nr. 7, 1 apr. 1914).

iun. 15 Atentatul de la Sarajevo, pretext pentru declanșarea primului război mondial. Consiliul de coroană de la Sinaia (21 iun./3 aug.) respinge cererea regelui Carol I de a intra în război alături de Puterile Centrale, hotărând adoptarea unei politici de neutralitate armată a României. Încă de la începutul mării conflagrații, Ov.D., surprins de evenimente în Elveția, demașcă în revista sa spiritul agresiv al militarismului german, principalul agent provocator al războiului și-și exprimă încrederea în victoria civilizației și a progresului uman. Războiul este văzut ca „o luptă mare între două principii, între două lumi — una a trecutului și alta a viitorului“, în urma căreia „ceva înălțător trebuie să răsară [...] ca dintr-un foc purificator“. România trebuie să părăsească neutralitatea, adoptând „o atitudine mai categorică, o atitudine ce ne-ar fi permis să luptăm și pentru un ideal al nostru, de popor nedreptățit încă și pentru un ideal al tuturor care lucrează la marea operă a civilizației“. (*Ce nu se poate să învingă*, în *Vieța nouă*, din 1 aug. — 1 sept. 1914).

Apare prima fascicolă din *Histoire de la langue roumaine*, vol. II (Paris, Ernest Leroux), consacrată grafiei textelor românești din secolul al XVI-lea și expunerii stadiului fonetic al limbii la acel moment.

Înființează, pe lângă catedra de filologie romanică, „Institutul de filologie și folclor“, pe care, în lipsa unor subvenții de stat sigure și permanente, îl susține, în mare măsură, din veniturile personale. Institutul va edita revista *Grai și suflet* și va crea o colecție proprie de publicații, expresie a preocupării științifice pentru alcătuirea unui tezaur lingvistic și folcloric, organizat pe zone geografice.

C. G. Dissescu, ministrul instrucțiunii, aprobă o subvenție pentru monografia proiectată de Ov. D., *Graiul din Țara Hațegului*. Succesorul său, I. Gh. Duca, nu onorează semnătura lui Dissescu. Acesta îi va scrie la 17 ian. 1915 lui Ov. D., care îi trimisese un exemplar din lucrare: „N-am știut pînă-acum că subvenția încuviințată de mine a fost suprimată. Multă răbdare trebuie în Țara Românească“.

Elena Ar. Densușianu (Circa) traduce în Biblioteca „Minerva“ *Basme din Transilvania*, de Friedrich Mueller.

Marius-Ary Leblond începe în paginile revistei *La vie* o anchetă referitoare la posibilitatea unei revoluții în Germania. După izbucnirea Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, răspunsurile și concluziile anchetei se vor publica într-o broșură, intitulată *En Allemagne une Révolution est-elle possible?* La anchetă răspunde și Ov. D., alături de Romain Rolland, Maurice Barrès, Georges Blondel, Johan Bojer ș.a. Ca marea majoritate a celor chestionați, Ov. D. este de părere că în Germania nu este de așteptat o revoluție, oferind pentru concluzia sa o motivare de ordin psihologic: „Dans l'âme allemande l'esprit de révolte est dosé en proportions beaucoup plus faibles que l'esprit de discipline, de soumission; celui-ci est comme une uniforme d'âme qui

s'impose, parce qu'on y voit une qualité de la race, et même les plus récalcitrants n'hésitent pas au bout de compte à l'accepter".

—1915. Ține *Curs de morfologie romanică, Toponimie retoromană și Literatură nouă la popoarele romanice*. La seminar se fac cercetări asupra textelor românești vechi. Conferențiar la catedra lui Ov. D. este I.-A. Candrea, iar asistent — T. Papahagi.

1915 **începutul anului** Deschide seria publicațiilor în colecția „Institutului de filologie și folclor“ cu volumul monografic *Graiul din Țara Hațegului*, model de editare și prelucrare științifică a unui amplu material etnografic, dialectal și folcloric regional. Teoretizările și precizările metodologice fac din această lucrare „un adevărat program al școlii dialectologice a lui Ov. D.“ (T. Cantemir), program urmat și în alte lucrări similare, publicate în aceeași colecție.

febr. 8 La Societatea literară „Miron Costin“ din Roman, Ov. D. ține conferința *Eroismul nou*, inspirată de tragicele evenimente la care este martor. Cu o înțelegere lucidă și exactă a faptelor, alimentată de o atitudine de înaltă umanitate și generozitate sufletească, Ov. D. spune: „A fi erou nu înseamnă a nu ținea samă de nimeni și de nimic, a trece peste suferințe și peste tot ce ținlnești în cale numai pentru ca să ajungi la ținta ta, oricare ar fi ea. Eroismul e efortul suprem pe care o faci când ai de apărut ceva sfânt și pentru tine și pentru alții. Pentru *tine* numai în măsura în care te gindești și la *alții*. Totdeauna, prin eroism s-a înțeles să lași la o parte orice atinge de aproape individualitatea ta, să-ți sacrifici și viața, pentru ca din acest sacrificiu să răsară un bine pentru cât mai mulți“.

febr. 14 La agapa organizată de colaboratorii *Vieții noi* cu ocazia celei de a zecea aniversări a revistei, Ov. D. rostește o cuvîntare în care rememorează *Drumul pe care l-am străbătut*, consemnînd cu satisfacție vitalitatea revistei în funcție de vitalitatea crezului ei artistic: „Am trăit, pentru că ne-am dat seama unde e viața și i-am cerut ce știam că ne poate da, ce simțeam că trebuie să fie al nostru. La vreme nouă, gînduri și fapte nouă — aceasta ne-a fost deviza și în literatură și în artă și în tot ce așteptăm să aducă o primire în cultura noastră“.

23 iun. I. Bogdan prezintă Academiei, ca dar din partea lui Ov. D., volumul *Graiul din Țara Hațegului*, editat de Institutul de filologie și folclor. Ministerul refuzînd să mai subvenționeze colecția Institutului, I. Bogdan cere, fără prea mult succes, se pare, sprijinul Secției literare. În ședința din 17 dec., C. I. Istrati anunță că s-a primit o scrisoare de la Ov. D. care insistă pentru acordarea subvenției.

sept. Revista pariziană *La vie* inițiază o anchetă asupra României, cu următorul chestionar: 1) Care sînt natura, caracterul și viitorul geniului românesc? 2) Care este misiunea lui în civilizație? 3) De care geniu național actual se apropie mai mult cel românesc? Primul răspuns publicat este acela lui Ov. D., care subliniază caracterul receptiv și maleabil al poporului român, capabil de a se adapta cu ușurință la exigențele culturii moderne. Încetător în viitorul poporului său, Ov. D. conchide: „...lorsque les Roumains arriveront à mettre en valeur toutes les ressources intellectuelles qui leur ont

été leguées — la remarquable perspicacité, l'esprit accueillant, ouvert aux nouveautés, les élans généraux, la droiture, le bon sens — ils arriveront à cette vision architectonique de la vie, à cette noble exaltation de tous les sentiments humanitaires qui distinguent la haute culture et doivent maintenir la civilisation latine à la place qui lui est assignée depuis des siècles“.

Tipărește la Socec o *Antologie dialectală*. În concepția lui Ov. D. literatura dialectală devine „o icoană a vorbirii românești din toate ținuturile“ și, în același timp, un element „pentru cunoașterea mai îndeaproape a sufletului și vieții poporului nostru“.

— 1916 În cadrul cursului de filologie romanică, Ov. D. predă: *Literatura nouă la popoarele romanice* (continuare), *Evoluția limbii române pînă în sec. al XIII-lea și Chestiuni folclorice în legătură cu probleme de filologie*, litografiate mai târziu. Primele două au fost editate, probabil, de Tache Papahagi. În seminar se interpretează vechi texte provansale și franceze.

1916 ian. Începe o serie de expuneri despre *Evoluția literaturilor*, la cursurile superioare organizate de un comitet de femei. Ca introducere dezvoltă tema *Cum trebuie să studiem literatura*.

apr. I. Bogdan se gîndește la alegerea lui Ov. D. la Academie, ca succesor al lui N. Gane, mort la 16 apr. La 18 apr. Ioan Bogdan îi scrie lui Ioan Bianu: „Nu pot să viu la ședința de astăzi pentru Gane... dar te rog să te gîndești de pe-acum la urmașul colegului nostru. Eu cred că ar fi bine să pui, fără nici un înconjur, candidatura lui O. Densusianu. Despre aceasta vom vorbi mai pe larg“. Intenția lui Ioan Bogdan se va concretiza, însă, abia în 1919.

aug. 14 România declară război Austro-Ungariei, iar a doua zi trupele române trec Carpații, pentru a elibera Transilvania. Sub impresia momentului, Ov. D. scrie în *Vieța nouă* articolul de fond intitulat *Marea hotărîre*. Adept convins al războiului ce urma să aducă unirea tuturor românilor într-un singur stat, Ov. D. își exprimă satisfacția pentru gestul care deschidea națiunii „drumul ce era al nostru, cel adevărat“. Mai mulți colaboratori ai *Vieții noi* pleacă pe front, iar doi dintre ei — Titu Dinu și Const. T. Stoika — se numără printre cei ce nu aveau să se mai întoarcă. Lor le închină Ov. D. articolul omagial *Cei pe care i-am pierdut: T. Dinu și C. Stoika*, pioasă evocare a celor dispăruți.

sept. Pentru a nu rămîne în Capitală ocupată, Ov. D. se refugiază la Iași unde locuiește la sora sa, Elena Pușcariu. Revista continuă să apară acolo, deși în condiții grafice mai puțin satisfăcătoare și cu explicabile întirzieri. Astfel numărul 9, corespunzător lunii noiembrie 1916, apare abia în februarie 1917, însoțit de o notă explicativă a lui Ov. D.: „Numărul acesta era compus și trecut la cenzură în momentul cînd a trebuit să părăsim Bucureștii. Îl retipărim cu același cuprins, cu toate că unele pagini sînt scrise sub impresia stărilor de lucruri de acum trei luni; am ținut însă să-i păstrăm nota în care trebuia să apară atunci. Ediția de lux ne-a fost imposibil să o tipărim în aceleași condițiuni ca mai înainte. Hirtia de calitate superioară lipsește și abia ne-am putut procura o hirtie ceva mai bună decît cea de ziare...“.

1917 mai 27 Împreună cu M. Dragomirescu, Ov. D. pleacă într-o misiune de propagandă românească în Rusia. Misiunea, inițiată de M. Dragomirescu, urmărea o apropiere și o cunoaștere reciprocă a culturii și istoriei celor două popoare, precum și apărarea cauzei române prin presă și prin conferințe de ținută universitară. Despre călătoria la Moscova Ov. D. îi dă câteva detalii lui Al. Popescu-Telega, într-o scrisoare din nov. 1933: „La Moscova am plecat în vara lui 1917. Se convenise atunci ca dintre universitari să meargă în Rusia încă vreo doi pentru a veni în contact cu intelectualii de acolo și a ținea conferințe. Avem intenția să fac mai multe conferințe și titlul lor îl-am comunicat D-lui Lannes, președintele „Alianței franceze“ — acum profesor la Praga —, dar abia am putut ținea una pentru că a izbucnit în octombrie revoluția“.

oct. 8 Preocupat de ideea integrării românilor în conștiința și circuitul valorilor spirituale universale, Ov. D. ține la societatea „Alliance française“ din Moscova conferințe *L'âme roumaine et l'âme française*, în care schițează psihologia poporului român, evidențiind înrudirea sufletească — pe fondul latinității comune — dintre români și francezi. Conferința are un ton optimist, plin de încredere într-un viitor „qui ne pourra être qu'une fête de l'humanité et une nouvelle victoire du génie latin“. Ov. D. redactase, de fapt, și o a doua conferință, *Le soldat roumain*, la care a renunțat însă, silit de împrejurări (vezi mai sus). Textul acestei conferințe, publicat în volum împreună cu *L'âme roumaine*, este datat de autor: juillet 1917.

1918 oct. 13 La Iași, în ședința extraordinară a Academiei, I. Bianu citește propunerea Secției literare pentru alegerea lui Ov. D. ca membru activ. Susține propunerea printr-un raport asupra activității filologice a candidatului. Ov. D. este ales membru al Academiei cu unanimitate de 18 voturi. În ședința ordinară din 16 nov., Ioan Bogdan adresează lui Ov. D. salutul Academiei. Ov. D. răspunde, mulțumind tuturor.

oct. Într-o scrisoare către Ov. D., refugiat la Iași, I.-A. Candrea anunță că îl suplinește la Universitate cu citeva probleme generale referitoare la dialectele italiene și la modalitatea de studiere a textelor vechi. „Îți țin locul la Universitate, ca să-ți salvez leafa [...]. Ca să nu-ți stric rostul când te vei întoarce — sper cit de curînd, fac la cursul duminică numai generalități pe care le pot întrerupe oricînd, anume: a) Ceva despre dialectele italiene; b) Cum trebuie studiate textele vechi“.

nov. 17 *Literatorul* publică articolul *Un gest cavaleresc*, referitor la o propunere de alegere în Academie pe care ar fi făcut-o Ov. D. în favoarea lui Al. Macedonski, „cel mai urgisit dintre poeții noștri“. *Vieța nouă* din 1 ian. — 1 mart. 1919 recuză afirmațiile *Literatorului* printr-o notă ironic-vehementă la adresa unui articol binevoitor mareșalului Mackensen, publicat de Macedonski în *Literatorul* din 3 iul. 1918 și boicotat de opinia publică, ostilă germanilor la încheierea păcii de la București; o asemenea atitudine, spune *Vieța nouă*, excludea categoric orice gând de apreciere din partea lui Ov. D., cu atât mai puțin o propunere de alegere la Academie. Mai mult chiar, în același număr al *Vieții noi*, Ov. D. îl aplaudă pe V. Paraschivescu care a părăsit *Literatorul* în semn de protest față de articolul program

al lui Al. Macedonski și anunță că redacția *Vieții noi* își va închide porțile în fața celor care nu vor urma exemplul lui V. Paraschivescu.

nov. 23 Semnează (alături de G. Antipa, V. Babeș, I. Bianu, I. Bogdan, A. Lapedatu, S. Mehedinți, I. C. Negruzzi, D. Onciul, V. Pârvan, P. Poni, G. Țițeica) cuvântul de salut adresat de Academia Română Comitetului național de la Sibiu, cu prilejul Unirii Transilvaniei.

Publică volumul de versuri *Heroica*.

— 1919 Își reia activitatea didactică întreruptă de război, cu cursurile *Evoluția limbii române până în secolul al XIII-lea* (partea a II-a: influența slavă) și *Spiritul latin în manifestațiunile sale critice*. Primul va fi editat de Al. Roselli, cel de al doilea — de C. Lița.

1919 febr. 2 Apare la Iași revista *Însemnări literare* sub conducerea lui M. Sadoveanu și G. Topirceanu.

apr. 19 Apare, din inițiativa lui L. Rebreanu și sub direcția lui E. Lovinescu, revista *Sburătorul* (1849—1922, 1926—1927), inițial declarată eclectică: „La *Sburătorul* nu s-a lucrat sub egida tiranică a nici unei formule, recunoscută ca steag de luptă”. Treptat, revista își definește un profil propriu, orientându-se hotărât către „sincronizarea” literaturii noastre cu evoluția scrisului pe plan mondial. La *Sburătorul* se face o disociere netă a eticului de estetic și se încearcă modernizarea inspirației lirice, orientarea literaturii către elementul citadin și marcarea tendinței de obiectivare a prozei. Revista s-a remarcat în special prin descoperirea și lansarea unor talente și personalități de elită: I. Barbu, Camil Petrescu, Hortensia Papadat-Bengescu, T. Vianu, Vl. Streinu, A. Holban, F. Aderca, M. Celarianu, Ș. Cioculescu. Deși teoretic poziția *Sburătorului* era foarte apropiată de cea a *Vieții noi* (opозиție față de fenomenul tradiționalist și deschidere către modernism și universal), cele două reviste s-au contestat reciproc. *Sburătorul* a minimalizat în permanență atît efortul lui Ov. D. de a impune „poezia nouă”, cît și originalitatea lui ca poet și critic literar.

mai 16 Alături de A. Saligny, V. Pârvan, D. Onciul și I. Inculeț, Ov. D. este ales în comisia Academiei Române pentru propunerea de înălțare a unui monument al Unirii.

mai 24 La Academie, ia parte la discuțiile privind editarea a două serii noi de publicații.

mai 27 Ministerul Instrucțiunii și Cultelor îi comunică lui Ov. D. numirea sa ca membru în Comisia istorică a României, pe o perioadă de 7 ani, alături de I. Bogdan, D. Onciul, D. Russo, I. Nistor.

mai 31 Își rostește discursul de recepție la Academia Română, despre *Barbu Delavrancea*.

iun. 10 La primirea solemnă a misiunii universitare franceze, conduse de Lucien Poincaré, Ov. D. rostește în numele Facultății de litere din București

discursul *Salut à la France*, elogiul al sufletului latin avînd drept crez „vivre en plénitude de beauté spirituelle“.

sept. 18. Apare, sub direcția lui Ov. D., *Înălțarea*, ziar cu o declarată acțiune socială, avînd înscrisă pe frontispiciu deviza „Muncă, cinste, dreptate“. Dezideratele revistei sînt enunțate în primul număr: „Vrem, într-un cuvînt, un românism curat, înălțat/Un românism în lumina sentimentelor omenesti/Un românism în lumina concepțiilor moderne — și, /Un românism care să fie desăvîrșirea gîndurilor celor care au luptat altădată și celor care au luptat în urmă ca să ne păstreze și să ne mărească țara“. Programul revistei prevedea o acțiune de asanare morală a țării prin denunțarea trîndăviei și parazitismului, prin stăvilirea incorectitudinii și abuzurilor, angajîndu-se să militeze pentru promovarea diferențiată a instrucțiunii și culturii, „în acord cu stările de la noi“. Alături de Ov. D., autor al marii majorității a articolelor publicate, la *Înălțarea* semnează: I. Frolo, T. Papahagi, N. Georgescu-Tistu, C. Emilian, D. Dimiu. Odată cu sfîrșitul anului, revista își încetează apariția.

oct. 10 La propunerea lui V. Pârvan, Ov. D. este delegat de Secțiunea literară a Academiei Române să participe la a doua conferință a Uniunii Academice de cercetări și publicații (Paris, 15 oct.).

oct. 17 În cadrul ședinței publice a Academiei Române, ține o cuvîntare comemorativă despre N. Bălcescu.

Publică în paginile *Vieții noi* piesa *Brazde de lumină*, care, fără a fi o dramă cu un conflict puternic, „constituie mai degrabă prilejul de confesiune, de destăinuire a unui suflet nobil chinuit de gînduri innoitoare“ (Al. Popescu-Telega).

Publică volumul *Sub stîncă vremii*, „care aduce o vibrație surprinzătoare în poezia d-lui D. [...] E într-însul o experiență care aleargă ca un fluid viu pe sub porțelanul simbolurilor și aforismelor. E un volum care vine după încercările războiului. Poate că cerurile au stat mai mult închise, poate că d-l Densusianu a privit mai adînc în pămînt. . . Un lucru e sigur: teme și realizări sînt mai aproape de noi. Și imaginea «Satului» și imaginea «Codrului» și simbolul «Cosașilor» și impresianantul popas al celor trei care din «La răspîntia neagră» și mai ales magnifica evocare a vieții de munte din «Alion Ciobanul», într-un ritm de cuminte cronică, toate aceste au marcat în poezia d-lui Densusianu o umanizare cu care d-sa nu se prea împăca“ (Perpessicius).

Lucian Blaga publică *Poemele luminii și Pietre pentru templul meu*.

Își dechide cursurile prima instituție românească de învățămînt superior din Transilvania, Universitatea din Cluj. Aici funcționează, în calitate de profesori, unii din cei mai renumiți lingviști români în perioada interbelică: S. Pușcariu, N. Drăganu, Th. Capidan, V. Bogrea, I. Popovici. Rector al Universității: S. Pușcariu. Pe lângă Universitate, ia ființă „Muzeul limbii române“ — primul institut de cercetări lingvistice din România — care

realizează o serie de inițiative fundamentale, de interes național, dintre care cea mai importantă rămîne elaborarea *Atlasului lingvistic român*.

Propune Academiei, în sesiunea generală, întemeierea unei reviste culturale generale „care să dea publicului orientări în diferite domenii, să fie prezentarea venită de la persoane competente, a curentelor de cultură de la noi și din străinătate“. Propunerea lui Ov. D. rămîne fără finalizare.

—1920 Continuă cursul anului precedent, *Spiritul latin în manifestațiunile sale critice*, alături de care ține cursul *Limba română în secolul al XVI-lea*. Între 23 apr. și 4 iun. 1920 ține cursul *Din folclorul păstoresc* (partea a II-a), continuînd prelegerile din 1916 despre *Chestiuni folclorice în legătură cu probleme de filologie*.

1920 **mai 27** Expune Academiei un plan general de cercetare privind culegerea și prelucrarea științifică a folclorului românesc. Insistă asupra organizării unor anchete dialectale în toate regiunile țării, urmînd ca materialul folcloric, cules la voia informatorilor sau pe bază de chestionar să fie publicat conform unor norme științifice unice de transcriere. Textele astfel obținute ar urma să fie depozitate într-o *Arhivă de folclor* pe lângă Academie. Ca punct final al acestui proiect, Ov. D. vede publicarea unei *Enciclopedii a folclorului românesc* și a unui *Atlas folcloric* urmărind repartizarea geografică a motivelor. În urma discuțiilor ce au avut loc, Ov. D. este desemnat de Academie pentru conducerea și supravegherea lucrărilor de folclor după planul prezentat.

iun. Este referent, împreună cu I. Biau, la teza de doctorat prezentată de N. Cartoian la Facultatea de litere și filozofie din București.

În *Viața nouă* se publică, sub semnătura Ervin, piesa *Steaua amintirii*.

Publică *Flori alese din cîntecele poporului*, culegere de doine, strigături și satire, bocete, colinde, cîntece bătrînești. Volumul va apărea în 1934, sub titlul *Florilège des chants populaires roumains*, în traducerea D-rei Holban. Volumul lui Ov. D. este menționat de M. Roques în *Romania*, nr. 192/1922.

Începe publicarea celor trei volume din *Literatura română modernă* (vol. II, 1924; vol. III, 1938), „întîia organizare documentată și cu criterii strict artistice de istorie literară modernă“ (G. Călinescu), răspunzînd ca nivel de coordonare a informației, exigențelor europene. Volumele tipărite reiau, într-o formă revizuită și restructurată, prelegerile de istoria literaturii române contemporane din anul universitar 1899—1901.

—1921 Începe prima serie de cursuri consacrate evoluției estetice a limbii române cu cursul *Limba română în dezvoltarea ei estetică*, urmat de *Evoluția estetică a limbii române* (continuare) în 1922 și 1924—1925. Alte cursuri în acest an: *Dante și latinitatea* și *Semantica*.

1921 **începutul anului** Europa îl comemorează pe Dante, de la a cărui naștere se împlinesc 600 de ani. În acest context. Academia Română și Universitatea iau inițiativa unor manifestări sărbătorești și apelează și la Ov. D. pentru partea organizatorică. Acesta refuză și își motivează refuzul în scrisori deschise,

publicate în presă: ca sincer și permanent partizan al latinității, nu înțelege să facă „concesiuni entuziasmului pentru latinitate numai ad-hoc și cu intermitențe“.

mai 1 Apare la Cluj, sub redacția lui Cezar Petrescu și D. I. Cucu, *Gîndirea*, revistă ce se dorea continuatoarea *Luceafărului*, avînd ca principiu călăuzitor eclecticismul declarat: „Lămurim încă o dată pentru nerăbdătorică nu am voit a reprezenta un curent sau o tendință. Așteptăm cristalizarea lor, în jurul nostru sau al altora, se va vedea. Pînă atunci și poate de acolo înainte, vom deschide larg coloanele tuturor scriitorilor și tuturor talentelor...“ Situatîndu-se inițial, din punct de vedere estetic și ideologic, într-un consens deplin cu *Viața Românească*, *Gîndirea* s-a bucurat de colaborarea celor mai reprezentativi scriitori ai epocii: I. Pillat, V. Voiculescu, L. Blaga, Ion Marin Sadoveanu, A. Maniu, M. Eliade, Em. Bucuța, Gib. I. Mihăescu, Al. O. Teodoreanu, Dem. Botez, T. Vianu, T. Arghezi, I. Minulescu, Al. Philippide. Treptat, după retragerea lui Cezar Petrescu, *Gîndirea* devine promotoare a unei direcții de natură ortodoxistă și extrem tradiționalistă.

mai 15 În ședința secției literare, în raportul anual asupra activității — la rubrica *Publicațiile Academiei* — I. C. Negruzzi menționează demersurile în vederea publicării literaturii populare după planul prezentat Academiei de Ov. D. (1920) și sub conducerea lui: s-a trecut la copierea poeziilor populare împrăștiate prin ziare și reviste; au fost însărcinați cu alegerea de poezii populare, povestiri, descințe, credințe, obiceiuri și orice alt material de folclor N. Georgescu-Tistu în jud. Buzău și Putna și T. Papahagi în Maramureș.

iun. 1—iul. 1 *Vieța nouă* închină un număr dublu lui Dante. Ov. D. serie despre *Geniul creator al lui Dante*, *Geniul critic al lui Dante*, *Viziunea latină în opera lui Dante*. Sub egida *Vieții noi*, sînt organizate manifestări culturale pentru cinstirea lui Dante.

iun. 8 Este ales de Secțiunea literară în comisiile academice pentru premiile „Heliade Rădulescu“ și „Adamachi“ pe anul 1922. Concursurile au ca teme: *Viața păstorească la români* și respectiv *Studiu dialectal și folcloric asupra ținuturilor din centrul Basarabiei*. Din prima comisie mai fac parte G. Bogdan-Duică și S. Pușcariu; din a doua, S. Pușcariu și Șt. Ciobanu.

oct. 14 Ministerul Instrucțiunii îi cere, prin adresa nr. 19378, aprobarea pentru întocmirea unei antologii din operele lui, sub titlul *Povestiri alese* sau *Poezii alese*. Adresa este semnată de Mihail Dragomirescu, președinte al Casei Școlaelor.

nov.—ian. 1922 Curiozități dialectologice îl îndeamnă să facă o călătorie în Cehoslovacia, interesat de graiul valahilor din Moravia. La sosire, îi trimite Miei Frolo o vedere în care îi comunică prima impresie despre Praga: „un oraș de nord crescut lingă o minăstire și o apă“.

dec. 14 Îi scrie din nou Miei Frolo din Praga: impresii de detaliu asupra oraşului şi a locuitorilor. E profund dezamăgit de o conferinţă a lui F. T. Marinetti despre futurism: „... il m'a été donné d'entendre les excentricité et les artificialités de Marinetti. Oui, il est en propagande ici... Quand il a apparu sur la scène j'ai cru voir une tête de gérant de restaurant plus ou moins chic de Paris. Avec une éloquence facile à trouver, avec du toupet et en débitant des lieux archicommuns, il a parlé — en français — du futurisme...“ Va scrie despre conferinţă în numărul din ian.—febr. al *Vieţii noi*.

Apare *Salba clipelor*, volum de versuri în care Ov. D. încearcă — fără prea mult succes — poezia-definiţie, prezentând cite o strofă pe fiecare pagină a volumului.

Apare *Dante şi latinitatea*, volum semnat de Ov. D., cuprinzând puncte de vedere şi interpretări exprimate în conferinţa *Viziunea latină în opera lui Dante* şi în prelegerile pe aceeaşi temă de la Facultatea de litere.

Sub conducerea lui Sextil Puşcariu, rectorul Universităţii din Cluj, apare *Dacoromania*, buletin al „Muzeului limbii române“, creat pe lângă Facultatea de litere şi filozofie. Consacrat în general problemelor spinoase puse de studiul limbii române, *Dacoromania* a impulsionat elaborarea unor studii de dialectologie românească urmărind, totodată, crearea unui climat ştiinţific de ţinută, prielnice conlucrării şi schimbului de idei. În paginile *Dacoromaniei* au semnat cei mai de seamă lingvişti din ţară: S. Puşcariu, S. Pop, E. Petrovici, D. Macrea, I. Iordan, N. Drăganu, T. Capidan, C. Lacea, V. Bogrea, Şt. Paşca, I. Pătruţ. Cu *Dacoromania* ca purtător de cuvânt al şcolii lingvistice clujene, Ov. D. a avut unele dispute de principiu care nu au alterat, însă, cu nimic atmosfera de emulaţie şi colaborare caracteristică acelei epoci de mari realizări în lingvistica românească. În paginile *Dacoromaniei* a publicat G. Giuglea în 1938, la moartea lui Ov. D., poate cel mai mişcător necrolog din cite i-au fost închinare profesorului şi savantului de cei care l-au iubit şi l-au apreciat.

În paginile *Vieţii noi* apare o nouă încercare dramatică a lui Ov. D., *Fintina blestemată*.

—1922 Fiind în concediu pentru cercetarea bibliotecilor din străinătate pînă în aprilie 1922, Ov. D. este suplinît de Tache Papahagi, cu un curs de latină vulgară. Întors în ţară, va ţine un curs privind *Graul valahilor din Moravia şi Silezia* şi unul de *Evoluţia estetică a limbii române*.

1922 ian. 19 Jindra Hušková-Flajšhansová deschide cursurile de limba română de la Facultatea de litere a Universităţii „Komenský“ din Bratislava, cu comunicarea *Români, trecutul şi prezentul lor cultural avînd în vedere mai ales relaţiile românilor cu slavii*. Închină această lecţie introductivă (publicată în revista Průdy, 1923 şi apoi în extras) lui Ov. D. Profesorul îi adresează, din Praga, cuvinte de caldă mulţumire: „Odată cu revista *Průdy* am primit şi broşura d-voastră care de două ori poartă numele meu şi vă mulţumesc de mii de ori pentru frumoasele cuvinte cu care aţi însoţit paginile în care vorbiţi despre ţara noastră“ (9 apr. 1922). Despre lecţia J.H.-F., Ov. D. va scrie în numărul din 1 mai—1 iun. al revistei *Vieaja nouă*.

ian. sf. În Dealul Spirii, în fața tribunalului militar din București, are loc procesul delegaților la primul congres al P.C.R., care votaseră afilierea mișcărilor socialiste din țara noastră la Internaționala Comunistă. Alături de N. Iorga, T. Bratu și alții, Ov. D. depune mărturie în favoarea acuzațiilor.

apr. 1 Un articol publicat de Pompiliu Păltănea în *Mercure de France* stărnește spiritul polemic al cercului de la *Sburătorul*. Schițând peisajul „literelor românești” din perioada antebelică, P. Păltănea acordă o mare importanță eforturilor novatoare ale lui Ov. D.: sub expresia literară a simbolismului, Ov. D. și cercul de la „Vieața nouă” au urmărit, în opinia lui P. Păltănea, să impună principiul modernității, ideea de libertate și emancipare în cultura românească. *Vieața nouă* ar juca, așadar, la noi, rolul pe care l-au jucat *Mercure de France* sau *Revue Blanche* „aux temps heroiques du symbolisme”. În *Sburătorul* din 10 iun., E. Lovinescu se grăbește să dea replica, tăgăduind lui Ov. D. orice strălucire în producțiile sale poetice și teoretice. Critica literară a lui Ov. D. s-ar reduce la simpla „bagatelă a notiței negative”. *Vieața nouă* intervine, contestând temeiul afirmațiilor lui E. Lovinescu și somându-l pe acesta la o desmințire publică. Lovinescu mimează a face mea culpa: o notiță anonimă inserată în *Sburătorul* din 20 oct. îi recunoaște lui Ov. D. numai o nesfârșită perseverență. Intenția ironică este accentuată printr-o falsă disculpare.

mai Plănuiește, pentru vacanță, să continue cercetările în regiunea Moraviei. Îi scrie, în acest sens, Jindrei Hušková, pe care speră să o reîntâlnească la Bratislava. Diverse piedici îl vor obliga, însă, să abandoneze acest proiect.

iun. 2 Sub titlul *Procesul comunistilor, Recunoașterea oficială a sălbătăciilor din Dealul Spirii, Siguranța confirmă schingiuirile*, presa cotidiană comentează procesul din Dealul Spirii; printre altele, depoziția lui Ov. D. în favoarea lui Mihail Cruceanu.

sfârșitul anului Pare, în sfârșit, increzător în materializarea unor mai vechi eforturi ale sale de a scoate o revistă de orientare științifică în filologie și folclor. La 27 dec. îi scrie Jindrei Hušková: „Probabil peste vreo două-trei luni să pot vedea în sfârșit primul număr dintr-o revistă de filologie și folclor pe care de mult am plănuit-o”. Este vorba de *Grai și suflet* care apare în anul următor. Întreține o corespondență regulată și afectuoasă cu savantul ceh Jan Urban Jarník și cu fiul acestuia, Hertvik Jarník, amândoi preocupați de limba, folclorul și realitățile românești. Ia asupra sa corvoada lucrărilor și insistențelor necesare pentru editarea, în bune condițiuni, a romanului țărănesc *Bunica*, în traducerea românească a lui Jarník (volumul va apărea postum, în 1923). Se arată bucuros și onorat să-i publice în *Vieața nouă* studii și conferințe. Manifestă mult interes pentru seminarul de limba română întemeiat de H. Jarník la Brno și promite să facă propagandă „în cercul de cunoștințe literare” pentru înzestrarea bibliotecii seminarului. Personal, va trimite, pe măsură ce apar, publicațiile sale care ar putea interesa.

Publică sinteza „de o incomparabilă frumusețe” (Al. Popescu-Telega), *Sufletul latin și literatura nouă*, care reia materia cursului de literatură franceză ținut la Universitate în 1905—1906), amplificată cu incursiuni în toate literaturile romanice.

Semnează în revista *La vie des lettres et des arts* (nr. 13/1922) articolul *L'actualité littéraire et la routine professorale à l'Université* unde teoretizează necesitatea recordării studiului literaturii în învățământul superior la realitatea literară a momentului. Se impune deci o atenție mai mare pentru literatura nouă și, în cadrul acesteia, pentru poezia simbolistă. Eforturile lui Ov. D. spre modernizarea învățământului superior stărnesc interesul ziarului francez *L'intransigeant* care scrie în nr. din 13 aug. 1923: „M. Densușianu a été le premier en Roumanie et à l'Université de Bucarest à étudier le mouvement symboliste. N'est-il pas étrange que la littérature d'aujourd'hui soit montrée aux étudiants de Bucarest et soit cachée aux étudiants de Paris?”

—1923 Ține un curs despre *Epoca de formațiune a limbii române*, procedând la o analiză internă (interdialectală) și în context romantic a limbii române în faza de constituire (comparație cu dalmata, retoromana, italiana, dialectele italiene din nord, cu abruzzesa și dialectele italiene din sud). În paralel, un curs de filologie romanică, *Originea poeziei trubadurilor*.

—1923 Publică *Viața păstorească în poezia noastră populară*, unde argumentează teza originii păstorești a poeziei populare românești. Ideea fusese enunțată încă de Aron Densușianu într-un studiu din 1895, *Epopeea noastră păstorească* (publicat în *Revista critică-literară*). *Viața păstorească* va fi tradus în 1936 în italiană de Fernando Manno (*Vita pastorale nella poesia popolare romana*, în colecția Institutului pentru Europa orientală).

1923 ian. 24 Printr-o scrisoare către Ministerul de Externe, refuză decorația Coroana României în grad de comandor care i se atribuisese. Motivul refuzului: alături de el au fost decorate persoane descalificate, compromise în timpul ocupației germane. Scrisoarea e publicată în *Vieța nouă* din 1 febr. 1923.

febr. 7 Îl găsim din nou la Praga, de unde îi scrie, la Bratislava, Jindřei Hušková-Flajšhansová, comunicându-i intenția sa de a pleca în Moravia și satisfacția pe care i-au adus-o studiile efectuate în Cehoslovacia: „Pînă la sfîrșitul lunii, cred să isprăvesc cercetările mele care m-au dus mai departe decît credeam — în fiecare zi găsesc cite ceva care îmi îndeamnă curiozitatea și așteaptă să fie controlat”.

iun. 24 Ține la Focșani în cadrul ședinței jubiliare a Societății literare „Gr. Alexandrescu” a elevilor de curs superior de la liceul „Unirea”, conferința *Între literatură și viață*.

oct. 30 Din inițiativa „Muzeului etnografic” din Cluj, condus de Sextil Pușcariu, ia ființă „Societatea de etnografie”. În ședința de constituire, Ov. D. este ales membru de onoare.

Moare mama lui Ov. D., Elena Ar. Densușianu.

Apare, sub îngrijirea lui Ov. D., *Grai și suflet*, revistă a Institutului de filologie și folclor. Revista se distinge de la început printr-o abordare modernă și elastică a fenomenului lingvistic, privit și din perspectivă sociologică, psihologică și etnografică. Teoretizarea acestei optici cu totul noi în epocă, referitoare la interdisciplinaritatea științelor, o găsim formulată în *Orientări*

nouă în cercetările filologice, articol pe care Ov. D. îl publică în fruntea noii reviste. *Grai și suflet* cuprinde în special studii de romanistică, istorie a limbii române, dialectologie română, folclor, texte dialectale și glosare regionale. Printre colaboratori: Al. Rosetti, I.-A. Candrea, T. Papahagi, Luca Preda, C. Brăiloiu, V. Bogrea, G. Alexici. Revista își încetează apariția în 1937.

—1924 Ține cursul *Elementele latine ale limbii basce*, tentat, pentru început de ipoteza originii caucazice a bascilor. În paralel ține cursul orientativ *Directive de azi în literaturile romanice*. La începutul anului școlar a avut concediu, fiind suplinit de T. Papahagi la cursul *Din epoca de formațiune a limbii române*.

—1924 Este numit vicepreședinte al Secțiunii literare a Academiei, președinte fiind I. Al. Brătescu-Voinești.

1924 ian. 19 Este ales membru la „Société de linguistique de Paris”. Prezentarea în vederea alegerii a fost făcută de M. Cohen și J. Sarrailh, în ședința Societății din 15 dec. 1923. Cu acest prilej, Ov. D. petrece două luni în Parisul pe care nu îl mai văzuse de 10 ani (Ov. D. către Titus T. Stoika, la 3 febr. 1924).

apr. 14 Își redactează testamentul (va reveni în 1938 cu un al doilea testament, care nu schimbă, însă, clauzele esențiale) prin care lasă biblioteca sa Facultății de litere, manuscrisele rămânând în grija surorii sale Elena. Drepturile de autor, suma rezultată din vânzarea obiectelor din casă și diverse procente care-i revin sînt destinate unui fond de premii și ajutoare pentru studenții ce se vor distinge în filologie romanică. Executor testamentar este numit avocatul și prietenul său, Vintilă Paraschivescu.

mai 29 Se inaugurează la București „L'Institut français de Hautes Études en Roumanie”, care intenționa, conform statutului său, facilitarea schimburilor intelectuale între Franța și România și stabilirea unei colaborări intelectuale și tehnice între elitele celor două țări. Creatorii acestui Institut sînt, pentru România: E. Pangrati, rectorul Universității București, Dr. I. Cantacuzino și N. Iorga, iar pentru Franța: H. Focillon, M. Roques și E. de Martonne. Ov. D. se numără printre cei care au sprijinit ideea înființării Institutului și chiar va publica în anuarul acestuia, *Mélanges*, o bibliografie sumară cuprinzînd cele mai importante lucrări de istorie a limbii române și de dialectologie, precum și principalele dicționare etimologice și reviste de lingvistică și filologie românească ale timpului.

mai La Academia, Ov. D. pune în discuție colecția de folclor „Din viața poporului român”, care — după opinia sa — e susceptibilă de multe îmbunătățiri sub raportul nivelului științific. Se impune stabilirea unui plan ferm de lucrări (de primă necesitate ar fi editarea textelor vechi) și a unor norme de publicare (tehnica de întocmire a aparatului critic, corespondențe fonetice etc.). Pentru orientarea cercetărilor de dialectologie, sugerează regiunile de prim interes și necesitatea finalizării acestor cercetări într-un atlas folcloric și etnografic al teritoriilor locuite de români. Aceste discuții despre principii și metodă în folcloristica românească reiau, de fapt, o inter-

venție similară mai veche a lui Ov. D. la Academie (vezi 1920—1921), precum și ideile expuse în cursurile universitare și studiile tratând probleme de folclor și filologie.

iun. 12 Este delegat de secțiunea literară în comisia academică pentru premiile „Năsturel” (alături de I. Al. Brătescu-Voinești, C. Rădulescu-Motru, O. Goga) și „Adamachi” (alături de S. Pușcariu și G. Bogdan-Duică). Pentru premiul „Adamachi” procesul-verbal precizează subiectul: *Întâlniri reciproce între limbile română și maghiară*.

sept. Se află la Paris, după o călătorie prelungită în Țara Bascilor. Îi scrie, plin de încântare, lui V. Parascchivescu: „Pirineii m-au oprit destul și pot zice că în unele privințe mi-au plăcut mai mult ca Alpii — nu au sălbăticie și glacialitatea acestora; parcă se apropie mai mult de suflet și au nuanțări mai potrivite cu ce place ochiului de azi [...] am stat printre oameni fără pretenții, foarte de treabă, și cășcioara unde am petrecut vreo 19 zile nu avea nimic din hotelurile cu spoială, dar avea farmecul și rostul ei mistic”. Atras în aceste călătorii de interesul statornic pentru problema bască — considerată de el o problemă-cheie pentru interpretarea fenomenului lingvistic romanic — Ov. D. împletește desfătarea și gustul pentru frumusețea peisajului cu cercetarea minuțioasă a realității lingvistice și etnografice specifice zonei.

Publică volumul de versuri *Raze peste lespezi*. Semnificațiile pe care le sugerează titlul volumului ascund o doză însemnată de scepticism și dezamăgire: „Peste lespezile în care închidem visurile minții noastre, visurile de artă, de glorie, poate irealizabile, se mai strecoară din când în când câte o rază, dar lespezile au căzut prelutinderii, afară numai pe deasupra visurilor de iubire și bunătațe. Căci ar fi trist să le îngropăm și pe acestea” (Al. Popescu Telega, *Ovid Densusianu*).

Este reales vicepreședinte al Secțiunii literare pentru anul 1924—1925, președinte fiind I. Al. Brătescu-Voinești.

Publică în *Vieța nouă* articolul *Însușiri ale poporului așa cum le arată folclorul și limba noastră*, unde reia ideile expuse cu cincisprezece ani în urmă, în lecția *Folclorul. Cum trebuie înțeles*.

—1925 Ține cursurile: *Concordanțe lingvistice și folclorice. Evoluția estetică a limbii române, Limba română în secolul al XVI-lea* (Morfologia). Având un profil foarte variat, cursurile oglindesc fidel atât diversitatea preocupărilor sale (lingvistică generală, folclor, stilistica și istoria limbii române), cât și abordarea interdisciplinară, de factură modernă, a domeniului cercetat.

1925 ian.—febr. După douăzeci de ani de existență neîntreruptă, *Vieța nouă* își încetează apariția. Directorul ei publică o notă explicativă, în care, cu multă amărăciune, demască tarele epocii — politicianismul, superficialitatea, lipsa de orizont și de interes pentru cultură, parazitismul cultural —; în contrast vădit cu eleganța, sobrietatea și fermitatea opiniei promovate de cercul *Vieții noi*. Ov. D. se simte un izolat, dezamăgit și rănit de epoca sa, de care se dezice cu demnitate dureroasă: „...văd că o revistă trebuind să

apară mai des, cel puțin odată pe lună, și cu îngrijirea dinainte nu mai este ceva îngăduit, cînd e redusă la propriile ei mijloace, cum a fost de la început *Vieța nouă*, spre deosebire de altele care țin tovărășie politicii de club ori escortează întreprinderi ce dau de bănuț. Dispare și pentru că, adresîndu-se totdeauna tinerilor — nu a făcut apel niciodată la nume cu decenii de consacrară, la instalații confortabile în glorie sau închipuiri ale ei —, azi nu mai are cui să-i vorbească tot așa ca altădată, oricît de puțini ar fi fost chiar atunci aceia care au înțeles-o mai bine. Tinerimea care se ridică azi duce război cu idealismul, prețuiește imediatul și expeditivul, preferă exaltările în risipiri și repezirile zgomotoase, iar cit despre literatură, o mulțumesc contrafacerele, ce strigă, sclipește și i se pare nesurmenant“.

apr. 13—15 Din inițiativa lui Ov. D., are loc în București, Congresul I al filologilor români, eveniment de seamă în viața științifică și universitară a țării, menit să fixeze și să coordoneze la nivel național unele direcții comune ale învățămîntului și cercetării lingvistice. Biroul Congresului este format din: Ov. D. (președinte), S. Pușcariu, Al. Procopovici, I. Valaori (vicepreședinti) și T. Papahagi (secretar). Lucrările se desfășoară în cadrul a trei secții: *modernă* — condusă de Ov. D.; *clasică* — de D. Evolveanu, *secția învățămîntului* — sub președinția lui I. Bianu. Se evidențiază necesitatea coordonării tuturor eforturilor în vederea soluționării citorva probleme acute ale lingvisticii și învățămîntului lingvistic: elaborarea unui atlas al limbii române, modificarea ortografiei oficiale, unificarea terminologiei gramaticale, transcrierea textelor chirilice, studierea limbilor clasice și problema învățămîntului secundar și superior. Comisiile alese pe probleme urmează să prezinte Congresului următor materiale pregătitoare, servind ca bază de discuții pentru stabilirea unui plan comun de acțiune. Ov. D. este membru al Comisiei ortografice și al Comisiei pentru unificarea terminologiei gramaticale și face parte din delegația care va prezenta Ministerului Instrucțiunii doleanțele congresiștilor. În cadrul Congresului, Ov. D. susține și două comunicări: *Vorbirea populară din puncte nouă de vedere* și *Substratul real al unor cuvinte latine*: „*palor*“, „*Palatium*“ și „*Pales*“. Participă la discuțiile pe marginea elaborării Atlasului lingvistic român, subliniind necesitatea creării unui sistem unitar de transcriere fonetică și importanța studierii orășenismelor și a terminologiei românești a meseriilor. Relevă insuficiența studiilor referitoare la contactele și relațiile limbii române cu alte limbi și, în acest sens, cere crearea unei catedre de „limbi balcanice în legătură cu limba română“ și a unor catedre de lingvistică indoeuropeană, de fonetică experimentală și de limbi orientale. La fel de necesară este și crearea unei biblioteci universitare cu profil filologic, care să asigure baza documentară necesară desfășurării în bune condiții a procesului de învățămînt și cercetare.

sept. 26 Artur Gorovei ia inițiativa organizării unui congres al folcloriștilor români și, cu această ocazie, încearcă să finalizeze și strădania lui mai veche de a fonda o societate de folclor. I. Bianu, căruia îi comunicase intențiile sale, îi scrie la 26 sept. 1925: „Cu cel mai sincer și călduros entuziasm salut ideea d-tale de a înființa societatea de folclor. Cred că sint destui înțelegători și prețuitori ai folclorului românesc, români din toate fruntariile (și chiar străini specialiști) ca să poată face o puternică societate, care să publice o revistă, și o bibliotecă, unde să se concentreze toate într-o bună organizare.

Densusianu în frunte, este fără îndoială cel mai potrivit — numai dacă puținul nostru spirit de asociație nu i-ar face prea grea funcționarea“.

oct. 13 Întors de la Paris, unde discutase îndelung cu A. van Gennep pe tema cercetării folclorice, Ov. D. se arată foarte receptiv la inițiativa lui Artur Gorovei de a organiza o societate și un congres al folcloriștilor și îi oferă un sprijin entuziast: „... am găsit scrisoarea d-astră și mă bucură gândul pe care îl aveți de a înțemeia o societate de folcloristică și a organiza un congres [...] Luați deci hotărârea așa cum mi-ați împărtășit-o și voi fi alături de d-astră cu toată inima. Sint și eu de părere că trebuie lăsate la o parte complicații de organizație, formalități — lucruri simple și muncă spornică, acestea înainte de toate“. Din păcate, dificultăți de ordin tehnic și lipsa de solicitudine a Căilor ferate și a Ministerului Instrucțiunii au sortit eșecului această frumoasă acțiune.

Ov. D. devine membru la „Société des sciences, lettres, arts et d'études régionales de Bayonne“.

Ov. D. publică *În zorile vieții*, plachetă de versuri pentru copii, marcînd sfîrșitul carierei poetice a lui Ervin.

Începe din nou cursul despre *Limba română în sec. al XVI-lea*, pe care îl continuă pînă în 1938. Cuprinde alternativ morfologia, fonetica și lexicul.

Este cîștigat de ideea lui Joseph Ageorges de a înființa, la Paris, o grupare politică și culturală cu participare internațională, menită să servească „la cause de la moralité générale et même de la politique universelle“. Într-o scrisoare către Ageorges, se arată preocupat de mijloacele de acțiune și de căile pe care trebuie să le urmeze grupul pentru a se impune în viața politică și socială a vremii: „În vederea realizării sale cred că ar trebui să ne mulțumim deocamdată cu cîțiva aderenți la fel de hotărîți ca noi. Efectele răsunătoare, fascinația numărului, nu fac decît să eșueze cele mai bune intenții. Odată constituit acest nucleu, vom putea lărgi cadrul grupului nostru. După ce programul nostru va fi încheiat, îl vom face cunoscut printr-o broșură și ca mijloc de acțiune cred că va fi suficient să găsim din cînd în cînd cîteva pagini de indemn (exortatic) și documentație...“ Ov. D. se gîndește și la un nume, care să exprime cit mai exact și mai nuanțat ideologia grupului: „Cum să ne intitulăm grupul nostru?... Cîteva cuvinte imi trec prin minte, dar mă întreb dacă pot să meargă. Astfel *Noua epopee* sună cam medieval, dar aceasta ar exprima ideile noastre de nouă cruciadă. *Timpul nou*, *Avîntul*, *Scutul (Pavăza)*, *Vocea viitorului* (aceasta s-ar potrivi pentru un ziar, o serie de broșuri, dar pentru grup ar trebui găsit altceva...). În orice caz, titlul trebuie să fie destul de expresiv pentru a arăta că noi avem ceva nou: avîntul energiilor luminate, ierarhia valorilor și bunătatea suverană“.

La Congresul filologilor s-au discutat deficiențele sistemului ortografic votat de Academie în 1904 și s-a pus problema revizuirii lui. Se alege o comisie: Ov. D., I. Bianu, S. Pușcariu, G. Adamescu și A. Procopovici — care să pregătească un proiect de revizuire. Proiectul va fi citit de S. Pușcariu în ședința Academiei din 8 iun. 1926.

—1926 În cadrul cursului său de filologie romanică, Ov. D. ține prelegeri despre *Terminologia păstorască în provansală și Aspecte ale poeziei populare romanice*.

—1928 Al. Philippide publică la Iași *Originea românilor* (2 vol.), recenzată de Ov. D. în *Grai și suflăt*. Acesta folosește prilejul pentru a răspunde criticilor aduse de Al. Philippide lucrării sale, *Histoire de la langue roumaine*.

1926 începutul anului Se ocupă de tipărirea volumului de *Acte* ale primului Congres al filologilor (apr. 1925). În acest scop poartă corespondență susținută cu autorii alecuzienilor, cărora le trimite prin poștă corecturile comunicărilor ținute precum și sugestiile sale.

ian. 23 Citește la Academie comunicarea în două părți: *Originea bascilor* (I); *Dovezile păstoritului pentru înrudirea bascilor* (II), unde presupune bascilor o origine hamito-semitică.

febr. 16 Artur Gorovei îi scrie lui G. T. Kirileanu că a obținut adeziunea lui Ov. D. pentru întemeierea unei societăți folcloristice și organizarea unui congres la Râmnicu Vilcea. Ca dată, Ov. D. sugerează vacanța de Paști sau Rusaliele; ar fi dificil mai devreme, având în vedere programarea, pentru aprilie, a celui de al II-lea Congres al filologilor.

aprilie 23—25 În prezența lui Antoine Meillet, are loc la Cluj cel de al II-lea Congres al filologilor români. Biroul Congresului este compus din S. Pușcariu (președinte), Ov. D., Al. Procopovici, I. Popovici (vicepreședinți) și T. Papa-hagi (secretar). Participanții au discutat și aprobat proiectul de transcriere a textelor chirilice, prezentat de N. Drăganu, și proiectul de reformă a ortografiei, elaborat de Ov. D. Propunerile lui Ov. D. de revizuire a ortografiei vor fi înaintate Academiei Române, aprobate de Secțiunea literară și prezentate în plen de S. Pușcariu la 8 iun. 1926. La Congres se mai iau în discuție, fără a se putea ajunge la o soluționare definitivă, problemele elaborării Atlasului lingvistic român, unificarea terminologiei gramaticale și importanța învățământului clasic în România. Ov. D. prezintă o comunicare liberă, intitulată *Actualizări în problemele filologice în care cere ca investigațiile lingvistice să nu se limiteze la un singur idiom, ci să fie lărgite prin luarea în considerație a mai multor limbi și dialecte. În lumina acestor considerente teoretice, discută mai mulți termeni (lăcustă, țară, țaran ficat).*

iun. 8 În discuțiile pentru normarea ortografiei, Ov. D. cere să se uniformizeze integral scrierea lui *i* din *i* — motivată etimologic: „...ca atare el trebuie să capete aceeași scriere și în *român*. Excepția pentru acest singur termen nu este prin nimic justificată și presupunția că menținerea lui *i* din *a* e necesară pentru sugerarea latinității noastre nu este un argument serios“.

Este ales de către Secțiunea literară a Academiei Române în comisia de examinare a lucrărilor pentru premiul „Carp“ pe 1927 — subiectul: *Studii de toponimie românească* — alături de S. Pușcariu și G. Murnu.

oct. 20—22 Ziarul *Lupta* publică la rubrica „interviurilor culturale“, opiniile lui despre „Criza culturii“. Teme de discuție: cultură generală, știință — rolul Academiei, al Universității, reforma învățământului, bibliotecă. O privire sumară asupra instituțiilor de cultură și a sistemului de educație culturală-artistică practicat în școală îi prilejuește lui Ov. D. constatări pline de amărăciune: „...Pe aceste linii [publicații, comportament social] și pe altele nu am pus încă semnele culturii depline și de aceea atâtea incoerențe, atâtea manifestări care ne discreditează [...] Pentru că nu avem viziunea clară a culturii generale, și instituțiile noastre trăiesc jumătăți de viață, dacă nu sint simple ficțiuni inutile“. Cînd au fost intenții bune și strădanii în acest sens, ele s-au înecat în indiferența generală: „În sesiunea generală din 1919 am propus să se întemeieze de Academie o revistă culturală...“ „Acum vreo 15 ani am întemeiat „Societatea pentru cultura artistică în școală“, dar m-am izbit de indiferentismul profesorilor și Ministerul Instrucțiunii nu a dat nici cel mai mic sprijin acestei inițiative...“ „În 1923, într-o ședință a sesiunii generale, mi-am spus părerea cum trebuie reorganizată Academia, creîndu-se o secție nouă, a artelor și înlesnindu-se punerea ei în contact cu publicul...“ Inițiative rămase fără urmări... Și concluzia: „Criza culturii“, din ce în ce mai îngrijorătoare, nu poate fi depășită decît printr-o mobilizare generală grabnică, prin eforturi statornice și coerente de regenerare culturală în spiritul lumii moderne: „Cînd zic cultură generală, înțeleg cultura modernă, de spirite veșnice vii, sprintene, doritoare de schimbări după mersul vremii, de inițiative care să mobilizeze energiile în toate direcțiile“.

1927 martie Din cauza unui concediu „pentru cercetări în bibliotecile din străinătate“, Ov. D. își începe cu întârziere cursurile despre *Lexicul secolului al XVI-lea și Probleme actuale de filologie romanică*. În timpul concediului, fusese suplinit de Tache Papahagi, cu două cursuri: *Etnografie lingvistică română și Dispariții și suprapuneri lexicale*.

mai 20—22 Își desfășoară lucrările, la Cernăuți, al III-lea Congres al filologilor români. Ov. D. nu se află printre participanți.

iarna Preocupat în continuare de clarificarea unor domenii mai obscure, dar nu mai puțin importante ale filologiei romanice, întreprinde o călătorie de studii în sudul Franței. La Biblioteca municipală din Toulouse găsește un manuscris de mare interes pentru problema bască, pe care îl publică mai întîi în *Grai și suflet* și apoi în extras, sub titlul *La Soule în secolul al XVII-lea, după descrierea lui L. de Froidour*. Interesant pentru amănuntele privitoare la firea, portul și obiceiurile localnicilor, verificînd în mare parte observațiile lui Ov. D., textul lui Froidour atrage atenția lui H. de Coincy, care îl publică, cu introducerea și notele lui Ov. D. — în grupajul *Louis de Froidour en pays basque*, apărut în 1929 în *Bulletin de la Société des sciences, lettres et arts de Bayonne* și apoi în extras.

Jindra Hušková-Flajšhansová publică la Praga, în versiune cehă, o antologie de *Prozatori români în cadrul evoluției anumitor curente literare*, pe care o închină, cu respect și recunoștință, profesorului și poetului Ovid Densusianu.

Apare, sub direcția lui A. Procopovici, *Revista filologică*, organ al Cercului de studii filologice de pe lângă Facultatea de filosofie și litere din Cernăuți. Revista se deschide cu un „Număr omagial pentru Sextil Pușcariu“, la care colaborează numeroși lingviști români și străini: C. Lacea, N. Drăganu, I. Iordan, Th. Capidan, L. Morariu, A. Procopovici, I. Știrbei, W. Meyer-Lübke, P. Skok, J. Leite de Vasconcellos, Leo Spitzer, E. Herzog, M. Friedwagner, G. Serra, C. Tagliavini. *Revista filologică* a grupat în jurul ei pe lingviștii din nordul țării (Transilvania, Bucovina, Moldova), înscriindu-se pe linia inaugurată de *Dacoromania*. În *Grai și suflet*, fasc. 2 din 1928, Ov. D. salută apariția revistei, considerată ca foarte necesară, dar îi reproșează afilierea prea strinsă la principiile și profilul revistei clujene: „Nota care să accentueze bine caracterul ei ar putea-o găsi [...] ușor revista din Cernăuți publicând material de dialectologie din Bucovina și studii asupra ei, pentru că graiul de acolo așteaptă încă cercelări sistematice. Peste munți nu se cultivă destul dialectologia, ca și folclorul — nici *Dacoromania* nu și-a impus explorarea multor regiuni ce-și cheamă cercetătorii — așa că înmulțirea revistelor filologice ar trebui să însemne și extinderea în favoarea dialectologiei“. Ultimul număr al *Revistei filologice* datează din octombrie 1928.

Moment literar: Tudor Arghezi, *Cuvinte potrivite*; Hortensia Papadat Bengescu, *Concert din muzică de Bach*; Cezar Petrescu, *Intunecare*.

—1928 Predă *Fonetica limbii române în secolul al XVI-lea și Reconstruirea lingvistice*.

1928 apr. 10—15 Haga. Primul Congres internațional al lingviștilor. Ov. D. participă cu comunicarea *L'évolution sémantique de quelques termes pastoraux*. La 13 apr. îi scrie lui Vintilă Paraschivescu: „De trei zile aici și tot ședințe de filologie. Congres încărcat — ține încă pînă poimîine, cînd voi lua-o spre Paris“. Impresia generală despre Congres i-o comunică aceluiași, într-o scrisoare din 22 apr.: „Congresul a fost interesant ca primă întîlnire a filologilor de peste tot și cu multe discuții, dar a lăsat și decepții“.

mai 29 Secția literară îl alege pe Ov. D. în Comisia pentru premiul „Adamachi“ pe anul 1929. Subiectul (reluat): *Întîriri reciproce între limbile română și maghiară*. Din comisie mai fac parte Sextil Pușcariu și Al. Philippide.

iul. Devine membru al societății *Le Félibrige*, cu sediul la Montpellier. Receptiv față de mișcarea literar-culturală a felibrilor și de poezia lui Fr. Mistral, strălucit reprezentant al literaturii provansale și al *félibrige*-ului în a 2-a jumătate a secolului al XIX-lea, Ov. D. primește cu bucurie omagiul societății din Montpellier. Acest fapt îi atrage mulțumirile lui Pierre Azéma, scriitor și critic literar de limbă occitană, „félibre majoral“ al societății, care îi scrie la 27 iul.: „Monsieur le professeur et cher maître, je vous remercie très sincèrement de votre lettre, et aussi de l'empressement avec lequel vous avez accepté le titre de „soci“ du Félibrige. Ce modeste témoignage de sympathie vaut surtout par l'élan de cordialité avec lequel il a été donné; et, ce faisant, le consistoire s'est fait honneur à lui même...“

sept. 26—30 Din inițiativa lui Ov. D. se desfășoară la București o „săptămîină bască“, sub auspiciile Muzeului Basc din Bayonne și a guvernului

român. Manifestarea, care s-a bucurat de un real succes, reprezintă o prelungire firească a interesului permanent al lui Ov. D. pentru limba și cultura bascilor, care în decursul anilor au format obiectul a numeroase studii sau comunicări. Recunoscându-i rolul de animator al festivităților prilejuite de organizarea „săptămânii basce”, Jean-Baptiste Daranatz îi scrie lui Ov. D.: „Permettez-moi de venir vous remercier chaleureusement d'avoir été, et avec quel succès! l'âme des fêtes basques si brillantes de Bucarest. Elles ont eu un retentissement mondial et elles laissent en Roumanie une impression profonde“.

nov. 16 Eforturile lui Artur Gorovei de a fonda o Societate folclorică neavând rezultatul scontat, inițiativa este preluată în 1928 de preotul G. Savin și I. Bianu care i se adresează, în acest sens, lui Ov. D. În scrisoarea de răspuns, Ov. D. își exprimă acordul de principiu cu propunerea preotului G. Savin, oferindu-și sprijinul necondiționat pentru crearea unei societăți care să organizeze mișcarea de culegere și publicarea sistematică a folclorului românesc. „... în orice caz o organizație fără complicații — totul e să se facă ispravă“.

Apare, prin grija lui Cezar și Titus Stoika, volumul de *Poezii 1912—1916* al lui Const. T. Stoika. Prefața, semnată de Ov. D., este un gest de prețuire pentru fostul colaborator de la *Vieța nouă*, căzut în luptele din 1918.

—1929 Cursul universitar al lui Ov. D. este axat pe trei teme: *Limba română în secolul al XVI-lea*. Morfologia; *Probleme de toponimie și onomastică*; *Aspecte ale vorbirii populare*.

1929 iul.—aug. Din nou în Franța. Printre altele, vizitează Expoziția colonială de la Paris, despre care îi scrie lui Vintilă Parascivescu: „Expoziția am putut-o vedea bine acum. Păcat că e cam zăpăceală, cu stil și îngrămădeli de bazar. Arhitecții s-au arătat trufași și grofești... Sînt și lucruri reușite, bine prezentate, dar prea se pierd înecate în marea de modernism deșchiat [...] Nu-și dau seama francezii cum pe toate căile se face o campanie de pervertire a gustului, de deslatinizare...“

nov. Salută proiectul lui I. Diaconu de a scoate la Focșani o revistă despre Vrancea și își oferă cu bucurie colaborarea pentru un număr viitor. Are unele rezerve față de titlul *Milcovia*, propus de Diaconu. Publicația apare, totuși, cu acest titlu, din 1930 pînă în 1936. Ov. D., căruia directorul revistei îi trimite în semn de omagiu primul număr, își exprimă satisfacția pentru ținuta revistei.

Jindra Huškova-Flajšhansová publică în ediție bibliofilă la Břeclav, editura Stan, *Poezia română modernă cu antologia poeziei române contemporane*. Studiul introductiv este scris, la rugămintea Jindrei Huškové, de Ov. D. În această carte apar, pentru prima oară în limba cehă, versuri de T. Arghezi, L. Blaga, I. Pillat, I. Minulescu, Ov. D., D. Anghel, O. Goga.

—1930 Continuă cu partea referitoare la lexic, cursul anului universitar precedent, *Limba română în secolul al XVI-lea*. Cel de al doilea curs se referă la *Evoluția estetică a limbii române*.

1930 Cu ajutorul științific și material al lui Ov. D., Ion Diaconu publică în colecția Institutului de filologie și folclor monografia *Ținutul Vrancei I*. Corespondența purtată între Ov. D. și I. Diaconu între 1926 (perioada cercetărilor folclorice întreprinse de acesta în Vrancea) și 1930 (data apariției volumului) conține — din partea profesorului — indicații de metodă, sugestii de organizare a materialului, informații în legătură cu tipărirea și mersul corecturii de care Ov. D. se ocupă, în mare măsură, personal. În introducere, autorul mulțumește călduros mentorului și binevoitorului său.

Este propus să participe, cu delegația universitarilor bucureșteni, la "serbările de la Cluj" organizate pentru deschiderea solemnă a anului școlar 1930/1931 — al zecelea an de învățămînt universitar românesc în Transilvania. Într-o scrisoare adresată la 4 oct. lui N. Iorga, rectorul Universității din București, Ov. D. declină invitația de a merge la Cluj; momentul i se pare nepotrivit pentru organizarea unor asemenea festivități: „În alte împrejurări ași fi primit să fac parte dintr-o delegație cum este aceea pentru care mi-ați făcut onoarea de a mă propune, dar cînd și Universitatea și tot ce este al vieții noastre dau prilej la atît de dezolante constatări, rămin la părerea că sărbătoririle — și se înșiră mereu acumă — trebuie lăsate pentru ani ce vor spune mai mult decît cei din urmă, care ar fi putut fi cu totul altfel. Las deci să fie delegat altcineva dintre colegi la serbările de la Cluj. . .”

1931 mai 19 Secția literară a Academiei îl alege, alături de I. Al. Brătescu-Voinesti în comisia pentru premiul „C. Hamangiu” (se prezintă traduceri în limbile franceză și engleză din opera poetică a lui M. Eminescu) și, alături de S. Pușcariu și Al. Ciobanu, în comisia pentru premiul „Adamachi” (subiectul: *Folclorul din regiunea Codrului*). În aceeași ședință, Secția îi dă mandat de reprezentare la al II-lea Congres internațional al lingviștilor, care urma să aibă loc la Geneva, între 25 și 29 aug. 1931.

Continuă cursul de *Evoluția estetică a limbii române* și, în paralel, conferențiază despre *Limba română în secolul al XVI-lea*. Fonetica.

Al. Popescu-Telega publică volumul cuprinzînd studii de literatură comparată, *Cervantes și Italia*, pe care îl închină lui Ov. D. și Ramiro Ortiz.

— **1932** Încheie cursul despre *Evoluția estetică a limbii române* și tratează partea de morfologie din *Limba română în secolul al XVI-lea*.

1932 apr. 4—9 Se desfășoară la Roma cel de al III-lea Congres internațional de lingvistică și filologie romanică. Deși nu a participat la lucrările Congresului, Ov. D. a fost desemnat ca vicepreședinte al Societății de lingvistică romanică pentru anul 1932—1933.

mai 24 Împreună cu G. Bogdan-Duică, secretarul Secției literare, propune alegerea lui N. Drăganu ca membru al Academiei, în locul rămas vacant prin moartea lui Iacob Negruzzi. Spre dezamăgirea lui Ov. D., propunerea nu întrunește numărul de voturi statutar. Contracandidatul lui N. Drăganu, la fel de nenorocos, a fost Ioan Petrovici. Eșecul propunerii îi sporește lui Ov. D. nemulțumirile mai vechi față de activitatea și procedeele academice și îl îndeamnă la o ruptură (Ov. D. mai „bolcotase” în două rinduri Aca-

demia — prin absență — odată, în urma unei neînțelegeri cu D. Onciul, a doua oară, ca urmare a unui conflict cu V. Pârvan). La 14 mai îl scrie, contrariat și dezgustat, lui N. Drăganu: „Îmi pare cu atât mai rău cu cât, la un nou prilej, votul meu nu ar mai putea veni, pentru că, după zadarnice încercări, am ajuns la convingerea că nu mai am de ce participa la ședințele Academiei, așa cum, birocratic, mănăstirește etc. sînt înțelese acolo“.

mai 25 Se opune, principal, alegerii lui G. Enescu la Academie, în Secția literară (în locul lui I. Negruzzi). Folosește prilejul pentru a relua propunerea de înființare a unei secții a artelor frumoase, pe care o avansase încă din 1924. Ov. D. este singurul care se opune alegerii și, într-o scrisoare către Al. Popescu-Telega (nov. 1933), își motivează opoziția astfel: „Dacă în 1916 [la 26 mai 1916 G. Enescu fusese ales „membru onorar“] se recunoaște că Enescu nu putea fi membru activ, deoarece nu există o Secție a artelor la Academie, de ce putea fi ales acolo în 1932?“. Și, mai departe, referitor la propunerea sa: „Adăugam că ar fi prilejul să se înființeze secția artelor și să i se încredințeze lui Enescu organizarea ei și voi fi încântat să văd această inovație și pe Enescu membru activ, dar nu la Secția literară“.

Apare la Iași volumul lui Iorgu Iordan, *Introducere în studiul limbilor române*. Evoluția și starea actuală a lingvisticii române, lucrare de sinteză, în care aspectul teoretic precumpănit este ilustrat cu fapte și date aparținând tuturor limbilor române, școlilor lingvistice și reprezentanților celor mai de seamă ai lingvisticii române. Ov. D. recenzează favorabil volumul în *Grai și suflet*, subliniind că: „Diferitele teorii actuale sînt bine prezentate și cu multe referințe care vor înlesni urmărirea lor, criticile la care au dat loc. La ele se adaugă și criticile autorului, căutînd să păstreze obiectivitatea“.

Publică în *Bulletin du Musée Basque* studiul *Concordances basco-africaines attestées par l'onomastique aquitaine* care vine în completarea comunicării ținute la Academie (1926), argumentînd suplimentar teza originii hamito-semite a bascilor.

Apare a doua fascicolă din *Histoire de la langue roumaine*. Vol. II (vezi 1901).

— 1933 Ține la Facultate un curs programatic: *Directive actuale în romanică și lingvistica generală* și încheie *Limba română în secolul al XVI-lea*, cu capitoul despre *lexic*.

1933 oct. 25 Într-o scrisoare către Al. Popescu-Telega, îl surprindem dezamăgit și amărit de corupția vieții politice și culturale a țării: „...cîtă nesimțire în această birfeală, cînd atîta jale copleșește mii și mii de suflete“.

oct. „L'Institut français des Hautes Études en Roumanie“ îl invită să țină o serie de conferințe la Sorbona și la alte facultăți din provincie. Exprimîndu-și grațitudinea „pour l'intention si bienveillante“ a Institutului, Ov. D. se vede, însă, nevoit să refuze: „A mon très vif regret, je n'entrevois pas la possibilité de m'absenter de Bucarest pendant cette année scolaire, devant répondre aux obligations universitaires — toujours très chargées depuis“

quelques années, à notre Faculté des lettres" (Scrisoare adresată Directorului Institutului francez, la 25 oct.).

Sub conducerea lui Al. Rosetti, Laboratorul de fonetică experimentală al Facultății de litere din București publică *Bulletin linguistique*, coeditare româno-franceză (Librairie E. Droz — Editura Cultura națională). Revista va apărea pînă în 1948, bucurîndu-se de colaborarea unor lingviști de prestigiu, români și străini (Al. Rosetti, Al. Graur, J. Byck, Gr. Nandriș, E. Petrovici, I. Iordan, Leo Spitzer, L. Treml, P. Trost, A. Waillant, E. Seidel, Fr. Tailleuz, Ingeborg Seidel-Slotty etc.). Primul număr al revistei va fi dedicat „à Monsieur Ovide Densusianu, à l'occasion des trente-cinq ans écoulés depuis l'inauguration de son enseignement de philologie romane à la Faculté des Lettres de Bucarest (1897—1932)".

—1934 Reia, aprofundînd, o temă preferată — aceea a păstoritului — în cursul *Aspecte lingvistice ale păstoritului* și cursul ciclic de *Limba română în secolul al XVI-lea*, capitolul de *Fonetică*.

dec. Intenționează să propună, în consiliul Facultății, transformarea conferinței vacante de limba italiană într-una de spaniolă, urmînd ca aceasta să-i fie încredințată lui Al. Popescu-Telega.

Apare la Craiova prima monografie dedicată lui Ov. D. și datorată elevului și prietenului său, Al. Popescu-Telega. Volumul dă o imagine veridică a personalității coplesitoare și a activității multiple a lui Ov. D., subliniind rolul lui de inițiator sau mentor în diverse domenii ale științei și culturii românești — filologie, folclor, literatură și critică literară, precum și prezența lui în publicistica social-politică, ca polemist și gânditor social. Concluzia cărții evidențiază „Ce datorește generația de azi lui Ovid Densusianu": „...ca bărbat prea studios ce este, minte privilegiată ce a simțit curiozitate universală, ne-a învățat un lucru primordial și suprem pe care prea puțini ni-l învăță: să cercetăm mereu și să vedem limpede". Contemporaneitatea receptează volumul cu prețuirea cuvenită, ca pe un „prinos de închinare unui nobil spirit, unui scriitor de seamă, unui mare erudit și în același timp om de caracter". „Cartea aceasta e una din acelea pe care orice spirit ales ar fi mîndru s-o fi scris intru cinstirea obiectului prețurii sale, în această tristă epocă de așa-zisă democrație, selectivă «à rebours», și care duce, precum bine se vede, la ura exemplarului ales: *lilia predibus destrue*" (Arhivele Olteniei, 1934). Impresionat de căldura și sinceritatea omagiumului pe care i-l închină discipolul său, Ov. D. îi scrie lui Al. Popescu-Telega, mulțumindu-i pentru volumul trimis: „Stimate Domnule Telega, cu atîtea șiruri mărturisind sentimente ce vorbesc așa de rar azi mi-a venit volumul pe care ai ținut să mi-l închini — și un exemplar cu înfățișare artistică pe care mă mir că la Craiova s-a găsit un legător să nu o desmîntă, după grija pe care ai avut-o [...] Dacă vii la București la 29 dec., sper să te văd seara [...] și să-ți strîng mina, mulțumindu-ți încă o dată pentru ce ai scris cu atîta suflet".

Alf Lombard, tînăr „docent" în filologie romanică la Universitatea din Uppsala, vine la București pentru a se convinge „că la extremitatea de sud-est a Europei trăia un popor de limbă romanică, izolat de celelalte", pe care

trebuie să-l cunoască, dacă vrea să facă romanistică comparată. Ov. D. și studentul său, Augustin Z. N. Pop, se ocupă îndeaproape de șederea în România și de studiile de limba română ale tînărului suedez. „Îmi voi reaminti totdeauna de această primă vizită în țara care, la început, fu pentru mine, înainte de toate, aceea a lui Densusianu și Pop“ — va scrie Alf Lombard în volumul omagial *La împlinirea a 100 de ani de la nașterea lui Ovid Densusianu* (1973).

Continuă prelegerile tratînd despre *Aspectele lingvistice ale păstoritului* și continuă cursul despre *Limba română în secolul al XVI-lea*. Morfologia. În plus, un curs special: *Cuvinte sihastru*.

Își începe la Iași, sub conducerea lui Iorgu Iordan, *Buletinul Institutului de filologie română „Alexandru Philippide“*. „Programul nostru“, publicat în primul număr, sub semnătura directorului revistei, evidențiază intenția de a se studia limba română din toate punctele de vedere: în sincronie și în diacronie, vertical și orizontal. Dintre aspectele mai neglijate ale limbii, revista își propune — și în mare măsură, realizează — studierea limbajului mahalalelor, a limbajelor speciale și mai ales a graiurilor moldovenesti față de care consideră că are „datorii speciale“. Dintre colaboratori, se cuvin menționați: I. Iordan, Al. Graur, H. Mihăescu, G. Istrati, P. Iroaie, G. Ivănescu, Gr. Scorpan, D. Găzdaru, alături de Leo Spitzer, Eugen Seidel, Ingeborg Seidel-Sloty. Despre Ov. D., „decanul filologiei naționale“, I. Iordan publică în revistă cuvinte calde, de înțelegere și admirație: „Pasionat pentru cercetările sale de specialitate, curios față de toate produsele spiritului, persistent, pînă la exagerare, în păreri sale, puțin accesibil în raporturile cu oamenii, Ov. D. a fost o pildă rară de conștiinciozitate și probitate în căutarea adevărului cu privire la trecutul românilor, văzut prin prisma limbii lor. Deși ardelean, s-a dovedit absolut liber de prejudecăți naționaliste, iar din ideea latinistă a compatrioților săi transcarpatici a păstrat atît cît trebuia: sensul unei afinități spirituale, pe care a urmărit-o în diverse manifestări ale sufletului romanic de pretutindeni“.

1935 oct. 4 Hotărît să reia, cu colaborarea lui T. Papahagi și I. M. Rașcu, editarea *Înălțării* într-o serie nouă, îi împărtășește lui Al. Popescu-Telega — pe sprijinul căruia contează pentru antrenarea publicului craiovean — planurile privind apariția și profilul revistei: „am rămas la părerea să începem acțiunea noastră printr-o reluare a *Înălțării* în 34 pag. (8°), o dată pe lună. Cum vorbisem, gazetărie ca alții nu putem face și nici nu este așa nevoie: cuvinte răspicute, puneri la punct odată pe lună își pot avea efectul lor... mai mult decît cotidianul diluat, fățarnic și venal al altora“. În paralel ar vrea să reia experiența din epoca *Vieței noi*, realizînd un ciclu de conferințe care s-ar ține, alternativ, la București și Craiova.

oct. 16 Așteaptă aprobarea „Comandamentului“ pentru apariția *Înălțării*, convins că nu va întîrzia mult: „— această e prima formalitate, înainte de a da față cu cenzura“. Speră ca numărul să poată fi cules pînă la 1 nov.

nov. 2 Speranța lui Ov. D. că va primi fără întîrziere autorizația pentru revistă s-a dovedit iluzorie; obstrucțiile cenzurii se prelungesc la nesfîrșit. Revoltat, îi scrie lui Al. Popescu-Telega: „...nebulnia cenzuristă în loc

să se mai potolească vrea parcă să ajungă la paroxism. Cînd m-am dus să aflu dacă s-a aprobat — după noua aminare de zece zile — apariția *Înălțării*, un galonat... mi-a spus că se așteaptă informații de la... siguranță. Nu știam că pînă acolo merge nebunia încît să caute «caziere» la siguranță, ca pentru răufăcători, dacă ai de gînd să tipărești ceva”.

nov. 19 Cenzura a autorizat, în sfîrșit, reparația *Înălțării*. Ov. D. pregătește primul număr pentru 1 ian.: „m-am gîndit că data aceasta [1 dec.] sau 15 e prea de sfîrșit de an așa că va apare spre Crăciun cu data de 1 ian.” (Către Al. Popescu-Telega).

— **1936** Ține cursul *Limba română în secolul al XVII-lea*, continuînd descrierea istorică a limbii române, începută în *Histoire de la langue roumaine* (de la începuturi și pînă în sec. XV). Cursul continuă în anul universitar 1936—1937. În lecția de deschidere, Ov. D. își propune să precizeze raportul dintre criteriul istoric și cel estetic în studiul unei limbi.

1936 ian. 1 Sub direcția lui Ov. D., apare seria nouă a revistei *Înălțarea* care se vrea „o înfrățire de energii, o strajă împotriva năvalei celor fără suflet”. Demascînd raclele politicianismului, abuzurile și corupția, revista preconizează o acțiune „de regenerare socială după îndemnul vremilor nouă, cerînd înainte de toate recunoașterea a ceea ce se cuvine vieții fiecăruia, apropieri sufletești pe care nu le turbură prejudecăți și porniri nesocotite”. Deși cu o înțelegere limitată a fenomenului social-politic, revista militează pentru demnități, calm și moderație dictate de „legea omeniei”, pentru o abordare civilizată a tuturor problemelor dificile ale vremii. Printre colaboratori, se numără: T. Papahagi, Al. Popescu-Telega, I. Gane, I. Preda, Al. Vasiliu, Maria Berijan, I. Mut. Seria a doua a *Înălțării* repetă soarta primei serii (1919), murînd odată cu sfîrșitul anului.

ian. Revoltat de corupția și delăsarea care domnește în învățămîntul universitar, adresează scrisori deschise ministrului Instrucțiunii Publice — C. Angelescu, rectorului Universității — N. Gheorghiu, decanului Facultății de litere — C. Rădulescu-Motru. Vorbește de anchete care nu s-au mai făcut, de inactivitatea și birocrațismul de la Facultatea de litere, de încălcarea regulamentului universitar (*Înălțarea*, 1/1936).

febr. 18 Ov. D. ține în sala „Eintracht” conferința *Legea omeniei*. Conferențiarul îndeamnă la o educație corectă, „în legea omeniei”, în care „să cu prindem [...] toate gîndurile și faptele ce ne înalță sufletul”. Într-o scrisoare anterioară către Al. Popescu-Telega (2 febr. 1936), Ov. D. face aluzii la rezerva cu care a fost întîmpinată conferința de ziarele bucureștene.

mart. 5 Ov. D. primește, prin intermediul lui N. Cartoian, o invitație la simpozionul organizat de Comisia internațională de istorie literară modernă, la București, între 13 și 16 apr. 1936. Din motive neștiute, Ov. D. nu participă la simpozion, cu toate insistențele lui N. Cartoian.

mart. 14 Ține la Craiova conferința intitulată *În zodia amăgirilor*, în care se ridică împotriva tarelor vieții moderne. Aproximativ a devenit ideea directoare în justiție, dragoste, politică și cultură, unindu-se adesea cu falsitatea.

Se simte nevoia unor înfăptuiri temeinice, căci „timpul nu închide pleoapele; ne privește și așteaptă să fim cum sintem în stare, fără să ne mai lăsăm duși de aparențe înșelătoare, să ne mulțumim cu parigoii, să ne pierdem în nesfârșite risipiri“. În corespondența pe care o poartă cu Al. Popescu-Telega pentru fixarea sălii și datei conferinței îl vedem pe Ov. D., subtil prețuitor al cuvintelor, ezitînd mult în alegerea titlului: „...ca titlu mă gîndeam la: *In zodia amăgirilor (ou dezamăgirilor)*, pentru că tema ar fi: cum lumea de azi se mulțumește cu aproximații, lucruri neautentice, nimicuri etc. Ar rămînea atunci acesta, dacă *In noianul amăgirilor* ar părea prea „căutat“. Ieri îmi trecuse prin minte și: *Trecătoare amăgiri* — ar fi mai scurt, dar poate mai puțin expresiv, deși ar indica nota de optimism de la sfîrșitul conferinței. . .“ În privința sălii, Ov. D. preferă să o închirieze personal, pentru a-și asigura, astfel, libertatea de opinie.

mai-iul. În corespondența regulată pe care o poartă cu Al. Popescu-Telega în această perioadă, e din ce în ce mai revoltat împotriva cenzurii care intervine cu brutalitate în fiecare număr, întîrziînd fără nici o justificare apariția revistei. Îi va trimite prietenului său paginile „mutilate de cenzură“, pe care le păstrează „pentru o lămurire odată asupra terorizărilor altor neisprăviți“ (scrisoare din 1 iul.).

Apare la Roma, în traducerea lui Fernando Manno, *La vita pastorale nella poesia popolare romana*. Prefazione di Giulio Bertoni. Volumul apare în colecția „Publicazioni dell'Istituto per l'Europa Orientale“.

— 1937 Reia, într-o nouă serie, cursul *Limba română în secolul al XVII și cursul (din 1933—1934) despre Limba română în secolul al XVI-lea*. Fonetica. De asemenea, ține un curs referitor la *Evoluția semantică*.

— 1938 În ultimul său an de învățămînt, Ov. D. reia *Limba română în secolul al XVII-lea*. Morfologia și încheie *Evoluția estetică a limbii române* (Epoca contemporană). Cele patru cursuri care formează materia *Evoluției estetice a limbii române* „se impun și astăzi cititorului — fie el specialist sau nu — prin descrierea evoluției estetice a limbii române în perspectiva istorică, începînd cu secolul al XVII-lea, cînd se remarcă începuturile unei exprimări cu intenții artistice evidente și conștiente, pînă la epoci de cea mai acută actualitate, descriere care beneficiază de o viziune generală bine alimentată de informație științifică și idei originale“ (Valeriu Rusu).

1938 **începutul anului** Apare volumul al II-lea din *Histoire de la langue roumaine*, refăcut după notițe și însemnări, „cu o tenacitate surprinzătoare. Tenacitate tinerească, pe care o dovedit-o mai departe de-a lungul vieții și care a culminat în uriașa sforțare de refacere a materialului celui de al doilea volum al lucrării *Histoire de la langue roumaine*, care, pierzîndu-se în triste împrejurări, după sfîrșitul primului război mondial, a fost strîns și coordonat din nou timp de aproape douăzeci de ani: muncă uriașă care ar fi descuraja pe oricine și pe care el a înfruntat-o cu o neînchipuită dirzenie ce a învin amărăciunea pierderii“ (Ov. Densușianu-fiul).

mai 2 În cadrul cursului *Evoluția estetică a limbii române*, Ov. D. ține ultima sa prelegere universitară, consacrată lui D. Nanu și Panait Cerna. Se încheia

astfel o îndelungată și ireproșabilă carieră didactică, situată — în conștiința contemporanilor — sub semnul intransigenței, conștiinciozității și obiectivității absolute. „Ca profesor la catedră, era de o punctualitate și o conștiinciozitate aproape unică. Examenele, ordinea lor și corectarea lucrărilor se îndeplineau cu o exactitate de ceasornic. Dar mai presus de toate, nu se poate uita obiectivitatea și intransigența sa în aprecierea studenților. N-au existat la el niciodată intervenții din afară, ori de la cine și ori de unde ar fi venit. Șiruri de generații l-au privit ca o mândrie și o glorie a lingvisticii și a literaturii noastre“. (*Documente literare*. Ediție de Gh. Cardaș).

mai 7 Bolnav, Ov. D. își face ultimul testament. Lasă Seminarului de filologie romanică întreaga sa bibliotecă, sub numele de „Donațiunea Ovid Densusianu“. Instituie de asemenea „burse pentru studenții care se disting la fil. romanică, precum și la cercetări dialectale și folclorice ale conferențiarilor și asistenților de pe lângă catedra de fil. romanică (l. română)“, utilizând ca fonduri: sumele provenite din vânzarea în țară și în străinătate a lucrărilor sale; banii rezultați din vânzarea mobilelor și a tablourilor sale; o sumă în valoare de 2900 lei, aflată la Casa de depuneri. Surorii lui, Elena Pușcariu, urmează a i se încredința manuscrisele și corespondența. Numeste ca executori ai voinței sale doi buni prieteni: Vintilă Paraschivescu și Al. Popescu-Telega. Discreția și rezerva care l-au caracterizat toată viața îi dictează ultima prevedere testamentară: „Discursuri la înmormintare doresc să nu se ție“.

jumătatea lui mai Suferind de rinichi, se internează în sanatoriu pentru o intervenție chirurgicală, „necăjit, nu de grijă, ci de faptul că trebuie să întrerupă cursul de evoluția estetică a limbii române, pe care voia să-l încheie, anul acesta“ (Al. Vasiliu). În sanatoriu, „om al datoriei, a lucrat la masă, până în ziua operației“ (aceiași).

iun. 8 Moare acasă, după o convalescență scurtată mult de nerăbdarea de a-și relua activitatea. În holul Facultății de litere a și filozofie, un afiș scris și semnat de Ov. D. anunța studenților că „Examenul, oral, de fil. romanică pentru candidații care au să se înscrie la licență se va ținea vineri, 10 iunie, de la 5—7“. În partea de jos a afișului, o înștiințare apocrifă: „Azi 10 Iunie 1938 a fost înmormintat“.

iun. 10 La Academia Română, în ședință solemnă C. Rădulescu-Motru rostește cuvinte calde, străbătute de marele regret pentru pierderea lui Ov. D.: „Moartea l-a surprins în mijlocul activității sale obișnuite, care de mai bine de 40 de ani s-a desfășurat în proporții extraordinare. Căci acest om de știință și poet, deși la trup plăpând, avea în sufletul lui o energie de muncă extraordinară. El este unul dintre titanii care au ridicat edificiul culturii noastre naționale de la jumătatea secolului trecut și până astăzi... Rob și conștiincios în îndeplinirea datoriilor sale de profesor; intransigent și corect în raporturile sale din viața publică și particulară — așa a trecut prin viața-i pămîntească, acela care a fost Ov. Densusianu“. Corpul neînsuflit al lui Ov. D. — deșus la biserica Sf. Vasile din Calea Victoriei — este transportat și înmormintat la cimitirul Belu. Carul mortuar a fost însoțit, printre alții, de C. Rădulescu-Motru, M. Dragomirescu, T. Papahagi, Gh. Murnu, Al. Rosetti, Th. Capidan, I. Nanu, H. I. Herescu, C. C. Giurescu.

P. P. Panaitescu, Al. Vasiliu, D. Șandru, C. Damianovici, P. V. Haneș, V. V. Haneș, M. Pop, N. Georgescu-Tistu.

dec. 8 Ov. D. este comemorat la societatea „Prietenii istoriei literare“. Cu această ocazie, D. Șandru ține conferința *Ovid Densusianu filolog*, iar Al. Vasiliu vorbește despre *Ovid Densusianu scriitorul și criticul literar*. Textul celor două conferințe va fi publicat în revista *Preocupări literare* și apoi în extras, în cursul anului următor.

*
* * *

1939 La inițiativa unui grup de foști colaboratori ai *Vieții noi* (M. Cruceanu, Al. Popescu-Telega, A. Colorian), se elaborează o antologie intitulată *Poezii de la Vieța nouă*, care urma să apară la editura „Cartea românească“. Antologia este întocmită în urma unui apel scris, adresat de inițiatorii poeziilor care au format cîndva cercul *Vieții noi*. Aceștia răspund afirmativ, indicînd, în majoritatea cazurilor, și poeziile cu care preferă să figureze în antologie. Pe baza acestor opțiuni personale, volumul cuprinde, pe lângă poeziile apărute pentru prima oară în *Vieța nouă*, și o serie de versuri publicate în reviste afiliate acesteia (*Farul*, *Versuri și proză*, *Sărbătoarea eroilor*). Din nefericire, evenimente politice neprielnice zădărnicesc acest proiect. Antologia, revăzută în 1966 de Al. Colorian, va fi tipărită abia în 1968, la Editura pentru literatură, cu un studiu introductiv de Dumitru Micu.

1941 mai 26 N. Cartoian este ales membru al Academiei Române în locul lui N. Drăganu, care-i succedase lui Ov. D., dar a murit înainte de a-și ocupa locul și a rosti discursul de recepție. Diferite împrejurări întîrzie primirea oficială a lui N. Cartoian la Academie. Acesta își redactează însă discursul, pe care-l trimite la 25 mart. 1944 lui C. Rădulescu-Motru, vicepreședintele Academiei Române. Deși nu a mai fost rostit, din cauza morții lui N. Cartoian, discursul s-a păstrat la biblioteca Academiei R.S.R. și a fost publicat în *Manuscriptum* 1974, de Gh. Mihăilă. Discursul prezintă activitatea și importanța celor doi predecesori — Ov. D. și N. Drăganu „pe cîmpul filologiei românești contemporane“, explicînd totodată împrejurările care au amînat elogierea lui Ov. D. la Academie: „N. Drăganu, ales în mai 1939, a închis ochii la 17 dec. 1939 [...] fără să fi avut prilejul de a cinsti amintirea predecesorului său, Ov. D. Este, dar, pentru mine o datorie de onoare să împlinesc eu ceea ce, din fatalitatea destinului, nu a putut împlini regretatul nostru coleg. Trecînd peste tot ce ne-a despărțit în viață de Ov. D. ca păreri și atitudini, împlinesc cu plăcere această îndatorire, pentru că înțeleg să împlinesc un act de recunoștință față de profesorul meu Ov. D., căruia îi datorez inițierea în studiul limbii vechi românești și trezirea interesului pentru literaturile medievale ale Occidentului“.

1942 iun. 6 I. Diaconu, discipol și colaborator apropiat al lui Ov. D., îi scrie de la Focșani lui G. Baiculescu, solicitîndu-i colaborarea pentru un număr omagial al revistei *Ethnos*, închinat memoriei maestrului: „Aștept, după făgăduință, să-mi comunici subiectul cu care vei dărui revista *Ethnos*, în legătură cu sărbătorirea celor dintîi cinci ani de la moartea lui Ov. Densusianu. Te rog insistent să cercetezi un aspect oarecare al creației lui Densusianu —

cea ce te pasionează. Vreau să realizăm o fasciculă demnă de excepționalul rol cultural ce l-a jucat discretul Ovid Densusianu". I. Diaconu se adresează și altor personalități culturale, încercînd să le atragă în acțiunea de realizare a unui volum omagial Densusianu, publicat sub auspiciile revistei *Ethnos*. Astfel, lui G. T. Kirileanu îi scrie la 5 nov.: „Iată pun sub tipar o fascicolă comemorativă pentru cei dintîi cinci ani de la moartea lui Ovid Densusianu. N-ați avea de spus ceva despre dînsul? Amintiri, aprețieri, critici". Din nefericire, vicisitudinile războiului și diverse împrejurări neprielnice împiedică materializarea proiectului. Revista *Ethnos* va publica sub semnătura abreviată — I.D. — a directorului său un vibrant articol comemorativ, în care dragostea și prețuirea cea mai profundă se amestecă cu amărăciunea pentru tratamentul postum al savantului: „...amintirea benedictinului fără egal al științei și culturii românești de astăzi a fost parcă voit uitată. Acestui om care a fost model de prestigiu moral, de conștiință socială, de autoritate pedagogică și de muncă științifică ordonată (izolată și întotdeauna proprie) i-a fost dat să fie foarte evident înlăturată de la pomenirile culturale ce i se cuvin — peste orice contingențe ale vremii — măcar din partea fiilor săi spirituali...“

În sensul unei propuneri mai vechi a lui Const. Brăiloiu, revista *Ethnos*, publicată de Ion Diaconu, fost elev al lui Ov. D., propune continuarea revistei *Grai și suflet* cu un volum omagial închinat fondatorului său. Se preconizează continuarea direcțiilor de cercetare inițiate de Ov. D. prin Institutul de filologie și folclor și întrerupte de moartea sa prematură. La această acțiune ar urma să participe, în egală măsură, Academia Română și foștii elevi ai lui Ov. D.: „Oricare-ar fi temerile sau lipsa materială, măcar Academia Română și elevii lui Densusianu să publice un ultim, dar festiv, volum din *Grai și suflet*. Institutul de filologie și folclor nu trebuie să rămînă — cel puțin acum — o melancolică amintire a elevilor lui Densusianu, ce și-au publicat lucrări sub auspiciile lui. Nici nu se cade să stea azi ca o formă legală goală, cînd altădată a fost suflet, îndrumare și realizare. Prin el revista *Grai și suflet* se cade să reînvieze“.

1943 iun. 8 Într-o atmosferă de cvasi-indiferență, se împlinesc cinci ani de la moartea lui Ov. D. Deși uitat de oficialități, Ov. D. este evocat cu căldură de elevii săi, la „Societatea profesorilor de limbă română“, în paginile unor reviste și ziare ale timpului: *Curentul*, *Acțiunea*, *Ethnos*. În *Vremea*, Iorgu Iordan îi face un portret elogios, situat sub semnul autenticității și al probității științifice: „În pînă secol al XX-lea, acest învățat de la moartea căruia s-au împlinit cinci ani, a fost un adevărat om al Renașterii, prin aspectul multilateral și felurit al activității sale. Filolog, lingvist și folclorist, istoric și critic literar, șef de școală poetică și poet totodată, nu i-a lipsit nimic, pentru a fi un spirit universal autentic. În această privință, poate fi comparat, între români, cu Hasdeu, pe care-l întrecea însă prin temeinicia pregătirii științifice, precum și prin limpezimea într-adevăr latină a minții, deși-i era inferior ca înzestrare intelectuală“.

Se reeditează *Vieța păstorească în poezia populară*, într-un singur volum, reluînd — într-o organizare ușor diferită — materia cuprinsă în cele două volume ale primei ediții (vezi 1922—1923).

- 1961 Apare, sub îngrijirea prof. univ. Jacques Byck, *Istoria limbii române* de Ov.D., versiunea românească a monumentalei *Histoire de la langue roumaine* (vezi 1901). Traducerea aparține Corneliiei Papacostea-Danielopolu. "Retipărind scrierea lui Ov.D., Editura științifică răspunde unei obligații legate de preluarea moștenirii științifice. Traducerea acestei lucrări în limba română constituie nu numai un act de prețuire a savantului care a fost Ov.D., ci și un serviciu adus celor care se interesează de limba noastră" (J. Byck).
- 1966 Marin Bucur editează și prefatează un volum cuprinzând mai multe studii publicate anterior în volume separate: *Flori alese din cntecele poporului. Viața păstorească în poezia noastră populară. Folclorul. Cum trebuie înțeles. Graiul din Țara Hațegului*.
- 1967 Apare în Editura tineretului *Ovid Densusianu* de Marin Bucur, prima mare sinteză publicată după 23 August și închinată complexei personalității științifice și literare a lui Ov.D. Plecând de la caracterul contradictoriu al recepțării în epocă a operei lui Ov.D., autorul își propune "să restabilească printre legende și mărturii fanatice, izvorite din devoțiune sau adversitate polemică, adevărul istoric asupra vastei activități a lui Ovid Densusianu. Monografia lui Marin Bucur se remarcă prin seriozitatea științifică de abordare a obiectului critic" (Adriana Miteșcu, *Gazeta literară*, 1968).
- 1968 sept. Ovid Densusianu-fiul evocă la radio memoria tatălui său, insistând, nu atât asupra personalității publice a savantului și omului de litere — revelată în repetate rânduri de cei ce l-au cunoscut și apreciat, cit, mai ales, asupra ținutei morale de o desăvârșită distincție a lui Ov.D. Fiul întregeste portretul tatălui cu o trasătură de preț, esențială pentru orice valoare — în primul rând națională — iubirea de țară: "Despre dragostea lui de neam, dincolo de neostenita lui voință de îndreptare exprimată în vorbă ca și în scris, e destul să arăt o atitudine din tinerețe, un gest de frumoasă mândrie românească prin care închei acum această prea scurtă evocare. La sfârșitul studiilor în capitala Franței, Gaston Paris care îi fusese profesor și îl socotise unul din cei mai străluciți elevi ai lui i-a făcut o propunere care ar fi ispitit pe oricare altul. — Densusianu, i-a spus — ești o mare valoare. Dacă ai rămâne în Franța și ai lua cetățenia franceză, prin sprijinul meu și prin capacitatea d-tale vei ajunge profesor la Sorbona. Ovid Densusianu a avut o clipă de ezitare, dar numai o clipă. Sint mișcat de propunerea dv., domnule profesor, i-a răspuns, dar Franța are multe valori. Dacă sint într-adevăr, o valoare precum ai spus, înțeleg s-o pun în slujba țării mele. Și s-a întors în țară..."
- Editura pentru literatură tipărește volumul antologic *Poezi de la Vieața nouă* cu un studiu introductiv de Dumitru Micu (vezi supra, a. 1939).
- La Editura pentru Literatură — apoi Editura Minerva — se începe publicarea ediției de *Opere* de Ov.D., sub îngrijirea lui B. Cazacu, V. Rusu și I. Șerb.
- 1973 dec. 15—16 Sub egida Comisiei Naționale a R. S. România pentru UNESCO și a forurilor științifice și culturale locale, se desfășoară la Deva o serie de manifestări legate de Centenarul nașterii lui Ov.D. 15 dec.: Într-o atmosferă de nobilă solemnitate, în prezența unor personalități marcante ale vieții

noastre politice, științifice și culturale, ca și a unui număr însemnat de localnici, veniți să cinstească memoria lui Ov.D., are loc la Densuș dezvelirea bustului lui Ov.D., executat de sculptorul Nicolae Adam din Orăștie. După amiază se deschid la Deva lucrările Consfătuirii pe țară a Societății de științe filologice din R. S. România. Prima parte a Consfătuirii este închinată lui Ov. D. Boris Cazacu, președintele Societății, evocă personalitatea lui Ov. D. subliniind eforturile acestuia îndreptate către crearea unui cadru organizat în dezvoltarea filologiei române, prin înființarea "Societății filologice" din București și a *Buletinului Societății filologice*, ca și prin inițierea primului congres al filologilor români (1925). 16 dec.: Se desfășoară, tot la Deva, Simpozionul omagial de comunicări științifice care evidențiază multilateralitatea personalității și preocupărilor lui Ov.D. Se evocă activitatea acestuia la Academia română (acad. Al. Graur) și la Universitate, preocuparea continuă pentru modernizarea învățămîntului românesc (I. Rîzescu). Alain Guillemou și Jindra Huškova rostesc cuvinte calde despre figura celui omagiat, privity în context universal. După evocarea lirică, realizată de poezii Veronica Russo și Ion Bănuță, comunicările participanților reliefează multiple aspecte ale activității lui Ov.D. ca filolog, lingvist, critic și istoric literar, folclorist, poet și creator de școală în lingvistica și literatura românească.

dec. 27 Academia R. S. România organizează, în colaborare cu "Societatea filologică", o sesiune științifică de comunicări, prilejuită de centenarul nașterii lui Ov.D. Prezintă comunicări: Al. Rosetti (*Ovid Densusianu*), B. Cazacu (*Ovid Densusianu, istoric al limbii române*), Ș. Cioculescu (*Ovid Densusianu și simbolismul francez*), I. Chițimia (*Literatura română veche în concepția lui Ov.D.*).

În seria manifestărilor prilejuite de centenarul Ov.D., Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Hunedoara și Casa județeană a corpului didactic editează la Deva volumul omagial *Ovid Densusianu-omul și opera*, apărut sub egida Comisiei Naționale a R. S. România pentru UNESCO. Volumul cuprinde câteva evocări — unele cu caracter liric —, grupate sub titlul *In memoriam*, ca și o serie de *Studii, cercetări și opinii*, care pun în lumină diferitele valențe ale personalității multilaterale ale lui Ov.D.

Cu prilejul sărbătoririi a 100 de ani de la nașterea lui Ov.D., apare la Deva, sub semnătura lui Aug. Z. N. Pop, placheta documentară *Ovid Densusianu-Fișier*. Volumul este editat de Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Hunedoara și Casa județeană a corpului didactic, sub auspiciile Comisiei Naționale a R. S. România pentru UNESCO. Volumul cuprinde fotografii, hărți și facsimile după materiale aflate în colecția Aug. Z. N. Pop.

1978 Se împlinesc 40 de ani de la moartea lui Ov.D. Cu acest prilej, Filiala București a Societății de Științe Filologice împreună cu catedra de istorie a limbii române de la Facultatea de limba și literatura română a Universității București reunesc, într-o ședință omagială, pe câțiva dintre foștii elevi care își amintesc, cu nostalgie, de marele învățat. Reprezentanți ai generației mai tinere evidențiază, din perspectiva pe care numai timpul o poate da, aportul lui Ov.D. la dezvoltarea și modernizarea vieții științifice și culturale românești. Buletinul Societății de Științe Filologice publică în întregime textul comunicărilor rostite la această ședință comemorativă.

- 1979 Un colectiv condus de prof. Liviu Onu publică, în colecția „Documente literare“ a Editurii Minerva, *Scrisori către Ovid Densusianu*, primul din cele trei volume care reunesc corespondența primită de Ov.D. aflată în fonduri și colecții accesibile.
- 1983 sept. 22. Se desfășoară Festivalul-concurs interjudețean de poezie „Ovid Densusianu“, organizat la Deva de oficialitățile culturale și administrative locale, cu sprijinul revistelor literare: „România Literară“, „Luceafărul“, „Astră“, „Tribuna“, „Familia“, „Steaua“, „Orizont“, „Transilvania“, „Argeș“, „Ramuri“.

Apare, în colecția „Personalități de seamă ale culturii românești. Înregistrări din Fonoteca de aur Radio“, discul Electrecord: „Perpessicius despre Mihai Eminescu, I. L. Caragiale, Mateiu Caragiale, Ion Pillat, Ovid Densusianu“.

OPERA
LUI OVID DENUSIANU

1

*OPERA
LUI OVID DENSUSIANU*

A. FILOLOGIE

I. VOLUME

- 1 *La Prise de Cordres et de Seville*. Chanson de geste du XII-e siècle publiée d'après le manuscrit unique de la Bibliothèque Nationale. Paris, Librairie de Firmin Didot et C-ie, 1896, CL + 194[-199] p. (Société des Anciens Textes Français).

Introduction: Chap. I: Les luttes des Français contre les Sarrasins en Espagne et leur influence sur la formation du cycle de Guillaume d'Orange — Élément historique de notre poème. Chap. II: Manuscrit, versification, dialecte, date, style et valeur littéraire de notre poème. *La Prise de Cordres et de Seville*. Appendice I. Appendice II. Vocabulaire. Table des assonances.

- 2 *Obiectul și metoda filologiei*. București, Editura Librăriei Storck & Müller, 1897, 24 p.; *Opere*, 1, p. 12-22.

Lecție inaugurală ținută la 29 oct. 1897*.

- 3 *Istoria limbii și literaturii române*. București, 1898, 352 p. (Litografiat). Curs ținut în 1897-98, editat de Filip Drugescu**.

- 4 *Studii de filologie română*. București, Institutul de arte grafice Carol Göbl, 1898, III + 108 p. (Anuarul Seminarului de istoria limbii și literaturii române de pe lângă Facultatea de litere din București).

- 5 *Istoria limbii române — începând din secolul al XVI-lea*. [Vol. 1-2]. București, 1900, 1901. Vol. 1: 421 p.; vol. 2: 366 p. (Litografiat).

Cursuri ținute în 1899-1900, 1900-1901, stenografiate de Henri Stahl. Vol. 1 cuprinde fonetica și morfologia.

Vol. 2 cuprinde sintaxa și lexicografia.

După nota finală a stenografului, reiese că prelegerile despre latina vulgară n-au mai fost editate, dat fiind că materia va fi inclusă de Ov.D. în *Histoire de la langue roumaine*, t. 1 (vezi nr. 6).

* Toate lecțiile inaugurale și cursurile au fost ținute la Facultatea de litere și filozofie a Universității din București.

** Toate cursurile litografiate au fost editate de studenții lui Ov.D. după note luate în timpul prelegerilor. Se face o mențiune specială numai în cazul notelor stenografiate.

- 6 *Histoire de la langue roumaine*. T. 1. Les origines; t. 2. Le seizième siècle. Paris, Ernest Leroux, 1901, 1938. T. 1: XXXI + 510 p. Table analytique des matières. Index de mots, p. 401—502; t. 2: VI + 575 p. Index [pour t. 2] par I. Coteanu. Copenhague, Einar Munksgaard — București, Institutul de Lingvistică Română, 1943, 71 p. (Société Roumaine de Linguistique, Serie II. Étude2).
Materia t. 2 a fost editată în mai multe etape: fasc. 1 a apărut în 1914 (vezi nr. 23); fasc. 2, în 1932 (vezi nr. 62); partea a 3-a apare pentru prima dată în ediția integrală a t. 2 din 1938. (Vezi și nr. 58, 62, 70, 71).
- 7 *Curs de filologie romanică*. Dante. București, 1903, 279 p. (Litografiat) i
- 8 *Gaston Paris*. București, I. V. Socec, 1903, 28 p.; *Opere*, 1, p. 679—689.
- 9 *La nouvelle ortographe de l'Académie roumaine*. București, Imprimerie de l'Indépendance Roumaine, 1904, 23 p.
- 10 *Curs de filologie romanică*. Istoria filologiei romanice și principiile ei fundamentale. București, 1905, 99 + 257 p. (Litografiat).
Curs ținut în 1904—1905, editat de C. Brătescu, cu avizul lui Ov. D.
- 11 *Ein albanesisches Suffix im Rumänischen*. În vol.: *Bausteine zur romanischen Philologie. Festgabe für Adolfo Mussafia. Zum 15. Februar 1905*. Halle, Niemeyer, 1905, p. 473—480; extras, Bukarest, [f.a., f.e.], 8 p.
- 12 *Curs de filologie romanică*. Dialectologia. București, 1906, 239 p. (Litografiat).
Curs ținut în 1905—1906.
- 13 *Graiul nostru*. Texte din toate părțile locuite de români. Publicate de... Vol. 1—2. București, Atelierele grafice Socec & Co., Societate anonimă, 1906, 1908. Vol. 1: VIII + 553 p.; vol. 2: 218 p. Indice de nume și de lucruri, p. 193—196. Glosar, p. 197—213. (Din publicațiunile Ministerului Instrucțiunii și al Cultelor cu prilejul Jubileului de 40 de ani de domnie a M. S. regelui Carol I). În colaborare cu I. -A. Candrea și Th. D. Speranția.
- 14 *Dicționarul etimologic al limbii române*. Elementele latine. Fasc. 1—4. București, Atelierele grafice Socec & Comp., Societate anonimă, 1907—1914. Fasc. 1. A-CERE, 1907, p. 1—48; fasc. 2. CERE-FÎN, 1907, p. 49—96; fasc. 3. FÎN-LAT. 1910, p. 97—114; fasc. 4. LAT-PUȚEA. 1914, p. 145—224; fragm., în vol: Florica Dumitrescu. *I. -A. Candrea, lingvist și filolog*. București, Editura Științifică, 1974, p. 88—100. În colaborare cu I. -A. Candrea.
- 15 *Dicționar general al limbii române din trecut și de astăzi*. Fasc. 1. București, Socec & Co., 1909, 192 p. În colaborare cu I. -A. Candrea.
- 16 *Curs de limba română*. Bucăți de lectură și gramatică pentru clasa I-ii secundară. București, Librăria Indépendance Roumaine, 1910, 244 p. În cola-

- borare cu I. -A. Candrea și D. Caracostea. (Pentru alte ediții, vezi nr. 19, 22, 25, 30, 32, 38, 52, 54).
- 17 *Curs de limba română*. Bucăți de lectură și gramatică pentru clasa a II-a secundară. București, Librăria Indépendance Roumaine, 1910, 268 p. În colaborare cu I. -A. Candrea și D. Caracostea. (Pentru alte ediții, vezi nr. 20, 26, 49, 50, 55, 66).
- 18 *Curs de limba română*. Bucăți de lectură și gramatică pentru clasa a III-a secundară. București, Librăria Indépendance Roumaine, 1910, 284 p. În colaborare cu I. -A. Candrea și D. Caracostea. (Pentru alte ed. vezi nr. 31, 54, 56, 67).
- 19 *Curs de limba română*. Bucăți de lectură și gramatică pentru clasa I-iu secundară. Ed. II. București, Librăria Indépendance Roumaine, 1911, 228 p. În colaborare cu I. -A. Candrea. (Pentru alte ed., vezi nr. 16, 22, 25, 30, 32, 38, 52, 54).
- 20 *Curs de limba română*. Bucăți de lectură și gramatică pentru clasa a II-a secundară. Ed. II. București, Tipografia Profesională Dimitrie C. Ionescu, 1913, 270 p. În colaborare cu I. -A. Candrea. (Pentru alte ed., vezi nr. 17, 26, 49, 50, 55, 66).
- 21 *Originea și dezvoltarea filologiei romanice*. Partea 1—2. [București, 1913]. Partea 1: 136 p.; partea 2: 95 p.
Curs ținut, după toate indiciile, în 1912—1913. Note luate de Take Papa-hagi. Ms., sub forma a două caiete de dictando, a fost donat de acesta, în 1947, Seminarului de dialectologie și folclor romanic. (Fac. de limba și literatură română. Biblioteca de limba română, 459/D32C).
- 22 *Curs de limba română*. Bucăți de lectură și gramatică pentru clasa I-iu secundară. Ed. III. București, Editura Mînerva, Institutul de Arte Grafice și Editură, 1914, 235 p. În colaborare cu I. -A. Candrea. (Pentru alte ed., vezi nr. 16, 19, 25, 30, 32, 38, 52, 54).
- 23 *Histoire de la langue roumaine*. T. 2. Le seizième siècle. Fasc. 1. Paris, Ernest Leroux, 1914, 160 p. (vezi nr. 6).
- 24 *Antologie dialectală*. București, Atelierele grafice Socec & Co., 1915, 128 p. (Publicațiile Casei școlilor. Biblioteca secundară, nr. 8).
- 25 *Curs de limba română*. Bucăți de lectură și gramatică pentru clasa I-iu secundară. Ed. [IV]. București, Tipografia Profesională Dim. C. Ionescu, 1915, 235 p. În colaborare cu I. -A. Candrea. (Pentru alte ed., vezi nr. 16, 19, 22, 30, 32, 38, 52, 54).
- 26 *Curs de limba română*. Bucăți de lectură și gramatică pentru clasa a II-a secundară. [Ed. ?]. București, Tipografia Profesională Dimitrie C. Ionescu, 1915, 268 p. În colaborare cu I. -A. Candrea. (Pentru alte ed., vezi nr. 17, 20, 49, 50, 55, 66).

- 27 *Curs de morfologie romanică*. [Partea 1]. Partea 2. *Toponimie retoromană*. București, 1915. [Partea 1]: p. 1—407; partea 2: p. 408—477. (Litografiat). Curs ținut în 1914—1915. Rezumat de D. Mărăcineanu.
- 28 *Graiul din Țara Hațegului*. București, Socec & Co., 1915, VIII + 350 p. + 16 pl. + 1 h. (Institutul de filologie și Folclor) (vezi și nr. 347); prefața și introducerea, în *Opere*, I, p. 399—412.
- 29 *Evoluția limbii române pînă în secolul al XIII-lea*. Partea 1—2. București, 1916, 1919. Partea 1: 240 p. + XIV; partea 2: 156 p. (Litografiat). Curs ținut în 1915—1916 și 1919. Partea 1 editată de Tache Papahagi. Partea a 2-a (începută la 18 ian. 1919), editată de Al. Rosetti. Partea 1 cuprinde, la p. 163—239, *Chestiuni folclorice în legătură cu probleme de filologie* (vezi și nr. 349).
- 30 *Curs de limba română*. Bucăți de lectură și gramatică pentru clasa I-iu secundară. Ed. V. București, Editura Librăriei Alcalay & Comp., 1919, 231 p. În colaborare cu I. -A. Candrea. (Pentru alte ed., vezi nr. 16, 19, 22, 32, 35, 38, 52, 54).
- 31 *Curs de limba română*. Bucăți de lectură și gramatică pentru clasa a III-a secundară. Ed. II. București, Editura Librăriei Alcalay & Comp., 1919, 288 p. În colaborare cu I. -A. Candrea. (Pentru alte ed., vezi nr. 18, 51, 56, 67).
- 32 *Curs de limba română*. Bucăți de lectură și gramatică pentru clasa I-iu secundară. Ed. VI. București, Editura Viața Românească S.A., Librăria Alcalay, 1920, 223 p. În colaborare cu I. -A. Candrea. (Pentru alte ed., vezi nr. 16, 19, 22, 25, 30, 38, 52, 54).
- 33 *Limba română în veacul al XVI-lea*. [București, 1920], 156 p. (Litografiat). Curs ținut în 1919—1920, editat de Al. Rosetti.
- 34 *Semantica*. București, 1921, 203 p. (Litografiat). Curs ținut în 1920—1921, editat de Jacques Byck.
- 35 *Limba română în dezvoltarea ei estetică*. [Vol. 1—3]. București, 1921, 1922, 1925. Vol. 1: 254 p.; vol. 2: 57 p.; vol. 3: 386 p. (Litografiat). Cursuri ținute în 1920—1921, 1921—1922, 1924—1925. Anul 1920—1921 editat de G. Tomescu; 1921—1922, de Jacques Byck; 1924—1925, de N. Lupșor și P. D. Grosu.
- 36 *Graiul valahilor din Moravia și Silezia*. București, 1922, 73 p. (Litografiat). Curs ținut în 1920—1921, editat de Jacques Byck.
- 37 *Din epoca de formațiune a limbii române*. București, Tipografiile Române Unite, 1923, 208 + 9 p. (glosar, îndreptări, tablă de materii). (Litografiat) Curs ținut în 1922—1923, editat de Mihail Gregorian.

- 38 *Curs de limba română*. Bucăți de lectură și gramatică pentru clasa I-ii secundară. Ed. IX. București, Editura librăriei Socec & Co. Societate Anonimă [1924], 231 p. În colaborare cu I. -A. Candrea. (Pentru alte ed., vezi nr. 16, 19, 22, 25, 30, 32, 52, 54).
- 39 *Elementele latine ale limbii basce*. Craiova, Lito. „Ramuri“, 1924, 197 p. (Litografiat).
Curs ținut în 1923—1924, editat de M. Gregorian.
- 40 *Concordanțe lingvistice și folclorice*. București, Lito. C. Dumitrescu, 1925, 117 p. (Litografiat).
Curs ținut în 1924—1925, editat de P. D. Grosu (vezi și nr. 351).
- 41 *Limba română în sec. al XVI-lea*. București, 1925—1938. (Litografiat).
Morfologia. [Vol. 1—4]. 1925, 1929, 1932, 1938. Vol. 1: 195 p.; vol. 2: 365 p. vol. 3: 301 p.; vol. 4: 240 p.
Cursuri ținute în 1925 (de la 13 febr.), 1928—1929, 1931—1932, 1937—1938. Anul 1925 editat de P. Grosu; 1928—1929 de Al. Vasiliu; 1931—1932 rezumat de Al. Vasiliu după note stenografiate de Aurel Iancu; 1937—1938 editat de Al. Vasiliu.
Fonetica. [Vol. 1—3]. 1928, 1931, 1937. Vol. 1: 365 p.; vol. 2: 246 p.; vol. 3: 208 p.
Cursuri ținute în 1927—1928, 1930—1931, 1936—1937. Anul 1927—1928 editat de I. C. Vasilescu; 1930—1931 editat de Al. și Em. Vasiliu, după note stenografiate de M. Doru; 1936—1937 editat de Al. Vasiliu.
Lexicul. [Vol. 1—3]. 1930, 1933, 1936. Vol. 1: 247 p.; vol. 2: 232 p.; vol. 3: 216 p.
Curs ținut în 1929—1930, 1932—1933, 1935—1936 texte editate de Al. Vasiliu după note stenografiate.
- 42 [Cuvint la deschiderea congresului]. În: vol. *I-iul Congres al filologilor români*, 13, 14 și 15 april 1925, București, [Atelierele Socec & Co. S.A.], 1926, p. 13—14.
- 43 *Substratul real al unor cuvinte latine: „palar“, „Palatinum“ și „Pales“*. În vol.: *I-iul Congres al filologilor români*, 13, 14 și 15 april 1925. București, [Atelierele grafice Socec & Co., S.A.], 1926, p. 89—95.
- 44 *Terminologia păstorească în provansală*. București, 1926, 267 p. (Litografiat).
Curs ținut în 1925—1926, editat de P. D. Grosu.
- 45 *Vorbirea populară din puncte nouă de vedere*. În: vol.: *I-iul Congres al filologilor români*, 13, 14 și 15 april 1925. București, [Atelierele grafice Socec & Co., S.A.], 1926, p. 96—104; *Opere*, I, p. 413—420.
- 46 *Lexicul secolului XVI*. București, 1927, 217 p. (Litografiat). Curs ținut în 1926—1927, editat de Șt. Chirulescu și Victor N. Țăranu.

- 47 *Probleme actuale de filologie romanică*. București, Lito C. Dumitrescu, [1927], 199 p. (Litografiat).
În unele exemplare, „romanică” e șters.
Curs ținut în 1926—1927. Editorul nu e indicat.
- 48 *Curs de filologie romanică*. Partea 1: Fonetica limbii române în secolul al XVI-lea; partea 2: Reconstruiri lingvistice. București [1928], Partea 1: 362 p.; partea 2: 215 p. (Litografiat).
Curs ținut în 1927—1928, editat de I. C. Vasilescu.
- 49 *Curs de limba română*. Bucăți de lectură și gramatică pentru clasa a II-a secundară. Ed. VI [pe copertă: VIII]. București, Editura Librăriei Socec & Co., Soc. anonimă, [post 1915, ante 1929], 186 p. În colaborare cu I. -A. Candrea. (Pentru alte ed., vezi nr. 17, 20, 26, 51, 55, 66).
- 50 *Curs de limba română*. Bucăți de lectură și gramatică pentru clasa a II-a secundară. Ed. VIII [pe copertă: X]. București, Editura librăriei Socec & Co., Soc. Anonimă [post 1915, ante 1929]. În colaborare cu I. -A. Candrea. (Pentru alte ed., vezi nr. 17, 20, 26, 49, 55, 66).
- 51 *Curs de limba română*. Bucăți de lectură și gramatică pentru clasa a III-a secundară. Ed. V. București, Editura Socec & Co., [post 1919, ante 1929]. Cuprinde aceleași titluri ca ed. II (vezi nr. 31).
- 52 *Curs de limba română*. Bucăți de lectură și gramatică pentru clasa I-ii secundară. Ed. XI. [post 1924, ante 1929]. București, Editura Librăriei Socec & Co., Soc. Anonimă, 231 p.
În colaborare cu I. -A. Candrea. (Pentru alte ed., vezi nr. 16, 19, 22, 25, 30, 32, 38, 54.)
- 53 *Aspecte ale vorbirii populare*. București, 1929, 126 p. (Litografiat).
Curs ținut în 1928—1929, editat de Al. Vasiliu după note stenografiate.
- 54 *Curs de limba română*. Bucăți de lectură și gramatică pentru clasa I-ii secundară. Ed. XII [pe foaja de titlu notat greșit: XI]. București, Editura Socec & Co. 1929, 191 p. În colaborare cu I.-A. Candrea. (Pentru alte ed., vezi nr. 16, 19, 22, 25, 30, 32, 38, 52).
- 55 *Curs de limba română*. Bucăți de lectură și gramatică pentru clasa a II-a secundară. Ed. IX. București, Editura Librăriei Socec & Co., [1929], 207 p. În colaborare cu I. -A. Candrea. (Pentru alte ed., vezi nr. 17, 20, 26, 49, 50, 66).
- 56 *Curs de limba română*. Bucăți de lectură și gramatică pentru clasa a III-a secundară. Ed. VII. București, Editura Librăriei Socec & Co., S.A. [1929], 231 p. În colaborare cu I. -A. Candrea. (Pentru alte ed., vezi nr. 18, 31, 51 67).
- 57 *L'évolution sémantique de quelques termes pastoraux*. În: *Actes du I-er Congrès des linguistes*, Leyden, 1929, p. 169—173; extras.

- 58 *Histoire de la langue roumaine*. T. 1. *Les origines*. Nouveau tirage par procédé photomécanique. Bucarest, 1929, XXXI + 510 p. (Institutul de Filologie și Folclor) (vezi nr. 6).
- 59 *Noms de lieux roumains d'origine iranienne*. În vol.: *Donum natalicium Schrijnen*. Verzameling van opstellen door oud-lurlingen en heverliende vakgenooten opgedragen aan Mgr. Prof. Dr. Jos. Schrijnen. Bij Gelegenheid van zijn zestigsten verjaardag 3 Mai 1929. Nijmegen — Utrecht, N. V. Dekker & Van de Negt, 1929, p. 426—430; extras, Chartres, [f.e.], 1929, p. 426—430.
- 60 *Probleme de toponimie și onomastică*. București, 1929, 207 p. (Litografiat). Curs ținut în 1928—1929, editat de Al. Vasiliu după note stenografiate.
- 61 *Evoluția estetică a limbii române*. [Vol. 1—4]. București, Lito. C. Dumitrescu, 1930, 1931, 1932, 1938. Vol. 1: 395 p.; vol. 2: 430 p.; vol. 3: 358 p.; vol. 4: 256 p.; un fragm. din vol. 1 (*D. Bolintineanu*), în vol.: *D. Bolintineanu*. Cuvînt înainte, antologie de texte, cronologie și bibliografie de D. Păcurariu. București, Editura Eminescu, 1974, p. 56—57. (Biblioteca critică); un fragm. din vol. 3, (*M. Eminescu*) sub titlul *Un fond insetat de lumină...*, în vol.: *Pagini vechi despre Eminescu*. Antologie, texte stabilite, note și prefață de Gh. Bulgăr. București, Editura Eminescu, 1976, p. 151—153.
Cursuri ținute în 1929—1930, 1930—1931, 1931—1932, 1937—1938. Anul 1929—1930, editat de Al. Vasiliu; 1930—1931, de Al. și Em. Vasiliu; 1931—1932, 1937—1938, rezumate de Al. Vasiliu după note stenografiate de Aurel Iancu.
Cursul 1937—1938, singurul revăzut de Ov. D., apare cu titlul *Epoca contemporană*.
Cuprins în *Opere*, 2 (vezi nr. 71).
- 62 *Histoire de la langue roumaine*. T. 2, fasc. 2. Paris, Leroux, 1932, p. 129—304 (vezi nr. 6).
- 63 *Directive actuale în romanistică și lingvistica generală*. București, Lito. C. Dumitrescu, 1933, 316 p. (Litografiat).
Curs ținut în 1932—1933, editat de Al. Vasiliu după note stenografiate.
- 64 *Aspecte lingvistice ale păstoritului*. Partea 1—2. București, Lito. C. Dumitrescu, 1934, 1935. Partea 1: 278 p.; partea 2: 231 p. (Litografiat).
Cursuri ținute în 1933—1934 și 1934—1935, rezumate de Al. Vasiliu după note stenografiate.
- 65 *Cuvinte sihastrice*. București, 1935, 63 p. (Litografiat).
Curs ținut în 1934—1935, editat de Al. Vasiliu după note stenografiate.
- 66 *Curs de limba română*. Bucăți de lectură și gramatică pentru clasa a II-a secundară. Ed. IX. București, Editura Librăriei Socec & Co., S.A. [1936], 207 p. În colaborare cu I. -A. Candrea. (Pentru alte ed., vezi nr. 17, 20, 26, 49, 50, 55).

- 67 *Curs de limba română*. Bucăți de lectură și gramatică pentru clasa a III-a secundară. Ed. VII. București, Editura Librăriei Socac & Co., S.A. [1936], 227 p. În colaborare cu I. -A. Candrea. (Pentru alte ed., vezi nr. 18, 31, 51, 56).
- 68 *Limba română în sec. al XVII-lea*. [Vol. 1—2]. București, 1936, 1937. Vol. 1: 270 p.; vol. 2: 194 p. (Litografiat); *Opere*, 3, p. 17—197.
Cursuri ținute în 1935—1936 și 1936—1937, editate de Al. Vasiliu.
- 69 *Evoluții semantice*. București, 1937, 54 p. (Litografiat).
Curs ținut în 1936—1937, rezumat de Al. Vasiliu.
- 70 *Istoria limbii române*. [Tradusă de Cornelia Papacostea-Danielopolu]. Vol. 1: Originile. Vol. 2: Secolul al XVI-lea. Ediție îngrijită de prof. univ. J. Byck. București, Editura Științifică, 1961. Vol. 1: VIII + 320 p. Indice de cuvinte, p. 261—318; vol. 2: VIII + 456 p. Indice de J. Byck, p. 365—453 (vezi nr. 6).
- 71 *Opere*. [Vol.] 1—6. Ediție îngrijită de B. Cazacu, V. Rusu și I. Șerb. Cu prefață de B. Cazacu. Vol. 1: Lingvistica. Scrieri lingvistice. București, Editura pentru Literatură, 1968, XXVII + 756 p. + 1 portr. aut. + 10 f. ilustr.; vol. 2: Lingvistica. Histoire de la langue roumaine. I. Les origines. II. Le seizième siècle. Ediție critică și note de V. Rusu. București, Editura Minerva, 1975, XVIII + 1046 p.; vol. 3: Limba română în secolul al XVII-lea. Evoluția estetică a limbii române. Ediție critică și comentarii de Valeriu Rusu. București, Editura Minerva, 1977, 754 p.; vol. 4: Teorie, estetică, istorie și critică literară. Publicistică. Ediție critică de B. Cazacu, Ioan Șerb și Florica Șerb. Note și comentarii de Ioan Șerb și Florica Șerb. București, Editura Minerva, 1981, 659 p.; vol. 5: Teorie, estetică, istorie și critică literară. Publicistică. Ediție critică de B. Cazacu, Ioan Șerb și Florica Șerb., Note și comentarii de Ioan Șerb și Florica Șerb. București, Editura Minerva, 1981, 544 p.; vol. 6: Teorie, estetică și publicistică literară. Publicistică. Ediție critică de B. Cazacu, Ioan Șerb și Florica Șerb. București, Editura Minerva, 1985, 608 p.

II. ÎN PERIODICE

a. ARTICOLE, STUDII, COMUNICĂRI ȘTIINȚIFICE

- 72 *Aliterațiunea în limbile romanice*. În: *R cr-lit*, 2, nr. 7—8, iul.—aug. 1894, p. 273—320; nr. 11—12, nov.—dec. 1894, p. 425—471; extras, Iași, Tipografia Națională, 1895, VII + 96 p.; *Opere*, 1, p. 57—137.
Cuprinde: I. *Aliterațiunea în limbile romanice*; II. *Aliterațiunea în literatura română populară*.

- 73 *Amintiri despre românii istrieni și urme din limba lor în documente din sec. XII, XIII, XIV.* În: *R cr-lit*, 4, nr. 9, sept. 1896, p. 260—261.
Comentarii asupra unor documente aflate în *Codice diplomatico-istriano*.
- 74 *Aymeri de Narbonne dans la Chanson du pèlerinage de Charlemagne.* În: *Rom*, 25, nr. 100, oct. 1896, p. 481—496; extras, Paris, [f.e.], 1896.
- 75 *Rotacismul în dialectul istrian.* În: *R cr-lit*, 5, nr. 1, ian. 1897, p. 15—20; nr. 2, febr. 1897, p. 33—40.
- 76 *Școala latinistă în limba și literatura română.* Originea, tendințele și influența ei. În: *NRR*, vol. 1, nr. 1, 1 ian. 1900, p. 17—25; *Trib S*, 28, nr. 3, 5/17 ian. 1900, p. 11; nr. 4, 6/18 ian. 1900, p. 15; nr. 6, 11/23 ian. 1900, p. 23; nr. 7, 12/24 ian. 1900, p. 27; nr. 8, 13/25 ian. 1900, p. 31 (*Tribuna literară*); extras, București, Institutul de Arte Grafice Carol Göbl, 1900, 34 p.; *Opere*, 1, p. 157—172; *Școala latinistă*, în *R univ*, I, nr. 1, 20 ian. 1900, p. 30—32; nr. 2, 30 ian. 1900, p. 47—56 (*Literatura română*) [după note stenografiate de I. F. Burițescu].
- 77 *Istoria literaturii române contemporane*, vol. 1 (vezi nr. 465), p. 1—44.
Lecție de deschidere, ținută la 10 nov. 1899.
- 78 *Sur l'altération du „c“ latin devant „e“, „i“, dans les langues romanes.* În: *Rom*, 29, nr. 115, iul 1900, p. 321—333; extras, Paris, [f.e.], 1900, 15 p.
- 79 *Filologia romanică în Universitatea noastră.* În: *NRR*, vol. 4, nr. 46, 15 dec. 1901, p. 430—436 (*Literatură și filologie*); extras, București, I. V. Socec, 1902, 25 p.; *Opere*, I, p. 173—184.
Lecție de deschidere.
- 80 *Din revendicările timpului.* În: *Săm*, 2, nr. 20, 18 mai 1903, p. 305—307.
Acad. Rom. a instituit o comisie care să studieze și să propună un nou sistem ortografic, lipsit de exagerările trecutului.
- 81 *Străinii și limba noastră.* În: *Săm*, 2, nr. 33, 17 aug. 1903, p. 519—522.
Critică *Rumänische Grammatik* a lui Gustav Weigand.
- 82 *Din istoria amuzării lui „u“ final în limba română.* În: *AAR lit.* Seria II, 27, 1904—1905, p. 1—30; extras, București, Carol Göbl, 1904, 30 p.; *Opere*, 1, p. 501—536.
- 83 *Un început bun.* [Întemeierea Societății filologice]. În: *V N*, I, nr. 6, 5 apr. 1905, p. 121—124.
- 84 *În amintirea unui învățat — Timotei Cipariu.* În: *V N*, I, nr. 11, 1 iul. 1905, p. 241—243; *Opere*, I, p. 690—691.

- 85 „*L'idioma gentile*“. În: *VN*, 1, nr. 13, 1 aug. 1905, p. 289—292.
Ref. la concepția „puristă“ asupra limbii, dezvoltată de Edmondo de Amicis în vol. cu titlul de mai sus.
- 86 *Contribuțiuni la studiul latinei vulgare*. În: *BFS*, 1, fasc. 1, 1905, p. 17—20.
- 87 *Addenda la elementele latine ale limbii române*. În: *BFS*, 1, fasc. 2, 1905, p. 41—44.
Comunicare ținută la Societatea filologică în colaborare cu I. -A. Candrea, în ziua de 23 dec. Partea lui Ov. D., publicată în *Buletin*, se referă la familiile de cuvinte a dezghioca și a pregeta.
- 88 *Limba noastră ca iconă a vieții culturale*. În: *VN*, 1, nr. 23—24, 1—15 ian. 1906, p. 533—544; *Cons.* 2, nr. 3, 4/17 ian. 1906, p. 1, 2.
- 89 *Războiri zadarnice*. În: *VN*, 2, nr. 13, 1 aug. 1906, p. 281—284; *Opere*, 1, p. 697—699.
Ridiculizează atitudinea „puristă“ a lui A. D. Xenopol în privința utilizării neologismelor.
- 90 *B. P. Hasdeu*. În: *VN*, 3, nr. 17, 1 oct. 1907, p. 366—372; *UL*, 43, nr. 35, 28 aug. 1927, p. 547; *Opere*, 1, p. 692—696.
- 91 *Cercetări nouă asupra latinei vulgare*. În: *BSF*, 3, fasc. 4, 1907, p. 36—41
- 92 *Din istoria migrațiunilor păstorești la popoarele romanice*. În: *BSF*, 3, fasc. 1, 1907, p. 18—35.
Partea lui Ov. D. din comunicarea *Migrațiunile păstorești și influența lor asupra dezvoltării limbilor romanice*, prezentată în colaborare cu I. -A. Candrea la Societatea filologică în ziua de 25 ian. 1907.
- 93 *Locul filologiei în viața noastră intelectuală*. În: *VN*, 3, nr. 23, 1 ian. 1908, p. 495—520; nr. 24, 15 ian. 1908, p. 515—519; *Opere*, 1, p. 23—32.
Lecție de deschidere ținută la 5 nov. 1907.
- 94 *Cînd critica nu veghează*. În: *VN*, 5, nr. 23, 15 ian. 1910, p. 457—459.
Ia atitudine împotriva exprimării incorecte.
- 95 *Critică fără gramatică și iarăși parazitism literar*. În: *VN*, 5, nr. 24, 1 febr. 1910, p. 477—482; *Opere*, 1, p. 564—568.
Vizează pe Mihail Dragomirescu.
- 96 *Cine maltratează limba română*. În: *VN*, 7, nr. 2, 1 mart. 1911, p. 21—23.
Se referă la limba utilizată în *Analele Academiei Române și Convorbiri literare*.
- 97 *Istorici și filologi*. În: *VN*, 7, nr. 11, 15 iul. 1911, p. 201—205; nr. 12, 1 aug. 1911, p. 221—224; nr. 16, 1 oct. 1911, p. 295—299; *Opere*, 1, p. 700—710.

Critică etimologiile din studiul lui V. Pârvan, *Contribuțiuni epigrafice în istoria creștinismului daco-roman*.

- 98 *[Originea iraniană a numelui Dunării]*. În: *Ra*, I, nr. 184, 3 iun. 1912, p. 3. Rezumatul comunicării lui Ov. D., publicat de redacție sub titlul *De la Soc. filologică*.
- 99 *Păstoritul la popoarele romanice. Însemnătatea lui lingvistică și etnografică*. În: *VN*, 8, nr. 20, 1 dec. 1912, p. 353—359; nr. 21, 16 dec. 1912, p. 369—374; nr. 22, 1 ian. 1913, p. 385—390; nr. 23, 16 ian. 1913, p. 407—413; nr. 24, 1 febr. 1913, p. 428—434; extras, București, Editura „Vieții nouă”, 1913, 34 p.; fragm. trad. în fr. sub titlul *La vie pastorale chez les Roumains*, în: *Les Annales des nationalités*. Bulletin de l'Union des nationalités. Numéros consacrés à l'étude de la nation roumaine. 2-e édition, 3, nr. 3—5, 1914, p. 24—30; *R roum*, 4, t. VII, nr. 3, 28 apr.—5 mai 1916, p. 45—50; nr. 4, 1915 [sic!], p. 77—82; *Opere*, I, p. 185—213.
Lecție de deschidere ținută la 9 nov. 1912.
- 100 *Orientări nouă în cercetările filologice*. În: *GS*, vol. 1, fasc. 1, 1923, p. 1—22; extras, București, [f.e.], 1923, 24 p.; *Lum*, 20, nr. 6, 1965, p. 337—342; *Opere*, I, p. 33—50.
- 101 *Irano-romanica*. În: *GS*, vol. 1, fasc. 1, 1923, p. 39—71; vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 235—250.
- 102 *Manuscrisul românesc al lui Silvestro Amelio, din 1719*. În: *GS*, vol. 1, fasc. 1924, p. 286—311.
Ms. aflat în biblioteca Ordinului minoriților din Roma, cuprinzând și un vocabular italian-român.
- 103 *Semantism anterior despărțirii dialectelor române*. În: *GS*, vol. 2, fasc. 1, 1925, p. 1—21; fasc. 2, 1926, p. 310—327; *Opere*, I, p. 585—615.
- 104 *La Soule în școlul al XVII-lea, după descrierea lui L. de Froidour* [L. de F., *Memoire du Pays de Soule*. Introducere și note de...]. În: *GS*, vol. 3, fasc. 1, 1927, p. 210—230; extras, București, 1927, 23 p.; sub titlul *La Soule au XVII-e siècle d'après le mémoire de L. de Froidour* [Introducerea și notele trad. în fr. de Dna Alphonse Castillon], inclus în grupajul *Louis de Froidour en pays basque*. În: *Bulletin de la société des sciences, lettres et arts de Bayonne*, nr. 2, 1928; extras, Bayonne, Imprimerie du „Courrier”, 1929, p. 12—28.
- 105 *Cuvinte latine cu semantism păstoresc*. În: *GS*, vol. 3, fasc. 2, 1928, p. 285—296; vol. 4, fasc. 1, 1929, p. 137—145; extras, București, [f.e.], 1929, 23 p.; *Opere*, I, p. 616—631.
- 106 *Limba descintecelor*. În: *GS*, vol. 4, fasc. 2, 1930, p. 351—376; vol. 5, fasc. 1, 1931, p. 125—157; vol. 6, fasc. 1—2, 1933—1934, p. 75—162; *Opere*, I, p. 214—345.

- 107 *Noua ortografie*. În: *GS*, vol. 5, fasc. 2, 1931—1932, p. 207—216; extras, București, Atelierele Socec & Co., 1932, 15 p.; *Opere*, 1, p. 569—576.
- 108 *Concordances basco-africaines attestées par l'onomastique aquitaine*. În: *BB*, Numéro spécial publié à l'occasion du dixième anniversaire de la fondation du Musée Basque, 1922—1932, [Bayonne], 9, deuxième période, No. 4, 1932, p. 301—303.
- 109 *Cuvinte referindu-se la locuințe primitive: [argea, bordei, cătun]*. În: *GS* vol. 7, 1937, p. 85—94; *Opere*, 1, p. 632—639.

b. ÎNSEMNĂRI ȘI RECTIFICĂRI

- 110 *Tăun*. În: *R cr-lit*, 3, nr. 7—8—9, iul.—aug.—sept. 1895, p. 227. (Etimologii românești).
- 111 *Fr. „bauçan“*. În: *Rom*, 24, nr. 96, oct. 1895, p. 586—588 (Mélanges).
- 112 *Boare. Arăta*. În: *R cr-lit*, 3, nr. 12, dec. 1895, p. 332, 334 (Etimologii românești). [La arăta, semnat O.D.]
- 113 *Roumain „abur“, „vapeur“*. În: *Rom*, 25, nr. 97, ian. 1896, p. 130—131 (Mélanges).
- 114 *Duși*. În: *R cr-lit*, 4, nr. 3, mart. 1896, p. 84 (Etimologii românești).
- 115 *Luntre*. În: *R cr-lit*, 4, nr. 9, sept. 1896, p. 259 (Etimologii românești). Numele autorului figurează numai în sumar].
- 116 *Ceteră*. În: *R cr-lit*, 4, nr. 10, oct. 1896, p. 283 (Etimologii românești).
- 117 *Măestru*. În: *R cr-lit*, 4, nr. 11—12, nov.—dec. 1896, p. 335 (Etimologii românești).
- 118 *Roumain „spălare“, „laver“*. În: *Rom*, 26, nr. 101, ian. 1897, p. 100 (Mélanges).
- 119 *Dărtmare. Desgurzire. Îngălare. Îngurzire. Înturvinare*. În: *R cr-lit*, 5, nr. 4, apr. 1897, p. 107—108 (Etimologii românești).
- 120 *Strein*. În: *R cr-lit*, 5, nr. 5—6, mai—iun. 1897, p. 134 (Etimologii românești).
- 121 *Etymologies romanes*. În: *Rom*, 28, nr. 109, ian. 1899, p. 61—69. [Roum. agurare, p. 61; fr. cambrer, p. 61—62; fr. coron, roum. codru, p. 62—64; roum. funingine, p. 64—65; roum. întăritare, p. 65—66; fr. manche, p. 66; it. scoțear, roum. cutezare, p. 66—68; roum. zada, it. deda, p. 68—69].

- 122 *Comparare = kaufen*. În: *ALLG*, 11, 1900, Heft 2, p. 275 (Miscellen).
- 123 „*Primus*“ et „*antaneus*“ en roumain. În: *Rom*, 30, nr. 117, ian. 1901, p. 113—115 (Mélanges).
- 124 *Roum. „Indă'ina, datină“*. În: *Rom*, 31, nr. 121, ian. 1902, p. 109—110 (Mélanges).
- 125 *Zu „bubia“*. *Arch. X 228. Carrus, das Sternbild des Bären*. În: *ALLG*, 12, 1902, Heft 3, p. 425 (Miscellen).
- 126 *Notes de lexicologie roumaine*. În: *Rom* 33, nr. 129, ian. 1904, p. 71—86. [Dr. *amestecare*, p. 71—72; Mr. *arâk'îșu*, p. 72—73; Dr. *cerențel*, p. 73; Mr. *ciafă*, p. 73—74; Dr. *coacăză*, p. 74—75; Dr. *dăinuire*, p. 75—76; Dr. *dihocare*, p. 76; Dr. *driincit*, p. 77; Mr. *furunțelu*, p. 77—78; Dr. *goande*, p. 78; Mr. *gruñedzu*, p. 78—79; Dr. *minc*, p. 79; Mr. *mparu*, p. 79; Dr. *nițel*, p. 79—80; Mr. *nșinu*, p. 80; Mr. *ntardu*, p. 80—81; Mr. *ntriku*, p. 81; Dr. *pajeră*, p. 81—82; Dr. *tintav*, p. 82; Dr. *tont*, p. 82—83; Mr. *țerk'îu*, p. 83; Dr. *undire*, p. 84; Mr. *ută*, p. 84; Dr. *zară*, p. 84—85; Mr. *zgrămu*, p. 86; [extras, Paris] [f.e.], 1904, 16 p.
- 127 „*Cenzură*“ . În: *VN*, 12, nr. 6—8. 1 aug. —1 oct. 1916, p. 228—229. Semnat D.
Despre scrierea corectă a cuvîntului.
- 128 *Două glose ale lui Hesychiu* : βάριον πρόβατον βάριχοι ἄρνες. În: *GS*, vol. 1, fasc. 1, 1923, p. 140—141 (Însemnări și rectificări).
- 129 *Fr. „lourd“*. În: *GS*, vol. 1, fasc. 1, 1923, p. 147—149 (Însemnări și rectificări).
- 130 *Lat. „mulus“*. În: *GS*, vol. 1, fasc. 1, 1923, p. 141—142 (Însemnări și rectificări).
- 131 *Rom. „birtă“*. În: *GS*, vol. 1, fasc. 1, 1923, p. 142—143 (Însemnări și rectificări).
- 132 *Rom. „pleoapă“*. În: *GS*, vol. 1, fasc. 1, 1923, p. 143—147 (Însemnări și rectificări).
- 133 *Asupra lui „malga“*. În: *GS*, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 326 (Însemnări și rectificări).
- 134 *Cu privire la fonetismul ă-i*. În: *GS*, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 324—326 (Însemnări și rectificări).
- 135 *It. „becco“*. În: *GS*, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 318—322 (Însemnări și rectificări).
- 136 *Migrațiunile păstorești și botanica*. În: *GS*, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 326—327 (Însemnări și rectificări).

- 137 *Presupusul românism al lui Τάτος*. În: *GS*, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 323—324 (Însemnări și rectificări).
- 138 *Rom. „parte“, cu înțelesul de „soartă, noroc“*. În: *GS*, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 322—323 (Însemnări și rectificări).
- 139 *Vsl. „želězo“, Celt. „iarn“ (germ. „Eisen“), Gr. χαλκός*. În: *GS*, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 312—318 (Însemnări și rectificări).
- 140 *Lat. „vervex“*. În: *GS*, vol. 2, fasc. 1, 1925, p. 148—151 (Însemnări și rectificări).
- 141 *Vfr. „verchiere“, Prov. „verquiero“*. În: *GS*, vol. 2, fasc. 1, 1925, p. 152 (Însemnări și rectificări).
- 142 *Arom. „bura“*. În: *GS*, vol. 2, fasc. 2, 1926, p. 346—348 (Însemnări și rectificări).
- 143 *Asupra furcii de tors la basci*. În: *GS*, vol. 2, fasc. 2, 1926, p. 352—353 (Însemnări și rectificări).
- 144 *Basc. „eñebesatze“*. În: *GS*, vol. 2, fasc. 2, 1926, p. 352 (Însemnări și rectificări).
- 145 *Lat. „tutulus“ și forme inrudite*. În: *AGI*, vol. 3, Sezione neolatina, Torino, 1926, p. 143—146; extras, Torino, [f.e.], 1926, 4 p.
- 146 *Rom. „teleleu“*. În: *GS*, vol. 2, fasc. 2, 1926, p. 350—352 (Însemnări și rectificări).
- 147 *Un aromânism în graiul din Săcele: „amîroană“*. În: *GS*, vol. 2, fasc. 2, 1926, p. 348—350 (Însemnări și rectificări).
- 148 *Lat. „baculum“ și înțelesul lui primitiv*. În: *GS*, vol. 3, fasc. 1, 1927, p. 237—238 (Însemnări și rectificări).
- 149 *Rom. „prunc“*. În: *GS*, vol. 3, fasc. 1, 1927, p. 236—237 (Însemnări și rectificări).
- 150 *Cu privire la Sinziene*. În: *GS*, vol. 3, fasc. 2, 1928, p. 433—434 (Însemnări și rectificări).
- 151 *Pentru probitatea științifică*. În: *GS*, vol. 3, fasc. 2, 1928, p. 439—441 (Însemnări și rectificări). Semnat O.D.
- 152 *Rom. „desfăta“*. În: *GS*, vol. 3, fasc. 2, 1928, p. 430—431 (Însemnări și rectificări).
- 153 *Rom. „noiian“; Un cuvînt latin păstrat în limba copiilor*. În: *GS*, vol. 3, fasc. 2, 1928, p. 431—433 (Însemnări și rectificări).

- 154 *Rom. „undă“ și vfr. „onde“*. În: *GS*, vol. 3, fasc. 2, 1928, p. 433 (Însemnări și rectificări).
- 155 *Originea Basarabilor*. În: *GS*, vol. 4, fasc. 1, 1929, p. 147—149 (Însemnări și rectificări).
- 156 *Rom. „baci“*. În: *GS*, vol. 4, fasc. 1, 1929, p. 149—152 (Însemnări și rectificări).
- 157 *Rom. „bobleț“, „bobletic“*. În: *GS*, vol. 4, fasc. 1, 1929, p. 152—153 (Însemnări și rectificări).
- 158 *Rom. „hoț“*. În: *GS*, vol. 4, fasc. 1, 1929, p. 153 (Însemnări și rectificări).
- 159 *Rom. „șăi“ și proveniența lui iranică*. În: *GS*, vol. 4, fasc. 1, 1929, p. 153—154 (Însemnări și rectificări).
- 160 *Sciitul *Εαμπατοζ*. În: *GS*, vol. 4, fasc. 1, 1929, p. 146—147 (Însemnări și rectificări).
- 161 *Asupra unui punct de fonetică română*. În: *GS*, vol. 4, fasc. 2, 1930, p. 391—392 (Însemnări și rectificări).
- Răspuns lui Sextil Pușcariu la o critică publicată în *Dacoromania* (vezi nr. 1855).
- 162 *Rom. „îmbălgina“*. În: *GS*, vol. 4, fasc. 2, 1930, p. 388 (Însemnări și rectificări).
- 163 *Rom. „mozoc“*. În: *GS*, vol. 4, fasc. 2, 1930, p. 388—389 (Însemnări și rectificări).
- 164 *Rom. „stinger“*. În: *GS*, vol. 4, fasc. 2, 1930, p. 390 (Însemnări și rectificări).
- 165 *Rom. „zăpăci“*. În: *GS*, vol. 4, fasc. 2, 1930, p. 390—391 (Însemnări și rectificări).
- 166 *Abruzz. „ierve dē lē fikērē“*. În: *GS*, vol. 5, fasc. 1, 1931, p. 177 (Însemnări și rectificări).
- 167 *Rom. „împindura“*. În: *GS*, vol. 5, fasc. 1, 1932, p. 173—174 (Însemnări și rectificări).
- 168 *Rom. „prepinge“*. În: *GS*, vol. 5, fasc. 1, 1931, p. 174 (Însemnări și rectificări).
- 169 *Roa. „presură“*. În: *GS*, vol. 5, fasc. 1, 1931, p. 174 (Însemnări și rectificări).

- 170 *Rom.* „strugure“ și „ciorchine“. În: *GS*, vol. 5, fasc. 1, 1931, p. 174—177 (Însemnări și rectificări).
- 171 *Un fonetism iluzoriu*. În: *GS*, vol. 5, fasc. 1, 1931, p. 177—178 (Însemnări și rectificări).
Răspuns lui Al. Rosetti în legătură cu fonetismul lui *juptn* și *stăpîn*.
- 172 *Cu privire la „Ampoi“*. În: *GS*, vol. 5, fasc. 2, 1931—1932, p. 360—361 (Însemnări și rectificări).
- 173 *Fr.* „beige“. În: *GS*, vol. 4, fasc. 2, 1931—1932, p. 358—359 (Însemnări și rectificări).
- 174 *Ortografia Academiei tot nehotărîtă*. În: *GS*, vol. 5, fasc. 2, 1931—1932, p. 361—362 (Însemnări și rectificări); *Opere*, p. 577.
- 175 *Rom.* „destrăbăla“. În: *GS*, vol. 5, fasc. 2, 1931—1932, p. 359—360 (Însemnări și rectificări).
- 176 *Asupra unei „nedumeriri“ de terminologie lingvistică*. În: *GS*, vol. 6, fasc. 1, 2, 1933—1934, p. 319—320 (Însemnări și rectificări); *Opere*, 1, p. 537—538. Despre hiat. Răspuns lui Al. Rosetti.
- 177 *Rom.* „iortoman“. În: *GS*, vol. 6, fasc. 1, 2, 1933—1934, p. 313—317 (Însemnări și rectificări).
- 178 *Rom.* „oacăr“. În: *GS*, vol. 6, fasc. 1, 2, 1933—1934, p. 317—319 (Însemnări și rectificări).
- 179 *Asupra transformărilor lui „ct“, „cs“, lat. în l. română*. În: *GS*, vol. 7, 1937, p. 271—274 (Însemnări și rectificări).
- 180 *Expresia „cu șosele, cu momele“*. În: *GS*, vol. 7, 1937, p. 281—282 (Însemnări și rectificări).
- 181 *Prov.* „brau“, *Sp., It.* „bravo“ etc. În: *GS*, vol. 7, 1937, p. 282—283 (Însemnări și rectificări).
- 182 *Rom.* „boroacă“. În: *GS*, vol. 7, 1937, p. 275 (Însemnări și rectificări).
- 183 *Rom.* „caier“. În: *GS*, vol. 7, 1937, p. 275—277 (Însemnări și rectificări).
- 184 *Rom.* „strănuț“ (*adj.*). În: *GS*, vol. 7, 1937, p. 279—281 (Însemnări și rectificări).
- 185 *Vrom.* „rutes“. În: *GS*, vol. 7, 1937, p. 277—279 (Însemnări și rectificări).

c. RECENZII, PREZENTĂRI, RAPOARTE, INTERVENȚII LA ACADEMIE

- 186 G. Mayer. „*Neugriechische Studien. II. Die slavischen, albanischen, und rumänischen Lehnworte im Neugriechischen*“. Wien, 1891. În: *R cr-lit*, 3, nr. 2, febr. 1895, p. 56—57 (Dări de seamă).
- 187 W. Meyer-Lübke. „*Zur Geschichte des Infinitivs im Rumänischen*“ (*Abhandlungen Herrn Prof. Dr. Ad. Tobler zur Feier seiner fünfundsanzig jährigen Thätigkeit als ordentlicher Professor an der Universität, Berlin, Halle, 1895, p. 79—112*). În: *R cr-lit*, 3, nr. 5—6, mai—iun. 1895, p. 139—147 (Dări de seamă).
- 188 *Gramatica ruso-românească a lui Ștefan Margela*. În: *R cr-lit*, 3, nr. 7—8—9, iul.—aug.—sept. 1895, p. 244—247.
Comentariu la gramatica în trei volume tipărită la St. Petersburg, în 1827, sub titlul *Gramatică rusească și românească inchipuită de Ștefan Margela și tipărită de departamentul obșteștei învățări*.
- 189 Th. Alimănescu. „*Essai sur le vocalisme roumain*“. *Dissertation pour le doctorat es-lettres, Lausanne, 1895*. În: *R cr-lit*, 3, nr. 10—11, oct.—nov. 1895, p. 281—284 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 190 J. Jeanjaquet. „*Recherches sur l'origine de la conjonction « que » et des formes romanes équivalentes*“. *Thèse présentée à la Faculté de Philosophie de Zürich pour l'obtention du grade de docteur, Paris, Leipzig, 1894*. În: *R cr-lit*, 3, nr. 10—11, oct.—nov. 1895, p. 280—281 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 191 A. Candrea. „*Porecele la români*“. *București, 1896, 140 p.* În: *R cr-lit*, 4, nr. 9, sept. 1896, p. 264—265 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 192 „*Kritischer Jahresbericht über die Fortschritte der romanischen Philologie*“, hsgg. v. K. Vollmöller u. R. Otto. *I. Jahrgang — 1890, München u. Leipzig, 1892—1895, VIII + 692 p. — ueber Plan und Einrichtung des romanischen Jahresberichtes v. K. Vollmöller, Erlangen, 1896, 108 p.* În: *R cr-lit*, 4, nr. 9, sept. 1896, p. 262—264 (Dări de seamă).
- 193 G. Weigand. „*Jahresbericht des Instituts für rumänische Sprache (rum. Seminar) zu Leipzig*“, *Leipzig, 1894, I, VIII + 155 p.* În: *R cr-lit*, 4, nr. 10, oct. 1896, p. 284—289 (Dări de seamă).
- 194 Dr. Ladislau Réthy. „*Dezlegarea chestiunii originii românilor, traducere din limba ungară de Ioan Costa*“. *Budapesta, 1896, in 8° mic. 32 pag.* În: *R cr-lit*, 5, nr. 1, ian. 1897, p. 21 (Notițe critice). Semnat O.D.
- 195 L. Șăineanu. „*Dicționar universal al limbii române*“, *Craiova, 1896, in 8° mic. 881 p.* În: *R cr-lit*, 5, nr. 1, ian. 1897, p. 21—22 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 196 D. Dan. „*Din toponimia românească*“, *studiu istorico-linguistic (teză de licență în litere)*. *București, 1896, 75 p.* În: *R cr-lit*, 5, nr. 2, febr. 1897, p. 41—43 (Dări de seamă).

- 197 *Dr. G. Weigand*, „Zweiter Jahresbericht des Instituts für rumänische Sprache (rumänisches Seminar) zu Leipzig“, Leipzig, 1895, VIII + 224 p. În: *R cr-lit*, 5, nr. 3, mart. 1897, p. 70–75 (Dări de seamă).
- 198 *G. Körting*, „Neugriechisch und Romanisch“, Ein Beitrag zur Sprachvergleichung, Berlin, 1896, 165 pp. in -8°. În: *Rom*, 26, nr. 102, apr. 1897, p. 284–290 (Comptes rendus).
- 199 *Din publicațiunile recente ale Academiei Române*. În: *NRR*, vol. 3, nr. 31, 1 apr. 1901, p. 316–320.
 Critică etimologiile propuse de Gr. Crețu în volumul *Mardarie Cozianul – Lezicon slavo-românesc și tălcuirea numelor din 1649*.
- 200 *Cum se falsifică la noi titlurile științifice*. În: *NRR*, vol. 3, nr. 33, 1 mai 1901, p. 418–425; vol. 3, nr. 34, 15 mai 1901, p. 447–453.
 Critică *Principii de istoria limbii române* a lui A. Philippide.
- 201 *Cum apără d. A. Xenopol*. În: *NRR*, vol. 3, nr. 35, 1 iun. 1901, p. 522–523.
 Polemică pe tema *Istoriei limbii* a lui Al. Phippide.
- 202 *Sextil Pușcariu*, „Studii și notițe filologice“. [Extras din *Convorbiri literare*, nr. 35]. În: *NRR*, vol. 4, nr. 46, 15 dec. 1901, p. 460.
- 203 *B. P. Hasdeu*, „Cine stnt albanezii?“ (extras din *Analele Academiei Rom. XXIII*), București, 1901, 11 pag. in-4. În: *NRR*, vol. 5, nr. 48, 15 ian 1902, p. 61–64 (Literatură și filologie).
 Combate argumentele istorice și unele etimologii propuse de B.P.H.
- 204 *M. Bartoli*, „Publicazioni recenti di filologia rumena“. Turin, 1901, 112 p. [Extras din *Studi di filologia romanza*, t. VIII]. În: *RRPL*, 1, nr. 5, 1 apr. 1902, p. 154–156.
- 205 „*Mulomedicina Chironis*“, publ. par E. Oder, Leipzig, 1901. In-8°, XXXVII – 467 p. În: *Rom*, 32, nr. 127, iul. 1903, p. 454–455 (Comptes rendus).
- 206 *Gustav Weigand*, „*Praktische Grammatik der rumänischen Sprache*“, Leipzig, 1903, X + 242 p. În: *RB*, [1], nr. 4, iul.–aug. 1903, p. 99–100 (Dări de seamă).
- 207 *P. Meyer*, „*Die Aussprache des „c“ und „ç“ im klassischen Latein*“ (extr. du *Zwei- und -dreissigstes Jahresheft des Vereinschweizer Gymnasiallehrer*, Aarau, 1902, pp. 44–80. În: *Rom*, 33, nr. 129, ian. 1904, p. 99–101 (Comptes rendus).
- 208 *P. Papahagi*, „*Megleno-români*“ (extr. des *Mémoires de l'Académie Roumaine, section littéraire*, t. XXV). Bucarest, 1902–3. In-4, I-ère partie, 134 pp.; II-e partie, 134 p. În: *Rom*, 33, nr. 129, ian. 1904, p. 116–118 (Comptes rendus).

Este analizată mai ales partea filologică.

- 209 „*Praktische Grammatik der rumänischen Sprache*“, v. G. Weigand, Leipzig, 1903, X + 242 pp. În: *Rom*, 33, nr. 129, ian. 1904, p. 118–199 (Comptes rendus).
- 210 „*Lateinisch-Romanisches Wörterbuch*“ von Gustav Körting. Zweite vermehrte und verbesserte Ausgabe, Paderborn, F. Schöningh, 1901. In-4, VI + 125 col. În: *Rom*, 33, nr. 130, apr. 1904, p. 272–288 (Comptes rendus).
- 211 *Filologia română, 1903*. În: *RB*, 2, nr. 1–2, 1904, p. 1–4; nr. 3–4, 1904, p. 29–33 (Bibliografie critică).
- 212 I. Slavici „*Așezarea vorbelor în românește*“, București, 1905, 22 pag. (extras din *Analele Acad. Rom.*). În: *VN*, 1, nr. 5, 1 apr. 1905, p. 118–119 (Cărți nouă). Nesemnat.
Atribuită de T. Bugnariu, I. Domșa, D. Vatamaniuc în *Ioan Slavici 1848–1925*. Bibliografie. București, Editura Enciclopedică română, 1973, p. 264.
- 213 *Buletinul Societății filologice, București, 1905*. În: *VN*, 2, nr. 3, 1 mart. 1906, p. 69 (Cărți nouă). Nesemnat.
Notiță de prezentare.
- 214 Dr. Sextil Pușcariu. „*Etymologisches Wörterbuch der rumänischen Sprache, Lateinisches Elements*“, Heidelberg, 1905, 235 p. În: *VN*, 2, nr. 3, 1 mart. 1906, p. 69 (Cărți). Nesemnat.
Recenzie atribuită lui Ov. D. de Boris Cazacu în *Opere*, 1, p. 640–641.
- 215 *Un dicționar pretins etimologic*. În: *VN*, 3, nr. 5, 1 apr. 1907, p. 114–118; nr. 6, 15 apr. 1907, p. 125–132; *Opere*, 1, p. 642–653.
Se referă la *Etymologisches Wörterbuch der rumänischen Sprache* de Sextil Pușcariu.
- 216 *Filologia patronată de Academie*. În: *VN*, 3, nr. 12, 15 iul. 1907, p. 263–267.
Despre vol. *Originile limbii române*. Studii critice – Rezultate nouă, de C. Diculescu și *Jocuri de copii* de T. Pamfile.
- 217 *Dicționarul Academiei*. În: *VN*, 4, nr. 4, 1 apr. 1908, p. 65–72; nr. 5, 15 apr. 1908, p. 85–88; nr. 6, 1 mai 1908, p. 107–111; nr. 10, 1 iul. 1908, p. 185–188.
Se referă la *Dicționarul limbii române*, redactat de Sextil Pușcariu.
- 218 *Răspuns unui întirziat*. În: *VN*, 4, nr. 8, 1 iun. 1908, p. 146–157.
Răspuns polemic lui Sextil Pușcariu, care criticase *Dicționarul etimologic al limbii române* de Ov. D. și I. -A. Candrea (vezi nr. 13).
- 219 „*Dicționar ilustrat Sococ: Dicționar general al limbii române din trecut și de astăzi*“, de I. -A. Candrea și Ov. Densusianu, București, 1909, fasc. I, 192 p. În: *VN*, 4, nr. 22, 1 ian. 1909, p. 447 (Din mișcarea intelectuală) Semnat O.D.

- 220 *Publicul nostru și cuvintele care zboară. Academia și aeroplanul.* În: *VN*, 5, nr. 17, 15 oct. 1909, p. 253—254. Semnat. D.
Despre *Dicționarul limbii române* redactat de Sextil Pușcariu.
- 221 *V. Vîrcol, „Graiul din Vilcea”, București, 102 p.* În: *VN*, 6, nr. 23, 15 ian. 1911, p. 460 (Din mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
Notă atribuită lui Ov. D. de Marin Buga în *Ovid Densusianu — folclorist*, p. 251, 266, *LIII*.
- 222 „*Distinșii*” *Neamului românesc.* În: *VN*, 12, nr. 10—12, 1 dec. 1916—1 febr. 1917, p. 313—315 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate). Semnat O.D.
Replică la articolul lui V. Bogrea *Nostra culpa* (vezi nr. 1745). Titlul apare numai în sumarul anual.
- 223 [*Activitatea lui I. -A. Candrea*]. În: *AAR adm.* Seria II, t. 39, 1916—1919, p. 343.
Expunere în ședința din 5 iun. 1919.
- 224 [*Moartea lui Otto Schrader*]. În: *AAR adm.* Seria II, t. 41, 1920—1921, p. 21—22.
- 225 [*Leția de deschidere a cursului de limba română de la Bratislava*]. În: *VN*, 18, nr. 3—4, 1 mai—1 iun. 1922, p. 71—72 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate). Nesemnat.
Numele autorului a fost dedus din scrisoarea trimisă titularei catedrei, Jindra Hušková, la 9 apr. 1922 (vezi nr. 2574).
- 226 *Româneasca d-lui Slavici.* În: *VN*, 18, nr. 10—11, 1 dec. 1922—1 ian. 1923, p. 195—196 (Din mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
Răspuns unor critici aduse de I. Slavici lui Ov.D. în articolul *Un manual de gramatică* (vezi nr. 1772).
Titlul apare numai pe copertă și în sumarul anual.
- 227 *Dacoromania, buletinul „Muzeului limbii române”, Cluj, Inst. de arte grafice Ardealul; 1922, 1923; vol. I: VI + 608 pag.; vol. II: 940 pag.* În: *GS*, vol. 1, fasc. 1, 1923, p. 153—155 (Dări de seamă). Semnat O.D.; *Opere*, 1, p. 711—712.
- 228 *N. Drăganu, „Din vechea noastră toponimie” în Dacoromania, I, 109—146.* În: *GS*, vol. 1, fasc. 1, 1923, p. 159—161 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 229 *G. Giuglea, „Cuvinte și lucruri”, extras din Dacoromania, II, pag. 327—402.* În: *GS*, vol. 1, fasc. 1, 1923, p. 161—165 (Dări de seamă). Semnat O.D.; *Opere*, 1, p. 658—661.
- 230 *A. Meillet, „Introduction à l'étude comparative des langues indo-européennes”, ed. a 5-a; Paris, Hachette, 1922; XXIII + 464 pag.* În: *GS*, vol. 1, fasc. 1, 1923, p. 165 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.

- 231 G. Millardet, „Linguistique et dialectologie romanes: problèmes et méthodes“, Montpellier, Soc. des langues romanes; Paris, E. Champion; 1923; 520 p. În: GS, vol. 1, fasc. 1, 1923, p. 150—153 (Dări de seamă); Semnat O.D.; Opere, 1, p. 346—349.
- 232 Tache Papahagi, „Antologie aromânească“. București, Tip. „România nouă“ 1923; XLVII + 519 p. În: GS, vol. 1, fasc. 1, 1923, p. 166—167 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.; Peninsula Balcanică, 3, nr. 8, dec. 1925, p. 192.
- 233 S. Pușcariu, „Din perspectiva Dicționarului“, I, III, în Dacoromania, I, 73—108; II, 19—84. În: GS, vol. 1, fasc. 1, 1923, p. 156—159 (Dări de seamă). Semnat: O.D.; Opere, 1, p. 654—657.
- 234 Al. Rosetti, „Les Catéchismes roumains du XVI-e siècle“. În Romania XLVIII (1922), pag. 321—334. În: GS, vol. 1, fasc. 1, 1923, p. 167 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 235 A. Sieg und E. Siegling, Tocharische Sprachreste. I. Band. Die Texte: A. Transkription, B. Tafeln, Berlin și Leipzig, Vereinigung wissenschaftl. Verleger; 1921; XII 258 p. 64 pag. În: GS, vol. 1, fasc. 1, 1923, p. 165—166 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 236 P. Skok, „Gibt es altgermanische Bestandteile im Rumänischen?“ — in Zeitschr. f. rom. Phil. XLIII (1923), pag. 187—194. În: GS, vol. 1, fasc. 1, 1923, p. 168 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 237 C. Tagliavini, „Grammatica della lingua rumena“, Bologna-Heidelberg, G. Groos, 1923; XX + 410 pag. În: GS, vol. 1, fasc. 1, 1923, p. 168 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 238 W. von Wartburg, „Französisches etymologisches Wörterbuch“. Bonn—Leipzig, Kurt Schroeder Verlag; 1922; fasc. 1—4, 288 p. În: GS, vol. 1, fasc. 1, 1923, p. 166 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 239 Ed. Bourciez, „Éléments de linguistique romane“, deuxième édition; Paris, Libr. C. Klincksieck; 1923; XXIII + 722 pag. În: GS, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 353—354 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 240 A. Christensen, „Textes ossètes; Copenhaga, Hovedkommissionær Andr. Fred. Host; 1921; 143 pag. În: GS, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 356 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 241 C. C. Diculescu, „Die Gepiden“; Forschungen zur Geschichte Daziens im frühen Mittelalter und zur Vorgeschichte des rumänischen Volkes, I Band; Leipzig, Kommissionsverlag von C. Kabitsche, 1922; XIV + 262 pag. În: GS, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 347—353 (Dări de seamă). Semnat O.D.; Opere, 1, p. 662—668.
- 242 N. Jokl, „Linguistisch-kulturhistorische Untersuchungen aus dem Bereiche des Albanesischen“; Berlin și Leipzig, W. De Gruyter & Co.; 1923; XI + 366 pag. În: GS, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 335—339 (Dări de seamă). Semnat O.D.

- 243 V. Pârçan, „Considerațiuni asupra unor nume de riuri daco-scitice“, in *Mem. sect. ist. ale Acad. Rom.*; București, *Cultura națională*; 1923; 31 pag. În: *GS*, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 356—357 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 244 „*Revue des études hongroises et finno-ougriennes*“; Ed. Champion. În: *GS*, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 360 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 245 H. Schuchardt, „*Primitiae linguae Vasconum: Einführung ins Baskische*“; Halle (Saale), *Verlag von M. Niemeyer*; 1923; VII + 33 pag. În: *GS*, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 355—356 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 246 „*Slavia, časopis pro slovanskou filologii*“; Praga, *Tiskem České graf. Unie*. În: *GS*, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 360 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 247 K. Titz, „*Glossy Kasselské*“; Praga, *Nakladem české Akademie*; 1923; 137 p. În: *GS*, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 359 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 248 A. Trombetti, „*Elementi di glottologia*“; Bologna, N. Zanichelli; 1923; V + 755 pag. În: *GS*, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 353—354 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 249 „*Archivum latinitatis medii aevi*“ (*Bulletin Du Cange*). Paris, Ed. Champion. În: *GS*, vol. 2, fasc. 1, 1925, p. 186 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 250 M. Bartoli, „*Piano generale dell'Atlante linguistico italiano*“, extras din *Rivista della Società filologica friulana, Udine*; 1924; 9 pag. În: *GS*, vol. 2, fasc. 1, 1925, p. 184 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.; *Opere*, 1, p. 421—422.
- 251 „*Glossaire des patois de la Suisse romande*“, élaboré avec le concours de nombreux auxiliaires et rédigé par L. Gauchat, J. Jeanjaquet, E. Tappolet, avec la collaboration de E. Muret; Fasc. premier: a-abord; Neuchâtel et Paris, Ed. V. Attinger; 1924, 64 p. În: *GS*, vol. 2, fasc. 1, 1925, p. 179—182 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 252 J. Haust, „*Étymologies wallonnes et françaises*“; Liège, Imp. H. Vaillant-Carmanne, Paris, Ed. Champion; 1923; XV + 353 pag. În: *GS*, vol. 2, fasc. 1, 1925, p. 185 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 253 „*Les langues du monde*“, par un groupe de linguistes sous la direction de A. Meillet et Marcel Cohen; Paris, Ed. Champion; 1924; XIII + 811 pag. și 18 hărți lingvistice. În: *GS*, vol. 2, fasc. 1, 1925, p. 161—164 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 254 I. Valaori, „*Elemente de lingvistică indoeuropeană*“; București, *Cartea românească*; 1924; XVII + 423 pag. În: *GS*, vol. 2, fasc. 1, 1925, p. 165—167 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 255 Th. Capidan, „*Elementul slav in dialectul aromân*“. În: *AAR lit*, Seria III, t. 2, 1925, p. 2 (290) (Ședința din 5 iun. 1924).

- 243 V. Bârceanu, „Considerațiuni asupra unor nume de riuri daco-scitice“, in *Mem. sect. ist. ale Acad. Rom.*; București, *Cultura națională*; 1923; 31 pag. În: *GS*, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 356—357 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 244 „*Revue des études hongroises et finno-ougriennes*“; Ed. Champion. În: *GS*, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 360 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 245 H. Schuchardt, „*Primitiae linguae Vasconum: Einführung ins Baskische*“; Halle (Saale), *Verlag von M. Niemeyer*; 1923; VII + 33 pag. În: *GS*, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 355—356 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 246 „*Slavia, časopis pro slovanskou filologii*“; Praga, *Tiskem České graf. Unie*. În: *GS*, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 360 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 247 K. Titz, „*Glossy Kasselské*“; Praga, *Nakladem české Akademie*; 1923; 137 p. În: *GS*, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 359 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 248 A. Trombetti, „*Elementi di glottologia*“; Bologna, *N. Zanichelli*; 1923; V + 755 pag. În: *GS*, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 353—354 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 249 „*Archivum latinitatis medii aevi*“ (*Bulletin Du Cange*). Paris, Ed. Champion. În: *GS*, vol. 2, fasc. 1, 1925, p. 186 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 250 M. Bartoli, „*Piano generale dell'Atlante linguistico italiano*“, extras din *Rivista della Società filologica friulana*, Udine; 1924; 9 pag. În: *GS*, vol. 2, fasc. 1, 1925, p. 184 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.; *Opere*, 1, p. 421—422.
- 251 „*Glossaire des patois de la Suisse romande*“, élaboré avec le concours de nombreux auxiliaires et rédigé par L. Gauchat, J. Jeanjaquet, E. Tappolet, avec la collaboration de E. Muret; Fasc. premier: a-abord; Neuchâtel et Paris, Ed. V. Attinger; 1924, 64 p. În: *GS*, vol. 2, fasc. 1, 1925, p. 179—182 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 252 J. Haust, „*Étymologies wallonnes et françaises*“; Liège, Imp. H. Vaillant-Carmanne, Paris, Ed. Champion; 1923; XV + 353 pag. În: *GS*, vol. 2, fasc. 1, 1925, p. 185 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 253 „*Les langues du monde*“, par un groupe de linguistes sous la direction de A. Meillet et Marcel Cohen; Paris, Ed. Champion; 1924; XIII + 811 pag. și 18 hărți lingvistice. În: *GS*, vol. 2, fasc. 1, 1925, p. 161—164 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 254 I. Valaori, „*Elemente de lingvistică indoeuropeană*“; București, *Cartea românească*; 1924; XVII + 423 pag. În: *GS*, vol. 2, fasc. 1, 1925, p. 165—167 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 255 Th. Capidan, „*Elementul slav in dialectul aromân*“. În: *AAR lit*, Seria III, t. 2, 1925, p. 2 (290) (Ședința din 5 iun. 1924).

- Raport în vederea premierii lucrării. Recitat de I. Bianu în ședința plenară a Acad. din 13 iun. 1924 (vezi AAR, T. 44, 1923—1924, p. 167).
- 256 „Balkan-Archiv“, I; Lipsca, J. A. Barth; 1925; XV + 265 pag. În: GS, vol. 2, fasc. 2, 1926, p. 410—411 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 257 „Breviario di neolingvistica“: Parte I: Principi generali, di G. Bertoni; Parte II: Criteri tecnici, di M. Bartoli; Modena, Soc. tip. modenese; 1925; 126 pag. În: GS vol. 2, fasc. 2, 1926, p. 405—406 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.; Opere, 1, p. 352—353.
- 258 Th. Capidan, „Meglenoromânii: I. Istoria și graiul lor“; București, Cultura națională; 1925, VII + 225 pag. (Studii și cercetări. VII, publ. de Academia Română). În: GS, vol. 2, fasc. 2, 1926, p. 363—382 (Dări de seamă). Semnat O.D.; Opere, 1, p. 423—441.
- 259 M. Friedwagner, „Zur Aussprache des lateinischen C vor hellen Vokalen“ (extras din Hauptfragen der Romanistik: Festschrift für Ph. A. Becker). În: GS, vol. 2, fasc. 2, 1926, p. 407—408 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 260 T. Papahagi, „Graiul și folclorul Maramureșului“. București, Cultura națională; 1925; LXXXIII + 240 pag., o hartă și 22 planșe; (vol. XXXIII din col. publ. de Acad. Rom.; Din viața poporului român). În: GS, vol. 2 fasc. 2, 1926, p. 403—405 (Dări de seamă). Semnat O.D.; Peninsula Balcanică, 4, nr. 7—8, nov.-dec. 1926, p. 140—142. Nesemnat. Opere, 1, p. 442—444.
- 261 „Revue de linguistique romane“; Paris, Ed. Champion; 1925; n-os 1—2; 180 p. În: GS, vol. 2, fasc. 2, 1926, p. 409—410 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 262 Al. Rosetti, „Étude sur le rhotacisme en roumain“; Paris, Ed. Champion; 1924, X + 76 pag. și 6 hărți lingvistice (fasc. 240 din Bibliothèque de l'École des Hautes Études). În: GS, vol. 2, fasc. 2, 1926; p. 382—394 (Dări de seamă). Semnat O.D.; Opere; 1, p. 539—550.
- 263 H. Schuchardt, „Das Baskische und die Sprachwissenschaft“; Viena și Lipsca, Holder-Pichler-Tempsky; 1925; 34 pag. (extr. din Sitzungsber. d. Akad. d. Wissensch. in Wien). În: GS, vol. 2, fasc. 2, 1926, p. 406—407 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 264 „Archivio glottologico (sezione neolatina)“; Turin, G. Chiantore; 1926. În: GS, vol. 3, fasc. 1, 1927, p. 280 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 265 Ch. Bally, „Le langage et la vie“; Paris, Payot; 1926; 236 pag. În: GS, vol. 3, fasc. 1, 1927, p. 276—277 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 266 A. Balotă, „La nasalisation et le rhotacisme [sic] dans les langues roumaine et albanaise“; Bucarest, Ateliers Socec; 1926; 200 pag. În: GS, vol. 3, fasc. 1, 1927, p. 272—275 (Dări de seamă). Semnat O.D.

- 267 *M. Bartoli*, „*Introduzione alla neolinguistica (principi — scopi — metodi)*”; *Geneva, Leo Olschki*; 1925; VII + 108 pag. (vol. 12, din Biblioteca dell’ „*Archivum romanicum*”). În: *GS*, vol. 3, fasc. 1, 1927, p. 253—257 (Dări de seamă). Semnat O.D.; *Opere*, 1, p. 354—358.
- 268 *G. Millardet*, „*Études siciliennes*”; *Madrid, Imprenta Bernardo*; 1926 (del Homenaje a *Menendez Pidal*). În: *GS*, vol. 3, fasc. 1, 1927, p. 278 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 269 *M. Roques*, „*Palia d’Orăstie (1581—1582). I: Préface et Livre de la Genèse*”; *Paris, Ed. Champion*; 1925; LXXI + 231 pag. În: *GS*, vol. 3, fasc. 1, 1927, p. 257—259.
- 270 *H. Schuchardt*, „*Sprachverwandschaft, II*” (*Extras din Sitzungsberichte der preussischen Akademie, 1926*). În: *GS*, vol. 3, fasc. 1, 1927, p. 277—278 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 271 *A. Sechchaye*, „*L’école genevoise de linguistique générale*”; *Berlin—Leipzig, W. de Gruyter*; 1927; 25 pag. (extr. de la revue *Indogerm. Forsch.*, XLIV). În: *GS*, vol. 3, fasc. 1, 1927, p. 279. (Indicații bibliografice). Semnat. O.D.
- 272 „*Transcription phonétique et translittération*”. *Propositions établies par la Conférence tenue à Copenhague en avril 1925*; *Oxford, Clarendon Press*; 1926, 35 pag. În: *GS*, vol. 3, fasc. 1, 1927, p. 280—281 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.; *Opere*, 1, p. 551—552.
- 273 *A. Viciu*, „*Supliment la Glosar de cuvinte dialectale*”; *București, Cultura națională*; 1925; 16 pag. (extr. din *Anal. Acad. Rom.*). În: *GS*, vol. 3, fasc. 1, 1927, p. 282 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 274 *V. Brøndal*, „*Mots «scythes» en nordique primitif*”; *Copenhaga, Levin & Munksgaards forlag*; 1928; 31 pag. (extr. din *Acta philologica Scandinavica*) În: *GS*, vol. 3, fasc. 2, 1928, p. 451—454 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 275 *S. Pușcariu*, „*Studii istroromâne*”, in colaborare cu *M. Bartoli, A. Belulovici*; și *A. Byhan*; II. *Introducere — Gramatică — Caracterizarea dialectului istroromân*; *București, Cultura națională*; 1926; cu 26 ilustrații și două hărți; XV + 370 pag. (*Studii și documente, XI, publ. de Academia Română*). În: *GS*, vol. 3, fasc. 2, 1928, p. 445—451 (Dări de seamă). Semnat O.D.; *Opere*, 1, p. 445—451.
- 276 „*Revista filologică*”, dir. *Al. Procopovici*; *Cernăuți*; 1928; anul I, nr. 1—2. În: *GS*, vol. 3, fasc. 2, 1928, p. 468—469 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.; *Opere*, 1, p. 713.
- 277 *G. Rohlfs*, „*La terminologia pastorale dei Greci di Bova (Calabria)*”; extr. din *Revue de linguistique romane, II (1926)*. În: *GS*, vol. 3, fasc. 2, 1928, p. 464—465 ((Indicații bibliografice). Semnat O.D.

- 278 A. Rosetti, „Recherches sur la phonétique du roumain au XVIe siècle“; Paris, Ed. Champion; 1926; avec 34 figures et 5 cartes hors textes; XIII + 166 pag. În: GS, vol. 3, fasc. 2, p. 455—460 (Dări de seamă). Semnat O.D., Opere, 1, p. 553—558.
- 279 Kr. Sandfeld, „Balkanfilologien: en oversigt over dens resultater og problemer“; Copenhaga, Bianco Lunos bogtrykkeri; 1926; 118 pag. În: GS, vol. 3, fasc. 2, 1928, p. 442—445 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 280 J. Saroihandy, „La Pastorale de Roland“; Bayonne, Impr. du „Courrier“, 1927, 139 pag. (extr. din Bulletin de la Soc. de sciences, lettres, arts et d'études régionales de Bayonne). În: GS, vol. 3, fasc. 2, 1928, p. 466—467 (Indicații bibliografice). Semnat. O.D.
- 281 „Studi romeni“, publicati a cura della sezione rumena dell'Istituto per l'Europa orientale; dir. C. Tagliavini, Roma, Anonima romana editoriale; 1927; vol. I, II. În: GS, vol. 3, fasc. 2, 1928, p. 469—470 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 282 G. Tagliavini, „Il dialetto del Comelico“; Genève, Leo S. Olschki; 1926; 200 pag. În: GS, vol. 3, fasc. 2, 1928, p. 465—466 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 283 A. Dirr, „Einführung in das Studium der kaukasischen Sprachen“; Leipzig, Verlag der Asia major; 1928, VIII + 380 pag. În: GS, vol. 4, fasc. 1, 1929, p. 188 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 284 Instructions d'enquête linguistique; Questionnaire linguistique, I, II; Paris, 1928 (publ. de Institut d'ethnologie de l'Université de Paris; rue Saint-Jacques, 191). În: GS, vol. 4, fasc. 1, 1929, p. 188—189 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 285 A. Meillet, „Esquisse d'une histoire de la langue latine“; Paris, Librairie Hachete; 1928; VIII + 286 pag. În: GS, vol. 4, fasc. 1, 1929, p. 171—174 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 286 Hedvig Olsen, „Étude sur la syntaxe des pronoms personnels et réfléchis en roumain; Copenhaga, A. F. Hoest, 1928, 94 pag. (Danske Videnskabernes Selskab., Hist.-fil. Meddelelser, XV)“. În: GS, vol. 4, fasc. 1, 1929, p. 189 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 287 L. Spitzer, „Stilstudien: I. Sprachstile; II. Stilsprachen“; München, M. Hüber Verlag; 1928; XIII + 295; 592 pag. În: GS, vol. 4, fasc. 1, 1929, p. 184—187 (Dări de seamă). Semnat O.D.; Opere, 1, p. 362—365.
- 288 C. Tagliavini, „Un frammento di terminologia italo-rumena ed un dizionario geografico dello Stolnic Const. Cantacuzino“; Cernăuți; 1927 (extras din Revista filologică). În: GS, vol. 4, fasc. 1, 1929, p. 190—191 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.

- 289 *Leca Morariu*, „*Lu frajii noștri: Libru lu Rumeri din Istria*“, *Cartea Românilor din Istria; Il libro degli Rumeni istriani; Suceava, ed. revistei Făt-Frumos 1929, 188 p.* În: *AAR*, T. 50, 1929–1930, p. 226 [Raport citit de G. Murru]; cu adăugiri și titlu complet, În: *GS*, vol. 4, fasc. 2, 1930, p. 411–412 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
Lucrarea a fost prezentată pentru premiul V. Adamachi.
- 290 „*Actes du premier congrès international des linguistes*“, tenu à *La Haye, du 10–15 avril, 1928; Leiden, A. W. Sijthoff's Uitgevers-maatschappij N.V.; VIII + 198 pag.* În: *GS*, vol. 4 fasc. 2, 1930, p. 393–396 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 291 *I. Bianu*, „*Lucrul apostolesc – Apostolul, tipărit de Diaconul Coresi în Brașov la anul 1563*“, București, „*Cultura națională*“, 1930; *XIII + 632 pag. (Texte de limbă din secolul XVI; vol. IV)*. În *GS*, vol. 4, fasc. 2, 1930, p. 410 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 292 *D. Detschev*, „*Die dakischen Pflanzennamen*“; *Sofia, Pecată „Hudoznikă“; 1928, 56 p. (extr. din Godinska na Sofijskija Universitetă)*. În: *GS*, vol. 4, fasc. 2, 1930, p. 405–406 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 293 *W. Giese*, „*Die baskischen Zahlen*“; *San Sebastian. Imprenta de la Disputacion de Guipuzcoa; 1929; 22 pag. (extr. din Revista internacional de los estudios vascos)*. În: *GS* vol. 4, fasc. 2, 1930, p. 412 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 294 *A. Graur*, „*Nom d'agent et adjectif en roumain*“; *Paris, H. Champion; 1929; 142 pag.* În: *GS*, vol. 4, fasc. 2, 1930, p. 406–408 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 295 *Al. Philippide*, „*Originea românilor*“, I, II; *Iași, Tip. Viața românească, 1925, 1928; L + 889; 829 pag.* În: *GS*, vol. 4, fasc. 2, 1930, p. 396–404 (Dări de seamă). Semnat O.D.; *Opere*, 1, p. 366–375.
Răspunde, cu acest prilej, criticilor aduse de Al. Ph. lucrării sale, *Histoire de la langue roumaine*.
- 296 *S. Pușcariu*, „*Studii istorromâne*“, în colaborare cu *M. Bartoli, A. Belulovici și A. Byhan, III; București, „Cultura națională”, 1929; 334 pag. (Studii și cercetări, XVI, publ. de Acad. Rom.)*. În: *GS*, vol. 4, fasc. 2, 1930, p. 410–411 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 297 *A. V. Sava*, „*Documente putnene: I, Vrancea (Odobești–Cîmpuri); Focșani, Tip. Cartea Putnei; 1929; XLI + 223 pag.* În: *GS*, vol. 4, fasc. 2, 1930, p. 408–409 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 298 [*Th. Capidan*], „*Dialectul [a]român*“. *Studiu lingvistic*]. În: *AAR*, T. 51, 1930–1931, p. 233 (Ședința generală din 29 mai 1931).
- 299 [*Intervenții privitoare la scrierea lui t și z intervocalic în neologisme*]. În: *AAR*, T. 51, 1930–1931, p. 70–71, 72 (Ședința din 6 mart. 1931).

- 300 [*Raportul Comisiei ortografice*]. În: *AAR*, T. 51, 1930—1931, p. 185—197 (Ședința din 23 mai 1931).
Ca raportor al comisiei ortografice, Ov. D. prezintă raportul privitor la noua ortografie a limbii române (p. 185—194). La p. 194—197 urmează discuții și întrebări la care răspunde Ov. D.
- 301 *V. Bertoldi*, „*Gava e derivati nell'Idronimia tirrena*“; *Firenze, Tip. classica*; 1929 (extr. din *Studii etruschi*, III, p. 293—320). În: *GS*, vol. 5, fasc. 1, 1931, p. 203—204 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 302 „*Donum natalicium Schrijnen*“; *Nijmegen-Utrecht, N. V. Dekker & Van de Vegt*; 1929, XXVII + 926 pag. În: *GS*, vol. 5, fasc. 1, 1931, p. 183—188 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 303 *H. Gavel*, „*Grammaire basque*“, t. I; *Bayonne, Impr. du „Courrier*“; 1929; 69 * + 220 pag. În: *GS*, vol. 5, fasc. 1, 1931, p. 204 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 304 *W. Meyer-Lübke*, „*Rumänisch und Romanisch*“, *București, Impr. națională*; 1930; 36 pag. (extr. din *Anal. Acad. Rom., V, Mem. sect. lit.*). În: *GS*, vol. 5, fasc. 1, 1931, p. 188—190 (Dări de seamă). Semnat O.D.; *Opere*, 1, p. 376—377.
- 305 *A. Petrov*, „*Karpatorusché pomístni názvy z pol. XIX a z poč. XX št.*“, *Praha, Nákl. české Akademie*; 1929; 34 * + 219 pag. În: *GS*, vol. 5, fasc. 1, 1931, p. 205 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 306 *G. Rohlfs*, „*Etymologisches Wörterbuch der unteritalienischen Gräzität*“, *Halle, M. Niemeyer*, 1930; XLVI + 393 pag. În: *GS*, vol. 5, fasc. 1, 1931, p. 202—203 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 307 *Al. Rosetti*, „*Curs de fonetică generală*“, cu 26 de figuri în text“, *București, ed. Casei Școalelor*, 1930; XV + 120 p. În: *GS*, vol. 5, fasc. 1, 1931, p. 205—206 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 308 *Kr. Sandfeld*, „*Linguistique balkanique. Problèmes et résultats*“, *Paris, H. Champion*; 1930; 242 pag. (vol. XXXI din *Coll. ling. publ. par la Soc. de ling. de Paris*). În: *GS*, vol. 5, fasc. 1, 1931, p. 202 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 309 *Pius Servien*, „*Les rythmes comme introduction physique à l'esthétique*“, *Paris, Boivin et C-ie*; 1930; 208 pag.; *Lyrisme et structures sonores*; 203 pag. (amindouă în „*Bibliothèque de la Revue des cours et conférences*“). În: *GS*, vol. 5, fasc. 1, 1931, p. 190—191 (Dări de seamă). Semnat O.D.; *Opere*, 1, p. 378—379.
- 310 *C. Tagliavini*, „*Il Lexicon Marsilianum, dizionario latino-rumeno-ungherese del sec. XVII*“, *București, Cultura națională*; 1930; 282 pag. (vol. V din seria *Études et recherches publ. de Acad. Rom.*) În: *GS*, vol. 5, fasc. 1, 1931, p. 191—194 (Dări de seamă). Semnat O.D.; *Opere*, 1, p. 380—382.

- 311 [Intervenții în cadrul ședințelor la Academie]. În: AAR, T. 52, 1931—1932, p. 80—81, 104—105, 107 (Ședințele din 5, 6, 19 și 26 febr. 1932).
- 312 O. Bloch, „Dictionnaire étymologique de la langue française“ avec la collaboration de W. von Wartburg; préface d'A. Meillet; t. I; Paris, Les Presses Universitaires; 1932, XXVIII + 405 pag. În: GS, vol. 5, fasc. 2, 1932, p. 373—376 (Dări de seamă). Semnat O.D. (Pentru t. 2, vezi nr. 321).
- 313 Th. Capidan, „Fărșeroții, studiu lingvistic asupra românilor din Albania“; București, „Cartea românească“; 1931; VI + 210 pag. În: GS, vol. 5, fasc. 2, 1932, p. 377—380 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 314 H. Delacroix, „Le langage et la pensée; Paris, F. Alcan; 1930; VIII + 624 pag. În: GS, vol. 5, fasc. 2, 1932, p. 364—366 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 315 W. Giese, „Zur Morphologie der Märchen der Romanen“; Palma de Mallorca, Escuela tip. provincial; 1929; 43 pag. (extr. din Miscelânea filológica ded. a. D. A. Alcover). În: GS, vol. 5, fasc. 2, 1932, p. 391 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 316 F. Lot, „A quelle époque a-t-on cessé de parler latin?; Paris, 1931; 63 pag. (extr. din Buletin Du Cange, VI). În: GS, vol. 5, fasc. 2, 1932, p. 370—373 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 317 T. Papahagi, „Biblioteca națională a aromânilor, II: Poezii Z. A. Araia și T. Caciona“; București, ed. Socce „Apostol Mărgărit“; 1932; XXI + 137 pag. În: GS, vol. 5, fasc. 2, 1932, p. 391 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 318 H. Pedersen, „Linguistic science in the nineteenth century: methods and results“ trans. by J. W. Spargo; Cambridge, Harvard University press; 1931; VIII + 360 pag. În: GS, vol. 5 fasc. 2, 1932, p. 390 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 319 „Travaux du Cercle linguistique de Prague“, 1—4; Prague, Jednota * českoslov. matematiku a fysiků; 1929—1931; 245, 118, 95, 326 pag. În: GS, vol. 5, fasc. 2, 1932, p. 366—270 (Dări de seamă). Semnat O.D. Opere, 1, p. 714—719.
- 320 N. van Wijk, „Geschichte der altkirchen-slawischen Sprache, Erster Band: Laut-und Formenlehre“; Berlin-Leipzig, W. de Gruyter, 1931; XV + 254 pag. (în Grundr. d. slav. Phil. u. Kulturgeschichte). În: GS, vol. 5, fasc. 2, 1932, p. 390 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 321 O. Bloch, „Dictionnaire étymologique de la langue française“ avec la collaboration de W. von Wartburg; préface de A. Meillet; t. II; Paris, Les Presses universitaires; 1932; 406 pag. În: GS, vol. 6, fasc. 1—2, 1933—1934, p. 358—360 (Dări de seamă). Semnat O.D. (Pentru t. 1, vezi nr. 312).

- 322 „Bulletin linguistique“. publ. par. A. Rosetti, I (1933); Paris, Libr. Droz; București, Ed. Cultura națională, 122 pag. În: GS, vol. 6, fasc. 1, 1933—1934, p. 397—398 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.; Opere, 1, p. 720—722.
- 323 „Dicționarul enciclopedic ilustrat Cartea românească“. Partea I: Dicț. l. române din trecut și de azi, de I. A. Candrea; Partea II: Dicț. istoric și geogr. universal, de G. Adamescu; București, Ed. Cartea românească, [1932]; XXIV + 1948 pag. În: GS, vol. 6, fasc. 1—2, 1933—1934, p. 360—364 (Dări de seamă). Semnat O.D.; Opere, 1, p. 669—673.
- 324 N. Drăganu, „Românii în veacurile IX—XIV pe baza toponimiei și onomasticii“; București, Imprimeria națională; 1933; 682 pag. (vol. XXI din Studii și cercetări, publ. de Acad. Rom.). În: GS, vol. 6, fasc. 1—2, 1933—1934, p. 352—358 (Dări de seamă). Semnat O.D. Opere, 1, p. 480—485.
- 325 G. Dumézil, „Introduction à la grammaire comparée des langues caucasiennes du nord“; Paris, H. Champion; 1933; XVI + 152 pag. (t. XIV din Bibl. de l'Inst. français de Leningrad). În: GS, vol. 6, fasc. 1—2, 1933—1934, p. 395—396 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 326 M. Grammont, „Traité de phonétique“; Paris, Libr. Delgrave; 1933; XII + 480 pag. În: GS, vol. 6, fasc. 1—2, 1933—1934, p. 350—352 (Dări de seamă). Semnat O.D.; Opere, 1, p. 559—561.
- 327 I. Iordan, „Introducere în studiul limbilor romanice: Evoluția și starea actuală a lingvisticii romanice“; Iași, Ed. Inst. de fil. română; 1932; VIII + 480 pag. În: GS, vol. 6, fasc. 1—2, 1933—1934, p. 390—392 (Dări de seamă). Semnat O.D.; Opere, 1, p. 383—386.
- 328 J. Marouzeau, „Lexique de la terminologie linguistique“; Paris, P. Gauthier; 1932; 205 pag. În: GS, vol. 6, fasc. 1—2, 1933—1934, p. 394 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 329 G. Pedrotti — V. Bertoldi, „Nomi dialettali delle piante indigene del Trentino e della Ladinia Dolomitica“; Trento, Tip. G. Manauni; [1930] XII + 588 pag. În: GS, vol. 6, fasc. 1—2, 1933—1934, p. 396 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 330 „Psychologie du langage“, par H. Delacroix, E. Cassirer, L. Jordan, A. Sechehaye, W. Doroszewski, R. A. S. Paget, K. Bühler, H. Pongs, A. Meillet, J. Vendryes, P. Meriggi, V. Broendal, N. Trubetzkoy, E. Sapir, J. van Ginneken, A. Sommerfelt, A. W. de Groot, O. Jespersen, Ch. Bally, G. Guillaume, A. Grégoire, M. Cohen, A. Gelb, K. Goldstein; Paris, F. Alcan; 1933; 498 pag. În: GS, vol. 6, fasc. 1—2, 1933—1934, p. 342—350 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 331 Al. Rosetti, „Limba română în secolul al XVI-lea“; București, Ed. Cartea românească, [1931], XVIII + 158 pag. În: GS, vol. 6, fasc. 1—2, 1933—1934, p. 389—390 (Dări de seamă). Semnat O.D.

- 332 Jos. Schrijnen, „Charakteristik des altchristlichen Lateins“; Nijmegen, Delker van de Vegt; 1932; 55 pag. (fasc. I din *Latinitas christianorum primaeva*). În: GS, vol. 6, fasc. 1-2, 1933-1934, p. 394-395 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 333 C. Uhlenberck, „De jongste denkbeelden over den oorsprong der Basken“ (vezi nr. 434).
- 334 „Invinuri“ la cum se scrie. În: I, nr. 2, 1 febr. 1936, p. 33-37.
Se referă la art. lui T. Pisani despre scrierea corectă a limbii.
- 335 „Atlasul lingvistic român (ALR)“, publicat de Muzeul limbii române din Cluj, de Sever Pop și Emil Petrovici, sub direcția lui Sextil Pușcariu; prospect; București, Mon. oficial; 1936. În: GS, vol. 7, 1937, p. 341-344 (Dări de seamă). Semnat O.D.; Opere, 1, p. 458-461.
- 336 Ch. Bally, „Linguistique générale et linguistique française“; Paris, E. Le-roux; 1932; VIII + 410 pag. În: GS, vol. 7, 1937, p. 317-320 (Dări de seamă). Semnat O.D.; Opere, 1, p. 387-390.
- 337 V. Bröndal, „Franceza limbă abstractă“; București, Mon. ofic.; 1926; 17 pag. (extr. din *Rev. Fund. Reg.*). În: GS, vol. 7, 1937, p. 346 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 338 „Conférences de l'Institut de Linguistique de l'Université de Paris“; I-III (a. 1933-1935); Paris, Boivin; 1934-1936; 70, 51 și 55 pag. În: GS, vol. 7, 1937, p. 344-345 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 339 M. Friedwagner, „Ueber sie Sprache und Heimat der Rumänen in ihrer Frühzeit“; Halle, Niemeyer; 1934; extr. din *Zs. f. rom. Phil.*, LIV + 641-715. În: GS, vol. 7, 1937, p. 320-323 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 340 Alf Lombard, „L'infinifit de narration dans les langues romanes“; étude de syntaxe historique; Uppsala, Almqvist; 1936; 309 pag. (in *Skrifter utgivna av K. Hum. Vetenskapssamf.*, XXX). În: GS, vol. 7, 1937, p. 346-347 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 341 Alf Lombard, „La prononciation du roumain“; Uppsala, Lundequistska bok-handeln; 76 pag.; din *Uppsala Universitets Arsskrift*, 1936. În: GS, vol. 7, 1937, p. 323-324 (Dări de seamă). Semnat O.D.; Opere, 1, p. 562-563.
- 342 Simin Palay, „Dictionnaire du béarnais et du garçon modernes (bassin de l'Adour)“; Pau, Impr. Marrimpouey; 1932; vol. I, XV + 575 pag.; vol. II, 666 pag. În: GS, vol. 7, 1937, p. 333-338 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 343 G. Rohlfs, „Dizionario dialettale delle tre Calabrie“, Halle, M. Niemeyer; Milano, V. Hoepli; 1932-1936; vol. I, 424 pag.; vol. II (fasc. 7-10), 256 pag. În: GS, vol. 7, 1937, p. 324-327 (Dări de seamă). Semnat O.D.; Opere, 1, p. 454-457.

- 344 G. Schaad, „Terminologia rurale di Val Bregaglia“, *tesi di laurea. Bellinzona, Arti graf. A. Salvioni; 1936; 169 pag.* În: *GS*, vol. 7, 1937, p. 345 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 345 A. Th. Schmitt, „La terminologie pastorale dans les Pyrénées centrales“; *Paris, E. Droz; 1934; XIX + 156 pag. (vol. XI din seria Soc. de publ. romanes et françaises).* În: *GS*, vol. 7, 1937, p. 340—341 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 346 H. Sköld, „Materialien zu den iranischen Pamirsprachen“; *Wörterverzeichnis von H. Smith; Lund, C. Gleerup; 319 pag. vol. XXI din Skrifter utgivna av Rungl. Hum. Vetenskapssamf. i Lund).* În: *GS*, vol. 7, 1937, p. 349 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.

B. FOLCLOR

I. VOLUME

a. SCRIERI ORIGINALE

- 347 *Graiul din Țara Hațegului* (vezi nr. 28).
- 348 *Evoluția [limbii] române pînă în secolul al XIII-lea. Partea I.* (vezi nr. 29).
- 349 *Din folclorul păstoresc. Partea a 2-a.* București, 1920, 141 p. (Litografiat). Curs ținut între 23 apr.—4 iun. 1920, editat de Al. Rosetti. Se menționează că partea 1, *Chestiuni folclorice în legătură cu probleme de filologie*, a fost editată și inclusă de T. Papahagi în *Evoluția limbii române pînă în secolul al XIII-lea* (vezi și nr. 29).
- 350 *Viața păstorească în poezia noastră populară.* [Vol.] 1—2. [Ed. I]. București, Editura Casei Școalelor, 1922—1923. Vol. 1: VIII + 131 p.; vol. 2: 165 p.
- 351 *Concordanțe lingvistice și folclorice* (vezi nr. 40).
- 352 *Aspecte ale poeziei populare romanice* [București, 1926], 383 p. (Litografiat). Curs ținut în 1925—1926, editat de Șt. Chirulescu.
- 353 *Terminologia păstorească în provansală* (vezi nr. 43).

- 354 *La vita pastorale nella poesia popolare romana*. Traduzione di Fernando Manno. Prefazione di Giulio Bertoni. Roma, Istituto per l'Europa Orientale, 1936, X + 227 [-229] p. (Publicazioni dell'Istituto per l'Europa Orientale, Roma, Prima serie. Letteratura - Arte - Filosofia, 31) (vezi nr. 350).
- 355 *Folclorul. Cum trebuie înțeles*. Ed. a II-a. București, Editura P. Suru, 1937, 27 p.
Este considerată ed. I extrasul din VN (vezi nr. 368).
- 356 *Le folklore*. Trad. de Mlle M. Holban. Bucarest, Editions P. Suru, 1937, 32 p.
Trad. vol. *Folclorul. Cum trebuie înțeles* (vezi nr. 355).
- 357 *Viața păstorească în poezia noastră populară*. [Ed. a II-a]. București, Casa Școalelor, 1943 [la sfârșitul volumului e trecut 1944], 253 p + 10 f. pl. + 4 p. (vezi și nr. 350).
Cuprinde, într-o organizare ușor diferită, materia celor două vol. ale ed. I.
- 358 *Flori alese din cantecele poporului. Viața păstorească în poezia noastră populară. Folclorul. Cum trebuie înțeles. Graiul din Țara Hașegului*. Ediție îngrijită și prefațată de Marin Bucur. [București], Editura pentru Literatură, 1966, 431 p. (vezi și nr. 28, 350, 355, 363).

b. CULEGERI

- 359 *Din popor. Cum grăiește și simte țăranul român*. București, Leon Alcalay, 1908, 192 p. (Biblioteca pentru toți, nr. 351-352). În colaborare cu I. -A. Candrea.
Al doilea tiraj, Editura librăriei Universale, Alcalay & Co., [1908], 197 p.
- 360 *Povești din diferitele finuturi locuite de români*. București, Editura librăriei Leon Alcalay, 1909, 207 p. (Biblioteca pentru toți. Nr. 464-465). În colaborare cu I. -A. Candrea.
- 361 *Poezii populare din diferite regiuni locuite de români*. București, Editura librăriei Leon Alcalay, [1910], 116 p. (Biblioteca pentru toți. Nr. 522). În colaborare cu I. -A. Candrea.
- 362 *Tradiții și legende populare*. București, Leon Alcalay, [1910], 92 p. (Biblioteca pentru toți, nr. 600).
- 363 *Flori alese din cantecele poporului*. Culegere întocmită de... București, Pavel Suru, 1920, 204 p. (Vezi nr. 358, 364).
- 364 *Florilège des chants populaires roumains*. Trad. par Mlle M. Holban. Paris - București, E. Droz - P. Suru, 1934, XXI + 120 p.
Trad. vol. *Flori alese din cantecele poporului...* (vezi nr. 363).

II. ÎN PERIODICE

a. ARTICOLE

- 365 *Literatura populară din punct de vedere etno-psihologic.* În: *R cr-lit*, I, nr. 4, 1893, p. 145—159; nr. 6—7, iun—iul. 1893, p. 241—256.
- 366 *Intensitate de viață.* În: *VN*, 3, nr. 2, 15 febr. 1907, p. 25—28.
Despre unele caracteristici sufletești ale poporului nostru oglindite în literatura populară.
- 367 *Din istoria migrațiunilor păstorești la popoarele romanice.* În: *BSF*, 3, fasc. 1, 1907, p. 18—35; extras, București, Socec & Co., 1907, 20 p.; notă rezumativă în: *VN*, 3, nr. 16, 15 sept. 1907, p. 362 (Din mișcarea intelectuală).
- 368 *Folclorul. Cum trebuie înțeles.* În: *VN*, 5, nr. 19, 15 nov. 1909, p. 377—382; nr. 20, 1 dec. 1909, p. 397—401; nr. 21, 15 dec. 1909, p. 417—421; nr. 22, 1 ian. 1910, p. 439—444; extras, București, L. Alcalay, 1910, 22 p.; *Elogiu folclorului românesc.* Antologie și prefață de Octav Păun. Text îngrijit de Maria Mărdărescu și Octav Păun. București, Editura pentru literatură, 1969, p. 263; 295; versiune it., sub titlul *Il. folklore come deve intendersi*, trad. de Teodor Onciulescu, în: *Folklore*, 3, fasc. 3—4, oct. 1948—mart. 1949, p. 16—34.
Lecție de deschidere ținută la 9 nov. 1909. (Vezi și nr. 355—357).
- 369 *Din lirica populară păstorească.* În: *VN*, 6, nr. 12, 1 aug. 1910, p. 231—232. Semnat. D.
Reproduce, cu comentarii, poezia populară *Ciobănașul*. Poezia a fost inclusă în vol. *Flori alese din cîntecele poporului* (vezi nr. 363), p. 109—110; *Florilege des chants populaires roumains* (vezi nr. 364), p. 89—90; *Flori alese din cîntecele poporului. Viața păstorească în poezia populară. Folclorul. Cum trebuie înțeles. Graiul din Țara Hațegului* (vezi nr. 358), p. 170—171.
- 370 *Păstoritul la popoarele romanice.* Însemnătatea lui lingvistică și etnografică (vezi nr. 99).
- 371 *Coincidențe etnografice.* În: *VN*, 9, nr. 8, 1 oct. 1913, p. 275—277.
Obiceiuri asemănătoare la basci și români.
- 372 *Pentru lămurirea problemei păstoritului.* În: *VN*, 9, nr. 9, 1 nov. 1913, p. 292—300.
- 373 *Originea păstorească a „Cîntării cîntărilor“.* În *VN*, 12, nr. 4, 1 iun. 1916, p. 124—131; extras, București, Editura Vieței nouă, 1916, 12 p.
- 374 *Cuvinte care le trădează sufletul.* În: *VN*, 12, nr. 10—12, 1 dec. 1916—1 febr. 1917, p. 300—303.
Psihologia poporului german este „aspră, întunecată, pornită spre rău“.

- 375 *Elemente nouă pentru studiul păstoritului*. În: *VN*, 12, nr. 10—12, 1 dec. 1916—1 febr. 1917, p. 287—295; extras, Iași, [f.e.], 1917.
- 376 *Dinamismul liricii noastre populare*. În: *VN*, 17, nr. 3, 1 mai 1921, p. 41—52.
Sub titlul *Două aspecte ale lirismului nostru păstoresc*, în *Viața păstorească în poezia noastră populară*, [Ed. I] (vezi nr. 350), p. 101—114; ed. II (vezi nr. 357), p. 66—97, 178—179.
- 377 *Originea moșilor*. În: *VN*, 17, nr. 8—9, 1 oct.—1 nov. 1921, p. 165—173.
- 378 *Primăvara în poezia noastră populară*. În: *VN*, 17, nr. 10—12, 1 dec. 1921—1 febr. 1922, p. 213—225; sub titlul *Primăvara mama noastră*, în: *Viața păstorească în poezia noastră populară*, Vol. 1. [Ed. I] (vezi nr. 350), p. 33—46; ed. a II-a (vezi nr. 357), p. 21—30, 162—163.
- 379 *Însușiri ale poporului așa cum le arată folclorul și limba noastră*. În: *VN*, 20, nr. 8—10, oct.—dec. 1924, p. 109—116; nr. 11—12, ian.—febr. 1925, p. 146—152.
Marin Buga, în *Ovid Densusianu — folclorist* (vezi nr. 1894) consideră că este vorba despre lecția inaugurală a cursului *Concordanțe lingvistice și folclorice* (vezi nr. 40), ținută la 14 nov. 1924.
- 380 *Păstoritul la bacia din Soule*. În: *GS*, vol. 2, fasc. 1, 1925, p. 129—147; extras, București, [f.e.], 1925, 23 p. + 4 pl.
- 381 *Quenouille, manche orné, terminé en trident provenant de la région de Hasparren*. În: *BB*, 3, -ème année, nr. 3—4, 1926, p. 9—11.

b. RECENZII, NOTE, INTERVENȚII LA ACADEMIE

- 382 *I. Bibicescu*. „*Poezii populare din Transilvania*“. București, 1893, *LXIX* + 511 pp. În: *R cr-lit*, 2, nr. 4, apr. 1894, p. 169—174.
- 383 *Dr. A. Pauls*. „*Der Ring der Fastrada*“. Eine mythologische Studie. Aachen, 1895, in-8°, 73 p. În: *Rom*, 25, nr. 100, oct. 1896, p. 612—617 (Comptes rendus).
Se referă la ciclul de legende creat în jurul lui Carol cel Mare.
- 384 *Ph. Aug. Becker*. „*Der südfrazoesische Sagenkreis und seine Probleme*“. Halle, 1898, in 8°, 81 pp.
Ph. Aug. Becker. „*Der Quellenwert der Storie Nerbonesi*“; *Wilhelm Korneis und Moench Wilhelm*, Übersetzung des neunten Teils der *Karlmagnussaga und Auszüge aus Ulrichs von Türheim Villehalm*. Halle, 1898, in 8°, 75 pp. În: *RCHL*, 32, 1898, 2-e semestru, t. XLVI, p. 326—331.
Își apără propriile opinii exprimate în *La Prise de Cordres et de Seville*, împotriva afirmațiilor lui Becker.

- 385 *Chestionar privitor la psihologia poporului român*. În: *NRR*, vol. 1, nr. 12, 15 iun. 1900, suplimentul 1, p. 177.
- 386 *Cum nu trebuie să se culeagă materialul folcloristic*. În: *NRR*, vol. 4, nr. 37, 1—15 iul. 1901, p. 24—29 (Literatură și folclor). Semnat ***.
Ca material ilustrativ sînt folosite *Legende române* de V. A. Urechîă și *Cintee moldovenesti* de Elena Sevastos.
Atribuită lui Ov.D. de Marin Buga, în *Ovid Densusianu — folclorist* (vezi nr. 1894), p. 1.
- 387 *M. Friedwagner*, „*Rumänische Volkslieder aus der Bukowina*“, Halle, 1905, 34 pag. În: *VN*, I, nr. 4, 15 mart. 1905, p. 95. (Cărți nouă).
Notă atribuită lui Ov.D. de Marin Buga, în *Ovid Densusianu — folclorist* (vezi nr. 1894), p. LII.
- 388 *P. Papahazi*, „*Basmе aromâne*“, București, 1905, 748 pag. (ed. Academiei Române). În: *VN*, I, nr. 5, 1 apr. 1905, p. 118. (Cărți nouă).
Notă atribuită lui Ov.D. de Marin Buga, în *Ovid Densusianu — folclorist* (vezi nr. 1894), p. LII.
- 389 *Dr. Alexandru Bogdan*, „*Ritmica cîntecelor de copii*“ (contribuțiuni la ritmica românească), București, 1906, 98 pag. În: *VN*, 2, nr. 12, 15 iul. 1906, p. 278 (Cărți nouă).
Notă atribuită lui Ov.D. de Marin Buga, în *Ovid Densusianu — folclorist* (vezi nr. 1894), p. 414, LII.
- 390 *I. Pamfile* [sic], „*Jocuri de copii, adunate din satul Tepeu (jud. Tecuci)*“, București, 1906, 140 p. (publ. Academiei Române). În: *VN*, 2, nr. 14, 15 aug. 1906, p. 318 (Cărți nouă).
Notă atribuită lui Ov.D. de Marin Buga, în *Ovid Densusianu — folclorist* (vezi nr. 1894), p. 144, LIII și I. Diaconu, în *Ținutul Vrancei*, I, p. 158.
- 391 *I. Otescu*, „*Credințele țăranului român despre cer și stele*“ (extr. din *Anal. Acad. Rom.*), București, 1907, 88 p. În: *VN*, 3, nr. 12, 15 iul. 1907, p. 279 (Din mișcarea intelectuală).
Notă atribuită lui Ov.D. de Marin Buga, în *Ovid Densusianu — folclorist* (vezi nr. 1894), p. 415, LII.
- 392 * * * [Răspuns lui G. Weigand]. În: *LGR Ph*, 29, nr. 3—4, mart.—apr. 1908, p. 142.
Pe marginea recenziei lui G.W. la studiul *Din istoria migrațiunilor păstorești la popoarele romanice* (vezi nr. 1902).
- 393 *T. Pamfile*, „*Cimilituri românești*“, București, 1908, 55 pag. (publ. de Academia Română). În: *VN*, 4, nr. 16, 1 oct. 1908, p. 327 (Din mișcarea intelectuală).
Notă atribuită lui Ov.D. de Marin Buga, în *Ovid Densusianu — folclorist* (vezi nr. 1894), p. 416, LIII.

- 394 N. Păsculescu, „Literatură populară românească“, București, 388 + XII pag. (publ. Acad. Rom.). În: VN, 6, nr. 11, 15 iul. 1910, p. 220 (Din mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
Notă atribuită lui Ov.D. de Marin Buga, în *Ovid Densusianu — folclorist* (vezi nr. 1894), p. 417, LIII.
- 395 B. Delavrancea, „Din estetica poeziei populare“. Discurs rostit la Academie București, 32 pag. În: VN, 9, nr. 6—7, 1 aug.—1 sept. 1913, p. 242—243 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
Notă atribuită lui Ov. D. de Marin Buga în *Ovid Densusianu — folclorist* (vezi nr. 1894), p. LIII.
- 396 Th. D. Speranția, „Miorita și Călușarii, urme de la daci“, București, 281 pag. În: VN, 11, nr. 5, 1 iul. 1915, p. 167—168 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
Recenzie atribuită lui Ov.D. de Marin Buga, în *Ovid Densusianu — folclorist* (vezi nr. 1894), p. 415, LII.
- 397 „Flori de stinge, cîntece populare ardelenesti, de pe cîmpul de război“, adunate de A. Esca și I. Schiopul; București; 88 pag. În: VN, 11, nr. 9, 1 nov. 1915 p. 286—287 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
Recenzie atribuită lui Ov.D. de Marin Buga, în *Ovid Densusianu — folclorist* (vezi nr. 1894), p. LIII.
- 398 G. Giuglea, „Din literatura populară de astăzi a Basarabiei“, București; ed. Soc. „Coresi“. În: VN, 15, nr. 7—9, 1 sept.—1 nov. 1919, p. 143 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
Recenzie atribuită lui Ov.D. de Marin Buga, în *Ovid Densusianu — folclorist* (vezi nr. 1894), p. LIII.
- 399 [Plan pentru publicarea folclorului]. În: AAR adm, Seria II, t. 40, 1919—1920, p. 154—155.
În ședința secțiunii literare din 27 mai 1920, Ov.D. dă citire unui plan pentru reorganizarea culegerii și publicării materialelor de folclor. Urmează discuțiile. Se hotărăște însărcinarea lui Ov.D. cu conducerea și supravegherea lucrărilor după planul prezentat.
- 400 [Moartea lui J. Urban Jarnik]. În: VN, 18, nr. 12, febr. 1923, p. 227 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate). Semnat O.D.
- 401 Ph. Arbos, „La vie pastorale dans les Alpes françaises“, Paris, A. Colin; 716 pag. În: GS, vol. 1, fasc. 1, 1923, p. 166 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 402 L. Rüttimeyer, „Weitere Beiträge zur schweizerischen Ur-Ethnographie aus den Kantonen Wallis, Graubünden und Tessin“, Basel, Schweiz. Gesellsch. f. Volkskunde, Strassburg, K.D. Trübner; 1918; 54 pag. În: GS, vol. 1, fasc. 1, 1923, p. 168 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.

- 403 *[Colecția de folclor și filologie a Academiei]*. În: *AAR*, T. 44, 1923—1924, p. 86—88.
Propunere pentru o editare mai științifică a colecției de folclor și filologie a Academiei.
A fost citită de I. Bianu în ședința din 27 mai 1924.
- 404 *Archiv za arbanasku starinu, jezik i etnologiju; Belgrad; 1923*. În: *GS*, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 59—360 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 405 „*Moravske Slovensko*“, svazek I: napsali J. Hüsek, J. Klavňa, L. Niederle, F. A. Slavik; svazek II: napsali J. Hüsek, J. Folprecht, J. Klavňa, F. Kretz, J. Černik; redactor L. Niederle; Praga, *Nákladem Národopisneho Musea československo 1918, 1921; XV + 662 pag.* (In colecția *Národopis lidu československeho sub direcția lui K. Chotek*). În: *GS*, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 358 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 406 G. Patsch, „*Historische Wanderungen im Karst und an der Adria; I. Teil: Die Herzegowina einst und jetzt; Viena, Verlag d. Forschungs-inst. f. Osten u. Orient; 1922; 170 p.* În: *GS*, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 358—359 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 407 C. Rădulescu-Codin, „*Muscelul nostru: I. Comuna Corbi și locuitorii săi*“; *Cimpulung; Libr. Gh. N. Vlădescu; 1922; CXXXIV + 172 pag.* În: *GS*, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 357—358 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 408 M. Vasmer, „*Untersuchungen über die ältesten Wohnsitze der Slaven: I. Die Iranier in Südrussland*“; Lipsca, in *Komm. bei Market & Petters; 1923; IV—79 pag.* În: *GS*, vol. 1, fasc. 2, 1924, p. 356 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 409 I. Bârlea, „*Balade, colinde și bocete din Maramureș*“; București, Ed. Casei Școlilor, 1924; 143 pag. „*Cinzece poporane din Maramureș*“, 1924; 400 pag. În: *GS*, vol. 2, fasc. 1, 1925, p. 185—186 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 410 L. Colas, „*La tombe basque*“, vol. I: „*Atlas d'illustrations*“; 401 pag.; vol. II: „*Études, notes et références diverses*“ (cu prefețe de C. Jullian, J. Vinson și o introducere de l'Abbé P. Lhande); 93 pag.; Bayonne, Pottier; 1923. În: *GS*, vol. 2, fasc. 2, 1926, p. 409 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 411 A. von Gennep, „*Le folklore*“, Paris; Libr. Stock; 1924; 125 pag (in col. „*La culture moderne*“). În: *GS*, vol. 2, fasc. 2, 1926, p. 408—409 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 412 N. Dragomir, „*Din trecutul oierilor Mărgineni din Săliște și comunele din jur*“. În: *Lucrările Inst. de geografie al Universității din Cluj, II (1926), pag. 195—252*. În: *GS*, vol. 3, fasc. 1, 1927, p. 281—282 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.

- 413 J. Pouegh, „Chansons populaires des Pyrénées françaises“, tome premier. Paris, H. Champion; Auch, F. Cocharaux; 1926; XL + 463 pag. În: GS, vol. 3, fasc. 1, 1927, p. 278 (Indicații bibliografice). Semnat. O.D.
- 414 E. Precup, „Păstoritul în Munții Rodnei“; Cluj, Inst. de arte grafice „Ardealul“; 1926; 56 pag. (Bibl. Dacoromaniei, nr. 3). În: GS, vol. 3, fasc. 1, 1927, p. 282 (Indicații bibliografice). Semnat. O.D.
- 415 J. P. Tillac, „Survivance de costume ibérique chez les Basques actuels“ (in Bulletin trimestriel publ. de Soc. des sciences, lettres, arts et d'études régionales de Bayonne, 1924; pag. 190—206). În: GS, vol. 3, fasc. 1, 1927, p. 279 (Indicații bibliografice). Semnat. O.D.
- 416 R. Vuia, „Țara Hațegului și regiunea Pădurenilor“; Cluj, Inst. de arte grafice Ardealul; 1926, 125 pag. (Extras din Lucrările Inst. de geogr. al Univers. din Cluj). În: GS, vol. 3, fasc. 1, 1927, p. 281 (Indicații bibliografice). Semnat. O.D.
- 417 Th. Capidan, „Românii nomazi“; cu patruzeci de ilustrații și două hărți; Cluj, Inst. de arte graf. Ardealul; 1926; 187 pag. (extr. din Dacoromania, IV). În: GS, vol. 3, fasc. 2, 1928, p. 463—464 (Dări de seamă). Semnat. O.D.
- 418 Fr. Krüger, „Volkskundliches aus der Provence“ (extr. din Voretzsch — Festschrift). În: GS, vol. 3, fasc. 2, 1928, p. 467—468 (Indicații bibliografice). Semnat. O.D.
- 419 T. Papahagi, „Images d'ethnographie roumaine (daco-roumaine et aroumaine); t. premier; 318 photographies, avec texte français et roumain, Bucarest, Cultura națională; 1928; 173 pag. În: GS, vol. 3, fasc. 2, 1928, p. 467 (Indicații bibliografice). Semnat. O.D.
- 420 Bibliothèque de l'Institut français de Hautes Études en Roumanie; Mélanges, 1927; București, 1928. Cultura națională; 104 pag. În: GS, vol. 4, fasc. 1, 1929, p. 189—190 (Indicații bibliografice). Semnat. O.D.
- 421 G. Ciușanu, G. Fira și C. Popescu, „Culegere de folclor din jud. Vilcea și împrejurimi; București, Cultura națională; 1928; 212 pag. (vol. XXXV al col. Acad. Rom. Din viața pop. rom.). În: GS, vol. 4, fasc. 1, 1929, p. 193 (Indicații bibliografice). Semnat. O.D.
- 422 J. B. Daranatz, „Curiosités du Pays Basque“, I, II; Bayonne, Librairie Lesserre; 1927; VII + 399; 442 pag. În: GS, vol. 4, fasc. 1, 1929, p. 191—192 (Indicații bibliografice). Semnat. O.D.
- 423 N. Georgescu-Tistu, „Folclor din județul Buzău“, București, Cultura națională; 1928; 92 pag. (vol. XXXIV al col. Acad. Rom. Din viața pop. rom.). În: GS, vol. 4, fasc. 1, 1929, p. 192 (Indicații bibliografice). Semnat. O.D.
- 424 „Milcovia“, revistă regională de studii; Focșani, Tip. Cartea Putnei; 1930; anul I-ii, n-rul I; 112 pag. În: GS, vol. 4, fasc. 2, 1930, p. 412—413 (Indicații bibliografice). Semnat. O.D.

- 425 T. Papahagi, „*Images d'ethnographie roumaine*“, t. II; București, Ateliers graphiques Socec; 1930, 230 pag. În: GS, vol. 4, fasc. 2, 1930, p. 411 (Indicații bibliografice). Semnat. O.D.
- 426 [G. T. Niculescu-Varone, „*Jocuri românești necunoscute*“, cu un indice alfabetic și bibliografic al tuturor jocurilor noastre populare]. În: AAR, 51, 1930—1931, p. 230.
- 427 P. Bogatyrev, „*Actes magiques, rites et croyances en Russie subcarpatique*“; Paris, H. Champion; 1929; 162 pag. (Vol. XI din Travaux publiés par l'Inst. d'études slaves). În: GS, vol. 5, fasc. 1, 1931, p. 204—205 (Indicații bibliografice). Semnat. O.D.
- 428 Zofija Holub-Pacewiczowa, „*Osadnictwo pasterskie i wędrowniki w Tatrach i na Podtatru*“, cu 11 hărți și 99 ilustrații; Cracovia, 1931; XX + 503 pag. (publ. de Polska Akademia umiejetności, în seria Prace Kom. geogr.). În: GS, vol. 5, fasc. 2, 1932, p. 380—381 (Dări de seamă). Semnat. O.D.
- 429 H. Teculescu, „*Pe Murăș și pe Tîrnave, flori înrouate (doine și strigături)*“; Sighișoara, Tip. Miron Neagu; 1929; 207 pag. În: GS, vol. 5, fasc. 2, 1932, p. 392 (Indicații bibliografice). Semnat. O.D.
- 430 „*Anuarul Arhivei de folclor*“, publ. de I. Mușlea, I. Cluj, „*Cartea românească*“, 1932; 254 pag. (ca publicație a Academiei Române). În: GS, vol. 6, fasc. 1—2, 1933—1934, p. 399—400 (Indicații bibliografice). Semnat. O.D.
- 431 P. Caraman, „*Öbrzęd koledowania u Słowian i u Rumunów; studjum porównawcze*“; Krakowia, Nakład. polsk. Akad. umiejetnosci; 1933, VIII + 630 pag. (în Prace Komisji etnograficznej, nr. 14). În: GS, vol. 6, fasc. 1—2, 1933—1934, p. 392—393 (Dări de seamă). Semnat. O.D.
- 432 A. van Gennep, „*Le folklore du Dauphiné*“, I, II; Paris, G. P. Maisonneuve; 1932—1933; 792 pag. În: GS, vol. 6, fasc. 1—2, 1933—1934, p. 365—366 (Dări de seamă). Semnat. O.D.
- 433 T. Papahagi, „*Images d'ethnographie roumaine*“, t. III; București, 1934; 214 pag. În: GS, vol. 6, fasc. 1—2, 1933—1934, p. 366—367 (Dări de seamă). Semnat. O.D.
- 434 C. Uhlenberck, „*De jongste denkbeelden over den oorsprong der Basken*“; Amsterdam; 1932; 10 pag. În: GS, vol. 6, fasc. 1—2, 1933—1934, p. 395 (Indicații bibliografice). Semnat. O.D.
- 435 W. Bergmann, „*Studien zur volkstümlichen Kultur im Grenzgebiet von Hochragón u. Navarra*“; Hamburg; 1934; 99 pag. (Hamburger Studien zu Volkstum u. Kultur der Romanen, 16). În: GS, vol. 7, 1937, p. 347—348 (Indicații bibliografice). Semnat. O.D.
- 436 P. Bosch-Gimpera, „*Etnologia de la Peninsula ibérica*“; Barcelona, Editorial Alpha; 1932; 711 pag. În: GS, vol. 7, 1937, p. 348—349 (Indicații bibliografice). Semnat. O.D.

- 437 *W. Phielor*, „*Volkskundliches aus den Marken*“; Hamburg; 1934; 91 pag. (*Hamburger Studies zu Volkstum u. Kultur der Romanen*, 17). În: *GS*, vol. 7, 1937, p. 346 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 438 „*Revue internationale des études balkaniques*“; directeurs: *P. Skok, M. Budimir*; Beograd, Imprimerie *Minerva*; 1934—1934; I-ère année, 338 + 293 pag.; II-ème année, 629 pag. În: *GS*, vol. 7, 1937, p. 348 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.
- 439 *P. Saintyves*, „*Manuel de folklore*“; lettre préface de *S. Charléty*; Paris, *Libr. E. Nourry*; 1936; VII + 218 pag. În: *GS*, vol. 7, 1937, p. 330—332 (Dări de seamă). Semnat O.D.
- 440 *G. Vidossi*, „*Nuovi orientamenti nello studio delle tradizioni popolari*“ (extras din *Rivista di sintesi letteraria*, I, 1934, pag. 197—215, Torino). În: *GS*, vol. 7, 1937, p. 348 (Indicații bibliografice). Semnat O.D.

C. ISTORIE, CRITICĂ LITERARĂ

I. LUCRĂRI CU CARACTER GENERAL

a. VOLUME

- 441 *Spiritul latin în manifestațiunile sale critice*. [București, 1919], 184 p. (Litografiat).
Curs ținut între 14 ian.—7 iun. 1919, editat de C. Liță.
- 442 *Sufletul nou în poezie*. În: *Conferințele „Vieței nouă“*. Seria I ntli, 1909. București, Editura *Vieței Nouă*, 1910, p. 1—43; *Tradiție și inovație*. Idei și atitudini literare. Studiu și antologie de Florin Mihăilescu. București, Editura *Eminescu*, 1975, p. 61—78.
Conferință ținută la 12 febr. 1909. Inaugurează ciclul organizat de colaboratori i revistei.
Consemnată, în rezumat, în: *Ord.*, 2, nr. 354, 14 febr. 1909, p. 2 (sub titlul *Conferințele „Vieței nouă“*. Semnează Mill.) și în: *VN*, 5, nr. 2, 1 mart. 1909, p. 35—37.

b. ÎN PERIODICE

- 443 *Legea evoluțiunii și critica literară*. În: *R cr-lit*, I, nr. 1, ian. 1893, p. 15—36, Despre principiul evoluției, ilustrat de H. Spencer.

- 444 *Un proces incheiat.* (Notiță literară). În: *R cr-lit*, I, nr. 2, febr. 1893, p. 63. Discuție asupra romanului, plecând de la cartea lui Perret, *Le roman, étude morale*, Paris, 1892.
- 445 *Factorii evoluțiunii criticii literare.* În: *R cr-lit*, I, nr. 3, mart. 1893, p. 104—124; fragm., în *Presa literară românească*. [Vol.] 1. (1789—1901). Ediție în două volume, note, bibliografie și indici de I. Hangiu. Cu o introducere de D. Micu. București, Editura pentru literatură, 1968, p. 409.
- 446 *Evoluționismul în studiul genurilor literare.* În: *R cr-lit*, 2, nr. 1, ian. 1894 p. 16—32.
- 447 *Un mod de a critica.* În: *Săm*, 2, nr. 26, 29 iun. 1903, p. 401—402. Calitatea criticii literare — concepția estetică și criteriile de evaluare a scriitorilor și a producțiilor literare.
- 448 *Literatura sentimentală.* În: *VN*, I, nr. 12, 15 iul. 1905, p. 265—268; *Cons*, 5, nr. 157, 19 iul.—1 aug. 1905, p. 1, 2. Sentimentalismul este incompatibil cu adevărata artă.
- 449 *Un rol contestat al criticii.* În: *VN*, I, nr. 19, 1 nov. 1905, p. 433—435. Rolul criticii în orientarea producției literare.
- 450 *Gardele pretoriene în literatură.* În: *VN*, 2, nr. 12, 15 iul. 1906, p. 261—263; *Prez*, 2, nr. 378, 19 iul. 1906, p. 1, 2; *Cons*, 6, nr. 162, 25 iul./7 aug. 1906, p. 1, 2; *Fa*, nr. 9, 20 apr. 1912, p. 1. Grupări animate de ambiții și mărunte interese personale, care susțin și vor să împună anumiți scriitori.
- 451 *Critica estetică și critica istorică.* În: *VN*, 2, nr. 14, 15 aug. 1906, p. 301—303; *Prez*, 2, nr. 403, 22 aug. 1906, p. 1; *Cons*, 6, nr. 186, 24 aug./6 sept. 1906, p. 1, 2; *De la T. Maiorescu la G. Călinescu*. Antologia criticilor români. Întocmită de Eugen Simion. [Vol.] 1. București, Editura Eminescu, 1971, p. 325—327.
- 452 *Contrațiceri și lămuriri estetice.* În: *VN*, 2, nr. 24, 15 ian. 1907, p. 535—538; *Cons*, 7, nr. 14, 19 ian./1 febr. 1907, p. 1, 2. Principii și efecte de armonie fonică în poezie și muzică (vezi și nr. 2039).
- 453 *Dhvani.* În: *Rc*, I, nr. 3, 10 apr. 1908, p. 33—34. Pledoarie pentru o poezie de idei, desprinsă de amănuntul cotidian.
- 454 *Versul liber și dezvoltarea estetică a limbii literare.* În: *VN*, 4, nr. 13, 15 aug. 1908, p. 246—249; *Fa*, nr. 6, 30 mart. 1912, p. 1; *RLP*, nr. 1, 1 iun. 1912, p. 1; *Poetici românești*. Studiu introductiv și texte selectiv de Olimpia Berca. [Timișoara], Facla, 1976, p. 175—178.
- 455 *Simbolismul și celelalte manifestațiuni de artă.* În: *VN*, 6, nr. 8, 1 iun. 1910, p. 141—143; sub titlul *Simbolismul și celelalte arte*, în: *Fa*, nr. 5, 23 mart.

- 1912, p. 1—2; *Poezi și critici despre poezie*. Ediție îngrijită și prefațată de Adriana Mițescu. București, Editura Albatros, [1972], p. 241—243.
- 456 „*La santa bellezza*“. În: *Vs Pr*, 1, nr. 12—13, mart. 1912, p. 199—200. Pleoară pentru un crez literar înalt, pentru o literatură plină de avânt și frumusețe.
- 457 *Reflexiuni asupra literaturii actuale*. În: *Fa*, nr. 10, 27 apr. 1912, p. 1—2; însoțit de comentarii anonime, în: *VN*, 8, nr. 6, 1 mai 1912, p. 115—116 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate). Poezia energiei moderne și poporanismul.
- 458 *Poezia orașelor*. În: *Vs Pr*, 3, nr. 7, 1 apr. 1914, p. 22. Ideile principale ale conferinței ținute la Roman, la 2 mart. 1914 (vezi nr. 590).
- 459 *Spre literatura pe care trebuie s-o avem*. În: *VN*, 10, nr. 3, mai 1914, p. 69—72; *Din presa literară românească (1900—1918)*. Ediție îngrijită și prefațată de D. Murărașu. [București], Editura Albatros, [1970], p. 162—164; *De la T. Maiorescu la G. Călinescu*. Antologia criticilor români. Întocmită de Eugen Simion. [Vol. 1]. București, Editura Eminescu, 1971, p. 328—330.
- 460 *Cum trebuie să studiem literatura*. În: *VN*, 11, nr. 12, 1 febr. 1916, p. 361—368; 12, nr. 1, 1 mart. 1916, p. 21—24; nr. 2, 1 apr. 1916, p. 50—57. Introducere la expunerile despre *Evoluția literaturilor*, făcute la „Cursurile superioare“ organizate de un comitet de femei.
- 461 *Viitorul romanului*. În: *VN*, 17, nr. 6—7, 1 aug.—1 sept. 1921, p. 125—129. Discuții în străinătate despre evoluția romanului.
- 462 *Critica și pedagogia*. În: *VN*, 18, nr. 12, 1 febr. 1923, p. 197—199. Se face deseori o confuzie regretabilă între critica literară și disciplina pedagogică. Respinge scolasticismul. Cere o critică deschisă, senină, animată de spirit modern.
- 463 *Între literatură și viață*. În: *AS „Gr. A.”*. Număr jubiliar. Anul școlar 1922—1923. Focșani, Institutul de arte grafice „Tiparul Putnei“, 1923, p. 125—130. Versiune succintă a conferinței ținute la 24 ian. 1923, în cadrul ședinței jubiliare a societății.

II. LITERATURĂ ROMÂNĂ

a. VOLUME

1. Scrieri originale

- 464 *Istoria literaturii române*. [București, 1899], 690 p. (Litografiat). Curs ținut în 1898—1899, redactat de Filip Drugescu.
- 465 *Istoria literaturii române contemporane* [vol.] 1. 1780—1830; [vol.] 2. Literatura română. 1830—1900. [București, f.a.] [Vol.] 1: 1 f. + 481 p.; [vol.] 2: 2 f. + 621 p. (Litografiat).

Cursuri ținute în 1899—1900, 1900—1901, editate de Henri Stahl după note stenografiate.

La sfârșitul vol. 2, editorul consemnează: sfârșit de transcris în 16/29 iunie 1903.

- 466 *Barbu Delavrancea*. București, Institutul de Arte Grafice Urbana, 1919, 21 p. (Academia Română. Discursuri de recepție, 45); *Fragm.*, în: *Delavrancea*. Ediție îngrijită, prefață, tabel cronologic și bibliografie de Al. Săndulescu. București, Editura Eminescu, 1975, p. 116—123; *Discursuri de recepție la Academia Română*. Ediție îngrijită de Octav Păun și Antoaneta Tănăsescu. București, Editura Albatros, 1980, p. 128—131.
- Discurs de recepție rostit la 31 mai 1919 în ședință solemnă. (Discursul de răspuns: I. Bianu).
- 467 *Literatura română modernă*. Vol. 1—3. București, 1920—1933. Vol. 1, Editura Librăriei Alcalay & Co., 1920, VI + 191 p. Apendice, p. 181—188; vol. 2, Editura Viața Românească, S.A., 1921, 209 p. Apendice, p. 197—205; vol. 3, Editura Librăria „Universala” Alcalay & Co., 1933, 149 p.
- Cuprinde parțial, în ordine ușor schimbată și într-o formă sensibil revizuită, materia cursurilor de *Istoria literaturii române contemporane* (vezi nr. 465). (Vezi și nr. 468—471).
- 468 *Literatura română modernă*. Vol I—II. Ed. II. București, Editura Librăria „Universala”, Alcalay & Co., 1925, 1929. Vol. I: VII + 191 p. Apendice, p. 181—188; vol. II: 223 p. Apendice, p. 213—220 (vezi nr. 467).
- Același cuprins ca la ed. I, vol. I—II.
- 469 *Literatura română modernă*. Vol. I. Ed. III. București, Editura librăria „Universala”, Alcalay & Co., 1929, VIII + 207 p. Apendice, p. 197—204 (vezi nr. 467).
- Același cuprins ca la ed. I, vol. I.
- 470 *Literatura română modernă*. Ed. IV. București, „Cugetarea” — Georgescu Delafras, [1943], 444 p. Apendice, p. 431—441 (vezi nr. 467).
- Același cuprins ca la ed. I, vol. I—III.
- 471 *Ideal și îndemnuri*. Ediție îngrijită, prefață și note de Călin Mănilici. Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1980, 224 p. (Restituiri. Nr. 58).
- Cuprinde texte programatice literare, politice, de metodologie, educaționale, de metodologie didactică.
- 472 *Literatura română modernă*. Ediție critică de B. Cazacu, Ioan Șerb și Florica Șerb. Note și comentarii de Ioan Șerb și Florica Șerb. București, Editura Eminescu, 1985, 436 p. [Ediția de față reproduce textele după: *Opere*, vol. 4 și 5 (vezi nr. 71) (vezi nr. 467)].

2. Antologii

- 473 *Povestiri din cronicari*. Publicate de... București, Editura librăriei Leon Alcalay, [1909], VI + 200 p. (Biblioteca pentru toți. Nr. 452—453).
Alt tiraj, la aceeași editură, [1912], 216 p. (Biblioteca pentru toți. Nr. 452—453).
Alt tiraj, la aceeași editură, [1927], VIII + 215 p. (Biblioteca pentru toți. Nr. 452—453 bis).

3. Prefețe

- 474 Haneș, Petru V. *Alexandru Russo*. O pagină ignorată din literatura română. Prefață de Ovid Densusianu. București, Tipografia Lucrătorilor Asociați, Marinescu și Șerban, 1901, VIII + 176 p. (Seminarul de limba și literatura română de la Facultatea de Litere și Filozofie din București).
- 475 Ionescu, Maria Th. *Flori de vis, flori de viață*. Cu o prefață de Ovid Densusianu. București, Inst. de arte grafice „Speranța”, 1916, 75 p. [Prefață, p. 5—7].
- 476 Stoika, Const. T. *Însemnări din zilele de luptă*. Publicate de căp. Titus T Stoika, cu o prefață de Ov. Densusianu. Des. de I. V. Popa. [= V. I. Popa] București, Tipografia Profesională Dimitrie C. Ionescu, 1921, VIII + 132 (vezi și nr. 530).
- 477 Stoika, Const. T. *Poezii (1912—1916)*. Prefață de Ov. Densusianu. Note biografice de Cezar și Titus Stoika. Chișinău, Tipografia Eparhială-Cartea Românească, 1928, XV + 164 p.
- 478 *Moderní básnictví rumunské* [Poezia română modernă]. În vol.: *Moderní básnictví rumunské*. Uspradála Dr. J. Hušková Flajšhansová. [V. Bréclavi f.e.], 1929, p. 11—64 (Knihova „Hanu“ svazek I). Rezumat în fr. p. 89—95

b. ÎN PERIODICE

1. Articole

- 479 *Un presupus manuscris al lui Budai Deleanu*. În: *R cr-lit*, I, nr. 8—9, aug.—sept. 1893, p. 349—365.
Ms. *Menegmii sau frații cei de gemine*, considerat de Papiu Ilarian ca aparținând lui I. Budai-Deleanu.
- 480 *Anarhia în literatura noastră de astăzi*. În: *R cr-lit*, I, nr. 11, nov. 1893 p. 499—507 [o rectificare în nr. 12, p. 560]; fragm., în *Presa literară românească*. [Vol.] 1 (1789—1901). Ediție în două volume, note, bibliografie și indici de I. Hangiu. Cu o introducere de D. Micu, Editura pentru Literatură, 1968, p. 409.

Deplînge lipsa de originalitate, de convingeri sincere, de idei noi. De asemenea, lipsa de solidaritate între intelectuali, lipsa unității de vederi, a muncii serioase.

481 *Notițe asupra lui Dim. Cantemir.* În: *R cr-lit*, 2, nr. 2, febr. 1894, p. 62—68.

482 *Setea de volum.* (Din viața literară de astăzi). În: *R cr-lit*, 2, nr. 3, mart. 1894, p. 116—122.

Despre graba unora de a-și vedea numele tipărit pe un volum, deși textul este de cele mai multe ori mediocru.

483 *Școala latinistă în limba și literatura română.* Originea, tendințele și influența ei (vezi nr. 76).

484 *Școala latinistă.* În: *R univ.* (vezi nr. 76).

485 *Samuel Micu.* În: *R univ*, 1, nr. 3, 9 febr. 1900, p. 77—80 [redactat, după note de curs, de I. F. Buricescu]. Cf. *Istoria literaturii române contemporane*, vol. 1 (vezi nr. 465), p. 32—55.

486 *Gheorghe Șincui.* În: *R univ*, 1, nr. 4, 17 febr. 1900, p. 108—116 [redactat, după note de curs, de I. F. Buricescu]. Cf. *Istoria literaturii române contemporane*, vol. 1 (vezi nr. 465), p. 55—83.

487 *Din viața și scrierile poetului Nicolescu.* În: *NRR*, vol. 1, nr. 5, 1 mart. 1900, p. 212—217.

488 *Petru Maior. Gramatici: Moșnor, Tempea, Iorgovici, Loga. Scrieri gramatice privitoare la dialectul macedonean. Tichindeal. Ienăchișă Văcărescu.* În: *R univ*, 1, nr. 6 și 7, 25 mart. 1900, p. 161—186 [redactat, după note de curs, de C. Antoniadă]. Cf. *Istoria literaturii române contemporane*, vol. 5 (vezi nr. 465), p. 83—170.

489 *Alec Văcărescu. Nicolae Văcărescu. Ioan Budai-Deleanu.* În: *R univ*, 1, nr. 8, și 9, 10 mai 1900, p. 239—253 [redactat, după note de curs, de C. Antoniadă]. Cf. *Istoria literaturii române contemporane*, vol. 1 (vezi nr. 465), p. 170—214.

490 *Asupra unei poezii a lui Iancu Văcărescu.* În: *NRR*, vol. 1, nr. 11, 1 iun. 1900, p. 484—486.

Poezia *Dorul deplin*, în comparație cu poezia *Mă sftirșesc, amar mă doare*, de C. Conachi.

491 *Vasile Aaron. Ion Barac. Istoriografia. Zilot Românul. Gheorghe Lazăr. Matei Mîllo. Costache Konaki.* În: *R univ*, 1, nr. 10, iul. 1900, p. 277—306 [redactat, după note de curs, de I. F. Buricescu și P. V. Haneș]. Cf. *Istoria literaturii române contemporane*, vol. 1 (vezi nr. 465), p. 215—306.

492 *Costache Konaki. Iancu Văcărescu. Gheorghe Asaki. Costache Stamate.* În: *R univ*, 2, nr. 1 și 2, 15 nov. 1900, p. 27—45 [redactat, după note de curs,

- de P. V. Haneș]. Cf. *Istoria literaturii române contemporane*, vol. 1 (vezi nr. 465), p. 306—415.
- 493 *Poezia română în secolul al XIX-lea*. În: *NRR*, vol. 3, nr. 25, 1 ian. 1901, p. 12—25.
Lecția de deschidere [la cursul de *Literatură română*. 1830—1900 (vezi nr. 465), ținută la 8 dec. 1900?].
- 494 „*Florărița română*“ a lui C. Negruzzi. În: *NRR*, vol. 3, nr. 28, 15 febr. 1901, p. 153—154.
Poezia ar fi o traducere după scriitorul austriac H. Levitschnigg.
- 495 *Trei scrisori ale lui Alecsandri către Bălcescu*. În: *NRR*, vol. 3, nr. 31, 1 apr. 1901, p. 303—305.
- 496 *Rătăcirii literare*. În: *VN*, I, 1 febr. 1905, p. 1—10; *Presa literară românească*. [Vol. 2] (1901—1908). Ediție în două volume, note, bibliografie și indici de I. Hangiu. Cu o introducere de D. Micu. București, Editura pentru Literatură, 1968, p. 93—98; *Din presa literară românească* (1900—1918). Ediție îngrijită și prefațată de D. Murărașu [București], Editura Albatros, [1970], p. 152—158; *De la T. Maiorescu la G. Călinescu*. Antologia criticilor români. Întocmită de Eugen Simion. [Vol. 1] 1. București, Editura Eminescu, 1971, p. 319—324; *Tradiție și inovație*. Idei și atitudini literare. Studiu și antologie de Florin Mihăilescu. București, Editura Eminescu, 1975, p. 57—61.
Împotriva literaturii sămănătoriste și poporaniste.
- 497 *Critici și scriitori*. În: *VN*, I, nr. 2, 15 febr. 1905, p. 25—28.
Despre critica literară, așa cum va fi înțeleasă și promovată de rev.
- 498 „*Epigonii*“ lui Eminescu și „*Junimea*“. În: *VN*, I, nr. 2, 15 febr. 1905, p. 38—40.
Împotriva pretențiilor „*Junimii*“ de a-l fi lansat și impus pe E.
- 499 *Alecsandri și „Junimea*“. În: *VN*, I, nr. 5, 1 apr. 1905, p. 97—102; *Cons*, 5, nr. 97, 3/16 mai 1905, p. 1, 2.
Împotriva pretențiilor „*Junimii*“ de a fi contribuit în mod decisiv la notorietatea lui A. ca poet.
- 500 *Stilul nostru*. În: *VN*, I, nr. 18, 15 mai 1905, p. 169—172.
Stilul literaturii noastre moderne nu trebuie să imite pe cel al cronicarilor.
- 501 *Literatura de peste munți*. În: *VN*, I, nr. 9, 1 iun. 1905, p. 193—196.
Despre limba neliterară și subiectele plate tratate în literatura nouă transilvăneană.
- 502 *O legendă literară*. În: *VN*, I, nr. 14—15, 15 aug.—1 sept. 1905, p. 313—327; *Cons*, 5, nr. 183, 23 aug./5 sept. 1905, p. 1, 2.

- Împotriva „Junimii“ și a literaturii de la *Convorbiri literare*. Despre pretenția „Junimii“ și a lui Titu Maiorescu de a-l fi format pe M. Eminescu și de a fi îndrumat literatura noastră.
- 503 *Puriștii noștri în artă*. În: *VN*, 1, nr. 2, 15 nov. 1905, p. 457—461; *Prez*, 1, nr. 193, 20 nov. 1905, p. 1; *Din presa literară românească (1900—1918)*. Ediție îngrijită și prefață de D. Murărașu. [București], Editura Albatros, [1970], p. 159—161.
- 504 *Iluzii patriotice*. În: *VN*, 1, nr. 22, 15 dec. 1905, p. 509—511.
Poezia patriotică transilvăneană.
- 505 *Poezii noștri și poezia populară*. În: *RI*, 4, t. 1, nr. 2, febr. 1906, p. 103—114; *Prez*, 2, nr. 286, 22 mart. 1906, p. 1; nr. 287, 23 mart. 1906, p. 1; nr. 288, 24 mart. 1906, p. 1; *Cons*, 6, nr. 60, 17/30 mai 1906, p. 1, 2; extras, București, 1906.
Influența poeziei populare asupra primilor noștri poeți culți: Văcărești, Ion Barac, Vasile Aaron, Anton Pann.
- 506 *Junimismul politic și junimismul literar*. În: *VN*, 2, nr. 3, 1 mart. 1906, p. 49—51; *Prez*, 2, nr. 276, 10 mart. 1906, p. 1, 2; *Cons*, 6, nr. 48, 3/16 mart. 1906, p. 1, 2.
- 507 *Un faliment literar*. În: *VN*, 3, nr. 10, 15 iun. 1907, p. 217—219.
Împotriva literaturii poporaniste.
- 508 *Polemica de altădată și polemica de astăzi*. În: *VN*, 3, nr. 22, 15 dec. 1907, p. 478—480.
- 509 *Căi drepte și căi piezișe*. În: *VN*, 4, nr. 2, 1 mart. 1908, p. 25—27.
Inconsecvențele unor rev. în materie de estetică literară, de ex.: *Sămănătorul* și *Viața românească*.
- 510 *Un gen literar rămas în urmă*. În: *VN*, 4, nr. 3, 15 mart. 1908, p. 45—47.
Despre nuvelă în literatura noastră.
- 511 *Ce cerem zilei de mîine*. În: *VN*, 4, nr. 16, 1 oct. 1908, p. 309—311; nr. 22, 1 ian. 1909, p. 429—431.
Inconsecvențele criticii lui T. Maiorescu și a *Junimii*. Pentru viitor, e necesară mai multă hotărîre, consecvență în convingeri și dorință de desăvîrșire.
- 512 *O mărturisire de care ne bucurăm*. În: *VN*, 4, nr. 19, 15 nov. 1908, p. 369—372.
Despre arta cu tendință și rev. *Viața românească*.
- 513 *Contraste*. În: *VN*, 5, nr. 1, 15 febr. 1909, p. 1—3; *Ac*, 8, nr. 1783, 21 febr. 1909 p. 1 (Impresii).
Reflecții la începutul unui nou an de apariție a rev.

- 514 *Parazitism literar*. În: *VN*, 5, nr. 3, 15 mart. 1909, p. 41—45.
Împotriva rev. *Conv lit*, și a unor opinii ale lui S. Mehedinți—Soveja.
- 515 *Ideal și indemnuri*. În: *VN*, 5, nr. 7, 15 mai 1909, p. 132—141; nr. 8, 1 iun. 1909, p. 149—159; *Conferințele „Vieței nouă”*. Seria întâi. 1909. București, Editura Vieței nouă, 1910, p. 235—270.
Conferință ținută la 24 apr. 1909, în sala Institutului Pompilian.
Încheie ciclul de conferințe din 1909 al *Vieței noi*.
Consemnată, în rezumat, în *Ord*, 2, nr. 409, 23 apr. 1909, p. 2 (Litera. Arte Științe). (Vezi și nr. 472).
- 516 *Ce nu se înțelege la Academie și de alții*. (Discursul de recepțiune al D-lui Duiliu Zamfirescu și răspunsul D-lui Maiorescu). În: *VN*, 5, nr. 9, 15 iun. 1909, p. 173—179; *Ord*, 2, nr. 459, 26 iun. 1909, p. 1—2; fragm., în *Duiliu Zamfirescu*. Antologie, studiu introductiv, tabel cronologic, note și bibliografie de Ioan Adam. București, Editura Eminescu, 1976, p. 253—257.
În apărarea opiniilor lui Duiliu Zamfirescu despre literatura populară și poporanistă de la noi.
- 517 *Urmași ai celor din Pithecula*. În: *VN*, 5, nr. 11, 15 iul. 1909, p. 213—215.
Împotriva poporanismului și a sămănătorismului. Vizează rev. *Viața românească* și *Convorbiri literare*.
- 518 *O falsificare literară*. — „Panegiricul lui Ștefan cel Mare”. În: *VN*, 5, nr. 13—14, 15 aug.—1 sept. 1909, p. 278—285.
Inspirat de *Oraisons funèbres* ale lui E. Fléchier, panegiricul în cauză este „o mistificare literară”, căreia i-a căzut victimă M. Kogălniceanu, primul editor al textului.
- 519 *Un nechemat*. În: *VN*, 5, nr. 16 1 oct. 1909, p. 313—318.
Sextil Pușcariu, critic literar.
- 520 *Isterie literară*. În: *VN*, 6, nr. 16, 1 oct. 1910, p. 301—303.
Despre rev. literare efemere care apar la noi. Himerele după care aleargă întemeietorii lor, lipsa de valoare a materialelor publicate.
- 521 *Sufletul lor...* În: *VN*, 7, nr. 4, 1 apr. 1911, p. 61—63.
Atitudinea poezilor vîrstnici față de cei tineri.
- 522 *Cum se scrie despre literatura noastră în străinătate*. În: *VN*, 7, nr. 24, 1 febr. 1912, p. 466—468.
Se referă la art. *Rumänische Literatur*. Von 1800 bis zur Gegenwart 1907 u. 1908 Allgemeines, de E. Bacinschi, din rev. *Kritischer Jahresbericht über die Fortschritte der romanischen Philologie*.
- 523 *În ce stăruim să credem*. În: *VN*, 8, nr. 1, 16 febr. 1912, p. 1—3; fragm., în: *Ord*, 6, nr. 1465, 1 ian. 1913, p. 1; *Vs Pr*, I, nr. 11, 29 febr. 1912, p. 196;

- Poezi și critici despre poezie.* Ediție îngrijită și prefată de Adriana Miteșcu. [București], Albatros, [1972], p. 243—245.
Reafirmare a crezului critic și literar al revistei.
- 524 *Violenții literaricești.* În: *VN*, 8, nr. 4, 1 apr. 1912, p. 67—71; *Fa*, nr. 7, 6 apr. 1912, p. 1—2.
Practici speculative de promovare a poporanismului.
- 525 *Glasul vremii.* În: *Vs Pr*, 1, nr. 14—16, 1 apr.—1 mai 1912, p. 231—235.
Împotriva tendințelor poporaniste. Rezumatul conferinței ținute la serata literară a rev., la 29 apr. 1912.
- 526 *Ce ni se contestă și ce am realizat.* În: *VN*, 10, nr. 1, 1 mart. 1914, p. 1—5.
Principiile pe care s-a întemeiat critica promovată la *Vieța nouă*.
- 527 *Drumul pe care l-am străbătut.* În: *VN*, 11, nr. 1, 1 mart. 1915, p. 1—4; *Presa literară românească*. [Vol.] 2 (1901—1948). Ediție în două volume, note, bibliografie și indici de I. Hangiu. Cu o introducere de D. Micu București, Editura pentru literatură, 1968, p. 98—100.
Cuvîntare rostită la cea de a 10-a aniversare a rev.
- 528 *Dacă n-am avea și „Societatea scriitorilor“.* În: *VN*, 11, nr. 8, 1 oct. 1915, p. 225—227.
Despre „Societatea scriitorilor români“, care nu și-a definit atitudinea față de evenimentele politice în curs.
- 529 *Revoluționari și reacționari.* În: *VN*, 12, nr. 9, 1 nov. 1916, p. 256—259.
În contextul literaturii moderne, principiile estetice ale *Sămănătorului* sînt învechite și reacționare, deși au fost formulate pentru prima oară de generația pașoptistă, revoluționară.
- 530 *Cei pe care i-am pierdut.* T. Dinu și C. Stoika. În: *VN*, 13, nr. 11—12, 1 ian.—1 febr. 1918, p. 164—166; partea privind pe Const. Stoika apare ca prefată la vol. Const. T. Stoika. *Însemnări din zilele de luptă* (vezi nr. 476).
- 531 *Prozatorilor.* În: *VN*, 14, nr. 1—11, 1 mart. 1918—1 ian. 1919, p. 43—48.
Consideră proza românească rămasă în urmă, la subiecte sentimentale, ușoare. Cere celor tineri promovarea unei proze de înțelegere adîncă a vieții, de concepții înalte, dincolo de cotidian.
- 532 *Criticilor.* În: *VN*, 14, nr. 12, 1 febr. 1919, p. 81—90. *De la T. Maiorescu la G. Călinescu.* Antologia criticilor români. Întocmită de Eugen Simion. [Vol.] 1. București, Editura Eminescu, 1971, p. 334—340.
Criticii adevărați, „îndrumători, care să ajute la afirmarea inovațiilor“, trebuie să posede în gradul cel mai înalt darul „pătrunderii psihologice și al recunoașterii valorilor vieții“.

- 533 *Spre un an nou.* În: *VN*, 14, nr. 1-3, 1 mart.—1 mai 1920, p. 5-7.
Despre activitatea rev.
- 534 *Privire retrospectivă și considerații de viitor.* În: *IE*, 3, nr. 84, 15-20 ian. 1922, p. 3.
Ref. la *Vieța nouă*.
- 535 *Pentru potolirea... Flacărei.* În: *VN*, 18, nr. 5-6, 1 iul.—1 aug. 1922, p. 110-112 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate). Nesemnat.
Răspuns rev. *Flacăra*. Titlul apare numai în sumarul anual.
- 536 *[Dispariția „Vieții noi”].* În: *VN*, 20, nr. 11-12, ian.—febr. 1925, p. 145. Semnat. O.D.; sub titlul de mai sus, în: *ML*, 2, nr. 18, 14 mart. 1925, p. 4 (Efemeride); *Presa literară românească*. [Vol.] 2 (1901-1948). Ediție în două volume, note, bibliografie și indici de I. Hangiu. Cu o introducere de D. Micu. București, Editura pentru literatură, 1968, p. 101.

2. Recenzii, note, scrisori către redacție, interviuri, rapoarte la Academie

- 537 *Scrisori ale lui Mihail și Henrietta Eminescu. Colecțiunea Șaraga (Iași) 1893, VI + 138 pag.* În: *R cr-lit*, 1, nr. 6-7, iun.—iul. 1893, p. 324-328.
- 538 *George Coșbuc, „Balade și idile”.* În: *R cr-lit*, 1, nr. 8-9, aug.—sept. 1893, p. 400-415.
- 539 *Cîntarea despre începutul românilor de Ioan Teodorovici.* În: *R cr-lit*, 2, nr. 2, febr. 1894, p. 81-84.
Reproduce, cu lămuriri introductive, versurile lui I.T. găsite la biblioteca regală din Berlin, legate în broșură împreună cu o scrisoare a lui Șincai către Ioan de Lipszky.
- 540 *Gr. Alexandrescu. „Scriseri în versuri și proză” — București, 1893. 8°, 453 p.* În: *R cr-lit*, 2, nr. 4, apr. 1894, p. 174-177.
- 541 *Cărți și manuscrise vechi românești (în biblioteca lui B. Kopitar).* În: *R cr-lit*, 2, nr. 5-6, mai—iun. 1894, p. 258-259. Semnat O.D.
- 542 *Note asupra a trei manuscrise românești din Paris.* În: *R cr-lit*, 3, nr. 10-11, oct.—nov. 1895, p. 285-298; extras, [Iași, f.e.], 1895.
Mss. cuprinzând scrieri istorice și religioase din sec. XVII—XVIII.
- 543 *V. Mangra, „Cercetări literare istorice: I. Psaltirea diaconului Coresi tipărită la 1570 în Brașov; II. Rolul diaconilor din Moldova în cultura românilor din Transilvania în secolul al XVII-lea”.* București, 1896, în 8° mare, 29 p.
În: *R cr-lit*, 5, nr. 1, ian. 1897, p. 20-21 (Notițe critice). Semnat O.D.
- 544 *Biblioteca Academiei Române. Catalogul manuscrisurilor românești întocmit de Ioan Bianu, fascicula I, București, 1897, în 8° mare, 96 pag.* În: *R cr-lit*, 5, nr. 2, febr. 1897, p. 44 (Notițe critice). Semnat O.D.

- 545 *Literatura română în streinătate*. În: *RJ*, I, nr. 7, 9 dec. 1899, p. 1, 2; 2, nr. 48, 27 ian. 1900, p. 1.
 În nr. 7, despre vol. de versuri al Elenei Văcărescu, *Le rhapsode de la Dâmbovița*, apărut la Paris, în 1892.
 În nr. 48, se referă la art. lui N. Petrașcu, *Le mouvement littéraire et artistique en Roumanie*, publicat în *L'Humanité nouvelle* din 1 ian. 1900.
- 546 *I. Slavici, Vatra părăsită*. București, 1900; 173 pagini. În: *NRR*, vol. 1, nr. 4, 15 febr. 1900, p. 190—191 (Mișcarea literară și științifică). Semnat D.
- 547 *P. V. Haneș, „Literatura română modernă“*. București, 1904, în 8°, IV, 378 p. În: *RB*, 2, nr. 3—4, 1904, p. 69 (Dări de seamă).
- 548 *H. G. Lecca, „I.N.R.I.“, poemă biblică*. București, 1904, 86 pag. În: *VN*, I, 1 febr. 1905, p. 22—23 (Cărți nouă). Semnat O.D.
- 549 *Maria Cunțan, „Poezii“*, București, 1905, 136 pag. În: *VN*, I, nr. 1, 1 febr. 1905, p. 23—24 (Cărți nouă). Semnat O.D.
- 550 *N. Gane, „Păcate mărturisite“, Iași, 1904, 280 pag.* În: *VN*, I, nr. 2, 15 febr. 1905 p. 45—46 (Cărți nouă). Semnat O.D.
- 551 *Octavian Goga, „Poezii“, Budapesta, 1905, 126 pag.* În: *VN*, I, nr. 19, 1 nov. 1905, p. 455—456 (Cărți nouă).
 Atribuită lui Ov.D. de *Gazeta Transilvaniei* (vezi nr. 2029) și de Șerban Cioculescu, în: *Itinerer critic*. [Vol.] 2 (vezi nr. 1995), p. 283.
- 552 *Șt. O. Iosif, „Credințe“, poezii*. București, 1905 [notat greșit: 1906], 120 pag. În: *VN*, I, nr. 19, 1 nov. 1905, p. 454—455 (Cărți nouă).
 Atribuită lui Ov. D. de *Gazeta Transilvaniei* (vezi nr. 2029) și de *Fronța* (vezi nr. 2100).
- 553 *Ioan Agârbiceanu, „De la țară“, Budapesta, 1906, 154 pag.* În: *VN*, I, nr. 21, 1 dec. 1905, p. 507—508 (Cărți nouă).
 Atribuită lui Ov.D. de Șerban Cioculescu, în: *Itinerer critic*. [Vol.] 2 (vezi nr. 1995), p. 283.
- 554 *Gh. Silvan, „Pentru neatrănare (1877—78)“, roman războinic, Ploiești, 1906, cartea I: Valea lacrimilor, 136 pag.* În: *VN*, 2, nr. 3, 1 mart. 1906, p. 68—69 (Cărți nouă). Nesemnat [= Ov.D.].
- 555 *Mihail Eminescu, „Bogdan Dragoș“, dramă istorică inedită, (cu o precuvintare de Iuliu Dragomirescu), București, 1906, 83 pag.* În: *VN*, 2, nr. 17, 1 oct. 1906, p. 383 (Cărți nouă).
 Atribuită lui Ov.D. de Șerban Cioculescu, în: *Itinerer critic*. [Vol.] 2 (vezi nr. 1995), p. 284.
- 556 *Ioan Slavici, „Mara“, roman*. Buda Pesta, 1906, 388 pag. În: *VN*, 2, nr. 24, 15 ian. 1907, p. 555 (Cărți nouă).

- Atribuită lui Ov.D. de Mihail Dragomirescu, în: *Convorbiri* (vezi nr. 2040) și de T. Bugnariu, I. Domșa, D. Vatamaniuc, în: *Ioan Slavici 1848—1925. Bibliografie*. București, Editura enciclopedică română, 1973, p. 249, nr. 2894.
- 557 *J. Slavici*, „*Din bătrâni: Manea*“, București, 1906, 343 pag. În: *VN*, 3, nr. 2, 15 febr. 1907, p. 43 (Din mișcarea intelectuală).
Atribuită lui Ov.D. de Șerban Cioculescu, în: *Itinerar critic*. [Vol.] 2 (vezi nr. 1995), p. 284 și T. Bugnariu, I. Domșa, D. Vatamaniuc în: *Ioan Slavici 1848—1925. Bibliografie*. București, Editura Enciclopedică Română, 1973, p. 248.
- 558 *Șt. O. Iosif și D. Anghel*, „*Legenda funigeilor*“, poem dramatic, Iași, 1907, 59 pag. În: *VN*, 3, nr. 24, 15 ian. 1908, p. 533 (Din mișcarea intelectuală).
Atribuită lui Ov.D. de către Șt.O.I. și D.A. în nota lămuritoare ce precede poezia *Symbolism*, din vol. *Caleidoscopul lui A. Mirea*. Vol. 1, București, Minerva, Institut de Arte Grafice și Editură, 1908, p. 110.
- 559 *G. Ibrăileanu*, „*Spiritul critic în cultura românească*“, Iași, 1909, 267p. În: *VN*, 5, nr. 1, 15 febr. 1909, p. 18—19 (Din mișcarea intelectuală).
Atribuită lui Ov.D. de revista *Cultura română*, nr. 6—7, apr.—mai—iun. 1909, p. 174 (Revista revistelor).
- 560 *P. Cerna*, „*Poezii*“, București, 1909 [notat greșit: 1910], 172 pag. În: *VN*, 5, nr. 21, 15 dec. 1909, p. 434—436 (Din mișcarea intelectuală).
Identitatea autorului recenziei reiese din art. *Cind critica nu veghează*, publicat în *Vieța nouă* (vezi nr. 94).
- 561 *R. D. Rosetti*, „*Din Egipt*“, București, 1909, 256 pag. În: *VN*, 5, nr. 21, 15 dec. 1909, p. 434 (Din mișcarea intelectuală). Nesemnat [= Ov.D.?].
- 562 *Al. Stamatiad*, „*Din trîmbițe de aur*“, București, 104 pag. În: *VN*, 6, nr. 10, 1 iul. 1910, p. 198—199 (Din mișcarea intelectuală la noi și în străinătate). Nesemnat; *GH*, nr. 1—2, 1912, p. 24—25 (Notițe critice).
Semnătura apare în *GH*.
- 563 *D. Zamfirescu*, „*Metafizica cuvintelor și estetica literară*“, București, 34 pag. (extr. din *Anal. Acad. Rom.*). În: *VN*, 7, nr. 16, 1 oct. 1911, p. 310—311 (Din mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
Atribuită lui Ov.D. de Ioan Adam, în: *Duiliu Zamfirescu*. Antologie, studiu introductiv, tabel cronologic, note și bibliografie de... București, Editura Eminescu, 1976, p. 319.
- 564 [*Despre mișcarea nouă în literatura noastră*]. Convorbire cu d. Ovid Densusianu. Realizată de Mihail Cruceanu. În: *Fa*, 1, nr. 65, 6 ian. 1912, p. 1.
- 565 *Conferințele „Vieții noi*“. Convorbire cu D. profesor universitar Ovid Densusianu. Realizată de Miron Fulger. În: *Fa*, nr. 1, 24 febr. 1912, p. 2.

- 566 *M. Cruceanu*, „*Spre cetatea zorilor*“, 90 pag. În: *VN*, 8, nr. 8, 1 iun. 1912, p. 155—156 (Din mișcarea intelectuală la noi și în străinătate). Nesemnat [= Ov.D.?).
- 567 *Al. Macedonski*, „*Flori sacre*“, *București*, 148 pag. În: *VN*, 8, nr. 17, 16 oct. 1912, p. 314—315 (Din mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
Atribuită lui Ov.D. de T. Vianu în vol: *Studii de literatură română*. București, Editura Didactică și Pedagogică, 1965, p. 396.
- 568 *I. M. Rașcu*, „*Sub cupole de vis*“, *Iași*, 145 pag. În: *VN*, 9, nr. 4, 1 iun. 1913, p. 149—150 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
Atribuită lui Ov.D. de D. Murărașu în: *Istoria literaturii române* (vezi nr. 2186) p. 348.
- 569 *O. Goga*, „*Din umbra zidurilor*“, *București*, 171 pag. În: *VN*, 9, nr. 6—7, 1 aug.—1 sept. 1913, p. 243—244 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate). Nesemnat [= Ov.D.?).
- 570 *Două cărți de convingeri luminate. C. Damianovici: Artă și literatură — Preocupări culturale*. În: *VN*, nr. 10, 1 dec. 1914, p. 330—334.
- 571 *A. Cotruș*, „*Sărbătoarea morții*“, *Arad*, 62 pag. În: *VN*, 11, nr. 6—7, 1 aug.—1 sept. 1915, p. 216—217 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
Atribuită lui Ov.D. de G. Giuglea în vol. *În amintirea lui Ovid Densusianu* (extras) (vezi nr. 1488), p. 6, subsol.
- 572 *Maria Thoma Ionescu*, „*Flori de vis, flori de viață*“, *cu o prefață de Ovid Densusianu*; *București*, 75 pag. În: *VN*, 12, nr. 9, 1 nov. 1916, p. 270 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate). Nesemnat. [= Ov.D.?).
- 573 *G. Bacovia*, „*Plumb*“, *poezia, București*, 74 pag. În: *VN*, 12, nr. 1, 1 mart. 1916, p. 33—34 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
Atribuită lui Ov.D. de Eugen Simion, în vol. *De la T. Maiorescu la G. Călinescu*. Antologia criticilor români. Întocmită de... [Vol.] 1. București, Editura Eminescu, 1971, p. 331—333.
- 574 *G. Topirceanu*, „*Amintiri din luptele de la Turtucaia*“, *București; ed. libr. Alcalay*; 102 pag. În: *VN*, 14, nr. 1—11, 1 mart. 1918—1 ian. 1919, p. 75 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
Atribuită lui Ov.D. de Demostene Botez, în *Însemnări literare* (vezi nr. 2126).
- 575 *L. Blaga*, „*Poemele luminii*“, *Sibiu; Biroul de imprimare „Costnzeana*“. În: *VN*, 15, nr. 1—4, 1 mart.—1 iun. 1919, p. 44—45. (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
Recenzia la vol. *Pașii profetului* (vezi nr. 576) îl indică drept autor pe Ov.D.
- 576 *L. Blaga*, „*Pașii profetului*“, *Cluj; ed. Ardealului*“. În: *VN*, 17, nr. 1—2, 1 mart.—1 apr. 1921, p. 36—38 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).

- Recenzia atribuită lui Ov.D. de D. Murărașu în *Istoria literaturii române* (vezi nr. 2186), p. 398 și de Eug. Simion în vol. *De la T. Maiorescu la G. Călinescu. Antologia criticilor români. Întocmită de...* [Vol.] 1. București, Editura Eminescu, 1971, p. 341—344.
- 577 [*Moartea colaboratorului D. V. Teodorescu*]. În: *VN*, 17, nr. 10—12, 1 dec. 1921—1 febr. 1922, p. 235 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate). Semnat O.D.
- 578 [*L. Blaga, „Zamolxe, mister păgîn” (Cluj, ed. inst. de arte grafice „Ardealul”)*]. În: *VN*, 18, nr. 1—2, 1 mart.—1 apr. 1922, p. 35—36 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate). Nesemnat [= Ov.D.?).
- 579 [*Cugetul românesc*]. În: *VN*, 18, nr. 1—2, 1 mart.—1 apr. 1922, p. 36—37 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate). Nesemnat [= Ov.D.?).
Notă la apariția primului număr al revistei.
- 580 *G. Gregorian, „Poezii”; București; ed. „Casei Școalelor”*. În: *VN*, 18, nr. 3—4, mai—iun. 1922, p. 70—71 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate). Atribuită lui Ov.D. de D. Murărașu, în *Istoria literaturii române* (vezi nr. 2186), p. 398.
- 581 *Anuarul Societății literare „Gr. Alexandrescu” a elevilor de curs superior din liceul „Unirea”, nr. 3; Focșani, Inst. de arte grafice „Tiparul Putnei”*. În: *VN*, 18, nr. 12, 1 febr. 1923, p. 226—227 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate). Semnat O.D.
- 582 *L. Rebreanu, „Pădurea spinzuraților”; București, „Cartea românească”*. În: *VN*, 18, nr. 12, 1 febr. 1923, p. 226 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate). Semnat O.D.
- 583 *P. Istrati, „Kyra Kyralina”; Paris, F. Rieder*. În: *VN*, 20, nr. 6—7, aug.—sept. 1924, p. 106 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
Atribuită lui Ov.D. de revista *Mișcarea literară* (vezi nr. 2144) și de revista *Datina* (vezi nr. 2145).
- 584 [*Scrisoare către redacție*]. În: *VL*, 1, nr. 17, 12 iun. 1926, p. 4; sub titlul *O scrisoare a d-lui O. Densusianu*, în: *UL*, 42, nr. 24, 13 iun. 1926, p. 9.
Răspuns la interviul acordat rev. de G. Brăescu la 20 mai.
- 585 * * * *În jurul desființării Institutului de literatură. Ce ne spune d. profesor Ovid Densusianu*. În: *Cuc*, 3, nr. 624, 29 nov. 1926, p. 3 (Probleme culturale).
Neagă activitatea *Institutului*, considerat inutil, ieșit numai „din cădelnița politicii”.
- 586 [*A. Toma, „Poezii”*]. În: *AAR*, T. 48, 1927—1928, p. 190 (Ședința din 1 iun. 1928).

Raportul, citit de O. Goga, recomandă poeziile lui A. Toma pentru o parte a premiului I. Heliade Rădulescu.

- 587 *[Scrisoare către redacție]*. În: *VL*, 3, nr. 81—82, 7 apr.—5 mai 1928, p. 4. Răspuns la unele afirmații făcute de Elena Farago, într-un interviu acordat rev. în nr. 80, 31 mart. 1928, p. 1—2.
- 588 *[Raport la Academie]*. În: *AAR*, T. 52, 1931—1932, p. 312—314 (Ședința din 28 mai 1932).

Recomandă pentru Marele premiu Hamangiu ms. avind ca motto „Singularitate senină ca luna mării seara“ și cuprinzind traduceri în fr. din poeziile lui M. Eminescu.

III. ALTE LITERATURI

a. VOLUME

- 589 *Un essai de résurrection littéraire*. Paris, Émile Bouillon, 1899, 30 p. Încercările de reînviere a vechii epeei franceze. Insistă asupra ciclului Guillaume d'Orange.
- 590 *Literatura nouă la popoarele romanice*. Partea 1—2. [București, 1915—1916]. Partea 1: 421 p. [rezumată de Const. T. Stoika], partea a 2-a: 223 p. (Litografiat); fragm., în: *VN*, 10, nr. 11, 1 ian. 1915, p. 350—355; nr. 12, 1 febr. 1915, p. 375—380; *II*, nr. 1, 1 mart. 1915, p. 20—25; nr. 11, 1 ian. 1916, p. 325—332 (cu titlul *Literatura contemplativilor*); un fragm., sub titlul *Franța și celelalte țări latine în mișcarea nouă literară*, în: *Po*, I, nr. 3, 1 mart. 1915, p. 1—3. Partea 1 apare cu titlul *Sufletul latin și literatura nouă*. Vol. 1—2. București, Editura „Casei Școalelor“, 1922. Vol. 1: X + 143 p.; vol. 2: 141 p.; un fragm., în versiune fr., sub titlul *Le rêve et la réalité dans la littérature contemporaine*, în: *PB*, I, nr. 10, ian. 1923, p. 8—10; un fragm. din cap. *Poezia orașelor* în: *Național și universal*. Studii introductiv și antologie de Pompiliu Marcea. București, Editura Eminescu, 1975, p. 48—51 (vezi și nr. 458).
- 591 *Dante și latinitatea*. București, Editura „Ancora“, Alcalay & Calafeteanu, 1921, VIII + 63 p.
- 592 *Originea poeziei trubadurilor*. București, Tipografiile române unite, [1923], 179 p.
Curs de filologie romanică, ținut în 1922—1923, editat de D. Theodorescu.
- 593 *Directive de azi în literaturile romanice*. Craiova, Lito. Ramuri, 1924, 226 p. (Litografiat).
Curs de filologie romanică ținut în 1924 și editat, în rezumat, de D. Theodorescu.

b. ÎN PERIODICE

- 594 *Hippolyte Taine*. În: *R cr-lit*, I, nr. 4, apr. 1893, p. 188—192.
Necrolog.
- 595 *Decadență?* În: *VN*, I, nr. 4, 15 mart. 1905, p. 73—78; *Fa*, nr. 8, 13 apr. 1912, p. 1—2.
În apărarea poeziei franceze noi.
- 596 *Din literaturile streine. Un poet evocator: J. M. de Hérédia*. În: *VN*, I, nr. 19, 1 nov. 1905, p. 443—447.
- 597 *Din literaturile străine. Părerii asupra literaturii contemporane*. În: *VN*, I, nr. 21, 1 dec. 1905, p. 495—499.
Literatura fr.
- 598 *Henrik Ibsen poet*. În: *VN*, 2, nr. 9, 1 iun. 1906, p. 195—198; *Prez*, 2, nr. 341, 3 iun. 1906, p. 2.
- 599 *Henri de Régnier*. În: *VN*, 2, nr. 15—16, 1—15 sept. 1906, p. 321—336; nr. 18, 15 oct. 1906, p. 386—397; nr. 21, 1 dec. 1906, p. 461—465; fragm., în vol.: Augustin Z.N. Pop. *Ovid Densusianu*. Fișier. Deva, [f.e.], 1973, p. 71.
- 600 *Giosué Carducci*. În: *VN*, 2, nr. 3, 1 mart. 1907, p. 60—65; fragm., în: *Ro*, 3, nr. 3—4—5, mart.—apr.—mai 1923, p. 18—19.
- 601 *Émile Verhaeren*. În: *VN*, 3, nr. 14—15, 15 aug.—1 sept. 1907, p. 308—319; nr. 16, 15 sept. 1907, p. 343—351; nr. 18, 15 oct. 1907, p. 389—397.
- 602 *Giulio Orsini (Domenico Gnoli)*. În: *VN*, 2, nr. 20, 15 nov. 1907, p. 431—439; nr. 21, 1 dec. 1907, p. 451—455.
- 603 *A. C. Swinburne*. În: *VN*, 5, nr. 5, 15 apr. 1909, p. 81—84; nr. 6, 1 mai 1909, p. 101—104.
- 604 *Stuart Merrill*. În: *VN*, 5, nr. 13—14, 15 aug.—1 sept. 1909, p. 253—261; nr. 15, 15 sept. 1909, p. 293—296.
- 605 *Semne de transformare a romanului*. În: *VN*, 6, nr. 13—14, 15 aug.—1 sept. 1910, p. 241—247; nr. 15, 15 sept. 1910, p. 281—286.
În nr. 13—14, ref. la vol. *La porte étroite* de André Gide; în nr. 15, la vol. *Le trust* de Paul Adam.
- 606 *Scrisoare deschisă d-lui Director al teatrelor*. În: *Ad*, 28, nr. 7619, 23 nov. 1910, p. 3.
Ov.D. protestează împotriva publicării cu omisiuni și schimbări a traducerii sale, *Judecătorul din Zalamea* (vezi nr. 766).

- 607 *Francesco Chiesa*. În: *VN*, 7, nr. 13—15, 15 aug.—15 sept. 1911, p. 241—253.
- 608 *Idealismul nou în literatura germană* (vezi nr. 2085, 2088—2091). Conferință rostită la 27 febr. 1912. Deschide al treilea ciclu de conferințe organizat de *Vieța nouă*.
- 609 *Titu Dinu-Pompiliu Păltănea: „Comediile lui Plaut”*. Traducere din lăti-nește. În: *Fa*, nr. 3, 9 mart. 1912, p. 3. Semnat O.D.
- 610 *Poezii germani contemporani* (vezi nr. 2085, 2096). Conferință rostită în apr. 1912. Încheie cel de al treilea ciclu de conferințe organizat de *Vieța nouă*.
- 611 *Giovanni Pascoli*. În: *VN*, 8, nr. 5, 16 apr. 1912, p. 85—90; nr. 6, 1 mai 1912, p. 103—106; nr. 9, 16 iun. 1912, p. 158—161; nr. 11, 16 iul. 1912, p. 198—205.
- 612 *Un poet al Americii spaniole: José Santos Chocano*. În: *VN*, 8, nr. 12—13, 1—16 aug. 1912, p. 213—221; nr. 17, 16 oct. 1912, p. 300—304; nr. 19, 16 nov. 1912, p. 337—341.
- 613 *Charles van Lerberghe*. În: *VN*, 9, nr. 4, 1 iun. 1913, p. 121—127; nr. 6—7, 1 aug.—1 sept. 1913, p. 233—240.
- 614 *Cine se crede autorizat să vorbească de simbolism*. În: *VN*, 12, nr. 10—12, 1 dec. 1916—1 febr. 1917, p. 313 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate). Semnat O.D.
Replcă ziarului *Neamul românesc* ref. la Émile Verhaeren.
Titlul apare numai în sumarul anual.
- 615 *Un scriitor rus în luptă cu rătăcirile ale compatrioților săi: P. Čadaev*. În: *VN*, 13, nr. 1—10, mart.—dec. 1917, p. 84—96.
- 616 *[Receptarea lui Ém. Verhaeren la noi]*. În: *VN*, 16, nr. 11—12, 1 ian.—1 febr. 1921, p. 248—249. Semnat O.D.
- 617 *Geniul creator al lui Dante*. În: *VN*, 17, nr. 4—5, 1 iun.—1 iul. 1921, p. 77—89.
- 618 *Geniul critic al lui Dante*. În: *VN*, 17, nr. 4—5, 1 iun.—1 iul. 1921, p. 99—103.
- 619 *Viziunea latină în opera lui Dante*. În: *VN*, 17, nr. 4—5, 1 iun.—1 iul. 1921, p. 116—123.
- 620 *Scrisori ale lui Arturo Graf [către G. L. Frollo]*. În: *VN*, 20, nr. 3—5, mai—iul. 1924, p. 56—64.
Editate de Ov.D. cu un scurt comentariu.

D. LITERATURĂ

I. POEZIE

a. SCRIERI ORIGINALE

1. Volume de autor

- 621 *Limanuri albe*. București, Editura Vieței nouă, 1912, 149 p.
Cuprins: *În primăvara gândurilor; Dă zilelor aripi de aur; Când morții sînt așa departe...; Nimeni...; Coboară corbii...; Mirare; Veghează triste crizanteme; O, crușă-ți lacrimile; Cascadele iarăși mă cheamă; În cale crinii...; Uitărea cînd vine; Better far off...; Umbre; În paza stelelor rănti; Învîgătorul învins; Ver sacrum; Din simfonia nopții; Cînd toamna coboară; Lumini pe mlaștini; Calea robilor; Trecutul sfîrșinat se cerne; Celei mai scumpe umbre; Suflul răzleț; Moartea profetului; Era „nebunul”...; Cei printre noi și veșnic departe (I—III); Solii depărtărilor (I—III); Lumini de fulger (I—XII); În ostrovul de visuri; Per aspera.*
- 622 *Heroica*. București, Editura Vieței nouă, 1918, 109 p.
Poem în 18 părți.
- 623 *Sub stîncă vremii*. București, Editura Vieței nouă, 1919, 98 p.
Cuprins: *Robiți trecutului; Doina; Satul; Cetățuia; Schitul; Cuvinte de bătrîn; Buciumul; Crivățul; Codrul; Cîntecul pribeagului; Alion Ciobanul; Cei fără stea; Ca un mort; Cosașii; La răspletia neagră; „Pe casa noastră-i numai umbră”; Spre luminosul miine.*
Poezia *Doina* a fost ulterior introdusă de J. Hušková-Flajšhansová în volumul său antologic în limba cehă, *Moderní básnictví rumunské* (vezi nr. 478), p. 76—77.
- 624 *Salba clipelor*. București, Editura Vieței nouă, 1921, 70 p.
Cuprinde 66 de catrene fără titlu*: *Călători prin lume sintem; Deasupra celor șapte taine; Schimbare veșnică e rostul; Să simți în fiecare clipă; Simțirea — valuri în furtună; Amurg. Din timp se-ntoarce-o turmă; O, pacea care-adoarme gîndul; Să credem că moartea-i; La veșnice-ntrebări; Un nu de-alteea ori e crud; Alteea veacuri de cuvinte; De suflete din peșteri și-astăzi; Unde-i mina să v-arunce; Magi poate undeva stau; Iconostas. O rază albă; Rai și iad — cuvinte-n care; De multe ori am înulnit; Iubirea; suflet pentru suflet; Iubire, răsărit de visuri; Chip-neted și mereu același; Aria: cîntecul vieții; Liman cu-ntezăriri de vis; Pe timpul în belșug de flori; Zbor de fluturi, zbor de vulturi; Durerea sufletu-l ascute; Cărturăria și știința; Încăpă-*

* Pentru identificare, cităm primul vers al fiecărui catren.

tura: cultul slovei; Un chin, când gândurile-aleargă; Spune-i celui increzut; Un cocostre își oglindea; Gînduri care mor în umbră; Pribege și mărunte gînduri: Noi și alții — toți aceia; "Departa" și "aproape" — toate; Priviri înmărmurite; Din nesfîrșit de nebuloase; Poruncă pașilor dă gîndul; Puteri ce plîng, puteri ce cîntă; O, suflelele-n care, azi ca ieri; „Deșărtăciuni, deșărtăciuni”; Odată lutul își rîdea; Dar pe care, ușuratici; Tinerețe vestejită; Lespezi albe, lespezi negre; De-ar fi alții vulcani în lume; Surori ale luminii; Acum — iluzie, mulțumire; Voi care v-ați oprit viața; Visăm cu toții-o fericire; De ce alțița oare stau; Sub giulgiul uitării de n-am îngropa; Un chip pierdut în depărtare; Cuvinte scumpe, răsărite; Nu vă opriți prea mult; Prietenia vie; Nu lua în seamă pe aceia; Trestii. Clătînări. Și una; Sînt ochi ca marea, cum sînt alții; Păcat de vreme să-i cunoașteți; Iertare risipită; Pe toți învăluindu-i; Pe unde binele așteaptă; De cîte ori nu ți se-ntmplă; Vă tînguți că lumea-i astăzi; Anii; Străluciri și umbre; Între ce a fost odată.

- 625 *Raze peste lespezi.* Paris, București, Librăria D. D'Arthez-Vieaja nouă, 1924, 89 p.

Cuprins: Glasurile vieții; Peste innegurări; Cînd ieri; Prin grădinile tăcerii; Sub bolțile dezamăgirii; Tainele clipelor; Pelerinii triști ai nopții; În umbra amintirii de-o noapte instelată; Aripă rătăcite; Urna amintirii; Printre tragice fantome; Cea mai tristă primăvară; Cînd mă voi întoarce; Zori și amurguri; Dincolo de stăpînirile sufletului; Departe de proșanări; Scorburile; Mausoleul; Corturile negre; Corabia deșărtăciunilor; Fericirii înșelărilor; Sibi ludos; Spre aceleași tărîmuri; Sub lampa luminînd garoafe (I—IV); Călătorii nevăzutului (I—III); Adagio (I—III).

- 626 *În zorile vieții.* București, Socec & Co., 1925, 44 p.

Cuprinde: Rugăciune de seară; Rugăciune de dimineață; Păpușile; La școală; Gînduri uitate; Cărțile; Sfaturile; Întoarcerea la școală; Rime și teoreme; Primăvara; Priveliști senine; Minciuna și adevărul; Luminile sufletului; Tara noastră; Darul pentru toți.

2. În antologii

- 627 Pillat, Ion și Panaitescu-Perpessicjuș, D. *Antologia poezilor de azi.* Vol. 1. [București, Ediția Cartea Românească], 1925, p. 167—177.

Cuprinde: Cînd morții sînt așa departe; Solii depărtărilor (III); Satul; La răspîntia neagră, Alion Ciobanul; Salba clipelor (VI, XXVI, XXVII, XXXI, XLI, LII); Tainele clipelor; Scorburile; Călătorii nevăzutului (III). Poeziile sînt precedate de o notă bibliografică, p. 167—169.

- 628 Bote, Lidja. *Antologia poeziei simboliste românești.* Ediție și prefață de... [București], Ediția pentru Literatură, 1968, p. 99—111.

Cuprinde: Cînd morții sînt așa departe...; Solii depărtărilor (III); Heroica (I, III); Cîntecul pribeagului; Cei fără stea; Salba clipelor (II, VI, XVII, XLIV); Scorburile; Călătorii nevăzutului (III). Poeziile sînt precedate de o notă bibliografică.

- 629 Colorjan, Al. *Poezi de la „Vieața nouă“*. [Ed. întocmită în 1939 și revăzută de... în 1966]. Studiu introductiv de Dumitru Micu. București, Editura pentru Literatură, 1968, p. 5—45.
Cuprinde: *Per aspera*; *În primăvara gîndurilor*; *Coboară corbii*; *Lumini de fulger* (VI, XI); *Solii depărtărilor* (I); *Carpații*; *Heroica* (VII, VIII); *Doina*; *Satul*; *Ca un mort*; *Cîntecul pribeagului*; *La răspîntia neagră*; *Alion Ciobanul*; *Cosașii*; *În umbra amintirilor de-o noapte instelată*; *Cea mai tristă primăvară*; *Sub lampa luminind garoafe*; *Călătorii nevăzutului*; *Adagio* (I, III); *Tainele clipelor*; *Spre luminosul miine*.
Poeziile sînt precedate de o notă bibliografică.
- 630 Piru, Al. și Șerb, Ioan. *Poezia română clasică (de la Dosoftei la Octavian Goga)*. Vol. III. De la Macedonski la Octavian Goga. Ediție îngrijită de... București, Editura Minerva, 1970, p. 318—331. (Biblioteca pentru toți, 558).
Cuprinde: *Calea robilor*; *Moartea profetului*; *Per aspera*; *Alion Ciobanul*; *La răspîntia neagră*; *Heroica* (fragm. II, XIII); *Glasurele vieții*; *Tainele clipelor*.
- 631 Manolescu, Florin. *Poezia criticilor*. București, Editura Eminescu, 1971, p. 141—149.
Cuprinde: *Coboară corbii*; *În cale crinii*; *Heroica* (fragm. *Uzinele-și răsfrîng pe cer tristețea*); *Prin grădinile tăcerii*; *Dincolo de stăpînirile sufletului*.
Poeziile sînt precedate de o notă bibliografică.
- 632 Piru, Al. și Șerb, Ioan. *Poezia română clasică (de la Dosoftei la Octavian Goga)* (vezi nr. 630). Ed. II, revăzută și adăugită, 1976, p. 343—356.
Cuprinde aceleași titluri ca ed. I.

3. În periodice

- 633 *Animae fragmenta*. În: *Lu I, 1*, nr. 11, 1891/1892, p. 328.
- 634 *Coardele inimii noastre*. În: *Arh*, 4, nr. 7—8, iul.—aug. 1893, p. 410.
- 635 *În octombrie*. În: *Arh*, 6, nr. 7—8, iul.—aug. 1893, p. 411.
- 636 *O sărutare rece*. În: *Arh*, 4, nr. 7—8, iul.—aug. 1893, p. 410—411.
- 637 *Taina munților*. În: *R cr-lit*, 1, nr. 6—7, iun.—iul. 1893, p. 318.
- 638 *Credința*. În: *R cr-lit*, 1, nr. 5, mai 1893, p. 329.
- 639 *Crucea creștinismului*. În: *R cr-lit*, 1, nr. 5, mai 1893, p. 239.
- 640 *Luceafărul*. În: *R cr-lit*, 1, nr. 12, dec. 1893, p. 549—550.
- 641 *Adevăr și credință*. În: *R cr-lit*, 2, nr. 10, oct. 1894, p. 419.
- 642 *Preoți ai oamenilor mari*. În: *R cr-lit*, 3, nr. 10-11, oct.—nov. 1895, p. 314.

- 643 *Pesimiștilor*. În: *R cr-lit*, 5, nr. 1, ian. 1897, p. 29—31.
- 644 *Pe „Cimpul libertății“*. În: *C Lib*, număr unic, 3 mai 1898, p. 2; *Trib S*, 15, nr. 98, 6/18 mai 1898, p. 394 (Foiața „Tribunei“).
- 645 *Per aspera*. În: *VN*, I, nr. 7, 1 mai 1905, p. 151—153. Semnat Ervin; *Fa*, nr. 8, 13 apr. 1912, p. 12; *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 137—143; *Poezia română clasică (de la Dosoftei la Octavian Goga)* (vezi nr. 630), p. 320—323; Ed. II revăzută și adăugită (vezi nr. 632), p. 345—348.
- 646 *În paza stelelor rămii*. În: *VN*, I, nr. 9, 1 iun. 1905, p. 197—198. Semnat Ervin; *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 35—37.
- 647 *Învingătorul învins*. În: *VN*, I, nr. 12, 15 iul. 1905, p. 269—270. Semnat Ervin; *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 38—40.
- 648 *Aurul vremii*. În: *VN*, I, nr. 19, 1 nov. 1905, p. 436. Semnat Ervin.
- 649 *În cale crinii...* În: *VN*, I, nr. 19, 1 nov. 1905, p. 437. Semnat Ervin; *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 27—28.
- 650 *Calea robilor*. În: *VN*, I, nr. 20, 15 nov. 1905, p. 470. Semnat Ervin; *Limanuri albe* (vezi nr. 621), nr. 53—54; *Poezia română clasică (de la Dosoftei la Octavian Goga)* (vezi nr. 630), p. 318—319, Ed. II revăzută și adăugită (vezi nr. 632) p. 343—344.
- 651 *Labentia templi*. În: *VN*, I, nr. 22, 15 dec. 1905, p. 512—513. Semnat Ervin.
- 652 *Uitarea*. În: *VN*, I, nr. 22, 15 dec. 1905, p. 513—514. Semnat Ervin; sub titlul *Cînd morții sînt așa departe*, în *Limanuri albe* (vezi nr. 261), p. 13—14.
- 653 *Rugăciunea lui Crateas corăbierul*. În: *VN*, 2, 1 febr. 1906, p. 5. Semnat Ervin.
- 654 *Ca un mort*. În: *VN*, 2, nr. 3, 1 mart. 1906, p. 59—60. Semnat Ervin; *Sub stîlca vremii* (vezi nr. 623), p. 71—73.
- 655 *Sibi ludos*. În: *VN*, 2, nr. 6, 15 apr. 1906, p. 125. Semnat Ervin; *Raze peste lespezi* (vezi nr. 625), p. 54—55.
- 656 *Din simfonia nopții*. În: *VN*, 2, nr. 8, 15 mai 1906, p. 173—174. Semnat Ervin; *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 45—47.
- 657 *Resignare*. În: *VN*, 2, nr. 10, 15 iun. 1906, p. 223—224. Semnat Ervin; sub titlul *Suflet răzleț*, în: *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 59—61.
- 658 *În pacea umbrelor*. În: *VN*, 2, nr. 12, 15 iul. 1906, p. 264. Semnat Ervin; sub titlul *Umbre*, în: *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 33—34.

- 659 *Lumini de fulger*. În: *VN*, 2, nr. 15-16, 1-15 sept. 1906, p. 344-346; nr. 18, 15 oct. 1906, p. 400; nr. 22, 15 dec. 1906, p. 498; nr. 24, 15 jan. 1907, p. 573-574; 3, nr. 4, 15 mart. 1907, p. 76; nr. 8, 15 mai 1907, p. 170-171; nr. 11, 1 iul. 1907, p. 241-242; nr. 16, 15 sept. 1907, p. 353-354; nr. 17, 1 oct. 1907, p. 373-375; nr. 22, 15 dec. 1907, p. 475-477. Semnat Ervin; *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 89-122; fragm., în grupajul *Imperialismul în artă*, în: *SE*, I, nr. 3, sept. 1913, p. 14.
- 660 *Istar*. În: *VN*, 3, nr. 2, 15 febr. 1907, p. 29-30. Semnat Ervin.
- 661 *Ver sacrum*. În: *VN*, 3, nr. 6, 15 apr. 1907, p. 123-124. Semnat Ervin; *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 41-44.
- 662 *Cintăreților întirziați*. În: *VN*, 3, nr. 9, 1 iun. 1907, p. 193-194. Semnat Ervin.
- 663 *Era „nebului”*. În: *VN*, 3, nr. 13, 1 aug. 1907, p. 294-295. Semnat Ervin; *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 65-67.
- 664 *Sint șapte morminte departe*. În: *VN*, 3, nr. 19, 1 nov. 1907, p. 418-419. Semnat Ervin.
- 665 *Mirare*. În: *VN*, 3, nr. 23, 1 ian. 1908, p. 502. Semnat Ervin; *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 19-20.
- 666 *O, cruță-ți lacrimile*. În: *VN*, 3, nr. 23, 1 ian. 1908, p. 503. Semnat Ervin; *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 23-24.
- 667 *Celei mai scumpe umbre*. În: *VN*, 3, nr. 24, 15 ian. 1908, p. 520-521. Semnat Ervin; *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 57-58.
- 668 *Visurile*. În: *VN*, 4, nr. 2, 1 mart. 1908, p. 28-29. Semnat Ervin.
- 669 *Glasul celui de departe*. În: *VN*, 4, nr. 4, 1 apr. 1908, p. 73-75. Semnat Ervin.
- 670 *Privește*. În: *VN*, 4, nr. 5, 15 apr. 1908, p. 89. Semnat Ervin.
- 671 *Cei printre noi și veșnic departe*. În: *VN*, 4, nr. 6, 1 mai 1908, p. 105-106; nr. 11, 15 iul. 1908, p. 205-206; nr. 14, 1 sept. 1908, p. 265-266. Semnat Ervin; *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 69-77; fragm. în grupajul *Imperialismul în artă*, în: *SE*, I, nr. 3, sept. 1913, p. 15.
- 672 *Presimțire*. În: *VN*, 4, nr. 8, 1 iun. 1908, p. 145. Semnat Ervin.
- 673 *Rugăciune*. În: *VN*, 4, nr. 11, 15 iul. 1908, p. 206. Semnat Ervin; sub titlul *Dă zilelor aripi de aur*, în: *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 11-12.
- 674 *Nimeni*. În: *VN*, 4, nr. 12, 1 aug. 1908, p. 225-226. Semnat Ervin; *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 15-16.

- 675 *Zimbind ispitei*. În: *VN*, 4, nr. 17, 15 oct. 1908, p. 329—330. Semnat Ervin.
- 676 *Veghează triste crizanteme*. În: *VN*, 4, nr. 18, 1 nov. 1908, p. 349. Semnat Ervin; *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 21—22.
- 677 *Pe aripile uitării*. În: *VN*, 4, nr. 21, 15 dec. 1908, p. 417. Semnat Ervin.
- 678 *Better far off...* În: *VN*, 4, nr. 23, 15 ian. 1908, p. 454. Semnat Ervin; *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 31—32.
- 679 *Cel din urmă*. În: *VN*, 4, nr. 24, 1 febr. 1909, p. 480. Semnat Ervin.
- 680 *În ostrovul de visuri*. În: *VN*, 5, nr. 2, 1 mart. 1909, p. 21—26. Semnat Ervin; *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 123—125.
- 681 *Din amurg în zori*. În: *VN*, 5, nr. 4, 1 apr. 1909, p. 61—62; nr. 7, 15 mai 1909, p. 130—131; nr. 10, 1 iul. 1909, p. 193—194; nr. 15, 15 sept. 1909, p. 297—298; nr. 22, 1 ian. 1910, p. 437—438; 6, nr. 6, 1 mai 1910, p. 101—102; nr. 16, 1 oct. 1910, p. 312—313. Semnat Ervin.
- 682 *Cel așteptat*. În: *VN*, 5, nr. 12, 1 aug. 1909, p. 233—234. Semnat Ervin.
- 683 *Doloris saza*. În: *VN*, 5, nr. 18, 1 nov. 1909, p. 357—359. Semnat Ervin.
- 684 *Glasul marmurei*. În: *VN*, 6, nr. 1, 15 febr. 1910, p. 1—3. Semnat Ervin.
- 685 *In profundis*. În: *VN*, 6, nr. 9, 15 iun. 1910, p. 161—162. Semnat Ervin.
- 686 *Flori moarte*. În: *VN*, 6, nr. 12, 1 aug. 1910, p. 229—230. Semnat Ervin.
- 687 *Cînd toamna coboară*. În: *VN*, 6, nr. 15, 15 sept. 1910, p. 292—293. Semnat Ervin; *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 48—49.
- 688 *Moartea profetului*. În: *VN*, 6, nr. 19, 15 nov. 1910, p. 361—362. Semnat Ervin; *Fa*, I, nr. 3, 9 mart. 1912, p. 1. Semnat Ervin; *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 62—64 *Poezia clasică (de la Dosoftei la Octavian Goga)* (vezi nr. 630, p. 319—320); Ed. II revăzută și adăugită (vezi nr. 632), p. 344—345; versiune fr., sub titlul *La mort du prophete*, în: *R roum*, I, t. 1, nr. 4, 5—18 apr. 1912, p. 97—98.
- 689 *Lumini pe mlaștini*. În: *VN*, 7, nr. 1, 15 febr. 1911, p. 1—2. Semnat Ervin; *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 50—52; versiune fr., sub titlul *Des lumières sur les mares*, în: *R roum*, I, t. 2, nr. 3, (13), 5—18 oct. 1912, p. 69—70. Semnat Ervin.
- 690 *Solii depărtărilor*. În: *VN*, 7, nr. 5, 1 apr. 1911, p. 86—87; nr. 8, 1 iun. 1911, p. 141—142; nr. 18, 1 nov. 1911, p. 333—334. Semnat Ervin; *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 79—88; *Fragm.*, în *Fa*, nr. 1, 24 febr. 1912, p. 3; *fragm.*, în grupajul *Imperialismul în artă*, în: *SE*, I, nr. 3, sept. 1913, p. 14—15.

- 691 *Cărarea noastră tot mai albă...* În: *VN*, 7, nr. 9, 15 iun. 1911, p. 165. Semnat Ervin; cu titlul *În primăvara gindurilor*, în: *Limanuri albe* (vezi nr. 625), p. 9—10.
- 692 *Coboară corbii.* În: *VN*, 7, nr. 12, 1 aug. 1911, p. 225. Semnat Ervin; *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 17—18, *Ep A*, 2, nr. 13, 24 iun. 1923, p. 190.
- 693 *Pelerinii triști ai nopții.* În: *VN*, 7, nr. 16, 1 oct. 1911, p. 293—294. Semnat Ervin; *Fa*, nr. 9, 20 apr. 1912, p. 2; *Raze peste lespezi* (vezi nr. 625), p. 21—23.
- 694 *Trecutul sfărmat se cerne.* În: *VN*, 7, nr. 22, 1 jan. 1912, p. 416—417. Semnat Ervin; *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 55—56.
- 695 *Uitarea cînd vine.* În: *VN*, 7, nr. 24, 1 febr. 1912, p. 453—454. Semnat Ervin; *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 29—30.
- 696 *Buciumul.* În: *VN*, 8, nr. 3, 16 mart. 1912, p. 44—45. Semnat Ervin; *Sub stîncă vremii* (vezi nr. 623), p. 39—40.
- 697 *Schitul.* În: *VN*, 8, nr. 7, 16 mai 1912, p. 126—127. Semnat Ervin; *Sub stîncă vremii* (vezi nr. 623), p. 29—31.
- 698 *Palatele primăverii.* În: *VN*, 8, nr. 8, 1 iun. 1912, p. 137—138. Semnat Ervin.
- 699 *Cascadele iarăși mă cheamă.* În: *VN*, 8, nr. 11, 16 iul. 1912, p. 197. Semnat Ervin; *Limanuri albe* (vezi nr. 621), p. 25—26.
- 700 *Glasurile vieții.* În: *VN*, 8, nr. 14—16, 1 sept.—1 oct. 1912, p. 274—275. Semnat Ervin; *Raze peste lespezi* (vezi nr. 625), p. 9—10; *Poezia română clasică (de la Dosoftei la Octavian Goga)* (vezi nr. 630), p. 330; Ed. II revăzută și adăugită (vezi nr. 632), p. 354—355.
- 701 *Satul.* În: *VN*, 8, nr. 18, 1 nov. 1912, p. 328—329. Semnat Ervin; versiune fr., sub titlul *Le village*, în: *R roum*, I, t. II, nr. 6 (16), 20 nov.—3 dec. 1912, p. 164. Semnat Ervin; versiune magh., sub titlul *A falu* de R. Berde Maria, în: *El*, 47, nr. 88, 19 apr. 1926, p. 10.
- 702 *Zadarnica chemare.* În: *VN*, 8, nr. 21, 16 dec. 1912, p. 380—381. Semnat Ervin; *Sub stîncă vremii* (vezi nr. 623), p. 19—21.
- 703 *Tainele clipelor.* În: *VN*, 9, nr. 1, 1 mart. 1913, p. 1—2. Semnat Ervin; *Raze peste lespezi* (vezi nr. 625), p. 19—20; sub titlul *Taina clipelor*, în *ML*, 2, nr. 16, 28 febr. 1925, p. 2 (Pagini alese); *Poezia română clasică (de la Dosoftei la Octavian Goga)* (vezi nr. 630), p. 331; Ed. II revăzută și adăugită (vezi nr. 632), p. 335—336; versiune cehă sub titlul *Tajemstvi okamáiku*, de J. Hušková-Flajšhansová (vezi nr. 478), p. 78—79.
- 704 *În umbra amintirii de-o noapte instelată.* În: *VN*, 9, nr. 3, 1 mai 1913, p. 91—94. Semnat Ervin; *Raze peste lespezi* (vezi nr. 625), p. 24—26.

- 705 *Adagio*. În: *VN*, 9, nr. 5, 1 iul. 1913, p. 162—165; *Raze peste lespezi* (vezi nr. 625), p. 77—84.
- 706 *Heroica*. În: *VN*, 9, nr. 5, 1 iul. 1913, p. 162—163; *IO*, nr. 9, 1 nov. 1914, p. 293—294; *II*, nr. 1, 1 mart. 1915, p. 18—19; nr. 8, 1 oct. 1915, p. 250—251; *12*, nr. 2, 1 apr. 1916, p. 65—66; nr. 6—7, 1 aug.—1 oct. 1916, p. 209—213; nr. 9, 1 nov. 1916, p. 247—248; nr. 10—12, 1 dec. 1916—1 febr. 1917, p. 304—305; *13*, nr. 11—12, 1 jan.—1 febr. 1918, p. 167—170. Semnat Ervin; *Heroica* (vezi nr. 622); fragm., în *Poezia română clasică (de la Dosoftei la Octavian Goga)* (vezi nr. 630), p. 326—329; Ed. II revăzută și adăugită (vezi nr. 632), p. 351—354.
- 707 *Pe casa noastră-i numai umbră*. În: *VN*, 9, nr. 8, 1 oct. 1913, p. 270—271. Semnat Ervin; *Sub stinca vremii* (vezi nr. 623), p. 87—88.
- 708 *Cîntecul pribeagului*. În: *VN*, 9, nr. 8, 1 oct. 1913, p. 271—272. Semnat Ervin; *Sub stinca vremii* (vezi nr. 623), p. 55—56.
- 709 *Crivățul*. În: *VN*, 9, nr. 11, 1 jan. 1914, p. 360—361. Semnat Ervin; *Sub stinca vremii* (vezi nr. 623), p. 43—45.
- 710 *Robiți trecutului*. În: *VN*, 10, nr. 1, mart. 1914, p. 6—7. Semnat Ervin; *Sub stinca vremii* (vezi nr. 623), p. 7—9.
- 711 *Carpații*. În: *VN*, 10, nr. 4, 1 iun. 1914, p. 137—138. Semnat Ervin; fără titlu, sub numărul VII, în *Heroica* (vezi nr. 622), p. 45—47.
- 712 *Urna amintirii*. În: *VN*, 10, nr. 6—7, 1 aug.—1 sept. 1914, p. 221. Semnat Ervin; *Raze peste lespezi* (vezi nr. 625), p. 29—30.
- 713 *Străjerul*. În: *VN*, 11, nr. 4, 1 iun. 1915, p. 123—124. Semnat Ervin.
- 714 *În locuri sihastre*. În: *VN*, 11, nr. 6—7, 1 aug.—1 sept. 1915, p. 169—171. Semnat Ervin.
- 715 *Corturile negre*. În: *VN*, 11, nr. 10, 1 dec. 1915, p. 310—311. Semnat Ervin; *Raze peste lespezi* (vezi nr. 625), p. 48—49.
- 716 *Prin grădinile tăcerii*. În: *VN*, 11, nr. 12, 1 febr. 1916, p. 380—381. Semnat Ervin; *Raze peste lespezi* (vezi nr. 625), p. 15—16.
- 717 *Putere sfîntă-a focului, te așteptăm*. În: *VN*, 12, nr. 4, 1 iun. 1916, p. 122—123. Semnat Ervin.
- 718 *Alion Ciobanul*. În: *VN*, 13, nr. 1—10, mart.—dec. 1917, p. 52—54. Semnat Ervin; *Sub stinca vremii* (vezi nr. 623), p. 59—63; *Poezia română clasică (de la Dosoftei la Octavian Goga)* (vezi nr. 630), p. 323—325; Ed. II, revăzută și adăugită (vezi nr. 632), p. 348—350.

- 719 *Cetățuia*. În: *VN*, 13, nr. 1—10, mart.—dec. 1917, p. 49—50. Semnat Ervin; *Sub stinca vremii* (vezi nr. 623), p. 25—26.
- 720 *Cosașii*. În: *VN*, 13, nr. 1—10, mart.—dec. 1917, p. 51. Semnat Ervin; *Sub stinca vremii* (vezi nr. 623).
- 721 *La răspntia neagră*. În: *VN*, 13, nr. 1—10, mart.—dec. 1917, p. 50. Semnat Ervin; *Lu*, 1, nr. 5, 21 oct. 1945, p. 7; *Sub stinca vremii* (vezi nr. 623), p. 83—84; *Poezia română clasică (de la Dosoftei la Octavian Goga)* (vezi nr. 630), p. 325—326; Ed. II revăzută și adăugită (vezi nr. 632), p. 350—351; versiune magh. sub titlul *Hol a földes dülő*, trad. de József Attila, în *K*, 9, nr. 7—8, iul.—aug. 1934, p. 502; *Népszava*, nr. 2, sept. 1934, p. 4; József Attila. *Osszes versei es mufordításai*. Budapest, Sajtó alá rendezte Bálint György-Cserepfalvi K.K., 1940—1945, p. 494; Szántó Judit. József Attila. *Mufordításai*. [Budapest], Kjadja a Népművelési Minisztérium Múzeumi főosztálya, 1954, p. 34.
- 722 *Spre luminosul mîine*. În: *VN*, 13, nr. 1—10, mart.—dec. 1917, p. 54—56. Semnat Ervin; *Sub stinca vremii* (vezi nr. 623), p. 91—94.
- 723 *Cea mai tristă primăvară*. În: *VN*, 13, nr. 11—12, 1 jan.—1 febr. 1918, p. 171—172. Semnat Ervin; *Raze peste lespezi* (vezi nr. 625), p. 33—34.
- 724 *Cînd mă voi întoarce*. În: *VN*, 13, nr. 11—12, 1 jan.—1 febr. 1918, p. 172—173. Semnat Ervin; *Raze peste lespezi* (vezi nr. 625), p. 35—36.
- 725 *Printre tragice fantome*. În: *VN*, 13, nr. 11—12, 1 jan.—1 febr. 1918, p. 170—171. Semnat Ervin; *Raze peste lespezi* (vezi nr. 625), p. 31—32.
- 726 *Cei fără stea*. În: *VN*, 14, nr. 12, 1 febr. 1919, p. 143—144. Semnat Ervin; *Sub stinca vremii* (vezi nr. 623), p. 67—68.
- 727 *Dincolo de stăpînirile sufletului*. În: *VN*, 14, nr. 12, 1 febr. 1919, p. 142. Semnat Ervin; *Razele peste lespezi* (vezi nr. 625), p. 39—41.
- 728 *Codrul*. În: *VN*, 15, nr. 1—4, 1 mart.—1 iun. 1919, p. 39—40. Semnat Ervin; *Sub stinca vremii* (vezi nr. 623), p. 49—51.
- 729 *Praguri înflorite*. În: *VN*, 15, nr. 7—9, 1 sept.—1 nov. 1919, p. 137—138. Semnat Ervin.
- 730 *Călătorii nevăzutului*. În: *VN*, 16, nr. 4—6, 1 iun.—1 aug. 1920, p. 57—60; 18, nr. 7—9, 1 sept.—1 nov. 1922, p. 143. Semnat Ervin. *Raze peste lespezi* (vezi nr. 625), p. 67—76.
- 731 *Salba clipelor*. În: *VN*, 16, nr. 7—8, 1 sept.—1 oct. 1920, p. 147—150; nr. 9—10, 1 nov.—1 dec. 1920, p. 185—190. Semnat Ervin; *Salba clipelor* (vezi nr. 624), p. 5—56.
- 732 *Pentru cei în zorile vieții*. (I. *Rugăciunea serii*; II. *Primăvara*; III. *Darul pentru toți*; IV. *Gînduri uitate*; V. *Cărțile*; VI. *Rime și teoreme*). În: *VN*,

- 17, nr. 1—2, 1 mart.—1 apr. 1924, p. 29—31 (I—III); 20, nr. 11—12, jan.—febr. 1925, p. 166—168 (IV—VI). Semnat Ervin; *În zorile vieții* (vezi nr. 626), p. 11—12 (I), p. 29—30 (II), p. 38—39 (III) p. 19—20 (IV), p. 21—22 (V), p. 27—28 (VI). [*Rugăciunea serii* apare sub titlul *Rugăciune de seară*]; *Curs de limbă română*. Bucăți de lectură și gramatică pentru cl. I (vezi nr. 16), p. 97 (II); *Curs de limbă română*. Bucăți de lectură și gramatică pentru cl. a II-a (vezi nr. 17); p. 83—84 (III).
- 733 *Tripticul vremii* (I—III). În: *VN*, 17, nr. 1—2, 1 mart.—1 apr. 1921, p. 32—33. Semnat Ervin.
- 734 *Corabia deșertăciunilor*. În: *VN*, 17, nr. 6—7, 1 aug.—1 sept. 1921, p. 153—154. Semnat Ervin; *Raze peste lespezi* (vezi nr. 625), p. 50—51.
- 735 *Pragul misterelor*. În: *IE*, 3, nr. 84, 15—22 jan. 1922, p. 3. Semnat Ervin.
- 736 *Sub lampa lumindn garoafe* (I—IV). În: *VN*, 18, nr. 1—2, 1 mart.—1 apr. 1922, p. 20—21. Semnat Ervin; *Raze peste lespezi* (vezi nr. 625), p. 59—66; *ML*, 2, nr. 16, 28 febr. 1925, p. 2 (Pagini alese). (III—IV).
- 737 *Scorburile*. În: *VN*, 18, nr. 3—4, 1 mai—1 iun. 1922, p. 66. Semnat Ervin; *Raze peste lespezi* (vezi nr. 625); *ML*, 2, nr. 16, 28 febr. 1925, p. 2 (Pagini alese).
- 738 *Departa de profanări*. În: *VN*, 18, nr. 5—6, 1 iul.—1 aug. 1922, p. 95. Semnat Ervin; *Raze peste lespezi* (vezi nr. 625), p. 42—43.
- 739 *Mausoleul*. În: *VN*, 18, nr. 7—9, 1 sept.—1 nov. 1922, p. 144. Semnat Ervin; *Raze peste lespezi* (vezi nr. 625), p. 46—47.
- 740 *Peste închipuite țărături*. În: *VN*, 18, nr. 7—9, 1 sept.—1 nov. 1922, p. 145. Semnat Ervin; sub titlul *Peste Innegurări*, în: *Raze peste lespezi* (vezi nr. 625), p. 11—12.
- 741 *Nădejdi și amintiri cernite*. În: *VN*, 18, nr. 10—11, 1 dec. 1922—1 jan. 1923, p. 182. Semnat Ervin; sub titlul *Zori și amurguri*, în: *Raze peste lespezi* (vezi nr. 625), p. 37—38.
- 742 *Fericiții înșelărilor*. În: *VN*, 18, nr. 12, 1 febr. 1923, p. 219—220. Semnat Ervin; *Raze peste lespezi* (vezi nr. 625), p. 52—53.
- 743 *Necunoscutul*. În: *VN*, 19, nr. 1—3, 1 mart.—1 mai 1923, p. 20. Semnat Ervin.
- 744 *Sub bolțile dezamăgirii*. În: *VN*, 19, nr. 1—3, 1 mart.—1 mai 1923, p. 21; *Raze peste lespezi* (vezi nr. 625), p. 17—18.
- 745 *Spre aceleași țărături*. În: *VN*, 19, nr. 4—6, 1 iun.—1 aug. 1923, p. 55—56. Semnat Ervin; *Raze peste lespezi* (vezi nr. 625), p. 56—57.

- 746 *Umbra unui suris*. În: *VN*, 19, nr. 7—8, 1 sept.—1 oct. 1923, p. 88. Semnat Ervin.
- 747 *Aripi rătăcite*. În: *VN*, 19, nr. 9—10, 1 nov.—1 dec. 1923, p. 145. Semnat Ervin; *Raze peste lespezi* (vezi nr. 625), p. 27—28.
- 748 *Minunile*. În: *VN*, 19, nr. 9—10, 1 nov.—1 dec. 1923, p. 146. Semnat Ervin.
- 749 *Sania*. În: *VN*, 19, nr. 11—12, 1 ian.—1 febr. 1924, p. 183. Semnat Ervin.
- 750 *Învinșii vieții*. În: *VN*, 20, nr. 1—2, 1 mart.—1 apr. 1924, p. 26—27. Semnat Ervin.
- 751 *Torțe prin Labirint* (I. *Turma*; II. *Încrezuții fierului*; III. *Iarna sufletelor*; IV. *Sfințenii și înviorări apuse*; V. *Șoapte peste veacuri*). În: *VN*, 20, nr. 6—7, 1 aug.—1 sept. 1924, p. 95—97 (I); nr. 8—10, 1 oct.—1 dec. 1924, p. 133—135 (II, III); nr. 11—12, 1 ian.—1 febr. 1925, p. 164—165 (IV, V). Semnat Ervin.

b. TRADUCERI

- 752 *Byron*. „*Praeterita*”. În: *R cr-lit*, 1, nr. 6—7, iun.—iul. 1893, p. 319.
- 753 *Dante*. Din „*Vita nuova*” (*Sonetul X*. *Sonetul XV*). În: *VN*, 17, nr. 4—5, 1 iun.—1 iul. 1921, p. 90—91. Semnat Ervin.

II. PROZĂ

- 754 *Veneția*. [Însemnări de călătorie]. În: *R cr-lit*, 4, nr. 1, ian. 1896, p. 1—11; nr. 7—8, iul.—aug. 1896, p. 207—215. [Urmarea anunțată nu a mai apărut].
- 755 *Pe unde valul trece*. [Poem în proză]. În: *VN*, 1, nr. 3, 1 mart. 1905, p. 61—63. Semnat Ervin.
- 756 *Drumuri de lumină*. [Poem în proză]. În: *VN*, 1, nr. 5, 1 apr. 1905, p. 107—109. Semnat Ervin.
- 757 *Dintr-un balcon*. [Schite]. În: *VN*, 4, nr. 1, 15 febr. 1908, p. 20—21; nr. 2, 1 mart. 1908, p. 42; nr. 3, 15 mart. 1908, p. 61—62; nr. 5, 15 apr. 1908, p. 101; nr. 11, 15 iul. 1908, p. 221—222; nr. 12, 1 aug. 1908, p. 241—242; nr. 14, 1 sept. 1908, p. 285—286; nr. 15, 15 sept. 1908, p. 305—306; nr. 18, 1 nov. 1908, p. 365—366. Semnat Ervin; fragm. din nr. 11, în *Ord*, 1, nr. 188, 18 iul. 1908, p. 2 (Litere. Arte. Științe).

- 758 *Pământul nostru*. [Poem patriotic în proză]. În: *VN*, 13, nr. 4—10, 1 mart.—1 dec. 1917, p. 8—12; extras, Iași, Editura „Vieței nouă”, 1918, 13 p.
- 759 *Poeșilor tineri*. [Eseu-meditație]. În: *VN*, 13, nr. 11—12, 1 ian.—1 febr. 1918, p. 117—123.

III. TEATRU

a. SCRIERI ORIGINALE

1. Volume

- 760 *Între două lumi*. Dramă în trei acte, în versuri. București, Institutul de Arte Grafice și Editură Minerva, 1899, 100 p.

2. În periodice

- 761 *Cînd zeii au părăsit Olimpul* (Fragment dramatic). În: *VN*, 1, nr. 14—15, 15 aug.—1 sept. 1905, p. 328—332. Semnat Ervin.
- 762 *Brazde de lumină*. În: *VN*, 15, nr. 7—9, 1 sept.—1 nov. 1919, p. 147—160.
- 763 *Steaua amintirii*. În: *VN*, 15, nr. 11—12, 1 ian.—1 febr. 1920, p. 187—205. Semnat Ervin.
- 764 *Fîntîna blestemată*. În: *VN*, 16, nr. 11—12, 1 ian.—1 febr. 1921, p. 229—242. Semnat Ervin.

b. TRADUCERI

- 765 *Meyer-Förster, Wilhelm*. „*Heidelbergul de altă dată*”. Piesă în cinci acte. București, Minerva, Institutul de arte grafice și editură, 1909, 108 p. (Bibl. Teatrului Național nr. 1).
- 766 *Calderon*. „*Judecătorul din Zalamea*”. Dramă în 3 acte. București, Editura Minerva, 1910, 85 p. (Bibl. Teatrului Național nr. 11).

E. CRITICA DE ARTĂ

a. ARTICOLE

- 767 *Din alte țări.* În: *VN*, I, nr. 17, 1 oct. 1905, p. 385—388.
Despre un congres ținut la Liège. Discuțiile au fost axate pe probleme de artă și de cultivare estetică a publicului.
- 768 *Eroii în artă.* În: *VN*, 2, nr. 1, 1 febr. 1906, p. 1—4.
Eroismul ca motiv în arta contemporană.
- 769 *O greșală de judecată în artă.* În: *VN*, 2, nr. 7, 1 mai 1906, p. 145—147.
Originalitatea nu este un criteriu valabil în aprecierea valorii estetice a unei opere de artă.
- 770 *Pictura la expoziție.* În: *VN*, 2, nr. 17, 1 oct. 1906, p. 365—368.
- 771 *Contraziceri și lămuriri estetice* (vezi nr. 452).
- 772 *De unde arta e altfel înțeleasă.* În: *VN*, 3, nr. 19, 1 nov. 1907, p. 420—423.
În artă primează conținutul, sentimentul cu valoare de simbol și nu aspectul formal, ca în cazul lui N. Grigorescu, ale cărui tablouri par „abțibilduri fără suflet“.
- 773 *Arta și biserica noastră.* În: *VN*, 6, nr. 5, 15 apr. 1910, p. 81—83.
Arta noastră bisericească este inferioară celei occidentale, iar sentimentul religios nu a dus la „deșteptarea sentimentului estetic“.
- 774 *Artistul și mulțimea.* În: *VN*, 6, 1 mai 1910, p. 111—113.
Rezumatul unei conferințe din cel de-al doilea ciclu organizat de colaboratorii revistei.
Datoria artistului constă în „stăruința de a ridica mulțimile la viața ideală trăită de artiști, punerea în acțiune a tuturor mijloacelor prin care se poate face educațiunea lor“.
- 775 *Artiștii noștri și scriitorii.* În: *VN*, 6, nr. 7, 15 mai 1910, p. 121—123.
Orizontul cultural și literar al artiștilor noștri plastici este mult prea limitat, iar specializarea lor într-un anumit domeniu al artei „nu trebuie înțeleasă ca o întemnițare într-o celulă“.
- 776 *Cobza și orga.* În: *VN*, 7, nr. 17, 15 [notat greșit: 16] oct. 1911, p. 316—318.
Inferioritatea artei naționale exclusiviste, „așa de stearpă“ — arta cobzei — în fața artei străine, de tradiție cultă, reprezentată simbolic prin orgă.
- 777 *Leonardo Bistolfi.* În: *VN*, 9, nr. 1, 1 mart. 1913, p. 18—20. Semnat O.D.

778 *Karl Mediz.* În: *VN*, 9, nr. 3, 1 mai 1913, p. 100—101. Semnat D.

779 *Orașul latin.* În: *VN*, 15, nr. 5—6, 1 iul.—1 aug. 1919, p. 49—55.
Aspecte mai puțin plăcute în estetica Bucureștiului.

b. RECENZII

780 *Aristizza Romanescu, 30 de ani, București, 1904, 428 pag.* În: *VN*, 1, nr. 2, 15 febr. 1905, p. 43 (Cărți nouă). Semnat D.

F. CULTURĂ. ÎNVĂȚĂMÎNT

I. VOLUME

781 *Examenul de capacitate pentru limba română: 1929.* Procedee incalificabile ale Comisiunii. Mulți candidați nedreptățiți. Documente edificatoare. București, Atelierele Socec & Co., S.A., 1929, 32 p.

Examenul a fost compromis din cauza parțialității și incompetenței comisiei examinatoare. S-a remarcat în acest sens, mai ales prof. G. Pascu. Broșura nu este semnată, dar răspunsul lui G.P. în *Revista critică* îi indică drept autori pe Ov.D. și J. Byck.

782 *Universitate?* București, Tipografia Modernă, 1938, 19 p.

Trecere în revistă a abuzurilor și ilegalităților comise la Universitatea din București, a cărei autonomie este „denaturată, abuzivă, adeseori numai o parodie și ea”.

783 *[Către Ministerul Instrucțiunii Publice].* În: *Documente literare.* Studii și documente. Ediție de Gh. Cardaș, [Vol.] II. București, Editura Minerva, 1973, p. 242—244.

Raport întocmit în colaborare cu C. Damianoviçi asupra manualului *Literatura română modernă* de M. Dragomirescu și G. Adamescu. Ed. a II-a. București, 1906.

784 *[Cerere pentru o anchetă].* În: *Documente literare.* Studii și documente. Ediție de Gh. Cardaș, [Vol.] II. București, Editura Minerva, 1973, p. 241—242.

Cere Ministerului Cultelor și Instrucțiunii Publice să ancheteze un incident survenit între el și prof. Petre Negulescu în cadrul unei comisii de examinare la liceul „Gh. Lazăr”. Cererea este datată 12 mai 1909.

- 785 [Raport către Ministerul Instrucțiunii Publice]. În: *Documente literare. Studii și documente*. Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] II. București, Editura Minerva, 1973, p. 244—245.
Raport favorabil privind manualul lui M. Dragomirescu, *Carte de citire pentru clasa a III-a secundară*.

II. ÎN PERIODICE

a. ARTICOLE

- 786 *Suflete hibride*. În: *Rj*, I, nr. 1, 2 dec. 1899, p. 1.
Împotriva snobismului dovedit de cei care disprețuiesc arta românească, dacă aceasta nu imită servil niște modele străine consacrate.
- 787 *Entuziasmul nostru*. În: *Rj*, I, nr. 14, 16 dec. 1899, p. 1; nr. 22, 24 dec. 1899, p. 1; nr. 25, 30 dec. 1899, p. 1, 2; nr. 30, 6 ian. 1900, p. 1, 2; nr. 35, 13 ian. 1900, p. 1; nr. 42, 20 ian. 1900, p. 1.
O „educație greșită, instrucție seacă“ în învățământul de toate gradele creează generații întregi de oameni superficiali, lipsiți de orice preocupări elevate. „Ceea ce ar trebui să se reformeze la noi n-ar fi atât regulamentele, ci obiceiurile rele transformate în lege după care ele se aplică“. În întreaga țară domnește „spiritul dizolvant al politicii de partid“. Aceste constatări amare nu vizează și țărâניה, care trebuie ridicată din starea de abrutizare în care zace.
- 788 *Limba română în școlile inferioare*. În: *Rj*, 2, nr. 171, 1 iun. 1900, p. 1, 2.
Manualele de gramatică pentru clasele primare sînt slabe, iar introducerea ortografiei academice în școala inferioară reprezintă o gravă eroare. Aprobările pentru tipărirea manualelor sînt acordate fără discernămint, pe considerente de speculă și mercantilism.
- 789 *Limba și literatura română în școlile secundare*. În: *Rj*, 2, nr. 181, 11 iun. 1900, p. 1, 2.
Manualele de gramatică ale lui I. Manliu, I. Suchianu și mai ales Gh. Adamescu conțin numeroase inexactități, consecințe firești ale superficialității și lipsei de pregătire filologică a autorilor lor.
- 790 *Limba și literatura română în Universitate*. În: *Rj*, 2, nr. 184, 14 iun. 1900, p. 1; nr. 186, 16 iun. 1900, p. 1.
În cadrul Universității, Facultatea de litere are o situație precară, fiind complet neglijată de Academia Română și de Ministerul Instrucțiunii. Faptul este în totală contradicție cu rolul Facultății de a promova „o mai intensă cultură națională“.

- 791 *Pagini din cultura noastră universală.* În: *Rj*, 2, nr. 199 [numerotat greșit: 198], 29 iun. 1900, p. 1, 2; nr. 200 [numerotat greșit: 199], 2 iul. 1900, p. 1—2, nr. 202, 3 iul. 1900, p. 1; extras, București, Institutul de arte grafice și Editură Minerva, 1900, 39 p.
Critică incapacitatea profesională și favoritismul unor profesori universitari (Al. Philippide), vizibile în concursurile pentru ocuparea cadrelor de învățământ superior. Una din victimele corupției universitare a fost însuși Ov.D., respins la concursul pentru catedra de limba și literatura română.
- 792 *Români buni și români răi.* Părerii imparțiale asupra activității patriotice a „Ligii Culturale“. În: *RRPL*, 1, nr. 3, 1 mart. 1902, p. 77—81; nr. 4, 15 mart. 1902, p. 106—116; nr. 5, 1 apr. 1902, p. 139—143; nr. 6, 15 apr. 1902, p. 172—174; extras, București, Carol Göbl, S-r Ion Rasădescu, 1902, 79 p.
Face istoricul „Ligii culturale“, denunțând imixtiunea treptată a politicii în problemele asociației, fapt care a provocat „un rușinos fiasco“ mișcării care i-a dat naștere. La p. 174—177 se dau extrase din jurnale și din corespondența Ligii.
- 793 *Luminătorii satelor.* În: *Săm*, 2, nr. 25, 22 iun. 1903, p. 390—392.
Situația precară a învățătorilor de la țară și posibilitățile de a o îmbunătăți.
- 794 *Din literatura didactică.* În: *Săm*, 2, nr. 27, 6 iul. 1903, p. 424—426; nr. 28, 13 iul. 1903, p. 437—442; nr. 30, 27 iul. 1903, p. 471—474; nr. 32, 10 aug. 1903, p. 507—511.
Analizează manualele de limba română pentru liceu alcătuite de Gh. Adamescu, Mihail Dragomirescu și I. Rădulescu-Pogoneanu, pe care le consideră necorespunzătoare.
- 795 *Românismul nostru.* În: *VN*, 1, nr. 10, 15 iun. 1905, p. 217—221; *Prez.* 2, nr. 281, 16 mart. 1906, p. 1.
Militează pentru un românism luminaț de cultură, în care individualitatea și originalitatea noastră să se îngemăneze cu o largă deschidere către noutate și universalitate.
- 796 *Concluzii la anchetă.* În: *VN*, 1, nr. 23—24, 1—15 ian. 1906, p. 575—576.
Semnat O.D.
Despre concluziile amare ale unei anchete de sociologie a lecturii, întreprinsă de revistă.
- 797 *Cuvinte care nu se înțeleg.* I. Uniitatea culturală. II. Artă pentru artă. În: *VN*, 2, nr. 2, 15 febr. 1906, p. 25—28. (I); nr. 4, 15 mart. 1906, p. 73—75 (II); *Prez.* 2, nr. 282, 16 mart. 1906, p. 1 (II).
- 798 *Literatura „regionalistă“.* În: *VN*, 2, nr. 22, 15 dec. 1906, p. 485—489.
Mișcarea „regionalistă“, „înțeleasă cuminte și în limitele posibile de acțiune“, nu contravine centralizării intelectuale.

- 799 *Heliopolis*. În: *VN*, 3, nr. 1, 1 febr. 1907, p. 1—4; *Fa*, nr. 4, 16 mart. 1912 p. 1—2; versiune fr. în *R roum*, I, nr. 2, (12), 20 sept./3 oct. 1912, p. 33—37.
Despre lipsa unei serioase activități culturale în București.
- 800 *O manifestare de energie*. În: *VN*, 3, nr. 3, 1 mart. 1907, p. 49—51; Augustin Z. N. Pop. *Ovid Densusianu*. Fișier (vezi nr. 1471), p. 73—75.
Un proiect de lege privind autonomia Universității.
- 801 *Cum Universitatea își mai așteaptă adevărații universitari*. În: *VN*, 3, nr. 9 1 iun. 1907, p. 195—196.
Împotriva amestecului politicii în alegerile universitare. Critică junimismul politic.
- 802 *Pentru cultura artistică în școală*. În: *VN*, 4, nr. 7, 15 mai 1908, p. 125—127; fragm., în vol. cu același titlu, scos în colaborare cu D. Caracostea. București, Editura Socec & Comp., 1908, p. 3—6.
Numai îndrumind tineretul spre „idealismul estetic“ se poate ajunge la „o viață de înaltă cultură“.
- 803 *Pentru demnitatea Universității*. În: *VN*, 4, nr. 20, 1 dec. 1908, p. 404—406.
Pledoarie pentru o conduită civilizată, în totală contradicție cu atitudinea lui N. Iorga, care și-a permis „în cancelaria Universității, să dea drepturi brațului și ciomagului“.
- 804 *Încrederea în știință*. În: *VN*, 4, nr. 20, 1 dec. 1908, p. 389—394 (I); nr. 21, 15 dec. 1908, p. 409—416 (II); *Opere*, 1, p. 7—41 (I).
Lecție de deschidere la Facultatea de litere. Împotriva scepticismului occidental față de valoarea și posibilitățile științei.
- 805 *Arta în școală la „Salon d'automne“*. În: *VN*, 5, nr. 17, 15 oct. 1909, p. 333—335.
Expoziția de desene, obiecte de faianță și altele făcute de elevi.
- 806 *La întemeierea „Societății pentru cultura artistică în școală“*. În: *VN*, nr. 2, 1 mart. 1910, p. 21—25.
Rosturile Societății nou-create se bazează pe înțelegerea artei ca „izvor de armonie socială și sufletească“ și totodată ca „izvor de energie“.
- 807 *Ce trebuie să învingă la Universitate*. În: *VN*, 6, nr. 4, 1 apr. 1910, p. 61—64.
Despre imixtiunile politicii în problemele Universității și necesitatea imperioasă a autonomiei universitare.
- 808 *Sufletul latin în cultura europeană*. În: *VN*, 6, nr. 7, 15 mai 1910, p. 136—138. (Conferințele „Vieții nouă“).
Rezumatul unei conferințe din ciclul al doilea organizat de colaboratorii revistei.

- 809 *Direcții greșite în învățămînt.* În: *VN*, 6, nr. 10, 1 iul. 1910, p. 181—183; nr. 11, 15 iul. 1910, p. 201—204; nr. 12, 1 aug. 1910, p. 221—223.
Pledoarie pentru nuanțarea deosebirii dintre școala primară rurală și cea urbană. Implicațiile acestei deosebiri în pregătirea copiilor și a personalului didactic, ca și în elaborarea programelor școlare.
- 810 *Istoria literară în învățămîntul universitar.* Ce a fost și ce ar trebui să fie. În: *VN*, 6, nr. 20, 1 dec. 1910, p. 381—386; nr. 21, 15 dec. 1910, p. 401—406; nr. 22, 1 ian. 1911, p. 423—427; nr. 23, 15 ian. 1911, p. 441—445; extras, București, Editura „Vieții nouă”, 1911, 23 p.; fragm., în versiune fr., trad. de N. Soudan, sub titlul *L'actualité littéraire et la routine professorale à l'université*, în: *VLA*, 13, 1923, p. 1—10. Lecție de deschidere. Nov. 1910. Consemnată, în rezumat, sub titlul *Cursul de deschidere al D-lui Ovid Densusianu. Rolul și menirea învățămîntului universitar.* În: *Vi*, 4, nr. 1043, 7 nov. 1910, p. 3. Semnat I.S. [= Izabela Sadoveanu?].
- 811 *Pentru cine va face istoria Universității noastre.* În: *VN*, 7, nr. 7, 15 mai 1911, p. 125—138.
Împotriva lui D. Onciul, care a determinat modificarea nejustificată a unor articole din regulamentul Facultății de litere.
- 812 *O sentință care a întrecut pe a Sinodului.* În: *Ord*, 4, nr. 1037, 3 iul. 1911 p. 1.
Despre caracterul nedrept și contradictoriu al sentinței pronunțate de Comisia de judecată a Universității împotriva profesorului teolog C. Chiriescu.
- 813 *Junimistul.* În: *VN*, 7, nr. 11, 15 iul. 1911, p. 215—217; *Ord*, 4, nr. 1049, 17 iul. 1911, p. 1.
Trăsăturile caracteristice ale junimismului în Universitate, în politică, în literatură.
- 814 *Generozitatea românească față de Universitate.* În: *VN*, 7, nr. 19, 15 nov. 1911, p. 353—355.
Atitudinile naționaliste nu-și au locul în momentul în care donațiile în favoarea instituțiilor de cultură sînt făcute, în majoritatea cazurilor, de străini și nu de români.
- 815 *Arta educatoare.* În: *VN*, 8, nr. 3, 16 mart. 1912, p. 41—43; fragm., în *Fa*, nr. 5, 23 mart. 1912, p. 3—5 (Adevăruri).
Cuvîntare la ședința generală a „Societății pentru cultura artistică în școală”. Despre scopul și modalitățile de acțiune ale societății.
- 816 *Răspunsuri unui „nedumerit”.* În: *VN*, 8, nr. 14—16, 1 sept.—1 oct. 1912, p. 279—282 (I); nr. 18, 1 nov. 1912, p. 332—334 (II).
Definește, pe înțelesul tuturor, conceptul de poezie nouă: inovație în expresie, alături de cultivarea a ceea ce este „sănătos, ales și etern în suflete”.

- 817 *Pentru afirmarea sufletului nostru prin cultul artei.* În: *VN*, 9, nr. 1, 1 mart. 1913, p. 13—15.
Conferință la adunarea generală a „Societății pentru cultura artistică în școală”. Artă nu este „un lux, un privilegiu numai al citorva”. Educația estetică și cultivarea artei reprezintă o modalitate de a impune „hegemonia sufletului nostru printre cei ce ne înconjoară”.
- 818 *Documente universitare.* În: *VN*, 9, nr. 10, 1 dec. 1913, p. 342—346.
Protest adresat rectorului Universității la numirea lui I. Rădulescu-Pogoneanu ca profesor universitar.
- 819 *Glose la anarhia universitară.* În: *VN*, 9, nr. 11, 1 ian. 1914, p. 376—378.
Numirea ca profesor universitar a lui I. Rădulescu-Pogoneanu a dovedit că Universitatea este „bolnavă de neseriozitate, bolnavă de porniri pătimase, bolnavă de favoritism”. Concluzia este că „de pe Universitatea noastră trebuie alungată rugina...”.
- 820 *La Cluj și la Sibiu gîndurile bune dorm.* În: *I*, 1, nr. 1, 18 sept. 1919, p. 1. Semnat O.D.
Despre numirea fără temeii făcute la Universitatea din Cluj. Privarea ardele- nilor din Muntenia de dreptul de a-și pune candidatura la alegerile din Sibiu este o măsură nejustificată și antinațională.
- 821 *Măsuri ce trebuie luate.* În: *I*, 1, nr. 5, 16 oct. 1919, p. 2. Semnat D.
Despre concursuri și incompetența sau reaua voință a comisiilor de examinare.
- 822 *Cum lucrează comisiile la noi.* În: *I*, 1, nr. 7, 30 oct. 1919, p. 2. Semnat D.
Lipsa de conștiinciozitate a unor comisii ministeriale.
- 823 *Profesorimea.* În: *I*, 1, nr. 8, 6 nov. 1919, p. 1; nr. 9, 13 nov. 1919, p. 1, 2; extras, București, Tipografia „Triumful”, 1910, 14 p. (Cărțile „Înălțării”).
Calitățile inerente unui bun profesor: contact permanent cu cultura, sentimente alese, corectitudine, bun simț excluzînd rigiditatea diverselor formule pedagogice sterile.
- 824 *[Scrisoare către rectorul Universității].* În: *VN*, 17, nr. 3, 1 mai 1921, p. 76 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
Refuză să participe la organizarea comemorării lui Dante, întrucît, ca sincer și permanent partizan al latinității, nu înțelege să facă „concesiuni entuziasmului pentru latinitate numai ad-hoc și cu intermitențe”.
- 825 *[Erori în cursul despre Dante].* În: *VN*, 17, nr. 6—7, 1 aug.—1 sept. 1921, p. 164 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate). Semnat O.D.
- 826 *[Cum se publică în „Analele Academiei Române”].* În: *VN*, 17, nr. 8—9, 1 oct.—1 nov. 1921, p. 210—212 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate. Pliviri).

Textele din Anale sînt publicate trunchiat. Se dă pasajul omis din procesul verbal al unei ședințe, în care sînt menționate luările de cuvînt ale lui Ov.D.

- 827 *O inerție, dintre multe.* În: *VN*, 19, nr. 1—3, 1 mart.—1 mai 1923, p. 15—17. Dezinteresul pentru problemele limbii române și pentru cultură în general are ca punct de plecare inerția și „lipsa de viziune în mai bine, în mai mare, care ne caracterizează”.
- 828 *Contraste și continuități.* În: *I*, nr. 6, 1 iun. 1936, p. 101—102. Cultura în U.R.S.S. și la noi.
- 829 *Arta la Academie.* În: *I*, nr. 7, 1 iul. 1936, p. 129—132. Despre Al. Brătescu-Voinești și alegerea lui George Enescu ca membru al Academiei.

b. RECENZII, INTERVIURI, NOTE, SCRISORI DESCHISE

- 830 *V. Bérard, La Turquie et l'hellénisme contemporain — La Macédoine: Hellènes — Bulgares — Valaques — Albanais — Autrichiens — Serbes — La lutte des races — Paris. 1893. V. 350 p.* (Dări de seamă). În: *R cr-lit*, 2, nr. 1, ian. 1894, p. 39—42.
- 831 *Scrisoare adresată ziarului Conservatorul.* În: *Ep*, 8, nr. 1968—70, 12 mart. 1902, p. 2 (Informațiuni).
Răspuns la unele însinuări făcute de T. Raica în Articolul din 8/21 mart. 1902 (vezi nr. 2255).
Acceptă cu indiferență atacul lui T.R. Îi interzice însă să aducă în discuție numele lui Aron Densusianu.
- 832 *Dr. Antipa. „Cîteva cuvinte asupra necesității reorganizării învățămîntului nostru superior”, București, 1905, 30 pag. (extras din Convorbiri literare).* În: *VN*, 1, nr. 6, 15 apr. 1905, p. 144 (Cărți nouă). Nesemnat [Ov.D.?]
- 833 *[Despre cultura artistică în școală].* Societatea pentru cultura artistică în școală. Alcătuirea societății. Convorbire cu d. profesor Densusianu. Convorbire realizată de G. Metaxa-Doro. În: *U*, 23, nr. 59, 2 mart. 1910, p. 2.
- 834 *[Despre reforma universitară]. Interview cu d. Ovid Densusianu.* În: *Ord*, 3, nr. 1230, 6 mart. 1912, p. 1.
„Cine vrea să găsească mijloacele de îndreptare ale învățămîntului superior, trebuie să reia toată problema învățămîntului nostru în întregime”. Așa cum a fost proiectată, reforma universitară „trebuie să se retragă imediat”.
- 835 *[Noua generație și literatura]. Domnul Ovid Densusianu și generația nouă.* Interviu realizat de P. Dragoș [= Dragoș Protopopescu]. În: *FL*, 5, nr. 32, 21 mai 1916, p. 393—394.
Ov.D. își arată încrederea în noua generație care va aduce o prefacere sufletească, un nou avînt spre ideal. Opinii despre literatura nouă.

- 836 [Serisoare către Ramiro Ortiz]. În: *Ro*, 6, nr. 2, febr. 1926, p. 1.
Răspuns la întrebarea pusă de revista *Roma*: „Trebuie păstrată limba italiană în liceele noastre?“ Învățarea limbii italiene în liceu este o „întregire firească, alături de latină și franceză“, înlesnind „afirmarea unor afinități sufletești“, pe fondul latinității noastre.
- 837 *Criza culturii*. Interviu luat lui... de A.B. În: *L*, 5, nr. 1465, 20 oct. 1926, p. 1 [I] (Despre cultură în general); nr. 1466, 21 oct. 1926, p. 1, 2 [II] (Academia Română. Înalta instituțiune „nu poate trăi numai din consacrări; trebuie să dea și sugestii“); nr. 1467, 22 oct. 1926, p. 1, 2 [III] (Universitatea tinjește... Ravagiile arivismului. Profesorii și studenții) (Interviuri culturale); părțile [I] și [II], fragm. sub titlul *Rechizitoriul d-lui prof. O. Densușianu*, În: *UL*, 42, nr. 44, 31 oct. 1926, p. 13, 14.
Chestiuni discutate: [I]: Cultura generală. Bibliotecile. Nărvuri ministeriale; [II]: O revistă a Academiei; Reorganizarea Academiei; Ortografia; [III]: „Naționaliștii“; Localul Universității; Cum se țin examenele; „La Carvasară!...“; Autonomia universitară; Reforma învățămîntului.
- 838 *Trei scrisori deschise*. În: *I*, 1, nr. 1, ian. 1936, p. 17—18.
Scrisorile, adresate dr. C. Angelescu, Ministrul Instrucțiunii, dr. N. Gheorghiu, Rectorul Universității București și lui C. Rădulescu-Motru, Decanul Facultății de litere, demască inactivitatea, birocratismul și indiferența forurilor conducătoare față de problemele vitale ale Facultății de litere și, în general, ale Universității din București.

G. PROBLEME SOCIAL-POLITICE

I. VOLUME

- 839 *En Allemagne une révolution est-elle possible?* Introduction et notes de Marius Ary Leblond. À l'urgente question répondent Maurice Barrès (Lorraine)... Ovid Densușianu. Paris, Albin Michel, [1917], p. 13—14.
- 840 *L'âme roumaine et l'âme française* [I]. *Le soldat roumain* [II]. *La mission universitaire française en Roumanie* [III]. Paris, Ernest Leroux, 1919, 42 p.; un fragm. din primul studiu, în: *VN*, 14, nr. 4—11, 1 mart. 1918—1 ian. 1919, p. 76—78 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
[I]: Schițează psihologia poporului român, evidențiind înrădăcinarea sufletească — pe fondul latinității comune — dintre români și francezi, acum uniți și prin sacrificiul de sînge impus de război.

[II]: Portretul soldatului român: bravură recunoscută chiar și de dușmani, calm, sobrietate, stoicism, disciplină, energie, grefate pe un fond sufletesc de profundă bunătate și omenie.

[III]: Elogiu al spiritului latin, al cărui crez este „vivre en plénitude de beauté spirituelle“.

- 841 *Ne vom dezmetici, cînd?* București, Socec & Co., 1933, 10 p. (Cărțile „Înălțării“).

Dezideratul vremurilor noi este „o politică deplin umanizată“ pe plan național și internațional. România are nevoie de „adevărata terapeutică sufletească“, ce i-ar putea asigura unitatea spirituală a tuturor provinciilor.

II. ÎN PERIODICE

a. ARTICOLE, INTERVIURI, NOTE

- 842 *Notițe istorice.* În: *R cr-lit*, 3, nr. 5—6, mai—iun. 1895, p. 174—175. ⁷

Reproduce în fr. un fragm. referitor la istoria noastră din **relatarea** călătoriei făcute de ambasadorul lui Ludovic al IX-lea, Guillaume de Rubriquis, în 1255. Reproducerea se face după ediția P. van der Aa, *Voyages faits principalement en Asie dans les XII, XIII, XIV, XV siècles.* La Haye, 1735.

- 843 *Patriotismul nostru.* În: *NRR*, vol. 1, nr. 3, 1 febr. 1900, p. 107—110. (Critică socială).

Face distincție între patriotismul autentic și demagogia patriotardă care a denaturat și compromis știința, literatura și arta. Militează pentru un patriotism bazat pe adevăr, știință, muncă serioasă, conștiinciozitate în „împlinirea datoriei în cercul de activitate al fiecăruia“.

- 844 *Cincizeci de ani de prietenie.* Corespondența lui J. Michelet cu E. Quinet. În: *NRR*, vol. 1, nr. 7, 1 apr. 1900, p. 317—320 (Literatură și artă).

- 845 *După trei sute de ani.* Reflexii cu prilejul tricentenarului lui Mihai Viteazul. În: *NRR*, vol. 4, nr. 45, 1 dec. 1901, p. 390—391 (Critică socială).

Împotriva patriotismului zgomotos, spectacular și demagogic tinzînd către idealizarea trecutului, fără discernămint.

- 846 *Cîteva lămuriri „patrioților“ de la Ligă.* În: *NRR*, vol. 5, nr. 47, 1 ian. 1902, p. 6—7.

Răspunde „Ligii culturale“, care-l acuzase de lipsă de patriotism după publicarea articolului din nr. 45 al revistei. Contestă calitatea de a emite asemenea acuzații pe care și-o arogă Liga, incapabilă de a face deosebire între patriotismul fals și cel adevărat.

- 847 *Cei „zece mii“*. Fragment din povestirea unei întâmplări ce se potrivește cu o întâmplare din vechime. În: *Săm*, 2, nr. 24, 25 mai 1903, p. 322—324. Istoria celor „zece mii“ este pretextul pentru strecurarea unor aluzii vizînd realități social-politice contemporane.
- 848 *Îngăduitorii*. În: *Săm*, 2, nr. 23, 8 iun. 1903, p. 353—355. Demască atitudinea „de toleranță nesocotită, de supunere ușoară la ce ne-au lăsat alții în nepriceperea lor, de lipsă de curaj în căutarea unui drum nou, unei îndreptări spre mai bine a gîndului și faptelor noastre“. Notează cu satisfacție o „reacțiune“ care începe să se întrevadă „din cîteva părți“.
- 849 *Mîngîieri anticipate*. În: *Săm*, 2, nr. 24, 15 iun. 1903, p. 373—375. Împotriva nedreptății sociale și a consecințelor ei. Numai timpul „crud“ produce o separare a valorii de non-valoare.
- 850 *Străinii despre noi*. În: *VN*, 1, nr. 3, 1 mart. 1905, p. 54—57. Comentarii pe marginea art. lui D. A. Bellessort: *À travers la Roumanie*, publicat în *Revue des deux mondes*, la 15 febr. 1905.
- 851 *Printre țărani*. În: *VN*, 1, nr. 16, 15 sept. 1905, p. 361—364. Mizeria țăranilor este determinată de practicarea unei agriculturi înapoiate, de o administrație sătească abuzivă. Mijloacele de îndreptare trebuie să vizeze cele două direcții menționate.
- 852 *Simpatiile și antipatiile noastre*. În: *VN*, 1, nr. 18, 15 oct. 1905, p. 409—411 (I); 2, nr. 6, 15 apr. 1906, p. 121—124 (II); *Prez*, 2, nr. 309, 22 apr. 1906, p. 1 (III). În simpatiile și antipatiile noastre față de popoarele străine nu se disociază interesele politice de cele de cultură generală; capriciul și „oarecare copilărie“ ocupă prea mult loc.
- 853 *O tragicomedie „patriotică“*. În: *VN*, 2, nr. 5, 1 apr. 1906, p. 97—100. Blamează „barbaria“ dezlănțuită cu ocazia manifestației conduse de N. Iorga împotriva prezentării pe scena Teatrului Național a unei piese în limba franceză.
- 854 *O sărbătoare sufletească*. În: *VN*, 2, nr. 8, 15 mai 1906, p. 169—172; *Prez*, 2, nr. 336, 28 mai 1906, p. 1, 2. Sărbătorirea a 40 de ani de domnie a regelui Carol I și a 1800 de ani de la cucerirea Daciei de către romani. Se impune, cu acest prilej, o reconsiderare a ideii de latinitate, înțeleasă destul de simplist pînă acum.
- 855 *Schimbrările din Rusia și românii basarabeni*. În: *VN*, 2, nr. 11, 1 iul. 1906, p. 237—240. Față de românii din Transilvania, cei din Basarabia au o situație mult mai bună. Emanciparea lor națională se leagă de: acțiunea Dumei, apariția unui ziar propriu (*Basarabia*), existența unei aristocrații locale, nu întru totul străină de popor.

- 856 *Albert Sorel*. În: *VN*, 2, nr. 12, 15 iul. 1906, p. 270—272.
- 857 *Păcate care se plătesc*. În: *VN*, 3, nr. 4, 15 mart. 1907, p. 73—75.
Răscoala din 1907 a fost determinată de nepăsarea cu care politicienii, indiferent de partid, au tratat situația mizerabilă a țăranilor. „Glasul faptelor” demonstrează că „chestiunea [țărănească] nu mai poate fi aminată”.
- 858 *Propaganda demagogică în mișcarea țărănească*. În: *VN*, 3, nr. 5, 1 apr. 1907, p. 97—99.
„Răscoalele au fost urmarea fatală a neglijenței unora (a guvernanților) și a propagandei demagogice a altora”. În această ultimă categoria include acțiunea socialiștilor, a învățătorilor de la sate și a lui N. Iorga.
- 859 *„Vrem pământ” al țăranilor*. În: *VN*, 3, nr. 7, 1 mai 1907, p. 145—147.
„O singură formulă”, redusă la „împărțire de pământuri” nu poate rezolva problema țărănească. E necesar un program întreg de reforme, din care nu trebuie să lipsească orientarea spre industrie și comerț.
- 860 *Tinerii și noul partid*. În: *Ord*, 1, nr. 49, 24 ian. 1908, p. 1.
Întărit prin „elemente noi care i-au accentuat nota democratică, partidul conservator nu va întârzia să cîștige adeviziunea întregului tineret”.
- 861 *Ce ne va deosebi de alții*. În: *Ord*, 1, nr. 53, 30 ian. 1908, p. 1; nr. 56, 3 febr. 1908, p. 1.
Noul partid se ridică împotriva oricăror tendințe autoritariste, militînd pentru „libertatea de manifestare a energiilor și respectul lor”. Se preconizează un democratism al faptei, opus obișnuitului „democratism demagogic”, verbal.
- 862 *Scriitorii și noua îndrumare politică*. În: *Ord*, 1, nr. 63, 11 febr. 1908, p. 1.
Înscrind în programul său întărirea culturii naționale și deschiderea ei către orizonturile largi ale societății moderne, noul partid dezmente ideea unei incompatibilități între literatură și politică.
- 863 *Credința literară și credințe politice*. În: *VN*, 4, nr. 1, 15 febr. 1908, p. 1—2.
Literatura a fost dominată de „nota sufletească a păturilor de mijloc și de jos”, iar politica, de cea aristocratică. Idealurile literare se deosebesc de cele politice și o singură formulă nu le poate cuprinde pe amîndouă.
- 864 *Străinătatea și acțiunea noastră*. În: *Ord*, 1, nr. 86, 9 mart. 1908, p. 1.
Înfiișarea Partidului Conservator-Democrat este interpretată în străinătate ca un simptom de regenerare politică a României.
- 865 *Alegerea de mîine*. În: *Ord*, 1, nr. 123, 27 apr. 1908, p. 1.
La alegerile parțiale de la Craiova, P.C.D. se prezintă ca o grupare fermă, energetică, solidară cu sufletul și aspirațiile poporului.

- 866 *Discursurile d-lor N.R. Căpitanescu, maior Ion Leculescu și Ovidiu Densusianu rostite la banchetul partidului conservator — democrat din R. Vâlcea în ziua de 21 mai 1908. În: Ord, I, nr. 150 [trecut greșit: 149], 1 iun. 1908, p. 2.*
Platforma politică moderată a noului partid, opusă în egală măsură liberalilor și conservatorilor juminiști, este în consonanță cu psihologia poporului român, cu dezideratele lui sociale și naționale.
- 867 *Marea întrunire a partidului conservator-democrat din T. Severin. În: Ord, I, nr. 152, 5 iun. 1908, p. 2.*
Tineretul nu se mai îndreaptă către partidele istorice, compromise politic, ci către Partidul Conservator-Democrat, recent înființat.
- 868 *Cuceritori. În: Ord, I, nr. 153, 6 iun. 1908, p. 1.*
Despre „puterea cuceritoare”, a P.C.D., care se impune tot mai mult în întreaga țară, salutat cu „dragoste curată” și „entuziasm neprefăcut”.
- 869 *Sărbătorirea Unirii. În: VN, 4, nr. 24, 1 febr. 1909, p. 471—472.*
Unirea a fost sărbătorită cu mai multă demnitate decât de obicei. La Universitate s-a simțit „o atmosferă unde patriotismul nu cerea ajutorul declamației și al pompei strigătoare ca să se impună”.
- 870 *Trofee de barbari. În: Ord, 2, nr. 554, 25 oct. 1909, p. 1; fragm. sub titlul Neghina din Universitate, în Op, 6, nr. 855, 28 oct. 1909, p. 1.*
Comentînd intervenția brutală a poliției la o întrunire muncitorească și comportarea huliganică a unor studenți naționaliști din Iași, demască brutalitatea și barbaria care domină viața noastră publică.
- 871 *Răspuns la o anchetă asupra votului universal. În: V soc, I, nr. 7 și 8, aug.—sept. 1910, p. 14.*
- 872 *Părerea a doi academicieni [Spiru Haret și C. I. Istrati] despre „naționalism”. Așa cum este înțeles și la Academie. În: VN, 6 nr. 24, 1 febr. 1911, p. 472—473. Semnat. D.*
- 873 *Dreptate de suflete „creștine”. În: VN, 7, nr. 10, 1 iul. 1911, p. 181—183.*
Condamnă sentința Sinodului împotriva episcopului Gherasim al Romanului. Sentința a dovedit că „biserica noastră e putredă”, este „azil pentru minciună, fățarnicie și alte păcate”.
- 874 *[Un interviu despre naționalism]. A német, magyarok. Egy román tudós rólunk [Germani, maghiari. Un savant român despre noi].*
Interviu realizat de Cs. I. la 6 sept. la Cluj. În: Vilag, Budapesta, 2, nr. 212, 7 sept. 1911, p. 11.
- 875 *[Răspuns revistei Tribuna]. În: VN, 7, nr. 16, 1 oct. 1911, p. 312 (Din mișcarea intelectuală la noi și în străinătate. Marginalia). Semnat D.*
Pe marginea art. „Naționalismul—o frază”, spune D. Ovid Densusianu, publicat în nr. 187, 26 aug./8 sept. 1911 (vezi nr. 2318).

Naționalismului „barbar și gălăgios“ îi opune „adevăratul naționalism... care lucrează cinstit și cuminte la înălțarea noastră prin cultură“.

- 876 *După furtună.* În: *VN*, 9, nr. 6-7, 1 aug. - 1 sept. 1913, p. 189-192. Evenimentele politice ale anului 1913 au dovedit caracterul „cumpătat, de o civilizată și mindră energie“ al poporului nostru. Se împune o reconșiderare a vieții noastre culturale și administrative, a politicii externe a țării în funcție de condițiile istorice nou-create.

- 877 *Ce nu se poate să învingă.* În: *VN*, 10, nr. 6-7, 1 aug. - 1 sept. 1914, p. 198-205; nr. 8, 1 oct. 1914, p. 235-244; extras, București, Editura Vieții nouă, 1914, 23 p.

Demască spiritul agresiv al militarismului german, care a provocat primul război mondial și-și exprimă încrederea în victoria civilizației și a progresului uman. „Veacul al XX-lea nu poate fi osândit la rușinea unei tiranii militare și emblema lui nu poate fi chivăra prusiană“.

- 878 *Două întrebări.* În: *VN*, 10, nr. 9, 1 nov. 1914, p. 295-297.

Nepriceperea și demagogia patriotardă sînt vinovate de starea precară a armatei, nepregătită încă de război. Aceeași situație critică se regăsește în învățămîntul universitar, unde profesorii își neglijează îndatoririle, deși cer cu insistență „chemarea la datoria patriotică“.

- 879 *Răspunsul D-lui Ovid Densusianu la o anchetă privind posibilitatea unei revoluții în Germania.* În: *VN*, 10, nr. 10, 1 dec. 1914, p. 337 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).

- 880 *Zile de pocăire. Zile de înălțare.* În: *VN*, 11, nr. 2, 1 apr. 1915, p. 50-55; nr. 3, 1 mai 1915, p. 69-77; nr. 6-7, 1 aug. - 1 sept. 1915, p. 209-215; nr. 9, 1 nov. 1915, p. 279-282; 12, nr. 3, 1 mai 1916, p. 96-101.

Poziția contradictorie a unor personalități politice românești la izbucnirea războiului și imposibilitatea lor de a înțelege sensul general și implicațiile momentului asupra dezvoltării viitoare a României. Își afirmă încrederea în capacitățile regeneratoare ale Franței și în dreptatea cauzei ei și face o trecere în revistă a erorilor politice și a factorilor care au favorizat infiltrarea germană în România. Pentru a se putea ridica „palatul sufleteș al tuturilor românilor“, există o singură soluție: „Să plece arhitecții vechi - vrem alții și nu de cei cu diplome în Teutonia!“.

- 881 *Eroismul nou.* În: *VN*, 11, nr. 4, 1 iun. 1915, p. 125-129; nr. 5, 1 iul. 1915, p. 157-162.

Eroismul belgienilor în fața cotropitorilor. Eroismul nou este conștient și mai sobru, mai adînc, fără emfază, intrînd în însăși educația mulțimilor, de la care emană.

- 882 *[Răspuns la o anchetă].* În: *VN*, 11, nr. 8, 1 oct. 1915, p. 254-256 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).

Ancheta vizează natura, viitorul și misiunea în civilizație a spiritului românesc. Răspunsul este reprodus din revista *La vie*, sept. 1915.

- 883 *S-au întâlnit viclenia și barbarii.* În: *VN*, 11, nr. 9, 1 nov. 1915, p. 272—274.
- 884 *Marea hotărâre.* În: *VN*, 12, nr. 6—8, 1 aug.—1 oct. 1916, p. 181—185.
Intrarea României în război.
- 885 *Al cui e viitorul.* În: *VN*, 12, 1 nov. 1916, p. 241—246.
Viitorul va fi al celor ce luptă pentru idealuri, nu al celor care propovăduiesc forța brutală.
- 886 *Germanii și „războiul cavaleresc“.* În: *VN*, 12, nr. 9, 1 nov. 1916, p. 265—267. Semnat D.
Despre ororile războiului.
- 887 *Să luăm aminte.* În: *VN*, 12, nr. 10—12, 1 dec. 1916—1 febr. 1917, p. 273—276.
Apel la înlăturarea jertfelor inutile, la apropierea, cu dragoste, de cei năpăstuiți. Cere bucurii curate, nu din cele bazate pe smulgerea bunurilor altora. Nu trebuie să ne izolăm de realitate, ci să stăm alături de ceilalți.
- 888 *[Victorii românești în război].* În: *VN*, 13, nr. 1—10, mart.—dec. 1917, p. 46—48.
- 889 *O scrisoare a D-lui V. Parashivescu.* În: *VN*, 14, nr. 1—11, 1 mart. 1918—1 ian. 1919, p. 79 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate). Semnat O.D.
Ov.D. se arată bucuros de faptul că V.P. a părăsit revista *Literatorul* în urma publicării art. program al lui Al. Macedonski. Cei care au continuat colaborarea vor fi excluși de la *Vieța nouă*.
Titlul apare numai în sumarul anual.
- 890 *Ziua dreptății.* În: *VN*, 14, nr. 1—11, 1 mart. 1918—1 ian. 1919, p. 5—7.
- 891 *[Cuvînt de început].* În: *Î*, 1, nr. 1, 18 sept. 1919, p. 1.
Acțiunea inițiată de rev. este prin excelență socială și se definește ca „un românism curat, înălțat... în lumina sentimentelor omenești, ... în lumina concepțiilor moderne“, care să desăvîrșească lupta înaintașilor pentru păstrarea și mărirea țării.
- 892 *Nu ca la noi.* În: *Î*, 1, nr. 1, 18 sept. 1919, p. 2. Semnat O.D.
Două note, relativ la procesul unui colaboraționist belgian și la obligativitatea desfășurării unei munci susținute în vederea refacerii postbelice. Ref. la situația din România.
- 893 *Românul „alegător“ și românul „om“.* În: *Î*, 1, nr. 1, 18 sept. 1919, p. 1. Semnat D.
Prin cuvîntările lor adresate „alegătorilor“, politicienii demagogi și ariviști înșelau, de fapt, „oamenii“.

- 894 *[Apel către cititori]*. În: *I, I*, nr. 2, 25 sept. 1919, p. 1. Nesemnat [= Ov.D.?] Cititorii sint rugați să sesizeze toate nedreptățile și samavolnicțiile cunoscute, pentru a fi demascate în ziar.
- 895 *Fără cap și inimă*. În: *I, I*, nr. 2, 25 sept. 1919, p. 1. Semnat O.D. Ascensiunea rapidă, prin mijloace lipsite de onestitate, dezmente reputația de inteligență și bunătate a românilor.
- 896 *Îndrumarea acțiunii noastre*. În: *I, I*, nr. 2, 25 sept. 1919, p. 1. Programul revistei: denunțarea trindăviei și parazitismului; stăvilirea nedreptăților și abuzurilor; promovarea diferențiată a instrucțiunii și culturii, „în acord cu stările de la noi“.
- 897 *Prevederi cum se înțeleg în Germania*. În: *I, I*, nr. 2, 25 sept. 1919, p. 2. Nesemnat [= Ov.D.?] În Germania se pregătesc echipe tehnice care, la nevoie, să înlocuiască pe greviști la distribuirea electricității, a apei și alimentelor.
- 898 *Recidivă de nemșofilism*. În: *I, I*, nr. 2, 25 sept. 1919, p. 2. Nesemnat [= Ov.D.?].
- 899 *Adevărul feminism*. În: *I, I*, nr. 3, 2 oct. 1919, p. 1. Semnat O.D. Emanciparea femeilor nu se înfăptuiește numai prin acordarea drepturilor politice. Ea se impune și în alte domenii ale activității umane.
- 900 *[Au trebuit două săptămâni pentru ca să avem un nou guvern...]*. În: *I, I*, nr. 3, 2 oct. 1919, p. 1 (Nota săptămânii). Nesemnat [= Ov.D.?] Noul guvern răstoarnă „cele mai elementare noțiuni de politică internă și externă.“
- 901 *Întrebări*. În: *I, I*, nr. 3, 2 oct. 1919, p. 2. Nesemnat [= Ov.D.?] Întrebările vizează duplicitatea în politica noastră externă și „datoriile celor care conduc țara“.
- 902 *Lașitatea celor mulți*. În: *I, I*, nr. 3, 2 oct. 1919, p. 1. Pledoarie pentru hotărâre și demnitate umană, opuse lașității generale, create de practica nedreptăților și abuzurilor.
- 903 *O pildă de urmat*. În: *I, I*, nr. 3, 2 oct. 1919, p. 2. Nesemnat [= Ov.D.?] Despre comitetele locale înființate în Anglia pentru judecarea speculanților.
- 904 *Pentru „nebalcanicii“ de la „Patria“*. În: *I, I*, nr. 3, 2 oct. 1919, p. 2. Semnat O.D. Critica unor situații regretabile din Ardeal nu înseamnă ponegrirea Ardealului și a ardelenilor, luați în bloc. „Despre oamenii la locul lor, despre țărani ardeleni, mai ales, am vorbit cu cuvintele care se cuveneau vredniciei lor“.

- 905 *Alegeri cu votul minciunii*. În: *I, I*, nr. 4, 9 oct. 1919, p. 1.
Minciuna alegerilor libere într-o țară cu libertatea îngrădită.
- 906 *O urmă de nemțism*. În: *I, I*, nr. 4, 9 oct. 1919, 2. Nesemnat [= Ov.D.?].
Împotriva „tembelismului nostru“ care a permis ca, sub influența pronunțării germane, numele stației Balota să rămână scris Palota, încă din perioada „cînd aveam nemți la căile ferate“.
- 907 *Procesul celor de la „Gazette des Ardennes“*. În: *I, I*, nr. 4, 9 oct. 1919, p. 2.
Nesemnat [= Ov.D.?].
Plecînd de la procesul unor colaboraționiști francezi, ajunge la ideea că talentul unor scriitori români nu poate reprezenta o scuză pentru trădarea și colaborarea lor cu dușmanul.
- 908 *[Tot mai mult ne apasă picul...]*. În: *I, I*, nr. 4, 9 oct. 1919, p. 1 (Nota săptămîinii). Nesemnat [= Ov.D.?].
Nemulțumirea față de noul guvern, străin de „arta de a governa“, care „cere cunoașterea sufletelor“.
- 909 *Fiți mai miloși, domnilor funcționari*. În: *I, I*, nr. 5, 16 oct. 1919, p. 2. Semnat D.
Despre birocracia și lipsa de omenie a funcționarilor care poartă inutil pe drumuri pe cei nevoiași.
- 910 *[În ce situație se găsește guvernul se vede...]*. În: *I, I*, nr. 5, 16 oct. 1919 p. 1 (Nota săptămîinii). Nesemnat [= Ov.D.?].
Rezerva ardelenilor față de noul guvern, ca și „nechibzuința cu care se procedează împiedică mereu apropierea sufletească pe care-o așteptăm și care ar fi trebuit să fie puterea noastră în împrejurările de acum.“
- 911 *Măsuri ce trebuie luate*. În: *I, I*, nr. 5, 16 oct. 1919, p. 2. Semnat D.
Pentru a se înlătura casarea frecventă a concursurilor care nu se țin conform prevederilor legii, trebuie găsit un remediu — celor vinovați de casarea concursului să li se interzică, pe viitor, participarea în orice altă comisie examinatoare.
- 912 *Nepotul lui Bismarck*. În: *I, I*, nr. 5, 16 oct. 1919, p. 2. Nesemnat [= Ov.D.?]
Se referă la contele Bismarck, dat în judecată de șeful biroului justiției militare din Lille pentru atrocități comise în Franța, în timpul războiului.
- 913 *O scrisoare*. În: *I, I*, nr. 5, 16 oct. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat [= Ov.D.?].
Precizări în legătură cu vina arhim. Scriban, de a fi iscălit o scrisoare colaboraționistă a mitropolitului [?].
- 914 *Sălbăticirea moravurilor*. În: *I, I*, nr. 5, 16 oct. 1919, p. 1.
„Tărmurirea sufletească“, egoismul și neparticiparea la viața celor din jur au provocat „sălbăticirea moravurilor noastre“.

- 915 *Un nou avatar politic: Partidul democrat-unionist.* În: *I, I*, nr. 5, 16 oct. 1919, p. 1. Semnat D.
Deși își schimbă iarăși numele, Partidul Conservator-Democrat nu se prezintă în viața publică a României cu un program politic nou sau original.
- 916 *[Întruniri politice, la Dacia, și în alte părți — au reînceput...].* În: *I, I*, nr. 6, 23 oct. 1919, p. 1 (Nota săptămânii). Ne-semnat [= Ov.D.?].
Au reînceput declarațiile și discursurile politice deșarte, cu totul asemănătoare celor antebelice.
- 917 *Preoțimea noastră.* În: *I, I*, nr. 6, 23 oct. 1919, p. 1; nr. 7, 30 oct. 1919, p. 1; extras, București, Tipografia Triumful, 1919, 13 p. (Cărțile „Înălțării”).
Departate de spiritul vremii, „biserica noastră este mai mult o alcătuire de ierarhii, un fel de funcționarism care se închide în formule”. Este necesară însă o acțiune de apostolat, din care să nu lipsească dăruirea sufletească, grija pentru frumos și o înțelegere modernă a vieții.
- 918 *Suflete ce se dezvăluie.* În: *I, I*, nr. 6, 23 oct. 1919, p. 2. Semnat D.
Ref. la H. Barbusse.
- 919 *Un răspuns.* În: *I, I*, nr. 6, 23 oct. 1919, p. 2. Ne-semnat [= Ov.D.?].
O nouă scrisoare de dezvinovățire a arhim. Iuliu Scriban, urmată de unele observații ale ziarului, redactate probabil de Ov.D. (Vezi și nr. 913).
- 920 *[Guvernul de militari va rămânea...].* În: *I, I*, nr. 7, 30 oct. 1919, p. 1 (Nota săptămânii). Ne-semnat [= Ov.D.?].
Nemulțumirile bănățenilor față de Consiliul Dirigent din Transilvania.
- 921 *Procedee liberale.* În: *I, I*, nr. 7, 30 oct. 1919, p. 1. Ne-semnat [= Ov.D.?].
Schimbarea opticii liberalilor față de declarațiile lui C. Stere.
- 922 „*A prins*”. În: *I, I*, nr. 8, 6 nov. 1919, p. 2. Ne-semnat [= Ov.D.?].
Moravuri sociale. Aroganța și înșelăciunea de care uzează mulți politicieni necinstiți pentru a scăpa de oprobriu și de pedeapsă.
- 923 *Alegerile în Franța...* În: *I, I*, nr. 8, 6 nov. 1919, p. 2. Ne-semnat [= Ov.D.?]
- 924 „*Comunicatul Consiliului Dirigent a fost un gest pe care îl așteptam...]* În: *I, I*, nr. 8, 6 nov. 1919, p. 1 (Nota săptămânii). Ne-semnat [= Ov.D.?].
Aprobă hotărîrea Consiliului Dirigent din Transilvania de a ieși din rezerva obișnuită față de viața politică a vechiului regat.
- 925 *O contradicție ce e o lămurire.* În: *I, I*, nr. 8, 6 nov. 1919, p. 1. Semnat D.
Este salutat comunicatul Consiliului Dirigent din Transilvania, care „limpezește o situație cam echivocă până acum”, înlesnind „colaborarea tuturor celor bine intenționați pentru îndreptarea stărilor de la noi”.

- 926 *Agonia lor.* În: *I, I*, nr. 9, 13 nov. 1919, p. 1.
Înfringerea partidului liberal în alegeri.
- 927 „*Apostol*“... *cu buzunarele pline.* În: *I, I*, nr. 9, 13 nov. 1919, p. 1. Nesemnat [= Ov.D.?.]
Despre frații Szamuely, politicieni din Ungaria.
- 928 [*Fără să fie ce ar fi trebuit, alegerile au fixat totuși...*]. În: *I, I*, nr. 9, 13 nov. 1919, p. 1 (Nota săptămânii). Nesemnat [= Ov.D.?.]
Rezultatul alegerilor indică semnul unor prefaceri în bine în climatul nostru politic.
- 929 *Modestie.* În: *I, I*, nr. 9, 13 nov. 1919, p. 1. Nesemnat [= Ov.D.?.]
Împotriva politicienilor liberali.
- 930 *O originalitate a vieții politice în Italia.* În: *I, I*, nr. 9, 13 nov. 1919, p. 2. Nesemnat [= Ov.D.?.]
Lupta dintre partidele politice în Italia.
- 931 *Tot nu se astîmpără.* În: *I, I*, nr. 9, 13 nov. 1919, p. 2.
Despre tinerii de diferite naționalități aflați la Stuttgart și activitatea lor politică.
- 932 [*Apare ultimul nr. al „Înălțării”*]. În: *I, I*, nr. 10, 20 nov. 1919, p. 1. Nesemnat [= Ov.D.?.]
- 933 *Bunătaea lor.* În: *I, I*, nr. 10, 20 nov. 1919, p. 1. Nesemnat [= Ov.D.?.]
Atitudinea Germaniei față de blocada instituită împotriva Rusiei.
- 934 *Cel în care avem nădejde.* În: *I, I*, nr. 10, 20 nov. 1919, p. 1.
De la tineret se așteaptă fapte temeinice pentru regenerarea țării și schimbarea moravurilor.
- 935 [*După notele primite tratatul cu Austria va trebui curînd semnat...*]. În: *I, I*, nr. 10, 20 nov. 1919, p. 1 (Nota săptămânii). Nesemnat. [= Ov.D.?.]
Umilitorul tratat cu Austria, impus țării de politicieni incapabili.
- 936 „*Viitorul*“ și *Generalul Averescu.* În: *I, I*, nr. 10, 20 nov. 1919, p. 2. Nesemnat. [= Ov.D.?.]
Despre un atac al ziarului *Viitorul* împotriva generalului Al. Averescu.
- 937 [*Procesul-verbal al Comisiei Monumentul Unirii*]. În: *AAR adm*, t. 40, 1919—1920, p. 3.
Citit în ședința ordinară din 28 nov. 1919.
- 938 [*O clocotire de patimi mai mult decît de idei...*]. În: *VN*, 16, nr. 1—3, 1 mart.—1 mai 1920, p. 49—50 (Viața politică și socială). Semnat O.D.

Frământările și goana după profituri ale politicianilor ambițioși în preajma alegerilor parlamentare.

- 939 [*O telegramă publică în ziare...*]. În: *VN, 16*, nr. 1—3, 1 mart.—1 mai 1920, p. 50—51 (Viața politică și socială).
 Condamnarea unor ziariști francezi colaboraționiști în timpul războiului și larga indulgență ce se practică în România față de ei.
- 940 [*Parlamentul — ieșit din încrederea sinceră a unora în noul guvern...*]. În: *VN, 16*, nr. 4—6, 1 iun.—1 aug. 1920, p. 104—105 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
 Necesitatea unui nou guvern care să treacă peste interesele de partid și să lucreze cinstit și competent pentru ridicarea țării.
- 941 [*Decepție în rindurile emisarilor...*]. În: *VN, 16*, nr. 7—8, 1 sept.—1 oct. 1920, p. 154—155 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
- 942 [*Sălbăticia care clocotește acum în anumite suflete...*]. În: *VN, 16*, nr. 9—10 1 nov.—1 dec. 1920, p. 191—193 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
 În țară domnește o atmosferă prielnică violenței și crimei. Lucrurile ar fi stat astfel „dacă de doi ani încoace ne-am fi pus pe lucru și dacă am fi avut alte guverne decât acelea care și-au transmis incapacitatea“.
- 943 [*Conferința de la Paris...*]. În: *VN, 16*, nr. 11—12, 1 ian.—1 febr. 1921, p. 243—244 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
 Deși a adus o oarecare învioreare vieții politice deprimante de după război, Conferința nu a dat marile orientări și „înaltele doctrine politice“ pe care le așteptau popoarele.
- 944 [*Alegerile parțiale au avut, cum era de așteptat...*]. În: *VN, 16*, nr. 11—12 1 ian.—1 febr. 1921, p. 244—245 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
 Despre „nota pasionată și pătimașă“ a alegerilor de la București, nefavorabilă consolidării țării într-un „spirit național nou“.
- 945 [*Aventura exului neconsolat de prăbușirea habsburgică...*]. În: *VN, 17* nr. 1—2, 1 mart.—1 apr. 1921, p. 34—35 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
 Apel la înfrățire pentru contracararea unor eventuale uneltiri externe.
- 946 [*La Cameră cazul Stere a fost un nou prilej...*]. În: *VN, 17*, nr. 1—2, 1 mart.—1 apr. 1921, p. 35 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
 Validarea alegerii lui C. Stere ca deputat.
- 947 [*Pentru că „cei noi“ au înșelat așteptări...*]. În: *VN, 17*, nr. 3, 1 mai 1921, p. 72—73 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
 Schimbarea alternativă a echipelor guvernamentale în România.
- 948 [*Un prieten venit de la Paris îmi spunea impresiile lui...*]. În: *VN, 17*, nr. 3, 1 mai 1921, p. 72 (Viața politică și literară). Semnat O.D.

- 949 *[Contorsionări și arlechinade — acesta e spectacolul...].* În: *VN*, 17, nr. 8—9 1 oct.—1 nov. 1921, p. 204—206 (Viața politică și socială). Semnat O.D. Activitatea politică în Transilvania.
- 950 *A fi... român.* În: *VN*, 18, nr. 1—2, 1 mart.—1 apr. 1922, p. 5—9; nr. 3—4, 1 mai—1 iun. 1922, p. 58—61; nr. 10—11, 1 dec. 1922—1 ian. 1923, p. 157—162; 19, nr. 4—6, 1 iun.—1 aug. 1923, p. 57—61; 20, nr. 1—2, mart.—apr. 1924, p. 22—25; extras, București, Socec & Co., 1933, 35 p. (Cărțile „Înălțării”).
Evidențind calitățile spirituale ale românilor, Ov.D. subliniază și defectele lor: îngăduința față de atitudini condamnabile, superficialitatea în muncă, lipsa de entuziasm în orice înfăptuire, inteligența adesea pervertită, goana după câștig nemeritat etc. Cere, mai ales tinerilor, o acțiune viguroasă împotriva indifferenței și deplasării, o muncă entuziastă, idealistă, o luptă unită pentru schimbarea mentalității, a atitudinilor, pentru însănătoșirea societății românești.
- 951 *[Nu eram în țară când după demisia D-lui general Averescu...].* În: *VN*, 18, nr. 1—2, 1 mart.—1 apr. 1922, p. 33—34 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
Despre guvernul liberalilor reveniți la putere.
- 952 *[Cu trenurile care au dus la Geneva miniștri...].* În: *VN*, 17, nr. 3—4, 1 mai—1 iun. 1922, p. 68—69 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
Întâlnirea de la Geneva a adus numai dezamăgiri. „Dacă războiul a avut luptătorii care-i trebuiau, pacea tinjește în așteptarea minților departe văzătoare, a inimilor generoase care să-i dea puterea și prestigiul, fără care va rămîne o zilnică decepție, o chinuită aminare”.
- 953 *[Moartea lui Take Ionescu a arătat și ea...].* În: *VN*, 18, nr. 5—6, 1 iul.—1 aug. 1922, p. 105—108 (Viața politică și socială).
Elogierea lui Take Ionescu.
- 954 *[Sistemul de a impune orice pornește din ambiții bolnave...].* În: *VN*, 18, nr. 7—9, 1 sept.—1 nov. 1922, p. 146—147 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
Guvernul liberal și încoronarea de la Alba Iulia.
- 955 *[Zilele încoronării au fost și un scurt armistițiu...].* În: *VN*, 18, nr. 7—9, 1 sept.—1 nov. 1922, p. 147—148 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
Politica de compromis a partidului național din Transilvania.
- 956 *[Francezii au făcut, în sfîrșit, pasul așteptat...].* În: *VN*, 18, nr. 10—11 1 dec. 1922—1 ian. 1923, p. 186—187 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
Obligațiile stabilite prin tratatul de la Versailles și intențiile revanșarde ale Germaniei.
- 957 *[Între evenimentele mari din alte părți...].* În: *VN*, 18, nr. 10—11, 1 dec. 1922—1 ian. 1923, p. 187 (Viața politică și socială). Semnat O.D.

Unirea partidului național din Transilvania cu cel întemeiat de Take Ionescu.

- 958 *[Manifestațiile studențești au readus la actualitate...]*. În: *VN, 18*, nr. 10—11, 1 dec. 1922—1 ian. 1923, p. 187—189 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
Mișcarea studențească pornită de la Cluj readuce în discuție problema modernizării învățământului și vieții universitare.
- 959 *[Aceia care au idoli lor de vreme apuse...]*. În: *VN, 18*, nr. 12, 1 febr. 1923, p. 223—224 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
Moravuri politice. Necesitatea unei conștiințe cetățenești energice, care să se opună mașinațiunilor politicienilor.
- 960 *[Scrisoare către Ministerul de Externe]*. În: *VN, 18*, nr. 12, 1 febr. 1923 p. 229 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
Scrisoare, datată 24 ian. 1923, prin care refuză decorația de Comandor s Coroanei României, motivând refuzul prin faptul că, alături de el, au fost decorate persoane descalificate, compromise în timpul ocupației germane.
- 961 *[Universitatea continuă să fie închisă...]*. În: *VN, 18*, nr. 12, 1 febr. 1923, p. 224—225 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
„În mentalitatea tinerimii noastre universitare sînt cîte care nu s-au îndreptat nici azi”.
- 962 *[Oricîte declarații s-au făcut dintr-o parte și dintr-alta...]*. În: *VN, 19*, nr. 1—3, 1 mart.—1 mai 1923, p. 32—34 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
În parte, manifestațiile studențești au fost stîrnite de îndemnurile interesate și perfide ale unor persoane care nu au nimic comun cu cultura.
- 963 *[După nota engleză, în jurul ocupației Ruhrului...]*. În: *VN, 19*, nr. 4—6, 1 iun.—1 aug. 1923, p. 69—72 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
Politica Angliei în problema Ruhrului, subordonată excesiv intereselor de moment, este lipsită nu numai de perspectivă, dar și de orice autoritate morală.
- 964 *[Cînd a fost ocupat Ruhrul spuneam că Germania...]*. În: *VN, 19*, nr. 7—8, 1 sept.—1 oct. 1923, p. 107—109 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
Germania și achitarea despăgubirilor de război. Problema Ruhrului.
- 965 *Prin Franța nouă*. În: *VN, 20*, nr. 9—10, 1 nov.—1 dec. 1923, p. 113—119.
Aspecte social-culturale.
- 966 *[Peste cîteva zile încă o conferință...]*. În: *VN, 19*, nr. 11—12, 1 ian.—1 febr. 1924, p. 184—185 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
Conferința româno-rusă. Presa noastră și politica internațională.
- 967 *[Politica funambulescă se crede parcă mai în largul ei...]*. În: *VN, 20*, nr. 1—2, mart.—apr. 1924, p. 28—30 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
Pertractările, despărțirile și fuziunile în partidele politice de la noi.

- 968 *[Mai curînd de cum tmi inchipuiam...].* În: *VN*, 20, nr. 3-5, mai-iul. 1924, p. 72-73 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
C. Stere și fuziuni preconizate între partidele național și țărănesc.
- 969 *[Nu trebuie o deosebită perspicacitate pentru ca să vadă cineva...].* În: *VN*, 20, nr. 3-5, mai-iul. 1924, p. 71-72 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
Franța și planurile revanșarde ale țărilor învinse în războiul din 1916-1918.
- 970 *[De la Londra, de la Geneva ne spuneau unii că va veni lumină...].* În: *VN*, 20, nr. 6-7, aug.-sept. 1924, p. 104-105 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
Lipsa de fermitate a politicii franceze, definitivarea păcii și revanșarzii.
- 971 *Un om și oameni.* În: *VN*, 20, nr. 6-7, aug.-sept. 1924, p. 77-79.
Pledoarie pentru un tip de conducător de stat lămurat, cu vederi largi și cu pătrundere psihologică.
- 972 *[O tresărire a adus schimbarea guvernului englez...].* În: *VN*, 20, nr. 8-10, oct.-dec. 1924, p. 139-140 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
Sînt speranțe că noul guvern va aduce o politică mai energică, de perspectivă, conformă realității „care nu îngăduie întoarceri nesocotite spre trecut“.
- 973 *[Cele mai efemere tribulații...].* În: *VN*, 20, nr. 11-12, ian.-febr. 1925, p. 172-175 (Viața politică și socială). Semnat O.D.
Pe marginea vol. scriitorului francez Joseph Ageorges, *Histoire d'un échec electoral*.
- 974 *Cimpanzeii finanțelor.* În: *I*, nr. 1, ian. 1936, p. 12-13. Semnat D.
Observații sarcastice vizînd nepriceperea și dezinteresul în minuirea finanțelor țării.
- 975 *Iscoadele.* În: *I*, nr. 1, 1 ian. 1936, p. 16. Semnat D.
Demască pe delatori, care prin denunțuri își asigură o bună situație materială sau socială.
- 976 *Învrăjbiți și „destinderi“.* În: *I*, nr. 1, 1 ian. 1936, p. 4-5. Semnat O.D.
Despre lipsa de măsură și decență care caracterizează viața noastră politică.
- 977 *[La reapariția rev.].* În: *I*, nr. 1, 1 ian. 1936, p. 1-4.
Conștient de faptul că „țărănismul a fost numai un refren demagogic“, Ov.D. intenționează o acțiune de adevărată „regenerare socială, după îndemnul vremilor nouă“. Pentru aceasta sînt necesare: părăsirea formulei „simpliste și înșelătoare... a economicului omniexplicativ“, înțelegerea și cultivarea posibilităților sufletești și mai ales eliminarea racilelor politicianismului.

- 978 *Mari micimi și mici mărimi.* În: *I*, nr. 1, 1 ian. 1936, p. 15—16. Semnat D. Împotriva lui N. Titulescu, N. Iorga și Gh. Tătărescu, învinovați de unele declarații ușuraticе.
- 979 *Alarmiști ai românismului.* În: *I*, nr. 2, 1 febr. 1936, p. 21—22. Denunță falsitatea „valahismului“, și „antirevizionismului“, formule demagogice de pretinsă salvare a românismului.
- 980 *Inchipuite privilegii.* În: *I*, nr. 2, 1 febr. 1936, p. 24—25. Semnat O.D. Împotriva celor care își arogă diverse privilegii, în baza titlului sau rangului lor social.
- 981 *Nu sînt vremile...?* În: *I*, nr. 2, 1 febr. 1936, p. 30—31. Semnat D. Fatalitatea și caracterul anormal al vremurilor reprezintă o scuză comodă pentru a justifica situația grea a țării. De fapt, „vremile sînt cum le fac omenii: anormale cînd anormali dictează“.
- 982 *Legea omeniei.* În: *I*, nr. 3, 1 mart. 1936, p. 41—45; 1 apr. 1936, p. 61—65. II. Elogiul omeniei, însușire de preț a poporului român, „cu rădăcini adînci în sufletul nostru“. Îndemn la o educație corectă, „în legea omeniei“, în care „să cuprîndem... toate gîndurile și faptele ce ne înalță sufletul“. Conferință ținută în sala „Eintracht“, la 18 febr. 1936. II. Printre dușmanii omeniei se numără: caracterul deficitar al educației în învățămîntul de toate gradele, birocrăția, politica.
- 983 *Tactica tăcerii.* În: *I*, nr. 3, 1 mart. 1936, p. 56. Semnat O.D. Tăcerea este cea mai bună tactică a politicianilor în fața unor învinuiri întemeiate, la obiect, aduse de partizanii partidului advers.
- 984 *În zodia amăgirilor.* În: *I*, nr. 5, 1 mai 1936, p. 81—86. Conferință ținută la Craiova, la 14 martie 1936. Aproximația a devenit ideea directoare a vieții moderne. Ea domină în justiție, dragoste, dar mai ales în politică și cultură, unindu-se adesea cu falsitatea. Este nevoie de înfăptuiri temeinice, căci „timpul nu închide pleoapele; ne privește și așteaptă să fim cum sîntem în stare, fără să ne mai lăsăm duși de aparențe înșelătoare, să ne mulțumim cu parigorii, să ne pierdem în nesfîșite risipiri“.
- 985 „Realizări“ național-țărăniște. În: *I*, nr. 5, 1 mai 1936, p. 93—95. Semnat O.D. Este demascată demagogia Partidului Național Țărănist care, aflat în opoziție, se agită sub lozincă grijii pentru țărăniște, uitată însă pe vremea cînd era partid de guvernămînt.
- 986 *Ofensiva agricolă.* În: *I*, nr. 6, 1 iun. 1936, p. 112—113. Semnat O.D. Împotriva programului nerealist de îmbunătățire a agriculturii, preconizat de ministrul Sasso. Ca model de politică agricolă înțeleaptă este citată Grecia, unde se lucrează de peste treizeci de ani pentru intensificarea și modernizarea agriculturii.

- 987 *Răspunderi între ei*. În: *I*, nr. 6, 1 iun. 1936, p. 115. Semnat O.D.
Insulitele și acuzațiile reciproce ale politicianilor pot părea un spectacol distractiv uneori, dar morala publică trebuie să-i pună capăt.
- 988 *Fulgeră blesteme*. În: *I*, nr. 7, 1 iul. 1936, p. 119—120.
Despre responsabilitățile celor care au provocat catastrofa de la Cotroceni.
- 989 *Sociologia „mendax”*. În: *I*, nr. 7, 1 iul. 1936, p. 122—127; nr. 8, 1 aug. 1936, p. 144—147; extras, București, Tipografia Modernă, 1936, 11 p.
Împotriva școlii sociologice a lui D. Gusti. Sociologia monografică a lui D.G. nu este o „sociologia militans”, cum se pretinde, ci „o sociologia mendax (mincinoasă, înșelătoare)” și totodată o „sociologia mendica (cerșitoare)”. Partea a II-a a art. evidențiază lipsa de originalitate a lui D.G. Multe din ideile care i-au creat prestigiul de sociolog au fost formulate anterior de Ov.D.
- 990 *Neastîmpăr de fățarnicii*. În: *I*, nr. 8, 1 aug. 1936, p. 137—138.
Cu ocazia Olimpiadei de la Berlin, demască fățarnicia și retorismul regimului hitlerist.
- 991 *Salutul „roman”*. În: *I*, nr. 8, 1 aug. 1936, p. 150—151. Semnat O.D.
Împotriva salutului roman, de tip fascist, introdus la noi și în școlile de la sate.
- 992 *Fatale incoerențe*. În: *I*, nr. 9, 1 sept. 1936, p. 168—169. Semnat O.D.
- 993 *Îndrăzneții binelui*. În: *I*, nr. 9, 1 sept. 1936, p. 155—156.
„Îndrăzneții binelui”, cei care trebuie să aibă curajul de a curma răul din jur ar putea fi numai poeții: „Să se fi înstrăinat de ceea ce li s-a recunoscut totdeauna: exuberanța, generozitatea, înduioșarea?”
- 994 *Ponoasele „valahismului”*. În: *I*, nr. 9, 1 sept. 1936, p. 161—166.
Atitudinea politică a lui Al. Vaida și implicațiile cunoscutei sale formule „numerus valachicus”.
- 995 *Scadență de fanatizări*. În: *I*, nr. 10, 1 oct. 1936, p. 173—174.
Împotriva extremismului în politică.
- 996 *Șomajul intelectualilor*. În: *I*, nr. 10, 1 oct. 1936, p. 182—185.
Pe marginea recensământului șomerilor intelectuali de la noi. Căile de îngrădire a șomajului.
- 997 *Umanizarea războiului*. În: *I*, nr. 10, 1 oct. 1936, p. 188—189. Semnat O.D.
Imposibilitatea umanizării războiului și ipocrizia care se ascunde în spatele acestei formule.

- 998 *Travestiri ale intransigenței*. În: *I*, nr. 11, 1 nov. 1936, p. 193—194.
Intransigența politicianilor alternează, după împrejurări, cu „subterfugiile, scuzele, acomodările”. Schimbările subite de atitudine îi caracterizează și pe intelectuali.
- 999 *Complicități și inconsecvențe*. În: *I*, nr. 11, 1 nov. 1936, p. 199—203; nr. 12, 1 dec. 1936, p. 220—224.
Denunță complicitățile și inconsecvențele în tratamentul aplicat evreilor: șovinism și prigoană a unor cunoscuți savanți, alături de o situație privilegiată creată altora, lipsiți de merite, datorită corupției și abuzurilor administrației românești.
- 1000 *Înfumurările unui manifest*. În: *I*, nr. 11, 1 nov. 1936, p. 206—208. Semnat O.D.
Dezvăluie dimensiunile reale ale unor pretinse realizări național-țărănești, elogiare într-un manifest al PNT.
- 1001 *Latinitate smolită*. În: *I*, nr. 12, 1 dec. 1936, p. 211—212.
Împotriva unor declarații ale lui Mussolini, făcute „nu more romano, ci hungarico.”

b. RECENZII

- 1002 *Fr. Paulhan, „Le nouveau mysticisme”*. Paris, Felix Alcan, 1891, 1 vol. de 201 pagini. În: *Arh*, 3, nr. 4—5, apr.—mai 1892, p. 272—278.
- 1003 *Dr. A. Corre, „Crime et suicide”*. Paris, Octave Doin, 1891, 1 vol. de 654 pagini. În: *Arh*, 3, nr. 6—7, iun.—iul. 1892, p. 392—398.
- 1004 *Spiru C. Haret, „Chestia țărănească”*, București, 1905, 80 pag. În: *VN*, I, nr. 9, 1 iun. 1905, p. 215 (Cărți nouă). Atribuită lui Ov.D. de Marin Buga în *Ovid Densusianu — folclorist* (vezi nr. 1894), p. 394, LIX.
- 1005 *Ion Sirbu, „Istoria lui Mihai-Vodă Viteazul”, vol. întâi*, București, 1904, 594 pag. În: *VN*, I, nr. 6, 1 sept. 1905, p. 143 (Cărți nouă).
Ov.D. însuși se dezvăluie ca autor în nota *O minciună, două minciuni*, de la rubrica *Mosaic* (vezi nr. 1038).
- 1006 *[„Basarabia”, gazetă național-democratică]*. În: *VN*, 2, nr. 9, 1 iun. 1906 p. 215 (Din mișcarea intelectuală).
Despre primul ziar în limba română apărut în Basarabia. Reproduce un fragm. din primul art.
Autorul își dezvăluie identitatea în articolul din nr. 11, 1 iul. 1906, *Schimbările din Rusia și românii basarabeni*.
- 1007 *N. Iorga, Neamul românesc în Ardeal și Țara ungurească* București, 1906, 2 vol. 748 pag. În: *VN*, 2, nr. 5, 1 apr. 1906, p. 116—117 (Cărți nouă). Semnat O.D.

H. BIBLIOGRAFII

I. VOLUME

- 1008 *Memoriu de titluri și publicațiuni*. Iași, Tipografia națională, 1899, 13 p.; *Opere*, 1, p. 723—729.

II. ÎN PERIODICE

- 1009 *Rumänien* (1894/6). În: *Jahresberichte des Geschichtswissenschaft*, 19, 1896, III. Ausland, p. 239—246; și extras.
Bibliografie referitoare la: izvoarele istorice, drept, epigrafie, numismatică, heraldică, istorie locală, istoria artei, limbă și literatură, biografie, istorie bisericească, cercetări speciale, arheologie, tradiții populare și balade, românii în Silezia, Mahlen, Macedonia și Istria.
- 1010 *Rumänien*. În: *Jahresberichte der Geschichtswissenschaft*, 20, 1897, III. Ausland, p. 352—355.
Bibliografie referitoare la: publicații de izvoare, istorie politică, cercetări speciale, istoria unor familii, istorie locală, limbă și literatură, biografii, literatură populară.

I. VARIA

- 1011 *Caleidoscopul politic*. În: *VN*, I, nr. 1, 1 febr. 1905, p. 20—21 (Mozaic).
Aspecte politice la noi. Coalizarea junimiștilor cu liberalii.
- 1012 *Oratori și actori*. În: *VN*, I, nr. 1, 1 febr. 1905, p. 20 (Mozaic).
Despre profesorul universitar Nicolae Ionescu.
- 1013 *Politica în Universitate*. În: *VN*, I, nr. 1, 1 febr. 1905, p. 21. (Mozaic).
Mulți consideră universitatea o simplă anexă de club.

* În acest capitol sînt incluse notele și însemnările cuprinse în rubricile *Mozaic*, *Chipuri și priveliști* (*Vieașa nouă*) și *Din vraf* (*Înălțarea*).

- 1014 *Alegerea de la Universitate*. În: *VN*, I, nr. 2, 15 febr. 1905, p. 43-44 (Mozaic).
Amestecul politicii în Universitate.
- 1015 *Literatura dialectală*. În: *VN*, I, nr. 2, 15 febr. 1905, p. 41-42 (Mozaic).
Ref. la un art. publicat de *Il Campo* din Torino în apărarea literaturii dialectale, Ov.D. se arată indignat de anacronismul unei asemenea poziții.
- 1016 *Provincia și literatura*. În: *VN*, I, nr. 2, 15 febr. 1905, p. 41 (Mozaic).
Publicul de provincie așteaptă de la presă unele îndrumări și recomandări în materie de literatură.
- 1017 *Un poet revoltat*. În: *VN*, I, nr. 2, 15 febr. 1905, p. 42-43 (Mozaic).
Poetul Ch. Swinburne protestează împotriva represiunii sîngeroase de la Petersburg, ordonată de autoritățile țariste.
- 1018 *Un rechizitor contra stilului de azi*. În: *VN*, I, nr. 2, 15 febr. 1905, p. 43 (Mozaic).
Nemulțumirea scriitorului [?] Boulenger în *Chronique des livres*, față de stilul lipsit de eleganță și corectitudine folosit în ziare, reviste, cărți. Aluzie la situația similară de la noi.
- 1019 *Berlinezii și arta*. În: *VN*, I, nr. 3, 1 mart. 1905, p. 64-65.
Domul protestant din Berlin vedește o totală lipsă de gust, specifică, de altfel, berlinezilor.
- 1020 *În amintirea lui Cervantes*. În: *VN*, I, nr. 3, 1 mart. 1905, p. 64 (Mozaic).
Spania pregătește comemorarea lui Cervantes, la 300 de ani de la apariția lui Don Quijote.
- 1021 *Literatura feminină*. În: *VN*, I, nr. 3, 1 mart. 1905, p. 65 (Mozaic).
Ironie la adresa scriitorilor specializați în literatura pentru femei.
- 1022 *Ortografia franceză*. În: *VN*, I, nr. 3, 1 mart. 1905, p. 65-66 (Mozaic).
Disputa între conservatori și moderniști în chestiunea reformei ortografice.
- 1023 „*Primăvara... Junimei*“. În: *VN*, I, nr. 3, 1 mart. 1905, p. 67 (Mozaic).
Ref. la art. *Primăvara literară* publicat de S. Mehedinți în *Sămănătorul* (vezi nr. 2022).
- 1024 *Cum scriu unii*. În: *VN*, I, nr. 4, 15 mart. 1905, p. 90-91 (Mozaic).
Literatura nu se face sub impresia imediată a unei întimplări, ea presupune o distanțare care permite surprinderea semnificației generale a lucrurilor.
- 1025 *O societate filologică*. În: *VN*, I, nr. 4, 15 mart. 1905, p. 92 (Mozaic).
Anunță, pentru viitorul apropiat, înființarea unei societăți a filologilor români. Scopul acestei societăți.

- 1026 *Succesul unor piese.* În: *VN, I*, nr. 4, 15 mart. 1905, p. 91 (Mozaic). Unele piese de teatru își datorează succesul, mai puțin unei valori literare certe, și mai mult tematicii, axată pe realități contemporane.
- 1027 *O antologie populară.* În: *VN, I*, nr. 5, 1 apr. 1905, p. 114 (Mozaic). Necesitatea unei culegeri de literatură populară.
- 1028 *Corespondență între monarhi.* În: *VN, I*, nr. 5, 1 apr. 1905, p. 115 (Mozaic). La Londra se publică corespondența reginei Victoria cu împăratul Germaniei. Textul este supus unei cenzuri excesive, inadmisibilă în cazul unui material cu caracter documentar.
- 1029 *O altă antologie.* În: *VN, I*, nr. 5, 1 apr. 1905, p. 114—115 (Mozaic). Ironie vizînd o eventuală antologie de poezii slabe, adunate de prin rev.
- 1030 „*Poșta redacției*”. În: *VN, I*, nr. 5, 1 apr. 1905, p. 115—116 (Mozaic). Rubrică existentă încă, în mod inutil, la unele reviste.
- 1031 *Ambiții...* În: *VN, I*, nr. 6, 15 apr. 1905, p. 142 (Mozaic). Discreditînd, ca prea simplist, modul de a defini un popor printr-o ambiție caracteristică — de lux, de titluri nobiliare sau științifice etc. — Ov.D. admite, totuși, ca definatorii pentru „anumite clase de la noi — ambițiile politice meschine, vizibile cu ocazia deselor schimbări de guvern”.
- 1032 *Dicționarul Academiei.* În: *VN, I*, nr. 6, 15 apr. 1905, p. 141 (Mozaic). Semnătura apare numai în sumarul anual. Dicționarul este așteptat cu nerăbdare. „Cum de nu reușește nici D. Philip-pide să imprime lucrării un ritm mai rapid decît D. Hasden?”
- 1033 *Un congres literar.* În: *VN, I*, nr. 6, 15 apr. 1905, p. 141—142 (Mozaic). Semnătura apare numai în sumarul anual. Congres care se va ține la Liège. Necesitatea unuia similar și la noi.
- 1034 *Centenarul lui Schiller.* În: *VN, I*, nr. 7, 1 mai 1905, p. 165—166 (Mozaic). Cu ocazia comemorării lui Schiller, prilej pentru o amplă manifestare de presă în Germania, Ov.D. observă că Schiller — „teoreticianul artei, apostolul I- frumosului” este prea puțin cunoscut de români.
- 1035 *Critica literară și profesiunile.* În: *VN, I*, nr. 7, 1 mai 1905, p. 166 (Mozaic). Meseria de bază a criticilor — recrutați din diferite medii și bresle — marchează neîndoios tonul și calitatea criticii pe care o fac. Dintre toți, sînt de preferat, totuși, profesorii.
- 1036 „*Literary Geography*”. În: *VN, I*, nr. 8, 15 mai 1905, p. 186 (Mozaic). Un nou gen de cercetări literare în Anglia, urmărind localizarea personajelor, a acțiunii. Prilej pentru Ov.D. de a ironiza pe „apărătorii literaturii noastre naționale”, care cer numai „cîmpurile cu flori” și „descrieri de la țară”:

- 1037 *Obsesiuni*. În: *VN, I*, nr. 8, 15 mai 1905, p. 186—187 (Mozaic).
Despre „cabotinajul literar”, tipizat în romanul lui L. Frapie, *Les obsédés*.
- 1038 „*O minciună, două minciuni*”. În: *VN, I*, nr. 8, 15 mai 1905, p. 188—189 (Mozaic).
Răspuns polemic lui N. Iorga, care-l acuzase pe Ov.D. că debitează minciuni și josnicii pe seama lui.
- 1039 *O primăvară poetică*. În: *VN, I*, nr. 8, 15 mai 1905, p. 187—188 (Mozaic).
Aluzie la *Primăvara literară a lui S. Mehedinți* (vezi nr. 2022). Ironizează literatura poetică „de la București, Birlad, Budapesta, de la Sămănătorul și frații lui adoptivi *Făt-Frumos...* cu *Luceafărul* în frunte”.
- 1040 *Academia franceză și ortografia*. În: *VN, I*, nr. 9, 1 iun. 1905, p. 212—213 (Mozaic).
„Spre nemulțumirea filologilor în frunte cu D. Paul Meyeur, principiul fonetic a ieșit și de astă dată învins din lupta care s-a dat între două tabere”.
- 1041 *Comparații... vegetale*. În: *VN, I*, nr. 9, 1 iun. 1905, p. 214 (Mozaic).
Comparații utilizate de un poet francez (pe care-l nu-l numește).
- 1042 *O istorie a criticii*. În: *VN, I*, nr. 9, 1 iun. 1905, p. 212 (Mozaic).
Istoria criticii literare scrisă de George Saintsbury și necesitatea unei istorii a criticii literare românești.
- 1043 *Jale mare la o revistă*. În: *VN, I*, nr. 10, 15 iun. 1905, p. 238 (Mozaic).
Ironie la adresa unei proze publicate în revista *Sămănătorul*, din 5 iun. 1905.
- 1044 „*Felibrii*” și literatura. În: *VN, I*, nr. 10, 15 iun. 1905, p. 237 (Mozaic).
Pornind de la o antologie periodică — *Lou Gai—Sabé* — inițiată de felibri, unde aceștia, deși patrioți fanatici, declară că nu vor publica mediocrități. Ov.D. remarcă că „declarații de felul acesta se fac rar la noi”.
- 1045 *Literatura franceză de export*. În: *VN, I*, nr. 10, 15 iun. 1905, p. 237—238 (Mozaic).
Francezii sînt cunoscuți în străinătate numai după literatura slabă și frivolă ce se trimite peste graniță.
- 1046 *Despărțirea Norvegiei de Suedia*. În: *VN, I*, nr. 11, 1 iul. 1905, p. 259 (Mozaic).
Bucuria și rugăciunile cu care a primit Norvegia proclamația Starthingului „veneau din gânduri de învrăjbită între două surori”.
- 1047 *O cugetare a lui Napoleon*. În: *VN, I*, nr. 11, 1 iul. 1905, p. 260 (Mozaic).
Despre o cugetare atribuită lui Napoleon în ediția Jacob, 1840, care e prea puțin probabil să-i fi aparținut.

- 1048 *Pentru literatura provincială.* În: *VN, I*, nr. 11, 1 iul. 1905, p. 259 (Mozaic).
Provincia franceză încearcă să-și rețină scriitorii și artiștii, atrași toți de mirajul Parisului.
- 1049 *Falsificările caracterului.* În: *VN, I*, nr. 12, 15 iul. 1905, p. 286 (Mozaic).
Ref. la vol. lui Fr. Paulhan, *Les mensonges du caractère*. Îi reproșează autorului o anumită lipsă de discernămint și de finețe în observația psihologică.
- 1050 *Răspuns unui poet.* În: *VN, I*, nr. 12, 15 iul. 1905, p. 286 (Mozaic).
Despre o poezie trimisă rev. spre publicare.
- 1051 *Vilegiatură și atavism.* În: *VN, I*, nr. 12, 15 iul. 1905, p. 285 (Mozaic).
Atracția oamenilor spre unele aspecte ale naturii (mare, munte, păduri) are legătură cu atavismul.
- 1052 *Întemeietorul grafologiei.* În: *VN, I*, nr. 13, 1 aug. 1905, p. 306 (Mozaic).
Cunoașterea caracterului propriu, al rudelor și prietenilor, prin grafologia inventată de abatele Michon ar evita tot felul de surprize neplăcute.
- 1053 *Literatura de stațiuni balneare.* În: *VN, I*, nr. 13, 1 aug. 1905, p. 307 (Mozaic).
La începutul verii, în Franța se comercializează o literatură ușoară, de sezon. La noi nu s-ar citi nici măcar acest gen de carte: „cura Românilui e mai mult să nu citească de loc”.
- 1054 *Metamorfozele unui istoric.* În: *VN, I*, nr. 13, 1 aug. 1905, p. 307—308 (Mozaic).
Îi cere satisfacție lui N. Iorga, care pretinsese că Ov.D. și-a scos revista „cu amestecul guvernului”.
- 1055 *Ortografia și diplomația.* În: *VN, I*, nr. 13, 1 aug. 1905, p. 306—307 (Mozaic).
Protestul ambasadorilor străini la schimbarea ortografiei franceze, considerată de Academie ca un argument, este un amestec cu totul neavenit într-o chestiune și într-o instituție cu caracter strict național.
- 1056 *Biografii medicale.* În: *VN, I*, nr. 14—15, 15 aug.—1 sept. 1905, p. 357—358 (Mozaic).
Tendința, ca totul reprobabilă și inutilă, de a scotoci la nesfârșit în viața scriitorilor.
- 1057 *Limbile internaționale.* În: *VN, I*, nr. 14—15, 15 aug.—1 sept. 1905, p. 357 (Mozaic).
Rezumă un punct de vedere nou în chestiunea posibilității unei limbi internaționale, abordat de A. van Gennep în *Courrier européen*.
- 1058 *Poezie marocană.* În: *VN, I*, nr. 14—15, 15 aug.—1 sept. 1905, p. 358 (Mozaic).
Ironie la adresa unor poeți lipsiți de inspirație, pe care nu îi numește.

- 1059 „Soarele poetului”. În: *VN, I*, nr. 14—15, 15 aug.—1 sept. 1905, p. 358 (Mozaic).
Ironie vizînd pe unii poeți și critici de la noi (nenumiți).
- 1060 *Același cîntec...* În: *VN, I*, nr. 16, 15 sept. 1905, p. 382—383 (Mozaic).
Cîntecul *Deșteaptă-te române*, care amintește de vremuri de înjosire, de slăbiciune, nu poate fi cîntec național pentru un popor care se făleşte cu energia lui.
- 1061 *Agricultura și literatura*. În: *VN, I*, nr. 16, 15 sept. 1905, p. 383 (Mozaic).
Lipsa de interes pentru carte, mai ales la cei care se îmbogățesc din agricultură.
- 1062 *Iscălitura și vîrsta*. În: *VN, I*, nr. 17, 1 oct. 1905, p. 404 (Mozaic).
Colaboratoarea unei reviste franceze și-a menționat, sub iscălitură, și vîrsta: 19 ani; „cînd va fi de 40 va mai iscăli tot așa?”
- 1063 *Un parlament nou [În Muntenegru]*. În: *VN, I*, nr. 17, 1 oct. 1905, p. 403—404 (Mozaic).
- 1064 *Un vis-à-vis neplăcut*. În: *VN, I*, nr. 17, 1 oct. 1905, p. 404 (Mozaic).
La Paris, statuia cavalerului de la Barre, executat în 1766 pentru atitudine antireligioasă, a fost plasată în fața bisericii Sacré-Cœur.
- 1065 „*Vidi*”. În: *VN, I*, nr. 17, 1 oct. 1905, p. 403 (Mozaic).
Despre realismul desenelor aparent capricioase și fantastice ale lui Félicien Rops.
- 1066 *Edițiuni scenice*. În: *VN, I*, nr. 18, 15 oct. 1905, p. 430 (Mozaic).
Despre oportunitatea unor ediții de teatru cu comentarii scenice făcute de mari actori.
- 1067 *Melpomene — negustoreasă*. În: *VN, I*, nr. 18, 15 oct. 1905, p. 429 (Mozaic).
Unii directori de teatru văd în această instituție de artă numai latura comercială.
- 1068 *Tot Melpomene...* În: *VN, I*, nr. 18, 15 oct. 1905, p. 430 (Mozaic).
Proces pentru calomnie intentat de directorul Operei Comice din Paris unui critic care îl învinuise de parțialitate și venalitate.
- 1069 *O poveste veche*. În: *VN, I*, nr. 19, 1 nov. 1905, p. 452 (Mozaic).
În lumea artiștilor, toți sînt de regulă nemulțumiți de exclusivismul celor mai în etate, exclusivism pe care îl manifestă, la rîndul lor, față de alții mai tineri.
- 1070 *Un poet francez ca ai noștri*. În: *VN, I*, nr. 19, 1 nov. 1905, p. 452—453 (Mozaic).

Maurice Béné, ignorat de critica franceză, ale cărui *Paysanneries bourguignonnes* seamănă adoma cu versurile noastre „semănătoriste“.

- 1071 *Estetica Bucureștilor*. În: *VN*, I, nr. 20, 15 nov. 1905, p. 477 (Mozaic).
- 1072 *Japonezii și romanele*. În: *VN*, I, nr. 20, 15 nov. 1905, p. 478 (Mozaic). În Japonia se citesc foarte puține romane — semn, spune Ov.D., că este redus nr. cititoarelor, acestea susținând, îndeobște, literatura romanescă.
- 1073 *Un om grăbit*. În: *VN*, I, nr. 20, 15 nov. 1905, p. 478 (Mozaic). N. Iorga, care a anunțat, înainte de a se fi petrecut evenimentul, că „dezvelirea statuii [lui V. Alecsandri la Iași] s-a făcut cu o pompă deosebită“.
- 1074 *Cum literatura veche poate fi de actualitate*. În: *VN*, I, nr. 21, 1 dec. 1905, p. 503 (Mozaic). Piesa *Perșii* de Eschil și despotismul țarist.
- 1075 „Curentul nou“. În: *VN*, I, nr. 21, 1 dec. 1905, p. 502 (Mozaic). Despre nr. inaugural al revistei gălățene. Ref. la art. — program, semnaleză câteva stângăcii în aprecierea mișcării literare de la noi.
- 1076 *Originea scriitorilor*. În: *VN*, I, nr. 21, 1 dec. 1905, p. 503 (Mozaic). Preocupări inutile și uneori tendențioase pentru originea etnică a unor scriitori.
- 1077 *Cum se judecă la noi*. În: *VN*, I, nr. 22, 15 dec. 1905, p. 528—529 (Mozaic). Răspunzând unei acuzații de inconsecvență în principiile literare, Ov.D. își precizează încă o dată poziția față de inspirația de natură rurală.
- 1078 *Surdină la unele succese*. În: *VN*, I, nr. 22, 15 dec. 1905, p. 529 (Mozaic). Cărți al căror succes nu este justificat de valoarea lor literară. Se referă la *Il santo* de A. Fogazzaro.
- 1079 *Caștrul și comoara*. În: *VN*, I, nr. 23—24, 1—15 ian. 1906, p. 577 (Mozaic). Sint unii care fac, din întâmplare, descoperiri prețioase a căror valoare nu o sesizează.
- 1080 „Specialități“... universale. În: *VN*, I, nr. 23—24, 1—15 ian. 1906, p. 578 (Mozaic). Au început să apară cursuri de geografie în programul unor facultăți de cu totul alt profil. Tinta atacului lui Ov.D. este, probabil, S. Mehedinți.
- 1081 *Suflete candidă de catolici*. În: *VN*, I, nr. 23—24, 1—15 ian. 1906, p. 577—578 (Mozaic). Preoții catolici din Canada — adversari ai teatrului, pe care îl consideră „imoral“.

- 1082 *Alegerile din Anglia.* În: *VN*, 2, nr. 1, 1 febr. 1906, p. 17 (Mozaic).
Procedee electorale.
- 1083 *O cauză a miopiei.* În: *VN*, 2, nr. 1, 1 febr. 1906, p. 18 (Mozaic).
Ironie la adresa publicațiilor Acad. Rom.
- 1084 *O statuă a lui Tolstoi.* În: *VN*, 2, nr. 1, 1 febr. 1906, p. 17 (Mozaic).
Statuia, urmînd a se ridica la Paris, îl va reprezenta pe Tolstoi călare. Oare pentru că a scris *Război și pace?* — se întreabă Ov.D.
- 1085 *Democrația și războiul.* În: *VN*, 2, nr. 2, 15 febr. 1906, p. 42 (Mozaic).
Opinii despre un viitor război european.
- 1086 *O statistică interesantă.* În: *VN*, 2, nr. 2, 15 febr. 1906, p. 43 (Mozaic).
În Elveția, limba germană pierde teren în favoarea limbii franceze, care cîștigă și în Germania.
- 1087 *Patriotism și... țedile.* În: *VN*, 2, nr. 2, 15 febr. 1906, p. 42 (Mozaic).
Îl vizează pe Pompiliu Eliade.
- 1088 „Clasa” mecanică. În: *VN*, 2, nr. 3, 1 mart. 1906, p. 67. (Mozaic).
Mecanism vienez care imită aplauzele la teatru, economisind banii pentru „claqueri”.
- 1089 *Descrieri din automobil.* În: *VN*, 2, nr. 3, 1 mart. 1906, p. 67 (Mozaic).
Scriitorul francez E. Demolder a publicat un volum cu note de călătorie, intitulat *L'Espagne en auto, impression de voyage*. Ironic, Ov.D. se întreabă de ce nu s-ar face descrieri și de la fereastra trenului.
- 1090 *Muzica religioasă și separatiștii francezi.* În: *VN*, 2, nr. 3, 1 mart. 1906, p. 66 (Mozaic).
Separațiștii francezi au cerut în Cameră sistarea subvenției pentru școala de muzică, pe motiv că de aici se recrutează și coriști pentru biserică.
- 1091 *Proces pentru o melodie.* În: *VN*, 2, nr. 3, 1 mart. 1906, p. 66 (Mozaic).
Frații Pierre și Adolphe Degeyer își dispută paternitatea melodiei *Internaționala*.
- 1092 *Rodin și... pudicitatea germană.* În: *VN*, 2, nr. 3, 1 mart. 1906, p. 66—67 (Mozaic).
Germanii protestează față de lipsa de decență a unor opere de artă.
- 1093 *Idealul „mușicului” de azi.* În: *VN*, 2, nr. 4, 15 mart. 1906, p. 88 (Mozaic).
Țarul să fie ales pe un timp limitat, cit mai scurt posibil.
- 1094 *Insule... cadou de nuntă.* În: *VN*, 2, nr. 4, 15 mart. 1906, p. 88 (Mozaic).
În America, mai multe ziare propun ca dar de nuntă pentru Alfons al XIII-lea al Spaniei restituirea Filipinelor. Ov.D. opinează că s-ar crea un precedent pentru tot felul de cereri, de la care nu am lipsi nici noi.

- 1095 *Specializare literară.* În: *VN*, 2, nr. 4, 15 mart. 1906, p. 89 (Mozaic).
Încă o săgeată la adresa sămănătoriștilor.
- 1096 *Urmași indiferenți.* În: *VN*, 2, nr. 4, 15 mart. 1906, p. 89 (Mozaic).
Urmași umili ai unor oameni mari, indiferenți la celebritatea unui nume care nu le aduce nici un câștig.
- 1097 *Urmași susceptibili.* În: *VN*, 2, nr. 4, 15 mart. 1906, p. 88—89 (Mozaic).
Urmașii poetului G. Leopardi protestează împotriva afirmațiilor, calomnioase — consideră ei — făcute de un antropolog despre poet.
- 1098 *Chinezii și cultura europeană.* În: *VN*, 2, nr. 5, 1 apr. 1906, p. 114 (Mozaic).
Mulți chinezi cer europenizarea culturii lor, ieșirea din cercul tradițiilor.
- 1099 *Neron reabilitat.* În: *VN*, 2, nr. 5, 1 apr. 1906, p. 115 (Mozaic).
Istoricul Guglielmo Ferrero încearcă într-o conferință reabilitarea lui Nero.
- 1100 *Poezie... geometrică.* În: *VN*, 2, nr. 5, 1 apr. 1906, p. 115 (Mozaic).
Poetul francez Henri Allorge, în vol. *L'âme géométrique*, utilizează ca sursă de inspirație... figurile geometrice.
- 1101 *Temperamente și profesioni.* În: *VN*, 2, nr. 5, 1 apr. 1906, p. 114 (Mozaic).
Folosește ca pretext art. unui medic francez despre compatibilitatea temperamentală cu diferite profesii, pentru a-i lua în zeflema pe unii politicieni de la noi.
- 1102 *Un bibliotecar recalcitrant.* În: *VN*, 2, nr. 5, 1 apr. 1906, p. 115 (Mozaic).
Un bibliotecar din Karlsruhe refuză să dea cititorilor scrierile lui Fr. Nietzsche, lipsite, în ochii lui, de orice valoare. Sint și la noi destui care, dacă ar ajunge directori de bibliotecă, ar reduce literatura română la câteva vol., cele străine fiind cu totul excluse.
- 1103 *Nepatriotism literar.* În: *VN*, 2, nr. 6, 15 apr. 1906, p. 137—138 (Mozaic).
F. T. Marinetti a recitat la o festivitate poezii franceze. Ridiculează pe „naționaliștii” noștri.
- 1104 *O statistică literară.* În: *VN*, 2, nr. 6, 15 apr. 1906, p. 137 (Mozaic).
Ref. la scriitorii ruși din sec. XIX. Aluzie la plagiatul practicat intens de unii nuveliști ai noștri.
- 1105 *Un „parnasian” pe scenă.* În: *VN*, 2, nr. 6, 15 apr. 1906, p. 137 (Mozaic).
O piesă a lui Catulle Mendès care aduce pe scenă figurile unor personalități prea de curind dispărute.
- 1106 *Cum judecă alții.* În: *VN*, 2, nr. 7, 1 mai 1906, p. 162—163 (Mozaic).
Guglielmo Ferrero, istoric italian, consideră Parisul drept omologul modern al Romei antice.

- 1107 *Istorie literară de babe.* În: *VN*, 2, nr. 7, 1 mai 1906, p. 163 (Mozaic).
Cultivarea febrilă a cancanului în istoria literară.
- 1108 *Prognatism... dinastic.* În: *VN*, 2, nr. 7, 1 mai 1906, p. 163 (Mozaic).
Medicul Galippe ar fi dovedit că prognatismul caracteristic Habsburgilor ar fi moștenit de la Marie de Bourgogne „Încă un argument pentru cei care susțin că... Francezii aduc cu ei degenerescența...”.
- 1109 *Simpatii care costă.* În: *VN*, 2, nr. 7, 1 mai 1906, p. 162 (Mozaic).
Un împrumut acordat de către băncile franceze guvernului provizoriu al Rusiei.
- 1110 *Specializări feminine.* În: *VN*, 2, nr. 7, 1 mai 1906, p. 163 (Mozaic).
Aluzie la inspirația poetică.
- 1111 *Gelozii politice.* În: *VN*, 2, nr. 8, 15 mai 1906, p. 189—190 (Mozaic).
Italia și Tripla Alianță.
- 1112 *Indigenii și muzica americană.* În: *VN*, 2, nr. 8, 15 mai 1906, p. 189 (Mozaic).
Nici la americani și nici la noi *arta* nu este considerată un element indispensabil pentru muzica națională.
- 1113 *Pentru esperanto.* În: *VN*, 2, nr. 8, 15 mai 1906, p. 189 (Mozaic).
Deputați francezi cer introducerea limbii esperanto în programele școlare.
- 1114 *Pentru încurajarea scriitorilor tineri.* În: *VN*, 2, nr. 8, 15 mai 1906, p. 190 (Mozaic).
În Franța s-a hotărît acordarea unei burse anuale de 3 000 de franci pentru tineri cu aptitudini literare, care să studieze și să-și îmbogățească sursele de inspirație în străinătate.
- 1115 *Cult wagnerian.* În: *VN*, 2, nr. 9, 1 iun. 1906, p. 211. (Mozaic).
Pedantism englez: publicul londonez dorește să urmărească partitura în timpul spectacolului.
- 1116 *Juriu străin pentru artă națională.* În: *VN*, 2, nr. 9, 1 iun. 1906, p. 211 (Mozaic).
Un juriu alcătuit din artiști străini la o expoziție de artă plastică de la Milano.
- 1117 *O simfonie de actualitate.* În: *VN*, 2, nr. 9, 1 iun. 1906, p. 211 (Mozaic).
O simfonie de G. Mahler, în care sînt incluse instrumentele muzicale cele mai zgomotoase.
- 1118 *Grafologie și fiziologie.* În: *VN*, 2, nr. 10, 15 iun. 1906, p. 230—231 (Mozaic).
Legătura dintre scris și starea fiziologică, afirmată în *Revue graphologique*.

- 1119 *O „relache“ de peste o mie de ani.* În: *VN*, 2, nr. 10, 15 iun. 1906, p. 231 (Mozaic).
O reprezentație teatrală în ruinele teatrului din Cartagina.
- 1120 *Sportul și literatura.* În: *VN*, 2, nr. 10, 15 iun. 1906, p. 231 (Mozaic).
Părerii ale unor scriitori francezi despre sport.
- 1121 *Supărați pe sărbătoare.* În: *VN*, 2, nr. 10, 15 iun. 1906, p. 230 (Mozaic).
Politicienii liberali și junimiștii n-au participat la inaugurarea expoziției din 1906.
- 1122 *Cenușa lui Traian.* În: *VN*, 2, nr. 11, 1 iul. 1906, p. 255 (Mozaic).
Giacomo Boni a inițiat cercetări pentru descoperirea urnei cu cenușa împăratului Traian. Se presupune că aceasta ar fi fost așezată la baza coloanei ridicate la Roma în amintirea lui.
- 1123 *Iarăși ortografia franceză.* În: *VN*, 2, nr. 11, 1 iul. 1906, p. 256 (Mozaic).
Instituirea unei noi comisii pentru reformarea ortografiei franceze.
- 1124 *În căutarea de curiozități literare.* În: *VN*, 2, nr. 11, 1 iul. 1906, p. 255—256 (Mozaic).
O poezie inedită a lui Corneille, *Le champignon*, a fost descoperită într-un ms. Se pare că este o traducere după o compoziție în limba latină, făcută tot de el.
- 1125 *Literatura sentimentală.* În: *VN*, 2, nr. 11, 1 iul. 1906, p. 255 (Mozaic).
Despre confuzia între sentiment și sentimentalism în literatură.
- 1126 *O societate de apărare literară.* În: *VN*, 2, nr. 11, 1 iul. 1906, p. 256 (Mozaic).
În străinătate s-a fondat o societate a romancierilor, care va urmări traducerea neautorizate publicate în ziare și rev.
- 1127 *Cum a amuțit statuia lui Memnon.* În: *VN*, 2, nr. 12, 15 iul. 1906, p. 275 (Mozaic).
Statuia lui Memnon producea niște sunete ciudate, care au încetat după repararea ei din ordinul lui Septimiu Sever.
- 1128 *Genealogii de refăcut.* În: *VN*, 2, nr. 12, 15 iul. 1906, p. 275 (Mozaic).
Împotriva unor genealogii imposibile, publicate în Germania.
- 1129 *Gustul de citit la italieni.* În: *VN*, 2, nr. 12, 15 iul. 1906, p. 275 (Mozaic).
O anchetă de socio-lectură în Italia.
- 1130 *Potopul „verde“.* În: *VN*, 2, nr. 12, 15 iul. 1906, p. 276 (Mozaic).
Despre consumul exagerat de absint în Franța.

- 1131 *Taxe socialiste*. În: *VN*, 2, nr. 12, 15 iul. 1906, p. 276 (Mozaic).
Taxe pe apele minerale în Franța.
- 1132 *Un corp nou de armată*. În: *VN*, 2, nr. 12, 15 iul. 1906, p. 276 (Mozaic).
Un regiment german a fost trimis la Crefeld, pentru a înveseli atmosfera orașului și a spori numărul căsătoriilor.
- 1133 *Ce trebuie să citim*. În: *VN*, 2, nr. 12, 1 aug. 1906, p. 295 (Mozaic).
Critică programul de lectură pe vârste, stabilit de Henri Mazel în *Ce qu'il faut lire*.
- 1134 *Iarăși „cuvinte care nu se înțeleg“*. În: *VN*, 2, nr. 13, 1 aug. 1906 (Mozaic).
Răspuns *Vieții românești* (vezi nr. 2034). Reproșul adresat lui Ov.D. este abuziv și se întemeiază pe o falsă interpretare a principiilor estetice promovate de acesta.
- 1135 *Ibsen și plugarii noștri*. În: *VN*, 2, nr. 13, 1 aug. 1906, p. 296 (Mozaic).
Incompetența cu care fac aprecieri de valoare cei de la *Luceafărul* (Budapesta), care își închipuie „că condeiul se duce de coarne ca plugul și seamănă dus înainte de boi“.
- 1136 *Teatrul lui Molière și femeie*. În: *VN*, 2, nr. 13, 1 aug. 1906, p. 295 (Mozaic).
Teatrul lui Molière nu mai e apreciat de femei, fiindcă nu mai corespunde realităților timpului.
- 1137 *Un plagiat*. În: *VN*, 2, nr. 13, 1 aug. 1906, p. 206 (Mozaic).
A. Fogazzaro e acuzat că ar fi plagiat romanul *Il canto* după *The Master Christian* de Maria Corelli.
- 1138 *Cele dintii doctore și haremul*. În: *VN*, 2, nr. 14, 15 aug. 1906, p. 315—316 (Mozaic).
Vizitînd un harem din Suez, regina Eugenia a Franței și-ar fi dat seama „că femeile și-aveau rostul să practice medicina“.
- 1139 *Ghilotina la muzeu*. În: *VN*, 2, nr. 14, 15 aug. 1906, p. 316 (Mozaic).
În Camera franceză s-a depus un Proiect de lege pentru suprimarea pedepsei cu moartea.
- 1140 *O Academie fără poezi*. În: *VN*, 2, nr. 14, 15 aug. 1906, p. 316 (Mozaic).
Ref. la Secția literară a Academiei belgiene.
- 1141 *O ultimă expresie a monografiilor*. În: *VN*, 2, nr. 14, 15 aug. 1906, p. 315 (Mozaic).
Monografiile despre preferințele și gusturile unor scriitori, identificabile în operele lor.

- 1142 *Socialiștii și saloanele.* În: *VN*, 2, nr. 14, 15 aug. 1906, p. 315 (Mozaic).
Cum vede un socialist o reuniune burgheză.
- 1143 *Arhitectura și pălăriile.* În: *VN*, 2, nr. 15—16, 1—15 sept. 1906, p. 357 (Mozaic).
Ironizează o broșură franceză ref. la legătura ce ar exista între arhitectura unei țări și forma pălăriilor purtate de locuitorii ei.
- 1144 „*Cei mai cuminți*“. În: *VN*, 2, nr. 15—16, 1—15 sept. 1906, p. 357 (Mozaic).
Într-un art. despre tulburările din Balcani (*Courrier européen*), A. Leroy-Beaulieu, directorul școlii de științe politice din Balcani, afirma că viitorul în Orient e al celor „mai cuminți“.
- 1145 *Feminismul suedez.* În: *VN*, 2, nr. 15—16, 1—15 sept. 1906, p. 358 (Mozaic).
După cartea lui M. Hély, *A travers le féminisme suédois*, mișcarea suedeză pare a fi „cea mai cuminte“, lipsită de zgomot și exagerări.
- 1146 *O poezie patriotică.* În: *VN*, 2, nr. 15—16, 1—15 sept. 1906, p. 358 (Mozaic).
Poezia lui Émile Debraux dedicată coloanei Vendôme. Francezii par a distinge mai bine celebritățile patriotice de cele literare.
- 1147 *Romane proscrise.* În: *VN*, 2, nr. 15—16, 1—15 sept. 1906, p. 357 (Mozaic).
Listă de romane nerecomandabile publicată de un preot într-o revistă franceză.
- 1148 *Un cuvânt de pace.* În: *VN*, 2, nr. 17, 1 oct. 1906, p. 380—381 (Mozaic).
Răspuns lui A. D. Xenopol în problema neologismelor.
- 1149 *Generozitatea naționalistă.* În: *VN*, 2, nr. 17, 1 oct. 1906, p. 381 (Mozaic).
Nr. mare al vizitatorilor din provinciile înstrăinate la Expoziția din București s-a datorat mai puțin unui naționalism autentic și mai mult înlesnirilor excesive care li s-au făcut.
- 1150 *În contra statuiilor.* În: *VN*, 2, nr. 17, 1 oct. 1906, p. 382 (Mozaic).
În *Revue bleue*, poetul și criticul francez Camille Mauclair se plinge de mulțimea statuiilor din orașe, lipsite, după opinia lui, atât de valoare artistică, cât și de semnificație omagială.
- 1151 *Originalitatea berlineză.* În: *VN*, 2, nr. 17, 1 oct. 1906, p. 382 (Mozaic).
Un berlinez a propus să se ridice, la colț de stradă, niște platforme unde să se servească aperitive și cafea.
- 1152 *Teatrul în cazarmă.* În: *VN*, 2, nr. 17, 1 oct. 1906, p. 381—382 (Mozaic).
Organizarea unor reprezentații teatrale cu participarea soldaților — în Franța și Japonia.

- 1153 *Apa Iordanului*. În: *VN*, 2, nr. 18, 15 oct. 1906, p. 408 (Mozaic).
O companie internațională, obținând monopolul exploatării Iordanului, intenționează să exporte apă „sfântă”.
- 1154 *De ce Mistral nu-i la Academia Franceză*. În: *VN*, 2, nr. 18, 15 oct. 1906, p. 407 (Mozaic).
Explicația lui M.: stilul de viață patriarhal cu care s-a obișnuit nu i-ar permite să se achite de obligațiile ce i-ar reveni ca membru al Academiei. Acad. Rom. e mult mai indulgentă cu membrii „din afară” — observă Ov.D.
- 1155 *Exces de modestie*. În: *VN*, 2, nr. 18, 15 oct. 1906, p. 408 (Mozaic).
Doi tineri poeți italieni — și nu dintre cei mediocri — au publicat un volum pe care, considerându-l nefolositor, n-au imprimat prețul.
- 1156 *O părere de rău a chinezilor*. În: *VN*, 2, nr. 18, 15 oct. 1906, p. 408 (Mozaic).
Taxe mari pentru importul de opiu din India.
- 1157 *Un fel de junimiști germani...* În: *VN*, 2, nr. 18, 15 oct. 1906, p. 407 (Mozaic).
Criticul german O. Hauser pune regenerarea poeziei franceze contemporane pe seama influenței germane și a amestecului de sînge.
- 1158 *Aparițiuni... bovine pe scenă*. În: *VN*, 2, nr. 19, 1 nov. 1906, p. 431—432 (Mozaic).
La Londra, se anunță o piesă „realistă” care va aduce pe scenă... trei vaci.
- 1159 *Cele mai vechi jurnale*. În: *VN*, 2, nr. 19, 1 nov. 1906, p. 431 (Mozaic).
După H. Vaugnex (*Le Temps*) în Egipt circulau — ca la noi, jurnalele — un fel de caiete „miscellanea” din care nu lipsea nici rubrica „mahalagismelor”. Acestui gen i-ar corespunde, la noi, *Neamul românesc*.
- 1160 *Conferințe jubiliare*. În: *VN*, 2, nr. 19, 1 nov. 1906, p. 430 (Mozaic).
Cu prilejul Expoziției universale de la Liège s-au organizat conferințe jubiliare. Sugerează organizarea și la noi a unor asemenea conferințe despre trecutul istoric, starea românilor etc.
- 1161 *Critica și tarifele*. În: *VN*, 2, nr. 19, 1 nov. 1906, p. 430 (Mozaic).
Presă cotidiană franceză reduce critica literară la câteva rînduri elogioase (scrise de autor sau de editor), plătite după tarife administrative.
- 1162 *O societate de protecțiune a „elitei”*. În: *VN*, 2, nr. 19, 1 nov. 1906, p. 089—431 (Mozaic).
În Franța. Printre altele, societatea va înlesni căsătoriile „între cei meniți să perpetueze noblețea”.
- 1163 *Originea vorbirii*. În: *VN*, 2, nr. 19, 1 nov. 1906, p. 431 (Mozaic).
Teoria ingenioasă a unui profesor german care condiționează vorbirea articulată de poziția verticală a trupului.

- 1164 *Ticketele succesului*. În: *VN*, 2, nr. 19, 1 nov. 1906, p. 432 (Mozaic).
La Roma se va experimenta un aparat automat care, pe baza unor tichete distribuite spectatorilor, înregistrează la sfârșitul spectacolului opinia publicului. Un asemenea aparat ar fi potrivit și pentru Acad.
- 1165 *De ce dormim*. În: *VN*, 2, nr. 20, 15 nov. 1906, p. 454. (Mozaic).
După opinia doctorului Laffite [?], somnul s-ar datora instinctului.
- 1166 *Pictura polară*. În: *VN*, 2, nr. 20, 15 nov. 1906, p. 454 (Mozaic).
La Paris, o expoziție de tablouri pictate în regiunile polare, la -20°C .
- 1167 *Pictură submarină*. În: *VN*, 2, nr. 20, 15 nov. 1906, p. 454 (Mozaic).
- 1168 *Diurne și convingeri*. În: *VN*, 2, nr. 21, 1 dec. 1906, p. 478 (Mozaic).
Sporirea diurnelor deputaților francezi. Protestul deputaților democrați care n-au renunțat, însă, la sporul alocat.
- 1169 *Ideal de protecționism*. În: *VN*, 2, nr. 21, 1 dec. 1906, p. 477 (Mozaic).
Ironie la adresa adepților „purismului” în artă.
- 1170 *Ortografia și democrația*. În: *VN*, 2, nr. 21, 1 dec. 1906, p. 477 (Mozaic).
Raportul asupra ortografiei franceze publicat de F. Brunot pune reforma ortografiei în legătură cu mișcarea democratică.
- 1171 *Suprimarea bacalaureatului în Franța*. În: *VN*, 2, nr. 21, 1 dec. 1906, p. 478—479 (Mozaic).
Discuții în jurul problemei bacalaureatului.
- 1172 *Un impozit socialist*. În: *VN*, 2, nr. 21, 1 dec. 1906, p. 478 (Mozaic).
Propunere de impozit pentru pian, în Franța. Ironie la adresa adepților poeziei și artei exclusiv țărănești.
- 1173 *Un monument poeziei*. În: *VN*, 2, nr. 21, 1 dec. 1906, p. 478 (Mozaic).
Discutarea intenției de a se ridica un monument Poeziei, la Paris.
- 1174 *Un „salon” al poezilor*. În: *VN*, 2, nr. 21, 1 dec. 1906, p. 479 (Mozaic).
Inițiativa unor tineri poeți francezi de a publica într-un vol. colectiv cele mai bune poezii apărute în periodice în cursul anului.
- 1175 *O pasăre care se sinucide*. În: *VN*, 2, nr. 22, 15 dec. 1906, p. 502—503 (Mozaic)..
Literatura proastă publicată într-o rev. „regionalistă” (*La Province*).
- 1176 *Și aiurea ca la noi*. În: *VN*, 2, nr. 22, 15 dec. 1906, p. 502 (Mozaic).
Mercure de France ironizează o rev. care apare la Bruxelles.

- 1177 *Vagonul papei*. În: *VN*, 2, nr. 22, 15 dec. 1906, p. 502 (Mozaic).
Vagonul construit special pentru papa Leon al XIII-lea nu este de găsit în depozitele căilor ferate italiene.
- 1178 *Cum se dă dreptatea*. În: *VN*, 2, nr. 23, 1 ian. 1907, p. 529 (Mozaic).
Justiția și prejudecățile naționaliste în Germania și la noi.
- 1179 *Isterie verbală*. În: *VN*, 2, nr. 23, 1 ian. 1907, p. 530 (Mozaic).
H. Lavedan este indignat de exprimarea confuză și neglijentă, simptom al unei adevărate „isterii verbale”. Constatările lui sînt valabile și pentru România.
- 1180 *O „chartistă”*. În: *VN*, 2, nr. 23, 1 ian. 1907, p. 530 (Mozaic).
La „École des Chartes” s-a înscris o femeie!
- 1181 *Pentru cei care se sperie de inovații*. În *VN*, 2, nr. 23, 1 ian. 1907, p. 529—530 (Mozaic).
Călugării din Elveția au fost autorizați să utilizeze camionul pentru aprovizionarea lor.
- 1182 *Prevestiri pentru anul care vine*. În: *VN*, 2, nr. 23, 1 ian. 1907, p. 529 (Mozaic).
Ironie la adresa almanahului francez, conținînd prevestirile D-nei de Thèbes.
- 1183 *Critici prea binevoitoare*. În: *VN*, 2, nr. 24, 15 ian. 1907, p. 553—554 (Mozaic).
Poziția stranie a unui impresar, care se plînge de elogiile ziarelor la adresa artiștilor săi.
- 1184 *Feministele care cer dreptul de vot*. În: *VN*, 2, nr. 24, 15 ian. 1907, p. 553 (Mozaic).
Feministe franceze au încercat, fără succes, să pătrundă în incinta Camerei.
- 1185 *Franco-anglo — și germano-logi*. În: *VN*, 2, nr. 24, 15 ian. 1907, p. 553 (Mozaic).
După o statistică engleză, limba franceză pierde teren în fața limbii germane și engleze, înregistrînd o permanentă scădere a numărului de vorbitori.
- 1186 *Împăratul Germaniei și... șampania franceză*. În: *VN*, 2, nr. 24, 15 ian. 1907, p. 554 (Mozaic).
Ofițerilor germani li s-a interzis consumul de șampanie franțuzească.
- 1187 *Ortografie și feerie*. În: *VN*, 2, nr. 24, 15 ian. 1907, p. 554 (Mozaic).
O feerie despre reforma ortografiei în Franța, care va fi reprezentată la Odéon.
- 1188 *„Singura țară unde se mai iubește”*. În: *VN*, 2, nr. 24, 15 ian. 1907, p. 554 (Mozaic).
Mobilul căsătoriei în Italia. Considerațiile unui ziar german pe această temă.

- 1189 „Crepusculul filozofilor“. În: *VN*, 3, nr. 1, 1 febr. 1907, p. 18 (Mozaic). Alitudinea lui G. Papini, de desconsiderare a filozofilor, nu reprezintă un factor de originalitate.
- 1190 *Manie filologică*. În: *VN*, 3, nr. 1, 1 febr. 1907, p. 19 (Mozaic). Amatorismul filologic — „o slăbiciune a neolatinilor“.
- 1191 *Nemulțumiri ale francezilor*. În: *VN*, 3, nr. 1, 1 febr. 1907, p. 18-19 (Mozaic). Senatorii sînt acumulămîți de piesele reprezentate pe scena teatrelor subvenționate
- 1192 *O Academie care nu seamănă cu a noastră și cu altele*. În: *VN*, 3, nr. 1, 1 febr. 1907, p. 19 (Mozaic). Academia pragueză cuprinde și secțiuni de muzică și de arte.
- 1193 *Un senat care dă premii literare*. În: *VN*, 3, nr. 1, 1 febr. 1907, p. 18 (Mozaic). Senatul finlandez acordă anual un premiu pentru cea mai bună operă literară.
- 1194 *Voturile colegilor*. În: *VN*, 3, nr. 1, 1 febr. 1907, p. 18 (Mozaic). Muzicienii s-au opus candidaturii lui Richard Strauss la Academia de Arte din Berlin.
- 1195 *Înțelegere maternă*. În: *VN*, 3, nr. 2, 15 febr. 1907, p. 42 (Mozaic). Mama lui Fr. Nietzsche nu și-a înțeles nici fiul și nici opera lui.
- 1196 *Pudicitate americană*. În: *VN*, 3, nr. 2, 15 febr. 1907, p. 41-42 (Mozaic). La prima reprezentație, publicul american a respins opera lui Richard Strauss, *Salomeea*, considerată imorală.
- 1197 *Robie financiară*. În: *VN*, 3, nr. 2, 15 febr. 1907, p. 42 (Mozaic). Neprimind bani de buzunar, fetele vădese mai tîrziu lipsă de inițiativă și de pricepere în viața practică — spune o revistă feministă, ironizată de Ov.D.
- 1198 *Un poet în fustanelă*. În: *VN*, 3, nr. 2, 15 febr. 1907, p. 41 (Mozaic). Poetul neogrec Christovasilis.
- 1199 *Un precursor mai cuminte*. În: *VN*, 3, nr. 2, 15 febr. 1907, p. 41 (Mozaic). Opinia lui Lamartine despre Shakespeare.
- 1200 „*Economiile*“ unui elefant. În: *VN*, 3, nr. 4, 15 mart. 1907, p. 90-91 (Mozaic). La moartea elefantului din „Jardin des plantes“, s-au găsit în stomacul lui monede date de diverși vizitatori.

- 1201 *Polemică între istorici.* În: *VN*, 3, nr. 4, 15 mart. 1907, p. 90 (Mozaic).
Istoricul italian G. Ferrero — subiectul unei polemici în Franța.
- 1202 *Un manuscris misterios.* În: *VN*, 3, nr. 4, 15 mart. 1907, p. 90 (Mozaic).
Memoriile arhitectului Alphonse Legrand, descoperite de romancierul Pierre Louys.
- 1203 *„Winged words“.* În: *VN*, 3, nr. 4, 15 mart. 1907, p. 90 (Mozaic).
Discuție pe marginea paternității unei culegeri de articole cu caracter enciclopedic, apărute la Londra fără semnătură.
- 1204 *Cuvinte cîntărite cu bani.* În: *VN*, 3, nr. 7, 1 mai 1907, p. 165 (Mozaic).
D'Annunzio și pretențiile lui pecuniare pentru cîteva conferințe ținute în America.
- 1205 *Literatură întirziată.* În: *VN*, 3, nr. 7, 1 mai 1907, p. 164 (Mozaic).
Romanul *Mary* de Björnstjerne Björnson.
- 1206 *Omagiu adus de poeți unui poet.* În: *VN*, 3, nr. 7, 1 mai 1907, p. 164 (Mozaic).
Poeții francezi îl omagiază pe Charles Guérin.
- 1207 *Studentele — pompieri de la Cambridge.* În: *VN*, 3, nr. 7, 1 mai 1907, p. 164—165 (Mozaic).
La un cămin pentru studente, pe lângă cursuri, se fac și exerciții de stingere a incendiilor.
- 1208 *Concurența morților.* În: *VN*, 3, nr. 11, 1 iul. 1907, p. 255 (Mozaic).
Proiect de lege depus la Camera franceză pentru înființarea unui impozit de 10% asupra vânzării operelor literare intrate „în domeniul public“.
- 1209 *Lacrimile antiseptice.* În: *VN*, 3, nr. 11, 1 iul. 1907, p. 256 (Mozaic).
Ironie la adresa poezilor prea sentimentali.
- 1210 *O ligă contra zgomotului.* În: *VN*, 3, nr. 11, 1 iul. 1907, p. 255 (Mozaic).
O asemenea ligă, recent înființată la New-York, ar fi mai necesară la noi, dacă ar fi îndreptată „contra zgomotului pe care-l fac anumite maxilare naționaliste“.
- 1211 *Plagiatele lui Chateaubriand.* În: *VN*, 3, nr. 11, 1 iul. 1907, p. 256 (Mozaic).
Trecute prin filtrul personalității sale, așa-zisele plagiate ale lui Chateaubriand — demonstrate de Dr.E.Dick — s-au transformat în autentice valori literare.
- 1212 *Un portret ideal al femeii.* În: *VN*, 3, nr. 1, 1 iul. 1907, p. 255—256 (Mozaic).
Femeia viitorului în viziunea scriitoarei suedeze Ellen Key.

- 1213 *Literatura și socialismul lui Gorki.* În: *VN*, 3, nr. 18, 15 oct. 1907, p. 405 (Mozaic).
Gorki criticat în Rusia.
- 1214 *Poezii la „Salon d'automne”.* În: *VN*, 3, nr. 18, 15 oct. 1907, p. 405 (Mozaic).
La cunoscutul „Salon d'automne” vor participa și poeții, alături de pictori, sculptori și — de curind — muzicieni.
- 1215 *Un dans „cast”.* În: *VN*, 3, nr. 18, 15 oct. 1907, p. 406 (Mozaic).
Un nou gen de vals, creație a englezului Crompton.
- 1216 *Un debut târziu.* În: *VN*, 3, nr. 18, 15 oct. 1907, p. 406 (Mozaic).
William de Morgan debutează cu succes la 66 de ani.
- 1217 *Un jurnal pentru noctambuli.* În: *VN*, 3, nr. 18, 15 oct. 1907, p. 406 (Mozaic).
Die Mitternachtszeitung nu s-ar putea bucura de succes în România, unde lumea doarme atât de mult.
- 1218 *Un monument ridicat muncii.* În: *VN*, 3, nr. 18, 15 oct. 1907, p. 405.
La Paris s-a constituit, sub președinția lui Rodin, un comitet pentru ridicarea unui monument-simbol al muncii moderne, *La Tour du travail*.
- 1219 *[Au trecut două luni de când a început războiul...].* În: *VN*, 12, nr. 9, 1 nov. 1916, p. 262—263 (Chipuri și priveliști).
- 1220 *[„Nu era de trăit” — spunea un de curind întors la București...].* În: *VN*, 12, nr. 9, 1 nov. 1916, p. 261—262 (Chipuri și priveliști). Semnat O.D.
Afaceriștii au fost printre cei dintâi care s-au evacuat din București.
- 1221 *[Pe vremea Revoluției franceze...].* În: *VN*, 12, nr. 9, 1 nov. 1916, p. 260 (Chipuri și priveliști). Semnat O.D.
Se dă o importanță cu totul exagerată zvonurilor alarmiste și celor care le lansează.
- 1222 *[Războiul, printre altele, ne-a adus și multe schimbări la față...].* În: *VN*, 12, nr. 9, 1 nov. 1916, p. 263—264 (Chipuri și priveliști). Semnat O.D.
Despre unii „francofili de proaspătă convertire”: N. Iorga, O. Goga, V. Eftimiu.
- 1223 *[Trenuri care au dus pe vitejii noștri...].* În: *VN*, 12, nr. 9, 1 nov. 1916, p. 260—261 (Chipuri și priveliști). Semnat O.D.
Aceleași trenuri i-au purtat și pe cei care, la primul semn de pericol, s-au refugiat în Moldova, deși ceruseră cu vehemență intrarea României în război.
- 1224 *[În listele celor care trec granița...].* În: *VN*, 12, nr. 10—12, 1 dec. 1916—1 febr. 1917, p. 307—308 (Chipuri și priveliști). Semnat O.D.

Denunță pe parlamentarii care dezertează de la datoria lor, plecând în străinătate în momente atât de grele pentru țară.

- 1225 [*În „Neamul românesc” (11 februar) D. Iorga zeflemisește...J. În: VN, 12, nr. 10—12, 1 dec. 1916—1 febr. 1917, p. 308 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.*

În contradictoriu cu N. Iorga, aprobă măsura de a se plăti funcționarilor evacuați leafa pe trei luni înainte.

- 1226 [*Intr-unul din aforismele pe care le publică...J. În: VN, 12, nr. 10—12, 1 dec. 1916—1 febr. 1917, p. 306 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.*

Le Bon consideră ca marcă a personalității individuale sau etnice nu atât inteligența, cât, mai ales, caracterul. Aviz românilor care nu știu să valorifice darurile cu care i-a înzestrat ursita.

- 1227 [*La întrebarea pe care ziarul „Information” a pus-o...J. În: VN, 12, nr. 10—12, 1 dec. 1916—1 febr. 1917, p. 308—309 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.*

Datoria cetățenească și cenzura în Franța și la noi.

- 1228 [*Trei miniștri plenipotențieri au fost destituiți...J. În: VN, 12, nr. 10—12, 1 dec. 1916—1 febr. 1917, p. 307 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.*

Pedepse pentru persoanele oficiale care au pactizat cu dușmanul în timpul ocupației.

- 1229 [*Mai sint încă mulți cărora munca li se pare o pedeapsă...J. În: VN, 12, nr. 10—12, 1 dec. 1916—1 febr. 1917, p. 309 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.*

Unii refugiați preferă muncii hoinăreala și cerșetoria.

- 1230 [*Și asupra cuvintelor se vede înrăurirea războiului...J. În: VN, 12, nr. 10—12, 1 dec. 1916—1 febr. 1917, p. 309—310 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.*

Realitățile războiului au modificat sensul unor cuvinte.

- 1231 [*Dintr-o conversație: — Tot mai tari nemții...J. În: VN, 13, nr. 1—10, mart.—dec. 1917, p. 101—102 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.*

Despre logica și psihologia unor recente „Accese de germanolatrică”.

- 1232 [*În Bezna din București — D. Stere îi zice Lumina...J. În: VN, 13, nr. 1—10, mart.—dec. 1917, p. 100 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.*

Poziția politică a lui C. Stere.

- 1233 [*În câteva luni s-au publicat în Germania...J. În: VN, 13, nr. 1—10, mart.—dec. 1917, p. 101 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.*

Acțiunea de denigrare a României, desfășurată sistematic în Germania, trebuie adusă la cunoștința marelui public.

- 1234 *[La mijlocul lui decembrie...]*. În: *VN*, 13, nr. 1—10, mart.—dec. 1917, p. 99—100 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Împotriva așa-zisilor cunoscători de politică externă, autori ai unor zvonuri neintemeiate.
- 1235 *[La sfârșitul lui noiembrie: armistițiul...]*. În: *VN*, 13, nr. 1—10, mart.—dec. 1917, p. 99 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Armistițiul — bucurie a celor care trăiesc numai clipa prezentă, disprețuind jertfele trecutului și împlinirile viitorului.
- 1236 *[Tot acolo și în același număr D. G. Topirceanu...]*. În: *VN*, 13, nr. 1—10, mart.—dec. 1917, p. 101 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
G.T. despre frontul de la Turtucaia.
- 1237 *Deosebiri ce nu trebuie făcute*. În: *VN*, 13, nr. 11—12, 1 ian.—1 febr. 1918, p. 175—176 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Germanofiliile formează o categorie unică, indiferent de motivele care le-au generat atitudinea.
- 1238 *Germanofilismul academic*. În: *VN*, 13, nr. 11—12, 1 ian.—1 febr. 1918, p. 174—175 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Caracterul antipatriotic al *Buletinului științific* publicat de Acad. Rom. în timpul ocupației germane.
- 1239 *Militarismul prusian și poezia*. În: *VN*, 13, nr. 11—12, 1 ian.—1 febr. 1918, p. 176 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Incompatibilitatea poeziei cu militarismul german. Poeții români rămași în capitala ocupată.
- 1240 *Cuvinte trecătoare și lucruri statornice*. În: *VN*, 14, nr. 1—11, 1 mart. 1918—1 ian. 1919, p. 70 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Primatul interesului personal, permanență națională.
- 1241 *Goana după reabilitări*. În: *VN*, 14, nr. 1—11, 1 mart. 1918—1 ian. 1919, p. 69 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Încercări de reabilitare a celor compromiși prin colaboraționism în timpul războiului.
- 1242 *Iertare „sfință”*. În: *VN*, 14, nr. 1—11, 1 mart. 1918—1 ian. 1919, p. 69—70 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Arhim. Iuliu Scriban, filogerman în timpul războiului, dorește acum împăcarea tuturor „urilor” (vezi nr. 913, 919).
- 1243 *Reaparitiile nedorite*. În: *VN*, 14, nr. 1—11, 1 mart. 1918—1 ian. 1919, p. 70 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Ziarele „credincioase antantofile”, stipendiate din străinătate, nu sînt cu nimic mai oneste decît cele pro-germane.

- 1244 *[Acum vreo cinci sute de ani...]*. În: *VN*, 14, nr. 12, 1 febr. 1919, p. 146 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Diatriba lui Eustache Deschamps, împotriva profesorilor și a ipocrișilor, este valabilă și în România modernă.
- 1245 *[Afinitățile își continuă drumul lor...]*. În: *VN*, 14, nr. 12, 1 febr. 1919, p. 146 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Victor Eftimiu și revista *Literatorul*, uniți prin simpatiile lor progermane.
- 1246 *[Alături de aceste tovărășii apar altele...]*. În: *VN*, 14, nr. 12, 1 febr. 1919 p. 146—147 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
La „Societatea Scriitorilor Români“, colaboraționiștii sînt puși alături de persoanele cunoscute pentru atitudinea lor francă și patriotică în timpul războiului.
- 1247 *[Sărbătorile, vacanțele se tin iarăși lanț...]*. În: *VN*, 14, nr. 12, 1 febr. 1919 p. 145 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Numărul exagerat al sărbătorilor religioase oficiale încurajează lenea și trindăvia.
- 1248 *Ardelenii și cultura franceză*. În: *VN*, 15, nr. 1—4, 1 mart.—1 iun. 1919, p. 41—42 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Disprețul consecvent al ardelenilor pentru cultura și literatura franceză.
- 1249 *Înlăturări ce se așteptau*. În: *VN*, 15, nr. 1—4, 1 mart.—1 iun. 1919, p. 42—43 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Notează cu satisfacție înlăturarea din „Societatea Scriitorilor Români“ a scriitorilor compromiși în timpul războiului.
- 1250 *Prezențe supărătoare*. În: *VN*, 15, nr. 1—4, 1 mart.—1 iun. 1919, p. 42 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Un toast nepotrivit la banchetul oferit de universitarii misiunii franceze.
- 1251 *Formula „rezistenței“ ieri și azi*. În: *VN*, 15, nr. 5—6, 1 iul.—1 aug. 1919, p. 82 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Despre rezistența în timpul războiului mondial față de inamic și „rezistența“ de după război față de aliați.
- 1252 *Invazia negustorească în gazetărie*. În: *VN*, 15, nr. 5—6, 1 iul.—1 aug. 1919, p. 83—84 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Prea multe reclame comerciale, în dauna literaturii și a problemelor de cultură.
- 1253 *Micimi la Marele Sfat [Național de la Sibiu]*. În: *VN*, 15, nr. 5—6, 1 iul.—1 aug. 1919, p. 82—83 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
- 1254 *Un semn de trezire*. În: *VN*, 15, nr. 5—6, 1 iul.—1 aug. 1919, p. 83 (Chipuri și privești). Semnat O.D.

Studentii împiedică reprezentarea pe scenă a două spectacole de revistă semnate de autori germanofili.

- 1255 *Vechi „ligi ale consumatorilor“ și „liga“ nouă.* În: *VN, 15*, nr. 5—6, 1 iul.—1 aug. 1919, p. 84 (Chipuri politice privești). Semnat O.D.
Ironie la adresa partidelor politice de la noi.
- 1256 *[Aviația germană de transport...].* În: *I, I*, nr. 1, 18 sept. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat [= Ov.D.?].
Germania își înființează rapid linii aeriene, în timp ce în Franța nu se face nimic pentru dezvoltarea aviației.
- 1257 *[Cea din urmă inovație a Academiei Franceze...].* În: *I, I*, nr. 1, 18 sept. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat [= Ov.D.?].
În sfârșit, au fost incluse în dicționar cuvintele *conserveur* și *conserverie*.
- 1258 *[G. D'Annunzio, înainte de a fi intrat în Fiume...].* În: *I, I*, nr. 1, 18 sept. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat. [= Ov.D.?].
...plănuia un raid aerian Roma—Tokio. Între timp s-a răzgândit.
- 1259 *[Încă o urmare a războiului...].* În: *I, I*, nr. 1, 18 sept. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat. [= Ov.D.?].
Migrația mîinii de lucru dinspre Belgia spre Franța.
- 1260 *[„Marselieza“ nu ar fi...franceză...].* În: *I, I*, nr. 1, 18 sept. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat [= Ov.D.?].
Un german ar fi descoperit melodia imnului francez printre niște melodii bisericesti ale lui Holtzmann.
- 1261 *[Ministerul de război prusac...].* În: *I, I*, nr. 1, 18 sept. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat. [= Ov.D.?].
Desființarea acestui minister.
- 1262 *[Pentru apunțamentele profesorilor...].* În: *I, I*, 18 sept. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat. [= Ov.D.?].
Senatul francez a votat un spor de salarii, sperînd să redreseze întrucîtva situația îngrijorătoare a învățămîntului.
- 1263 *[Reconstruirea orașelor distruse...].* În: *I, I*, 18 sept. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat. [= Ov.D.?].
...se face în Franța pe măsura necesităților vieții moderne.
- 1264 *[Sufragiul feminin a fost readus în discuție...].* În: *I, I*, nr. 1, 18 sept. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat. [= Ov.D.?].
În Elveția, la Congresul socialist.
- 1265 *[Școli parazitare s-au văzut mai multe în Franța...].* În: *I, I*, nr. 1, 18 sept. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat. [= Ov.D.?].

Școlile laice apărute după separarea bisericii de Stat, prea multe sau insuficient organizate, duc lipsă de elevi.

- 1266 [*Leonida Andrejev, înainte de a muri...*]. În: *I, I*, nr. 2, 25 sept. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat. [= Ov.D.?].
Opiniile politice ale lui L.A.
- 1267 [*O grevă originală s-a văzut la Gotha...*]. În: *I, I*, nr. 2, 25 sept. 1919, p. 2 (De pretutindeni).
Elevii germani protestează fiindcă a fost scos din clase portretul fostului kaiser.
- 1268 [*Pentru comemorarea morților în război...*]. În: *I, I*, nr. 2, 25 sept. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat. [= Ov.D.?].
În Franța, valoarea artistică a monumentelor comemorative nu e întotdeauna pe măsura meriții lor.
- 1269 [*Un apel al lui Lloyd George către poporul englez...*]. În: *I, I*, nr. 2, 25 sept. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat. [= Ov.D.?].
L.G. cere curmarea situației în care unii îndură lipsuri, iar alții risipesc. Trebuie întemeiată o lume nouă.
- 1270 [*Ziua de șase ore...*]. În: *I, I*, nr. 2, 25 sept. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat. [= Ov.D.?].
În Statele Unite se cere reducerea zilei de muncă la 6 ore, în timp ce în Germania muncitorii cer să lucreze mai mult pentru redresarea economică a țării.
- 1271 [*Inițierea artistică în școală...*]. În: *I, I*, nr. 3, 2 oct. 1919, p. 2 (De pretutindeni).
... a fost cerută, din nou, la Congresul Ligii învățămîntului, ținut la Paris.
- 1272 [*Praful de pașcă fără flacără...*]. În: *I, I*, nr. 3, 2 oct. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat. [= Ov.D.?].
Invenția unui francez, care nu servește, însă, pacifismului.
- 1273 [*Socializarea copiilor, spune Izvestia...*]. În: *I, I*, nr. 3, 2 oct. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat. [= Ov.D.?].
- 1274 [*Feministele franceze din diferite grupări...*]. În: *I, I*, nr. 4, 9 oct. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat. [= Ov.D.?].
Femeile cer, cu insistență, dreptul la vot.
- 1275 [*Instigatori străini...*]. În: *I, I*, nr. 4, 9 oct. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat. [= Ov.D.?].
Ref. la greva metalurgiștilor din America.
- 1276 [*Statuia lui Hindenburg... nu se va mai vedea la Berlin*]. În: *I, I*, nr. 4, 9 oct. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat. [= Ov.D.?].

- 1277 [*Efectele zilei de 8 ore se văd...*]. În: *I, I*, nr. 5, 16 oct. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnăt. [= Ov.D.?].
Se constată că în Franța muncitorii stau prin circiumi, în timp ce bibliotecile sînt goale.
- 1278 [*Greva din Anglia a căilor ferate...*]. În: *I, I*, nr. 5, 16 oct. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnăt. [= Ov.D.?].
În timpul grevei, aprovizionarea s-a făcut cu autocamioanele.
- 1279 [*Proletari onorari ereditari...*]. În: *I, I*, nr. 5, 16 oct. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnăt. [= Ov.D.?].
Aspecte din Rusia.
- 1280 [*Căsătoriile viitoare spune A. Richet...*]. În: *I, I*, nr. 6, 23 oct. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnăt. [= Ov.D.?].
Restricțiile de căsătorie preconizate de A.R. în vol. *La selection humaine*.
- 1281 [*Grevele instigate am mai spus și în alt rând...*]. În: *I, I*, nr. 6, 23 oct. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnăt. [= Ov.D.?].
„...sînt un sistem pe care îl cultivă acum nemții”.
- 1282 [*Uniunea academică din care fac parte...*]. În: *I, I*, nr. 6, 23 oct. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnăt. [= Ov.D.?].
Academia din Stockholm a refuzat să adere la Uniunea Academică a țărilor nealiniate și neutre plăa nu vor fi readmise academiile din Viena și Berlin (care fuseseră excluse).
- 1283 [*80.000 de cereri de divorț...*]. În: *I, I*, nr. 6, 23 oct. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnăt. [= Ov.D.?].
Înregistrare la Viena.
- 1284 [*Elogii nemțești pentru Caillaux...*]. În: *I, I*, nr. 7, 30 oct. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnăt. [= Ov.D.?].
Franța află abia acum cît de favorabilă îi era presa nemțească lui Caillaux încă din 1914.
- 1285 [*Incompatibilități surprinzătoare sînt relevate de gazetele...*]. În: *I, I*, nr. 7, 30 oct. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnăt.
Cameleonism politic.
- 1286 [*Unul ca la noi a fost arestat la Paris...*]. În: *I, I*, nr. 7, 30 oct. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnăt. [= Ov.D.?].
Intransigența față de colaboraționism, absență uneori la noi.
- 1287 [*„Le petit monde” este un ziar pentru copii...*]. În: *I, I*, nr. 9, 13 nov. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnăt. [= Ov.D.?].
În Franța — preocupări bine dirijate pentru educarea copiilor și în afara școlii. Ar fi de dorit și la noi.

- 1288 *[Munca intelectuală e pretutindeni depreciată azi...]*. În: *I, I*, nr. 9, 13 nov. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat. [= Ov.D.?].
Intelectualii câștigă mai puțin decât muncitorii manuali.
- 1289 *[O moțiune utilă s-a votat la congresul agricultorilor...]*. În: *I, I*, nr. 9, 13 nov. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat. [= Ov.D.?].
Agricultorii francezi cer ca învățătorii să facă practică de un an într-o școală de agricultură.
- 1290 *[Un protest feminist l-au înregistrat ziarele franceze...]*. În: *I, I*, nr. 9, 13 nov. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat. [= Ov.D.?].
Pe linia luptei pentru drepturi politice.
- 1291 *[Monumentul morților care se va ridica la Paris...]*. În: *I, I*, nr. 10, 20 nov. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat. [= Ov.D.?].
În memoria eroilor căzuți în războiul mondial din 1916—1918.
- 1292 *[Pacifismul rămnă tot o biată himeră...]*. În: *I, I*, nr. 10, 20 nov. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat. [= Ov.D.?].
Generalul american Pershing cere crearea unei armate puternice pentru apărarea Statelor Unite și pentru „obligațiile internaționale” pe continent.
- 1293 *[Paradisul muncitorească fără multă muncă...]*. În: *I, I*, nr. 10, 20 nov. 1919, p. 2 (De pretutindeni). Nesemnat. [= Ov.D.?].
Minerii americani au cerut reducerea zilei și săptămânii de lucru și mărire a salariilor.
- 1294 *Atitudini universitare*. În: *VN, 15*, nr. 10, 1 dec. 1919, p. 180 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Îngăduința condamnabilă față de profesorii colaboraționiști.
- 1295 *Ce tipărește „Cartea Românească”*. În: *VN, 15* nr. 10, 1 dec. 1919, p. 181 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
O carte de limbă și literatură germană cu litere gotice.
- 1296 *Morală și încasări*. În: *VN, 15*, nr. 10, 1 dec. 1919, p. 181 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Reclamele din ziare și beneficiile.
- 1297 *Ziarele, tot cum le știam*. În: *VN, 15*, nr. 10, 1 dec. 1919, p. 180—181 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Ziarele publică numai ceea ce convine politicii partidului pe care îl reprezintă.
- 1298 *Cea mai rea carte din 1919*. În: *VN, 15* nr. 11—12, 1 ian.—1 febr. 1920, p. 214 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
...este Tratatul de pace.

- 1299 *Declarații de „buni români“*. În: *VN*, 15, nr. 11—12, 1 ian.—1 febr. 1920, p. 215—216 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Oportunismul și lipsa de demnitate a unor conducători politici din Transilvania.
- 1300 *Francofilii oportuniști*. În: *VN*, 15, nr. 11—12, 1 ian.—1 febr. 1920, p. 216 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Cei care, ieri, ponegreau tot ce vine din Franța, astăzi au cu totul altă părere.
- 1301 *„Parlamentul“ României mari*. În: *VN*, 15, nr. 11—12, 1 ian.—1 febr. 1920 p. 214 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Parlamentul este considerat o rușine a țării.
- 1302 *Pilda belgienilor*. În: *VN*, 15, nr. 11—12, 1 ian.—1 febr. 1920, p. 214 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Munca susținută a belgienilor pentru reafacerea țării după război.
- 1303 *Sprîjinatorii „Vieții românești“*. În: *VN*, 15, nr. 11—12, 1 ian.—1 febr. 1920, p. 216 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Toate gazetele au publicat prospectul *V.R.*, devenită acum, la reapariție, „societate anonimă“.
- 1304 *Din Ardeal*. În: *VN*, 16, nr. 4—6, 1 iun.—1 aug. 1920, p. 102—103 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Interese meschine, abil manevrate, tind să pervertească și viața Ardealului. Apel la tineri să-și adune forțele pentru „lupta care nu mai poate fi întârziată“.
- 1305 *La alții ca la noi*. În: *VN*, 16, nr. 4—6, 1 iun.—1 aug. 1920, p. 103 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
În Franța, ca și la noi, este controlată cu strictețe ieșirea din țară, dar nu și intrarea străinilor.
- 1306 *Universitatea României mari*. În: *VN*, 16, nr. 4—6, 1 iun.—1 aug. 1920, p. 103 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Lipsește localurile necesare nr. mereu în creștere al studenților.
- 1307 *„Cartea“ așa-zisă românească*. În: *VN*, 16, nr. 7—8, 1 sept.—1 oct. 1920, p. 153 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Editura „Cartea Românească“ face din răspîndirea culturii o afacere negustorească.
- 1308 *Comoditatea parlamentară în voiaj*. În: *VN*, 16, nr. 7—8, 1 sept.—1 oct. 1920, p. 153 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Condiții de călătorie diferite în funcție de rangul social.
- 1309 *Congresul studenților de la Cluj*. În: *VN*, 16, nr. 7—8, 1 sept.—1 oct. 1920, p. 151—152 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Multă demagogie.

- 1310 *Eroismul primarului din Cork și presa străină.* În: *VN*, 16, nr. 7—8, 1 sept.—1 oct. 1920, p. 151 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
- 1311 *Românismul baroului din Cluj.* În: *VN*, 16, nr. 7—8, 1 sept.—1 oct. 1920, p. 152 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Clujenii refuză avocaților din Muntenia dreptul de a se înscrie în baroul lor.
- 1312 *Soarta profesorilor în Ardeal.* În: *VN*, 16, nr. 7—8, 1 sept.—1 oct. 1920, p. 152 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Primirea neprietenoasă ce li se face în Ardeal profesorilor veniți de peste munți.
- 1313 *După Krefeld... Charlottenburg.* În: *VN*, 17, nr. 6—7, 1 aug.—1 sept. 1921, p. 156 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Studentii români în străinătate nu-și manifestă cu suficientă demnitate sentimentele lor patriotice și naționale.
- 1314 *Lanțul sărbătorilor.* În: *VN*, 17, nr. 6—7, 1 aug.—1 sept. 1921, p. 157—158 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Împotriva sărbătorilor prea numeroase.
- 1315 *Pentru seceta craniacă.* În: *VN*, 17, nr. 6—7, 1 aug.—1 sept. 1921, p. 156—157 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Sugerează, ironic, să se scoată icoanele pentru... seceta intelectuală.
- 1316 *Cei care nu se dau învinși.* În: *VN*, 17, nr. 10—12, 1 dec. 1921—1 febr. 1922, p. 250—251 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Eforturile cehilor pentru orientarea culturii, lor spre cea franceză sau cea germană.
- 1317 *Neastîmpărul unei propagande.* În: *VN*, 17, nr. 10—12, 1 dec. 1921—1 febr. 1922, p. 249—250 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
O conferință a lui F. T. Marinetti despre futurism și demonstrația literară care a urmat.
- 1318 *Cei care boicotează limba română.* În: *VN*, 18, nr. 1—2, 1 mart.—1 apr. 1922, p. 30—31 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
În Transilvania, unii funcționari de stat folosesc în mod abuziv, în timpul serviciului, limba maghiară.
- 1319 *Cînd ai ajuns la Charlottenburg...* În: *VN*, 18, nr. 1—2, 1 mart.—1 apr. 19 22 p. 31—32 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
O scrisoare de protest a studenților români din Germania la nota lui Ov.D., pe care o găsesc insultătoare (vezi nr. 1313). Comentariul lui Ov.D.
- 1320 *La granițele noastre.* În: *VN*, 18, nr. 1—2, 1 mart.—1 apr. 1922, p. 30 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Starea mizeră a unei stații de cale ferată la granița cu Cehoslovacia.

- 1324 *D. Stere și „colaborarea forțelor“*. În: *VN, 18*, nr. 5—6, 4 iul.—1 aug. 1922, p. 103 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Un grup de profesori cer rechemarea neîntirziată a lui Stere la catedră, în numele „colaborării“ tuturor forțelor pentru „refacerea materială și morală a țării“.
- 1322 *Obezitatea guvernamentală și mizeria funcționarilor*. În: *VN, 18*, nr. 5—6, 1 iul.—1 aug. 1922, p. 103—104 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Despre creșterea prețurilor de stat și lefurile de mizerie ale funcționarilor.
- 1323 *Rămășițe tolerate din vremea ocupației*. În: *VN, 18*, nr. 5—6, 1 iul.—1 aug. 1922, p. 102—103 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Cărți poștale ilustrate cu explicații în limba germană.
- 1324 *Reviste pentru cultivarea cabotinajului*. În: *VN, 18*, nr. 5—6, 4 iul.—1 aug. 1922, p. 102 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Portretomania cultivată la unele reviste pare și mai stridentă „pe vremea asta de scumpete și greutate ale tiparului“.
- 1325 *Arhitectura noastră comemorativă*. În: *VN, 18*, nr. 7—9, 1 sept.—1 nov. 1922, p. 149 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Ref. la Arcul de triumf de la Șosea, remarcă lipsa de gust și de armonie în arhitectura capitalei.
- 1326 *Ce nu vreau să înțelegă unii*. În: *VN, 18*, nr. 7—9, 1 sept.—1 nov. 1922, p. 151 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Refuză de a conferența la Craiova alături de arhim. Iuliu Scriban, acuzat de colaboraționism cu ocupanții germani (vezi și nr. 1242).
- 1327 *Sărbătorile și traficanții*. În: *VN, 18*, nr. 7—9, 1 sept.—1 nov. 1922, p. 149—150 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Filmul și mărcile comemorative ale încoronării de la Alba Iulia — obiect de speculă pentru traficanții „de tot soiul“.
- 1328 *Treziri târzii*. În: *VN, 18*, nr. 7—9, 1 sept.—1 nov. 1922, p. 150—151 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Apelul unor profesori universitari pentru înființarea Asociației de propagandă pentru românism este una din inițiativele care „vin cu o vinovată întârziere“, după ce s-a ajuns la „triste îndușmâniri între frații din Transilvania și vechea Românie“.
- 1329 *Consecvența inconsecvenței*. În: *VN, 18*, nr. 10—11, 1 dec. 1922—1 ian. 1923, p. 184 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Al. Vaida-Voevod despre I. Maniu.
- 1330 *Exces de subtilități*. În: *VN, 18*, nr. 10—11, 1 dec. 1922—1 ian. 1923, p. 183 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Poziția Angliei față de ocuparea Ruhrului de către francezi.

- 1331 *Edițiile „Culturii naționale“*. În: *VN*, 18, nr. 10—11, 1 dec. 1922—1 ian. 1923, p. 185 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Modelul german urmat de editura „Cultura națională“ este rigid, uniform, lipsit de fantezie.
- 1332 *Generozitate regionalistă*. În: *VN*, 18, nr. 10—11, 1 dec. 1922—1 ian. 1923, p. 185 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Donațiile făcute unor instituții de cultură ar trebui să fie un prilej de depășire a limitelor impuse de regionalismul îngust.
- 1333 *Un film cu decepții*. În: *VN*, 18, nr. 10—11, 1 dec. 1922—1 ian. 1923, p. 184 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Filmul serbărilor încoronării de la Alba Iulia.
- 1334 *Fetiștii lui „precum“*. În: *VN*, 18, nr. 12, 1 febr. 1923, p. 221 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Stilul unor comentarii din ziarul *Viitorul*.
- 1335 *Libertatea de a fi sănătos*. În: *VN*, 18, nr. 12, 1 febr. 1923, p. 222 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Răspuns acuzațiilor de intransigență excesivă față de germanofili.
- 1336 *„Mens clausa“*. În: *VN*, 18, nr. 12, 1 febr. 1923, p. 221—222 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Opiniile sale democratice privind crearea unei adevărate atmosfere universitare au fost interpretate ca un semn de „bolșevism“. După teroarea lui „numerus clausus“, s-a ajuns, în mod firesc, la „mens clausa“.
- 1337 *Antisemitism cultural și sematism bancar*. În: *VN*, 19, nr. 1—3, 1 mart.—1 mai 1923, p. 29 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Împotriva antisemitismului, vizibil în viața culturală a țării, dar cu totul absent în lumea finanțelor.
- 1338 *Feminism mai cuminte*. În: *VN*, 19, nr. 1—3, 1 mart.—1 mai 1923, p. 30—31 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Aprobă apelul „Asociației morale a femeilor intelectuale“, urmărind, înainte de emanciparea politică, o emancipare culturală și morală a femeii.
- 1339 *Santinelele la Universitate*. În: *VN*, 19, nr. 1—3, 1 mart.—1 mai 1923, p. 29—30 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Intervenția armatei pentru stăvilirea tulburărilor studenților.
- 1340 *Schimbări la față tipografice*. În: *VN*, 19, nr. 1—3, 1 mart.—1 mai 1923, p. 30 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
În publicațiile Academiei, tipărite în ultimul timp la editura „Cultura națională“.

- 1341 *Cursuri de vară pentru preoți.* În: *VN*, 19, nr. 4-6, 1 iun.-1 aug. 1923, p. 66 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Cursuri deschise la Minăstirea Neamț pentru îndrumarea preoților spre acțiunile sociale.
- 1342 *Estetism și reclamă cu titl.* În: *VN*, 19, nr. 4-6, 1 iun.-1 aug. 1923, p. 67 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Împotriva reclamelor tipografice germane în publicațiile românești.
- 1343 *Maniere de emancipare.* În: *VN*, 19, nr. 4-6, 1 iun.-1 aug. 1923, p. 67-68 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Aspectul inestetic al unor manifestări de așa-zisă emancipare feminină.
- 1344 *Morală de circumstanțe.* În: *VN*, 19, nr. 4-6, 1 iun.-1 aug. 1923, p. 66 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Despre „morală specială” a bisericii, care-i permite să sustragă sume importante de la plata impozitelor cuvenite statului francez.
- 1345 *Împodobiri de modă veche.* În: *VN*, 19, nr. 7-8, 1 sept.-1 oct. 1923, p. 106 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Împodobirea orașului la deschiderea Parlamentului face parte din „exhibițiile fără rost din alte vremuri”.
- 1346 *Încă o rușine a arhitecturii noastre.* În: *VN*, 19, nr. 7-8, 1 sept.-1 oct. 1923, p. 105 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Cele două aripi adăugate clădirii Universității din București reprezintă „o monstruoșitate a arhitecturii noastre”.
- 1347 *O inovație compromisă.* În: *VN*, 19, nr. 7-8, 1 sept.-1 oct. 1923, p. 104-105 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Examenul de admitere la Universitate nu are nici un temei valabil.
- 1348 *Sincerități întâmplătoare.* În: *VN*, 19, nr. 7-8, 1 sept.-1 oct. 1923, p. 105 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Ziarul *România*, deși „organ al partidului național român”, declară în primul nr. că e ziarul „unei credințe”, nu al unui partid.
- 1349 *Nărviri dirze.* În: *VN*, 19, nr. 9-10, 1 nov.-1 dec. 1923, p. 148-149 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Moravuri reprobabile ale unor tineri veniți la Paris pentru studii.
- 1350 *Nesimțire.* În: *VN*, 19, nr. 9-10, 1 nov.-1 dec. 1923, p. 147-148 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Aspecte necivilizate la noi.
- 1351 *O ciudată sărbătorire.* În: *VN*, 19, nr. 9-10, 1 nov.-1 dec. 1923, p. 148 (Chipuri și privești). Semnat O.D.

Împotriva studenților turbulenți, care au sărbătorit un an de la proclamarea lui „*numerus clausus*“.

- 1352 *O urare cu înțeles*. În: *VN*, 19, nr. 9—10, 1 nov.—1 dec. 1923, p. 147 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Se referă la starea precară a orașului București, care ar trebui să fie „un oraș elegant, seducător și chiar curat“.
- 1353 *Tot... duhul blindeții*. În: *VN*, 19, nr. 9—10, 1 nov.—1 dec. 1923, p. 149 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Indulgență nejustificată pentru colonelul Verzea, compromis în timpul războiului.
- 1354 *Animizități ce nu ar trebui auzite*. În: *VN*, 20, nr. 1—2, mart.—apr. 1924, p. 31—32 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Opinii italiene despre francezi și germani.
- 1355 *Complici care totuși moralizează*. În: *VN*, 20, nr. 1—2, mart.—apr. 1924, p. 32 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Doctorul Racovski [?] și relațiile sale cu justiția.
- 1356 *Cuvintele unui prinț modern*. În: *VN*, 20, nr. 1—2, mart.—apr. 1924, p. 31 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Necesitatea de a înlocui fastul și serbările cu seriozitatea muncii.
- 1357 *Europenizare ne la locul ei*. În: *VN*, 20, nr. 1—2, mart.—apr. 1924, p. 32—33 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Excursiile școlare în străinătate.
- 1358 *Oportunism vestimentar*. În: *VN*, 20, nr. 1—2, mart.—apr. 1924, p. 32 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Sînt vizate unele manifestări ale demagogiei.
- 1359 *Academia și testamentele*. În: *VN*, 20, nr. 3—5, mai—iul. 1924, p. 67—68 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Procedeele incorecte ale Acad. Rom. față de bunurile lăsate ei prin diverse testamente.
- 1360 *Curiozitate de suflete chinuite*. În: *VN*, 20, nr. 3—5, mai—iul. 1924, p. 69 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Ziarul francez *L'œuvre*, citit de un profesor germanofil.
- 1361 *Diluări și banalizări*. În: *VN*, 20, nr. 3—5, mai—iul. 1924, p. 69 (Chipuri și privești). Semnat O.D.
Exces de sărbători naționale și discursuri ocazionale în școli.

- 1362 *Dreptul de a fi... nedrept.* În: *VN, 20*, nr. 3—5, mai—iul. 1924, p. 69 (Chipuri și prveliști). Semnat O.D.
Statul în concepția politică germană.
- 1363 „*Fericiri*” de care *am putea fi scutiți.* În: *VN, 20*, nr. 3—5, mai—iul. 1924, p. 68—69 (Chipuri și prveliști). Semnat O.D.
Exprimare stângace într-o telegramă oficială, semnată de Ionel Brătianu.
- 1364 *Ură și tăcere.* În: *VN, 20*, nr. 3—5, mai—iul. 1924, p. 69—70 (Chipuri și prveliști). Semnat O.D.
Împotriva militarismului german revanșard.
- 1365 *Ascunderi care se trădează.* În: *VN, 20*, nr. 6—7, aug.—sept. 1924, p. 102 (Chipuri și prveliști). Semnat O.D.
- 1366 *Casa modernă a unui ziar.* În: *VN, 20*, nr. 6—7, aug.—sept. 1924, p. 101—102 (Chipuri și prveliști). Semnat O.D.
Sediul ziarului francez *L'Intransigeant* — model de arhitectură modernă, funcțională și estetică.
- 1367 *Mărturisiri ce nu ne surprind.* În: *VN, 20*, nr. 6—7, aug.—sept. 1924, p. 102 (Chipuri și prveliști). Semnat O.D.
Articole revanșarde în presa germană.
- 1368 *Măsuri nechibzuite.* În: *VN, 20*, nr. 6—7, aug.—sept. 1924, p. 103 (Chipuri și prveliști). Semnat O.D.
Examenul de admitere la Universitate.
- 1369 *Mișcarea funcționarilor în Franța.* În: *VN, 20*, nr. 6—7, aug.—sept. 1924, p. 102—103 (Chipuri și prveliști). Semnat O.D.
Atitudinea presei față de nemulțumirile funcționarilor în Franța și în România.
- 1370 *Cretinism arhitectural.* În: *VN, 20*, nr. 8—10, oct.—dec. 1924, p. 137—138 (Chipuri și prveliști). Semnat O.D.
Fațada inestetică a clădirii Universității din București.
- 1371 *Cuvinte cum se cuvin.* În: *VN, 20*, nr. 8—10, oct.—dec. 1924, p. 136—137 (Chipuri și prveliști). Semnat O.D.
Reluarea relațiilor diplomatice între Franța și Rusia.
- 1372 *Estetica gărilor.* În: *VN, 20*, nr. 8—10, oct.—dec. 1924, p. 137 (Chipuri și prveliști). Semnat O.D.
Pledoarie pentru un aspect îngrijit și civilizată al gărilor.
- 1373 *Günther și urmașii.* În: *VN, 20*, nr. 8—10, oct.—dec. 1924, p. 138 (Chipuri și prveliști). Semnat O.D.

Sint satirizate unele cercuri financiare, literare și de presă, în feudate Germania.

- 1374 *Mania sporturilor*. În: *VN*, 20, nr. 8—10, oct.—dec. 1924, p. 136 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Dezvoltarea excesivă a sportului se face în dauna cultivării intelectuale.
- 1375 *„Paradisul” funcționarilor*. În: *VN*, 20, nr. 8—10, oct.—dec. 1924, p. 138 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Ironizează afirmațiile demagogice ale ziarului *Vitorul*, ref. la proiectata mărire de salarii a funcționarilor.
- 1376 *Profanări tolerante*. În: *VN*, 20, nr. 8—10, oct.—dec. 1924, p. 137 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
O reclamă inestetică, pentru industria germană, în piața Gării de Nord.
- 1377 *Cifre de buget înșelătoare*. În: *VN*, 20, nr. 11—12, ian.—febr. 1925, p. 171 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Se referă la igiena publică, total neglijată de autorități.
- 1378 *Consecvența universitară*. În: *VN*, 20, nr. 11—12, ian.—febr. 1925, p. 171 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Împotriva profesorilor lipsiți de curajul opiniei.
- 1379 *Iarăși bacalaureatul*. În: *VN*, 20, nr. 11—12, ian.—febr. 1925, p. 169—170 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Despre reintroducerea examenului de bacalaureat.
- 1380 *Îndrăzneală în crescendo*. În: *VN*, 20, nr. 11—12, ian.—febr. 1925, p. 170 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
- 1381 *Mustrări nepotrivite*. În: *VN*, 20, nr. 11—12, ian.—febr. 1925, p. 171 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Aspectul necivilizat al Bucureștiului.
- 1382 *Pilde mai de aproape*. În: *VN*, 20, nr. 11—12, ian.—febr. 1925, p. 171 (Chipuri și privesliști). Semnat O.D.
Pentru învățarea istoriei adevărate, cere să se apeleze și la exemplul faptelor din ultimii ani.
- 1383 *Barbariile reclamei*. În: *I*, nr. 1, 1 ian. 1936, p. 20 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Afișele de reclamă au invadat orașele, dindu-le un aspect inestetic, barbar.
- 1384 *Dreptatea de azi*. În: *I*, nr. 1, 1 ian. 1936, p. 18 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
În străinătate, ca și la noi, criteriul de împărțire a dreptății nu este întotdeauna cel justitiar.

- 1385 *Numai întâmplătoare simplificări.* În: *I*, nr. 1, 1 ian. 1936, p. 19 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Ref. la sistemul de măsuri pentru redresarea civică a Basarabiei.
- 1386 *Pasealia național-țărănistă.* În: *I*, nr. 1, 1 ian. 1936, p. 19 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Ziarul *Adevărul* prevede, pentru 1937, declanșarea unui război care va aduce inevitabil la putere pe național-țărăniști.
- 1387 *Prigoană de cuvinte.* În: *I*, nr. 1, 1 ian. 1936, p. 19—20 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
„Nebunia hitleristă” aplică, teoria „rasei pure” și în lexic.
- 1388 *Școala când era : școală.* În: *I*, nr. 1, 1 ian. 1936, p. 19 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Școala din trecut, bazată numai pe simțul de datorie și silință, fără intervenții politice și scrisori de recomandare, în comparație cu cea de azi.
- 1389 *Arhitectură fără artă.* În: *I*, nr. 2, 1 febr. 1936, p. 37 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Rusia sovietică încearcă să-și perfecteze, în spiritul artei autentice, arhitectura urbanistică; numai la noi se perseverează în construirea unor clădiri „ca șiruri de lăzi găurite, puse unele peste altele”.
- 1390 *Biată mândrie.* În: *I*, nr. 2, 1 febr. 1936, p. 38 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Despre Al. Vaida-Voievod, care și-a făcut un titlu de glorie dintr-un termen depreciativ.
- 1391 *Catedră de revizionism [la Budapesta].* În: *I*, nr. 2, 1 febr. 1936, p. 39 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
- 1392 *Iarăși „Ievantinismul”?* În: *I*, nr. 2, 1 febr. 1936, p. 40 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Reintrodus în presă de *România nouă*, acest cuvânt „arată că nu încetează urle porniri”.
- 1393 *Încurajări întârziate.* În: *I*, nr. 2, 1 febr. 1936, p. 37—38 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Ateneul a scăzut mult prețul sălilor închiriate artiștilor plastici.
- 1394 *Literatura creștină și naționalistă de circumstanță.* În: *I*, nr. 2, 1 febr. 1936, p. 38 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Lipsa de măsură banalizează și golește de semnificație orice îndemn sau elan patriotic.

- 1395 *O dizolvare care era așteptată.* În: *I*, nr. 2, 1 febr. 1936, p. 39 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Guvernul bulgar a hotărât dizolvarea Comitetului macedonean.
- 1396 *Politica și codul penal.* În: *I*, nr. 2, 1 febr. 1936, p. 38—39 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Imixtiunea politicii în aparatul administrativ.
- 1397 *„Relații de nisip“.* În: *I*, nr. 2, 1 febr. 1936, p. 40 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Expresie a unui scriitor francez (nenumit), caracterizând relațiile din cercurile mondene sau literare. La noi s-ar putea aplica și la cluburile politice.
- 1398 *Străini de un fel și altul.* În: *I*, nr. 2, 1 febr. 1936, p. 38 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Toleranțe nepermise față de străinii din afară și dinăuntru.
- 1399 *Clopotul „olimpic“.* În: *I*, nr. 3, 1 mart. 1936, p. 58—59 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Pentru jocurile olimpice de la Berlin s-a comandat un clopot uriaș, „în acord cu cultul colosalului“, specific regimului hitlerist.
- 1400 *Instrucțiuni pentru examenul de bacalaureat.* În: *I*, nr. 3, 1 mart. 1936, p. 57—58 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Confuze și chiar contradictorii, instrucțiunile dezorientează atît pe elevi, cit și pe profesori.
- 1401 *„Lăfăiala cinstei“.* În: *I*, nr. 3, 1 mart. 1936, p. 59 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Stilul lipsit de eleganță al unor lideri politici.
- 1402 *Psalmi electorali.* În: *I*, nr. 3, 1 mart. 1936, p. 57 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
În manifestările pentru *captatio benevolentiae* a ajuns să fie folosită și biserica.
- 1403 *Renunșări ce surprind.* În: *I*, nr. 3, 1 mart. 1936, p. 57 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Retrageri de ultimă oră de la candidatura parlamentară.
- 1404 *Un recalcitrant la Kodak.* În: *I*, nr. 3, 1 mart. 1936, p. 59 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Recalcitrantul la zgomet și reclamă e pictorul Utrillo, iar ținta ironiei—N. Iorga
- 1405 *Un salon al sănătății și frumuseții [la Paris].* În: *I*, nr. 3, 1 mart. 1936, p. 59—60 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
La noi adjudecarea premiilor la concursurile de frumusețe era tot de „competența“ miniștrilor.

- 1406 *Argument în stil hitlerist.* În: *I*, nr. 4, 1 apr. 1936, p. 80 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Împotriva ideilor hitleriste, care susțin necesitatea spațiului vital.
- 1407 *Cîte State... ale noastre?* În: *I*, nr. 4, 1 apr. 1936, p. 78 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Reclama electorală și „botezul demagogic“ al Statului nostru („plugăresc“, „fărănesc“, „cultural“ ș.a.)
- 1408 *Cum era de prevăzut.* În: *I*, nr. 4, 1 apr. 1936, p. 77—78 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Teroristă ca învingătoare, Germania învinsă cere „Gleichberechtigung“!
- 1409 *De la „simbolic“ la uzinele Krupp.* În: *I*, nr. 4, 1 apr. 1936, p. 78 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Ipocrizia unor demonstrații și cuvintări hitleriste.
- 1410 *Efecte ale ambianței.* În: *I*, nr. 4, 1 apr. 1936, p. 79—80 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Moravuri parlamentare.
- 1411 *„Fără arme și bastoane“.* În: *I*, nr. 4, 1 apr. 1936, p. 79 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Simțul măsurii la politicienii belgieni. La noi predomină pumnul și măciuca.
- 1412 *Materialism idealizat.* În: *I*, nr. 4, 1 apr. 1936, p. 78 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Formulă care împacă modernizarea materială a Chinei cu păstrarea unei morale de tip tradițional, idealist.
- 1413 *Nababism bugetar la O.E.T.R.* În: *I*, nr. 4, 1 apr. 1936, p. 79 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Banii sînt risipiți pentru comenzi de steaguri la O.E.T.R., în timp ce școlii i se refuză sumele cerute.
- 1414 *Un concurs ca multe altele.* În: *I*, nr. 4, 1 apr. 1936, p. 79 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Concursul pentru catedra de sociologie de la Universitatea din Cluj.
- 1415 *Alteeva, nu apeluri.* În: *I*, nr. 5, 1 mai 1936, p. 97—98 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Specula nu poate fi oprită prin apeluri, oricît de insistente, la negustori, ci prin penalizări necruțătoare.
- 1416 *Armonie rurală.* În: *I*, nr. 5, 1 mai 1936, p. 96—97 (Din vraf).
Răspîndirea politicii la sate îi înveninează și-i învrăjbește pe țărani.

- 1417 *Ideal al tinerelor de azi.* În: *I*, nr. 5, 1 mai 1936, p. 98 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
O elevă își exprimă în versuri idealul: o viață ușoară, liberă de orice constrinșeri.
- 1418 *Interviu și astrologii.* În: *I*, nr. 5, 1 mai 1936, p. 96 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Astrologii prevestesc atmosferă politică tulbură pentru luna următoare. Ironie la adresa Ligii Națiunilor.
- 1419 *Mutism parlamentar cu justificări.* În: *I*, nr. 5, 1 mai 1936, p. 97 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Deputați francezi care n-au vorbit niciodată în parlament solicită din nou votul alegătorilor.
- 1420 *Nu vor lipsi nici morile de vânt...* În: *I*, nr. 5, 1 mai 1936, p. 98 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Despre programul „Lunei Bucureștilor”.
- 1421 *Pentru educația muzicală...* În: *I*, nr. 5, 1 mai 1936, p. 98 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
...în Cehoslovacia și la noi.
- 1422 *Tradiție și modernism.* În: *I*, nr. 5, 1 mai 1936, p. 98 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Pregătirile pentru expoziția română din Franța, din 1937, sint un prilej pentru a sugera armonizarea artei moderne cu cea tradițională în arhitectura și artele decorative.
- 1423 *Academice insuficiente.* În: *I*, nr. 6, 1 iun. 1936, p. 117 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Despre zgircenia Academiei Române în administrarea bibliotecii sale.
- 1424 *Apărarea limbii... prin Constituție.* În: *I*, nr. 6, 1 iun. 1936, p. 115—116 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
La Atena s-a propus ca noua Constituție să apere limba de inovațiile prea îndrăznețe.
- 1425 *Arcul oropsit.* În: *I*, nr. 6, 1 iun. 1936, p. 117 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Arcul de triumf de la Șosea, încă neterminat.
- 1426 *Din șiragul îngăduirilor universitare.* În: *I*, nr. 6, 1 iun. 1936, p. 118 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
La Universitatea din Cluj, unii funcționari nu știu românește și unele acte se redactează în ungurește.

- 1427 *Încă o paradă.* În: *I*, nr. 6, 1 iun. 1936, p. 118 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Acordarea de autografe.
- 1428 *O nebănuită binefacere.* În: *I*, nr. 6, 1 iun. 1936, p. 118 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Expoziția „Luna Bucureștilor” declarată de primar, „prilej de solidaritate românească”. Ironie la adresa înfruntărilor politice și gazetărești.
- 1429 *O promulgare întirziată.* În: *I*, nr. 6, 1 iun. 1936, p. 116 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Promulgarea Tratatului de alianță mutuală dintre Franța și U.R.S.S.
- 1430 *Oficiul de turism.* În: *I*, nr. 6, 1 iun. 1936, p. 117—118 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Discordanța dintre reclama făcută unor stațiuni și situația reală.
- 1431 *Un consiliu medical internațional.* În: *I*, nr. 6, 1 iun. 1936, p. 116 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
... pentru Liga Națiunilor, de unde ar trebui scoși nevropații și megalomanii.
- 1432 *Cinstiri astfel dect la noi.* În: *I*, nr. 7, 1 iul. 1936, p. 133—134 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
La Praga se vor ridica statui scriitorilor și artiștilor, iar unele străzi vor primi numele lor.
- 1433 *Concurs pentru premiere... de picioare.* În: *I*, nr. 7, 1 iul. 1936, p. 135—136 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
S-a cerut Ministerului Instrucțiunii să interzică organizarea concursului anunțat de teatrul „Alhambra”.
- 1434 *Defilările de „lupetti”.* În: *I*, nr. 7, 1 iul. 1936, p. 134—135 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Copii pînă la cinci ani defilează pe străzile Romei în pas de cazarmă.
- 1435 *Aceeași rătăcită stăruință.* În: *I*, nr. 8, 1 aug. 1936, p. 153 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
- 1436 *Curiozități academice.* În: *I*, nr. 8, 1 aug. 1936, p. 152 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
În discursurile de recepție la Acad. Franceză numele predecesorilor sînt trecute uneori sub tăcere.
- 1437 *Fraze, tot fraze și intenții.* În: *I*, nr. 8, 1 aug. 1936, p. 151—152 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Comunicatul publicat după conferința tripartită de la Londra.

- 1438 *O asociație contra minciunii*. În: *I*, nr. 8, 1 aug. 1936, p. 152 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Asociație constituită în Franța.
- 1439 *Proteste la urțirca orașelor*. În: *I*, nr. 8, 1 aug. 1936, p. 152 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
În Franța, două asociații protestează împotriva clădirilor și monumentelor lipsite de gust.
- 1440 „*Tipizare*”. În: *I*, nr. 8, 1 aug. 1936, p. 153 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Tipizarea omului, ținta educației germane hitleriste.
- 1441 *Undeva... fără propagandă țărănistă*. În: *I*, nr. 8, 1 aug. 1936, p. 153—154 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Într-un sat chinez, câteva mii de copii de țărani au fost adunați pentru învățatură și educație, fără propagandă țărănistă ca la noi.
- 1442 *Cum privesc și alții excesele sportului*. În: *I*, nr. 9, 1 sept. 1936, p. 170 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Opinii ale unor francezi.
- 1443 *De ce tac?* În: *I*, nr. 9, 1 sept. 1936, p. 171 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Gazetele noastre nu publică nimic despre ajutorul strins în U.R.S.S. pentru comuniștii care luptă în Spania.
- 1444 *Literatură cu... centimetru*. În: *I*, nr. 9, 1 sept. 1936, p. 171 (Din vraf.) Semnătura apare numai în sumarul anual.
Despre organizarea unor concursuri literare, muzicale etc.
- 1445 *O impresie de la Jocurile olimpice*. În: *I*, nr. 9, 1 sept. 1936, p. 171 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Expresia brutală de pe fața unor sportivi medaliați la Berlin.
- 1446 *O pildă ce ar putea fi urmată*. În: *I*, nr. 9, 1 sept. 1936, p. 172 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Ref. la specula practică pe seama vilegiaturiiștilor.
- 1447 „*Primatul*” *Ardealului*. În: *I*, nr. 9, 1 sept. 1936, p. 170—171 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Regenerarea țării ar fi posibilă numai prin ardeleni, opinează unii politicieni.
- 1448 *Credite peste credite*. În: *I*, nr. 10, 1 oct. 1936, p. 191 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Credite pentru recensămîntul șomerilor intelectuali.

- 1449 *Cum se poate face mult.* În: *I*, nr. 10, 1 oct. 1936, p. 190 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
- 1450 *La ce țin alții.* În: *I*, nr. 10, 1 oct. 1936, p. 191 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Restaurările, atât de prețuite în alte țări, la noi nu se practică, „și prin unele locuri nici nu ar mai fi ce să se restaureze“.
- 1451 *Năzărcovăniile edilitare.* În: *I*, nr. 10, 1 oct. 1936, p. 191—192 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
S-a schimbat culoarea apelor Senei.
- 1452 *Străinii din Franța.* În: *I*, nr. 10, 1 oct. 1936, p. 190 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Problema asimilării alogenilor.
- 1453 *Taberele de muncă.* În: *I*, nr. 10, 1 oct. 1936, p. 191 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Organizarea la noi a taberelor de muncă patriotică pentru tineret.
- 1454 *Tragicomedia „Faptelor împlinite“.* În: *I*, nr. 10, 1 oct. 1936, p. 190 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Comunicatul Conferinței Micii înțelegeri de la Bratislava și relațiile cu Austria.
- 1455 *Injecții de ciment.* În: *I*, nr. 11, 1 nov. 1936, p. 209 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Pentru consolidarea palatului Bourbon. Sint ironizați parlamentarii noștri, „trecători, tot mai trecători“.
- 1456 *Încă un indemn la... sport.* În: *I*, nr. 11, 1 nov. 1936, p. 210 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Lipsa de autobuze pentru transportul cetățenilor.
- 1457 *Specula și impozitele.* În: *I*, nr. 11, 1 nov. 1936, p. 208 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
...sint în creștere.
- 1458 *Uneltiri ce nu pot fi uitate.* În: *I*, nr. 11, 1 nov. 1936, p. 208 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Despre politica Germaniei.
- 1459 *Anteproiectul legii presei.* În: *I*, nr. 12, 1 dec. 1936, p. 227 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Legea presei va înlătura criticile și bunul plac va prospera.
- 1460 *Bursierii în străinătate.* În: *I*, nr. 12, 1 dec. 1936, p. 228—229 (Din vraf). Semnătura apare în sumarul anual.

Bursierii mediocri, favorizați prin relații, pierd timpul și cheltuiesc banii statului, fără a urma cursurile pentru care au fost trimiși.

- 1461 *Ce mai poți înțelege?* În: *I*, nr. 12, 1 dec. 1936, p. 228 (Din vraf). Semnătura apare numai în numărul anual.
Grupări cu uniforme în cadrul partidului liberal.
- 1462 *Decretele — legi și prohodul parlamentarismului.* În: *I*, nr. 12, 1 dec. 1936, p. 226 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Decretele — legi fac inutilă activitatea parlamentară.
- 1463 *Mereu sabotări.* În: *I*, nr. 12, 1 dec. 1936, p. 229 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Procesele la comisia de judecată a profesorilor secundari se amână mereu, prin tot felul de tertipuri.
- 1464 *Secret academic.* În: *I*, nr. 12, 1 dec. 1936, p. 228 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Secretul voturilor la alegerile academice.
- 1465 *Tot se mai vorbește de taberele de muncă.* În: *I*, nr. 12, 1 dec. 1936, p. 227 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Munca obștească la care sînt chemați premilitarii.
- 1466 *Trei mii de culori.* În: *I*, nr. 12, 1 dec. 1936, p. 229 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Ironizarea politicianilor „cameleoni”.
- 1467 *Tribulații ale revizionistilor.* În: *I*, nr. 12, 1 dec. 1936, p. 226 (Din vraf). Semnătura apare numai în sumarul anual.
Împotriva revizionismului hitlerist, așa cum reiese dintr-un discurs al lui A. Rosenberg.

2

*DESPRE OPERA
ȘI PERSONALITATEA
LUI OVID DENSUSIANU*

A. LUCRĂRI CU CARACTER GENERAL

I. MONOGRAFII. VOLUME OMAGIALE

- 1468 Popescu-Telega, Al. *Ovid Densusianu*. Craiova, Editura Ramuri, 1934, 279 p.
- Fortunescu, C.D. În: *AO*, 13, nr. 71—73, ian.—iun. 1934, p. 218—249 (Recenzii. Cărți). Semnat C.D. Fort.
 - În: *TN*, 13, nr. 516, 3 febr. 1934, p. 2 (Literatură. Idei. Comentarii). Nesemnat.
- 1469 Bucur, Marin. *Ovid Densusianu*. București, Editura Tineretului, [1967] 352 p. cu facs. + 8 f. pl. și portr. Bibliografie, p. 311—349.
- Ungheanu, Mihai. În: *R*, 4, nr. 11, 15 nov. 1967, p. 6, 7.
 - Gheorghiuță, G. În: *Amf*, 11, nr. 25, ian. 1968, p. 411 (Lector...)
 - Lăzărescu, Mircea. În: *Fam, C, 4*, nr. 1, ian. 1968, p. 2. (Vitrina cu cărți).
 - Oprișan, I. În: *S*, 37, nr. 7581, 13 ian. 1968, p. 4 (Note de lector).
 - Miteșcu, Adriana. În: *GL*, 15, nr. 3, 18 ian. 1968, p. 2 (Note de lector).
 - Constantinescu, N. În: *Ar*, 3, nr. 2, febr. 1968, p. 14.
 - Mihalache, C. N. În: *O*, 19, nr. 5, mai 1968, p. 86—87 (Cărți — Reviste).
- 1470 * * *. *Ovid Densusianu*. Omul și opera. Deva [f.e.], 1973, 247 p. (La împlinirea a 100 de ani de la nașterea lui...). (Volum editat de Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Hunedoara și Casa corpului didactic). (Apărut sub egida Comisiei Naționale a Republicii Socialiste România pentru UNESCO).
- Apare sub îngrijirea lui Cornel Stoica, Petru Stoican, Ilie Avram... Red. Alec Șerbănescu.
- Drăgulin, Mariana Gh. În: *LL*, vol. 2, 1974, p. 618—619.
- 1471 Pop, Augustin Z. N. *Ovid Densusianu*. Fișier. Volum editat de Comitetul de cultură și educație socialistă a județului Hunedoara și Casa județeană

a corpului didactic. Deva, [f.e.], 1973, 80 p. (Comisia națională a Republicii Socialiste România pentru UNESCO).

Plachetă documentară. Sint reproduse fotografiile, hărți și facsimile după materialele aflate în colecția prof. dr. Z. N. Pop (București).

II. STUDII, EVOCĂRI, ARTICOLE COMEMORATIVE

- 1472 Rusu, Matei. *L'âme roumaine : Ovide Densouchanou*. În: *La Vie*, nr. 29, 7 sept. 1912, p. 342—343.
Ov.D. filolog, critic literar, poet.
- 1473 Rusu, Matei. *Ovid Densouchanou*. În: *R roum*, I, t. 2, nr. 6, 20 nov./3 dec. 1912, p. 178—181.
Lupta lui Ov.D. împotriva unui naționalism șovin în cultură, pentru promovarea unei literaturi de deschidere europeană, pentru noutate, originalitate. Personalitatea lui Ov.D. ca folclorist, filolog, critic literar, poet.
- 1474 Iorga, N. *La Academie*. În: *NR*, 13, nr. 289, 19 oct. 1918, p. 1.
Despre alegerea lui Ov.D. ca membru al Acad. Face deosebire între valoarea lui ca lingvist și aceea de teoretician literar.
- 1475 Petrovici, I. I. *Bogdan, D. Onciul, Ovid Densusianu*. În: *Sb*, I, nr. 36, 20 dec. 1919, p. 224—226 (Amintiri universitare); *Amintiri universitare*, București, Editura Alcalay & Co., [1920], p. 77—81.
- 1476 Lovinescu, E. *Ovid Densusianu* [1922]. În: *Critice*, Vol. 8. București, Editura „Ancora”, Alcalay & Calafeteanu [prefață datată 1923], p. 112—115; cu comentariu în subsol, în: *Critice*. Ediție definitivă. [Vol.] 5. Figurine. [București], Editura „Ancora”, S. Benvenisti & Co. [prefață datată 1928], p. 17—22; *Scrieri*. 1. Critice. Ediție și studiu introductiv de Eugen Simion, București, Editura pentru Literatură, 1969, p. 152—155.
- 1477 Bogdan, Al. *Între academicieni*. D. Ovid Densusianu boicotează Academia. În: *L*, 3, nr. 767, 4 iul. 1924, p. 1, 2 (Cronica literară).
În urma conflictului cu V. Pârvan, Ov.D. nu mai participă la ședințele Acad. Se schițează portretul lui Ov.D. ca om de știință, poet, profesor.
- 1478 Eftimiu, Victor. *Turnul de fildeş al d-lui O. Densusianu. În plin elenism — Triumful femeilor*. În: *L*, 3, nr. 787, 27 iul. 1924, p. 1 (Însemnări literare).
Orgoliul și discreția în care se izolează Ov.D., ca poet și director de revistă îi înstrăinează cunoașterea și simpatia marelui public.
- 1479 Constantinescu, Pompiliu. *Ovid Densusianu*. În: *VL*, I, nr. 17, 12 iun. 1926, p. 1; *Scrieri*. Vol. 2. București, Editura pentru Literatură, 1967, p. 435—436.

- 1480 Sebastian, Mihail. *Un singuratic*. În: *Cuv*, 4, nr. 1301, 4 dec. 1928, p. 1, 2; *Eseuri. Cronici. Memorial*. Ediție îngrijită și prefațată de Cornelița Ștefănescu. București, Editura Minerva, 1972, p. 279—282.
- 1481 Păunescu-Ulmu, T. *Un intelectual de rasă: Ovid Densusianu*. În: *SCP*, 1, nr. 3, 8 oct. 1931, p. 1.
- 1482 Pascu, G. V. *Bogrea despre O. Densusianu. N. Iorga despre O. Densusianu*. În: *R cr*, 5, nr. 1, ian.—mart. 1932, p. 68—70.
- 1483 Struțeanu, Scarlat. *Ovid Densusianu*. Cu prilejul unei aniversări fără discursuri, fără banchete și fără inscripții omagiale. În: *ȚN*, 11, nr. 192, 3 dec. 1932, p. 1—2; nr. 193, 4 dec. 1932, p. 1.
La 35 de ani de învățămînt.
- 1484 Pop, Augustin Z. N. *D. Ovid Densusianu sexagenar*. În: *VLA*, 8, nr. 152, 30 ian.—15 febr. 1934, p. 1. Semnat A.P.
- 1485 [Bucuța, Emanoil?]. *Ovid Densusianu*. În: *BG*, 5, nr. 1, 1934, p. 56—58.
La a 60-a aniversare.
- 1486 Iorga, N. *Orizonturile mele*. O viață de om așa cum a fost. [Ediție apărută sub îngrijirea autorului]. Vol. 2. Lupta. București, Editura N. Stroilă, 1934, p. 137—138 (Scriitorii români contemporani); ediție îngrijită de Valeriu și Sanda Râpeanu, studiu introductiv, note, comentarii, indice de Valeriu Râpeanu. București, Editura Minerva, 1972, p. 397—399 (Partea 2. Lupta); ediție îngrijită de Valeriu Râpeanu și Sanda Râpeanu; studiu introductiv, note, comentarii, indice de Valeriu Râpeanu, București, Editura Minerva, 1976, p. 408—409 (Partea 2. Lupta).
- 1487 Davidescu, N. *Ovid Densusianu*. În: *Vr*, nr. 467, 13 dec. 1936, p. 10.
- 1488 Giuglea, G. *În amintirea lui Ovid Densusianu*. În: *DR*, 9, 1936—1938, p. 646—661; extras, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului Imprimeria Națională, 1938, 16 p.
* Iorgulescu, Mihail. În: *PL*, 4, nr. 4, apr. 1939, p. 182—183. Semnat M.I.
- 1489 * * *. *Profesorul universitar Ovid Densusianu*. În: *F lit*, 3, nr. 1, 1938, p. 5.
- 1490 Popp, Ghiță. *Ovid Densusianu*. [Necrolog]. În: *SM*, 15, nr. 2, apr., mai, iun. 1938, p. 60—61.
- 1491 * * *. *Moartea profesorului Ovid Densusianu*. În: *U*, 55, nr. 157, 10 iun. 1938, p. 11.
- 1492 Vasiliu, Al. *Ovid Densusianu*. [Necrolog]. În: *U*, 55, nr. 158, 11 iun. 1938, p. 11.

- 1493 Vrinceanu, Dragoș. *Știința lui Ovidiu Densusianu*. În: *C, II*, nr. 3719, 11 iun. 1938, p. 7.
- 1494 * * *. *Moartea profesorului Ovid Densusianu. Personalitatea marelui dispărut*. În: *C, II*, nr. 3719, 11 iun. 1938, p. 7.
- 1495 Niculescu-Varone, G. I. *Înmormintarea profesorului Ovid Densusianu*. În *U, 55*, nr. 159, 12 iun. 1938, p. 7.:
Ultima parte a textului se referă la opera lui Ov.D.
- 1496 Șeicaru, Pamfil. *Ovid Densusianu*. În: *C, II*, nr. 3720, 12 iun. 1938, p. 1,2.
- 1497 * * *. *Profesor Ovid Densusianu*. [Necrolog]. În: *GT, 101*, nr. 43, 12 iun. 1938, p. 2.
- 1498 Coliu, Emil. *Ovid Densusianu*. [Necrolog]. În: *Ad lit art, 18*, [notat greșit: XV], nr. 915, 19 iun. 1938, p. 1.
- 1499 Constantinescu, Pompiliu. *Ovid Densusianu*. [Necrolog]. În: *Vr, 11*, nr. 542, 19 iun. 1938, p. 8.
- 1500 Lepădatu, Alex. *Ovid Densusianu*. Cuvânt rostit la radio, miercuri 15 iunie. În: *U, 55*, nr. 166, 19 iun. 1938, p. 11; nr. 167, 20 iun. 1938, p. 15; *Isc, 17*, nr. 7-8, iul.-aug. 1938, p. 249-253.
- 1501 Sadoveanu, Izabela. *La moartea savantului*. În: *Ad lit art, 18*, [notat greșit: XV], nr. 915, 19 iun. 1938, p. 1. Semnat I.S.
- 1502 Dumitrescu-Bistrița, Gh. N. *Ne-au părăsit trei prieteni: Ettore Romagnoli, Octavian Goga și Ovid Densusianu*. În: *Isc, 17*, nr. 6, iun. 1938, p. 237-238.
- 1503 Păunescu-Ulmu, T. *Ovid Densusianu*. [Necrolog]. În: *R, 30*, nr. 6-7, iun.-iul. 1938, p. 180-181.
- 1504 Agavriiloaiei, Gh. *Ovid Densusianu*. [Necrolog]. În: *II 3*, nr. 7, 1 iul. 1938, p. 156-158 (Note).
- 1505 [Ibrăileanu, G.] *Ovid Densusianu*. [Necrolog]. În: *VR, 30*, nr. 7, iul. 1938, p. 123-124. Semnat Nicanor & Co.
- 1506 Pavelescu, Gh. *Ovid Densusianu*. [Necrolog]. În: *GR, 6*, nr. 5-12, mai-dec. 1938, p. 358-359 (Însemnări).
- 1507 Zamfirescu-Rarincescu, Mariana. *Ovid Densusianu*. [Necrolog]. În: *VR, 30*, nr. 9, sept. 1938, p. 77-82.
- 1508 Gane, Iorgu. *Ovid Densusianu*. În: *TB, 10*, nr. 4-6, iul.-dec. 1938, p. 337-339.

- 1509 Dimitriu, I. G. *Ovid Densusianu*. [Necrolog]. În: *Conv lît*, 71, nr. 11—12, nov.—dec. 1938, p. 398—399.
- 1510 Iordan, Iorgu. *Ovid Densusianu*. În: *BIFR*, 5, 1938, p. 364.
- 1511 Rosetti, Alexandre. *Ovide Densusianu*. În: *BL*, 6, 1938, p. 263—265 (Necrolog). Semnat A.R.
- 1512 Rădulescu-Motru, Const. [*Cuvînt de doliu din partea Academiei Române*]. În: *AAH dez.*, T. 109, 1938—1939, p. 3—6; fragm., sub titlul: *Elogierea profesorului Ovid Densusianu*, În: *C*, II, nr. 3720, 12 iun. 1938, p. 5 (Ședința Academiei Române); sub titlul *Elogiul lui Ovid Densusianu*, în: *U*, 55, nr. 159, 12 iun. 1938, p. 13 (Academia Română).
Rostit în ședința publică din 10 iun. 1938. În anexă la textul din Anale: Lista lucrărilor lui Ov.D. apărute în volum (p. 5—6).
- 1513 Rosetti, Al. *Ovid Densusianu*. În: *RFR*, 6, nr. 2, febr. 1939, p. 306—312; extras, București, Editura Fundațiilor regale „Regele Carol II”, 1939, 11 p.
* Ivașcu, G. În: *JL*, I, nr. 13, 16⁷ mart. 1939, p. 3.
- 1514 Vasiliu, Al. *Ovid Densusianu. Scriitorul și criticul literar*. În: *PL*, 4, nr. 5, mai 1939, p. 193—204; extras, [București], Tiparul Cartea Românească, [1939], 14 p. + 1 pl.
Conferință ținută la Societatea „Prietenii istoriei literare”, la 8 dec. 1938, cu prilejul comemorării lui Ov.D.
- 1515 Stoica, V. *Ovid Densusianu*. În: *Cc*, 19, nr. 5—6, mai—iun. 1939, p. 347—349.
La un an de la moarte.
- 1516 Bucur, Septimiu. *Amintirea lui Ovid Densusianu*. În: *RL*, 1, nr. 12, 18 iun. 1939, p. 6.
- 1517 Roques, Mario. *Ovid Densusianu*. În: *Rom*, 68, t. LXV, nr. 259, iul. 1939, p. 426 (Chronique). Semnat M.R.; sub titlul *Mario Roques despre Ovid Densusianu*, în: *PL*, 5, nr. 2, febr. 1940, p. 122—123.
- 1518 Cartoian, N. *Ovid Densusianu*. În: *CL*, 3, 1939, p. IX—XIII; *Amintirea profesorilor: Ovid Densusianu, D. Russo, Ștefan Glizelli*. București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului 1939, p. IX—XIII (Facultatea de litere din București, Seminarul de istoria literaturii române. Epoca veche).
- 1519 Iorga, N. *Un neadaptabil: Ovid Densusianu*. În: *Oameni care au fost*. [Ediție apărută sub îngrijirea autorului]. Vol. 4, București, Fundația pentru Literatură și Artă „Regele Carol II”, 1939, p. 254—255; ediție îngrijită și note de Ion Roman. Vol. 2. București, Editura [pentru Literatură, 1967, p. 322 (Biblioteca pentru toți)].

- 1520 Manu, Jean. *Ovid Densusianu*. În: *Din volbură vremii*. Însăilări. București, Editura Bucovina, I. E. Torouțiu, 1939, p. 42—81.
La p. 42—46 se reproduce textul *Ovid Densusianu*. Cu prilejul celor 35 de ani de învățămînt, publicat în: *Ad*, 46, nr. 15017, 14 dec. 1932, p. 3.
- 1521 * * *. *D. Șandru. Ovid Densusianu*. În: *SM*, 17, nr. 1, ian.—febr.—mart. 1940, p. 40.
- 1522 Haneș, Petre V. *Ov. Densusianu la 21 de ani (1894)*. În: *PL*, 5, nr. 6, iun. 1940, p. 349—357.
- 1523 Colorian, Al. *In memoriam Ovidii Densusianu*. În: *Poema eternă*. Basmul copilăriei. Basmul iubirii. Basmul morții. București, [f.e., 1941], p. 125—126; *Poeme*. București, Editura pentru Literatură, 1968, p. 152—153.
* *Poezi de la „Vieța nouă”*, Studiu introductiv de Dumitru Micu. București, Editura pentru Literatură, 1968, p. 3—4.
- 1524 Diaconu, Ion. *Ovid Densusianu — comemorat...* În: *Eth*, 2, fasc. 1—2, 1942—1943, p. 396—399. Semnat. I.D.
- 1525 Haneș, V. V. *O comemorare: Ovid Densusianu*. În: *Ac*, 4, nr. 836, 18 iun. 1943, p. 2.
- 1526 Iordan, Iorgu. *Ovid Densusianu*. În: *Vr*, 15, nr. 715, 12 sept. 1943, p. 4 (Portretele noastre).
- 1527 Vianu, Tudor. *Ovid Densusianu*. În: *Lu*, 1, nr. 5, 21 oct. 1945, p. 7; *Jurnal*, București, Editura pentru literatură, 1961, p. 9—14. *Opere*. [Vol.] I. *Scrieri literare*. Antologie, note și postfață de Gelu Ionescu. București, Editura Minerva, 1971, p. 218—222.
- 1528 Byck, J. *Ovid Densusianu. 25 de ani de la moarte*. În: *Cont*, nr. 24, 14 iun. 1963, p. 3; fragmentar, în: *VS*, 12, nr. 1, 7 ian. 1967, p. 8.
- 1529 Densusianu — fiul, Ovid. *Ovid Densusianu*. În: *GL*, 13, nr. 47, 18 nov. 1965, p. 7.
- 1530 Rusu, Valeriu. *Ovid Densusianu (30 decembrie 1873—8 iunie 1938)*. În: *Lum*, 20, nr. 6, nov.—dec. 1965, p. 333—336.
- 1531 Micu, D. *Ovid Densusianu*. În: *Istoria literaturii române (1900—1918)*. Vol. 2. București, Editura didactică și pedagogică, 1965, p. 192—194. Cu bibliografie selectivă din lucrările de și despre Ov.D. (Ministerul Învățămîntului — Universitatea București); versiune revăzută și adăugită, fără bibliografie, în: *Început de secol. 1900—1916*. Curente și scriitori. [București], Editura Minerva, 1970, p. 431—432.
- 1532 Pillat, Dinu. *Ovid Densusianu*. În: *RITL*, 15, nr. 3, 1966, p. 449—456.

- 1533 Constantinescu, Pompiliu. *[Omagiul lui Ovid Densusianu]*. În: *Scrieri*. Vol. 2. București, Editura pentru Literatură, 1967, p. 441—444.
- 1534 Constantinescu, Pompiliu, *Ovid Densusianu*. În: *Scrieri*. Vol. 2. București Editura pentru Literatură, 1967, p. 437—440. Datat 1938.
- 1535 Marinescu, E. *File dintr-o corespondență inedită*. Ovid Densusianu și Ion Mînușescu către Emil Isac. În: *AUB*, 16, 1967, p. 163—168.
Infirmă ideea unei atitudini mai puțin binevoitoare pe care Ov.D. ar fi manifestat-o — pe tărîm cultural — față de transilvăneni, prin exemplul legăturilor strînse — de ordin afectiv și intelectual, dintre Ov.D. și E.I. Sînt reproduse, fragm., ca ilustrare la text, 7 scrisori adresate de Ov.D. lui E.I., date: 9 iun. 1910, 26 ian., 6 mai, 4 iun., 23 oct. 1911, 1 mart. 1912, 18 dec. 1936. Scrisorile fac parte din arh. Muzeului memorial „Emil Isac” — Cluj (vezi și nr. 1542).
- 1536 Speranția, Eugeniu. *Ovid Densusianu* [sic.]. Portret psihologic. În: *Amintiri din lumea literară*. [București], Editura pentru Literatură, 1967, p. 95—109.
- 1537 Preda, Luca. *O conștiință a progresului național*. 30 de ani de la moartea lui Ovid Densusianu. În: *RC*, 5, nr. 5, 15 mai 1968, p. 7, 8.
- 1538 Gane, Iorgu. *Ovid Densusianu — omul*. În: *AS*, 3, nr. 5, mai 1968, p. 9 cu 1 facs.
În text sînt incluse, integral sau fragm., trei scrisori adresate de Ov.D. lui I.G. — datele 14 mai, 25 mai și 1 iun. 1933.
- 1539 Rusu, Valeriu. *Ovid Densusianu*. În: *GL*, 15, nr. 24, 13 iun. 1968, p. 7.
- 1540 Cazacu, Boris. *Ovid Densusianu*. București, Editura didactică și pedagogică, 1968, 39 p. + 1 f. portr. (Universitatea din București).
Cursurile de vară și colocviile științifice de limbă, literatură, istoria și arta poporului român. Limbă, 8. Text paralel în limbile franceză și română.
- 1541 Oprescu, G., *Ovid Densusianu* [sic.]. În: *Amintiri, evocări*. [București], Editura pentru Literatură, 1968, p. 20—22.
- 1542 Baconsky, Leon. *Pe marginea unor false inedite*. În: *St*, 20, nr. 4, apr. 1969, p. 118—119 (Mențiuni și opinii). Semnat l.b.
Contestă ineditul corespondenței Ov.D. — E. Isac publicată de E. Marinescu în *Analele Universității București* (vezi nr. 1535). L.B. afirmă că a epuizat el însuși fondul de scrisori Densusianu din arh. muzeului „Emil Isac”, pe care l-a publicat, în formă integrală și cu comentarii, în *Astra*, nr. 11, 12 din 1967 și 1, 2 din 1968. Semnalează o serie de lecțiuni greșite în versiunea E.M.
- 1543 Han, O. *Ov. Densusianu și Constantin Brăiloiu*. În: *Dălți și pensule*. București, Editura Minerva, 1970, p. 562—566.

- 1544 Corbea, Ileana. *Mihail Cruceanu despre poezie și revoluție*. Interviu realizat de... În: *Astra literară*, nr. 4, apr. 1971, p. I, VII; sub titlul *Cu Mihail Cruceanu despre „poezie și revoluție”*, în vol.: Ileana Corbea, Nicolae Florescu. *Biografii posibile*. Interviuuri. Seria a II-a. București, Editura Eminescu, 1976, p. 79—80.
Amintiri despre Ov.D. și despre cenaclul de la *Vieța nouă*.
- 1545 Istrati, Gavril. *Ovid Densusianu*. În: *Cr I*, 8, nr. 52, 28 dec. 1973, p. 4.
- 1546 Rizescu, Ion. *Creator de școală, spirit deschis spre nou*. În: *TȘ*, 3, nr. 124, 29 dec. 1973, p. 10 (Aniversări).
Din alocuțiunea rostită la festivitatea dezvelirii bustului lui Ov.D. la Densus (15 dec. 1973).
- 1547 Candrea, I.A. *Amintiri din viața lui Ovid Densusianu*. În: *VR*, 26, nr. 12, dec. 1973, p. 79—84.
- 1548 Cruceanu, Mihail. *În cercul lui Ovid Densusianu*. În: *De vorbă cu trecutul...* București, Editura Minerva, 1973, p. 40—50.
- 1549 Iliescu, Ion. *Un secol de la nașterea lui Ovid Densusianu*. În: *O*, 25, nr. 1, 4 ian. 1974, p. 4.
- 1550 Macrea, D. *O prezentă multilaterală — Ovid Densusianu*. În: *R lit*, 7, nr. 2 10 ian. 1974, p. 16—17.
- 1551 Cartoian, Nicolae. *Discurs de recepție*. [Partea 1] Ovid Densusianu. În: *Ms*, 5, nr. 2, 1974, p. 134—139 (Restituiri).
Discursul de recepție la Acad. Rom., programat pentru primăvara lui 1945 și rămas, prin moartea autorului (la 20 dec. 1944), nerostit. Textul ms. a fost depus de C. Rădulescu-Motru la Academie. Partea a II-a a discursului se referă la N. Drăganu.
- 1552 Solacolu, Barbu. *Un infrint ilustru: Ovid Densusianu* [sic.] În: *Evocări, confesiuni, portrete*. Cu o prefață de Mihai Gafița. [București], Editura Cartea românească, [1974], p. 221—225.
- 1553 Densusianu — fiul, Ovid. *Ovid Densusianu* [sic.]. În: *SC*, nr. 237, 20 iun. 1975, p. 3 (Amintiri).
- 1554 Iordan, Iorgu. *Memarii*. [Vol.] 1. București, Editura Eminescu, 1976, p. 238—243, 246, 290—292.
- 1555 Graur, Al. *În amintirea lui Ovid Densusianu*. În: *R lit*, 9, nr. 5, 29 ian. 1976, p. 8. (Cronica limbii).
- 1556 Vesper, Iulian. *Profesorul meu, Ovid Densusianu*. În: *Fo*, 18, nr. 5, 1976; p. 69—70.

- 1557 Kőllő, Karoly. *Kimetetlen lelkekre van szükség.* În: *A Het*, 3, nr. 46, 18 nov. 1977, p. 6-7.
- 1558 Alecu-Ionescu, Niculina. *Marele profesor.* În: *BSSF*, 1978, p. 104.
- 1559 Bădică, Ion. Gh. *Ov. Densusianu — savantul cetățean.* În: *BSSF*, 1978, p. 81-84.
- 1560 Bursucu, Gh. *Ovid Densusianu, personalitate complexă a vieții noastre culturale.* În: *BSSF*, 1978, p. 104-106.
- 1561 Cazacu, B. *Ovid Densusianu și Academia română.* În: *BSSF*, 1978, p. 62-66.
- 1562 Cruceanu, Mihail. *Amintiri despre Ovid Densusianu.* În: *R lit*, II, nr. 12, 23 mart. 1978, p. 12.
- 1563 Cruceanu, Mihail. *Cu gândul la profesorul Ovid Densusianu.* În: *BSSF*, 1978, p. 53-56.
- 1564 Panaitescu-Perpessicius, Dimitrie S. *Ovid Densusianu, profesorul.* În: *Opere*, Vol. 8. Mențiuni critice. București, Editura Minerva, 1978, p. 22-24.
- 1565 Petride, T. *Ov. Densusianu — in memoriam.* În: *BSSF*, 1978, p. 97-99.
- 1566 Rusu, Valeriu. *Ovid Densusianu.* În: *SC*, nr. 392, 9 iun. 1978, p. 7.
- 1567 Șerb, Ioan. *Ovid Densusianu în conștiința contemporanilor.* În: *BSSF*, 1978, p. 85-89.
- 1568 Șerb, Ioan. *Ovid Densusianu. Prima verba.* În *Ms*, 9, nr. 1, 1978, p. 73-77. Sînt reproduse o scrisoare a lui Ov.D. către tatăl său, datată: Paris, 19 nov. 1896 și două poezii: *Cîntec de călătorie* și *Pe „Cîmpul Libertății”*, însoțite de comentarii și de o prezentare cu caracter general a lui Ov.D.
- 1569 Perpessicius. *Ovid Densusianu și fascismul.* În: *SC*, nr. 401, 1978, p. 3.
- 1570 Iordan, Iorgu. *Ovid Densusianu.* În: *Momente din istoria învățămîntului limbilor străine la Universitatea din București.* [Simpozion, București, 8-9 dec. 1978]. București, f.e., 1980, p. 19-23. (Universitatea din București. Facultatea de limbi și literaturi străine. Catedra de limbă și literatură franceză).
- 1571 Bălan, Ion Dodu. *Un strălucit precursor al modernismului românesc: Ovid Densusianu.* În: *S*, 51, nr. 12355, 14 mai 1982, p. 4.

- 1572 Rosetti, Al. *Ovid Densusianu*. În: *Călătorii și portrete*. Note din Grecia, India, Israel, S.U.A., Albania, Africa, Brazilia. Diverse. Cartea Albă. Ediție definitivă. București, Editura Sport-Turism, [1983], p. 254—255.
- 1573 Densusianu, Ovid — fiul. *Ovid Densusianu*. În: *SC*, nr. 237, 1985, p. 3.

III. NOTE, INFORMAȚII, REFERINȚE SUMARE

- 1574 * * *. [*Ov.D. și-a luat licența în Litere*]. În: *LI*, 9, nr. 1712, 19 mai 1892, p. 3 (Ultime informații).
Se anunță faptul și se menționează subiectele tratate la examen.
- 1575 * * *. [*În sprijinul cercetărilor filologice*. I]. În: *AAR adm.* Seria II, t. 19, 1896—1897, p. 136; sub titlul *Cererea d-lui Ov. Densusianu*, in: *Fam, P*, 33, nr. 13, 30 mart./11 apr. 1897, p. 155 (Academia Română).
Ședința din 19 mart. 1897: Ov.D. a cerut subvenționarea a două călătorii de studii. Printre altele, intenționează să cerceteze mss. din biblioteca lui B. Kopitar. Cererea e susținută de B.P. Hasdeu. Academia refuză acordarea subvenției solicitate.
- 1576 Densusianu, Aron. [*Vești despre activitatea lui Ov.D.*]. În: *R cr-lit*, 6, nr. 1, ian. 1897, p. 31—32 (Cronică).
Ov.D. s-a prezentat la concursul pentru catedra de limba și literatura română de la Universitatea din București. Sint menționate subiectele date. Se anunță publicarea de către Ov.D. a etimologiei cuvântului *abur* și a unei recenzii.
- 1577 * * *. [*În sprijinul cercetărilor filologice*. II]. În: *AAR adm.*, Seria II, t. 20, 1897—1898, p. 90 (Ședința din 17 mart.).
Ov.D. cere Academiei o subvenție de 1000 lei pentru o călătorie de studii la Istria. Se referă Secției financiare.
- 1578 * * *. [*În sprijinul cercetărilor filologice*. III]. În: *AAR adm.* Seria II, t. 21, 1898—1899, p. 122, 158, 206.
Ședința generală din 16 mart. 1899: De la Ov.D. se primește *Anuarul seminarului de limba română*. Cere să i se acorde în fiecare an un ajutor de 1000—1500 lei pentru continuarea publicației. Se trimite Secției literare. Ședința Secției literare din 17 mart.: B. P. Hasdeu se pronunță împotriva acordării unei subvenții pentru publicarea *Anuarului seminarului de limba română*. Ședința din 6 apr. 1899: Se citește procesul verbal al Secției literare care a decis să nu se acorde subvenția cerută.
- 1579 * * *. [*Alegerea lui Ov. D. ca membru corespondent al Academiei Române*]. În: *AAR adm.* Seria II, t. 25, 1902—1903, p. 129—130, 152—155, 159, 171, 202.
Ședința [Secției literare] de la 17 mart. 1903: Ioan Bianu propune alegerea lui Ov.D. ca membru corespondent al Secției literare, pentru locul rămas

- vacant prin moartea lui B. Delavrancea (p. 202). Ședința [plenară] de la 22 mart. 1903: Plenul academic ia cunoștință de propunerea Secției literare cu privire la candidatura lui Ov.D. (p. 129—130). Ședința plenară de la 29 mart. 1903: I. Bianu face o expunere elogioasă a activității și preocupărilor filologice ale candidatului. Se pune la vot alegerea lui Ov.D. ca membru corespondent. Neîntrunind majoritatea îreglementară de 2/3, propunerea urmează a fi reconsiderată în ședința următoare (p. 152—155). Ședința [plenară] de la 30 mart. 1903: Candidatura lui Ov.D. este supusă din nou votului adunăturii. Cu o majoritate de 16 voturi contra 7, Ov.D. este proclamat membru corespondent al secției literare (p. 159). Ședința [plenară] de la 1 apr. 1903: Se anunță primirea unei scrisori prin care Ov. D. mulțumește Academiei Române pentru alegerea lui ca membru corespondent (p. 171).
- 1580 * * *. [*Propunerea lui Ov.D. ca membru corespondent al Academiei Române*]. În: *Fam*, P 39, nr. 12, 23 mart./5 apr. 1903, p. 142 (De la Academia Română).
- 1581 * * *. *De la Academia Română*. În: *GT*, 46, nr. 69, 27 mart./9 apr. 1903 p. 3 (Știrile zilei).
Se anunță că Secțiunea literară a hotărât să propună pe Ov.D. ca membru corespondent al Academiei.
- 1582 * * *. [*Alegerea lui Ov.D. ca membru corespondent al Academiei Române*]. În: *Fam*, P, 39, nr. 14, 6/19 apr. 1903, p. 166 (De la Academia Română).
- 1583 * * *. *Închiderea sesiunii Academiei Române*. În: *GT*, 46, nr. 79, 10/23 apr. 1903, p. 3 (Știrile zilei).
Este menționată și alegerea lui Ov.D. ca membru corespondent.
- 1584 * * *. *Cartelul academic*. În: *Cons*, 3, nr. 72, 1/14 apr. 1903, p. 1.
Intervenția lui B.P. Hasdeu în ședința din 29 mart. Consideră că propunerea lui Ov.D. ca membru corespondent al Academiei, în cadrul secției literare, nu prezintă suficiente temeuri.
- 1585 [*O întrebare a lui A. D. Xenopol*]. În: *AAR adm*. Seria II, t. 26, 1903—1904 p. 168.
În ședința din 20 mart. 1904, A.D.X. întreabă dacă T. Maiorescu, I. Bianu și Ov.D. au libertatea hotărârilor în broșura despre ortografie, cu a cărei alcătuire au fost însărcinați. Răspund I.B. și T.M.
- 1586 Iorga, N. *Lipsă de loialitate*. În: *Săm*, 4, nr. 19, 8 mai 1905, p. 303.
Aluzii la atitudinea lui Ov.D. față de N.I.
- 1587 Cazaban, Al. *Spiritul francez și Macabronschy*. În: *VL*, 1, nr. 44, 29 oct. 1906, p. 7 (Polemica mărunță).
- 1588 Caracostea, D. *Nestimatele unui „mozaic”*. În: *VN*, 5, nr. 23, 15 ian. 1910, p. 471.
În cadrul unei critici vizînd pe M. Dragomirescu, sînt subliniate calitățile lui Ov.D., de om care apreciază larg literatura și de îndrumător al celor tineri.

- 1589 Locusteanu, P. [*Ovid Densusianu*]. În: *FL*, 2, nr. 17, 9 febr. 1913, p. 132. Semnat P.L.; *50 figuri contemporane*. Desene de Iser. Seria I. București, Editura Institutului de arte grafice „Flacăra”, 1913, p. XI.
- 1590 * * *. [*Alegerea lui Ov.D. ca membru al Academiei Române*]. În *AAR adm.* Seria II, t. 39, 1916—1919, p. 149—150, 173, 311.
Ședința generală extraordinară de la Iași, 15/28 oct. 1918: I. Bianu citește procesul verbal al ședinței secțiunii literare din 13/26 oct. prin care Ov.D. este propus membru activ al Academiei. Susține propunerea printr-un raport asupra activității filologice a candidatului. Ov.D. este ales în Academie cu unanimitate de 18 voturi. Ședința ordinară din 16/29 nov. 1918: Ioan Bogdan salută pe Ov.D., din partea Academiei Române. Ov.D. răspunde, mulțumind tuturor Ședința solemnă de la 31 mai 1919: Ov.D. își citește discursul de recepție la Academia Română, dedicat lui Barbu Ștefănescu Delavrancea. Nu se dă textul discursului (vezi nr. 466).
- 1591 * * *. [*Din dezbaterile Academiei*]. În: *AAR adm.* Seria II, t. 39, 1916—1919, p. 296—297.
Ședința din 24 mai 1919: Ov.D. este citat printre cei care au luat cuvântul în cadrul dezbaterii ref. la modificarea unui art. din regulament și la două serii noi de publicații sub egida Acad.
- 1592 * * *. [*Ov.D. este ales în comisia pentru premiul „Năsturel” pe anul 1920*]. În: *AAR adm.* Seria II, t. 39, 1916—1919, p. 399.
Ședința din 11 iun. 1919.
- 1593 Ionescu, C. A. [*Alegerea lui Ov.D. la Academia Română*]. În: *Cron.*, 1, nr. 34, 3 nov. 1918, p. 2 (Informațiuni). Semnat Caion.
Notă elogioasă.
- 1594 [*Păcuraru, D. M.?*]. *Un nou academician*. În: *Rev.*, 1, nr. 130, 4 nov. 1918, p. 1 (Stropi de cerneală). Semnat Simplex.
- 1595 [*Păcuraru, D. M.?*]. *Un gest cavaleresc*. În: *Lit.*, 26, nr. 24, 17/30 nov. 1918, p. 7 (Paginile zilei). Semnat Simplex.
Despre Ov.D., care ar fi propus candidătura lui Al. Macedonski la Acad.
- 1596 * * *. *D. Mackedonski, Mackensen și Academia*. În: *VN*, 14, nr. 1—11, 1 mart. 1918—1 ian. 1919, p. 80 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate)...
Este dezmințită, cu multă ironie, afirmația rev. *Literatorul*, ref. la propunerea făcută de Ov.D. în favoarea lui Macedonski (vezi nr. 1595).
- 1597 Macedonski, Al. *Botniță*. În: *Lit.*, 26, mart. 1919, p. 8 (Paginile zilei).
Răspunde la atacul din *Viața nouă* (vezi nr. 1596).
- 1598 * * *. [*Un dar pentru Academie*]. În: *AAR adm.* Seria II, t. 40, 1919—1920, p. 53.

În ședința ordinară de la 14 mai 1920, Ov.D. prezintă trei publicații oferite Academiei de O. Tafrali.

- 1599 * * *. [Ov.D. ales în Comisia pentru premiile „Eliade Rădulescu” și „Adamachi” pe anul 1922]. În: *AAR adm.*, Seria II, t. 41, 1920—1921, p. 136—137.
Ședința de la 8 iun. 1921.
- 1600 * * *. [În legătură cu reorganizarea Academiei]. În: *AAR*, t. 43, 1922—1923, p. 113.
În ședința de la 28 mai 1923 se discută raportul comisiei pentru studiul propunerii de reorganizare a Academiei (citit în ședința de la 7 iun. 1922). La discuții participă și Ov.D.
- 1601 Iordănescu, Constantin. *Două scrisori de la Alex. Macedonski*. În: *Ad lit ar*, 4, nr. 160, 30 dec. 1923, p. 8 (Însemnări).
Corespondență A.M. către C.I. Una din scrisori cuprinde aluzii la presupusa propunere a lui A.M. la Academie (vezi și nr. 1595).
- 1602 * * *. [Din activitatea lui Ov.D. la Academie]. În: *AAR*, t. 44, 1923—1924, p. 142—145.
Ședința din 12 iun. 1924. Ov.D. este ales în comisiile pentru premiile „Năsturel” și „Adamachi” pe anul 1925. Împreună cu alții, sprijină propunerea unor personalități științifice din străinătate ca membri onorari ai Academiei Române.
- 1603 * * *. [Ov.D. ales în comisiile pentru premiile „Carp” și „Năsturel”. În: *AAR*, t. 46, 1925—1926, p. 163.
Propus de secțiunea literară. I. Bianu comunică propunerea în ședința plenară din 10 ian. 1926.
- 1604 * * *. [Ov.D. ales în comisia pentru premiul „Adamachi” pe anul 1929]. În: *AAR*, t. 48, 1927—1929, p. 161.
Propunerea și alegerea s-au făcut în ședința secției literare din 29 mai 1928.
- 1605 * * *. [Ov.D. ales în comisiile pentru premiile C. Hamangiu” și „Adamachi” și delegat la cel de-al doilea Congres al lingviștilor]. În: *AAR*, t. 51, 1930—1931, p. 180.
Alegerea s-a făcut în ședința secției literare din 19 mai 1931. Procesul verbal a fost citit de Sextil Pușcariu în ședința generală din 20 mai.
- 1606 Torouțiu, I. E. *Studii și documente literare*. București, Institutul de Arte Grafice Bucovina, vol. VII, 1936, p. 15, 166, 256, 391, 422; vol. IX, 1940, p. 189, 436; vol. XI, 1940, p. XV—XVI, XXI, 9, 90, 524; vol. XII, 1940, p. 26, 285.
- 1607 * * *. *Trista ceremonie a înhumării lui Ovid Densusianu*. În: *C, II*, nr. 3720 12 iun. 1938, p. 11.

- 1608 * * *. *Moartea profesorului Ovid Densusianu*. În: *DLAC*, 4, nr. 1, 15 iun. 1938, p. 4 (Carnet provincial. Însemnări mărunte).
- 1609 * * *. *Comemorarea lui Ovid Densusianu la „Prietenii istoriei literare”*. În: *PL*, 4, nr. 1, ian. 1939, p. 45.
- 1610 * * *. *Biblioteca lui Ovid Densusianu a intrat în patrimoniul Facultății de litere*. În: *U*, 56, nr. 44, 15 febr. 1939, p. 5.
Prin strădania lui Al. Rosetti, prețiosul legat lăsat de Ov.D. a putut intra în posesia Seminarului de filologie al Facultății de litere din București.
- 1611 * * *. *Comunicările d-lor D. Șandru și Al. Vasiliu, asistenți universitari, despre O. Densusianu, la „Prietenii istoriei literare”*. În: *PL*, 4, nr. 2, febr. 1939, p. 94.
Scurtă prezentare a comunicărilor.
- 1612 Pop, Dumitru. *La Maillane*. În: *Cont*, nr. 30, 24 iul. 1964, p. 3.
O mențiune biografică despre Ov.D.
- 1613 Marino, Adrian. *Viața lui Alexandru Macedonski*. București, Editura pentru Literatură, 1966, p. 483.
Ref. la incidentul propunerii lui A.M. la Acad. (vezi și nr. 1595—1597).
- 1614 Cuciureanu, Șt. *Aprecieri și impresii ale unor oaspeți la cel de-al XII-lea Congres de lingvistică și filologie romanică, București — 1968*. Limba română în contextul romanității. Interviu realizat de... În: *Cr I*, 3, nr. 19, 11 mai 1968, p. 3.
În interviul luat lui Alf Lombard, surprinde și o apreciere despre Ov.D. ca om și savant.
- 1615 Bucur, Marin. *Correspondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris (I)*. În: *RITL*, 18, nr. 2, 1969, p. 257—259 (Texte și documente).
Notă introductivă la corespondența publică.
Despre raporturile lui Ov.D. cu maestrul său, în perioada 1895—1903.
- 1616 Alexandru, Matei. *Confesiuni literare*. București, Editura Minerva, 1971, p. 103—104, 209—210, 215.
- 1617 Sava Bursuc, Marieta. *Centenar Ovid Densusianu*. În: *TȘ*, 3, nr. 124, 29 dec. 1973, p. 10 (Aniversări).
Din manifestările cultural-științifice prilejuite de centenar.
- 1618 Cruceanu, Mihail. *De vorbă cu trecutul...* București, Editura Minerva, 1973, p. 57, 72, 77—79, 87—89, 91, 93, 95—96, 103, 192.
- 1619 [Ion Diaconu către Gerge Baiculescu]. În: *Documente literare. Studii și documente*. Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 254—255.

În două scrisori, datele 6 iun. și 30 oct. 1942, I.D. îi solicită lui G.B. colaborarea pentru un viitor nr. din *Ethnos*, închinat amintirii lui Ov.D.

- 1620 [Ion Diaconu către Gh. T. Kirileanu]. În: *Documente literare*. Studii și documente. Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 249.
I.D. îi anunță lui G.T.K. intenția de a consacra un nr. din *Ethnos* lui Ov.D. și îi solicită colaborarea. Scrisoarea e datată 5 nov. 1942.
- 1621 Șerb, Ioan. *Ovid Densusianu*. În: *LB*, 18, nr. 6, 9 febr. 1974, p. 6 (Inedit). Notă introductivă la un grupaj de scrisori inedite.
Informații bibliografice. Demersuri editoriale ref. la opera și personalitatea lui Ov.D.
- 1622 Antonescu, Georgeta. *Aron Densusianu*. Cluj, Editura Dacia, 1974, p. 138—139.
Informații despre colaborarea lui Ov.D. la *Revista critică-literară* (editată de A.D.).
- 1623 * * *. *Sesiunea științifică „Ovid Densusianu”*. (București, 27 decembrie 1973). În: *LL*, vol. 1, 1974, p. 186 (Cronică).
Programul sesiunii.
- 1624 Susan, D. *Simpozionul „Ovid Densusianu”*. (Deva, 15—16 decembrie 1973). În: *LL*, vol. 1, 1974, p. 183—185 (Cronică).
- 1625 Zăciu, Mircea. *Densusienii*. În: *Bivouac*. Cluj, Editura Dacia, 1974, p. 67—68.

IV. DICȚIONARE. ENCICLOPEDII

a. ROMÂNEȘTI

- 1626 Diaconovich, C. *Enciclopedia română*. 2. Copepode-Keman. Sibiu, Editura și Tiparul lui W. Krafft, 1900, p. 131.
- 1627 *Minerva. Enciclopedie română*. Cluj, Editura comitetului de redacție al Enciclopediei române Minerva, 1930, p. 379.
- 1628 Caliga, G. *Almanahul dicționar al presei din România și al celei românești de pretutindeni de...* Cu o prefață de D-I Const. Bacalbașa. București, Imprimeria Fundației Culturale „Principele Carol”, 1926, p. 58 (Cap. 2. Presa retrospectivă).
Ov.D. menționat ca director al *Vieței noi*.

- 1629 Candrea, I.-Aurel și Adamescu, Gh. *Dicționarul enciclopedic ilustrat „Cartea românească”*. Partea 1. Dicționarul limbii române din trecut și de astăzi de I.-Aurel Candrea. Partea II. Dicționarul istoric și geografic universal de Gh. Adamescu. București, Editura Cartea Românească, [1931], p. 1606.
- 1630 Predescu, Lucian. *Enciclopedia „Cugetarea”*. Material românesc. Oameni și infapturi. București, Editura „Cugetarea” — Georgescu Delafras, 1940, p. 246.
- 1631 *Dicționar enciclopedic român*. Vol. 2. D-J. București, Editura politică, 1964, p. 58—59.
- 1632 *Mic dicționar enciclopedic*. București, Editura Enciclopedică Română, 1972, p. 1193.
- 1633 Straje, Mihail. *Dicționar de pseudonime, alonime, anagrame, asteronime, criptonime ale scriitorilor și publiciștilor români*. București, Editura Minerva, 1973, p. 213—214.
Sint menționate semnăturile: D.; O.D.; Ervin.
- 1633 Balacciu, Jana și Chiriacescu, Rodica. *Dicționar de lingviști și filologi români*. București, Editura Albatros, 1978, p. 108—111.
- 1634 Datcu, Iordan și Stroescu, S.C. *Folclorul literar românesc*. Cu o prefață de O. Birlea. București, Editura științifică și enciclopedică, 1979, p. 161—167.

b. STRĂINE

- 1635 *Irodalmi lexikon*. Budapest, Győző Andor kiadása, 1927, p. 239, 1001: [Note semnate de Bitay Arpad].
- 1636 *Ἑγκυκλοκαϊδικὸν λεξικόν*. Τομος τεταρτος. Γλα-δω. Ἐν Ἀθήναις. Ἐκδοτικὸς „Ἐλευθερουδάκης” Α.Ε. 1928, p. 380.
- 1637 *Der grosse Brockhaus*. Handbuch des Wissens in zwanzig Bänden. IV Bd. Ch.-Dob. Leipzig, F. A. Brockhaus, 1929, p. 511.
- 1638 *Enciclopedia italiana di scienze, lettere ed arti*. Roma, Istituto Poligrafico dello stato. Volume 12. Croce — Dir. 1950, p. 621. Ristampa fotolitica del volume 12 publicato nel 1931; Volume 30. Romania — Scap. 1949, p. 33. Ristampa fotolitica del volume 30 publicato nel 1936 (Romania. Letteratura).
- 1639 *Die Welt-Literatur*. Biographisches, literarhistorische und bibliographisches Lexikon in Übersichten und Stichwörtern. Herausgegeben von E. Frauwal-

- Iner, H. Giebisch und E. Heinzel. 4 Bd. A-G. Aakjaer-Grieg. Wien, Verlag Brüder Hollinek, [1951], p. 361—362.
- 1640 *Der Grosse Brockhaus*. Sechzehnte, völlig neubearbeitete Auflage in Zwölf Bänden. Wiesbaden, F. A. Brockhaus. 3, Bd. D-Faz. 1953, p. 109, X Bd. Rin-Sok. 1956, p. 146 (Rumänische Literatur).
- 1641 *Dizionario enciclopedico italiano*. [Vol.] 3. Cat-Det. Roma, Istituto Poligrafico dello Stato, 152—153 p. 831.
- 1642 *Clartés*. [L'encyclopédie du présent]. Vol. 15, fasc. 2. Littératures étrangères. Paris, Clartés, [1957], p. 152—153 (Littérature roumaine).
- 1643 *Lexikon A-Z in zwei Bänden*. 1 Bd. Leipzig, Enzyklopädie Volkseigenerverlag, 1957, p. 642.
- 1644 *Chamber's Encyclopaedia*. New edition. Vol. 12. Roskilde-Spahi. London, George Newnes Limited, 1959, p. 56 (Rumanian Literature).
- 1645 *Diccionario enciclopedico Salvat*. Novena edición. Tomo 4. Conj-Duq. Barcelona — Madrid, Salvat, 1960, p. 506.
- 1646 *Grand Larousse encyclopédique en dix volumes*. T. 3-ème. Paris, Augé, Gillon, Hollier-Larousse, Moreau et C-ie — Librairie Larousse, 1960, p. 293.
- 1647 Rizzoli — Larousse. *Enciclopedia universale in quindici volumi*. Tome 5. Culver — Equa. Milano, Rizzoli, 1967, p. 182—183.
- 1648 *Grande Dizionario enciclopedico UTET*, Terza edizione interamente rivodata e accresciuta. Volume 6. Dao — El. Torino, Unione tipografica — editrice Torinese, 1968, p. 170.
- 1649 *Encyclopaedia Britannica*. Volume 19. Chicago, London, Toronto, Geneva, Sydney, Tokyo, Manila, William Benton Publisher, 1971, p. 750 (Rumanian Literature).
- 1650 *Encyclopaedia universalis*. Volume 4. Régulation — Smith. Paris, Encyclopaedia Universalis France S.A., 1972, p. 465.
- 1651 *Brockhaus Enzyklopädie in zwanzig Bänden*. Siebzehnte völlig neuarbeitete Auflage des Grossen Brockhaus. Wiesbaden, F. A. Brockhaus. 4 Bd. Chod — Dol. 1968, p. 425, 16 Bd. Rit — Scho. 1973, p. 233 (Rumänische Literatur).

V. BIBLIOGRAFII

- 1652 Adamescu, Gh. *Contribuțiune la bibliografia românească*. Istoria literaturii române. Texte și autori. București, Fasc. 1—3. Fasc. 1. 1500—1920. Editura Cartea Românească, 1921, p. 163—163; fasc. 2. 1500—1921. Tipografia

- Profesională Dim. C. Ionescu, 1923, p. 306—307; fasc. 3. 1500—1925. Editura Casa Școalelor, 1928, p. 253—254.
 Lucrări de și despre Ov.D.
- 1653 Popescu-Spineni, Marin. *Contribuțiuni la istoria învățămîntului superior*. Facultatea de filozofie și litere din București. De la început pînă în prezent. Istoric, bibliografie, programe, regulamente, statistici, diagrame. București, Cultura Națională, 1928, p. 143—148.
 136 titluri din fondul Bibliotecii Acad. R.S.R., precedate de o scurtă notiță bibliografică.
- 1654 Rădulescu-Motru, Constantin. [*Lucrările lui Ov.D. apărute în vol.*] Vezi nr. 1512, p. 5—6.
- 1655 Niculescu-Varone, G.T. *Opera lui Ovid Densusianu*. În: U, 55, nr. 159, 12 iun. 1938, p. 7.
- 1656 Șandru, D. *Ovid Densusianu filolog* (vezi nr. 1663), p. 18—32.
- 1657 Maftעי, Ionel. *Personalități ale științei, culturii și artei românești*. Prezentări bibliografice. Partea 1. Iași, Întreprinderea Poligrafică Suceava, 1968, 317 p. (Comitetul de Cultură și Artă al Județului Iași. Comisia pentru răspîndirea cunoștințelor cultural-științifice).
 Despre Ov.D., la p. 103.
- 1658 * * *. *Ovid Densusianu (1873—1938) — 100 de ani de la nașterea filologului și istoricului literar român*. În: *Aniversări culturale 1973*. Prezentări bibliografice. București, [f.e.], 1973, p. 733—759.
 Inventarul lucrărilor de și despre Ov.D. din fondul Bibliotecii Centrale de Stat.
- 1659 * * *. *Bibliografie*. În: *R lit*, 7, nr. 2, 10 ian. 1974, p. 17.
 Bibliografie selectivă din fondul Bibliotecii Acad. R.S.R.

B. LUCRĂRI CU CARACTER SPECIAL

I. FILOLOGIE

a. STUDII ȘI ARTICOLE

- 1660 Bogdan, I. *Lucrările filologice ale D-lui Ovidiu Densusianu* [sic!]. În: *Cono lit*, 35, nr. 3, 1 mart. 1904, p. 254—266; *Scrieri alese*. Ediție îngrijită, studiu introductiv și note de G. Mihăilă. Cu o prefață de Emil Petrovici. București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1968, p. 598—606.

Raport de recomandare pentru postul de profesor la catedra de limbă și literatură română, prezentat senatului universitar și colegiului Facultății de filozofie și litere din București, în ședința din 3 febr. 1901.

- 1661 Bianu, I. / *Raport asupra activității filologice a lui Ov.D., în vederea alegerii ca membru plin al Acad.J.* În: *AAR adm.* Seria II, t. 39, 1916—1919, p. 149—150.
- 1662 Pascu, Giorge. *Ovid Densusianu.* În: *Arh.*, 29, nr. 4, oct. 1922, p. 523—525.
- 1663 Șandru, D. *Filologul Ovid Densuscanu* [sic!]. În: *R lit.*, nr. 42, 3 dec. 1932, p. 2.
La 35 de ani de învățămînt.
- 1664 Iordan, Iorgu. *Anul filologic.* În: *II*, 4, vol. 9, nr. 2, febr. 1939, p. 304—308.
Despre Ov.D. ca filolog, contribuții și realizări.
- 1665 Șandru, D. *Ovid Densusianu, filolog.* În: *PL*, 4, nr. 6, iun. 1939, p. 248—262; în vol. cu bibliografia cursurilor. [București, Editura Cartea Românească, 1939], 32 p. facs.
Textul unei conferințe ținute la societatea „Prietenii istoriei literare”, la 8 dec. 1938, în amintirea lui Ov.D.
* Papadopol, Paul I. În: *Cuget*, 4, nr. 7, 24 aug. 1939, p. 110 (De prin reviste).
- 1666 Șandru, D. *Între filologie și folclor în concepția școlii Densusianu.* În: *Cercetări folclorice* 1. București, [f.e.], Tipografia Cărilor Bisericești, 1947, p. 77—89 (Centrul de studii folclorice).
- 1667 Rosetti, Al. *Ovid Densusianu (1873—1938).* În: *CV*, 1, nr. 6, sept. 1949, p. 6—7 (Figuri de lingviști).
- 1668 Byck, Jacques. *Din istoria filologiei române.* În: *LR*, 6, nr. 1, ian.—febr. 1957, p. 11—12, 15, 18; *Studii și articole.* București, Editura Științifică, 1967, p. 201, 206, 210.
Concepția despre filologie a lui Ov.D. Contribuția lui la dezvoltarea acestei științe.
- 1669 Macrea, D. *Rolul lui Ovid Densusianu în dezvoltarea lingvisticii românești* În: *LR*, 6, nr. 2, mart.—apr. 1957, p. 5—21.
- 1670 Ruffini, Mario. *Ovid Densusianu (1873—1938), filolog.* În: *Or.* t. 6, nr. 1, 1957, p. 267—284; extras, Louvain, Centre International de Dialectologie Générale, [1957] (Centre International de Dialectologie Générale près de l'Université Catholique de Louvain).
* Simonescu, Dan. În: *C lingo*, 9, nr. 1, ian.—iun. 1964, p. 156—157 (Recenzii).

- 1671 Macrea, D. *Lingviști și filologi români*. București, Editura Științifică, 1959, p. 174—197 (Cap. *Ovid Densusianu*).
- 1672 Graur, Al. și Wald, L. *Scurtă istorie a lingvisticii*. București, Editura Științifică, 1961, p. 65—66; ed. a II-a revăzută și adăugită. București, Editura științifică, 1965, p. 71 (Cap. *Lingviști români mai vechi*).
- 1673 Speranția, Eugeniu. *Filologul Ovid Densusianu*. în: *St*, 13, nr. 10, oct. 1962, p. 78—80.
- 1674 Todoran, Romulus. *O. Densusianu, lingvist*. În: *Trib C*, 7, nr. 26, 27 iun. 1963, p. 7.
- 1675 Macrea, D. *Studii de istorie a limbii și a lingvisticii române*. București, Editura didactică și Pedagogică, 1965, p. 95, 99—100, 116.
- 1676 Macrea, D. *Ovid Densusianu*. În: *R lit*, 6, nr. 47, 22 nov. 1973, p. 12 (Cronica limbii).
- 1677 Vescu, Victor. *Ovid Densusianu — personalitate dominantă a filologiei românești în primele decenii ale sec. al XX-lea*. În: *Lum*, 27, nr. 11—12, [nov.—dec.] 1973, p. 46—49.
- 1678 Macrea, D. *Ovid Densusianu lingvist și cercetător al folclorului*. În: *VR*, 26, nr. 12, dec. 1973, p. 58—62.
- 1679 Cazacu, B. *Ovid Densusianu, historien de la langue roumaine*. [București, f.e., 1973], 18 p. (Universitatea din București) Cursurile de vară și colocviile științifice. Sinaia, (23 iulie—17 august 1973). (Multigrafiat); versiune rom., *Ov. Densusianu, istoric al limbii române*. În: *LL*, vol. 4, 1973, p. 699—705.
- 1680 Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana. *Ov. Densusianu, dialectolog*. [București, f.e., 1973], 11 p. (Universitatea din București, Cursurile de vară și colocviile științifice. Sinaia, 23 iulie—17 august 1973). (Multigrafiat); în *LL*, vol. 4, 1973, p. 729—733.
- 1681 Niculescu, Al. *Ov. Densusianu, romanist*. [București, f.e., 1973], 26 p. (Universitatea din București, Cursurile de vară și colocviile științifice. Sinaia, 23 iulie—17 august 1973). (Multigrafiat); în: *LL*, vol. 4, 1973, p. 713—721.
- 1682 Macrea, D. *Romanistul român Ovid Densusianu*. În: *R lit*, 7, nr. 23, 6 iun. 1974, p. 19.
- 1683 Flora, Radu. *Ovid Densusianu și limbile sud-slave*. În: *ASLR*, nr. 6, 1975, p. 87—104 (Relații iugoslavo-române); extras, [f.l., f.e.], 1975.
- 1684 Iordan, Iorgu. *Lingvistica românească în perioada 1918—1944*. În vol.: *Lingvistica*. Volum elaborat sub conducerea acad. Iorgu Iordan de Ion Ghe-

ție, Valeria Guțu Romalo, Luiza Seche, Mircea Seche, Flera Șuteu. București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1975, p. 96—99, passim (Istoria științelor în România).

* Rosetti, Al. În: *SCL*, 26, nr. 6, 1975, p. 618.

1685 [Rosetti, Al.]. *Cu... despre „cartea oamenilor buni“*. În: Ileana Corbea. Nicolae Florescu. *Biografii posibile*. Interviu. Seria a II-a București, Editura Eminescu, 1976, p. 199—200.

Ov.D. lingvist.

1686 Crișan, Alexandru. *Concepția lui Ovid Densusianu despre obiectul și metoda de cercetare ale filologiei*. În *BSSF*, 1978, p. 72—75.

1687 Niculescu, Laurențiu. *Aspecte ale modernității în opera lingvistică a lui Ovid Densusianu*. În: *BSSF*, 1978, p. 93—96.

1688 Slama-Cazacu, Tatiana. *New Data Concerning the Term „psycholinguistics“*. Roman Jakobson and Ovid Densusianu. În: *RRL*, 28, nr. 5, 1983, p. 373—381.

b. SEMNALĂRI DE APARIȚII, PREZENTĂRI ȘI RECENZII LA VOLUME

ALITERAȚIUNEA ÎN LIMBILE ROMANICE, 1895 (vezi nr. 72).

1689 Densusianu, Aron [semnalează apariția în vol. a „Aliterațiunii în limbile romanice“]. În: *R cr-lit*, 3, nr. 2, febr. 1895, p. 67 (Notițe).

1690 [Paris, Gaston]. [Ov.D. „Aliterațiunea în limbile romanice“]. În: *Rom*, 24, nr. 95, 1895, p. 496 (Chronique).

▪ Semnalată de Aron Densusianu în: *R cr-lit*, 3, nr. 12, dec. 1895, p. 339 (Notițe).

1691 Gaster, M. [Ov.D. „Aliterațiunea în limbile romanice“]. În: *KJFRPh*, 4, Bd., 1895—1896, 1. Heft, p. 126 (Sprachwissenschaft. Rumänische Sprache 1891—1896).

1692 Meyer-Lübke, W. [Ov.D. „Aliterațiunea în limbile romanice“]. În: *KJFRPh* 4. Bd., 1895—1896, 4. Heft, p. 111 (Sprachwissenschaft. Vergleichende romanische Grammatik).

Aspectul panromanic al fenomenului aliterației.

1693 Stengel, E. [Ov.D. „Aliterațiunea în limbile romanice“]. În: *KJFRPh*, 4. Bd., 1895—1896, 4. Heft, p. 374 (Sprachwissenschaft. Romanische Metrik). Implicațiile metrice ale aliterației.

LA PRISE DE CORDRES ET DE SEBILLE, 1896 (vezi nr. 1)

- 1694 Stengel, E. [Ov.D. „La prise de Cordres et de Sebille“]. În: *KJFRPh*, 4, Bd., 1895—1896, 4. Heft, p. 74—75 (Literaturwissenschaft. Französische Literatur).
Ponderea evenimentului istoric în constituirea eposului.
- 1695 Stengel, E. [Ov.D. „La Prise de Cordres et de Sebille“]. În: *KJFRPh*, 4, Bd., 1895—1896, 4. Heft, p. 261 (Sprachwissenschaft. Altfranzösische Textausgaben).
Comentariu la interpretarea filologică.
- 1696 [Densusianu Aron]. [Revistă „România“ a publicat știrea că „Societatea pentru vechi texte franceze“ din Paris a acceptat să editeze scrierea lui Ov.D. „La prise de Cordres et de Sebille“]. În: *R cr-lit*, 4, nr. 6, iun. 1896, p. 191 (Notițe).
- 1697 Bethune, François. [Ov.D. „La Prise de Cordres et de Sebille“]. În: *KJFRPh*, 5, 1897—1898, 2. Heft (Sprachwissenschaft. Französische Mundarten. Le Lorrain en 1897—1898).
- 1698 [Paris, Gaston.] Ov. Densusianu. „La prise de Cordres et de Sebille“, *chanson de geste du XII-e siècle, publiée d'après le manuscrit unique de la Bibliothèque Nationale. Paris, Didot, 1896, in-8, Cl. — 195 p.* (publ. de la Société des anciens textes). În: *Rom*, 27, nr. 105, ian. 1898, p. 172 (Chronique).
- 1699 Becker, Ph. Aug. Ovide Densusianu. „La prise de Cordres et de Sebille“, *chanson de geste du XII-e siècle, publiée d'après le manuscrit unique de la Bibliothèque Nationale (Société des anciens textes français). Paris, 1896.* În: *ZPPh*, 22, 1898, p. 417—427.
* Paris, Gaston, În: *Rom*, 27, nr. 108, oct. 1898, p. 628 (Périodiques).
Semnat G.P.
Spicuirii din sumar.
- 1700 Becker, Ph. Aug. *Der südfranzösische Sagenkreis und seine Probleme.* Halle, 1898, p. 19.

STUDII DE FILOLOGIE ROMÂNĂ, 1898 (vezi nr. 4).

- 1701 Dăianu, Elie. „Studii de filologie română“, *Anuarul Seminarului de istoria limbii și literaturii române de pe lângă Facultatea de litere din București de Ovid Densusianu.* În: *Trib S*, 16, nr. 20, 27 ian./8 febr. 1899, p. 79 (Tribuna literară). Semnat Dr. E.D.
- 1702 * * *. „Studii de filologie română“, *publicate de Ovid Densusianu. București, Inst. de arte grafice Carol Göbl, 1898.* În: *GT*, 62, nr. 22, 29 ian./10 febr. 1899, p. 3 (Literatură).
- 1703 Roques, Mario. „Studii de filologie română“, *publicate de Ov. Densusianu (anuarul Seminarului de istoria limbii și literaturii române de pe lângă Facul-*

atea de litere din București, I). București, C. Göbl, 1898, in-8°, III — 108 p.
În: Rom, 28, nr. 110, apr. 1899, p. 313—315 (Comptes rendus).

- 1704 Zauner, Adolf. *Ovid Densusianu*. „Studii de filologie română“. București Carol Göbl, 1898, IV + 106 S. În: LGRPh, 20, nr. 9, sept. 1899, col. 317—, 320.

HISTOIRE DE LA LANGUE ROUMAINE, 1901—1943 (vezi nr. 6).

- 1705 Bogdan, I. *O istorie a limbii române [Histoire de la langue roumaine: T.I. Fasc. I]*. În: Conv lit, 35, nr. 2, 1 febr. 1901, p. 192 (Comunicări mărunte).
- 1706 * * *. *„Histoire de la langue roumaine“ par Ovide Densusianu. Tome premier. Les origines. Fascicule I. Paris, Leroux 1901. Pag. 128 in 4°. În: NRR, vol. 3, nr. 27, 1 febr. 1901, p. 137—141 (Mișcarea literară și științifică).*
- 1707 Paris, Gaston. *„Histoire de la langue roumaine“, par Ovide Densusianu. Tome premier. Fascicule I. Paris, Leroux, 1901, in-8°, XXXI + 128 p.* În: Rom, 30, nr. 118—119, apr.—iul. 1901, p. 415—418 (Comptes rendus). Semnat G.P.
- 1708 Meyer-Lübke, W. O. *Densusianu*. „*Histoire de la langue roumaine*“, I. Bd. *Les origines. Paris, Leroux, 1901. XXXI, 128 S. 8°.* În: LGRPh, 22, nr. 8—9, aug.—sept. 1901, col. 198—301.
- 1709 Herzog, Eugen. *Ovide Densusianu: „Histoire de la langue roumaine“. Paris Leroux, 1901, Tome premier, fasc. 2, p. 129—304. 8°.* În: ALLG, 12, 1901, Heft I, p. 139—140 (Literatur 1901, 1902).
- 1710 Meyer, Paul. *Ov. Densusianu*. „*Histoire de la langue roumaine*“. I. fasc. 2 (p. 129—304). Paris, Leroux, 1901, in-8°. În: Rom, 31, nr. 124, oct. 1902, p. 643 (Chronique). Semnat P.M.
- 1711 Herzog, Eugen. *Densusianu Ovide: „Histoire de la langue roumaine“. Paris, Leroux 1901. Tome premier, fasc. 1. XXXI, 128 pag. 8°.* În: ALLG, 12, Bd., 1902, 4 Heft, p. 597—599 (Literatur 1900, 1902, 1906).
- 1712 Weigand, G. [Ov.D. „*Histoire de la langue roumaine*“, T.I.] În: KJFRPh, 7. Bd. (*Kritischer Jahresbericht über die Fortschritte der romanischen*), 1902—1903, p. 87—91 (Sprachwissenschaft. Rumänische Sprache. 1902—1903).
- 1713 Ionescu-Gion, G.I. „*Histoire de la langue roumaine par Ovide Densusianu (t. I, fasc. I et II, Paris, 1901)*“. În: Cons, 3, nr. 82, 15/28 apr. 1903, p. 2; nr. 83, 16/29 apr. 1903, p. 2; nr. 84, 17/30 apr. 1903, p. 2; nr. 85, 18 apr./1 mai 1903, p. 2; nr. 86, 19 apr./2 mai 1903, p. 2; nr. 88, 22 apr./5 mai 1903, p. 2; nr. 136, 22 iun./5 iul. 1903, p. 1, 2; nr. 137, 24 iun./7 iul. 1903, p. 1, 2; nr. 138, 26 iun./9 iul. 1903, p. 1, 2; nr. 139, 27 iun./10 iul. 1903, p. 2; nr. 140, 28 iun./11 iul. 1903, p. 1, 2; nr. 141, 29 iun./12 iul. 1903, p. 1, 2; nr. 142, 1/14 iul. 1903, p. 1, 2; nr. 143, 2/15 iul. 1903, p. 1, 2 (Studii de filologie). Semnat T. Raica.

- 1714 * * *. „*Histoire de la langue roumaine*“ par Ovide Densusianu. În: *RI*, 1, t. II, nr. 6, 1 aug. 1903, p. 641. (Buletin bibliografic).
- 1715 Jacimirskij, A. J. *K voprosu o slavjanskom elemente v rumynskom jazyke. Histoire de la langue roumaine par Ovide Densusianu. Tome premier. Fasc. I—II. Paris, 1901. XXXI + 304.* În: *IORJ*, t. 8, nr. 3, 1903, p. 393—414 (Bibliografija).
- 1716 Meyer-Lübke, W. *O. Densusianu. „Histoire de la Langue Roumaine“.* I, 2. und 3. Heft. Paris, Leroux, 1901/2. S 129—510. În: *LGRPh*, 25, nr. 6, iun. 1904, col. 205—207.
- 1717 * * *. [*„Histoire de la langue roumaine“ este prezentată la Società de linguistique de Paris*] pentru premiul Alexandru Bibescu]. În: *BSLP*, t. 12, fasc. 1, nr. 50, mart. 1902, p. 16—17 (Ședința din 29 iun. 1901); *RRPL*, 1, nr. 5, 1 apr. 1902, p. 159.
Raportul Societății Ov.D. nu este premiat.  i este preferat Lazăr Șăineanu, cu *Influences orientales sur la langue et la civilisation roumaine*, care „vient au tout premier rang parmi les ouvrages de linguistique roumaine qui vous ont été adress s“.
- 1718 Herzog, E. *Ovide Densusianu: „Histoire de la langue roumaine“.* Paris, Leroux, 1901. Tome premier, fasc. 3, p. 305—510. 8°. În: *ALLG*, 13, 1904, 4. Heft, p. 598 (Literatur 1902, 1903, 1904).
- 1719 * * *. *O carte premiată.* În: *LS*, 4, nr. 3, 1 febr. 1905, p. 78 (Cronică și notițe).
Se anunță premiarea de c tre Societ  de linguistique de Paris vol. *Histoire de la langue roumaine* de Ov.D.
- 1720 * * *. [*Decernarea premiului „Al. Bibescu“ lui Ov.D. pentru „Histoire de la langue roumaine“*]. În: *BSLP*, t. 13, nr. 53, fasc. 2, sept. 1905, p. 88—89 (Ședința din 21 ian. 1905).
Raport de prezentare. Premiul, refuzat lui Ov.D. în 1901 (vezi nr. 1717),  i este acordat în 1905.
- 1721 Stengel, E. [*„Histoire de la langue roumaine“ e premiată cu premiul „Alexandru Bibescu“ la Società de linguistique de Paris*]. În: *KJFRPh*, 9 Bd. 1905, p. 10 (Geschichte, Enzyklop die und Methodologie der romanischen Philologie, 1905—1907).
- 1722 Jacimirskij, A. J. *Novaja teorija o rodine rumynskogo jazyka i meste balkanskogo romanstva sredi drugih romaniskih jazykov. Histoire de la langue roumaine par Ovide Densusianu. Tome premier. Fasc. III. Paris, 1902, pp. 305—510.* În: *IORJ*, t. 13, nr. 3, 1903, p. 386—409.
- 1723 Bogusławski, Edward. *W kwestyi pochodzenia Rumunów.* (Z powodu dzieła Owidyusza Densusianu „Histoire de la langue roumaine“, Paris, 1901, i innych prac w tym przedmiocie z ostatniego dziesieciolecia). În: *SPTNW*,

2. 1909, p. 69—85. Zusammenfassung (Zur Frage der Abkunft der Rumänen), p. 86—91.
- 1724 Meyer-Lübke, W. O. *Densusianu*. „*Histoire de la langue roumaine*“. 2. Band. 1. Heft. *Le seizième siècle*. Paris, Leroux, 1914, 160 S. 8°. În: *LGRPh*, 35, nr. 12, dec. 1914, col. 399—400.
- 1725 Protopopescu, Dragoș. În jurul unei opere de filologie romanică [*Histoire de la langue roumaine*]. Tome second, Fasc. 1: *Le seizième siècle*. În: *NRR*, vol. 17, nr. 10, 7—14 iun. 1915, p. 134.
- 1726 Bourciez, E. O. *Densusianu*. „*Histoire de la langue roumaine*“, tome II, fasc. I: *Le seizième siècle (Phonétique, morphologie)*. Paris, E. Leroux, 1914, in 8°, 160 p. În: *RCHL*, 50, t. 32, deuxième semestre, nr. 44, 28 oct. 1916, p. 273—275.
- 1727 Philippide, Alexandru, „*Originea românilor*“. Vol. 4. Ce spun izvoarele istorice. Iași, Tipografia „Viața românească“ S.A., 1923, p. 771—773. (Cap. X§ 223).
Se referă la *Histoire de la langue roumaine*, 1.
- 1728 Rosetti, Alexandre. [*Ov.D.* „*Histoire de la langue roumaine*“, t. seconde, fasc. 1]. În: *RLR*, t. 1, nr. 1—2, ian.—iun. 1925, p. 148—149 (Chronique roumaine. 1914—1923).
- 1729 Tagliavini, C. *Ovide Densusianu*, „*Histoire de la langue roumaine*“, Tome premier. *Les origines*, Nouveau tirage par procédé photomécanique publié par l'Institut de Filologie și Folclor, Bucarest, 1929, pagg. XLII + 150 in 8° (600 lei). În: *S rum* [3], vol. 4, 1929—1930, p. 173—174 (Recensionii).
- 1730 Pascu, Gorge. *O minune filologică: Ovid Densusianu*. În: *R cr*, 5, nr. 1, ian.—mart. 1931, p. 1—42; extras, Iași, Viața românească, 1931, 42 p.
Se referă la *Histoire de la langue roumaine* de Ov.D.
- 1731 Graur, Al. *Istoria limbii române*. În: *Ad*, 44, nr. 14.955, 6 oct. 1932, p. 1. Despre *Histoire de la langue roumaine*, vol. 2, fasc. 2.
- 1732 Byck, J. *Ov. Densusianu*. „*Histoire de la langue roumaine*“. În: *Ad lit art*, II, nr. 627, 11 dec. 1932, p. 7.
- 1733 Rosetti, Al. *Ov. Densusianu*: „*Histoire de la langue roumaine*“. Tome second, fasc. II: *Le seizième siècle*, Paris, Leroux, 1932, 8° — p. 161—320. În: *VR*, 25, nr. 1—2, ian.—febr. 1933, p. 111—112 (Cultură. Istorie. Filologie).
- 1734 Huškova, Jindra. *Zur Geschichte der rumänischen Sprache*. În: *PP*, 18, nr. 67, 9 mart. 1938, p. 8 (Kulturchronik. Wissenschaft). Semnat j.h.
- 1735 Șandru, D. *Activitatea lingvistică românească în anul 1937*. În: *Conv lit*, 61, nr. 6—10, iun.—oct. 1938, p. 287—288.
Histoire de la langue roumaine, vol. 2.

- 1736 Gamillscheg, E. *Ovide Densusianu*. „*Histoire de la langue roumaine*“. Tome 2. *Le seizième siècle*. Paris, E. Leroux. 1938. În: *SP*, 3, 4. Heft, febr. 1939, p. 865—866 (Bücher — und Zeitschriftschau).

DIN ISTORIA AMUȚIRII LUI „U“ FINAL ÎN LIMBA ROMÂNĂ, 1904
(vezi nr. 82).

- 1737 * * *. [Demersuri de publicare a lucrării]. În: *AAR dez.*, Seria II, t. 26, 1903—1904, p. 64, 107, 220, 222—223.
Ședința din 26 febr. 1904. Ov.D. depune ms. la Acad. spre publicare. Se recomandă Secției literare (p. 64). Ședința Secției literare din 20 febr. Ms. se încredințează lui I. Bianu, pentru referat în vederea publicării (p. 220). Ședința Secției literare din 2 mart. I. Bianu citește referatul susținând tipărirea în memoriile Secțiunii literare și filologice din *Analele Academiei* (p. 222—223). Ședința generală din 10 mart. Se citește propunerea Secțiunii literare și se aprobă publicarea lucrării asupra lui *u* final (p. 107).
- 1738 Iorga, N. [Din istoria amuțirii lui „u“ final]. În: *Săm*, 3, nr. 22, 30 mai 1904, p. 349 (Cronică).
- 1739 Weigand, G. [Ov.D. Din istoria amuțirii lui „u“ final în limba română]. În: *KJFRPh*, 8, Bd., 1904, 1. Heft, p. 96—97. (Sprachwissenschaft. Rumänische Sprache 1904).
- 1740 Pușcariu, Sextil. *Ovid Densusianu*, „Din istoria amuțirii lui *u* final“. (*Analele Academiei Române, seria II, tomul XXVI. Mem. sect. lit.*). București, 1904. În: *LGRPh*, 26, nr. 10, oct. 1905, col. 337—338.

GRAIUL NOSTRU, 1906 (vezi nr. 13).

- 1741 * * *. „Graiul nostru“, *texte populare din toate părțile locuite de români, publicate de I.-A. Candrea, Ov. Densusianu, Th. D. Speranția, partea I*. București, 1906, X + 128 pag. (Din publicațiunile Ministerului Instrucțiunii și al Cultelor, cu prilejul jubileului de 40 de ani de domnie a M.S. Regelui Carol I). În: *VN*, 2, nr. 19, 1 nov. 1906, p. 433 (Cărți nouă).
- 1742 * * *. [„Graiul nostru“. *texte populare din toate părțile locuite de români, publicate de I. A. Candrea, Ov. Densusianu, Th. D. Speranția, vol. I*]. În: *Săm*, 5, nr. 46, 12 nov. 1906, p. 916—917 (Cronica II. Cărți).
- 1743 Weigand, G. [Despre I.-A. Candrea, Ov.D., Th.D. Speranția. „Graiul nostru“]. În: *KJFRPH*, 10. Bd., 1906, p. 105. „Sprachwissenschaft. Rumänische Sprache. 1906).
- 1744 Roques, Mario. „Graiul nostru“. *Texte din toate părțile locuite de români publicate de I.-A. Candrea, Ov. Densusianu, Th. D. Speranția. I. Bucarest, Socec, 1906, in — 8°, 128 p.* În: *Rom*, 36, nr. 142, apr. 1907, p. 334 (Chronique). Semnat M.R.

- 1745 * * *. „Graiul nostru“, *texte din toate părțile locuite de români*, publ. de I.-A. Candrea, *Ov. Densusianu și Th. D. Speranția*, partea a 2-a. București, 1907, 129—320 pag. În: *VN*, 3, nr. 7, 1 mai 1907, p. 166 (Din mișcarea intelectuală).
- 1746 Weigand, G. [*Ov. D. „Graiul nostru“, vol. II*]. În: *KJFRPh*, 11. Bd., 1907—1908., 1. Heft, p. 138 (Sprachwissenschaft. Rumänische Sprache. 1907 u. 1908).
- 1747 * * *. „Graiul nostru“, publicat de I.-A. Candrea, *Ov. Densusianu, Th. Speranția*. București, 1907, fasc. III, 321—553 pag. În: *VN*, 4, nr. 1, 15 febr. 1908, p. 22 (Din mișcarea intelectuală).
- 1748 Pascu, G. I.-A. Candrea, *Ov. Densusianu, Th. D. Speranția*. „Graiul nostru“. *Texte din toate părțile locuite de români. I România. (Din publicațiunile Ministerului Instrucțiunii și al Cultelor, cu prilejul jubileului de 40 de ani de domnie a M.S. Regelui Carol I)*. București, Socec, 1906—1907, 1 vol. în 8 de 554 p., prețul 4 lei. În: *VR*, 2, nr. 2, febr. 1908, p. 334—335 (Recenzii). Semnat G.P.
- 1749 Bianu, I. I.-A. Candrea, *Ov. Densusianu, Th. D. Speranția*. „Graiul nostru“. *Texte din toate părțile locuite de români*. București, 1906—1907, 2 volume. În: *AAR dez.*. Seria II, t. 31, 1908—1909, p. 224, 237—238 (Ședințele Secțiunii literare din 16 ian. și 22 mai 1909).
Ședința din 16 ian. Vol. prezentat la concurs pentru premiul Adamachi se repartizează pentru referat lui I. Bianu (p. 224). Ședința din 22 mai. I. Bianu își citește referatul. Nu poate propune culegerea pentru premiere intrucit, deși valoroasă și utilă, este „lipsită de orice lucrare proprie a editorilor“.
- 1750 Pascu, G. I.-A. Candrea, *Ov. Densusianu, Th. D. Speranția*. „Graiul nostru“. *Texte din toate părțile locuite de români. Vol. II. Basarabia—Bucovina—Maramureș—Țara Oașului—Transilvania—Crișana—Banat—Serbia. Graiul istro-românilor, megleniților, și aromânilor*. București, Socec, 1908, 1 vol. în 8 de 218 p., prețul lei 2,50. În: *VR*, 4, nr. 3, mart. 1909, p. 428 (Recenzii). Semnat G.P.
- 1751 * * *. I.-A. Candrea, *Ov. Densusianu și T. Speranția*. „Graiul nostru“, vol. II. București, 1908, 218 pag. În: *VN*, 5, nr. 4, 1 apr. 1909, p. 78 (Din mișcarea intelectuală).
- 1752 Pamfile, Tudor. *Cum ni se zugrăvește graiul*. În: *IC*, 2, nr. 9, sept. 1909, p. 226—227.
Contestă fidelitatea unor transcrieri fonetice din *Graiul nostru*.
- 1753 Roques, Mario. „Graiul nostru“. *Texte din toate părțile locuite de români publicate de I.-A. Candrea, Ov. Densusianu, Th. D. Speranția*. București, Socec, 1906—1908; 2 vol., VIII + 553 et III + 218 pp. in—8°. În: *Rom*, 39, nr. 155, iul. 1910, p. 429—430 (Chronique).
- 1754 Zauner, Adolf „Graiul nostru“. *Texte din toate părțile locuite de români. Publicate de I.-A. Candrea, Ov. Densusianu și Th. D. Speranția. Vol. II. Basa-*

rabia—Bucovina—Maramureș—Țara Oașului—Transilvania—Crișana—Banat—Serbia. Graiul istro-românilor, megleniților și aromânilor. București, Atelierele grafice Socec & Co., Societate anonimă, 1908. VI, 218 S. 8°. În: *IGRPh*, 31, nr. 10, oct. 1910, col. 326.

- 1755 Niculescu, Alexandru. „Răzbelul“, fărani și limba română. În: *R lit.*, 10 nr. 18, 5 mai 1977, p. 19.

DICTIONARUL ETIMOLOGIC AL LIMBII ROMÂNE, ELEMENTELE LATINE, 1907—1914 (vezi nr. 14).

- 1756 Weigand, G. [*„Dicționarul etimologic al limbii române. Elementele latine“ și „Dicționarul general al limbii române din trecut și de astăzi“*]. În: *KJFRPh*, 11 Bd., 1907—1908, 1. Heft, p. 132—133 (Sprachwissenschaft. Rumänische Sprache. 1907 u. 1908).

- 1757 Jud, Jakob. I.-A. Candrea, *Ov. Densusianu*. „Dicționarul etimologic al limbii române. Elementele latine“. București, 1907, Socec u. Comp., fasc. I. A. -Ce. În: *ASSL*, 62, der neuen Serie, 20. Bd., 1908, p. 458—464.

- 1758 Weigand, G. [I.-A. Candrea și *Ov. D.* „Dicționarul etimologic al limbii române“. *Elementele latine*]. În: *KJFRPh*, 12, Bd., 1909—1910, 1. Heft, p. 162 (Sprachwissenschaft. Rumänische Sprache. 1909).

- 1759 Pascu, G. I.-A. Candrea și *Ovid Densusianu*. „Dicționarul etimologic al limbii române. Elementele latine“. Fascicola III (*Fin-Lot*). București, Socec. 1910 [recte februar 1911], 1 broș. 8 de 48 pagini (97—144). În: *VR*, 6, nr. 3, mart. 1911, p. 444 (Recenzii). Semnat G.P.

- 1760 Pascu, G. I.-A. Candrea și *Ov. Densusianu*. „Dicționarul etimologic al limbii române“. Fascicola IV, pag. 145—223. București, Socec. 1914. În: *VR*, 10, nr. 1—3, ian.—mart. 1915, p. 305—306 (Recenzii). Semnat G.P.

- 1761 Pascu, George. I.-A. Candrea și *Ovid Densusianu*. „Dicționar etimologic al limbii române. Elementele latine“. (*Etymologische Wörterbuch der rumänischen Sprache. Lateinisches Element*). București, Socec. Heft 1. (*A—Cere*) 1907; Heft 2 (*Cere-Fin*) 1907; Heft 3 (*Fin—Lat*) 1910 (recte 1911); Heft 4 (*Lat—Putea*) 1914. În: vol.: *Beiträge zur Geschichte der rumänischen Philologie*. Leipzig, Buchhandlung Gustav Fock GmbH, 1920, p. 13—31.

- 1762 Pascu, G. I.-A. Candrea și *Ovid Densusianu*. „Dicționarul etimologic al limbii române. Elementele latine, A. Putea. București, Socec, 1907—1914. În: *Arh*, 28, nr. 1, iul. 1921, p. 119—120 (Recenzii).

- 1763 Rosetti, Alexandru. [*Ov. D.* și I.-A. Candrea „Dicționarul etimologic al limbii române“]. În: *RLR*, t. 1, nr. 1—2, ian.—iun. 1925, p. 148 (Chronique roumaine. 1914—1923); reprodus de G. Pascu. *Revue de linguistique romane*, în: *R cr*, 2, nr. 3, iul.—sept. 1928, p. 152—153.

- 1764 Jordan, Iorgu. *Limba română contemporană*. [București], Editura Ministerului Învățămîntului, 1956, p. 127. (Cap. VII. *Lexicografia românească*).

Relevă valoarea *Dicționarului etimologic al limbii române. Elementele latine*, de I.-A. Candrea și OV.D.

DICTIONARUL GENERAL AL LIMBII ROMÂNE DIN TRECUT ȘI DE ASTĂZI, 1909 (vezi nr. 45).

1765 Rădulescu-Pogoneanu, Ion A. „*Dicționarul general al limbii române din trecut și de astăzi*” de I.-Aureliu Candrea [și] Ovid Densusianu, București, Socec, 1909 [Fascicula I, cuprinzând cuvintele de la „a” pînă la „azvtrli”]. În: *Conv. lit.*, 43, nr. 2, febr. 1909, p. 202—206.

1766 Peretz, Ion. „*Dicționar general al limbii române din trecut și de astăzi*” de I. Aureliu Candrea și Ovid Densusianu. În: *Conv. cr.*, 3, nr. 3, 25 mart. 1909, p. 256 (Bibliografie critică). Semnat I.P.
Sugerează o completare la termenul *alb*.

1767 Seche, Mircea. *Schiță de istorie a lexicografiei române*. Vol. 2. București, Editura Științifică, 1969, p. 94—98. (Cap. *Dicționare explicative generale de uz curent*. § 2. Colaborarea lui O. Densusianu cu I. -A. Candrea la dicționarul general al limbii române).
Despre „*Dicționarul general al limbii române din trecut și de astăzi*”, rămas neterminat, dar reluat și dezvoltat de I.-A. Candrea în CADE.

CURS DE LIMBA ROMÂNĂ. BUCĂȚI DE LECTURĂ PENTRU CLASELE I, A II-A ȘI A III-A SECUNDARE (vezi nr. 16—18).

1768 Onciul, D. *Densusianu, Candrea și Caracostea „Curs de limba română. Bucăți de lectură pentru clasele I-a, II-a și III-a secundare”*. București 1910. În: *AAR dez.* Seria II, t. 33, 1910—1911, p. 236, 257 (Ședințele din 21 ian. și 26 mai 1911).

Ședința din 21 ian. Cele trei manuale, prezentate la concurs pentru premiul Asociației Craiovene, se repartizează pentru referat lui D.O. (p. 236). Ședința din 26 mai D.O. își citește referatul: este de părere „că ele [manualele] merită a li se decerna premiul Asociației Craiovene pentru cea mai bună carte didactică”.

1769 Jordan, I. *Cum știu românii românește*. În legătură cu studiul limbii române în școlile noastre. În: *ȘN*, I, nr. 5, mai 1916, p. 265—267.
Critică partea gramaticală din manualul de cl. a II-a al lui Ov.D. și I.-A. Candrea.

1770 Bogrea, V. *Nostra culpa*. În: *NR*, 12, nr. 62, 6 mart. 1917, p. 1—2.
Semnalează unele greșeli în manualele școlare publicate de Ov.D. și I.A. Candrea.

1771 Jordan, I. *Un răspuns*. În: *Arh.*, 38, nr. 1, iul. 1921, p. 110—119.
Pe marginea manualului de limba română pentru cl. a II-a secundară.

- 1772 Slavici, Ioan. *Un manual de gramatică. [Curs de limba română. Bucăți de lectură și gramatică pentru clasa a III-a secundară de Ov.D. și I.-A. Candrea].* În: *Ad lit art*, 3, nr. 108, 17 dec. 1922, p. 1.
- 1773 Slavici, Ioan. *Un curs de limba română. [Manualul pentru clasa a III-a secundară de Ov.D. și I.-A. Candrea].* În: *Ad lit art*, 4, nr. 117, 18 febr. 1923, p. 3.
- 1774 Slavici, Ioan. *Cum se scrie românește. Academia Română și gramatica.* În: *Ad lit art*, 5, nr. 173, 30 mart. 1924, p. 5.
Din nou despre manualul de clasa a III-a (vezi și nr. 1772).

ANTOLOGIE DIALECTALĂ, 1915, (vezi nr. 24).

- 1775 Roques, Mario. *Ovid Densusianu, „Antologie dialectală“.* București, Sococ, 1915, in 8°, VII + 128 p. În: *Rom*, 47-48, t. 45, nr. 178, apr. 1919, p. 311 (Chronique). Semnat M.R.
- 1776 Rosetti, Alexandre. [Ov.D. „Antologie dialectală“]. În: *RLR*, t. 1, nr. 1-2, ian.-iun. 1925, p. 156-157 (Chronique roumaine. 1914-1923).

GRAIUL DIN ȚARA HAȚEGULUI, 1915 (vezi nr. 28).

- 1777 s. *Ovid Densusianu, „Graiul din Țara Hațegului“.* București, MCMXV, 7. 50 (VIII + 350 p.). În: *Po*, 1, nr. 8-9, 1 iun. 1915, p. 38.
- 1778 Gerota, C. V. „Graiul din Țara Hațegului“ de Ovid Densusianu. În: *NRR*, vol. 17, nr. 12, 5-12 iul. 1915, p. 165.
- 1779 Protopopescu, Dragoș. *O carte pentru vremile acestea. [Graiul din Țara Hațegului].* În: *FL*, 5, nr. 8, 5 dec. 1915, p. 91.
- 1780 Roques, Mario. *Ovide Densusianu, „Graiul din Țara Hațegului“.* București, Sococ, 1915, in-8°, VIII + 350 p. În: *Rom*, 47-48, t. 45, nr. 179-180, iul.-oct. 1919, p. 611 (Chronique). Semnat M.R.
- 1781 Rosetti, Al. [Ov.D. „Graiul din Țara Hațegului“]. În: *RLR*, t. 1, nr. 1-2, ian.-iun. 1925, p. 157-158 (Chronique roumaine. 1914-1923).

ISTORIA LIMBII ROMÂNE, 1961 (vezi nr. 70).

- 1782 Macrea, D. *Ovid Densusianu: „Istoria limbii române“.* În: *România liberă*, 20, nr. 5587, 30 sept. 1962, p. 4.
- 1783 Istrati, G. *Ovid Densusianu, „Istoria limbii române“, Editura științifică, București, 1961 (vol. I: VIII + 319 pagini; vol. II: 455 pagini).* În: *IL*, 13, nr. 10, oct. 1962, p. 74-75 (Recenzii).

- 1784 Paul, Zam. *Ovid Densusianu*. „Istoria limbii române”, Vol. I, 318 p., vol. II, 453 p., București, 1962 [sic.]. În: *Mitropolia Moldovei și Sucevei*, 39, nr. 5—6, mai—iun. 1963, p. 320—324 (Recenzii).

OPERE, 1968— (vezi nr. 71).

- 1785 Zank, Rodica. „*Ovid Densusianu — Opere*” [vol. 1]. În: *GI*, 20, nr. 497, 20 dec. 1968, p. 4 (Biblioteca).
- 1786 Bote, Lidia. *Ovid Densusianu: „Opere” (vol. 1)*. În: *S*, 38, nr. 8044, 23 apr. 1969, p. 4 (Note de lector).
- 1787 Lăzărescu, Paul. *Ovid Densusianu: „Opere”, 1, cu o prefață de B. Cazacu, Editura pentru literatură, 1968, XXVIII + 755 p.* În: *SCL*, 20, nr. 4, iul. — aug. 1969, p. 474—476 (Cronică și bibliografie).
- 1788 Baltazar, Camil. *Ovid Densusianu: „Opere” [vol. 1]*. În: *A*, 72, nr. 39, 25 sept. 1969, p. 2.
- 1789 Mihăilă, G. *Ovid Densusianu: „Opere” [vol. 1]*. În: *Cont*, nr. 43, 24 oct. 1969, p. 9.
- 1790 Todoran, R. *Ovid Densusianu. „Opere”. I. Lingvistică. Scrieri lingvistice. Ediție îngrijită de B. Cazacu, V. Rusu și I. Șerb, cu o prefață de B. Cazacu. București, Editura pentru literatură; 1968, 756 p.* În: *SUBB*, fasciculus 2, 1969, p. 159 (Recenzii).
- 1791 Popescu Ion. *Ovid Densusianu, „Opere”. I.* În: *Conv lit*, 1, nr. 1, mai 1970, p. 103—104 (Cartea românească).
- 1792 Schwake, Halmut Peter. *Ovid Densusianu. „Opere” I: Lingvistică. (Scrieri lingvistice), Ed. de B. Cazacu, V. Rusu și I. Șerb, cu o prefață de B. Cazacu. București (Editura pentru literatură) 1968, 755 S.* (Sammelbände). În: *ZRP*, Bd. 86, Heft 5/6 1970, p. 591—597.
- 1793 Avram, Mioara. *O carte fundamentală a lingvisticii românești. [Ov.D., Histoire de la langue roumaine, În: Opere. Vol. 2 (vezi nr. 71)].* În: *Trib R*, 5, nr. 82, 1976, p. 11.
- 1794 Graur, Al. *În amintirea lui Ovid Densusianu.* În: *R lit*, 9, nr. 5, 29 ian. 1976, p. 8 (Cronica limbii).
- 1795 Mohanu, C. *Ovid Densusianu. Works, 3.* În: *Romanian Books*, nr. 4, 1977, p. 27.
- 1796 Rosetti, Al. *O imagine veridică [Ov.D. Opere, vol. 3].* În: *SC*, nr. 341, 17 iun. 1977, p. 1.
- 1797 Niculescu, Alexandru. *Densusianu anilor din urmă.* În: *R lit*, 10, nr. 31, 4 aug. 1977, p. 9.
- Cu ocazia apariției vol. III din *Opere*.

c. COMENTARIILĂ LA ARTICOLE, NOTE ȘI ÎNSEMNĂRI

- 1798 [Densușianu, Aron. *Despre recenziile elogioase a lui Gaston Paris la Ov.D., „Aliteratiunea în limbile romanice“*]. În: *R cr-lit*, 3, nr. 7, 8, 9, iul.—sept. 1895, p. 266 (Notițe). (Vezi nr. 1690).
- 1799 [Densușianu, Aron] anunță că *Ov.D.* a publicat în „*Romania*“ un studiu asupra etimologiei fr. *baucan*“. În: *R cr-lit*, 3, nr. 12, dec. 1895, p. 339 (Notițe). (Vezi nr. 411).
- 1800 Gaster, M. [*Etimologiile propuse de Ov.D. pentru: „boare“, „strein“, „luntre“*]. În: *KJFRPh*, 4. Bd., 1895—1896, 1. Heft, p. 132 (Sprachwissenschaft. Rumänische Sprache 1891—1896).
- 1801 Gaster, M. [*Ov.D. „Amintiri despre românii istrieni și urme din limba lor în documente din sec. XII, XIII, XIV“*]. În: *KJFRPh*, 4. Bd., 1895—1896, 1. Heft, p. 145 (Sprachwissenschaft. Rumänische Sprache).
- 1802 Stengel, E. [*Ov.D. „Aymeri de Narbonne dans la chanson du Pèlerinage de Charlemagne“*]. În: *KJFRPh*, 4. Bd., 1895—1896, 4. Heft, p. 82 (Literaturwissenschaft. Französische Literatur).
Versurile ref. la A.N. au fost interpolate după sec. XI.
- 1803 [Densușianu, Aron] anunță publicarea etimologiei rom. „*abur*“. În: *R cr-lit*, 4, nr. 3, mart. 1896, p. 95 (vezi nr. 113).
- 1804 [Densușianu, Aron] anunță apropiata apariție a vol. lui *Ov.D. „La Prise de Cordres...“*. În: *R cr-lit*, 4, nr. 10, oct. 1896, p. 304 (Notițe).
- 1805 [Densușianu, Aron] semnaleză publicarea în *Romania* a studiului lui *Ov.D. „Sur la chanson du Pèlerinage de Charlemagne à Jérusalem“*. În: *R cr-lit*, nr. 10, oct. 1896, p. 303—304 (Notițe). (Vezi nr. 74).
- 1806 [Densușianu, Aron] anunță publicarea etimologiei rom. „*spălare*“. În: *R cr-lit*, 5, mart. 1897, p. 96 (Cronică). (Vezi nr. 118).
- 1807 Paris, Gaston. „*Urme vechi de limbă în toponimia românească*“, de *Ov. Densușianu*. București, 1898, in—8°. 16 p. (extrait de l'Annuaire du séminaire d'histoire de la langue et de la littérature roumaine). În: *Rom*, 28, nr. 109, ian. 1899, p. 156 (Chronique). Semnat G.P.
- 1808 Weigand, G. [*Ov.D. „Etimologii romane“*]. În: *KJFRPh*, 6. Bd. 1899—1901, 1. Heft, p. 153—154 (Sprachwissenschaft. Rumänische Sprache 1899—1901).
- 1809 Meyer-Lübke, W. *O. Densușianu*, „*Etimologii romane*“. În: *ZRPh*, 24. Bd., 1900, p. 149. (Besprechungen).
- 1810 Philippide, Al. *Specialistul român*. În vol: *Lui Titu Maiorescu, omagiu*. XV februarie MCM. București, Editura I.V. Socec, 1900, p. 110—115.

Combate părerea lui Ov.D., după care *stella* > *steauă* prin epenteză, și nu prin vocalizarea lui *ll*.

- 1814 Xenopol, A.D. *Philippide și Densusianu sau cum se critică la noi*. În: *NRR*, vol. 3, nr. 35, 1 iun. 1901, p. 520—521.

Acuzația de plagiat după Hermann Paul, pe care Ov.D. o aduce lui Al. Philippide, este lipsită de orice temei.

- 1812 Bartoli, Matteo. *G. Vassilich. „Sui Rumeni dell' Istria“*. *Riassunto storico-bibliografico. Trieste, Stabil. artistic. tipogr. G. Caprin, 1900, 80 p. (Estratto dell' Archeografo triestino, N.S. vol. 23, fasc. 1)*. În: *SR*, vol. 8, fasc. 21, 1901 [pe copertă 1899], p. 614—622.

Din bibliografia — dealfel documentată — a lui G. Vassilich lipsește studiul foarte important al lui Ov.D., *Amintiri despre românii istrieni și urme din limba lor în documente din sec. XII, XIII, XIV*, M.B. îi face o amplă analiză.

- 1813 Stengel, E. [*Ov.D. „Filologia romanică în Universitatea noastră“*]. În: *KJFRPh*, 7. Bd., 1902-1903, p. 2 (Geschichte, Enzyklopädie und Methodologie der romanischen Philologie. 1902—1904).

- 1814 Weigand, G. [*Ov.D. „Filologia romanică în Universitatea noastră“*]. În: *KJFRPh*, 7. Bd., 1902—1903, p. 96—97 (Sprachwissenschaft. Rumanische Sprache).

- 1815 * * *. *Magnum etymologicum*. În: *CT*, 48, nr. 274, 14/27 dec. 1905, p. 3 (Știrile zilei).

Notă informind că Acad. Română a hotărât să încredințeze lui Ov.D., Sextil Pușcariu și I.-A. Candrea alcătuirea *Dicționarului limbii române*. [În nr. 275 se face o rectificarea: numele lui I.-A. Candrea a fost menționat din greșeală]

- 1816 * * *. [*Activitatea lui Ov.D. la Societatea Filologică*]. În: *BSF*, 1, 1905, fasc. 1, p. 11—13, 15—16; fasc. 2, p. 27, 37—38; 2, 1906, fasc. 1, p. 11—12, 14, 16—18; 3, 1907, fasc. 1, p. 11—13, 17.

1905, 3 apr.: Ca președinte al societății inaugurale, Ov.D. definește scopul și direcțiile de dezvoltare ale Societății. „Societatea filologică se va ocupa cu chestiuni de filologie română și romanică, nu vor fi însă excluse și alte cercetări din alte domenii ale filologiei“. În cadrul filologiei române se vor urmări studierea amănunțită a textelor vechi, cercetarea dialectelor actuale, a toponimiei și a folclorului. Ov.D. este ales secretar în biroul Societății, alături de A. Lupu Antonescu, și membru în comitetul publicațiilor cu A. Lupu Antonescu și I.-A. Candrea.

5 mai: Ov.D. prezintă două comunicări: *Contribuțiuni la studiul latinei vulgare și Din fonetica română*, referitoare la trecerea lui *s* la *ș* în unele cazuri speciale.

28 mai: Susține comunicarea *O problemă etimologică franceză*: originea v. fr. *desver* și fr. *rêver* < v. fr. *resver*.

14 nov.: Sub titlul *Cercetări asupra dialectelor noastre*, comunică rezultatele călătoriei sale în jud. Mehedinți pentru a studia graiul local.

23 dec.: În colaborare cu I.-A. Candrea, ține comunicarea *Addenda la elementele latine ale limbii române* (vezi nr. 87).

31 dec.: Expune câteva planuri de lucrări pe care Societatea le-ar putea întreprinde: o monografie asupra lui Varlaam și Doșoftei, care ar aduce contribuții prețioase la cunoașterea limbii române în sec. al XVII-lea; stimularea cercetărilor privind graiul popular din unele regiuni prin mici premii acordate de Societate; studierea materialului toponimic românesc, prin completarea și verificarea celui adunat pînă acum.

1906, 25 febr.: Comunicarea *Viața în munți a românilor și albanezilor reflectată în limbă* (împreună cu I.-A. Candrea).

9 mart.: Participă la discuțiile pe marginea comunicării lui P.-V. Ha-neș, *Cercetări asupra textelor noastre vechi*.

6 mai: Ov.D. ține comunicarea *O problemă morfologică (al, a, ai, ale)* și participă la discuțiile pe marginea comunicării lui A. Lupu-Antonescu, *Din tulburările sintaxei române: asupra*.

31 mai: Comunică despre *Chestiuni de principiu în cercetările filologice*.

10 iun.: Cu I.-A. Candrea, ține comunicarea *Îndrumări pentru cercetările dialectale*.

1907, 25 ian.: În colaborare cu I.-A. Candrea, prezintă comunicarea *Migrațiunile păstorilor și influența lor asupra dezvoltării limbilor romanice*. Partea lui Ov.D. este intitulată *Din istoria migrațiunilor păstorești la popoarele romanice*.

28 febr. Cu I.-A. Candrea, comunică despre *Două direcții în filologie*.

9 iun.: Susține comunicarea *Cercetări noi asupra latinei vulgare și discută ultimele două volume din Corpus inscriptionum latinarum*, recent apărute.

16 iun.: Prezintă comunicarea *Asupra transcrierii textelor vechi* (în colaborare cu I.-A. Candrea).

1817 Weigand, G. [*Ov.D.* „*Ein albanesisches Suffix im Rumänischen*“]. În: *KJFRPh*, 9. Bd., 1905, p. 78 (Sprachwissenschaft. Rumänische Sprache. 1905) (vezi nr. 11).

1818 * * *. [*Răspuns obiecțiilor lui Ov. D. la „Etymologisches Wörterbuch der rumänischen Sprache“ al lui Sextil Pușcariu*]. În: *VL*, 1, nr. 10, 5 mart. 1906, p. 8 (Informațiuni literare și artistice).

1819 Xenopol, A.D. [*Critica lui Ov.D. este întemeiată*]. În: *Arh*, 17, nr. 7—8, iul.—aug. 1906, p. 371—372 (Notițe).

Recunoaște utilizarea improprie a termenului *suiș*. Cere totodată să se evite ironiile și criticile sterile, care împiedică o conlucrare rodnică spre un scop comun: curățirea și împodobirea limbii“.

1820 Philippide, A. *Specialistul român*. Contribuție la istoria culturii românești în secolul XIX. În: *VR*, 1, nr. 10, dec. 1906, p. 502—503; 2, nr. 1, ian. 1907, p. 43.

Raportul lui I. Bogdan din *Convorbiri literare*, 1901, ref. la lucrările filologice ale lui Ov.D. (vezi nr. 1660), este considerat neștiințific. Fără a fi numit în mod direct, Ov.D. este acuzat de plagiat după vol. *Principii de istoria limbii*.

- 1821 Iorga, N. *Dicționarul Academiei*. În: *FD*, vol. 2, nr. 27, 30 sept. 1907, p. 418—419 (I. Oameni și cărți).
Despre atitudinea lui Ov.D. față de dicționarul inițiat de Acad.
- 1822 Diculescu, Const. C. *Răspuns D-lui O. Densusianu, la critica făcută lucrării mele „Originile limbii române“*. *Studii critice. Rezultate nouă*. București, Tipografia Gutenberg, Joseph Göbl, 1907, 32 p. (Din Analele Academiei Române. Seria II. Tom. 29, Memoriile Secțiunii literare).
* A.S. În: *Arh*, 18, nr. 12, dec. 1907, p. 550 (Dări de seamă).
- 1823 Duscian, I. *Dicționarul Academiei*. În: *Ord*, 1, nr. 109, 6 apr. 1908, p. 1 (Oameni și fapte). Semnat Leandru.
După ce comentează opiniile lui Ov.D. relativ la dicționarul scos de Sextil Pușcariu, I.D. se referă la fasciculele editate din dicționarul etimologic Candrea — Ov.D.
- 1824 Pușcariu, Sextil. *În jurul Dicționarului limbii române*. 2. Cîrtitorii. În: *Conv lit*, 42, vol. 1, nr. 5, mai 1908, p. 595—608.
- 1825 Pușcariu, Sextil. *În loc de orice răspuns*. În: *Conv. lit*, 42, vol. 1, nr. 6, iun. 1908, p. 578.
Continuă polemica în probleme de dicționar.
- 1826 * * *. *Conferința d-lui Ovid Densusianu [„Forța de expansiune a limbii române“]*. În: *Ord*, 2, nr. 307, 12 dec. 1908, p. 2 (De la „Societatea femeilor române“).
- 1827 Pascu, G. *Ovid Densusianu plagiază...* În: *VR*, 4, nr. 11, nov. 1909, p. 235—237; *M*, 1, nr. 94, 24 dec. 1909, p. 1—2.
Art. lui Ov.D., *Ein albanesisches Suffix im Rumänischen*, ar fi plagiat după *Magnum Etymologicum Romaniae* al lui B.P. Hasdeu.
- 1828 Haneș, Vasile V. *Cum se face critica la „Viața românească“*. În: *NRR*, vol. 7, nr. 9, 20 dec. 1909, p. 137—139 (Critică).
Critica de la *Viața Românească*, în general lipsită de criterii ferme și excesiv tendențioasă, este cu deosebire înverșunată în cazul lui Ov.D. — probă acuzațiile lui G. Pascu (vezi nr. 1827), vulnerabile și în formă și în conținut.
- 1829 Pascu, G. *Răspuns d-lui Ovid Densusianu*. În: *VS*, 5, nr. 1, ian. 1910, p. 109—112.
Răspunde la art. din *Noua revistă română* (vezi nr. 1828) pe care îl atribuie, fără ezitare, lui Ov.D., considerînd semnătura Vasile Haneș „un pseudonim oarecare“.

- 1830 Dragomirescu, Mihail. *Domnul densusianu [sic!] și parazitismul. Cap.... solid. Știința unui filolog. Apropoș. Parazitism ortografic. Neglijență și greșeală. Interjecții cu cheie. Reflecție finală.* În: *FLA*, 1, nr. 5, 7 febr. 1910, p. 4—5 (Mozaic critic).
- 1831 * * *. [*Al. Philippide și Ov. Densusianu polemizează*]. În *VN*, 6, nr. 2, 1 mart. 1910, p. 39—40 (Din mișcarea intelectuală).
- 1832 Bogrea, Vasile. *Din Berlin.* În: *NRL*, 2, nr. 17, 25 apr. 1910, p. 259—261. Semnat Peregrinus.
Ov. Densusianu este acuzat de necunoașterea gramaticii latine.
- 1833 * * *. [*Răspuns acuzației de ignoranță*] (vezi nr. 1832). În: *VN*, 6, nr. 6, 1 mai 1910, p. 120 (Din mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
- 1834 Bogrea, Vasile. *Doi dușmani. D. Ovid Densusianu și gramatica latină.* În: *NRL*, 2, nr. 43, 24 oct. 1910, p. 682—683. Semnat Peregrinus (vezi și nr. 1832, 1833).
- 1835 * * *. [*Răspuns lui Vasile Bogrea*] (vezi nr. 1834). În: *VN*, 6, nr. 18, 1 nov. 1910, p. 360 (Din mișcarea intelectuală).
- 1836 * * *. [*Vicaja nouă, nr. 2, 1 mart. 1911*]. În: *NRR*, vol. 9, nr. 20, 13 mart. 1911, p. 391 (Revista revistelor).
Ref. la art. *Cine maltratează limba română.*
- 1837 * * *. *De la societatea filologică. Conferința D-lui Ovid Densusianu.* În: *Ad*, 25, nr. 8140, 12 mai 1912, p. 2.
Conferință despre elementele păstorești de origine iraniană în limbile române, idee dezvoltată și în prima parte a studiului *Irano-romanica* (vezi nr. 101).
- 1838 Pascu, G. *O. Densusianu.* „*Ein albanesisches Suffix im Rumänischen*“, în *Bausteine für romanische Philologie. Festgabe für Adolfo Mussafia, Halle 1905, pag. 473—480.* În: *Arh*, 28, nr. 1, iul. 1921, p. 120—121 (vezi nr. 11).
- 1839 Brüske, Hermann. *Die russischen und polnischen Elemente des Rumänischen.* În: *JIRS*, 26—29, 1921, p. 2.
Despre unele etimologii date de Ov.D. in: *Histoire de la langue roumaine.*
- 1840 Pascu, G. *Meyer-Lübke despre Ovid Densusianu.* În: *Arh*, 23, nr. 2, 1921, p. 251.
- 1841 Bărbulescu, Ilie. *Nașterea individualității limbii române și elementul slav.* În: *Arh*, 29, nr. 3, iul. 1922, p. 327—328, 331—332; 30, nr. 2, apr. 1923, p. 3, 11—12.
În dezacord cu opinia lui Ov.D. ref. la ponderea elementului slav.

- 1842 Bărbulescu, Ilie. *Filologia română și direcția noastră filologică*. În: *Arh.*, 30, nr. 1, 1923, p. 65—67, 69.
Contestă competența lui Ov.D. în materie de slavistică.
- 1843 Cetină, I. *Datorii neîmplinite. Dacoromania*. În: *D.*, 2, nr. 7—8, sept.—oct. 1924, p. 191—192.
Muzeul limbii române de la Cluj vine să întărească cercetarea filologică românească, așezată „pe baze temeinice datorită învățatului profesor Ovid Densusianu“.
- 1844 Bezdechi, Șt. Kr. Sandfeld. „*Balkanfilologien*“. *En oversigt over dens resultater og problemer. Copenhaga, 1926, pp. 118*. În: *DR*, 4, 1924—1926. Partea II, p. 1281—1282.
Kr. Sandfeld combate unele opinii ale lui Ov.D. din *Histoire de la langue roumaine*.
- 1845 * * *. [*Ov. Densusianu despre ortografie*]. În: *AAR*. T. 46, 1925—1926, p. 153—155.
Notă de proces verbal. În cadrul discuțiilor care au avut loc la Acad. asupra revizuirii ortografiei, Ov.D. s-a pronunțat în problema scrierii cu *i* și a lui *s* intervocalic în neologisme.
- 1846 Boitoș, Ol. *Congresul filologilor români la Cluj*. În: *Trans.*, 57, nr. 4, apr. 1926, p. 205—209 (Cronică).
- 1847 Drăganu, N. *Al doilea congres al filologilor români*. În: *SM*, 3, nr. 18, 2 mai 1926, p. 338—339.
- 1848 Rosetti, Alexandre. *Recherches sur la phonétique du roumain au XVI-e siècle*. Paris, Librairie Ancienne, Édouard Champion Éditeur, 1926, 165 p.
Numeroase dar scurte ref. la *Histoire de la langue roumaine* de Ov.D.
- 1849 * * *. *I-tiul Congres al filologilor români*. 13, 14 și 15 april, 1925. București, [Atelierele Socec & Co., S.A.], 1926, p. 14—26.
Ov.D. este ales membru al Comisiei ortografice și al Comisiei pentru unificarea terminologiei gramaticale. Totodată, face parte din delegația care va prezenta Ministerului Instrucțiunii doleanțele congresiștilor. Ov.D. participă la discuțiile pe marginea elaborării ALR, relevă insuficiența studiilor de filologie română și cere crearea de noi catedre universitare, printre care a unei catedre de limbi balcanice în legătură cu limba română. Vol. cuprinde și cele două comunicări susținute de Ov.D. (vezi nr. 42 și nr. 44).
- * Gherghel, I. În: *DR*, 4, 1924—1926. Partea II, p. 1199—1204.
- 1850 Capidan, Th. *Românismul balcanic*. În: *RF*, 1, nr. 1—2, febr.—iun. 1927, p. 155—165.
Dispută pe tema originii meglenoromânilor și istroromânilor, deschisă de Ov.D. prin recenzia la vol. lui T.C. *Meglenoromâni...* (vezi nr. 256).

- 1851 Jordan, Forgu. *Un fenomen fonetic românesc dialectal*: „ă“ neaccentuat > „a“. În: *RF*, I, nr. 1—2, febr.—iun. 1927, p. 121—146.
Ca material de lucru tolosește, în mod critic, culegerea *Graiul nostru* (la p. 121—125, 132—136) și *Graiul din Țara Hațegului* (la p. 126—128, 136), precum și interpretările lui Ov.D. ref. la acest fenomen.
- 1852 Rosetti, Alexandru. [*Ov.D. „Irano-romanica“*]. În: *RLR*, t. 3, nr. 11—12, iul.—dec. 1927, p. 230—233 (*Chronique roumaine*. 1923—1926).
- 1853 * * *. *Al doilea congres al filologilor români*. Cluj, 23, 24, 25 aprilie 1926. În: *RF*, I, nr. 3, oct. 1927, p. 352—362.
Ov.D. este ales vicepreședinte al congresului, alături de Iosif Popovici și Al. Procopovici. În prima zi ține comunicarea *Actualizări în probleme de filologie* și este ales în comisiile pentru stabilirea ortografiei și pentru stabilirea terminologiei gramaticale. În cea de a doua și a treia zi, ca raportor al comisiei ortografice, expune un proiect de reformă a ortografiei, care urmează a fi înaintat spre aprobare Acad. Române. Ia cuvântul în problema, rămasă însă nesoluționată, a Atlasului lingvistic român. Datele ref. la desfășurarea lucrărilor sînt publicate după notele secretarului congresului, T. Papahagi.
- 1854 * * *. *Al treilea congres al filologilor români*. Cernăuți, 20, 21, 22 mai 1927. În: *RF*, I, nr. 3, oct. 1927, p. 362—368.
Deși este ales în comisia centrală organizatoare și în comisiile pentru stabilirea terminologiei gramaticale și a ortografiei române, Ov.D. nu a participat la congres. Datele ref. la desfășurarea lucrărilor sînt publicate după notele secretarului congresului, Gr. Nandriș.
- 1855 Pușcariu, Sextil. *Pe marginea cărților*. În: *DR*, 5, 1927—1928, p. 771—797
Controverse pe teme de fonetică și fonologie.
- 1856 Procopovici, Al. „*O. Densușianu, Dările de seamă asupra acestor lucrări din Grai și suflet*“ II, Buc., 1926, pag. 363—382 (despre Th. Capidan, *Meglenorom. I*) și III, Buc., 1928, p. 445—454 (despre S. Pușcariu, *Studii istorom. II*). În: *RF*, 2, nr. 1—2, febr.—iun. 1928, p. 175—197 (Studii critice, recenzii, dări de seamă).
Discută teoria lui Ov.D. ref. la locul de formare a limbii române, considerînd că „teoria din 1901 nu se mai poate susține astăzi cu motivele ei de atunci“. Vol. lui S. Pușcariu și Th. Capidan infirmă unele din concluziile la care ajunge Ov.D. în *Histoire de la langue roumaine*.
- 1857 Dragomirescu, Mihail. *Amintiri din propagandă în Rusia (1917)*. București, Editura Librăriei Socec & Co., Soc. Anonimă, 1928, p. 13—15, 19.
- 1858 Herescu, N.I. *Ov. Densușianu. „Cuvinte latine cu semantism păstoresc“* (în „*Grai și suflet*“, revista „*Institutului de filologie și folclor*“, vol. III, fasc. 2, 1928 și vol. IV, 1, p. 137). În: *R cl*, 5, t. 1, nr. 1, ian.—mart. 1929, p. 77—79; nr. 2, apr.—iun. 1929, p. 168.

- 1859 Fortunescu, C.D. „*Grai și suflet*“, vol. III, fasc. 2, din 1928. În: *AO*, 8, nr. 41—42, ian.—apr. 1929, p. 197 (Reviste). Semnat C.D. Fort.
Ref. la art. *Cuvinte latine cu semantism păstoresc* de Ov.D.
- 1860 Pascu, G. *Probitate științifică*. În: *R cr*, 3, nr. 1, ian.—mart. 1929, p. 46—47.
Ov.D. și I.-A. Candrea, acuzați de a-și fi însușit unele etimologii propuse inițial de Al. Philippide și G. Pascu.
- 1861 * * *. [*Ov. Densusianu și ortografia*]. În: *AAR*, T. 51, 1930—1931, p. 21 (ședința din 26 mai 1931).
Notă de proces verbal. Ov.D. cere ca punctele controversate din Raportul Comisiei ortografice să se discute în ședință plenară.
- 1862 Pascu, Giorge. *Institutul francez de înalte studii din România*. În: *R cr*, 5, nr. 1, ian.—mart. 1931, p. 65—66.
Folosind „argumentum ad-hominem“, încearcă să ridiculizeze rolul lui Ov.D. în crearea Institutului și în elaborarea anuarului său (*Mélanges*).
- 1863 Capidan, Th. *Articolul la fărșeroți*. În: *DR*, 7, 1931—1933, p. 149—150.
Controversă pe tema dispariției art. l la masc. și neutru ca marcă de înrudire a dialectelor limbii române. Discuția a fost începută de Ov.D. în recenzia la lucrarea lui Capidan (vezi nr. 298).
- 1864 Drăganu, N. *Donum natalicium Schrijnen. Nijmegen-Utrecht, 1929, 926 p.*
În: *DR*, 7, 1931—1933, p. 303—304.
Despre studiul lui Ov.D. *Noms de lieux roumains d'origine iranienne*, publicat în acest vol. omagial.
- 1865 Iordan, Iorgu. *Introducere în studiul limbilor romanice. Evoluția și starea actuală a lingvisticii romanice*. Iași, Editura Institutului de filologie română, 1932, passim; *Lingvistica romanică: Evoluție. Curente. Metode*. București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1962, passim.
- 1866 Macrea, Dimitrie. *Palatalizarea labialelor în limba română*. În: *DR*, 9, 1936—1938, p. 100—102, 109, 112—113.
În partea consacrată istoricului problemei, comentează teoria lui Ov. D. primul care tratează „palatalizarea labialelor românești în toată complexitatea ei interdialectală și istorică“.
- 1867 Rosetti, A. și Graur, Al. *À propos du traitement des groupes lat. „ct“ et „cs“ en roumain*. În: *BL*, 5, 1937, p. 218—221.
Răspuns la teoria susținută de Ov.D. în art. *Asupra transformărilor lui „ct“ „cs“ lat. în l. română* (vezi nr. 179).
- 1868 Panaitescu-Perpessicius, D. *Mențiuni critice. Seria 4*. București, Fundația pentru Literatură și Artă „Regele Carol II,“ 1938, p. 295—297. (Cap. *Al. Rosetti: Limba română în secolul al XVI-lea*, ed. „Cartea Românească“). Semnat Perpessicius.

Apariția vol. lui A.R., discipol al lui Ov.D., constituie un prilej de rememore a meritelor maestrului și a aportului său la dezvoltarea lingvisticii românești.

- 1869 Ivănescu, Gheorghe. *Problemele capitale ale vechii române literare*. În: *BIFR*, vol. 11—12 „Alexandru Philippide”, 1944—1945, p. 40, 51, 137—140, passim; extras, Iași, Tipogr. Alex. Terek, 1947 [pe copertă: 1948].
Un loc important: concepția lui Ov.D. despre baza dialectală a limbii române.
- 1870 Rosetti, Al. și Cazacu, B. *Istoria limbii literare*. 1. De la origini pînă la începutul secolului al XIX-lea. București, Editura Științifică, 1961, passim.
- 1871 Ivănescu, G. *Alexandru Philippide (1859—1933)*. Omul și opera. În: *O*, 16, nr. 4, apr. 1965, p. 56, 62.
Despre poziția lui Ov.D. față de opera filologică a lui A.P., motivată, în parte, de atitudinea acestuia la concursul pentru ocuparea catedrei de filologie romanică de la Universitatea din București.
- 1872 Iordan, Iorgu. *Tradiții și succese ale științelor filologice*. În: *AAR*, vol. 16, 1966, Anexă p. 316—317.
- 1873 Poghirc, Cicerone, B. P. *Hașdeu lingvist și filolog*. București, Editura științifică, 1968, p. 106, 132, 191, 200, 230—232.
Opiniile lui Ov.D. despre B.P.H. în general, și în special despre contribuția acestuia la problema substratului limbii române.
- 1874 Pușcariu, Sextil. *Călare pe două veacuri. Amintiri din tinerețe (1895—1906)*. [București], Editura pentru Literatură, 1968, p. 342—349. (Cap. *Din ascunzăturile unui atelier: Dicționarul Academiei*).
Despre atitudinea lui Ov.D. față de dicționarul lui Al. Philippide, colaborarea lui cu autorul și neînțelegerile din urmă. Sint incluse și fragm. de scrisori adresate de Ov.D. autorului.
- 1875 Coteanu, I. și Dănăilă, I. *Introducere în lingvistica și filologia românească*. Probleme, bibliografie. București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1970, p. 180—182, 216.
Despre *Histoire de la langue roumaine*, „prima istorie științifică a limbii române” (p. 180—182). Calitățile Dicționarului etimologic al limbii române: „informație și documentare exactă, compararea dezvoltată și bine condusă a cuvintelor românești cu corespondentele romanice, precauție științifică” (p. 216).
- 1876 Barbu, Eugen. *Aventura limbii române*. În: *SC*, nr. 47, 29 oct. 1971, p. 2; nr. 48, 5 nov. 1971, p. 3, 10 (Vitrării).
Împotriva opiniei lui Ov.D. care, în cursul său *Evoluția estetică a limbii române*, contestă valoarea artistică a literaturii române vechi.
- 1877 Graur, Al. *Românii la Societatea de Lingvistică din Paris*. În: *LL*, vol. 1, 1972, p. 116—121.
Și despre Ov.D. — membru al Societății de lingvistică din Paris.

- 1878 Maissen, Augustin. *Poezia romantică ladină*. În: *R lit*, 7, nr. 2, 10 ian. 1974. p. 28.
Menționează cercetările de limbă ale lui Ov.D., desfășurate în Valea Engadinei, cercetări integrate mai târziu în cursul său de filologie romanică comparată.
- 1879 Istrati, G. *Limba română literară în concepția lui Alexandru Philippide*. În: *LR*, 23, nr. 6, 1974, p. 282—483.
Ca punct de referință — teoria lui Ov.D. cu privire la formarea limbii române literare.

II. FOLCLOR

a. STUDII ȘI ARTICOLE

- 1880 Pamfile, T. „*Spiritul nou*” al D-lui Ovid Densusianu. În: *IC*, 3, nr. 8, aug. 1915. p. 225—227.
Culegerea și studierea folclorului în concepția lui Ov.D.
- 1881 Gorovei, Artur. *Noțiuni de folclor*. București, Editura Cartea românească, [1933], p. 20—32.
Concepția lui Ov.D. despre folclor, concretizată în *Folclorul. Cum trebuie înțeles*, nu poate fi acceptată întru totul: „...cred că părerea d-lui D., că tot ceea ce gindește, tot ceea ce spune țăranul de astăzi trebuie considerat ca material de folclor, nu poate să fie admisă”.
- 1882 Mușlea, Ion. *Ovid Densusianu, folclorist*. În: *AAF*, 5, 1939, p. 1—6; *Cercetări etnografice și de folclor*. [Vol.] 1 (vezi nr. 1976), p. 310—347.
- 1883 Alecu, Niculina. *Ovid Densusianu și folclorul la „Viața nouă”*. În: *PL*, 5, nr. 6, iun. 1941, p. 375—377.
Studiile de folclor publicate de Ov.D. în paginile *Vieții noi* se remarcă printr-o deosebită obiectivitate, determinată de „cunoașterea directă a sufletului popular și neexagerarea calităților lui”.
- 1884 Onciulescu, Teodor. *Ovidio Densusianu folclorista*. 1. La figura, le opere e la scuola. În: *Folk*, 3, fasc. 3—4, oct. 1948—mart. 1949, p. 3—15 (Per la storia del folklore in Romania).
- 1885 Pop, Mihai. *Problemele și perspectivele folcloristicii noastre*. În: *RF*, 1, nr. 1—2, 1956, p. 9—13, 25.
Contribuția lui Ov.D. la studierea și valorificarea folclorului.

- 1886 Pop, Mihai. *Cercetările interdisciplinare și studiile de poetică și stilistică în teoria folclorică a lui O. Densusianu*. În: *RF*, 11, nr. 5-6, sept.-dec. 1966, p. 443-449.
- 1887 Theodorescu, Barbu și Păun, Octav. *Folclor literar românesc*. București, Editura Didactică și Pedagogică, 1967, p. 74-76.
Activitatea de folclorist a lui Ov.D.
- 1888 Chițimia, I.C. *Folcloriști și folclorică românească*. București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1968, p. 389-390.
Criteriul lingvistic în școala folclorică inițiată de Ov.D.
- 1889 Pop, D. *Ovid Densusianu folclorist*. În: *LL*, vol. 19, 1968, p. 147-163.
- 1890 Vrabie, Gheorghe. *Folcloristica română, Evoluție, curente, metode*. București, Editura pentru Literatură, 1968, p. 300-312. (Cap. III. *Orientări noi în folclor*. Ovid Densusianu: folclorul ca știință a prezentului; poezia populară păstorească; metoda dialectică și studiul comparativ).
- 1891 Fochi, Adrian. *Recherches comparées de folklore sud-est européen*. Bucarest, L'Entreprise Polygraphique „13 Decembrie 1918”, 1972, p. 102-109.
Elementele concepției lui Ov.D. despre folclor: interferența folclor-filologie; necesitatea comparației istorico-tipologice; asimilarea integrală a elementului importat; comunitatea folclorică prelungită nord- și sud-dunăreană; raporturile folclorice slavo-române.
- 1892 Birlea, Ovidiu. *Ov. Densusianu, promotor al cercetării stilului folcloric*. [București, f.e., 1973], 13 p. (Universitatea din București, Cursurile de vară și colocviile științifice. Sinaia, 23 iulie-17 august 1973) (Multigrafiat); În: *LL*, vol. 4, 1973, p. 723-728.
- 1893 Birlea, Ovidiu. *Istoria folcloristicii românești*. București, Editura Enciclopedică Română, 1974, p. 356-377.
- 1894 Buga, Marin. *Ovid Densusianu - folclorist*. Teză de doctorat. [Vol. 1-2]. București, [f.e.], 1974, XC + 1224 p. numerotate în continuare. (Ministerul Educației și Învățământului. Universitatea București. Facultatea de limbă și literatură română). (Dactilografiat).
- 1895 Vrabie, Gh. *Folclor românesc*. Craiova, Scrisul Românesc, [f.a.], p. 72-76. (Cap. *Conceptul și școala folclorică Densusianu*).
- 1896 Andrei, Alexandru. *Ovid Densusianu, întemeietor de școală în folcloristica românească*. În: *BSSF*, 1978, p. 107-109.
- 1897 Ralea, Mihail. *Ovid Densusianu, creatorul modelului de monografie folclorică zonală*. În: *BSSF*, 1978, p. 109-110.
- 1898 Țira, Vasile. *Ovid Densusianu, cercetător al păstoritului românesc*. În: *BSSF*, 1978, p. 100-103.

- 1899 Udreanu, Oana. *Ovid Densusianu și problemele limbii populare*. În: *BSSF*, 1978, p. 90—92.
- 1900 Pop, Dumitru. *Contribuția „familiei” Densusienilor la cercetarea culturii populare*. În: *Marisia*, 10, 1980, p. 599—609.

b. SEMNALĂRI DE APARIȚII, PREZENTĂRI ȘI RECENZII LA VOLUME

DIN ISTORIA MIGRAȚIUNILOR PĂSTOREȘTI LA POPOARELE ROMANICE, 1907 (vezi nr. 367).

- 1901 Weigand, G. *[Ov.D. Din istoria migrațiunilor păstorești la popoarele romanice]*. În: *KJFRPh*, 11, Bd., 1907—1908, 1. Heft, p. 136 (Sprachwissenschaft. Rumänische Sprache. 1907 u. 1908).
- 1902 Weigand, G. *Ovid Densusianu. „Din istoria migrațiunilor păstorești la popoarele romanice.”* 20 S. Bucarest, Socec, 1907. În: *LGRPh*, 29, nr. 1, ian. 1908, col. 28—29.
- 1903 A.P. *Ovid Densusianu „Din istoria migrațiunilor păstorești la popoarele romanice”*. Extras din *Buletinul Societății filologice III. Socec, 1907*. În: *J*, 5, nr. 4—5, apr.—mai 1908, p. 97 (Dări de seamă).
- 1904 Haneș, Vasile. *Păstorii sub lumina științei*. În: *NR*, vol. 6, nr. 3, 26 apr. 1909, p. 47. Semnat V.H.
Prezintă cursul lui Ov.D. consacrat rolului migrațiunilor păstorești în dezvoltarea limbilor romanice.

DIN POPOR, 1908 (vezi nr. 359).

- 1905 * * *. *I.A. Candrea și Ov. Densusianu „Din popor”*. (Biblioteca pentru toți, nr. 351—2). București, 1908, 192 p. În: *VN*, 4, nr. 18, 1 nov. 1908, p. 367 (Din mișcarea intelectuală).
- 1906 Teodorescu-Kirileanu, G. *„Din popor. Cum grăiește și simte țărânul român”*. Texte publicate de Ov. Densusianu și I.A. Candrea în Biblioteca pentru toți (Nr. 351—352). În: *IC*, 1, nr. 5, dec. 1908, p. 156 (Cronica). Semnat G.T.K.

FOLCLORUL. CUM TREBUIE ÎNȚELES, 1910 (vezi nr. 368).

- 1907 Dragomirescu, Mihail. *[Ov. D. Densusianu și folclorul]*. În: *FLA*, 1, nr. 2, 17 ian. 1910, p. 4 (Mozaic critic).
Notă critică asupra împărțirii producțiilor folclorice făcute de Ov.D. în studiul *Folclorul. Cum trebuie înțeles*, publicat în *Vieața nouă*.

- 1908 Rașcu, I.M. „Folclorul“ de Ovid Densusianu. În: *Op*, 7, nr. 1008, 6 mai 1910, p. 1, 2 (Dări de seamă). Semnat Evandru.
Găsește vol. interesant. Contestă clasificarea producțiilor folclorice făcută de Ov.D.

PĂSTORITUL LA POPOARELE ROMANICE, 1913 (vezi nr. 99).

- 1909 * * *. [*Păstoritul la popoarele romanice*]. În: *FL*, 2, nr. 20, 2 mart. 1913, p. 160 (Ecouri).
- 1910 Dinu, Titu. *Ov. Densusianu. „Păstoritul la popoarele romanice“*. În: *NRN*, vol. 14, nr. 7, 2 iun. 1913, p. 108—109.
- 1911 Pascu, G. *Ov. Densusianu. „Păstoritul la popoarele romanice“*. Însemnătatea lui lingvistică și etnografică. București, *Vieața nouă*, 1913, 1 broș. 8° de 34 pagini, 1 leu. În: *VR*, 8, nr. 6, iun. 1913, p. 404—405 (Recenzii). Semnat G.P.
- 1912 Cancel, P. *Păstoritul la poporul român. Precizări etnografico-istorice, cu prilejul apariției studiului d. D. Densusianu: „Păstoritul la popoarele romanice“*. În: *Conv lit*, 47, nr. 9, sept. 1913, p. 851—875; extras, București, Carol Göbl, S-sor Rasidescu, 1913, 27 p.
* Pascu, G. În: *VR*, 8, nr. 9, sept. 1913, p. 388—389. Semnat: G.P.
- 1913 Bourciez, E. *O. Densusianu. „Păstoritul la popoarele romanice“*. (*Extrait de la Vie nouvelle*). București, 1913, in 8°, 34 p. În: *RCHL*, 48, t. LXXVII, nr. 2, 10 ian. 1914, p. 32—33.
- 1914 * * *. [*O traducere imperfectă*]. În: *VN*, 10, nr. 4, 1 iun. 1914, p. 142 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
Protest împotriva inexactei traduceri a unui fragm. din studiul lui Ov.D. *Păstoritul la popoarele romanice*, apărută în *Annales des nationalités*, număr consacrat României.
- 1915 Roques, Mario. *Ovid Densusianu, „Păstoritul la popoarele romanice“*. Însemnătatea lui lingvistică și etnografică; București, 1913; in—8°, 34 pages (*Extrait de Vieața nouă*). În: *Rom*, 43, nr. 172, oct. 1914, p. 626—627 (Chronique). Semnat M.R.
- 1916 Meyer-Lübke, W. *O. Densusianu, „Păstoritul la popoarele romanice“*. Însemnătatea lui lingvistică și etnografică. București, *Editura Vieței nouă*, 1913, 34 S. 8°. În: *LGRPh*, 37, nr. 7—8, iul.—aug. 1916, col. 252—254.

FLORI ALESE DIN CÎNTECELE POPORULUI, 1920 (vezi nr. 363).

- 1917 Bogrea, V. *O. Densusianu, „Flori alese din cîntecele poporului“*, București, 1920; prețul: 9 lei. În: *DR*, 2, 1921—1922, p. 789—790.

- 1918 Roques, Mario. „*Flori alese din cîntecele poporului*”, culegere întocmită de Ovid Densusianu; București, Suru, 1920; in 12, XVI—204 pages. În: *Rom*, 51, t. XLVIII, nr. 192, oct. 1922, p. 631 (Chronique). Semnat M.R.

VIATA PĂSTOREASCĂ ÎN POEZIA NOASTRĂ POPULARĂ, 1922—1923 (vezi nr. 350).

- 1919 Săn-Giorgiu, Ion. *Înapoi spre poezia populară. Cu prilejul unui studiu al D-lui Ovid Densusianu.* [„*Viața păstorească în poezia noastră populară*”]. În: *RM*, 2, nr. 3—4, iul.—aug. 1922, p. 1—5.
- 1920 Șiadbei, I. *Ovid Densusianu, „Viața păstorească în poezia noastră populară” I, București, 1922, VIII + 127 pp.* În: *VR*, 14, nr. 11, nov. 1922, p. 283—285 (Recenzii).
- 1921 Georgescu-Tistu, N. *Ovid Densusianu, „Viața păstorească în poezia noastră populară”. Institutul de filologie și folclor. București, Editura Casei școalelor, 2 volume in 8° mare. I, MCMXXII, pp. 172; II, MCMXXIII, pp. 161.* În: *DR*, 3, 1922—1923, p. 981—982 (Recenzii).
- 1922 Rosetti, Alexandre. *Ov. Densusianu, „Viața păstorească în poezia noastră populară”, I: Casa școalelor, București, 1922; in—8°, VIII + 127 pages.* În: *Rom*, 52, t. XLIX, nr. 194, apr. 1923, p. 283—285 (Comptes rendus).
- 1923 Șiadbei, I. *Ovid Densusianu; „Viața păstorească în poezia noastră populară, II, București, Casa școalelor, 1923.* În: *VR*, 15, nr. 12, dec. 1923, p. 367—368 (Recenzii).
- 1924 Rosetti, Alexandre. *Ov. Densusianu, „Viața păstorească în poezia noastră populară”, II; Bucarest, Casa școalelor, 1923, 161 pages.* În: *Rom*, 53, t. L., nr. 198, apr. 1924, p. 313—314 (Chronique).

FLORILÈGE DES CHANTS POPULAIRES ROUMAINS, 1934 (vezi nr. 364).

- 1925 Păunescu-Ulmu, T. *Ov. Densusianu, „Florilège des chants populaires roumains” Trad. M-lle M. Holban.* În: *RC*, 27, nr. 4—6, apr.—iun. 1935, p. 426—428.
- 1926 Papadopol, Paul I. *O. Densusianu: „Florilège des chants populaires roumains”. Trad. par M-lle M. Holban; éd. E. Droz, Paris, P. Suru, București, 1934.* În: *U*, 52, nr. 220, 12 aug. 1935, p. 4. (Pentru cunoașterea specficului românesc).

LA VITA PASTORALE NELLA POESIA POPOLARE ROMENA, 1936, (vezi nr. 354).

- 1927 Corso, R. *Ovidio Densusianu, „La vita pastorale nella poesia popolare romena”. Trad. di F. Manno, pref. di G. Bertoni, 8°, VIII, 227 p. Pubblicazioni dell’*

Istituto per l'Europa Orientale, S. I-a, XXXI. Roma, Ist. per l'Europa Orient., 1936. În: ARSTPI, 11, fasc. 1—2, ian.—iun. 1936, p. 98—99 (Bibliografie).

- 1928 Marcu, Alexandru. *Densusianu, Ov. „La vita pastorale nella poesia popolare romena”. Traduzione di Fernando Manno. Prefazione di Giulio Bertoni. Roma, Istituto per l'Europa Orientale, 1936, 229 p.* În: SI, 3, 1936, p. 230 (Însemnări bibliografice).

LE FOLKLORE, 1937 (vezi nr. 356).

- 1929 Corso, R. *Ov. Densusianu. „Le Folklore”. Traduction de M.M. Holban. București, Ed. Suru, 1937, 32 p.* În: ARSTPI, 12, fasc. 1—4, ian.—dec. 1937, p. 194 (Bibliografie).

FOLCLORUL. CUM TREBUIE ÎNȚELES, 1937 (vezi nr. 355).

- 1930 Herseni, Traian. *Ov. Densusianu. „Folclorul. Cum trebuie înțeles”. (Ed. a II-a, București, P. Suru, 1937).* În: Soc rom, 2, nr. 9—10, sept.—oct. 1937, p. 479 (Recenzii. Sociologie teoretică).

FLORI ALESE DIN CÎNTECELE POPORULUI. VIAȚA PĂSTOREASCĂ ÎN POEZIA NOASTRĂ POPULARĂ. FOLCLORUL CUM TREBUIE ÎNȚELES. GRAIUL DIN ȚARA HAȚEGULUI, 1966 (vezi nr. 358).

- 1931 Aldea, Octavian. *O carte de stilistică etnică. [Flori alese din cîntecele poporului].* În: RC, 3, nr. 9, 15 aug. 1966, p. 8 (La reeditarea lui O. Densusianu).

- 1932 Datcu, Iordan. *Ov. Densusianu. „Flori alese din cîntecele poporului. Viața păstorească în poezia noastră populară.* În: O, 17, nr. 8, aug. 1966, p. 82—84 (Cărți — reviste).

- 1933 Vrinceanu, Dragoș, *Ov. Densusianu. „Viața păstorească în poezia noastră populară.”* În: LB, 9, nr. 39, 24 sept. 1966, p. 2.

- 1934 Adăscăliței, V. *Ov. Densusianu: „Viața păstorească în poezia noastră populară.”* În: IL, 17, nr. 9, sept. 1966, p. 83—84.

- 1935 Ionescu, Stela. *Ovid Densusianu un innoitor în orientarea cercetătorilor.* În: At, 3, nr. 10, oct. 1966, p. 9 (Folcloristice).
Vol. *Flori alese din cîntecele poporului.*

- 1936 Taloș, Ion. *Ov. Densusianu. „Viața păstorească în poezia noastră populară.* În: St, 17, nr. 11, nov. 1966, p. 106—107 (Viața cărților).

- 1937 Stroescu, Sabina C. *Ovid Densusianu. „Flori alese din cîntecele poporului. Viața păstorească în poezia noastră populară. Folclorul. Cum trebuie înțeles. Graiul din Țara Hațegului.”* Ediție îngrijită și prefațată de Marin Bucur.

București, Editura pentru literatură, 1966. 426 p. În: REF, 12, nr. 6, nov.—dec. 1967, p. 509—511.

c. COMENTARII LA ARTICOLE, NOTE ȘI ÎNSEMNĂRI

- 1938 [Densusianu, Aron]. *[Din colectivul pentru publicarea poeziei franceze vechi face parte și Ov.D.]*. În: *R er-lit*, nr. 7—9, iul.—sept. 1895, p. 266 (Notițe). (Vezi și nr. 1939).
- 1939 *[7 studenți ai lui Gaston Paris proiectează editarea unui corpus complet de poezii populare franceze din sec. al XII-lea și al XIII-lea]*. În: *Rom*, 24., nr. 95, iul. 1895, p. 481 (Vezi și nr. 1938).
- 1940 Pamfile, T. *[„Tradiții și legende populare“ cu pref. de Ov. Densusianu]*. În: *IC*, 4, nr. 4, apr. 1911, p. 127 (Cronica). Semnat P.
- 1941 * * *. *Obiceiuri comune la țărani noștri și la bascii din Pirinei*. În: *SPC*, 3, nr. 37, 26 oct. 1913, p. 444 (Din ziare și reviste).
Notă referitoare la art. lui Ov.D. *Coincidențe etnografice*, publicat în *Vieața nouă* (vezi nr. 371).
- 1942 * * *. *[Plan pentru publicarea literaturii populare românești]*. În: *AAR dez.* Seria II, t. 41, 1920—1921, p. 75.
În Raportul asupra lucrărilor inițiate în anul 1920—1921, I.C. Negruzzi menționează publicarea literaturii populare românești, reorganizată după planul trasat de Ov.D.
- 1943 Arbore, Alexandru P. *O părere asupra originii moșilor*. În: *T*, 3, nr. 10—12, oct.—dec. 1921, p. 931—932 (Reviste românești).
- 1944 Georgescu-Tistu, N. *Ovid Densusianu, „Dinamismul liricii noastre populare“ (V.N. XVII, p. 41—52)*. În: *DR*, 2, 1921—1922, p. 860 (Revista periodicelor).
- 1945 Georgescu-Tistu, N. *Ovid Densusianu, „Moșii, originea lor“ (V.N. XVII, 165—173)*. În: *DR*, 2, 1921—1922, p. 880 (Revista periodicelor).
- 1946 Ionescu, Dominic. *Cu privire la originea moșilor*. În: *Conv lit*, 54, nr. 1, ian. 1922, p. 30—33.
Contestă teoria lui Ov.D.
- 1947 * * *. *[Un răspuns în apărarea teoriei lui Ov.D. despre originea moșilor]*. În: *VN*, 18, nr. 1—2, 1922, p. 40.
- 1948 * * *. *Vieața nouă (nr. 10—12, febr. 1922)*. În: *Ad lit art*, 3, nr. 67, 5 mart. 1922, p. 9 (Cărți și reviste).
Este elogiat art. lui Ov.D. *Primăvara în poezia noastră populară*.

- 1949 Cancel. P. *Originea poeziei populare*. Precizări, distincțiuni. București, Editura Casei Școalelor, 1922, p. 36.
 Concepția lui Ov.D. despre „Volkspsychologie“, așa cum apare în *Literatura populară din punct de vedere etnografic și Folclorul. Cum trebuie înțeles*.
- 1950 Georgescu-Tistiu, N. *Ovid Densusianu, „Primăvara în poezia noastră populară“*. (V.N. XVIII, 213—225). În: *DR*, 3, 1923, p. 1006 (Revista periodicelor: 1922).
- 1951 Caracostea, D. *Miorița în Moldova, Muntenia și Oltenia. Obiecțiile D-lui Densusianu. Totalizări. 1*. În: *Conv lit*, 56, nr. 11, nov. 1924, p. 811—839; extras, București, Socec, 1924, 31 p.; *Poezia tradițională română*. Balada poporană și doina. Ediție critică de D. Șandru. Prefață de Ovidiu Birlea. București, Editura pentru literatură, 1969, p. 167—194.
- 1952 * * *. *Folclorul și însușirile poporului nostru*. În: *ML*, 2, nr. 11, 24 ian. 1925, p. 3 (Revistele și ziarele românești).
 Reproduce un fragm. din art. lui Ov.D., *Însușiri ale poporului așa cum le arată folclorul și limba noastră*, publicat în *Vieața nouă* (vezi nr. 379). Este relevantă în câteva rânduri activitatea de folclorist a autorului.
- 1953 Mușlea, Ion. *Academia Română și folclorul*. În: *AAF*, 7, 1932, p. 5.
 Intervențiile lui Ov.D. în cadrul ședințelor academice pentru reorganizarea pe baze științifice a culegerilor de folclor publicate de Acad. (vezi și nr. 400, 404).
- 1954 Caracostea, D. *Balada poporană română*. [București, f.e., 1933, 1937], p. 307—312 [1933] și p. 235—239 [1937].
 Curs ținut în 1932—1933, repetat în 1936—1937.
 Ca și Gaston Paris, Ov.D. pune la originea baladei faptul istoric, „întimplarea reală“.
- 1955 Diaconu, Ion. *Folclor din Rîmnicul-Sărat*. [Vol.] 2. Focșani, Tipografia Cultura, 1934, p. XXI—XXIII, nota 3 (Introducere. Aspecte și discuții în folclorul românesc).
 Noțiunea de folclor în accepțiunea lui Ov.D.
- 1956 Panaitescu-Perpessicius, D. *Mențiuni critice*. Seria 2. București, Fundația pentru Literatură și Artă „Regele Carol II“, 1934, p. 235—236. Semnat Perpessicius; *Opere*, vol. 3. București, Editura Minerva, 1971, p. 177—180 (Cap. *Demonstrații baste*).
 Despre strădania lui Ov.D. de a face cunoscute limba și etnografia bascilor.
- 1957 Imbrescu, Dumitru. *Orientări noi în folclor*. În: *TN*, 14, nr. 796, 6 febr. 1935, p. 2 (Literatură. Idei. Comentarii).
 Și despre Ov.D. și I.-A. Candrea.
- 1958 Rusu, Liviu. *Le sens de l'existence dans la poésie populaire roumaine*. Paris, Librairie Félix Alcan, 1935, p. 63 (Cap. 3. *Le problème de la solitude*).

Se referă și la studiul lui Ov.D. *Viața păstorească în poezia noastră populară* (vezi nr. 350).

- 1959 Dima, Al. *Zăcămintele folclorice în poezia noastră contemporană*. București, Fundația pentru Literatură și Artă „Regele Carol II”, 1936, p. 50—51, 61. Se referă și la opiniile lui Ov.D. exprimate în studiul *Viața păstorească în poezia noastră populară* (vezi nr. 350).
- 1960 Pillat, Ion. *Tradiție și literatură*. [București], Editura Casa Școalelor, 1943, p. 37.
Viziunea lui Ov.D. asupra poeziei populare, așa cum apare în *Viața păstorească în poezia noastră populară* (vezi nr. 350).
- 1961 Vrabie, Gh. *Folclorul*. Obiect-Principii-Metodă. București, [Tipografia cărților bisericești], 1947, p. 41—42, 57—59, 81—82. (Cercul de studii folclorice). Elemente de teorie a folclorului la Ov.D.: înrudirea cu sociologia și psihologia; emanciparea de prejudecățile istoriste; tradiție și inovație în creația folclorică.
- 1962 Birlea, O. *Cîteva considerațiuni asupra metodei filologice în folcloristică*. În: *RF*, 2, nr. 3, 1957, p. 7, 10, 26.
Despre criteriile care au stat la baza culegerii de texte populare incluse în *Graiul din Țara Hațegului* (vezi nr. 25).
- 1963 Gulian, C.I. *Sensul vieții și folclorul românesc*. [București], Editura de Stat pentru Literatură și Artă, [1957], p. 176—177, 184—186.
Opiniile lui Ov.D. despre folclor exprimate în *Viața păstorească în poezia noastră populară* (vezi nr. 350).
- 1964 Spitzer, Leo. *L'archétype de la ballade Miorița et sa valeur poétique*. În: *Romanische Literaturstudien*. 1936—1956. Tübingen, Max Niemeyer Verlag, 1959, p. 835—851 (Cap. V. Rumänische Literatur).
Contribuția lui Ov.D. la exegeza *Mioriței*.
- 1965 Fochi, Adrian. *Miorița*. Tipologie, circulație, geneză, texte. Cu un studiu introductiv de Pavel Apostol. [București], Editura Academiei Republicii Populare Române, [1964], p. 24, 26, 53—55, 155—159.
Despre opiniile lui Ov.D. ref. la *Miorița*, în *Viața păstorească în poezia noastră populară* (vezi nr. 350).
- 1966 Adăscăliței, Vasile. *Criteriul lingvistic în aprecierea folclorului*. În: *At*, 3, nr. 7, iul. 1966, p. 7.
Este menționată școala lui Ov.D. care a pus la baza culegerilor de folclor literar criteriul lingvistic.
- 1967 Birlea, Ovidiu. *Academia Română și cultura populară*. În: *RF*, t. 2, nr. 5—6, 1966, p. 431—432.
Poziția lui Ov.D. la Acad. în problema culegerii și prelucrării științifice a folclorului.

- 1968 Donat, Ion. *Păstoritul românesc și problemele sale*. În: *St*, 19, nr. 2, 1966, p. 294—295.
- 1969 Rusu, Liviu. *Viziunea lumii în poezia noastră populară: De la resemnare la acțiunea creatoare. Avec un résumé en français*. [București], Editura pentru literatură, 1967, p. 65, 66, 67—68, 72, 73, 216, 219, 240, 247—248, 273—274, 280.
 Concepția lui Ov.D. despre folclor exprimată în *Viața păstorească în poezia noastră populară* (vezi nr. 350).
- 1970 Birlea, Ovidiu. *Metoda de cercetare a folclorului*. București, Editura pentru Literatură, 1969, p. 11, 27—28, 143.
- 1971 Diaconu, Ion. *Ținutul Vrancei*. Etnografie-Folclor-Dialectologie. 1. [București], Editura pentru Literatură, 1969, passim.
 Despre Ov.D. ca folclorist, aprecieri cuprinse în cele două capitole introductive.
- 1972 Bălan, Elena. *La solitude nostalgique dans la poésie espagnole, portugaise et roumaine*. Thèse de doctorat. [Toulouse, f.e.], 1970, p. 10, 27, 65, 68, 78—79, 96, 104—106, 175 (Université de Toulouse, Institut d'études hispaniques, hispano-américaines et luso-brésiliennes); versiune rom. *Sentimentul dorului în poezia română, spaniolă și portugheză*. București, Editura Minerva, 1972, p. 16, 30, 59, 61, 69—70, 87, 95—96, 164.
 Trăsăturile caracteristice ale „sufletului latin“, viața păstorească, dorul în concepția lui Ov.D. La vol. tradus în limba română, numele autoarei apare schimbat: Bălan-Osiac, Elena.
- 1973 Caracostea, Dumitru și Birlea, Ovidiu. *Problemele tipologiei folclorice*. București, Editura Minerva, 1971, passim.
- 1974 Vrabie, Gheorghe. *Folclorul*. Obiect-Principii-Metodă-Categorii. București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1970, p. 89—90.
 Noutatea concepției lui Ov.D. despre caracterul actual al folclorului, legat de elementul dinamic și realist al vieții sociale.
- 1975 Chițimia, I.C. *Folclorul românesc în perspectivă comparată*. [București], Editura Minerva, 1971, p. 12—13.
- 1976 Mușlea, Ion. *Cercetări etnografice și de folclor*. [Vol.] 1—2. Ediție îngrijită, cu un studiu introductiv, bibliografie, registrul corespondenței de specialitate, indice de Ion Talos. București, Editura Minerva, 1971—1972. 1: p. 174, 280, 299—300, 305, 310—317, 324; 2: p. 29, 255—257.
- 1977 Ispas, Sabina. *Ion Aureliu Candrea*. În: *RF*, t. 17, nr. 4, 1972, p. 300, 301, 309, 310.
 Colaborarea cu Ov.D. în folcloristică.
- 1978 Ursache, Petre. „Șezătoarea“ în contextul folcloristicii. București, Editura Minerva, 1972, passim.

- 1979 Niculescu, Radu. *Ovid Densusianu și actualitatea exegezei Mioriței*. În: *RF*, t. 18, nr. 6, 1973, p. 431—452.
- 1980 [Scrisoarea lui Ion Diaconu către Gh. Cardaș]. În: *Documente literare. Studii și documente*. Ediție de G.h Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 251—252.
- Ov.D. despre varianta Alecsandri a *Mioriței*.

III. ISTORIE ȘI CRITICĂ LITERARĂ

a. STUDII ȘI ARTICOLE

- 1981 Munteano, B. *Panorama de la littérature roumaine contemporaine*. Paris, Editions du Sagittaire [1938], p. 84—87 [*Densusianu, théoricien du symbolisme*], p. 92, p. 149—150, p. 207—208. (*Panoramas de littératures contemporaines*); *Modern Rumanian Literature*. Authorized translation from the original french by Cargill Sprietsma. [„Curentul“ Press. Bucharest-Rumania], [1939], p. 77—80 (*Densusianu, the theorist of symbolism*), p. 85, p. 145, p. 202—203; *Geschichte der neueren rumänischen Literatur*. [Aus dem Französischen übersetzt und durchgesehen von Wolf Freiherr von Aichelburg]. [Wien], Wiener Verlag [Ernst Sopper & Karl Bauer], 1943, p. 66—69 (*Densusianu, Theoretiker des Symbolismus*); p. 73, p. 123—124, p. 178 (*Beiträge zur Kultur — und Geistesgeschichte*); *Storia della letteratura romana moderna*. Tradotta da A. Silvestri-Giorgi. Bari, Gius. Laterza & Figli, 1947, p. 88—92 (*Densusianu, teorico del simbolismo*); p. 97, p. 166, p. 238. (Biblioteca di cultura moderna).
- 1982 Haneș, Petre V. *Ovid Densusianu, istoric literar*. În: *PL*, 4, nr. 4, apr. 1939, p. 145—158; *Studii de istorie literară*. București, Editura Minerva, 1970, p. 325—341.
- 1983 Loghin, Constantin. *Istoria literaturii române (de la început pînă în zilele noastre)*. Ed. VII, revăzută. Cernăuți, Tipografia Mitropolitului Silvestru, 1939, p. 145—158; *Studii de istorie literară*. București, Editura Minerva, 1970, p. 325—341.
- În ed. VI, din 1937, ref. sumare la p. 403—404 (Cap. *Lirica modernistă*).
- 1984 Lovinescu, E. *Reacțiunea modernistă: O. Densusianu și T. Maiorescu*. În: *Ac*, 4, nr. 721, 29 ian. 1943, p. 1—2; *Titu Maiorescu și posteritatea lui critică*. București, Editura Casa Școalelor, 1943, p. 235—238.
- 1985 Tomuș, Mircea. *Ovid Densusianu, critic literar*. În: *St*, 15, nr. 1, ian. 1964, p. 79—87; *Carnet critic*. [București], Editura pentru Literatură, 1969, p. 245—262.
- 1986 Zăciu, Mircea. *Ovid Densusianu, criticul și publicistul*. În: *Trib C*, 8, nr. 6, 6 febr. 1964, p. 1, 7.

- 1987 Cazacu, M. *Particularitatea simbolismului lui Ov. Densusianu*. În: *O*, 18, nr. 6, iun. 1967, p. 52—68.
- 1988 Graur, Doina. *Ovid Densusianu — teoretician și critic modernist*. În: *SB* (Supplementum philologicum), vol. 3, 1969, p. 83—102. Bibliografie, p. 102—105. (Universitatea din București, Institutul pedagogic. Facultatea de filologie — Secția de biblioteconomie).
- 1989 Ciopraga, Constantin. *Literatura română între 1900 și 1918*. [Iași], Editura Junimea, 1970, p. 126—131 (Cap. *Perspective moderne. Publicații. § Documente de epocă; Viața nouă. § Anexe ale Vieții noi*), p. 156—165 (Cap. *Simbolismul, Noua estetică. § O direcție pseudo-simbolistă, Ovid Densusianu. § Adversari. Alte reacțiuni*), p. 409—413 (Cap. *Alte modalități simboliste. Viața nouă. § Ovid Densusianu*), p. 740—742 (Cap. *Alți critici. § Ovid Densusianu*).
- 1990 Stănescu, Gh. *Ovid Densusianu — propagator al simbolismului francez prin revista "Viața nouă"*. În: *AUB Lit. univ. comp.*, 20, nr. 1, 1971, p. 45—52. [Rezumat în limba franceză].
- 1991 Manu, Emil. *Cenaclul simbolist al „Vieții noi“*. În: *IC*, 26, 2 febr. 1973, p. 47. Contribuția lui Ov.D. la evoluția simbolismului românesc.
- 1992 Radian, Sanda. *Ovid Densusianu, teoretician și istoric literar*. În: *Rb*, 26, nr. 11, nov. 1973, p. 685—687.
- 1993 Murărașu, D. *Istoricul literar*. În: *VR*, 26, nr. 12, dec. 1973, p. 63—68.
- 1994 Zărnescu, Narcis. *Teoreticianul simbolismului*. În: *VR*, 26, nr. 12, dec. 1973, p. 69—74.
- 1995 Cioculescu, Șerban. *Ov. Densusianu, critic și istoric literar*. [București, f.e. 1973], 11 p. (Universitatea din București. Cursurile de vară și colocviile științifice. Sinaia, 12 iulie—17 august 1973). (Multigrafiat); *LL*, vol. 4, 1973, p. 707—711; *Itinerar critic*. [Vol.] 2, București, Editura Eminescu, 1976, p. 278—285.
- 1996 Bote, Lidia. *Ovid Densusianu și simbolismul*. În: *Trib C*, 18, nr. 2, 10 ian. 1974, p. 12.
- 1997 Ivașcu, George. *Un inovator*. În: *R lit*, 7, nr. 2, 10 ian. 1974, p. 1.
- 1998 Chițimia, I.C. *Literatura română veche în interpretarea lui Ovid Densusianu*. În: *LL*, vol. 2, 1974, p. 268—276; *AA*, 23, 1980, Anul 107 (1973), p. 167—174.
- 1999 Papadima, Ovidiu. *Ovid Densusianu și tendințele de modernizare ale științei noastre literare*. În: *RITL*, t. 23, nr. 1, 1974, p. 59—64.
- 2000 Borcilă, Mircea. *Ovid Densusianu și principiile unei poetici moderne*. În: *BSSF*, 1978, p. 76—80.

- 2001 Simonescu, Dan. *Studiul literaturii medievale în preocupările lui Ovid Densusianu*. În: *BSSF*, 1978, p. 57—61.
- 2002 Stoleru, Victor. *Ovid Densusianu, teoretician literar*. În: *BSSE*, 1978, p. 106—107.
- 2003 Țarălungă, Ecaterina. [*Ovid Densusianu*]. În: *Secvențe critice*. București, Cartea Românească, 1979, p. 97—105 (Cap. *Argumente pentru metoda relatională*).
- 2004 Cioculescu, Șerban. *Ovid Densusianu: ideal și îndemnuri*. În: *R lit*, 14, nr. 2, 8 ian. 1981, p. 7.
- 2005 Cioculescu, Șerban. *Ovid Densusianu, teoretician și istoric literar*. În: *R lit*, 14, nr. 36, 3 sept. 1981, p. 7.
- 2006 Cazacu, B. *Ov. Densusianu în istoria și critica literară românească*. În: *LL*, 4, 1982, p. 503—511.
- 2007 Cazacu, B. *Concepția lui Ov. Densusianu despre istoria și critica literară românească în perspectiva actuală*. În: *Memoriile secției de științe filologice, literatură și arte*, 4, 1982—1983, p. 121—129.

b. SEMNALĂRI DE APARIȚII, PREZENTĂRI ȘI RECENZII LA VOLUME

BARBU DELAVRANCEA, 1919 (vezi nr. 466).

- 2008 * * *. [*Discursul de recepție al lui Ov. D.*]. În: *AAR dez.* Seria II, t. 39, 1916—1919, p. 311.
Se semnalează în cadrul Sesiunii generale că în ședința solemnă din 31 mai 1919 Ov.D. și-a citit discursul de recepție despre B. Delavrancea. I-a răspuns I. Bianu.
- 2009 Grimm, P. O. *Densusianu, discurs de recepțiune la Academia română, cu răspuns de I. Bianu, București 1919*. În: *DR*, 1, 1920—1921, p. 500—502 (Recensiuni).
- LITERATURA ROMÂNĂ MODERNĂ. Vol. 1—3, 1910—1933 (vezi nr. 467).
- 2010 Bentoiu, I. *Densusianu Ovid*. „*Literatura română modernă*“. Vol. I. București, 1920. În: *AD*, 1, nr. 4, 1910, p. 649—650.
- 2011 Bogdan-Duică, G. O. *Densusianu „Literatura română modernă*“. Volumul I (12 lei) și volumul II (14 lei). Alcalay & Co. București. În: *DR*, 2, 1921—1922, p. 724—727.
- 2012 Breazu, Ion. *Ovid Densusianu*. „*Literatura română modernă*“. Vol. 3. București, 1923, Ed. Libr. Universala Alcalay et Co. 8°, 145 p. În: *DR*, 7, 1931—

1933, p. 384—385 (Recenzii). *Studii de literatură română și comparată*. Vol. 2. Ediție îngrijită, postfață, bibliografie, indice de nume de Mircea Curticeanu. Cluj, Editura Dacia, 1973, p. 409—410.

- 2013 Bogdan-Duică, G. *Ovid Densusianu*, „*Literatură română modernă*”. *Volume III, București, 1933, Editura „Universală*”. În: *GR*, I, nr. 2, iun. 1933, 105—106 (Mișcarea culturală). Semnat G.B.D.
- 2014 Struțeanu, Scarlat. *Ovid Densusianu*. „*Literatură română modernă*”, vol. 3, *București, Edit. Alcalay & Co.* În: *Conv. lit.*, 66, sept. 1933, p. 820.
- 2015 Tomuța, Ion. *Ovid Densusianu*, „*Literatură română modernă*”. (*Editura universală — Alcalay — București*). În: *SM*, 10, nr. 6, 1933, p. 138.
- 2016 Papadopol, Paul I. *Ovid Densusianu*, „*Literatură română modernă*”. Vol. 3. În: *U*, nr. 48, 19 febr. 1934, p. 4.

DANTE ȘI LATINITATEA, 1921 (vezi nr. 591).

- 2017 Iorgulescu, Mihail. *O. Densusianu*. „*Dante și latinitatea*”. În: *Sb*, nr. 12 3 dec. 1921, p. 296. Semnat M.I.

c. COMENTARIILE LA ARTICOLE, NOTE ȘI ÎNSEMNĂRI

- 2018 [Dobrogeanu-Gherea, C. ?]. „*Viața nouă*” (*revistă*) de *Ovid Densusianu*. În: *Ad*, 18, nr. 5575, 15 febr. 1905, p. 1 (Cărți și reviste). Semnat Spartacus. Comentarii la *Rătăcirile literare* (vezi nr. 496).
- 2019 [Gârleanu, Emil]. *O nouă revistă*, „*Vieța nouă*”. În: *FF*, I, nr. 19, 15 febr. 1905, p. 301—306. Semnat Emilgar.
Mai ales despre Ov.D., ca adversar al sămănătorismului și adept al poeziei moderniste.
- 2020 [Tăslăuanu, Oct. C.]. *Vieța nouă*. În: *LS*, 4, 15 febr. 1905, p. 99—100 (Notițe literare). Semnat O.C.T.
Aprecieri și comentarii pe marginea art. program *Rătăcirile literare* (vezi nr. 496).
- 2021 Micu, Șt. *Ideile D-lui Densusianu*. În: *RLP*, t. 3, nr. 6, 16 febr. 1905, p. 99 (Revista săptăminală. Cronica).
În continuare despre art. *Rătăcirile literare*, publicat în numărul inaugural al rev. *Vieța nouă* (vezi nr. 496).
- 2022 Mehedinți, Simion. *Primăvara literară*. Către cei aleși ai tinerimii de astăzi. În: *Săm*, 4, vol. V, nr. 8, 20 febr. 1905, p. 118, 119, 121; *Primăvara literară*. București, Editura Alcalay & Co., 1914, p. 11, 13, 19.

- 2023 /Holban Mihail G.J. „*Vieața nouă*“, 1 febr. 1905, p. 258—259 (Buletin bibliografic). Semnat M.G.H.
Aprecieri pe marginea art. *Rătăcirile literare* (vezi nr. 496).
- 2024 [Dobrogeanu Gherea, C.?.] „*Decadență*“ de Ovid Densusianu. În: *Ad*, 18, nr. 5618, 30 mart. 1905, p. 1 (Cărți și reviste).
- 2025 * * *. *V. Alecsandri și „Junimea*“. În: *CR*, 2, nr. 6, 15 apr. 1905, p. 159 (Note — Ecouri — Diverse).
Notă despre art. lui Ov.D. (vezi nr. 499).
- 2026 [Gârleanu, Emil]. *[Răspuns criticii făcute de Ov.D. literaturii de la „Sămănătorul”]*. În: *FF*, I, nr. 21—22, 15 iun. 1905, p. 342—343 (Cronica). Semnat Emilgar.
- 2027 Iorga, N. „*Vieața nouă*“, nr. 12. În: *Săm*, 4, nr. 30, 24 iul. 1905, p. 539—540 (Cronica); sub titlul *Pretențiile literare ale d-lui Ovid Densusianu*, în: *O luptă literară*. Vol. 2, Vălenii de Munte, Neamul românesc, tipografie și legătorie de cărți, 1916, p. 12—15.
Ov.D. este privit ca adept al „decadentismului“ literar, pe care-l propagă prin rev. sa. I se contestă valoarea ca poet și critic literar.
- 2028 [Ionescu, C.A.]. *Noua stare sufletească a d-lui Ovid Densusianu*. În: *RLP*, t. 3, nr. 35, 26 sept. 1905, p. 460—462 (Note critice). Semnat Caion.
Indignarea lui Ov.D. față de pretențiile „Junimii“ de a fi îndrumat literatura română.
- 2029 * * *. *Vieața nouă (Anul I, nr. 19. București. Socec)*. În: *GT*, 69, nr. 248, 11/24 nov. 1905, p. 4 (Literatură).
Sint menționate și recenziile la vol. *Credințe* de Șt. O. Iosif și *Poezii* de Oct. Goga, al căror autor presupus e Ov.D.
- 2030 P. Octavian. „*Vieața nouă*“. *No. 1 din februarie 1905*. În: *Arh*, 16, 1905, p. 145.
Ref. la art. *Rătăcirile literare*, din care reproduce un fragm.
- 2031 Tăslăuanu, Oct. C. *Grupări literare*. În: *LS*, 5, nr. 2, 15 ian. 1906, p. 45—46 (Cronică).
Despre gruparea anti-sămănătoristă din jurul rev. *Vieața nouă*. Dezaprobă poziția lui Ov.D. față de transilvănenii și de năzuințele lor artistice.
- 2032 Chendi, H. *Detractorii „Junimei”*. Tot cu prilejul jubileului *Convorbirilor*. În: *VL*, I, nr. 17, 23 apr. 1906, p. 1—2.
Se referă mai ales la Ov. D.
- 2033 [Ibrăileanu, G.]. „*Morala*“ în artă. În: *VR*, I, nr. 2, apr. 1906, p. 302—307 (Cronică literară). Semnat G.I.
Despre arta cu tendință, ca răspuns lui M. Simionescu-Râmniceanu, E. Lovinescu și Ov.D., susținători ai artei pure.

- 2034 * * *. *Vieața nouă* (mai, nr. 7). În: *VR*, I, nr. 4, iun. 1906, p. 182—183 (Revista revistelor).
Ref. critice la opiniile lui Ov.D. despre opera literară, exprimate în art. *O greșeală de judecată în artă* (vezi nr. 769).
de Ov.D.
- 2035 Chendi, Il. *Poporanismul d-lui Maiorescu*. În: *VL*, I, nr. 30, 23 iul. 1906, p. 1.
Despre opiniile lui T. Maiorescu asupra poeziei simboliste inițiate la noi de O. D.
- 2036 [Ibrăileanu, G.]. *Artiștii „luptători”*. În: *VR*, nr. 6, aug. 1906, p. 484—487 (Cronică literară) Semnat G.I.
Combate tezismul de care ar fi dat dovadă Ov.D. în art. *Henrik Ibsen poet* (vezi nr. 598).
- 2037 [Chendi, Il.] *Ovid Spicuiitorul*. În: *VL*, I, nr. 37, 10 sept. 1906, p. 5 (Cronică literară). Semnat Cronicar.
Ref. la rubrica *Tablete de Boție* din rev. *Vieața nouă*, unde erau adunate, din diferite publicații, fraze greșit construite sau lipsite de sens.
- 2038 Dragomirescu, Mihail. „*Henri de Regnier*“ de Ovid Densusianu. *Vieața nouă*, 2, nr. 21, 1 dec. 1906. În: *Conv*, I, nr. 3, 1 febr. 1907, p. 152—153 (Revista critică).
(Vezi nr. 599).
- 2039 Dragomirescu, Mihail. „*Contraziceri și lămuriri estetice*“ de Ovid Densusianu („*Vieața nouă*, 2, nr. 24, 15 ianuarie 1907). În: *Conv*, I, nr. 5, 1 mart. 1907, p. 272—273 (Revista critică).
Polemica pe tema armoniei versului liber și a muzicii lui Wagner. (Vezi nr. 452).
- 2040 Dragomirescu, Mihail. *Ion Slavici*, „*Mara*“, de Ovid Densusianu. (*Vieața nouă*, 2, nr. 24, 15 ian. 1907). În: *Conv*, I, nr. 5, 1 mart. 1907, p. 272 (Revista critică). (vezi nr. 556).
- 2041 [Ibrăileanu, G.]. *Un logician teribil*. În: *VR*, 2, nr. 4, apr. 1907, p. 150 (Miscellanea). Semnat P. Nicanor & Co.
Ironie la adresa lui Ov.D., care luase atitudine critică împotriva lui Al. Philippide.
- 2042 * * *. *D. Ovid Densusianu și literatura țărănească* În: *Prez*, 3, nr. 630, 19 iun. 1907, p. 1.
Se comentează art. lui Ov.D., *Un faliment literar* (vezi nr. 507).
- 2043 Chendi, Il. „*Falimentul literar*“ a d-lui Densusianu. În: *VL*, 2, [notat greșit: 1], nr. 24, 24 iun. 1907, p. 1, 2.
- 2044 * * *. *Un dușman*. În: *LS*, 6, nr. 13, 1 iul. 1907, p. 282.
Protest la atitudinea lui Ov.D. față de transilvăneni și de literatura tradiționalistă.

- 2045 Chendi, Ilarie. *Anul literar trecut*. În: *VLA*, 3, nr. 1, 6 ian. 1908, p. 3. Din activitatea lui Ov.D. la *Vieața nouă*.
- 2046 Chendi, Ilarie. *Vieața literară*. În: *TN*, 2, nr. 23, 1/14 iun. 1908, p. 2. Replică la pledoaria lui Ov.D. pentru o poezie idealistă, desprinsă de cotidian (art. *Dhvani*, vezi nr. 453).
- 2047 Y.X. *Vieața nouă, IV, 13*. În: *CR*, 5, nr. 9, sept. 1908, p. 312 [notat greșit: 280] (Revista revistelor).
Notă despre art. lui Ov.D., *Versul liber și dezvoltarea estetică a limbii literare* (vezi nr. 454).
- 2048 Y.X. *Vieața nouă, IV, 15 și 16*. În: *CR*, 5, nr. 10, oct. 1908, p. 343 (Revista revistelor).
Se referă la art. lui Ov.D., *Ce cerem zilei de mâine* (vezi nr. 511).
- 2049 Anghel, D. și Iosif, Șt.O. *Symbolism*. În: *Caleidoscopul lui A. Mirea*. Vol. 1. București, Minerva, Institut de arte grafice și editură, 1908, p. 110—111. Răspuns glumeț, în versuri, criticii făcute de Ov.D. *Legendei funigeilor*.
- 2050 Chendi, Ilarie. „*Junimea*” și *Ardealul*. Cu prilejul jubileului *Convorbirilor*. În: *Impresii*, București, Minerva, Institut de arte grafice și editură, 1908, p. 272; *Impresii*, București, Editura Cartea românească, 1924, p. 231—232. Ref. la Ov.D. ca dușman al lui T. Maiorescu și al „Junimii”.
- 2051 * * *. [Un ciclu de conferințe]. În: *VN*, 4, nr. 24, 1 febr. 1909, p. 488 (Din mișcarea intelectuală).
Se anunță un ciclu de conferințe cu subiecte din literatura română și străină organizat de colaboratorii rev. Ov.D. este anunțat cu *Sufletul nou în poezie* (vezi nr. 442) și *Ideal și îndemnuri* (vezi nr. 515).
- 2052 * * *. *Conferințele Vieții noi. D-l Ovid Densusianu despre „Sufletul nou în poezie”*. În: *NRR*, vol. 5, nr. 19, 15 febr. 1909, p. 291. (Vezi nr. 442).
- 2053 * * *. [O conferință a lui Ov. Densusianu]. În: *VN*, 5, nr. 1, 15 febr. 1909, p. 19 (Din mișcarea intelectuală).
Se menționează că Ov.D. a ținut conferința *Sufletul nou în poezie* (vezi nr. 442). în cadrul unei serii de conferințe organizate de colaboratorii rev.
- 2054 Mehedinți, Simion. *De la critică la harșă?*. În: *Conv lit*, 43, nr. 2, febr. 1909, p. 191—201. Semnat Soveja.
Împotriva esteticii simboliste promovate de Ov.D.
- 2055 Mehedinți, S. *Răspuns unui decadent*. În: *Conv lit*, 43, nr. 4, apr. 1909, p. 447—453.
Răspunde criticii proferate de Ov.D. la adresa colaboratorilor rev. *Convorbiri literare* (vezi *Parazitism literar*, nr. 514).

- 2056 * * *. „*Vieța nouă*“, nr. 6, 1 mai 1909. În: *Ord.*, 2, nr. 418, 5 mai 1909 p. 1 (Cronica de luni. Cărți și reviste).
Ia în considerație mai ales studiul lui Ov.D. despre A. C. Swinburne (vezi nr. 603).
- 2057 * * *. *Ovid Densusianu. Povestiri din cronicari. București, 200 pag., „Bibl. pentru toți“*. În: *VN.*, 5, nr. 7, 15 mai 1909, p. 147. (Vezi nr. 473).
- 2058 Codru, T. *Vrășmășii - literare*. În: *LS.*, 8, nr. 12, 16 iun. 1909, p. 281 (Cronică).
Despre polemica Simion Mehedinți — Ov.D. pe teme literare (vezi nr. 2054, 2055).
- 2059 * * *. *O falsificare literară*. În: *Săm.*, 8, nr. 35, 30 aug. 1909, p. 729 (Revista generală).
Despre art. cu acest titlu publicat de Ov.D. în *Vieța nouă* (vezi nr. 518).
- 2060 [Nădejde, I. ?]. „*Vieța nouă*“, 1 octombrie. În: *NRR.*, vol. 6, nr. 23, 11 oct. 1909, p. 354 (Revista- revistelor). Semnat Verax.
Este menționat și art. lui Ov.D. *Un nechemat* (vezi nr. 519). Se citează pasajul ref. la colaborarea de altă dată a lui Ov.D. la *Sămănătorul*.
- 2061 Chendi, H. *Icoane de azi*. În: *Cu.*, 1, nr. 1, 27 nov. 1909, p. 7—9.
Împotriva lui Ov.D. și a rev. *Vieța nouă*.
- 2062 Pușcariu, Sextil. *Cinci ani de mișcare literară (1902—1906)* București, Editura Institutului de arte grafice Minerva, 1909, p. 53—55 (Biblioteca Minerva, nr. 49).
Despre Ov.D. ca promotor al unui curent nou în literatură, prin rev. *Vieța nouă*.
- 2063 Dragomirescu, Mihail. *Jertfele criticăriei*. În: *FLA.*, 1, nr. 1, 10 ian. 1910, p. 4—5 (Mozaic critic).
Răspuns polemic la critica făcută de Ov.D. poeziei lui Panait Cerna (vezi nr. 560). Neagă cu acest prilej și valoarea poeziei lui Ov.D.
- 2064 * * *. [Ov.D. și colaboratorii revistei sale]. În: *FLA.*, 1, nr. 2, 17 ian. 1910 p. 8 (Informații literare și artistice).
Este dezaprobată pretenția lui Ov.D. de a-i monopoliza pe colaboratorii *Vieței noi*.
- 2065 Dragomirescu, Mihail. *Jubilarul meu*. În: *FLA.*, 1, nr. 3, 24 ian. 1910, p. 4 (Mozaic critic).
Răspuns polemic la art. lui Ov.D., *Cind critica nu veghează*.
- 2066 Teohari, N. Em. *Atitudinea literară a D-lor N. Iorga și Ovid Densusianu*. În: *Cov. crit.*, 4, nr. 1, 25 ian. 1910, p. 24—32.
Puncte de vedere opuse în privința literaturii naționale și a celei străine.

- 2067 Teohari, N. Em. *Mitocănismul în critica literară de azi*. În: *NRR*, vol. 7, nr. 19, 28 febr. 1910, p. 297—299; *Ord.* 3, nr. 655, 3 mart. 1910, p. 1. Cu ref. și la critica promovată de Ov.D.
- 2068 * * *. [*Răspuns lui Mihail Dragomirescu*]. În: *VN*, 6, nr. 2, 1 mart. 1910, p. 40 (Din mișcarea intelectuală).
Redacția ia atitudine față de o afirmație a lui M.D., cum că Ov.D. i-ar fi respins un manual de literatură.
- 2069 Dragomirescu, Mihail. *D. Densusianu... a înviat!*. În: *FLA*, I, nr. 18, 9 mai 1910, p. 4 (Mozaic critic).
Se continuă polemica pe tema unor învinuiri reciproce — lipsite, se pare, de temei (vezi și nr. 2068).
- 2070 [Periețeanu, I. Gr.?). *Conferințele „Vieții noi. Seria I-a 1909*. În: *M*, 2, nr. 163, 29 iul. 1910, p. 1. Semnat Narcis.
Comentariu critic la conferința lui Ov.D., *Sufletul nou în poezie* (vezi nr. 442) din care se citează unele pasaje.
- 2071 [Rașcu, I.M.]. *Conferințele „Vieții nouă”. Seria I-a, 1909*. În: *Op*, 8, nr. 1084, 12 aug. 1910, p. 2 (Cărți, reviste și ziare). Semnat Ev.
Sint menționate, printre altele, conferințele lui Ov.D.: *Sufletul nou în poezie* (vezi nr. 442) și *Ideal și îndemnuri* (vezi nr. 515).
- 2072 Chendi, Ilarie. *Conferințele „Vieții noi”*. Seria I. 1909. În: *LS*, 9, nr. 17, 1 sept. 1910, p. 417—418; *Schițe de critică literară*. București, Editura Cultura națională, 1924, p. 135—139; *Pagini de critică*. Ediție îngrijită, studiu introductiv, note și bibliografie de Vasile Netea. București, Editura pentru literatură, 1969, p. 499—503.
I se reproșează lui Ov.D. entuziasmul necondiționat pentru simbolismul francez și desconsiderarea față de literatura „țărănistă”.
- 2073 * * *. „*Histeria lui Ovidică*”. În: *LS*, 9, nr. 21, 1 nov. 1910, p. 523—524 (Cronică).
Se referă la art. lui Ov.D. *Isterie literară* (vezi nr. 520).
- 2074 [Tomescu, Dumitru]. [*„Vieța nouă” și actualitățile literare*]. În: *R*, 6, nr. 12, 26 dec. 1910, p. 192 (Cronica). Semnat Dinu Vultur.
Polemizează cu Ov.D. pe tema valorilor literare actuale.
- 2075 Cruceanu, Mihail. *Conferințele „Vieții noi”*. În: *RI*, 9, nr. 3, mart. 1911, p. 207—213.
Printre altele, note rezumative la conferințele lui Ov.D., *Sufletul nou în poezie* (vezi nr. 442) și *Ideal și îndemnuri* (vezi nr. 515).
- 2076 *Vieța nouă (1 aprilie)*. În: *NRR*, vol. 9, nr. 24, 10 apr. 1911, p. 455 (Revista revistelor).
Este apreciat și art. lui Ov.D. *Sufletul lor* (vezi nr. 521).

- 2077 [Eftimiu, Victor]. *Rivalitate surdă*. În: *LS*, 10, nr. 18, 16 sept. 1911, p. 481 (Cronică). Semnat E.
Despre polemica în chestiunea Junimii și a înaintașilor ei angajată între Ov.D. (*Vieața nouă*) și cercul de la *Viața Românească*.
- 2078 * * *. *Luceafărul (Septembrie)*. În: *VR*, 6, nr. 9, sept. 1911, 459—462 (Revista revistelor).
Polemică în jurul opiniilor lui Ov.D. (exprimate în *Vieața nouă*) despre condiționarea și influențarea ideologiei junimiste de către predecesori. Sursa de informație pentru poziția lui Ov.D. este rev. *Luceafărul*.
- 2079 * * *. *O revistă pe care o citim rar*. În: *LS*, 10, nr. 24, 16 dec. 1911, p. 559 (Cronică).
Atitudinea puțin binevoitoare a lui Ov.D. față de ardeleni și cultura lor îi îndepărtează pe cititorii rev. *Vieața nouă*.
- 2080 Karnabatt, D. *Conferința d-lui Ovid Densusianu „Poezii energiei”*. În: *Se*, 2, nr. 699, 24 dec. 1911, p. 2.
- 2081 [Haneș, P.V.?). *D-l Ovid Densusianu despre literatura nouă!* În: *SPC*, 2, nr. 6, 14 ian. 1912, p. 71 (Din ziare și reviste). Semnat H.
Se referă la interviul acordat de Ov.D. ziarului *Rampa* din 6 ian. 1912 (vezi 564).
- 2082 * * *. *D. Densusianu și simbolismul*. În: *NRR*, vol. 11, nr. 12, 15 ian. 1912, p. 190 (Însemnări).
Pe marginea răspunsului dat de Ov.D. în cadrul unei anchete a ziarului *Rampa* (vezi nr. 564).
- 2083 Karnabatt, Dimitrie. *Convorbire cu d. . .* Interviu realizat de Mihail Cruceanu. În: *Ra*, I, nr. 90, 8 febr. 1912, p. 1.
În masa criticilor „neînțelegători în materie de artă”, Ov.D. este unica excepție. „Dar priceperea lui pentru frumos e explicabilă, căci pe lângă critic el e și poet”.
- 2084 Speranță, Th.D. *Convorbire cu. . .* Interviu realizat de Mihail Cruceanu. În: *Ra*, I, nr. 92, 10 febr. 1912, p. 1.
Lui Ov.D. i se datorează, în bună parte, „multa prefacere în cercul intelectualilor” români.
- 2085 * * *. [*Conferințele „Vieței noi”*]. În: *VN*, 8, nr. 1, 16 febr. 1912, p. 20 (Din mișcarea intelectuală).
Subiectele ciclului al treilea. Ov.D. figurează cu *Idealismul nou în literatura germană* (vezi nr. 608) și *Poeți germani contemporani* (vezi nr. 610).
- 2086 Stamatiad, Al. *Ce spune poetul. . . despre literatura noastră*. Interviu realizat de Mihail Cruceanu. În: *Ra*, I, nr. 105, 25 febr. 1912, p. 1.
Ov.D., „superior timpului său prin cultură și simțire”, impune noul curent simbolist prin rev. *Vieața nouă*.

- 2087 Bassarabescu, I.A. *O oră la d. ...* Interviu realizat de Mihail Cruceanu. În: *Ra*, I, nr. 106, 26 febr. 1912, p. 1.
Curentul nou pentru care luptă Ov.D. nu are șanse să se impună în literatura română.
- 2088 Karnabatt, D. *Ovid Densusianu, „Noul idealism în literatura germană“*. În: *Se*, 3, nr. 762, 29 febr. 1912, p. 4. Semnat K.
Titlul exact al conferinței este *Idealismul nou în literatura germană* (vezi nr. 608).
- 2089 N.I.P. *Idealismul nou*. Conferința d-lui Ovid Densusianu. În: *Ad*, 25, nr. 8069, 29 febr. 1912, p. 4 (vezi nr. 608).
- 2090 Emil. *Noile curente germane*. În: *Ra*, I, nr. 109, 1 mart. 1912, p. 2 (Conferința Vieții noi).
Rezumatul conferinței lui Ov.D. *Idealismul nou în literatura germană* (vezi nr. 608).
- 2091 * * *. *Idealismul nou în literatura germană*. [Rezumat]. În: *Ord*, 5, nr. 1232, 9 mart. 1912, p. 2 (vezi nr. 608).
- 2092 Ionescu, C.A. *La nouvelle poésie roumaine*. În: *RR*, I, t. I, nr. 2, 5/18 mart. 1912, p. 55—56. (La quinzaine littéraire). Semnat Caion.
Despre ampla mișcare literară organizată de Ov.D. pentru a impune noul curent.
- 2093 Ibrăileanu, G. *Un monument de... incompreensiune... ca să zicem așa!* În: *VR*, 7, nr. 3, mart. 1912, p. 454—462. Semnat P. Nicanor & Co.
Polemică cu Ov.D. pe tema poporanismului.
- 2094 Iorga, N. [*Ov.D. despre Eminescu*]. În: *NRL*, 5, nr. 14, 14 apr. 1912, p. 223 (Cronică).
Notează, ironic, afirmația lui Ov.D. despre aritmia lui E.
- 2095 Ionescu, C.A. *M. Ovide Densusianu*. În: *RR*, I, t. I, nr. 4, 5/18 apr. 1912, p. 108—112. (La quinzaine littéraire). Semnat Caion.
Din activitatea de teoretician al simbolismului.
- 2096 N.I.P. *Poezii germani contemporani*. În: *Fa*, nr. 9, 20 apr. 1912, p. 3—4; *Ra*, I, nr. 150, 21 apr. 1912, p. 2.
Rezumatul conferinței lui Ov.D. (vezi nr. 610).
- 2097 Fulger, Miron. *Conferințele „Vieții noi“*. *Seria întâi, 1909*. În: *Fa*, nr. 10, 27 apr. 1912, p. 4.
Sint prezentate și conferințele lui Ov.D. *Sufletul nou în poezie* (vezi nr. 442) și *Ideal și indemnuri* (vezi nr. 515).
- 2098 [Sevastos, M.]. *O. Densusianu și Grigorescu*. În: *M*, 4, nr. 93, 27 apr. 1912, p. 1 (Curiozități).

Sînt puse sub semnul întrebării criteriile estetice ale lui Ov.D., care îl preferă pe Theodor Aman lui Grigorescu.

- 2099 * * *. *Ervin Franțuz O! Densusianu*. În: *LS*, II, nr. 18, 29 apr. 1912, p. 343 (Cronici — Însemnări).
Sînt consemnate opiniile lui Ov.D. despre influența literaturii franceze noi asupra celei românești.
- 2100 * * *. [*Polemici literare*]. În: *Fr*, I, nr. 1, apr. 1912, p. 12—14 (Fronđări).
Discuție stîrnită de o remarcă a lui Ov.D. ref. la criteriile de apreciere și ierarhizare a valorilor la *Viața Românească*. Textul lui Ov.D. figurează sus, în dreapta, ca motto al întregii rubrici.
- 2101 * * *. [*Atitudinea lui Ov.D. față de revista „Viața Românească” și aprecierea dată poeziilor lui Șt. O. Iosif*]. În: *Fr*, I, nr. 2, 2 mai 1912, p. 28—29 (Fronđări).
- 2102 Sevastos, M. *Ce a spus d. O. Densusianu*. În: *M*, 4, nr. 97, 2 mai 1912, p. 2 (Șezătoarea simbolistă). Semnat Rdo [= Rinaldo].
Se referă la cuvîntarea *Glasul vremii*, ținută în cercul simbolistilor de la Iași (vezi nr. 525).
- 2103 Asist. *Conferințe literare la Iași*. În: *NRR*, vol. 12, nr. 4, 6 mai 1912, p. 62 (Însemnări).
Se comentează, cu satisfacție, serata literară organizată la 29 apr. de cercul „simbolistilor” ieșeni, cu concursul lui Ov.D., care rostește conferința *Glasul vremii*. Cîteva cuvinte despre mesajul literar al conferinței și despre semnificația unor asemenea manifestări în contextul cultural al epocii.
- 2104 [Sevastos, M.]. *Mișcarea simbolistă*. În: *M*, 4, nr. 100, 6 mai 1912, p. 2 (Tactale).
Termenul de „mișcare” simbolistă este vehiculat de adepții noului curent, fără a avea, însă, acoperire reală. Scopul urmărit de Ov.D. prin editarea rev. *Vieța nouă* și *Farul* nu este pe măsura sacrificiilor făcute în acest sens.
- 2105 Metroniu, Aureliu. *Tentative simboliste*. În: *NRL*, 5, nr. 20—21, 2 iun. 1912, p. 329—335.
Simbolistii încearcă să impună un curent nou, incompatibil cu tradițiile și disponibilitățile psihice, istorice, morale și artistice ale neamului românesc. Ca atare, simbolismul nu are nici șanse și nici îndreptățire să pătrundă în literatura acestui neam, căruia nu-i slujește în nici un fel nici ființa și nici idealurile. Discuția îl implică în mod evident și pe Ov.D. (vezi, mai ales, p. 334).
- 2106 Dumitriu-Șoimu, Traian G. *Cu prilejul unei anchete*. În: *LS*, II, nr. 24, 10 iun. 1912, p. 435.
Din nou despre opiniile lui Ov.D. asupra literaturii poporaniste și a curentului simbolist, expuse în cadrul anchetei literare organizate de rev. *Rampa* (vezi nr. 564).

- 2107 * * *. „Versuri și proză”. No. 14—16 [1912]. În: *Fr.*, I, nr. 3, iun. 1912, p. 47 (Fronđări).
Despre conferința lui Ov.D., *Glasul vremii* (vezi nr. 525).
- 2108 * * *. *Vieța nouă*. În: *NRR*, vol. 13, nr. 15, 10 febr. 1913, p. 232 (Revista revistelor).
Aluzii la posibilitățile lui Ov.D. de apreciere a fenomenului literar.
- 2109 [Heftler, Alfred?]. *Vieța nouă*. În: *Ra*, 2, nr. 417, 6 mart. 1913, p. 1. Semnat A.B.
Despre țelurile literare urmărite de Ov.D. în rev. sa.
- 2110 Ciotori, D.N. *Creatori de curente literare?* În: *LS*, 12, nr. 9, 1 mai 1913, p. 301—302 (Cronici. Literatură).
Contestă pretenția lui Ov.D. de a fi inițiat curentul simbolist în literatura română, precum și valoarea poeziilor din vol. *Limanuri albe* (vezi nr. 621).
- 2111 * * *. *Vieța nouă*, nr. 3. În *NRR*, vol. 14, nr. 5, 19 mai 1913, p. 80 (Revista revistelor).
Strădaniile lui Ov.D. de a impune tinere talente, conform noilor sale concepții și criterii estetice.
- 2112 [Protopopescu, Dragoș]. *D. Ovid Densusianu*. În: *SE*, 1, nr. 2, mai 1913, p. 1—4. Semnat Valde. [Rectificarea unor greșeli de tipar, în nr. 3, sept. 1913, p. 16].
- 2113 Cruceanu, M. *Curentul imperialist în literatură*. În: *Ra*, 2, nr. 505, 4 iun. 1913, p. 1.
Ov.D., propagator al simbolismului prin conferințe și prin rev. *Vieța nouă*.
- 2114 * * *. *Vieța nouă*. În: *NRR*, vol. 14, nr. 8, 9 iun. 1913, p. 127.
Semnalează, cu precădere, art. lui Ov.D. despre *Charles van Lerberghe*.
- 2115 Ludo, I. *Curentul nou la noi*. În: *Abs*, 1, nr. 1, 1 dec. 1913, p. 11—12.
Eforturile lui Ov.D. de a impune poezia simbolistă.
- 2116 Savul, Gheorghe. *Despre micul curent literar de la noi și îndeosebi despre poezia D-lui Ioan Minulescu*. [Iași, f.e., 1913], p. 8, 24, 26, 35.
- 2117 [Soricu, I.U.]. *Părerii și impresii literare*. În: *GT*, 77, nr. 31, 9/22 febr. 1914, p. 1—2 (Cronica de duminică). Semnat R. Silviu.
Ov.D. este apreciat ca profesor și filolog, dar nu și ca inițiator al unei direcții noi în literatură.
- 2118 [Tomescu, D.]. *[Ov.D. și literatura]*. În: *R*, 10, nr. 14, 30 apr. 1915, p. 232 (Cronică). Semnat T.
Despre concepția lui Ov.D. în legătură cu rolul normator al Acad. în literatură și disprețul lui față de literatura „periferică”.

- 2119 Ionescu, C.A. *Gallia și trnturirile ei* (1898—1908). Vol. 2. București, Editura „La revue roumaine”, 1915, p. 364—368 (Cap. V. *Iniriuri simboliste în literatura noastră*).
Despre simbolismul promovat de Ov.D. prin „școala de la *Vieața nouă*”. Reproduce, spre exemplificare, un fragm. din poezia lui Ov.D., *Ostrovul de visuri*.
- 2120 Vinea, I. *Poemele*. În: *Cr B, 1*, nr. 50, 24 ian. 1916, p. 944. (Recenzii).
Ov.D. — menționat ca reprezentant și îndrumător al „instrăinaților”.
- 2121 [Vinea, I.]. *Vieața nouă*. În: *Cr B, 2*, nr. 5, 28 febr. 1916, p. 46 (Note). Semnează V.
Ca istoric literar, Ov.D. pregătește intrarea în scenă a poetului Ervin.
- 2122 [*La aniversarea rev.*]. În: *VN, 12*, nr. 1, 1 mart. 1916, p. 36 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
Scurt rezumat al cuvintării lui Ov.D.
- 2123 Vinea, I. *Clasicism*. În: *Cr B, 2*, nr. 64, 1 mart. 1916, p. 180—181.
Citeva aluzii și la vederile lui Ov.D. în materie de clasicism și poezie.
- 2124 [Protopopescu, Dragoș?]. *Un puritan al artei*. În: *Le, 1*, nr. 1, 10 nov. 1918, p. 3. Semnat Triplex.
Elogiază crezul literar al lui Ov.D.
- 2125 Ghimpu, Damian. „*Vieața nouă*”. *Ianuarie-februarie 1919*. În: *Conv lit, 51*, nr. 1, 1919, p. 88 (Cronica literară și științifică. Reviste).
Pe marginea art. *Poezilor tineri* (vezi nr. 759). Dezaprobă încercarea lui Ov.D. de a orienta creația acestora după principiile și tiparele unui „curent”.
- 2126 [Botez, Demostene]. *Vieața nouă*. În: *ÎL, 1*, nr. 10, 7/20 apr. 1919, p. 16—17 (Săptămîna). Semnat D.B.
Răspuns lui Ov.D. care criticase tonul prozaic al lui G. Topîrceanu din *Amin-tiri din luptele de la Turtucaia* (vezi nr. 574).
- 2127 [Topîrceanu, G.]. *Reviste literare*. În: *ÎL, 1*, nr. 12, 21 apr./4 mai 1919, p. 17 (Săptămîna). Semnat G.T.
Consideră lipsite de eleganță procedeele la care recurge Al. Macedonski în polemica angajată cu Ov.D.
- 2128 [Teodorescu, Raul]. *Vieața nouă (Anul XIV, nr. 12, 1 februarie 1919)*. În: *Sb, 1*, nr. 9, 14 iun. 1919, p. 206 (Însemnări). Semnat A.R.T.
Contestă valabilitatea opiniilor lui Ov.D. despre Brunetièrre, precum și a strădaniilor sale de a încuraja tot ce i se pare că slujește literaturii moderne.
- 2129 Irineu, Cora. *Către critici*. În: *IE, 1*, nr. 1, 22 iun. 1919, p. 3.
Se referă, probabil, la art. *Criticilor* (vezi nr. 532).

- 2130 P. *Lecția de deschidere a D-lui Densusianu*. În: *I, I*, nr. 10, 20 nov. 1919, p. 2.
Subiectul lecției: manifestările literare ale latinității în secolul al XVI-lea.
- 2131 * * *. [*Comemorarea lui Dante*]. În: *AAR dez.*, Seria II, t. XLI, 1920—1921, p. 28.
I. Bianu propune ca Ov.D. să facă o comunicare la comemorarea lui Dante.
- 2132 * * *. [*Un refuz al lui Ov. Densusianu*]. În: *IE*, 2, nr. 61, 27 febr. — 1 mart. 1921, p. 4 (Revista săptămânii).
Ov.D. refuză invitația Acad. de a ține o conferință la comemorarea lui Dante. Refuzul e privit cu dezaprobare.
- 2133 * * *. [*Două conferințe ale lui Ov. Densusianu*]. În: *Ro*, 1, nr. 5, mai 1921, p. 7 (Cronică).
Se anunță că Ov.D. va ține la teatrul Comedia, la 7 și 11 iun., două conferințe cu prilejul comemorării lui Dante.
- 2134 Lovinescu, E. *Figurine* (II). Ovid Densusianu. În: *Sb lit*, 1, nr. 39, 10 ian. 1922, p. 241—244.
Tăgăduiește lui Ov.D. orice strălucire în producțiile sale poetice și teoretice. Critica sa literară s-ar reduce la „bagatela notiții negative“.
- 2135 Păltănea, Pompiliu. *Lettres roumaines* (Les lettres et l'unité nationale. L'apport des provinces libérées. Les directions de la littérature d'avant guerre). În: *MF*, 33, t. CLX, nr. 571, 1 apr. 1922, p. 244—245. (Revue de la quinzaine).
Sub expresia literară a simbolismului, Ov.D. și cerul de la *Vieța nouă* luptă, în fapt, să impună principiul modernității, ideea de libertate și emancipare în cultura românească. *Vieța nouă* joacă la noi rolul pe care l-a jucat *Mercure de France* sau *Revue Blanche* „au temps héroïques du symbolisme“.
- 2136 * * *. [*E. Lovinescu și Ov. Densusianu*]. În: *VN*, 18, nr. 3—4, 1 mai—1 iun. 1922, p. 75 (Mișcarea literară la noi și în străinătate. Pliviri).
Sint contestate afirmațiile lui E. Lovinescu din *Sburătorul* (vezi nr. 2134) cu privire la competența și contribuția lui Ov.D. în materie de critică literară și se așteaptă o desmințire publică din partea autorului.
- 2137 * * *. *Vieța nouă* (Anul XVIII — N-rele 3 și 4). În: *FL*, 7, nr. 30, 28 iul. 1922, p. 431 (Revista revistelor românești).
Eforturile lui Ov.D. de a impune „poezia nouă“ nu găsesc ecoul așteptat.
- 2138 [Lovinescu, E.]. *Ovid Densusianu*. În: *Sb lit*, 1, nr. 43, 20 oct. 1922, p. 327—328.
I se recunoaște lui Ov.D. numai o nesfârșită perseverență. Se accentuează intenția ironică printr-o falsă disculpare.
- 2139 Păltănea, Pompiliu. *Lettres roumaines*. În: *MF*, 33, t. CLV, nr. 587, 1 dec. 1922, p. 547—548.

- Despre art. lui Ov.D., intitulat *Prozatorilor*, publicat în *Vieța nouă* (vezi nr. 531).
- 2140 * * * [Un articol al lui Ov.D. într-o revistă franceză]. În: *VN*, 18, nr. 10—11, 1 dec. 1922—1 ian. 1923, p. 196 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
Revista *Paris—Bucarest* a publicat în nr. din dec. 1922—ian. 1923, sub semnătura lui Ov.D., art. *Le rêve et la réalité dans la littérature contemporaine*, fără a menționa, însă, că e un fragm. din *Spiritul latin și literatura nouă* (vezi nr. 441).
- 2141 * * * [O conferință la Focșani]. În: *VN*, 19, nr. 4—6, 1 iun.—1 aug. 1923, p. 74 (Mișcarea intelectuală la noi și în streinătate. Literatura).
La a 25-a aniversare a Societății literare „Grigore Alexandrescu” din Focșani, Ov. D. a ținut la Teatrul comunal conferința *Între literatură și viață*.
- 2142 * * * [Ov.D. în presa străină]. În: *VN*, 19, nr. 4—6, 1 iun.—1 aug. 1923, p. 75 (Mișcarea intelectuală la noi și în streinătate).
La vie des lettres et des arts, nr. 13, din 1923, publică art. lui Ov.D. *L'actualité littéraire et la routine professorale à l'Université* (vezi nr. 810). Art. a fost semnalat și comentat de mai multe ziare și reviste franceze. Spre exemplificare, se citează din *L'intransigent*, 13 aug.
- 2143 * * * [O conferință a lui Ov. Densușianu]. În: *IE*, 5, nr. 135, 30 dec. 1923—6 ian. 1924, p. 4 (Revista săptămânii).
În cadrul notei despre *Anuarul Societății literare „Gr. Alexandrescu”*, este menționată conferința lui Ov.D. *Între literatură și viață* (vezi nr. 864).
- 2144 * * * *D. Ovid Densușianu despre d. Panait Istrati*. În: *ML*, 1, nr. 2, 22 nov. 1924, p. 4 (Efemeride).
Este reprodus un fragm. dintr-o recenzie, nesemnată, despre Panait Istrati, publicată în *Vieța nouă* (vezi nr. 583). Părerile lui Ov.D., „chibzuite”, sînt puse în contrast cu cele „ilariante” ale lui H. Sanielevici.
- 2145 Ionescu, Const. D. „*Vieța nouă*”, an 20, nr. 6—7. În: *D*, 2, nr. 9, nov. 1924, p. 212—213 (Reviste).
Se referă la opiniile lui Ov.D. despre Panait Istrati, exprimate în acest nr. al rev. (vezi nr. 583).
- 2146 Dragomirescu, Mihail. *De la misticism la raționalism*. București, Tipografiile române unite, 1924, p. 351—352.
Ov.D. este numit „stegarul simbolismului francez, partizanul poeziei intelectualiste și subtile”.
- 2147 Drăganu, N. *Ov. Densușianu*. „*Manuscrisul românesc al lui Silvestro Amelio din 1719*”. „*Grai și suflet*”, vol. 1, 1924, fasc. 2, p. 286—311. În: *DR*, 4, 1924—1926, partea II, p. 1106—1107.

- 2148 Morariu, Leca. „*Poiana lungă*“ de Delavrancea. În: *J*, 15, nr. 1—2, ian.—febr. 1926, p. 41 (Plivind).
Ref. la afirmația făcută de Ov.D. în discursul de recepție la Acad. (vezi nr. 466) în legătură cu un presupus debut poetic al lui D. (vol. *Poiana lungă*. Nota e reprodusă în *Dacoromania*, V, 1927—1928, p. 850, cu trimitere la *Junimea literară*).
- 2149 [Dragomirescu, Mihail], *Tot acela*. În: *F*, 1, nr. 9, 27 dec. 1926, p. 3 (Oameni și lucruri).
Replică la interviul dat de Ov.D. ziarului *Cuvintul* (vezi nr. 585), plin de săgeți la adresa *Institutului de literatură* condus de M.D.
- 2150 Lovinescu, E. *Istoria literaturii române contemporane*. 2. Evoluția criticii literare. București, Editura Ancora, S. Benvenisti & Co., [1926], p. 242—254 (Cap. XVII. 1. *Critica modernistă, d. O. Densusianu și simbolismul*. 2. *Atitudinea negativă a d-lui O. Densusianu față de literatura sămănătoristă*. 3. *Limitele receptivității sale estetice chiar pe terenul modernismului*. 4. *Atitudinea sa față de tot ce e talent*. 5. *Metoda criticii*. 6. *Mijloacele sale literare*).
- 2151 Dragomirescu, Mihail. *Critică*. Vol. 1. Directive. (1896—1910). București, Editura Casei Școalelor, 1927, p. 244, 295. (Cap. *Un pas înainte; Ideologia „Convorbirilor literare”*).
- 2152 Lovinescu, E. *Istoria literaturii române contemporane*. 3. Evoluția poeziei lirice. București, Editura Ancora, S. Benvenisti & Co., [1927], p. 278—283. (Cap. XXVII. *Mișcarea simbolistă de la „Vieța nouă”*).
- 2153 Gerariu, D. *Literatura românească în Cehoslovacia*. În: *D*, 7, nr. 10—12, oct.—dec. 1929, p. 198.
Este semnalată, apariția, în traducere cehă, a unui studiu al lui Ov.D. despre *Poezia română modernă*, urmat de o mică antologie din poezii contemporani (vezi nr. 478).
- 2154 Dragomirescu, Mihail. *Sămănătorism, poporanism, criticism*. București, Editura Noului Institut de literatură, 1934, p. 19, 20, 21, 40, 97—100; *Scrieri critice și estetice*. Ediție îngrijită cu note și comentarii de Z. Ornea și Gh. Stroia. Studiu introductiv și tablou cronologic de Z. Ornea. București, Editura pentru literatură, 1969, p. 174, 175, 187, 225—227.
- 2155 Iorga, N. *Istoria literaturii românești contemporane*. Vol. 2. În căutarea fondului (1890—1934). București, Editura Adevărul, 1934, p. 149—150.
Despre campania inițiată de Ov.D. împotriva *Sămănătorului*, prin rev. *Vieța nouă*.
- 2156 * * *. *Lope de Vega*. Conferința d-lui prof. Ovid Densusianu. În: *U*, 52, nr. 344, 14 dec. 1935, p. 9.
- 2157 Constantinescu, Pompiliu. *Literatura sub Carol I*. În: *RFR*, 6, nr. 5, 1 mai 1939, p. 375—376.
Despre critica simbolistă a lui Ov.D.

- 2158 Lovinescu, E. *T. Maiorescu*. Vol. 2, București, Fundația pentru literatură și artă „Regele Carol II,” 1940, p. 130; *T. Maiorescu*. București, Editura Minerva, 1972, p. 393—395.
Despre criticile aduse de Ov.D. lui Titu Maiorescu și „Junimii”.
- 2159 Haneș, Petre. *Ov. Densusianu despre N. Filimon*. În: *PL*, 6, nr. 5, mai 1941, p. 188—189. Semnat P.V.H.
Opinii exprimate de Ov.D. în cadrul cursurilor la universitate.
- 2160 Haneș, Petre. *Scriitori basarabeni: I. Strbu, Al. Donici, Gh. Gore și Zamfir Arbore*. În: *PL*, 6, nr. 7, sept. 1941, p. 262—270.
Menționează și opiniile lui Ov.D. despre Al. Donici, expuse în cursul de istoria literaturii române.
- 2161 Călinescu, G. *Istoria literaturii române de la origini pînă în prezent*. București, Fundația regală pentru literatură și artă, 1941, p. 605—606 (Cap. *Simbolistii*. 1905—1906. Înfrîurirea franceză).
- 2162 Loghin, Constantin. *Istoria literaturii române (de la început pînă în zilele noastre)*. Ed. XIV, revăzută. Timișoara, Editura Mitropolitul Silvestru, 1945, p. 523—525.
- 2163 Călinescu, G. *Istoria literaturii române*. Compendiu. Ed. II revăzută. [București], Editura Naționala Mecu, S.A., 1946, p. 280; [Ed. III], îngrijită de Andrei Rusu. [Cu postfață de Al. Piru]. București, Editura pentru literatură, 1968, p. 251.
- 2164 Drăgan, Gabriel. *Istoria literaturii române (de la origini pînă în zilele noastre)*. Ed. IV, București, Editura Cugetarea, 1946, p. 490—491 (Cap. *Curentul simbolist*. §Ovid Densusianu).
- 2165 [Panaitescu] Perpessicius, [D]. *Mențiuni critice*. Seria V. București, Fundația regală pentru literatură și artă, 1946, p. 357—363.
- 2166 Lupi, Gino. *Storia della letteratura romana*. Firenze, G.C. Sansoni, 1955, p. 350—351. („La civiltà europea”).
- 2167 Călinescu, G. *Vieața nouă*, p. 605. În: *SCILF*, 10, nr. 4, 1961, p. 745.
- 2168 Flora, Radu. *Istoria literaturii române*. Partea 2. Literatura română modernă. Virșeș, Editura Libertatea, 1963, p. 194—196 (Cap. *Simbolismul și estetismul*).
- 2169 Micu, Dumitru. *Contradicțiile simbolismului*. În: *SB*, 14, nr. 11, nov. 1963, p. 63—65 (Studii).
- 2170 Speranția, Eugeniu. *I. Minulescu*. În: *St*, 15, nr. 3, mart. 1964, p. 69—70.
- 2171 Speranția, Eugeniu. *Ovid Densusianu*. În: *Trib C*, 8, 9 apr. 1964, p. 8.
Concepția lui Ov.D. despre menirea artei.

- 2172 Micu, Dumitru, *Istoria literaturii române* (1900—1918), Vol. 1. București, Editura didactică și pedagogică, 1964, p. 79—81. (Cap. Symbolismul); versiune revăzută și adăugită, în: *Literatura română la începutul secolului XX*. 1900—1916. Publicații, grupări, curente. [București], Editura pentru literatură, 1964, p. 263—268; *Început de secol. 1900—1916*, Curente și scriitori. [București], Editura Minerva, 1970, p. 158—161.
- 2173 Bote, Lidia. *Delimitări critice în simbolismul românesc*. În: *IL*, 16, nr. 4, apr. 1965, p. 41—47.
- 2174 Bucur, Marin. *Ovid Densusianu, „filolog în primul rînd” — dar și istoric literar*. În: *LB*, 8, nr. 23, 23 oct. 1965, p. 7.
- 2175 Șchiopu, Mihaela. *Aspecte ale recepției lui Dante în România*. În: *RITL*, t. 14, nr. 1, 1965, p. 146—147.
Contribuția lui Ov.D.
- 2176 Bote, Lidia. *Symbolismul românesc*. București, Editura pentru literatură, 1966, p. 91—95, 150—151, 317—321.
La p. 317—321 se reproduce art. *Simbolismul românesc și estetica versului liber*, publicat în: *St*, 16, nr. 11, nov. 1965, p. 80—83.
- 2177 Streinu, Vladimir. *Versificația modernă*. [București], Editura pentru literatură, 1966, p. 182—183, 184—191.
Despre punctul de vedere al lui Ov.D. asupra versului liber, formulările sale teoretice și aplicarea lor în propria creație poetică.
- 2178 Haneș, P.V. *Cum am descoperit pe Al. Russo — Amintiri de istorie literară*. În: *Studii de istorie literară*. [București], Editura Minerva, 1970, p. 4—6.
Autorul s-a bucurat, în definitivarea propriului său studiu, de îndrumările lui Ov.D., care tocmai se pregătea să vorbească despre Russo la cursul său de istoria literaturii.
- 2179 Ornea, Z. *Sămănătorismul*. [București], Editura Minerva, 1970, p. 353—364.
Despre poziția antisămănătoristă a lui Ov.D.
- 2180 Ornea, Z. *Poporanismul*. București, Editura Minerva, 1972, p. 482—488.
Atitudinea lui Ov.D. față de poporanism.
- 2181 Rotaru, Ion. *O istorie a literaturii române*. Vol. 2. (De la 1900 pînă la cel de-al doilea război mondial). București, Editura Minerva, 1972, p. 144—146, 294.
- 2182 Bălan, Ion Dodu. *Artă și ideal*. București, Editura Eminescu, 1975, p. 59—66 (Cap. *Viața nouă*).
- 2183 Marcea, Pompiliu. *Național și universal*. Studiu introductiv și antologie de... București, Editura Eminescu, 1975, p. XXIV—XXV.
O.D., adept al „poeziei orașelor”, al modernizării culturii române.

- 2184 Mihăilescu, Florin. *Tradiție și inovație*. Studiu și antologie de... București, Editura Eminescu, 1975, p. XVI—XVII.
Locul lui Ov.D. în mișcarea simbolistă.
- 2185 Mihăilescu, Florin. *Conceptul de critică literară în România*. [Vol.] 1. București, Editura Minerva, 1976, p. 179—180, 221—232, 332—333, 524, 528.
- 2186 Murărașu, D. *Istoria literaturii române*. București, Editura Cartea românească, [f.a.], p. 345, 347—352, 356—358, 386—388, 398.

IV. LITERATURĂ

a. PREZENTĂRI ȘI RECENZII LA VOLUME

LIMANURI ALBE, 1912 (vezi nr. 621)

- 2187 Trivale, Ion. *Ov. Densusianu*. „*Limanuri albe*”. În: *NRR*, vol. 13, nr. 15, 10 febr. 1913, p. 225—227; *Cronici literare*. București, Socec, Tipografia Cooperativa, 1915, p. 205—213; *Cronici literare*. Ediție și prefață de Margareta Feraru. București, Editura Minerva, 1971, p. 137—142.
- 2188 Karnabatt, D. „*Limanuri albe*” *versuri de Ovid Densusianu*. În: *Se*, nr. 1071, 9 ian. 1913, p. 2.
- 2189 Hasneș, C. Sp. „*Limanuri albe*” *de Ovid Densusianu*. În: *FL*, 2, nr. 17, 9 febr. 1913, p. 134—135.
- 2190 Stamatiad, Alexandru T. *Ovid Densusianu*. „*Limanuri albe*”. În: *Ra*, 2, nr. 410, 26/27 febr. 1913, p. 1.
- 2191 Zavalide, Dim. C. „*Limanuri albe*”. *Versuri de d. Ovid Densusianu*. București, 1912. În: *RI*, 11, nr. 3, mart. 1913, p. 152—154 (Buletin bibliografic). Semnat D.C.Z.
- 2192 Cruceanu, Mihail. *Poetul Ovid Densusianu*. „*Limanuri albe*”. În: *Ra*, 2, nr. 426, 15 mart. 1913, p. 2.
- 2193 Trivale, Ion. *Anul literar 1913*. În: *NRR*, vol. 15, nr. 5, ian. 1914, p. 61; *Cronici literare*. Ediție și prefață de Margareta Feraru. București, Editura Minerva, 1971, p. 246.
Se oprește și la vol. *Limanuri albe*.
- 2194 Stoika, Const. T. *Ovid Densusianu*. În: *ML*, 2, nr. 47, 3 oct. 1925, p. 4.
Despre vol. *Limanuri albe*.

HEROICA, 1918 (vezi nr. 622).

2195 Protopopescu, Dragoș. *Ov. Densusianu. „Heroica“*. În: *Le*, I, nr. 5—6, 20 dec. 1918—1 ian. 1919, p. 11—12.

RAZE PESTE LESPEZI, 1924 (vezi nr. 625)

2196 Panaitescu-Perpessicius, D. *Densusianu, Ovid. „Raze peste lespezi“, ed. Vieața nouă București și Librăria H.D. Artez, Paris (Tip. Protat Frères, Mâcon). 1924. 89 p.* În: *BC*, 2, nr. 12, dec. 1924, p. 236 (Recenzii). Semnat Perp.; *Repertoriu critic*. Arad, Editura librăriei diecezane, 1925, p. 80—81 (Biblioteca Semănătorul, nr. 120—122). Semnat Perpessicius.

2197 Panaitescu-Perpessicius, D. *Ovid Densusianu. „Raze peste lespezi“, (ed. Vieața nouă). Paris—București 1924.* În: *ML*, 2, nr. 16, 23 febr. 1925, Semnat Perpessicius; *Mențiuni critice. Seria I*. București, Editura literară a Casei școalelor, 1938, p. 142—143; *Opere*, vol. 2. București, Editura pentru literatură, 1967, p. 172—173.

2198 Păltănea, Pompiliu. *Lettres roumaines*. În: *MF*, 36, t. CLXXIX, nr. 643, 1 apr. 1925, p. 261—262.
Discuții pe marginea vol. *Sub stîncă vremii* (vezi nr. 623) și *Raze peste lespezi*.

b. COMENTARII LA ARTICOLE, NOTE ȘI ÎNSEMNĂRI

2199 Antemireanu, Al. „Între două lumi“, dramă în trei acte, în versuri de Ovid Densusianu. București, Institutul de arte grafice „Minerva“, 1899. În: *FA*, I, nr. 17, 31 ian. 1899, p. 7 (Revista cărților). Semnat Damian.

2200 I.D. *Ovid Densusianu*. În: *LAR*, 4, 1899, p. 198—199 (Cronica literară și artistică).
E contestat talentul poetic al lui Ov.D. Se reproduce, cu titlu de exemplu, poezia *Versurile mele*, trimisă rev. și respinsă de aceasta ca nepublicabilă.

2201 Dragomirescu, Mihail. „Lumini de fulger“, V; VI; XII de Ervin. În: *Conv. crit*, I, nr. 5, 1 mart. 1907, p. 264—265; 2, nr. 2, 15 ian. 1908, p. 84—85.

2202 * * * [Teatrul Național va prezenta piesa „Alt Heidelberg“ de Wilhelm Meyer — Förster, în traducerea lui Ov.D.J. În: *BM*, I, nr. 8, 1 aug. 1908, p. 15.

2203 Coriolan, D. [Vieața nouă, nr. 21, 15 dec.]. În: *RL*, t. 8, nr. 1, 20 dec. 1908, p. 14 (Cronica revistelor române).
Se referă la poezia *Pe apele uitării*.

2204 Chendi, Il. *Un nou curent literar?* În: *ȚN*, 3, nr. 20, 17/30 mai 1909, p. 157—160.

- 2205 Caracostea, D. *Poezia română de azi*. În: *Conferințele Vieții nouă*. Seria întâi 1909. București, Editura Vieții nouă, 1910, p. 52.
- 2206 * * * „*Glasul marmurei*“ [de Ov.D.]. În: *Cu*, 1, nr. 14, febr. 1910, p. 223 (vezi nr. 684).
- 2207 Făgețel, C.Ș. *Deghizarea lipsei de talent*. În: *R*, 6, nr. 12, 26 dec. 1910, p. 177—180; în vol. *Credite literare*, Craiova, Editura tipografică Ramuri, 1913, p. 167—172.
Neagă valoarea poeziei simbolice și talentul lui I. Minulescu, Al. T. Stamatiad, N. Davidescu, Ov. D.
- 2208 * * * [„*Lumini pe mlaștini*“ de Ov.D.]. În: *NRR*, vol. 9, nr. 18, 27 febr. 1911, p. 359 (Revista revistelor) (vezi nr. 689).
- 2209 * * * [Vieța nouă, 1 iunie]. În: *NRR*, vol. 10, nr. 9, 12 iun. 1911, p. 143—144 (Revista revistelor).
Comentarii la versurile lui Ov.D.
- 2210 * * * [Vieța nouă]. În: *NRR*, vol. 11, nr. 11, 8 ian. 1912, p.175—176 (Revista revistelor).
Este menționată și poezia lui Ov.D., *Trecutul sfărmat se cerne* (vezi nr. 694).
- 2211 Rașcu, I.M. „*Uitarea când vine*“ de Ervin; „*Buciumul*“ de Ervin. În: *Vs Pr*, 1, nr. 10, 17 febr. 1912, p. 182; nr. 12—13, mart. 1912, p. 227. Semnat Ev. (vezi nr. 695 și nr. 696).
- 2212 Iorga, N. *Poezia d-lui Ovidiu Densușianu* [sic!]. În: *NRL*, 5, nr. 10, 18 mart. 1912, p. 156—157. Semnat N.I.
- 2213 Iorga, N. *Un volum de versuri*. În: *NRL*, 5, nr. 20—21, 2 iun. 1912, p. 305—306.
Apreciind creația poetică a lui I.U. Soricu, neagă prin comparație valoarea poeziei lui Ov.D.
- 2214 Ionescu, C.A. *Quelques mots qui doivent servir d'Introduction à l'Anthologie des poètes roumains*. În: *R rom*, 1, t. II, nr. 7, (17), 5/18 dec. 1912, p. 208—209. Semnat Caion.
Ov.D. ca poet simbolist.
- 2215 Vinea, Eugen. *Răsfoind revistele*. Recenzii, În: *Ra*, 2, nr. 525, 29 sept. 1913, p. 2.
Comentarii defavorabile la poezia lui Ov.D.
- 2216 * * * *Vieța nouă*, nr. 8, octombrie. În: *NRR*, vol. 14, nr. 17, 13 oct. 1913, p. 272.
Despre *Cîntecul pribeagului* (vezi nr. 708).

- 2217 Vinea, Eugen. *Vieața nouă*. În: *Fac*, 4, nr. 11, 15 oct. 1913, p. 2 („Facia“ literară).
- 2218 I.N. „*Vieața nouă*“. „*Noua revistă română*“. „*Flacăra*“. În: *Ra*, 2, nr. 539, 16 oct. 1913, p. 2.
Comentariu la poezia *Pe casa noastră-i numai umbră* (vezi nr. 707).
- 2219 * * * *Motive populare în poezia simbolistă de la noi*. În: *SPC*, 3, nr. 37, 26 oct. 1913, p. 44 (Din ziare și reviste).
Notă pentru poezia *Cintecul pribeagului*, publicat de Ov.D. în *Vieața nouă* (vezi nr. 708).
- 2220 Șecaru, P. C. Ș. *Făgețel*. „*Credințe literare*“. În: *J*, 9, nr. 1—3, ian.—febr.—mart. 1914, p. 62 (Cronică literară).
Se referă la activitatea literară a lui Ov.D.
- 2221 Philippide, Al. [*Ion Trivale* „*Cronici literare*“]. În: *AAR dez.* Seria II, t. 37, 1914—1915, p. 265.
În raportul asupra vol. lui I. Trivale, o apreciere critică a poeziei lui Ov.D.
- 2222 Făgețel, C.Ș. *Goana după „ceva nou“*. În: *R*, 10, nr. 7, 12 mart. 1915, p. 99—100.
În versurile sale, Ov.D. caută, cu orice preț, modernismul.
- 2223 Stoika, Const. T. *Ovid Densusianu*. În: *Po*, 1, nr. 6—7, 1 mai 1915, p. 30—31.
- 2224 * * * [*Poezia lui Ov. Densusianu*]. În: *R*, 10, nr. 17, 22 mai 1915, p. 280 (Cronica).
Comentariu ironic la un art. [?] favorabil poeziei lui Ov.D.
- 2225 * * * *Vieața nouă*. În: *NRR*, vol. 17, nr. 12, 5—12 iul. 1915, p. 168 (Revista revistelor).
Menționează, cu comentarii, și poezia lui Ov. D., *Străjerul* (vezi nr. 713).
- 2226 Aristofan. [*Poezia lui Ov.D.*]. În: *Ch*, nr. 2, 11 oct. 1915, p. 32 (Greșeli mărunte).
- 2227 Vinea, I. *Poezia cu majuscule*. În: *Cr B*, 2, nr. 53—54, 20 febr. 1916, p. 29 (Recenzii).
- 2228 * * * *D-I Ovid Densusianu*. În: *Stg*, 4, nr. 181, 5 nov. 1918, p. 1 (Însemnări).
Notă despre alegerea lui Ov.D. ca membru al Acad. Rom.
E contestată valoarea artistică a creației lui literare.
- 2229 Topîrceanu, G. *Un simbolist... cu vlagă!* În: *IL*, 1, nr. 1, 2 febr. 1919, p. 21 (Săptămîna). Semnat G.T.
- 2230 Busuioceanu, Al. *Figuri și cărți*. [București], Editura Cartea Românească, S.A., [1921], p. 186—187. (Cap. Un bilanț literar: *Literatura anului 1919*).

- 2231 Bogdan, Al. „Critice“, vol. IX, de Eugen Lovinescu. Bacovia. Ovid Densusianu. În: *L*, 3, nr. 846, 5 oct. 1924, p. 2 (Mișcarea artistică și culturală. Poezia nouă).
Despre lirism și idealism în poezia lui Ov.D.
- 2232 *Moderni băsnetoi rumunské* (vezi nr. 478), p. 97.
- 2233 Bote, Lidia. *Originile sociale ale simbolismului românesc*. În: *LL*, 10, 1965, p. 201.
Despre simbolismul lui Ov.D., D. Anghel, Ion Minulescu.
- 2234 Cazacu, M. *Particularitatea simbolismului lui Ov. Densusianu*. În: *O*, 18, nr. 6, iun. 1967, p. 52–58.
- 2235 Ciopraga, Const. *Mirajul poeziei: Ovid Densusianu*. În: *Cr I*, 4, nr. 33, 16 aug. 1969, p. 8 (Fragmentarium).
- 2236 Ciopraga, Const. *Literatura română între 1900 și 1918*. [Iași], Editura Junimea, 1970, p. 409–413.
- 2237 Manolescu, Florin. *Poezia criticilor* (vezi nr. 631), p. 37–39.
- 2238 Murărașu, D. *Ovid Densusianu — poet*. În: *BSSF*, 1978, p. 67–71.
- 2239 Pillat, Dinu. *Itinerarii istorico-literare*. București, Editura Minerva, 1978, p. 236–247.
- 2240 Bălu, Ion. *Simbolismul*. În: *R lit*, 12, nr. 40, 1979, p. 12–13.
- 2241 Piru, Alexandru. *Istoria literaturii române de la origini pînă azi*. București, Editura Univers, 1981, p. 275–277.
- 2242 Bălan, Ion Dodu. *Un strălucit precursor al modernismului românesc: Ovid Densusianu*. În: *Pietre pentru templul lor. Evocări, studii literare, articole*. București, Editura Românească, 1985, p. 160–164.
- 2243 Cheie-Pantea, I. *Ovid Densusianu și poezia modernă*. În: *Studii de literatură română și comparată*. Vol. 7. Timișoara, TUT, 1985, p. 41–50.

V. CRITICĂ DE ARTĂ

- 2244 Ibrăileanu, G. *Citeva „curiozități și altele“ ale d-lui O. Densusianu*. În: *VR*, I, nr. 8, oct. 1906, p. 262–263. Semnat P. Nicanor & Co.
Despre Ov.D. ca adversar al „țărănismului“ în pictură, după cum s-a arătat în urma vizitării expoziției N. Grigorescu.

- 2245 * * *. „*Artistul și mulțimea*“. Conferința d-lui Ovid Densusianu. În: *Se*, I, nr. 23, 2 febr. 1910, p. 2 (vezi nr. 774).
- 2246 P. *Conferința d-lui Ovid Densusianu: „Artistul și mulțimea*“. În: *NRR*, vol. 7, nr. 10, febr. 1910, p. 241 (vezi nr. 774).
- 2247 * * *. *Vieța nouă*. În: *NRR*, vol. 10, nr. 24, 23 oct. 1911, p. 367 (Revista revistelor).
Se comentează și art. lui Ov. D., *Cobza și orga* (vezi nr. 776).
- 2248 *IO intervenție a lui Ov.D. în cadrul discuțiilor la Acad.* În: *AAR*, t. 52, 1931—1932, p. 176—177.
În cadrul ședinței generale din 20 mai 1932 e prezentată propunerea lui Ov. D. pentru înființarea unei secții a artelor.

VI. CULTURĂ. ÎNVĂȚĂMÎNT

- 2249 R.C. *Seminarul D-lui profesor Ov. Densusianu de istoria limbii și literaturii române*. În: *R unic*, I, nr. 2, 30 ian. 1900, p. 62—63 (Seminariile noastre)
- 2250 Haneș, P.V. *Seminarul de istoria limbii și literaturii române al d-lui profesor Ovidiu Densusianu*. În: *R unic*, I, nr. 6—7, 25 mart. 1900, p. 215—216 (Seminariile noastre). Semnat P.V.H.
- 2251 Iorga, N. *Les nouveaux professeurs à l'Université. M. Ovide Densuschiano*. În: *IR*, 25, nr. 7374, 1/14 febr. 1901, p. 1, 2.
- 2252 [A] VI-ea catedră. *Fenomene junimiste de fissiparitate și scisiparitate*. În: *Cons*, I, nr. 298, 25 dec. 1901, p. 1 (Facultatea de litere).
Sînt reluate, cu noi exemple, opiniile lui Ov.D. despre dese schimbări de catedre și cursuri la Facultatea de litere din București (vezi Lecția de deschidere a Cursului de filologie romanică, nr. 79).
- 2253 S. *De la Universitate*. Alegere. În: *Cons*, 2, nr. 26, 5/18 febr. 1902, p. 1.
Ov.D. face parte, alături de T. Maiorescu și I. Bogdan, din comisia pentru examinarea lucrărilor celor doi candidați la catedra de limbă latină a Facultății de litere: D. Evolceanu și M. Lăcusteanu.
- 2254 Ionescu-Gion, G.I. *Noua școală universitară sau Reînvieerea sarsailismului*. În: *Cons*, 2, nr. 53, 8/21, mart. 1902, p. 1—2. Semnat T. Raica.
Polemizează pe tema despărțirii școlii universitare românești în „veche“ și „nouă“ și acuză pe Ov.D. că încearcă să se afirme prin discreditarea „vechii școli“.
- 2255 Ionescu-Gion, G.I. *Răspuns d-lui O. Densusianu*. [sic!]. În: *Cons*, 2, nr. 58, 14/27 mart. 1902, p. 1—2. Semnat T. Raica.

- Continuă polemica angajată cu Ov.D. (vezi nr. 2254), răspunzînd scrisorii publicate de acesta în *Epoca* (vezi nr. 831).
- 2256 * * * [Ov.D. *preia catedra de filologie romanică, nou înființată la Universitatea din București*]. În: *Rom*, t. 31, nr. 124, oct. 1902, p. 640 (Chronique).
- 2257 Rădulescu-Pogoneanu, I.A. *Răspuns d-lui Ovid Densusianu și unui anonim*. În: *Conv lit*, 38, nr. 2, 1 febr. 1904, p. 202—212.
Răspuns la art. lui Ov.D. *Din literatura didactică* (vezi nr. 794).
- 2258 Diaconovich, C. *Enciclopedia română (Raport despre terminarea publicațiunii, prezentat Comitetului central al „Asociațiunii”, în ședința sa din 31 martie 1904)*. În: *T*, 35, nr. 2, mart—apr. 1904, p. 56.
În lista colaboratorilor este menționat, pentru partea literară, și Ov.D.
- 2259 Tanoviceanu, I. *Încă unul*. În: *R lit*, t. 3, nr. 21, 6 iun. 1905, p. 313—318.
Ov.D. este considerat, alături de I. Sirbu, un continuator al polemicii inițiate de I.T. cu N. Iorga.
Se citează din nota lui Ov.D., *O minciună...* (vezi nr. 1038).
- 2260 Ionescu, Căpitan [?]. [*„Ce și cit se citește”*]. În: *VLA*, I, nr. 3, 15 ian. 1906, p. 8.
Redacția introduce printr-o notă lămuritoare un pasaj dintr-un art. trimis spre publicare, ref. la ancheta cu subiectul de mai sus, întreprinsă de Ov.D.
- 2261 * * * *Pentru cultura artistică în școală*. În: *Ord*, I, nr. 290, 20 nov. 1908, p. 2 (Litere — Arte — Științe).
Notă despre vol. cu titlul de mai sus, semnat de Ov.D. și D. Caracostea (vezi nr. 802) și despre societatea cu același nume fondată de Ov.D.
- 2262 M. [*Conferințele rev. „Viața nouă”*]. În: *FF*, 3, nr. 1, 1 mart. 1909, p. 21 (Cronică).
- 2263 Holban, Mihail G. *„Pentru cultura artistică în școală” de D-nii O. Densusianu și D. Caracostea. Socce & Co., 1908*. În: *RI*, 7, nr. 3—4, mart.—apr. 1909, p. 161—162. Semnat M.G.H. (vezi nr. 802).
- 2264 G. Const. *Conferința D-lui Ovid Densusianu*. În: *Dim*, 6, nr. 2068, 23 nov. 1909, p. 4 (Inaugurarea conferințelor soc. femeilor române).
- 2265 * * * *În atenția autorităților școlare*. În: *Cu*, I, nr. 8, 15 ian. 1910, p. 127—128.
Conferințele despre cultura modernă, ținute de Ov.D. la Institutul Pompilian ar putea constitui un motiv de neliniște pentru cei ce răspund de învățămîntul școlar.
- 2266 Drăgănescu, Mihail. *Societatea pentru cultura artistică în școală*. În: *BM*, 3, nr. 6—7, 25 febr.—5 mart. 1910, p. 10.

Despre întemeierea și despre cuvîntul de deschidere rostit de Ov. D. (vezi nr. 806).

- 2267 * * * *Gestul d-lui Densusianu*. În: *Vi*, 4, nr. 1405, 10 nov. 1910, p. 1.
Dezaprobarea față de unele idei exprimate de Ov.D. în lecția de deschidere a noului an școlar, avînd ca temă *Rolul și menirea învățămîntului universitar* (vezi nr. 810).
- 2268 * * * *Vieța nouă* (*An VI*, nr. 20, 1 dec. 1910); [*nr. 21, 15 dec. 1910, nr. 22, 1 ian. 1911; nr. 23, 15 ian. 1911*]. *Istoria literară în învățămîntul universitar*. În: *NRR* vol. 9, nr. 7, 12 dec. 1910, p. 157; nr. 11, 9 ian. 1911, p. 247; nr. 13, 23 ian. 1911, p. 279 (*Revista revistelor*). (Vezi nr. 810).
- 2269 * * * *Sentița universitară*. Glasul D-lui Ovid Densusianu. Un bărbat inexorabil. În: *Cons*, 11, nr. 144, 5 iul. 1911, p. 5.
Ov.D., veșnic nemulțumit, consideră lașă și dăunătoare clemența comisiei universitare față de cazul prof. C. Chiricescu (vezi nr. 812).
- 2270 * * * [*Subiectele cursului de filologie romanică*]. În: *VN*, 7, nr. 17, 15 oct. 1911, p. 332 (Din mișcarea intelectuală); sub titlul *Universitare*, în: *Vs*, 1, nr. 5, 15 nov. 1911, p. 85. Semnat F.A. [= Felix Aderca?].
- 2271 Bourciez, É. [*Ov. Densusianu. „Istoria literară în învățămîntul universitar“*. București]. În: *RCHL*, 45, t. LXXII, deuième sémestre, nr. 43, 28 oct. 1911, p. 337 (*Revue critique*). Semnat É.B. (vezi nr. 810).
- 2272 * * * [*Vieța nouă*]. În: *NRR*, vol. 11, nr. 6, 4 dec. 1911, p. 95—96. (*Revista revistelor*).
Ref. la art. lui Ov.D., *Generozitatea românească față de Universitate* (vezi nr. 814).
- 2273 [Viorel, Lascăr?]. *Conferințele „Vieții noi“*. În: *NRR*, vol. 11, nr. 18, 26 febr. 1912, p. 287 (Însemnări). Semnat V.
Anunță, cu comentarii, viitoarele conferințe.
- 2274 * * * (*Consiliul Facultății de litere îl delegă pe Ov. D. alături de C. Rădulescu-Motru, în consiliul general, secția învățămîntului superior*). În: *Cons*, 12, nr. 58, 14 mart. 1912, p. 3 (De la Universitate).
- 2275 * * * *Vieța nouă*. În: *NRR*, vol. 11, nr. 22—23, 25 mart.—1 apr. 1912, p. 351—352 (*Revista revistelor*).
Este menționată, cu comentarii, și cuvîntarea lui Ov.D. ținută la „Societatea pentru cultura artistică în școală“ (vezi nr. 815).
- 2276 * * * [*Subiectele cursului de filologie romanică*]. În: *VN*, 8, nr. 17, 16 oct. 1912, p. 316 (Din mișcarea intelectuală).
- 2277 * * * *Pentru cultura artistică în școală*. În: *SPC*, 3, nr. 16, 23 mart. 1913, p. 191.

- 2278 * * * *Ia ființă Institutul pentru studii de limbă și folclor.* În: *VN*, 9, nr. 3, 1 mai 1913, p. 120.
Institutul se organizează pe lângă Facultatea de litere, sub directa conducere a lui Ov.D.
- 2279 * * * [*Subiectele cursului de filologie romanică*]. În: *VN*, 9, nr. 11, nov. 1913, p. 382 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate.)
- 2280 Moroșanu, C. Th. *Documente universitare de Ov.D.* În: *SPC*, 3, nr. 44, 14 dec. 1913, p. 528 (Din ziare și reviste). Semnat C.Th.M.
Comentariul este însoțit de un amplu citat din pasajul final al art.
- 2281 * * * (*De la catedra de filologie romanică*). În: *GT*, 77, nr. 122, 6/19, ian. 1914, p. 3 (Știri).
Ov.D. este delegat, prin decizie ministerială, să preia cursul de limbă și literatură franceză, rămas vacant prin moartea lui Pompiliu Eliade.
- 2282 * * * [*Subiectele cursului de filologie romanică*]. În: *VN*, 10, nr. 10, 1 dec. 1914, p. 338 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
- 2283 * * * [*Subiectele cursului de filologie romanică*]. În: *VN*, 11, nr. 9, 4 nov. 1915, p. 288 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
- 2284 * * * *Recepția profesorilor francezi la Universitate.* În: *Stg*, 5, nr. 379, 11 iun. 1919, p. 1.
Printre participanți este menționat și Ov.D., care a vorbit în numele Facultății de litere.
- 2285 * * * *De la Universitate.* În: *I*, 1, nr. 9, 13 nov. 1919, p. 2; fără titlu, în: *VN*, 15, nr. 10, 1 dec. 1919, p. 484 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
Subiectul cursului de filologie romanică.
- 2286 * * * [*Subiectele cursului de filologie romanică*]. În: *VN*, 16, nr. 7—8, 1 sept.—1 oct. 1920, p. 159 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate)
- 2287 Popescu-Spineni, Marin. *Contribuțiuni la istoria învățământului superior prezent.* Istorie, biobibliografie, programe, regulamente, statistici, diagrame. Facultatea de filozofie și litere din București. De la început și pînă în București, Editura Cultura națională, 1928, p. 71.
Despre organizarea Seminarului de filologie romanică.
- 2288 Iorga, N. *Istoria literaturii românești.* Introducere sintetică. București, Editura Librăriei Pavel Suru, 1929, p. 7.
În istoricul catedrei, Ov.D. marchează un moment esențial.
- 2289 Pascu, G. *Limba română la București.* În: *R cr*, 4, nr. 2, apr.—iun. 1930, p. 116—121.

Răspuns polemic lui Ov.D. și Jacques Byck, autorii nemărturiși ai broșurii *Examenul de capacitate pentru limba română* care îl vizează, prin aluzii supărătoare, pe G.P.

- 2290 Rosetti, Al. *Ovid Densusianu*. Cu prilejul împlinirii a 35 de ani de învățămînt universitar. În: *Ad*, 46, nr. 15001, 26 nov. 1932, p. 1.
- 2291 Panaitescu-Perpessicius, D. *Prof. Ovid Densusianu*. În *Cuv*, 8, nr. 2732, 28 nov. 1932, p. 1. Semnat Perpessicius.
La 35 de ani de învățămînt.
- 2292 Șuluțiu, Octav. *Ovid Densusianu*. 35 de ani de învățămînt. În: *RL*, nr. 42, 3 dec. 1932, p. 1.
- 2293 Călinescu, G. *Ovid Densusianu*. Treizeci și cinci de ani de învățămînt. În: *Ad lit art*, 11, nr. 626, 4 dec. 1932, p. 7 (Cronică literară).
- 2294 Roșu, Nicolae. *Ovid Densusianu*. În: *VL*, 8, nr. 143, 1—30 apr. 1933, p. 1, 2. Personalitatea universitară a lui Ov.D.
- 2295 Predescu, Lucian. *Început de carieră universitară*. În: *U*, 53, nr. 49, 19 febr. 1936, p. 2 (Calendar istoric și literar).
Recomandarea dată la 18 febr. 1901 de Consiliul permanent de instrucțiune, pentru numirea lui Ov.D. ca agregat la Facultatea de litere din București. Sînt menționate cîteva din lucrările tipărite ale candidatului.
- 2296 Iosif, Șt.O. [*Către Simion Mehedinți*]. (București, 30 mai 1907). În: I.E. Toroujiu. *Studii și documente literare*. Vol. 9, București, Institutul de arte grafice „Bucovina“, 1940, p. 189.
Despre intransigența pedagogică a lui Ov.D.
- 2297 Munteanu, Basil. *Un vizionar al latinității*. Latinitatea, Franța și sufletul autohton în concepția lui Ovid Densusianu. În: *AAR lit*. Memoriul 3. Seria III, t. 14, 1944—1946, p. 47—105; în vol., cu același titlu. București, Monitorul oficial și Imprimeriile statului. Imprimeria națională, 1945, 59 p. Comunicarea la Acad. s-a făcut în ședința publică din 25 mai 1945.
- 2298 Panaitescu-Perpessicius, D. *Cînd Ovid Densusianu vorbea despre poezi*. În: *RFR*, 14, 3 mart. 1947, p. 52—59. Semnat Perpessicius.
Discuție inspirată de comunicarea lui Basil Munteanu: *Un vizionar al latinității*. Latinitatea. Franța și sufletul autohton în concepția lui Ov.D., făcută la Acad. Rom. (vezi nr. 2297).
- 2299 Călinescu, G. *Profesorii mei: Densusianu*. În: *Cont*, nr. 42, 18 oct. 1964, p. 1, 3 (Cronica optimistului).
- 2300 Panaitescu-Perpessicius, D. *Ovid Densusianu*. În: *RR*, 19, nr. 2, 1965, p. 81—84 [text fr.]. Semnat Perpessicius; (*Alte*) mențiuni de istoriografie literară și folclor. [Vol.] 3, 1963—1967. București, Editura pentru literatură, 1967,

- p. 163—164 (*Ovid Densusianu*), 165—169 (*Un dascăl de romanistică și poezie*); fragm., în: *S*, 34, nr. 6403, 13 oct. 1964, p. 2; *GL*, II, nr. 43, 15 oct. 1964, p. 7 (*Profesori la universitatea din București*). Semnat Perpessicius; *RIS*, 6, nr. 11, nov. 1964, p. 65—66.
- 2301 Bibicioiu, Ion Victor. *Ovid Densusianu*. Profesori celebri — cursuri celebre. În: *VS*, II, nr. 6, 8 febr. 1966, p. 6.
- 2302 Bucur, Marin. *Ovid Densusianu despre revirtualizarea ideii de latinitate*. În: *Fam*, C, 2, nr. 6, iun. 1966, p. 21.
- 2303 Papadima, Ovidiu. *Animatori universitari*. Ovid Densusianu, În: *VS*, 12, nr. 1, 7 ian. 1967, p. 8.
În partea de jos a pag., o plachetă de J. Byck.
- 2304 Rosetti, Al. B. P. Hasdeu, *Ovid Densusianu*. În: *LB*, 10, nr. 47, 25 nov. 1967, p. 3 (Din „Cartea Albă”); *Cartea Albă*. București, Editura pentru literatură, 1968, p. 86—88; *Note din Grecia, India, Israel, S.U.A., Albania. Diverse*. *Cartea Albă*. Cuvînt înainte de Liviu Călin. București, Editura Minerva, 1973, p. 293—294 (Biblioteca pentru toți 577); sub titlul *Un mare profesor*. În: *RL*, 7, nr. 2, 10 ian. 1974, p. 16—17.
- 2305 Constantinescu, Emilian. [*Către Mihail Dragomirescu*]. București, 27 ian. 1936. În: *Documente literare*. Studii și documente, Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 142—144.
Îl roagă, printre altele, să aranjeze ca în comisia pentru doctoratul său „d-l Densusianu să nu fie”, și își motivează demersul. Gh. Cardaș completează cu câteva amintiri despre Ov.D. ca profesor.
- 2306 *Invitata noastră: Agatha Grigorescu Bacovia: „Totul este esență la Bacovia, nu numai poezia”*. Interviu realizat de Cornelia Djigola. În: *LB*, 18, nr. 32, 9 aug. 1975, p. 3 (Bibliografia debuturilor).
Ov.D. evocat ca profesor.
- 2307 Vesper, Iulian. *Profesorul meu, Ovid Densusianu*. În: *Fo*, 18, nr. 5, mai 1976, p. 61—70 (In memoriam).

VII. PROBLEME SOCIAL-POLITICE

- 2308 Florescu, Alexandru D. *Mihai Viteazul insultat de un român*. În: *Cons*, I, nr. 291, 16/29 dec. 1901, p. 2.
Se referă la art. *După trei sute de ani*. Reflexii cu prilejul tricentenarului morții lui Mihai Viteazul, publicat de Ov.D. în *Noua revistă română* (vezi nr. 845).
- 2309 Rădulescu-Motru, C. *Răspuns d-lui Secretar al Ligii pentru unitatea culturală a tuturor românilor*. În: *NRR*, vol. 5, nr. 47, 1 ian. 1902, p. 7.

În apărarea lui Ov.D., acuzat de lipsă de patriotism în urma art. *După trei sute de ani...*, publicat în nr. 45/1901 al aceleiași rev. (vezi nr. 845).

- 2310 Cazaban, Al. *Tărani și Densusianu*. În: *VL, I*, nr. 48, 26 nov. 1906, p. 8 (Polemică mărunță).
Răspuns la nota *Tărani și expoziția*, publicată la rubrica *Mosaic*, din *Vieța nouă*, 15 nov. 1906. Nota, însă, nu aparține lui Ov.D., ci lui P.V. Haneș (n.n.).
- 2311 * * * *Scriitorii în politică*. În: *VLA, 3*, nr. 7, 17 febr. 1908, p. 8 (Notițe și informațiuni).
Pe marginea art. lui Ov.D., *Scriitorii și noua îndrumare politică*, publicat în *Ordinea* (vezi nr. 862).
- 2312 * * * *Argumentum ad hominem*. În: *VLA, 3*, nr. 8, 24 febr. 1908, p. 8 (Notițe și informațiuni).
Despre Ov.D. și ideologia partidului conservator-democrat.
- 2313 * * * [*N. Iorga și orientarea politică a lui Ov.D.*]. În: *VLA, 3*, nr. 8, 24 febr. 1908, p. 8. (Notițe și informațiuni).
- 2314 * * * *O întrebare*. În: *VLA, 3*, nr. 8, 24 febr. 1908, p. 8 (Notițe și informațiuni).
Vieța nouă va deveni oare revista autorizată a partidului conservator democrat la care a aderat Ov.D.?
- 2315 * * * *Intrunirea partidului conservator-democrat din Alexandria*. În: *Ord* 2, nr. 445, 9 iun. 1909, p. 1.
Și o notă despre discursul ținut de Ov.D.
- 2316 * * * *Marea noastră înreunire din Brăila*. În: *Ord*, 2, nr. 451, 16 iun. 1909, p. 1, 2.
Printre participanți este menționat Ov.D.
- 2317 * * * *Nerozie și nesocotință. Curajul de vacanță. Aiurările „Ordinei”*. În: *Cons*, II, nr. 154, 16 iul. 1911, p. 1.
Este atacat Ov.D. pentru colaborarea la ziarul partidului conservator democrat.
- 2318 * * * „*Naționalismul o frază*“, spune D. Ovid Densusianu. În: *Trib A*, 15, nr. 187, 26 aug./8 sept. 1911, p. 2—3.
Pe marginea unui interviu acordat de Ov.D. ziarului *Világ* (vezi nr. 874).
- 2319 * * * *Naționalismul d-lui Ovid Densusianu*. În: *LS, 10*, nr. 19, 1 oct. 1911, p. 442—443 (Cronică).
Replică la afirmațiile „naționaliste” făcute de Ov.D. în interviul pentru *Világ* (vezi nr. 874).

- 2320 T. [Un interviu acordat de Ov. Densusianu]. În: *NRR*, vol. 10, nr. 22, 9 oct. 1911, p. 334 (Însemnări).
Despre aceleași declarații pe tema naționalismului, publicate de Világ (vezi nr. 874).
- 2321 Iorga, N. *Ce-am dorit să fie scriitorii și ce sint.* În: *NRL*, 3, nr. 43—44, 13 nov. 1911, p. 675.
Amintind de manifestația studențească de la 13 mart. 1906 împotriva reprezentării la Teatrul Național a unei piese în limba franceză, N.I. face aluzii puțin măgulitoare la atitudinea protestatară a lui Ov.D.
- 2322 * * * *Vieața nouă (an IX, nr. 6—7, aug.—sept.).* În: *SPC*, 3, nr. 30, 7 sept. 1913, p. 359 (Din ziare și reviste).
Se referă la art. lui Ov.D., *După furtună* (vezi nr. 876).
- 2323 * * * [Eroismul nou]. În: *VN*, 11, nr. 1, 1 mart. 1915, p. 31 (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
Se anunță că Ov.D. va ține o conferință cu acest titlu la Societatea „Miron Costin” din Roman.
- 2324 (A.F.L.I.). *Ardealul și dl. Ovid Densusianu* [sic!]. În: *P*, 1, nr. 176, 27 sept. 1919, p. 2.
Pe marginea deciziei comitetului executiv al Partidului Național din Transilvania de a nu admite participarea la alegeri a persoanelor care fac sau au făcut parte din partidele politice ale vechiului regat. Este privită cu indignare intenția lui Ov.D. de a-și pune candidatura pentru Transilvania, în numele originii sale ardelenesti — protestînd la restricția mai sus menționată, pe care o consideră abuzivă. Redacția îi reproșează lui Ov.D. desconsiderarea pe care o manifestă cu orice prilej față de cultura și civilizația de peste munți.
- 2325 (A.F.L.I.). *Dl. Densusianu răspunde...* În: *P*, 1, nr. 185, 10 oct. 1919, p. 1.
Se reiau acuzațiile aduse lui Ov.D. (vezi nr. 2324), la care acesta răspunsese, pare-se, printr-un art. în *Înălțarea* (?).
- 2326 * * * *Reviste.* În: *LS*, 14, nr. 6, 1919, p. 134 (Însemnări).
Nota relevă atitudinea plină de încredere manifestată de Ov.D. în timpul războiului. Este reprodus un fragm. din art. *Ziua dreptății*, publicat în *Vieața nouă* (vezi nr. 890).
- 2327 * * * [Cuvîntarea lui Ov. Densusianu la comemorarea lui N. Bălcescu]. În: *AAR dez.*, Seria II, t. 40, 1919—1920, p. 26.
Se semnalează cuvîntarea ținută în ședința publică din 17 oct. 1919.
- 2328 Bertrand, Félix. *Ovide Densusiano. „L'âme roumaine et l'âme française. Le soldat roumain, etc.”.* Paris, édition Ernest Leroux, Paris, 1919. 44 p. În: *RCHL*, 54, t. LXXXVII, nr. 5, 1 mart. 1920, p. 96.

- 2329 Costin, F. *Vieța nouă*, an 18, nr. 1—2. În: *AO*, 1, nr. 2—3, iun. 1922, p. 293 (Cronica revistelor).
Se ref. la seria de art. *A fi... român*, publicate de Ov.D. în *Vieța nouă* (vezi nr. 950).
- 2330 * * * *Procesul comuniștilor*. În: *Dim*, 19, nr. 5598, 2 iun. 1922, p. 8. Menționează și depoziția lui Ov.D. în favoarea lui Mihail Cruceanu. (Vezi și nr. 2331, 2332).
- 2331 * * * *Recunoașterea oficială a sălbăciilor din Dealul Spierei*. În: *Au*, nr. 179, 2 iun. 1922, p. 2 (Procesul comuniștilor).
Ref. la aceeași depoziție. (Vezi nr. 2330, 2332).
- 2332 * * * *Siguranța confirmă schingiuirile*. În: *Soc*, 14, nr. 155, 2 iun. 1922, p. 2 (Procesul nostru).
Consemnează, printre altele, și depoziția lui Ov.D. pentru Mihail Cruceanu. (Vezi nr. 2330, 2331.)
- 2333 Păltănea, Pompiliu. *Lettres roumaines*. În: *MF*, 33, t. CLXI, nr. 576, 15 iun. 1922, p. 805—807.
Comentează scrierile lui Ov.D. publicate în *Vieța nouă*; *Heroica* (1913—1918); *Ce nu poate să învingă* (1914); *Zilele de pocăire. Zile de înălțare* (1915—1916).
- 2334 Georgescu-Tistu, N. *Ovid Densusianu. „A fi... român”*. II. În: *DR*, 3, 1922—1923, p. 1005 (Bibliografie).
Se referă la ultimele art. din seria publicată de Ov.D. în *Vieța nouă* (vezi nr. 950).
- 2335 Panaitescu-Perpessiciu, D. *Vieța nouă (XVIII, 10—11)*. În: *FL*, 8, nr. 6, 16 febr. 1923, p. 117—118 (Revista revistelor românești). Semnat Perpessiciu.
Se referă printre altele și la atitudinea lui Ov.D. față de manifestațiile naționaliste studențești, compromise prin prea deasă repetare — așa cum reiese din cele publicate la rubrica *Viața politică și socială*, din care citează.
- 2336 Păltănea, Pompiliu. *Lettres roumaines*. În: *MF*, 34, t. CLXV, nr. 601, 1 iul. 1923, p. 251.
Despre studiile lui Ov.D.: *Viitorul romanului (Vieța nouă, 1921, p. 6—7)*; *A fi... român (Vieța nouă, 1922, p. 1 și urm.)*; *Profesorimea, Preoșimea* (ambele în *Inălțarea*).
- 2337 * * * [Ov.D. obiectează la propunerea de a se înființa un Institut român pentru cercetări istorice la Viena] [Notă de proces verbal]. În: *AAR*, 44, 1923—1924, p. 137.
- 2338 * * * [„Prin Franța nouă”]. În: *IE*, 5, nr. 137, 27 ian.—3 febr. 1924, p. 4 (Revista săptămânii).
Notă asupra însemnărilor cu acest titlu publicate de Ov.D. în *Vieța nouă* (vezi nr. 965).

- 2339 * * * [„*Vieața nouă*“, nr. 6—7...]. În: *Ūj Gēnius*, ian. 1925, p. 60 (Roman revuk).
Se referă la art. lui Ov.D., *Un om și oameni* (vezi nr. 971).
- 2340 * * *. Două broșuri ale d-lui Ovid Densusianu. În: *ȚN*, 12, nr. 405, 13 sept. 1933, p. 2 (Literatură. Idei. Comentarii).
Notă despre broșurile *A fi... român* (vezi nr. 950) și *Ne vom dezmetici, cînd?* (vezi nr. 841).
- 2341 Pop, Augustin Z.N. *Înălțarea (seria nouă)*, nr. 1, 1 ianuarie 1936 [notat greșit: 1935]. În: *Conv lit.*, 49, nr. 1—3, ian.—mart. 1936, p. 143 (Cărți. Reviste românești). Semnat A.P.
Și despre acțiunea de asanare a moravurilor sociale întreprinsă de Ov.D prin rev. sa.
- 2342 Smîntînescu, Dan. „*Ovid Densusianu, distinsul profesor de la facultatea de litere... J.* În: *DN*, nr. 7, 5 oct. 1936, p. 8 (Agora). Semnat D.S.
Se referă la art. lui Ov.D., *Șomajul intelectualilor* (vezi nr. 996), din care citează pagina finală.
- 2343 Haneș, Petre V. *Ovid Densusianu, critic al spiritului nostru public.* În: *Ad lit art*, 19, nr. 940, 11 dec. 1938, p. 8.

VIII. REVISTE CONDUSE DE OVID DENSUSIANU

- 2344 *Mora*. „*Vieața nouă*“. În: *Act*, 4, nr. 631, 13 febr. 1905, p. 1, 2.
Despre primul nr. al rev., cu ref. specială la art. — program *Rătăcirii literare* semnat Ov.D. (vezi nr. 496).
- 2345 [Tăslăuanu, Oct. C.]. „*Vieața nouă*“, an. I, nr. 1—5. În: *LS*, 4, nr. 9, 1 mai 1905, p. 202—203 (Cărți și reviste).
Privește cu oarecare dezaprobare critica promovată de Ov.D. la rev.
- 2346 Gârleanu, Emil. [*Anchetele revistei „Vieața nouă”*]. În: *FF*, 1, nr. 20, 4 iun. 1905, p. 322 (Cronica). Semnat Emilgar.
- 2347 Iorga, N. [„*Vieața nouă*“]. În: *Săm*, 4, nr. 26, 26 iun. 1905, p. 460 (Cronică)..
- 2348 * * * „*Vieața nouă*“ (*Anul I, nr. 19. București. Socec*). În: *GT*, 49, nr. 248, 11/24 nov. 1905, p. 4 (Literatură).
- 2349 R. *Fabulă*. În: *FF*, 2, nr. 7, 1 dec. 1905, p. 132.
Poezia vizează rev. *Vieața nouă*.

- 2350 Pușcariu, S. *Rumänische Literatur von 1800 bis zur Gegenwart. 1905. Allgemeines*. În: *KJFRPh*, 9, 1905, II. Literaturwissenschaft, p. 272—273.
Salută apariția *Vieții noi*. Citeva cuvinte despre profilul și programul rev.
- 2351 Hodoș, Al. „Scolile“ noastre literare. În: *VI*, I, nr. 22, 28 mai 1906, p. 1.
Semnat Ion Gorun.
Se discută și poziția rev. *Vieța nouă* față de poporanism și sămănătorism
- 2352 Dragomirescu, Mihail. *Către scriitori și cititori*. În: *Conv*, I, nr. 1, 1 ian. 1907, p. 6.
Despre orientarea critică a rev. *Vieța nouă*.
- 2353 Roques, Mario. *Buletinul Societății filologice*. Buc., 1905. În: *Rom*, 36, t. XXXVI, nr. 142, 1907, p. 325 (Périodiques).
- 2354 * * * „*Vieța nouă*“. În: *VIA*, I, nr. 41, 21 oct. 1907, p. 332 (Revista revistelor).
Ironie la adresa simbolismului promovat de rev.
- 2355 Bacinschi, E. *Rumänische Literatur. Von 1800 bis zur Gegenwart 1907 u 1907. Allgemeines*. În: *KJFRPh*, 11, 1907—1908, 4 Heft, II. Literaturwissenschaft, p. 486.
- 2356 * * * „*Buletinul Societății filologice*“ (1907). În: *VR*, 3, nr. 5, mai 1908, p. 335 (Revista revistelor).
- 2357 Y.X. „*Vieța nouă*“, IV, 6. În: *CR*, 5, nr. 7, mai 1908, p. 247 (Revista revistelor).
- 2358 * * * „*Vieța nouă*“. nr. 21. [15 dec. 1909]. 22/1 ian. 1910]. În: *Ord*, 3, nr. 643, 10 ian. 1910, p. 2 (Litere — Științe-Arte).
- 2359 [Dragomirescu, Mihail]. „*Vieța nouă*“, V, 1—7, 15 febr.—15 mai 1909. În: *Conv*, 3, nr. 5, 25 mai 1909, p. 413—414.
- 2360 Roques, Mario. „*Buletinul societății filologice*“. an II. Buc., 1906. În: *Rom*, 39, t. XXXIX, nr. 154—155, apr.—iul. 1910, p. 410 (Périodiques).
- 2361 Stănescu, N. [Răspuns revistei „*Vieța nouă*“]. În: *NRR*, vol. 9, nr. 16, 13 febr. 1911, p. 327—328.
Controversă pe marginea unei traduceri a lui N. Budurescu, apărută în *Vieța nouă*.
- 2362 * * * [„*Vieța nouă*“, 15 aprilie]. În: *NRR*, vol. 10, nr. 2, 24 apr. 1911, p. 31 (Revista revistelor).
- 2363 * * * [„*Vieța nouă*“, nr. 9, 15 iun. 1911]. În: *NRR*, vol. 10, nr. 11, 26 iun. 1911, p. 175 (Revista revistelor).

- 2364 * * * [„*Vieața nouă*“, nr. 13—15, 15 aug.—15 sept. 1911]. În: *NRR*, vol. 10, nr. 16, 28 aug. 1911, p. 239 (Revista revistelor).
- 2365 * * * [„*Vieața nouă*“, nr. 20, 1 dec. 1911]. În: *NRR*, vol. 11, nr. 7, 11 dec. 1911, p. 111 (Revista revistelor).
- 2366 * * * [„*Vieața nouă*“, nr. 23, 15 ian. 1912]. În: *NRR*, vol. 11, nr. 13, 22 ian. 1912, p. 207 (Revista revistelor).
- 2367 * * * *Vieața nouă*. În: *NRR*, vol. 11, nr. 18, 26 febr. 1912, p. 287 (Revista revistelor).
La intrarea rev. în cel de al optulea an de apariție. Se citează din art. lui Ov.D. *În ce stăruim să credem* (vezi nr. 523).
- 2368 * * * „*Vieața nouă*“. *An. 8. Nr. 9*. În: *Fr*, 1, nr. 3, iun. 1912, p. 47—48.
- 2369 Iacob Șarpele. „*Vieața nouă*“. (*Nr. 17. octombrie 1912*). În: *Sim*, nr. 2, 15 nov 1912, p. 32 (Note).
- 2370 * * * „*Vieața nouă*“ [nr. 11, 1 ian. 1914]. În: *Abs*, 1, nr. 3, 25 ian. 1914, p. 47 (Revista revistelor).
- 2371 * * * [„*Vieața nouă*“]. În: *NRR*, vol. 15, nr. 14, 9 mart. 1914, p. 223 (Revista revistelor).
La o nouă aniversare a rev.
- 2372 Locusteanu, P. „*Vieața nouă*“ după nouă ani. Curentul d-lui Densusianu. În: *FL*, 3, nr. 22, 15 mart. 1914, p. 2 (Notele săptămânii). Semnat Croni-carul Dîmboviței.
- 2373 Dinu, Titu. *Pătura noastră țărănească judecată de „Vieața nouă*“. În: *VN*, 10, nr. 2, 1 apr. 1914, p. 44—47.
- 2374 Tomescu, D. *Simbolismul, curent literar?* În: *R*, 9, nr. 7, 1 apr. 1914, p. 97—100.
Aprecieri critice asupra simbolismului de la *Vieața nouă*.
- 2375 Tomescu, D. *Dibuirile simboliștilor noștri*. În: *R*, 9, nr. 8, 15 apr. 1914, p. 121—123.
Acuză poezia simbolistă de la *Vieața nouă* de „verbalism retoric“ și de lipsă de sinceritate.
- 2376 * * * [„*Vieața nouă*“, nr. 2]. În: *R*, 9, nr. 8, 15 apr. 1914, p. 143—144 (Cronica).
- 2377 Tomescu, D. *Poezia orașelor*. În: *R*, 9, nr. 9, 1 mai 1914, p. 145—148.
Împotriva simbolismului de la *Vieața nouă*. Referiri la Mircea Dem. Rădulescu și Mihail Săulescu.

- 2378 * * * „*Vieța nouă*”. În: *Abs*, I, nr. 5—6, 15 mai 1914, p. 88 (Recenzii—Revista revistelor).
Se referă la nr. pe mart. și apr. 1914.
- 2379 Tomescu, D. *Înainte de toate, curentul — și pe urmă literatura*. În: *R*, 9, nr. 10—11, 15 mai—1 iun. 1914, p. 167—168.
Aluzie la pretențiile celor de la *Vieța nouă* de a fi pus bazele unui nou curent literar, fără să fi creat și o literatură pe măsură.
- 2380 * * * „*Vieța nouă*”, 10, nr. 5. În: *NRR*, vol. 16, nr. 7—8, 6—13 iul. 1914, p. 119 (Revista revistelor).
Despre prețuirea exagerată a simbolismului.
- 2381 Zavalide, Dim. C. „*Vieța nouă*”, 10, nr. 12, februarie 1915. În: *RI*, 13, nr. 2, febr. 1915, p. 112—113 (Buletin bibliografic). Semnat D.C.Z.
- 2382 * * * „*Vieța nouă*”. În: *NRR*, vol. 17, nr. 1—2, 1—8 mart. 1915, p. 19 (Revista revistelor).
Poziția rev. față de simbolism și de literatura nouă, în special cea străină.
- 2383 Tomescu, D. [*Simbolismul de la „Vieța nouă”*]. În: *R*, 10, nr. 7, 12 mart. 1915, p. 107—108.
- 2384 M.A.R. „*Vieța nouă*”. 11, nr. 1. În: *RI*, 12, nr. 4, apr. 1915, p. 75—76 (Buletin bibliografic).
E remarcată tenacitatea cu care Ov.D. a luptat, prin rev., pentru idealul său literar: o poezie nouă, în spiritul modernismului european.
- 2385 * * * „*Vieța nouă*”. În: *NRR*, vol. 17, nr. 6, 12—19 apr. 1915, p. 71—72 (Revista revistelor).
Este menționat și art. lui Ov. D. *Zile de pocăire. Zile de înălțare* (vezi nr. 880).
- 2386 * * * [„*Vieța nouă*”]. În: *NRR*, vol. 17, nr. 9, 24—31 mai 1915, p. 120 (Revista revistelor).
Despre orientarea marcată a rev. spre simbolismul francez.
- 2387 Tomescu, D. *Sinceritatea în poezia simbolistă*. În: *R*, 10, nr. 23, 5 iul. 1915, p. 373—375.
Împotriva poeziei simboliste de la *Vieța nouă*.
- 2388 B. „*Vieța nouă*”. 1 august—1 septembrie. În: *NRR*, vol. 17, nr. 15, 4—11 oct. 1915, p. 216 (Reviste & foi zilnice).
Menționează și art. lui Ov.D. *Zile de pocăire. Zile de înălțare* (vezi nr. 880).
- 2389 * * * *Agapa anuală a colaboratorilor revistei*. În: *VN*, 12, nr. 1, 1 mart. 1916, p. 36. (Mișcarea intelectuală la noi și în străinătate).
Se dă și un scurt rezumat al cuvântării ținute de Ov.D. Titlul apare numai în sumarul anual.

- 2390 Tomescu, D. [*Un răspuns*]. În: *R*, 11, nr. 9, 6 mart. 1916, p. 143—144. (Cronica). Semnat T.
Răspuns la încercările de reabilitare a simbolismului promovat de *Vieța nouă*, datorate lui Pompiliu Pălănea.
- 2391 Topîrceanu, G. „*Vieța nouă*“. nr. 11—12. În: *IL*, 1, nr. 1, 2 febr. 1919, p. 21 (Săptămîna). Semnat G.T.
- 2392 * * * [„*Despre revista „Înălțarea“*]. În: *IE*, 1, nr. 14, 21 sept. 1919, p. 4 (Revista săptămîinii).
Se reproduce un fragm. din Programul rev.
- 2393 W. *Moravuri literare*. În: *IE*, 1, nr. 37, 21—28 mart. 1920, p. 3.
Consideră excesivă deschiderea spre modernismul european, dominantă în orientarea literară a *Vieței noi*, precum și închistarea față de valorile culturii românești.
- 2394 * * * „*Vieța nouă*“ (*N-rele 5 și 6*). În: *FL*, 7, nr. 35, 1 sept. 1922, p. 562—563.
- 2395 Pușcarin, S. *Ovid Densusianu, „Grai și suflet“*. Vol. 1, fasc. 1, București, Socco, 1923, p. 168. Prețul 50 lei. În: *DR*, 3, 1922—1923, p. 839—845.
Prezentarea studiilor publicate în rev.
- 2396 Fortunescu, C.D. „*Vieța nouă*“, 19, 7—8. În: *AO*, 2, nr. 10, nov.—dec. 1923, p. 507. (Cronica revistelor). Semnat C.D.F.
- 2397 Baiculescu, George. „*Grai și suflet*“ (1923, vol. 1, fasc. 1). În: *Ad lit art*, 4, nr. 156, 2 dec. 1923, p. 7 (Cărți și reviste) Semnat G.B.
- 2398 Dragomirescu, Mihail. *De la misticism la raționalism*. București, Tipografiile române unite, 1924, p. 352; *Scrieri critice și estetice*. Ediție îngrijită cu note și comentarii de Z. Ornea și Gh. Stroia. Studiu introductiv și tablou cronologic de Z. Ornea. București, Editura pentru literatură, 1969, p. 147.
Slaba audiență la public a rev. *Vieța nouă*.
- 2399 Morariu, Leca. *Pentru școala temeiniciei*. În: *JL*, 12, nr. 9—10, sept.—oct. 1924, p. 458 (Cronica).
Ref. la *Grai și suflet*.
- 2400 Meillet, A. „*Grai și suflet*“, revista Institutului de filologie și folclor publicată de Ov. Densusianu. Vol. 1, București (1923). in—8°, 163 p. În: *BSLP*, t. 25, fasc. II nr. 77, 1925, p. 88 (Comptes rendus). Semnat A.M.
În termeni elogioși este semnalată apariția rev. lui Ov.D. „*Grai și suflet*“. Reține atenția originalitatea studiului *Irano-romanica*, ale cărui concluzii, însă, nu sînt acceptate întru totul de A.M.
- 2401 Rosetti, Alexandre. [*Apariția revistei „Grai și suflet“*]. În: *RLR*, t. 1, nr. 1—2, ian.—iun. 1925, p. 147 (Chronique Roumaine 1914—1923).

- 2402 Roques, Mario. „Grai și suflet“, revista *Institutului de filologie și folklor, publicată de Ovid Densusianu*. București, I, 1 (1923); 2. (1924); II. 1 (1925); 2. (1926). În: *Rom*, 55, t. LII, nr. 207, iul. 1926, p. 396—400. (Périodiques). Semnat M.R.
- 2403 Lovinescu, E. *Istoria literaturii contemporane*. 1. Evoluția ideologiei literare. București, Editura Ancora, S. Benvenisti & Co., [1926], p. 126—134 (Cap. XV. 1. *Vieța nouă*, caracteristica generală. 2. Principiile *Vieții noi*: urbanism, sincronism, spirit novator. 3. Concepția *Vieții noi* despre simbolism), p. 135—141 (Cap. XVII. 1. Doi elevi ai d-lui Densusianu : d. Pompiliu Pălăncea și simbolismul în genere. 2. Aplicații ale simbolismului *Vieții noi*. 3. D-l D. Caracostea și literatura *Vieții noi*).
- 2404 Dragnea, Marin. *Modernism și tradiționalism*. În: *Naș*, I, nr. 89, 3 mai 1927, p. 2.
- 2405 Tagliavini, Carlo. „Grai și suflet“. *Revista Institutului de Filologie și Folclor, publicată de Ovid Densusianu*. Vol. II. București, str. Socec, 1925—1926 (di pp. 424, in — 16 gr.); Vol. III. Fasc. I. București, Socec, 1927, di pp. 283. În: *Srum*, I, vol. I, iun. 1927, p. 138—142 (Rassegna delle pubblicazioni periodiche).
- 2406 Dragomirescu, Mihail. *Critică*. Vol. 1, Directive (1896—1910). București, Editura Casei școalelor, 1927, p. 82 (Cap. *Către scriitori și cititori*). Despre critica profesată la *Vieța nouă*.
- 2407 Roques, Mario. „Grai și suflet“, 3, 1 (1927); 2 (1928). În: *Rom*, 57, t. LIV, nr. 215—216, iul.—oct. 1928, p. 586—590. (Périodiques).
- 2408 Tagliavini, Carlo. „Grai și suflet“. *Revista Institutului de filologie și folklor publicată de Ov. Densusianu*. Vol. III, fasc. 2 (pp. 285—478), București, Socec, 1928, (lei 275). În: *Srum*, [2], vol. III, 1928, p. 118—121 (Rassegna delle pubblicazioni periodiche).
- 2409 Munteano, B. *Tradition et modernisme*. În: *EC*, 2, nr. 28, 20 apr. 1929, p. 594 (*Littérature*).
Citeva cuvinte despre *Vieța nouă*, apărută ca reacție împotriva sămănătorismului. Strădania lui Ov.D. de a impune gustului public „o literatură citadină, estetică și intelectuală“.
- 2410 Byck, J. „Grai și suflet“. *Revista Institutului de filologie și folklor publicată de Ovid Densusianu*. În: *Ad lit art*, 9, nr. 449, 14 iul. 1929, p. 6.
- 2411 Byck, J. „Grai și suflet“. *Revista Institutului de filologie și folklor publicată de Ovid Densusianu*. În: *Ad lit art*, 9, nr. 451, 28 iul. 1929, p. 7.
- 2412 Byck, J. „Grai și suflet“. *Revista Institutului de filologie și folklor publicată de Ovid Densusianu*. Vol. IV, fasc. II. În: *Ad lit art*, 9, nr. 506, 17 aug. 1930, p. 7 (Cărți și reviste. Dări de seamă).

- 2413 Roques, Mario. „Grai și suflet”. 4 (1929—1930). 1, 2: 5, 1 (1931). 2 (1931—1932). În: *Rom*, 60 t. LVII, nr. 225—226, ian.—apr. 1931, p. 271—272; 62, t. LIX, nr. 235, iul. 1933, p. 470—472 (Périodiques). Semnat M.R.
- 2414 Byck, J. „Grai și suflet”. *Revista Institutului de filologie și folclor publicată, de Ov. Densusianu*. În: *Ad lit art*, 10, nr. 553, 12 iul. 1931, p. 7.
- 2415 Meillet, A. „Grai și suflet”, revista... publicată de O. Densusianu. Vol. 4 fasc. 2. București, 1930, p. 195—423. În: *BSLP*, t. 31, fasc. 3, nr. 94, [1931, p. 164. Semnat A.M.
Aprecierea rev. și a directorului ei.
- 2416 Fortunescu, C.D. „Grai și suflet”, revista Institutului de filologie și folclor vol. 5, fasc. 2. În: *AO*, 11, nr. 63—64, sept.—dec. 1932, p. 409 (Periodice). Semnat C.D. Fort.
- 2417 Iorga, N. *Istoria literaturii românești contemporane*. Vol. 2. În căutarea fondului (1890—1934). București, Editura Adevărul, 1934, p. 215.
- 2418 Boutière, Jean. „Grai și suflet”. VI. I—II (1934). În: *Rom*, 64, t. LXI, nr. 243 iul. 1935, p. 376—377 (Périodique).
- 2419 Ortiz, Ramiro. *Breve storia della letteratura rumena*. Padova, 1936, XIX, p. 254—255 (Cap. VIII. Letteratura contemporanea). Pe copertă apare titlul *Storia della letteratura rumena*.
Menționează rev. *Vieța nouă* și tenacitatea cu care a luptat Ov.D. pentru afirmarea simbolismului în literatura română.
- 2420 Densusianu-fiul, O. „Vieța nouă”. [Amintiri]. În: *U*, 54, nr. 336, 6 dec. 1937, p. 4.
- 2421 Cruceanu, M. *Amintiri despre Ovid Densusianu și „Vieța nouă”*. În: *JL*, I, nr. 2, 8 ian. 1939, p. 2.
- 2422 Kogler, K. „Grai și suflet”. *Revista Institutului de filologie și folclor publicată de Ovid Densusianu*. VII (1937). București, Sococ & Co. În: *ZRPh*, 59, 1939, p. 373.
- 2423 Diaconu, Ion. „Grai și suflet”. În: *Eth*, 1, fasc. 2. 1941—1942, p. 269.
Cere publicarea, în semn de omagiu pentru Ov.D., a unui ultim nr. festiv al rev. *Grai și suflet*.
- 2424 Speranția, Eugeniu. *Revista „Vieța nouă” și cercul ei*. În: *St*, 15, nr. 9, sept. 1954, p. 107—117; *Amintiri din lumea literară*. [București], Editura pentru literatură, 1967, p. 127—146.
- 2425 Micu, D. *Istoria literaturii române*. (1900—1918). Vol. 1. București, Editura didactică și pedagogică, 1964. (Ministerul Învățămîntului. Universitatea București), p. 52—53 (Cap. *Linia dreaptă*). „Vieța nouă, „Vieța socială”; versiune revăzută și adăugită, sub titlul *Vieța nouă*, în: *Literatura română*

de la începutul secolului al XX-lea. 1900—1916. Publicații, grupări, curente. [București]. Editura pentru literatură, 1964, p. 190—196; *Început de secol, 1900—1916. Curente și scriitori*. [București], Editura Minerva, 1970, p. 121—125.

- 2426 Speranția, Eugeniu. *Însemnări despre revista „Vieața nouă”*. Mărturiile unui colaborator. În: *ALIL*, t. 18, 1966, p. 103—110.
- 2427 Micu, Dumitru. *Poezia în „Vieața nouă”*. În: *LL*, vol. 14, 1967, p. 67—95; *Introducere* la vol. *Poeți de la „Vieața nouă”* (vezi nr. 1523). p. V—LI.
- 2428 Moraru, Constantin. *Cu Eugeniu Speranția despre mișcarea literară de la „Vieața nouă”*. În: *GL*, 15, nr. 9, 29 febr. 1968, p. 7.
- 2429 Ciopraga, Const. *Literatura română între 1900 și 1918*. Iași, Editura Junimea, 1970, p. 126—131.
- 2430 *Din presa literară românească (1900—1918)*. Ediție îngrijită și prefață de D. Murărașu. București, Editura Albatros, [1970], p. 41—47, 152.
Propagarea simbolismului prin rev. *Vieața nouă*; date despre revistă și colaboratori.
- 2431 *[O adresă ministerială]*. În: *Documente literare. Studii și documente*. Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 246
Prin adresa din 10 nov. 1933, Ministerul Instrucțiunii Publice și Artelor îi cere să trimită la Direcția contabilității pe administratorul rev. *Grai și suflet* pentru a ridica subvenția de 50.000 lei acordată de minister.
- 2432 *[O adresă a secretariatului Facultății de litere]*. În: *Documente literare. Studii și documente*. Ediție de Gh. Cardaș [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 246.
Secretarul Facultății, Petre I. Nicolescu, îi comunică acordarea unei subvenții ministeriale pentru rev. *Grai și suflet*, rugându-l să trimită un delegat pentru ridicarea sumei. 1933, după 10 nov.
- 2433 Grigorescu, Dan. *Direcții în poezia secolului XX*. București, Editura Eminescu, 1975, p. 51.
- 2434 Ștrempel, G. *Din corespondența poezilor de la „Vieața nouă”*. În: *Ms*, 7, nr. 3, 1976, p. 126—129 (Scriitori și curente).

3

DOCUMENTE.
CORRESPONDENȚĂ

A. DOCUMENTE

- 2435 [Tabelul absolvenților. „Institutede Unite”, seria 1889—1890]. În: *Anuarul Institutelor Unite pe 1889—1890*. Anul al 24-lea. Director P. Nicoleanu. Iași, Tipografia națională, 1890, p. 46.
Ov.D. figurează al II-lea, cu media 7,89.
- 2436 [Adresa de numire ca suplinitor cu începere de la 1 oct. 1897]. În: *Documente literare*. Studii și documente. Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 240—241.
Eliberată de Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice. Seria B. —
Nr. $\frac{35\ 622}{8\ 464}$ din 1897. Numirea se face pentru catedra de Limba și literatura română de la Facultatea de litere din București.
- 2437 [Adeverință de căsătorie civilă]. În: *Documente literare*. Studii și documente. Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 241.
Eliberată de Primăria comunei București, sub nr. 971/7 aug. 1902.
- 2438 [Raport asupra manualului „Literatura română modernă”, 1906, de M. Dragomirescu și G. Adamescu — prezentat Ministerului Instrucțiunii Publice]. În: *Documente literare*. Studii și documente. Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 241.
Raportul este semnat de Ov.D. și C. Damianovici.
- 2439 [Testament datat 14 apr. 1924]. George Corbu. *Ov. Densusianu inedit*. În: *Cr I*, 3. nr. 23, 8 iun. 1968, p. 7 (Documente).
- 2440 [Testament datat 7 mai 1938]. T. Păunescu — Ulmu. *Pentru cunoașterea lui Ovid Densusianu*. În: *R*, 30, nr. 8—10, aug.—oct. 1938, p. 276; *Documente literare*. Studii și documente. Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 246—247.

B. CORESPONDENȚĂ *

I. SCRISORI TRIMISE

a. DATATE

- 2441 *Către Aron Densusianu*. Focșani, 17 mai 1893. B.A.R. Coresp. S. 2/DXXXVII. Despre dificultățile de tipărire a *Revistei critice-literare* din Iași. Îi sugerează tatălui său să se adreseze altei tipografii.
Ref. [?] Popovici, H. Goldner [= tipografii].
- 2442 [*Către Revista critică-literară*]. [1893]. Aron Densusianu. În: *R cr-lit*, 1, nr. 12, dec. 1893, p. 558—559 (Notițe).
Notă despre o serie de ms. găsite în biblioteca Episcopiei din Lugoj, unde s-a oprit pentru trei ore, în drum spre Berlin.
- 2443 *Către D-na C. Michaelis de Vasconcellos*. Berlin, 18 [iun. ?] 1894, B.A.R., Coresp. S. 4 (1)/DXXXVII. [Text. fr.].
În vederea unei lucrări pe care o pregătește despre aliterajia în limba și literatura română (vezi nr. 72), roagă să i se furnizeze câteva informații despre manifestarea aceluiași fenomen în limbile spaniolă și portugheză.
Ref. W. Riese, F. Kriete, F. Marin.
- 2444 *Către D-na C. Michaelis de Vasconcellos*. Berlin, 12 iul. 1894, B.A.R. Coresp. S. 4 (2)/DXXXVII. [Text. fr.].
Mulțumește pentru „prețioasele notițe” oferite (vezi nr. 2443); le va cita cu bucurie în studiul său care va apărea, cel mai târziu, în sept.
- 2445 *Către J. Urban Jarnik*. Paris, 1 iul. 1895. B.C.S. Coresp. J. 28: D. Ms. nr. 15063
Mulțumește pentru „binevoitoarea primire” făcută broșurii sale [*Aliterajia în limba română*]. Îi bucură interesul lui J.U.J. pentru limba română și-l informează despre studiile filologice întreprinse de el însuși în Franța și Germania. Mulțumește pentru invitația primită.
Ref. Gaston Paris, A. Tobler.
- 2446 *Către Gaston Paris*. Paris, 26 aug. 1895. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437, f. 365—366. Coresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Correspondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris* (I). În: *RITL*, 18, nr. 2, 1969, p. 259. [Text fr.].
Îi comunică rezultatul discuțiilor ce au avut loc la *Société des anciens textes français*, în vederea editării unui corpus al poeziei franceze din evul mediu. Cere și părerea lui G.P.

* Marcăm prin asterisc cazurile în care localizarea și datarea scrisorilor s-au făcut după ștampila poștei.

- 2447 [*Către O. Schultz-Gora*]. Paris, 22 oct. 1895. B.A.R. Coresp. S. 9 (1)/DXXXVII
[Text fr.]
Se interesează de proiectul, crezut abandonat, al lui O.S.-G. de a publica poemul *Le Foucon de Candie*, de al cărui text se ocupă și Ov.D.
Ref. Gaston Paris.
- 2448 *Către Elena Pușcariu*. Paris, 8 dec. 1895. (Trad. din fr. de A.C.). Ioan Șerb. *Ovid Densusianu. Scrisori către Elena Pușcariu*. În: *LB*, 17, nr. 6, 9 febr. 1974, p. 6 (Inedit).
Despre tensiunea unui program de lucru supraaglomerat, alternind cu bucuria unor momente petrecute la Luvru, sau la Operă — în armonia muzicii lui Wagner.
Alte ref. Gaston Paris, G. Bizet, T. Massenet, Eliza [Densusianu].
- 2449 [*Către Gaston Paris*]. Paris, 11 febr. 1896. B.A.R. Coresp. S. 9 (4)/DXXXVII.
[Text fr.]
Scrisoare neterminată.
A trimis lui Régis Marchessou, pentru probe de tipar, primele pagini din *Introducere* la ediția comentată a poemului *La Prise de Cordres et de Seville* (vezi nr. 1).
- 2450 [*Către Adolphe Zünd?*]. Paris, 7 iul. 1896. B.A.R. Coresp. S. 9 (2) / DXXXVII.
[Text fr.]
Scrisoare nesemnată, cu multe ștersături, probabil o ciornă (vezi și S. 9 (10)/DXXXVII, nr. 2451).
Despre un incident neplăcut cu destinatarul scrisorii, care pare să-l fi afectat destul de mult pe Ov.D.
Ref. M-lle G. [?]
- 2451 [*Către Adolphe Zünd?*]. Paris, 7 iul. 1896. B.A.R. Coresp. S. 9 (10)/DXXXVII.
[Text fr.]
Scrisoare nesemnată, evident o variantă la S. 9 (2)/DXXXVII (vezi nr. 2450).
Ref. M-lle G.
- 2452 [*Către o persoană neidentificată*]. Paris, 10 sept. 1896. Coresp. S. 9 (3)/DXXXVII. [Text germ.]
În vederea susținerii doctoratului la Berlin, cere echivalarea a doi ani de studii la *Hautes Études* cu patru semestre de universitate germană.
- 2453 *Către Simeon Crainic*. Paris, 12 sept. 1896. B.A.R. Coresp. S. 5/DXXXVII.
Îi informează despre preocupările sale științifice. Pe primul plan se află teza de doctorat („*Roman de la comtesse d'Anjou*“ de Jean Maillart), pe care o va susține în ian. 1897 la Berlin. Roagă să i se trimită niște bani.
Alte ref. Gaston Paris.
- 2454 *Către Elena Pușcariu*. Paris, 13 sept. 1896. (Trad. din fr. de A.C.). Ioan Șerb. *Ovid Densusianu. Scrisori către Elena Pușcariu*. În: *LB*, 17, nr. 6, 9 febr. 1974, p. 6 (Inedit).

Despre îndoielile sale în perioada petrecută la Paris, despre crizele „intelectuale“ și limpezirile ce le-au urmat.

- 2455 [*Către Gaston Paris*]. Paris, 20 oct. 1896. B.A.R. Coresp. S. 9 (5)/DXXXVII. [Text fr.]
În urma lecturii din Görlich [?], *Die Südwestlichen Dialekte*, Ov.D. supune unui nou examen critic limba poemului *La Prise de Cordres et de Sebille*. A trimis lui R. Marchessou paginile următoare din *Introducere*.
- 2456 [*Către o persoană neidentificată*]. Paris, 29 oct. 1896. B.A.R. Coresp. S. 9 (6)/DXXXVII.
Scrisoare nesemnată, probabil neexpediată.
Vestea despre concursul pentru ocuparea unei catedre de filologie romină la Universitatea din București îl face să-și schimbe proiectul de a pleca în Germania. Impresii de la serbările „populare“ organizate la Paris în cinstea farului, însoțite de reflecții amare asupra caracterului corupt al democrației.
- 2457 *Către Elena Pușcariu*. Paris, 28 nov. 1896. (Trad. din fr. de A.C.). Din albumul de familie al lui Ov.D. Ioan Șerb. *Ovid Densusianu. Scrisori către Elena Pușcariu*. În: *LB*, 17, nr. 6, 9 febr. 1974, p. 6 (Inedit).
Bilanț al pregătirii științifice și al convingerilor dobândite la Paris.
- 2458 *Către Gaston Paris*. Iași, 17 dec. 1896. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437, f. 367—368. Corresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Correspondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris* (I). În: *RITL*, 18, nr. 2, 1969, p. 259—260. [Text fr.]
Cu recunoștință îi mulțumește pentru interesul pe care i l-a arătat cit timp a stat la Paris. E foarte ocupat cu pregătirea unui concurs pentru o catedră universitară (vezi nr. 2456) și cu corecturile la *La Prise...* drept care nu-i poate da nici un art. pentru *Romania*.
Ref. H. Morf, Voretzsche, W. Cloëta, G. Korting.
- 2459 [*Către Gaston Paris*]. București, 27 dec. 1896. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437, f. 369. Corresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Correspondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris* (I). În: *RITL*, 18, nr. 2, 1969, p. 260. [Text fr.]
Îi trimite o parte din corecturi cu bunul de tipar (vezi nr. 2458), cu rugămintea de a face câteva verificări și, în consecință, unele modificări sau precizări. În curînd se va întoarce în țară în vederea concursului (vezi și nr. 2456).
- 2460 *Către Gaston Paris*. Iași, 29 ian. 1897. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437, f. 370—371. Corresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Correspondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris*. (I) În: *RITL*, 18, nr. 2, 1969, p. 260—261, [Text fr.]
Trimite urmarea corecturilor (vezi nr. 2459) și cere părerea lui G.P. în legătură cu interpretarea unor detalii lingvistice dialectale.
- 2461 *Către Gaston Paris*. Iași, 4 febr. 1897. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437, f. 372. Corresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Correspondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris* (I). În: *RITL*, 18, nr. 2, 1969, p. 261. [Text. fr.]

Îl felicită pentru alegerea ca membru al Academiei Franceze, înștiințîn du-l și despre propria reușită la concursul pentru catedra de limba și literatura română de la Universitatea din București. Va putea deci să urgenceze tipărirea lucrării (vezi nr. 2458) și să pregătească un art. pentru revista *Romania*.

- 2462 *Câtre Gaston Paris*. București, 23 febr. 1897. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437, f. 373. Coresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Corespondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris* (I). În: *RITL*, 18, nr. 2, 1969, p. 261—262. [Text fr.]

Comentează unele sugestii de interpretare făcute de G.P. (vezi nr. 2460). Cu unele e de acord, la altele își propune să mai reflecteze.
Ref. R. Marchessou.

- 2463 *Câtre Gaston Paris*. Iași, 11 apr. 1897. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437, f. 374—375. Corresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Corespondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris* (I). În: *RITL*, 18, nr. 2, 1969, p. 262—263. [Text fr.]

Îi mulțumește pentru studiul asupra lui Joinville; concluziile lui G.P. concordă, în bună parte, cu ale sale. E profund dezamăgit de încăpăținarea cu care ministrul tergiversează omologarea concursului (vezi nr. 2461); bănuiește, în culise, niște intrigi politice.
Alte ref. R. Marchessou, I. Bianu, G. Dem. Teodorescu.

- 2464 *Câtre Gaston Paris*. Paris, 22 aug. 1897. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437, f. 376. Corresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Corespondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris* (I). În: *RITL*, 18, nr. 2, 1969, p. 263 [Text fr.]

Gourdon refuză să-i publice art. [?] în *Tablettes des Deux Charentes*. Poate ar fi mai indicat să-l publice în broșură. Exemplarele din *La Prise de Cordres...* au fost livrate librăriei Didot la 10 aug.
Alte ref. Raynaud.

- 2465 *Câtre Gaston Paris*. Paris, 15 sept. 1897. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437, f. 377. Corresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Corespondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris* (I). În: *RITL*, 18, nr. 2, 1969, p. 263—264. [Text fr.]

Ref. la un reproș al lui O. Schultz-Gora la adresa lui G.P., care îl vizează, de fapt, pe Ov.D. și intenția lui de a publica *La Foucon de Candie*. Pentru aplanarea diferendului, Ov.D. propune o ediție în colaborare (vezi și. nr. 2466, 2467).

Alte ref. A. Tobler, (editorii) Raynaud, Picot.

- 2466 *Câtre Gaston Paris*. Paris, 20 sept. [1897]. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437, f. 378—379. Corresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Corespondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris* (I). În: *RITL*, 18, nr. 2, 1969, p. 264. [Text fr.]

Schulz-Gora nu e dispus, deocamdată, la o colaborare (vezi nr. 2465). Ov.D. speră, totuși, într-o întrevvedere, în urma căreia S.—G. se va arăta, poate, „un peu moins intransigeant que jusqu'à présent“.

- 2467 *Către Gaston Paris*. Paris, 24 sept. 1897. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437, f. 380. Corresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Corespondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris* (I). În: *RITL*, 18, nr. 2, 1969, p. 264—265. [Text fr.]
În urma întâlnirii cu Schultz-Gora, neînțelegerile au fost înlăturate și s-a convenit publicarea în colaborare a poemului *La Foucon de Candie*, eventual în colecția „Société des anciens textes”. Va pleca la București pentru a-și ocupa catedra (vezi nr. 2465).
- 2468 *Către Gaston Paris*. București, 19 nov. 1897. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437 f. 381. Corresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Corespondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris și Paul Meyer* (II). În: *RITL*, 18, nr. 4, 1969, p. 677 [Text fr.]
Despre debutul său la catedră, sistemul de lucru cu studenții și proiectele de cercetare științifică.
Ref. O. Schultz-Gora.
- 2469 *Către Gaston Paris*. București, 29 dec. 1897. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437, f. 382. Corresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Corespondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris și Paul Meyer* (II). În: *RITL*, 18, nr. 4, 1969, p. 677—678. [Text fr.]
Cere o ref. bibliografică pentru un art. pe care vrea să-l scrie pentru *Romania*.
- 2470 *Către Gaston Paris*. București, 3 febr. 1898. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437, f. 383. Corresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Corespondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris și Paul Meyer* (II). În: *RITL*, 18, nr. 4, 1969, p. 678 [Text fr.]
Îi trimite un art. pentru *Romania*. Mai are în lucru un art. de etimologii romanice și un studiu amplu asupra rotacismului în rom.
- 2471 *Către Gaston Paris*. Paris, 26 aug. 1898. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437, f. 384—385. Corresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Corespondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris și Paul Meyer* (II). În: *RITL*, 18, nr. 4, 1969, p. 678—679. [Text fr.]
Îi trimite *Etymologies romanes* (vezi nr. 122). Art. despre [Jean de] Joinville îl va termina la București, unde va pleca peste douăzeci de zile.
Alte ref. P. Meyer, M. Pidal.
- 2472 *Către Gaston Paris*. Paris, 11 sept. 1898. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437, f. 389. Corresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Corespondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris și Paul Meyer* (II). În: *RITL*, 18, nr. 4, 1969, p. 679. [Text fr.]
A citit cartea lui Mohl (trimisă lui, de G.P.) și se oferă să o recenzeze pentru *Romania*. Îi mulțumește lui G.P. pentru notița despre *Histoire de la langue roumaine* (vezi nr. 6).
- 2473 *Către Gaston Paris*. Paris, 19 sept. 1898. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437, f. 386. Corresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Corespondență inedită Ovid Densusianu*

— *Gaston Paris și Paul Meyer* (II). În: *RITL*, 18, nr. 4, 1969, p. 679—680. [Text fr.]

Pe marginea etimologiilor trimise pentru *Romania* (vezi nr. 2471). Va pleca pentru câteva zile spre M. Minecii, dornic să vadă și alte orașe ale Franței.

- 2474 *Către Gaston Paris*. București, 26 nov. 1898. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437, f. 387. Corresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Corespondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris și Paul Meyer* (II). În: *RITL*, 18, nr. 4, 1969, p. 680—681. [Text fr.]

Așteaptă corecturile la art. (vezi nr. 2471). Îi cere părerea asupra unui studiu pe care îl tipărește la Durand și îl roagă, totodată, să actualizeze unele ref. bibliografice.

- 2475 *Către Gaston Paris*. București, 25 dec. 1898. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437, f. 388. Corresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Corespondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris și Paul Meyer* (II). În: *RITL*, 18, nr. 4, 1969, p. 681. [Text fr.]

Îi mulțumește pentru corecturi (vezi nr. 2474). În munca la Universitate, e tot timpul handicapat de lipsa de cărți și de fonduri. Speră să ajungă în vacanță la Paris și să-și completeze „les travaux que je [ne] puis achever ici“. Îl roagă să primească pe sora sa, Elea, venită la Paris pentru studii de medicină.

- 2476 *Către Gaston Paris*. Paris, 7 oct. 1899. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437, f. 390—391. Corresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Corespondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris și Paul Meyer* (II). În: *RITL*, 18, nr. 4, 1969, p. 680. [Text fr.]

Pornind de la cartea lui Mohl (vezi și nr. 2472) și în special de la cap. ref. la „c“ în limbile romanice, proiectează un studiu mai amplu asupra alterării lui *c* în aria romanică.

- 2477 *Către Gaston Paris*. București, 2 ian. 1900. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437, f. 392. Corresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Corespondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris și Paul Meyer* (II). În: *RITL*, 18, nr. 4, 1969, p. 681—682. [Text fr.]

Îi trimite prima parte din *Histoire de la langue roumaine*, subliniind el însuși unele inerente stingăcii stilistice, și-și dezvăluie intenția de a prezenta lucrarea spre premieră la „Société de Linguistique de Paris“.

- 2478 *Către Gaston Paris*. München, 9 oct. 1900. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437, f. 393. Corresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Corespondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris și Paul Meyer* (II). În: *RITL*, 18, nr. 4, 1969, p. 682. [Text fr.]

Se scuză pentru răspunsul întârziat și-i comunică noua adresă.

- 2479 *Către Gaston Paris*. București, 25 nov. 1900. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437, f. 394. Corresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Corespondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris și Paul Meyer* (II). În: *RITL*, 18, nr. 4, 1969, p. 682. [Text fr.]

Carte poştală.

Îi trimite ultima corectură a unui art. pentru *Romania* [*Sur l'altération du „c“ latin devant „e“, „i“, dans les langues romanes*], rugându-l să controleze un amănunt.

- 2480 *Către Gaston Paris*. München, 6 aug. 1901. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437, f. 395—396. Corresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Corespondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris și Paul Meyer* (II). În: *RITL*, 18, nr. 4, 1969, p. 683. [Text fr.]
Îi mulțumește pentru art. consacrat vol. *Histoire de la langue roumaine*, și îi va trimite ceva pentru *Romania* [probabil etimologia rom. *Îndătina*, *datină*, publicată în ian. 1902, p. 109—110].
Ref. G. Körting.
- 2481 *Către Gaston Paris*. München, 17 aug. 1901. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437, f. 397. Corresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Corespondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris și Paul Meyer* (II). În: *RITL*, 18, nr. 4, 1969, p. 683. [Text fr.]
Trimite câteva note pentru *Romania*. Se gîndește mai de mult la o prezentare a dicționarului lui G. Körting.
- 2482 [*Către o persoană neidentificată*]. București, 6 febr. [19]02. B.A.R. Coresp. S. 9 (7) /DXXXVII.
Respinge acuzația pe care i-o aduce destinatarul scrisorii că i-ar fi reținut un ms. „despre Gherla“ și insinuarea că ar voi să-și însușească „vederile“ sale.
Ref. Al. Philippide, [Gr.?] Crețu.
- 2483 *Către Gaston Paris*. București, 13 febr. 1902. B.N.P. Nouv. acq. fr. 24437, f. 398. Corresp. Gaston Paris; Marin Bucur. *Corespondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris și Paul Meyer* (II). În: *RITL*, 18, nr. 4, 1969, p. 684. [Text fr.]
Despre un art. pe care vrea să-l publice în *Romania* [*Notes de lexicographie romane*]. Trimițindu-i prelegerea de deschidere a cursului său de la Universitate, îl înștiințează despre scindarea catedrei de română, pe care o va împărți cu I. Bianu.
Alte ref. C. Jireček.
- 2484 *Către Elena Bacaloglu*. [București], 28 iun. 1902. B.A.R. Coresp. S. 9/CCIV.
Cuvînte de afecțiune pentru cea care-i va deveni în curînd soție.
- 2485 *Către Alexandru Bacaloglu*. Paris, 5 oct. 1902. Coresp. S. 8/CCIX.
Apelează la socrul său pentru găsirea unei locuințe și rezolvarea unor chestiuni financiare.
Ref. Lina [= Elena Bacaloglu], [?]; Dudescu [de la minister].
- 2486 *Către Titu Maiorescu*. [București], 2 febr. 1903. B.A.R. Coresp. S. 79/XII.
Își exprimă opinia, solicitată de T.M., asupra manualului lui I.A. Rădulescu-Pogoneanu, *Gramatica istorică a limbii românești* [pentru clasa a V-a secundară]. București, Editura Librăriei H. Steinberg, 1902—1903].

Pe prima filă a scrisorii, în stînga sus, T.M. notează: „Întrebuițată în raportul meu către Acad. Rom. asupra premiului Asociațiunii Craiovene. Sfirșitul martie 1903. T.M.“.

- 2487 *Căt-re Paul Meyer*. București, 2 febr. 1903. B.N.P. Dép. mss. Papiers Paul Meyer, XXI. Nouv. acq. fr. 24420, f. 223; Marin Bucur. *Corespondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris și Paul Meyer* (II). În: *RITL*, 18, nr. 4, 1969, p. 684. [Text fr.]

În art. trimis pentru *Romania* sint inserate și unele observații asupra dicționarului lui Gustav Körtling (*Lateinisch-Romanisches Wörterbuch*); pot apărea fie în corpul art., fie separat, după cum crede de cuviință P.M. Mulțumește pentru studiul *La vie de S. Augis*; il va interpreta în seminar, dat fiind că la curs tratează despre poezia lirică a evului mediu.

- 2488 *Căt-re Paul Mayer*. București, 22 febr. 1903. B.N.P. Dép. mss. Papiers Paul Meyer, XXI. Nouv. acq. fr. 24420, f. 225; Marin Bucur. *Corespondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris și Paul Meyer*. (II). În: *RITL*, 18, nr. 4, 1969, p. 685. [Text fr.]

Trimite două recenzii pentru *Romania*. Lui P.M. personal, fi va trimite un vol. din *Histoire...* cu rugămintea de a-i comunica impresiile după lectură. Nu crede însă că ar fi potrivit să prezinte lucrarea pentru premiul H. Chaves.

- 2489 *Căt-re Paul Meyer*. București, 10 apr. 1903, B.N.P. Dép. mss. Papiers Paul Meyer, XXI. Nouv. acq. fr. 24420, f. 224; Marin Bucur. *Corespondență inedită Ovid Densusianu — Gaston Paris și Paul Meyer* (II). În: *RITL*, 18, nr. 4, 1969, p. 685—686. [Text fr.]

Se arată foarte afectat de moartea lui Gaston Paris. Pune în discuție citeva chestiuni din *Histoire...*

- 2490 *Căt-re Dimitrie Onciul*. [București], 10 iul. 1903. B.A.R. Coresp. S. 1/XX. Despre un fond de cărți pe care Ov.D. îl organizează, se pare, împreună cu D.O. la Facultatea de litere.
Ref. Ermil A. Pangrați, Vasile Lascăr.

- 2491 *Căt-re H. Tiktin*. București, 28 oct. 1903. B.A.R. Coresp. S. 6 (1)/DXXXVII. Mulțumește pentru „prețiosul dar“ [H.T., *Dicționar român-german*. Vol. I. A-C. București, Imprimeria statului, 1903]. Își exprimă rezerva față de etimologia propusă de H.T. pentru rom. *curea*.

Ref. Gustav Weigand, Franz Miklosich, Sextil Pușcariu, I.-A. Candrea.

- 2492 *Căt-re H. Tiktin*. București, 24 ian. 1905. B.A.R. Coresp. S. 6 (2)/DXXXVII. Comentează o serie de etimologii propuse de H.T. Îi solicită sprijinul pentru fondarea unei societăți filologice (plănuită împreună cu I.-A. Candrea) pentru publicarea de texte vechi și încurajarea cercetărilor dialectale.

Alte ref. G. Weigand, B.P. Hasdeu, Al. Cihac, I.-B. Candrea, [?] Dimitrescu

- 2493 *Căt-re Jean-Boniface Hétrat*. Paris, 5 ian. 1907. B.C.S. Coresp. D. 32—1. Ms. nr. 3600.

Despre programul de studiu neîntrerupt — „înghit volume de filologie și literatură“ — care nu-i lasă „răgazul necesar pentru lungi meditații“.

- 2494 *Către Emil Isac*. München, 23 ian. 1907. Arh. Muz. mem. Emil Isac — Cluj, nr. 282; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare*. Densusianu — Isac. În: *AS*, 2, nr. 11, nov. 1967, p. 9.
Carte poștală.
Motivează refuzul de a publica în *Vieața nouă* un art. despre Oscar Wilde, trimis de E.I.
- 2495 [*Către Leon Alcalay*]. București, 17 nov. 1908. B.A.R. Coresp. S. 1/DXXXVII.
Ofertă către editură, timbrată și semnată de Ov.D.
Se angajează să elaboreze pentru B.P.T. o culegere de texte din cronicarii și istoricii români, conform programei pentru clasa a IV-a secundară. Detalii privind conținutul vol. și modalitatea de retribuire.
În stînga, jos, notă autografă: „Primit și restul de două sute și cincizeci. XII.08. Ov. Densusianu“.
- 2496 *Către Alexandru Zamfirescu*. 9 ian. 1910. B.A.R. coresp. S. 5 (1)/CCXXXVI.
Îi trimite în corectură, cu unele observații, niște versuri destinate nr. următor al rev. *Vieața nouă*.
- 2497 *Către Alexandru Zamfirescu*. 2 mart. 1910. B.A.R. Coresp. S. 5 (2)/CCXXXVI.
Îi trimite corecturile la un ms. [poate același la care se referă 5 (1)/CCXXXVI, nr. 2496], cu sugestii de modificare a textului.
- 2498 *Către Alexandru Zamfirescu*. 29 mart. 1910. B.A.R. Coresp. S. 5 (3)/CCXXXVI.
Versurile lui A.Z. (vezi nr. 2496) nu și-au găsit loc în nr. precedent. Vor apărea acum, cu unele retușuri pentru care Ov.D. cere avizul autorului.
Versurile nu vor mai apărea în *Vieața nouă* (n.n.).
- 2499 *Către C. Istrati*. 13 iul. 1910. [Pe ștampila poștei: 4 aug. 1910].
B.C.S. Coresp. S.I. 87: D. 32. Ms. nr. 13263.
Carte poștală.
Primește „cu deosebită plăcere“ invitația lui C.I.
- 2500 *Către Emil Isac*. București, 5 aug. 1910. Arh. Muz. mem. „Emil Isac“ — Cluj, nr. 287; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare*. Densusianu-Isac. În: *As*, 2, nr. 11, nov. 1967, p. 9.
Acceptă să publice în *Vieața nouă* două scrieri din ms. trimis (probabil poemele în proză *Sufletul și Șoapte de codru*, care apar în nr. 17, din 15 oct.). De asemenea, aprobă proiectul lui E.I. de a scoate o nouă revistă în Transilvania.
- 2501 *Către Emil Isac*. București, 21 nov. 1910. Arh. Muz. mem. „Emil Isac“ — Cluj, nr. 288; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare*. Densusianu-Isac. În: *As*, 2, nr. 11, nov. 1967, p. 9.
Ref. la intenția lui E.I. de a reprezenta piesa *Maica cea tânără* pe scena Teatrului Național. Își arată nemulțumirea față de apariția trunchiată a traducerii

sale din Calderon [de la Barca] (*Judecătorul din Zalamea*) (vezi nr. 766). Va publica în *Vieța nouă* o parte din ms. trimis de E.I. (vor apărea, în nr. din 1 dec., poemele în proză *Oglinda și Lacul morții*). Aprobă intenția lui E.I. de a începe o campanie împotriva rev. *Luceafărul*. Alte ref. Pompiliu Eliade, Al. Davila.

- 2502 *Către Emil Isac*. [București], 26 nov. 1910. Arh. Muz. mem. „Emil Isac” — Cluj, nr. 289; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (II). Densusianu-Isac. În: *As*, 2, nr. 12, dec. 1967, p. 9.

Caută să-l consoleze pe E.I., mihnit de criticile rânvoitoare aduse scrierilor sale. Ov.D. nu poate interveni pe lângă directorul Teatrului Național, P. Eliade, pentru piesa *Maica cea tinăra* (vezi nr. și 2504) date fiind relațiile nu prea bune dintre ei. Cele două poeme (*Oglinda și Lacul morții*) se vor publica „în nr. din 1 dec.”.

- 2503 *Către Emil Isac*. [?] 8 dec. 1910. Arh. Muz. mem. „Emil Isac” — Cluj, nr. 283; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (II). Densusianu-Isac. În: *As*, 2, nr. 12, dec. 1967, p. 9; Ion Brad. *Argumentum* (IX). În: *Tribuna*, 16, nr. 23, 8 iun. 1972, p. 4.

Entuziasmul lui E.I. și al „altor suflete calde, clocotitoare... și necruțătoare... cu cei răi” e singur în măsură să salveze această țară „nenorocită de vremi și de oameni”, să o scoată din „trîndăvia inteligenței... și [ne]înțelegerea timpului de azi”.

- 2504 *Către Emil Isac*. [București], 24 dec. 1910. Arh. Muz. mem. „Emil Isac” — Cluj, nr. 290. Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (II). Densusianu — Isac. În: *As*, 2, nr. 12, dec. 1967, p. 9.

Discută despre un ms. al lui E.I. (nu găsește două bucăți), din care va publica la 1 ian. 1911 *Herve Riel*. Îl consolează de neprimirea niciunui răspuns de la Teatrul Național ref. la piesa sa *Maica cea tinăra* (vezi și nr. 2502). Amintește și de piesa *Viața — un vis*, dată cu doi ani în urmă la Teatrul Național și pe care speră s-o vadă jucată.

- 2505 *Către Emil Isac*. București, 26 ian. 1911. Arh. Muz. mem. „Emil Isac” — Cluj, nr. 291; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (II). Densusianu-Isac. În: *As*, 2, nr. 12, dec. 1967, p. 9.

Îl încredințează că va căuta din nou niște ms. ale lui E.I. care s-au rătăcit. Precizează că art. acestuia despre H. Heine a fost trimis printr-o cunoștință la ziarul *Adevărul*. Dacă dorește să colaboreze la vreun ziar bucureștean, se angajează să-i plaseze art. Îi mulțumește pentru o notiță din *Românul* (nr. 5, 8/21 ian. 1911) (cuprinsul primului nr. al *Vieței noi*), pe care i-o trimisese E.I.

- 2506 *Către Emil Isac*. [București], 22 mart. [1911]. Arh. Muz. mem. „Emil Isac” — Cluj, nr. 292; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare*. (II). Densusianu-Isac. În: *As*, 2, nr. 12, dec. 1967, p. 9. Carte poștală.

Își exprimă regretul că nu a primit un articol trimis de E.I.

- 2507 *Către Emil Isac*. București, 6 mai 1911. Arh. Muz. mem. „Emil Isac“ — Cluj, nr. 286; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (II). Densusianu-Isac. În: *As*, 2, nr. 12, dec. 1967, p. 9.
Aprobă pregătirea de către E.I. a unor art. „pentru barbarii și fariseii noștri literari“, și se angajează să le înlesnească tipărirea într-o rev. bucureșteană. Își arată speranța în posibilitatea apariției unei rev. noi în Transilvania, de factură modernă, la care ar colabora el însuși și alții. De asemenea, îl anunță că poemul în proză trimis (*Steaua și păstorul*) va apărea în nr. din 15 mai.
- 2508 *Către Emil Isac*. București, 18 mai 1911. Arh. Muz. mem. „Emil Isac“ Cluj, nr. 294; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (II). Densusianu-Isac. În: *As*, 2, nr. 12, dec. 1967, p. 9.
Își arată nedumerirea pentru rătăcirea unor scrisori trimise la Cluj lui E.I., în care îi spunea că așteaptă art. sale și că e gata să le plaseze pe la gazetele din București. Îi mulțumește pentru un număr din ziarul *Világ* în care E.I. are o notă despre *Vieța nouă*.
- 2509 *Către Emil Isac*. [București], 23 mai 1911. Arh. Muz. mem. „Emil Isac“ — Cluj, nr. 284; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (II). Densusianu-Isac. În: *As*, 2, nr. 12, dec. 1967, p. 9.
Pune în discuție locul unde ar trebui să apară un art. trimis de E.I., rev sau ziar. Se pare că art. este în legătură cu Ardealul și ar face parte dintr-o serie. În *Vieța nouă*, E.I. publicase *Ardealul literar*, ceea ce face pe Ov.D. să incline spre publicarea tot acolo și a celui de al doilea art. Îl lasă însă pe autor să hotărască.
- 2510 *Către Emil Isac*. [București, 24 mai 1911]. Arh. Muz. mem. „Emil Isac“ — Cluj, nr. 2931 Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (II). Densusianu-Isac. În: *As*, 2, nr. 12, dec. 1967, p. 9.
E din nou intrigat că o scrisoare de-a sa către E.I. s-a rătăcit pe drum. În ea îl anunța că va face tot posibilul să i se tipărească art. trimis (probabil cel despre Ardeal, amintit în scrisoarea din 23 mai). Îi mulțumește „pentru cuvintele bune ce le-ai scris despre V.N. [= *Vieța nouă*]“.
- 2511 *Către Emil Isac*. [București], 4 iun. 1911. Arh. Muz. mem. „Emil Isac“ — Cluj, nr. 285; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (II). Densusianu-Isac. În: *As*, 2, nr. 12, dec. 1967, p. 9.
Își exprimă regretul că nu a putut plasa la *Adevărul* art. trimise de E.I. (probabil cele despre Ardeal), dat fiind că directorul C. Mille nu vrea să se amestece în luptele de peste munți. Primul art. l-ar putea publica în *Vieța nouă*. Poate ar fi mai bine, însă, să le publice pe amândouă în *Noua revistă română*, deși „e cam dezorientată în ce privește literatura“.
- 2512 *Către Emil Isac*. București, 3 iul. 1911. Arh. Muz. mem. „Emil Isac“ — Cluj nr. 296; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (II). Densusianu-Isac. În: *As* 2, nr. 12, dec. 1967, p. 9.
Îi dă câteva lămuriri care să servească drept puncte de reper pentru un art. despre *Vieța nouă*, plănuit să apară în *Mercure de France*. Îi anunță trecerea prin Cluj, între 19 și 20 aug., în drum spre Paris.
Ref. Titu Maiorescu.

- 2513 *Către Emil Isac.* [București], 12 aug. 1911. Arh. Muz. mem. „Emil Isac” — Cluj, nr. 298; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (II). Densusianu-Isac. În: *As*, 2, nr. 12, dec. 1967, p. 9.

Carte poștală.

Îl vestește de trimiterea unui pachet cu cărți și reviste, între care și traducerea sa din W. Meyer-Förster, *Heidelbergul de altă dată* (vezi nr. 765), anunțându-i și o vizită, peste o săptămână, la Cluj. Caută să-l liniștească în legătură cu poemul în proză *Rugăciunea către Satan*, pe care-l va publica în *Vieața nouă* (nr. 14, 1 sept.).

Ref. Calderon de la Barca.

- 2514 *Către Emil Isac.* [Viena?], 22 aug. 1911. Arh. Muz. mem. „Emil Isac” — Cluj, nr. 297; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (II). Densusianu-Isac. În: *As*, 2, nr. 12, dec. 1967, p. 9.

Carte poștală ilustrată.

Îi arată nemulțumirea că nu a găsit revista *Die Waage* la librăriile din oraș. Îi trimite salutări.

- 2515 *Către Emil Isac.* București, 2 dec. 1911. Arh. Muz. mem. „Emil Isac” — Cluj, nr. 301; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (II). Densusianu-Isac. În: *As*, 2, nr. 12, dec. 1967, p. 9.

Îi confirmă primirea unui ms., pe care-l va publica în *Vieața nouă* (apare la 1 dec. sub titlul *Vintul*). Așteaptă cu bucurie venirea lui E.I. la București.

- 2516 *Către Decan [= Ion Bogdan].* [București], 4 dec. 1911. B.C.S. Coresp. D. 26: D. 32, nr. 29650.

În urma însărcinării primite, înaintează Consiliului Facultății „considerațiile” sale cu privire la înființarea unei catedre de limbă și literatură italiană.

- 2517 *Către Emil Isac.* [București], 4 ian. 1912. Arh. Muz. mem. „Emil Isac” — Cluj, nr. 302; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (II). Densusianu-Isac. În: *As*, 2, nr. 12, dec. 1967, p. 9.

Se referă la o anchetă întreprinsă de Oszkar Júszi, redactorul rev. progresiste budapestane *Huszadik század*, la care va răspunde dacă va fi întrebat. Îl anunță că piesa *Maica cea tânără* (vezi și nr. 2502, 2504) se va reprezenta la Teatrul Național. Se interesează de conferințele pe care E.I. plănuiește să le organizeze în Transilvania, după modelul celor de la *Vieața nouă*.

- 2518 *Către Emil Isac.* [București, 28 ian. 1912*]. Arh. Muz. mem. „Emil Isac” — Cluj, nr. 229; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (II). Densusianu-Isac. În: *As*, 2, nr. 12, dec. 1967, p. 9.

Carte poștală.

Îi trimite salutări, alături de Eugeniu Speranția, N. Georgescu-Ștefănești, Pompiliu Păltănea, Titu Dinu și Dragoș Protopopescu.

- 2519 *Către Emil Isac.* [București], 1 mart. 1912. Arh. Muz. mem. „Emil Isac” — Cluj, nr. 303; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (II). Densusianu-Isac. În: *As*, 2, nr. 12, dec. 1967, p. 9.

Scrisoare cu antetul *Vieții noi*.

Face aluzie la o conf. a lui E.I., care ar fi stîrnit „un proces”. Îi cere informații despre tipărirea piesei [*Maica cea itnără*]. Conferințele [*Vieții noi?*] se vor publica în *Farul*, „foaia nouă care a început să apară sub îngrijirea unor tineri“.

- 2520 *Către Emil Isac*. [București], 30 aug. 1912. Arh. Muz. mem. „Emil Isac“ — Cluj, nr. 300; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (II). Densusianu Isac. În: *As*, 2, nr. 12, dec. 1967, p. 9.
Amîna vizita la Cluj. Nu se simte prea bine, se duce să urmeze o cură. Speră să treacă prin Cluj la întoarcere.
- 2521 *Către Al. Popescu-Telega*. [București], 13 iul. 1912. B.A.R. Coresp. nr. 179922.
Scrisoare cu antetul rev. *Vieța nouă*.
Pe marginea unor traduceri ale lui Al. P.-T. din autori spanioli, urmînd a fi publicate în rev.
Ref. Rubén Dario, Fr. Mistral, E. Koschwitz.
- 2522 *Către H. Tiktin*. București, 11 apr. 1913. B.A.R. Coresp. S. 6 (3) /DXXXVII.
Carte poștală.
Regretă că întîlnirea plănuită nu a avut loc și speră într-o revedere apropiată.
- 2523 *Către Emil Isac*. [București, mart.? 1914]. Arh. Muz. mem. „Emil Isac“ — Cluj, nr. 280; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (II). Densusianu-Isac. În: *As*, 2, nr. 12, dec. 1967, p. 9.
Îi trimite corecturile la un art. semnat de E.I. pentru *Vieța nouă* și îi sugerează schimbarea titlului (din „Opinca și gheata de lac“ în „Dialog de actualitate“) pentru a nu irosi surpriza conținutului. Mulțumește pentru art. lui E.I. din *Huszadik század*, elogios la adresa *Vieții noi* și a lui Ov.D.
- 2524 *Către Vintilă Paraschivescu*. Germania, 3 sept. [1914]. În: *Documente literare*. Studii și documente. Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 232.
Este nedumerit că nu a primit încă corecturile [la *Vieța nouă*].
- 2525 *Către B. Fundoianu*. 28 sept. 1914. B.C.S. Coresp. F. 97: D. Ms. nr. 12636.
Sugerează câteva modificări în titlul și textul unei poezii a lui B.F., reținută pentru nr. de la 1 oct. al rev. *Vieța nouă*.
- 2526 *Către Al. Colorian*. [București], 2 oct. 1914. M.L.R. Coresp. nr. 9049.
Carte poștală cu antetul rev. *Vieța nouă*.
- 2527 *Către B. Fundoianu*. 26 nov. [1914?]. B.C.S. Coresp. F. 97: D. Ms. nr. 1237.
Trimite corecturile la poezia care va intra abia în nr. de la 1 dec. [aceeași ca la nr. 2525].
Ref. Ch. Baudelaire.
- 2528 *Către B. Fundoianu*. [București], 26 dec. 1914. B.C.S. Coresp. F. 97: D. Ms. nr. 12638.

Carte poștală cu antetul rev. *Vieața nouă*.

Despre aceeași poezie a lui B.F. (vezi nr. 2527), care a rămas „pentru nr. de la 1 ian.”.

Poezia nu mai apare în *Vieața nouă*.

- 2529 [*Către o persoană neidentificată*]. 27 ian. 1915. M.L.R. Coresp. nr. 9062.
- 2530 *Către Al. Colorian*. [București], 27 dec. [1915]. M.L.R. Coresp. nr. 9050. Carte poștală cu antetul rev. *Vieața nouă*.
- 2531 *Către Al. Colorian*. [București], 26 [febr.? 1916]. M.L.R. Coresp. nr. 9051. Carte poștală cu antetul rev. *Vieața nouă*.
- 2532 *Către Constantin T. Stoika*. [București], 12 sept. 1916. Augustin Z.N. Pop. *Ovid Densusianu și poetul erou Const. Titus Stoika*. În: *Ovid Densusianu*. Omul și opera (vezi nr. 1470), p. 59—60.
Își arată bucuria de a fi primit prin C.T.S. vești de pe front și mai ales vești despre trecerea trupelor noastre peste Carpați.
- 2533 *Către Vintilă Parascăvescu*. [București, 1916]. George Corbu. *Ov. Densusianu inedit*. În: *Cr I*, 3, nr. 23, 8 iun. 1968, p. 7. (Documente).
Discută unele vești de pe fronturile din România și din Franța, despre cenzură, despre apariția rev. *Vieața nouă*.
Ref. [?] Șerban.
- 2534 *Către Al. Popescu-Telega*. [1916]. B.A.R. Coresp. nr. 180001.
Copie dactilo.
Publică bucuros art. (refăcut) despre Don Quijote. A aranjat să i se trimită lui Al. P.-T. nr. solicitate din *Vieața nouă*.
- 2535 *Către Ilie E. Torouțiu*. [București, 1916?]. B.A.R. Coresp. S. 5/XXXV.
Carte poștală.
Roagă să i se restituie o listă de cărți și să i se procure niște hirtie de bună calitate.
- 2536 *Către I. M. Rașcu*. 12 febr. 1918. M.L.R. Coresp. nr. 11269.
- 2537 *Către Vintilă Parascăvescu*. Iași, 9 apr. 1918. În: *Documente literare*. Studii și documente. Ediție de Gh. Cardaș [Vol.]. 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 233—234.
Îi mulțumește pentru veștile trimise și îl anunță că *Vieața nouă*, cu art. și poezii semnate de V.P. (*Pentru vitejii noștri și O, suflete, de ce tresari?*) a apărut. Vechii colaboratori ai rev., aflați la Iași, se intrunesc săptăminal și fac planuri. Se arată îngrijorat de viitorul revistei.
Ref. Titus Dinu, Const. T. Stoika.
- 2538 [*Către Vintilă Parascăvescu*]. [Iași], 22 iun. 1918. În: *Documente literare*. Studii și documente. Ediția de Gh. Cardaș. [Vol.]. 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 235.

Deși nu se arată dornic să se întoarcă la București, îl anunță că va veni, totuși, cât mai curînd căci „îmi stă pe suflet și întîrzierea revistei”.
Ref. Ion Floru, I. Pillat, N. Budurescu.

- 2539 *[Către Direcția Bibliotecii din Iași]*. 30 sept. 1918. M.L.R. Coresp. nr. 12019.
- 2540 *Către I. M. Rașcu*. 26 oct. 1918. M.L.R. Coresp. nr. 11271.
- 2541 *[Către o persoană neidentificată]*. [București], 2 apr. 1919. B.A.R. Coresp. 9 (8)/ DXXXVII. [Text fr.].
Mulțumește pentru darul primit [?], care i-a oferit „quelques heures de lecture réconfortable” și un prilej de meditație.
- 2542 *Către H. Tiktin*. 27 mai 1919. B.A.R. Coresp. S. 6 (4)/DXXXVII.
Despre alegerea lui H.T. ca membru de onoare al Acad. Rom.
Ref. Duiliu Zamfirescu.
- 2543 *Către I. M. Rașcu*. 18 iun. 1919. M.L.R. coresp. nr. 11272.
- 2544 *Către Emil Lăzărescu și soția*. [Geneva], 14 iul. 1919. În: *Documente literare. Studii și documente*. Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 231—232.
Cîteva vești din călătorie.
- 2545 *Către I. M. Rașcu*. 19 iul. 1919. M.L.R. Coresp. nr. 11273.
- 2546 *Către I. M. Rașcu*. 30 iul. 1919. M.L.R. Coresp. nr. 11274.
- 2547 *Către I. M. Rașcu*. 11 aug. 1919. M.L.R. Coresp. nr. 11275.
- 2548 *Către I. M. Rașcu*. 27 aug. 1919. M.L.R. Coresp. nr. 11270.
- 2549 *Către I. M. Rașcu*. 30 nov. 1919. M.L.R. Coresp. nr. 11276
- 2549 *Către I. M. Rașcu*. 30 nov. 1919. M.L.R. Coresp. nr. 11276
- 2550 *Către I. M. Rașcu*. 20 dec. 1919. M.L.R. Coresp. nr. 11277.
- 2551 *Către [cpt.] Titus T. Stoika*. [București], 9 mai 1920. Titus T. Stoika. *Amin-tiri*. În: *Ovid Densusianu*. Omul și opera (vezi nr. 1470), p. 67.
Îi fixează o întîlnire la el acasă.
- 2552 *Către I. M. Rașcu*. 12 iul. 1920. M.L.R. coresp. nr. 11278.
- 2553 *Către Vintilă Parascivescu și soția*. Milano, 21 iul. [1920]. În: *Documente literare. Studii și documente*. Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 236.
Impresii din Milano.

- 2554 *Către Mia Frollo*. Bistrița, 24 iul. [1920*]. B.A.R. Coresp. S. 9 (1)/CCCXXVIII.
Carte poștală.
Impresii de vacanță.
- 2555 *Către I.M. Rașcu*. 29 sept. 1920. M.L.R. Coresp. nr. 11279.
- 2556 *Către I. M. Rașcu*. 10 oct. 1920. M.L.R. Coresp. nr. 11280.
- 2557 *Către I.M. Rașcu*. [București], 2 ian. 1921. M.L.R. coresp. nr. 11316.
Carte poștală cu antetul rev. *Vieașa nouă*.
- 2558 *Către I.M. Rașcu*. 19 febr. 1921. M.L.R. Coresp. nr. 11281.
- 2559 *Către I.M. Rașcu*. 8 mart. 1921. M.L.R. Coresp. nr. 11282.
- 2560 *Către I.M. Rașcu*. 29 mart. 1921. M.L.R. Coresp. nr. 11283.
- 2561 *Către I.M. Rașcu*. 7 apr. 1921. M.L.R. Coresp. 11284.
- 2562 *Către I.M. Rașcu*. 6 mai 1921. M.L.R. Coresp. nr. 11285.
- 2563 *Către (cpt.) Titus T. Stoika*. [București], 5 iun. 1921. Titus T. Stoika. *Amin-tiri...* În: *Ovid Densusianu*. Omul și opera (vezi nr. 1470), p. 69.
Mulțumește pentru două documente răzeșești, chiar pe picul în care îi fu-seseră aduse.
- 2564 *Către I.M. Rașcu*. 9 iun. 1921. M.L.R. Coresp. nr. 11286.
- 2565 *Către I.M. Rașcu*. 17 iun. 1921. M.L.R. Coresp. nr. 11287.
- 2566 *Către I.M. Rașcu*. 17 oct. 1921. M.L.R. Coresp. nr. 11288.
- 2567 *Către Mia Frollo*. Praga, 2 dec. 1921. B.A.R. Coresp. S. 9 (2)/CCCXXVIII.
Carte poștală.
Prima impresie despre Praga: „un oraș de nord crescut lingă o mănăstire și o apă“.
- 2568 *Către Mia Frollo*. Praga, 14 dec. 1921. B.A.R. Coresp. S. 9 (3)/CCCXXVIII.
[Text fr.]
Din nou despre Praga. Impresii de detaliu asupra orașului și locuitorilor.
E profund dezamăgit de conferința lui F.T. Marinetti despre futurism.
- 2569 *Către Jindra Huškova-Flajšhansová*. [Praga], 13 ian. 1922. Augustin. Z.N. Pop. *Epistolarium*. Ovid Densusianu-Jindra Hušková-Flajšhansová. În: *Ovid Densusianu*. Omul și opera (vezi nr. 1470), p. 43.
Își exprimă regretul că nu poate lua parte la lecția de deschidere a cursului de limba română de la Universitatea din Bratislava predat de J.H.-F. Îi vorbește despre atitudinea îndatoritoare pe care a avut-o tatăl J.H.-F. față

de el la Biblioteca Academiei și despre un concert al învățătorilor cehi la care a asistat.

- 2570 *Către Jindra Huškova-Flajšhansová*. [Praga], 23 ian. 1922. Augustin Z.N. Pop. *Epistolarium*. Ovid Densusianu-Jindra Huškova-Flajšhansová. În: *Ovid Densusianu*. Omul și opera (vezi nr. 1470), p. 44.
Despre lecția de deschidere a cursului de limba română de la Universitatea din Bratislava, predat de J.H.-F. (vezi nr. 225).
- 2571 *Către Mia Frollo*. [Praga], 24 ian. 1922. B.A.R. Coresp. S. 9 (4)/CCCXXXVIII. [Text fr.] † anexă: 2 poezii al e.M.F.
Opinia lui Ov.D., solicitată de M.F., asupra celor două poezii (v. anexa). Reflecții amare despre atmosfera tulbură din țară.
Ref. Vergiliu, Dante.
- 2572 *Către Vintilă Paraschivescu*. Praga, 12 febr. 1922. George Corbu. *Ov. Densusianu inedit*. În: *Cr I*, 3, nr. 23, 8 iun. 1968, p. 7 (Documente).
Despre călătoria lui la Praga și intenția de a vizita încă două orașe pentru cercetări filologice. Îi mulțumește și pentru rezolvarea unor chestiuni plicticoase la tribunal.
- 2573 *Către J. Urban Jarnik*. 22 febr. 1922. B.C.S. Coresp. J. 28: D. ms. nr. 15064.
Regretă că nu poate onora invitația lui J.U.J. pentru duminică (pleacă mai curând spre țară), dar va da un semn înainte de plecare.
Ref. Hertvik Jarnik.
- 2574 *Către Jindra Huškova-Flajšhansová*. [București], 9 apr. 1922. Augustin Z.N. Pop. *Epistolarium*. Ovid Densusianu-Jindra Huškova-Flajšhansová. În: *Ovid Densusianu*. Omul și opera (vezi nr. 1470), p. 44.
Mulțumește pentru bușura trimisă de J.H.-F. cuprinzând comunicarea introductivă la cursurile de limba română ale acesteia (*Românii, trecutul și prezentul lor cultural având în vedere mai ales relațiile românilor cu slavii*). Îi promite că va scrie despre lecția ei de deschidere în *Vieața nouă* (vezi nr. 225).
- 2575 *Către J. Urban Jarnik*. București, 11 apr. 1922. B.C.S. Coresp. J. 28: D. Ms. nr. 15065.
Demersurile făcute pentru a afla de soarta ms. lui J.U.J. [*Bunica?*], trimis spre tipărire la „Cartea Românească”.
Ref. C. Sfetea, Radu Florescu, Hertvik Jarnik.
- 2576 *Către J. Urban Jarnik*. București, 25 apr. 1922. B.C.S. J. 28; D. Ms. nr. 15066.
A dat de urma ms. lui J.U.J. (vezi nr. 2575), care va fi trimis la tipografie. Ov.D. s-ar simți onorat dacă J.U.J. ar accepta să-și publice conferința *Dragoste de grai și de viers românesc în Vieața nouă*. A trimis fiului lui J.U. cărțile pe care le dorea.
Ref. Radu Florescu, Al. Brătescu-Voinești, H. Jarnik
- 2577 *Către Jindra Huškova-Flajšhansová*. București, 29 apr. 1922. Augustin Z. N. Pop. *Epistolarium*. Ovid Densusianu-Jindra Huškova-Flajšhansová. În *Ovid Densusianu*. Omul și opera (vezi nr. 1470), p. 45.

- Despre un vol. de traduceri în cehă din autori români, pe care îl pregătește J.H.-F.
- 2578 *Către J. Urban Jarnik*. București, 9 mai 1922. B.C.S. J. 28: D. Ms. nr. 15068. Relații despre scarta ms. (vezi și nr. 2576). Va face propagandă „în cercul de cunoștințe literare” pentru înzestrarea seminarului de limba română din Brno, inițiat de fiul lui J.U.J. Personal, va trimite, pe măsură ce apar, „publicațiile [sale]... care pot interesa”. Ref. Radu Florescu, C. Sfetea.
- 2579 *Către I.M. Rașcu*, 11 mai 1922. M.L.R. Coresp. nr. 11289.
- 2580 *Către J. Urban Jarnik*. [București], 17 mai 1922. B.C.S. J. 28: D. Ms. nr. 15069. Primește, cu bucurie, ms. conferinței lui J.U.J. (vezi nr. 2576), pentru *Vieța nouă*. Va apărea în două nr. consecutive și în extras. Mulțumește pentru fotografie și „frumoasele cuvinte de amintire”. Ref. Mihail Popescu, C. Sfetea.
- 2581 *Către Jindra Hušková-Flajšhansová*. București, 30 mai 1922. Augustin Z.N. Pop. *Epistolarium*. Ovid Densusianu — Jindra Hušková-Flajšhansová. În: *Ovid Densusianu*. Omul și opera (vezi nr. 1470), p. 45. O înștiințează despre o viitoare vizită la Bratislava, mulțumindu-i și pentru binevoitoarele cuvinte despre el publicate în *Lidové noviny*, din care a primit nr. respectiv.
- 2582 *Către J. Urban Jarnik*. [București], 30 mai 1922. B.C.S. J. 28: D. Ms. nr. 15070. Adresează cuvinte de caldă prețuire lui J.U.J., la a 74-a aniversare. Va trimite corecturile la prima parte a art. (vezi nr. 2580). Speră într-o revedere, pentru vara viitoare, în Cehoslovacia. Ref. H. Jarnik.
- 2583 *Către Jindra Hušková-Flajšhansová*. [București], 18 iun. 1922. Augustin Z.N. Pop. *Epistolarium*. Ovid Densusianu — Jindra Hušková-Flajšhansová. În: *Ovid Densusianu*. Omul și opera (vezi nr. 1470), p. 46-47. Se plînge de neplăcerile pe care le are în legătură cu transporturile de cărți din Praga și se arată mulțumit de cuvintele scrise de J.H.F. asupra volumului său, *Flori alese din cîntecele poporului*.
- 2584 *Către J. Urban Jarnik*. 30 iun. 1922. B.C.S. Coresp. J. 28: D. Ms. nr. 15071. Îi trimite 3 exemplare din rev.; hîrtia nu e prea bună „pentru că mereu s-a scumpit și nici cheltuielile nu ies, chiar așa, din cauză că toate revistele se cîtesc mai puțin ca altădată”. În curînd va apărea și extrasul. Mulțumește pentru invitația la Potštyn. Ref. H. Jarnik.
- 2585 *Către Jindra Hušková-Flajšhansová*. [București], 5 iul. 1922. Augustin Z.N. Pop. *Epistolarium*. Ovid Densusianu — Jindra Hušková-Flajšhansová. În: *Ovid Densusianu*. Omul și opera (vezi nr. 1470), p. 47.

O înștiințează de primirea coletului cu cărțile comandate la Praga, o informează despre examenele de la Facultate și o întreabă dacă a primit nr. din *Vieașa nouă* cu darea de seamă asupra lecției ei de deschidere. Îi trimite și un exemplar din noua sa scriere *Sufletul latin...*
Ref. Vaclav Flajšhans.

- 2586 *Către I.M. Rașcu.* 11 iul. 1922. M.L.R. Coresp. nr. 11291.
- 2587 *Către I.M. Rașcu.* 27 iul. 1922. M.L.R. Coresp. nr. 11292.
- 2588 *Către [cpt.] Titus T. Stoika.* [București], 27 iul. 1922. Titus T. Stoika. *Amin-tiri...* În: *Ovid Densusianu.* Omul și opera (vezi nr. 1470), p. 68.
Îi împărtășește din proiectele lui pentru vacanță și îi trimite un art. al lui Pompiliu Pălănea despre volumul lui Const. T. Stoika, *Insemnări din zile de luptă*, apărut în *Mercure de France*.
- 2589 *Către J. Urban Jarnik.* 12 aug. 1922. B.C.S. Coresp. J. 28: D. Ms. nr. 15072.
Îi trimite, în corectură, partea a doua a art. (vezi nr. 2582). Detalii în legătura cu tipărirea extrasului.
Ref. H. Jarnik.
- 2590 *Către I.M. Rașcu.* 16 aug. 1922. M.L.R. Coresp. nr. 11293.
- 2591 *Către I.M. Rașcu.* 23 aug. 1922. M.L.R. Coresp. nr. 11294.
- 2592 *Către J. Urban Jarnik.* 24 aug. 1922. B.C.S. Coresp. J. 28: D. Ms. nr. 15073.
În continuare despre extras (vezi și nr. 2580). Va remedia în corectură greșelile care s-au strecurat, spre regretul lui, în rev. Se vede nevoit să amâne pentru anul viitor călătoria în Cehoslovacia și, deci, și vederea cu J.U.J. (vezi nr. 2584. Mulțumește pentru extrasul din *Șezătoarea*.
Ref. H. Jarnik.
- 2593 *Către I.M. Rașcu.* 29 aug. 1922. M.L.R. Coresp. nr. 11295.
- 2594 *Către I.M. Rașcu.* [Herculane], 2 sept. 1922. M.L.R. Coresp. nr. 11317.
Carte poștală ilustrată.
- 2595 *Către Emil Isac.* [București], 14 sept. 1922. Arh. Muz. mem. „Emil Isac. — Cluj, nr. 281; Leon Baconski. *Mărturii epistolare.* (II). Densusianu-Isac. În: *As*, 3, nr. 1, ian. 1968, p. 7.
Regretă că nu mai are la îndemână nici un exemplar din *Literatura română modernă*, dar a vorbit cu librăria Alcalay să trimită la Cluj vol., pentru ca E.I. să le poată transmite solicitantului din Elveția.
- 2596 *Către I.M. Rașcu.* 9 oct. 1922. M.L.R. Coresp. nr. 11296.
- 2597 *Către J. Urban Jarnik.* 15 oct. 1922. B.C.S. Coresp. J. 28: D. Ms. nr. 15074.
A primit o serie de corecturi la *Bunica*; rămâne ca J.U.J. să hotărască asupra normelor ortografice care vor trebui urmate la cules. Ov.D. îi trimite

400 exemplare din broșura *Dragoste de grai...* (vezi nr. 2592) care, cu toate insistențele lui pe lângă tipografi, nu a fost scutită de unele neglijențe și erori.

Ref. C. Sfetea, H. Jarnik.

2598 *Către I.M. Rașcu*. 26 oct. [1922]. M.L.R. Coresp. nr. 11297.

2599 *Către I.M. Rașcu*. 11 nov. 1922. M.L.R. Coresp. nr. 11298.

2600 *Către J. Urban Jarnik*. 21 dec. 1922. B.C.S. Ms. nr. 15075.

Îl asigură de apariția neîntârziată a cărții (vezi nr. 2575) la care a făcut ultimele corecturi. Are unele dubii în legătură cu acuratețea transcrierii din cehă; va trimite paginile lui J.U.J., spre verificare. Calitatea tiparului e mulțumitoare.

Ref. H. Jarnik.

2601 *Către Jindra Hušková-Flajšhansová*. [București], 27 dec. 1922. Augustin Z.N. Pop. *Epistolarium*. Ovid Densusianu — Jindra Hušková-Flajšhansová.

În: *Ovid Densusianu*. Omul și opera (vezi nr. 1470), p. 48—49.

Despre conferințele și articolele J.H.F. referitoare la români și literatura lor. O înștiințează că peste câteva luni va scoate o rev. de filologie și folclor [e vorba despre *Grai și suflet*].

2602 *Către I.M. Rașcu*. 1 ian. 1923. M.L.R. Coresp. nr. 11299.

2603 *Către Jindra Hušková-Flajšhansová*. [București], 18 ian. 1923. Augustin Z. N. Pop. *Epistolarium*. Ovid Densusianu — Jindra Hušková-Flajšhansová.

În: *Ovid Densusianu*. Omul și opera (vezi nr. 1470), p. 48.

Mulțumește pentru urările de anul nou, arătându-și mîhnirea pentru moartea lui Jan Urban Jarnik, la a cărui traducere făcuse ultimele corecturi chiar în ziua morții lui. O roagă să-i transmită ce vor scrie rev. despre conferința pe care J.H.-F. plănuiește să o țină în amintirea lui J.U.J.; ar vrea să consemneze împrejurarea în *Vieța nouă*.

2604 *Către I.M. Rașcu*. 1 febr. 1923. M.L.R. Coresp. nr. 11300.

2605 *Către Jindra Hušková-Flajšhansová*. [Praga], 7 febr. 1923. Augustin Z.N. Pop. *Epistolarium*. Ovid Densusianu — Jindra Hušková-Flajšhansová. În: *Ovid Densusianu*. Omul și opera (vezi nr. 1470), p. 49.

Despre cercetările filologice întreprinse la Praga.

2606 *Către I.M. Rașcu*. 17 febr. [1923?]. M.L.R. Coresp. nr. 11301.

2607 *Către I.M. Rașcu*. 20 mart. 1923. M.L.R. Coresp. nr. 11302.

2608 *Către Secretar Marin Popescu[-Spineni]*. [București], 6 mai 1923. B.C.S. P. 81: D. 32. Ms. nr. 29571.

Îl roagă să anunțe Decanului [D. Evolveanu] lecție prof. J. Vendryes pentru luni, 13 mai.

- 2609 *Către I.M. Rașcu.* 26 mai [1923]. M.L.R. Coresp. nr. 11303.
- 2610 *Către Al. Colorian.* [București], 31 mai 1923. M.L.R. Coresp. nr. 9064.
- 2611 *Către I.M. Rașcu.* 8 iul. M.L.R. Coresp. nr. 11305.
- 2612 *Către I.M. Rașcu.* 11 iul. [1923]. M.L.R. Coresp. nr. 11304.
- 2613 *Către I.M. Rașcu.* 19 iul. 1923. M.L.R. Coresp. nr. 11306.
- 2614 *Către Mia Frollo.* Mangalia, 26 iul. [1923*]. B.A.R. Coresp. S. 9 (5)/CCXXVIII.
Carte poștală ilustrată.
Descoperă, cu încintare, peisajul Mangaliei.
- 2615 *Către I.M. Rașcu.* 6 aug. 1923. M.L.R. coresp. nr. 11307.
- 2616 *Către Jindra Hušková-Flajšhansová.* [București], 17 aug. 1923. Augustin Z.N. Pop. *Epistolarium.* Ovid Densusianu — Jindra Hušková-Flajšhansová.
În: *Ovid Densusianu.* Omul și opera (vezi nr. 1470), p. 50.
Despre rev. *Grai și suflet* și necazurile legate de tipărirea ei.
- 2617 *Către I.M. Rașcu.* 18 aug. 1923. M.L.R. Coresp. nr. 11308.
- 2618 *Către I.M. Rașcu.* 13 oct. [1923]. M.L.R. Coresp. nr. 11309.
- 2619 *Către I.M. Rașcu.* 22 oct. [1923?]. M.L.R. Coresp. nr. 11310.
- 2620 *Către Mia Frollo.* [Paris, 3 dec. 1923*]. B.A.R. Coresp. S. 9 (6)/CCCXXVIII.
[Text fr.]
Carte poștală ilustrată.
Comentariu la ilustrația de pe verso, *Notre-Dame de Paris.* Detaliu de la fațade Ouest.
- 2621 *Către Mia Frollo.* Saint Cloud, 25 dec. 1923. B.A.R. Coresp. S. 9 (7)/CCCXXVIII. [Text fr.]
Carte poștală ilustrată.
Bucuria pe care i-o prilejuiește o zi de sărbătoare la Saint Cloud.
- 2622 *Către [ept.] Titus T. Stoika.* București, 3 febr. 1924. Titus T. Stoika. *Amin-tiri...* În: *Ovid Densusianu.* Omul și opera (vezi nr. 1470), p. 68—69.
Mulțumește pentru urările primite de Anul Nou. Se arată „asaltat de o sumă de ocupații”, după o petrecere de două luni în Parisul pe care nu-l mai văzuse de 10 ani. Îi trimite ultimul nr. din *Vieața nouă*.
- 2623 *Către I.M. Rașcu.* 18 apr. [1924?]. M.L.R. Coresp. nr. 11311.
- 2624 *Către Mia Frollo.* [Sauveterre-de-Béarn], 1 aug. [1924*]. B.A.R. Coresp. S. 9 (9)/CCCXXVIII.

Carte poștală.
Impresii de vacanță din Pirinei.

- 2625 *Către Mia Frollo*. Ahusquy, 6 aug. [1924*]. B.A.R. Coresp. S. 9 (10)/CCCXXVIII. [Text fr.]
Carte poștală.
Despre un popas mai lung, Ahusquy, înainte de întoarcerea la Paris. Îi comunică noua adresă.
- 2626 *Către Vintilă Parascăvescu*. Paris, 1 sept. [1924]. În: *Documente literare*. Studii și documente. Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] II. București, Editura Minerva, 1973, p. 236.
Îi împărtășește câteva impresii de călătorie.
- 2627 *Către Vasile Bogrea*. 17 febr. 1925. B.C.U. Iași, Arh. „Bogrea”. Carte poștală.
Invitație de participare la Congresul filologilor români, unde se vor discuta, printre altele, chestiuni privitoare la învățarea limbilor moderne și clasice.
- 2628 *Către Vasile Bogrea*. [25 febr.—16 mart. 1925]. B.C.U. Iași. Arh. „Bogrea”.
Carte poștală.
În urma acceptării, de către V.B., a invitației de participare la Congres (vezi nr. 2627), Ov.D. îi comunică data și locul întrunirilor (13, 14 și 15 apr. la Facultatea de litere din București).
- 2629 *Către Constantin Lacea*. București, 8 apr. 1925. B.C.S. Coresp. L. 13: D. 32. Ms. nr. 29794.
Deși anunțată mai târziu, comunicarea lui C.L. își va găsi foarte bine locul în darea de seamă și în lucrările Congresului filologilor români. Informații în legătură cu condițiile de cazare și transport oferite participanților de către comitetul organizator.
- 2630 [*Către Ageorges?*]. [București, apr.? 1925]. (Trad. din fr.). Ion Iliescu. *Un secol de la nașterea lui Ovid Densusianu*. În: *O*, 25, nr. 1, 4 ian. 1964, p. 4.
Ref. la un proiect de întemeiere a unui grup internațional cu preocupări politice și culturale. Proiectul îi aparține destinatarului (Ageorges?), căruia Ov.D. îi sugerează câteva denumiri pentru viitorul grup, propunând și alcătuirea unui program, recrutarea de adepți, întemeierea unui periodic.
- 2631 *Către [Corina Ionescu?]*. 2 iul. [1925?]. M.L.R. Coresp. nr. 17522.
Carte poștală ilustrată.
- 2632 *Către Corina Ionescu*. 8 iul. [1925?]. M.L.R. Coresp. nr. 17522.
Carte poștală ilustrată.
- 2633 *Către Corina Ionescu*. Paris, 25 iul. [1925]. M.L.R. Coresp. nr. 17522.
Carte poștală ilustrată.
- 2634 *Către Corina Ionescu*. 30 iul. [1925?]. M.L.R. Coresp. nr. 17522. [Text fr.]

- 2635 *Către Corina Ionescu*. Paris, 10 aug. [1925]. M.L.R. Coresp. nr. 17522. [Text fr.]. Carte poștală ilustrată.
- 2636 *Către Mihail Dragomirescu*. București, 6 oct. 1925. M.L.R. Coresp. nr. 7096. Carte poștală.
- 2637 *Către Vasile Bogrea*. București, 19 nov. 1925. M.L.R. Coresp. nr. 314.
- 2638 *Către Corina Ionescu*. [1925]. M.L.R. Coresp. nr. 17522. Carte poștală ilustrată.
- 2639 *Către Gh. T. Kirileanu* [București, 1925?]. B.A.R. Coresp. S. 11/DXXXVII; *Documente literare*. Studii și documente. Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 240.
Despre completarea colecției rev. *Vieța nouă*, cerută de Gh.T.K.
- 2640 *Către P.P. Panaïtescu*. București, 3 ian. 1926. B.A.R. Coresp. nr. 177309. În legătură cu interesul manifestat de P.P.P. pentru „clasicismul lui Cantemir” și pentru stilul cronicarilor români. Ov.D. îi dă unele sugestii de cercetare și-i semnalează propriile contribuții în acest domeniu. Alte ref. Al. Claudian.
- 2641 *Către I.M. Rașcu*. [București, ian. 1926]. M.L.R. Coresp. nr. 11318. Carte poștală.
- 2642 *Către Artur Gorovei*. București, 16 febr. 1925. B.A.R. Coresp. nr. 169922. E de acord cu organizarea unui congres al folcloriștilor la Rîmnicu Vilcea. Ca dată, sugerează vacanța de Paști sau Rusaliile.
- 2643 *Către Vasile Bogrea*. [București*], 19 febr. 1926. B.A.R. Coresp. S. 4 (1)/CCLXXXVI.
În vederea pregătirii pentru tipar a volumului de Acte (*I-ul Congres al filologilor români*), Ov.D. dă o serie de indicații tehnice pentru corectura la cele două comunicări ținute de V.B. [*Două metode în propunerea gramaticii comparate a limbilor clasice — O experiență didactică; Glose românești în patronimicele armenesti din Ardeal*].
- 2644 *Către Vasile Bogrea*. București, 28 febr. 1926. B.A.R. Coresp. S. 10 (1)/DXXXVII; *Documente literare*. Studii și documente. Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 228—229.
O nouă serie de corecturi pentru vol. de Acte (vezi nr. 2643). Despre publicația *Primitiæ Napocenses*, proiectată de V.B. și despre inițierea, în cadrul viitorului congres, a unor acțiuni similare de înlesnire a manifestărilor științifice în domeniul filologiei.
- 2645 *Către Vasile Bogrea*. București, 16 mart. 1926. B.A.R. Coresp. S. 10 (3)/DXXXVII; *Documente literare*. Studii și documente. Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 229.

Mulțumește pentru extrasul trimis [V.B., *Sfinții — medici în graiul și folclorul românesc*] și ia în discuție etimologia și uzul rom. *teleleu*, pentru care avansează o ipoteză proprie.

Ref. W. Christiani.

2646 *Către Vasile Bogrea*. București, 2 apr. 1926. B.A.R. Coresp. S. 10 (2)/DXXXVII; *Documente literare*. Studii și documente. Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 229—230.

Reia comentariul etimologic al rom. *teleleu* (vezi nr. 2645). Pune în discuție autenticitatea diferitelor variante ale *Mioriței* publicate până atunci.

Ref. N. Sulică [în text: O. Sulică], I. Diaconu.

2647 *Către I. M. Rașcu*. [Paris], 13 apr. [1926?]. M.L.R. Coresp. nr. 11312.

2648 *Către Vasile Bogrea*. [București*]. 10 iun. 1926. Coresp. B.A.R. S. 10 (4)/DXXXVII; *Documente literare*. Studii și documente. Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 230—231.

Este de acord cu concluziile studiului lui V.B. *Contribuție la onomastica „Romanului lui Alexandru și Romanului Troiei”*, trimis pentru vol. 3 (1927) al rev. *Grai și suflet* și cu principiile expuse în broșura *Pentru învățămîntul clasic*. Memoriu redactat cu prilejul proiectului de reformă a învățămîntului secundar din 1925. Cluj, 1925.

2649 *Către Vasile Bogrea*. [București], 4 iul. 1926. B.A.R. Coresp. S. 10 (5)/DXXXVII; *Documente literare*. Studii și documente. Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 231.

Scrioare și plic cu antetul rev. *Grai și suflet*.

Despre corecturile la studiul lui V.B., *Contribuție...* (vezi nr. 2648).

Studiul va apărea postum în *Grai și suflet*.

2650 *Către Vasile Bogrea*. 15 iul. 1926. B.A.R. Coresp. S. 4(2)/CCLXXXVI. Despre corecturi și modificări la un ms. al lui V.B.

2651 *Către Mia Frollo*. [Milano*], 20 iul. [1926*]. B.A.R. Coresp. S. 9 (8) /CCCXXVIII. [Text fr.].

Carte poștală ilustrată.

Primele impresii, după câteva ore de la sosire.

2652 *Către Ion Diaconu*. București, 23 sept. [1926]. B.A.R. Coresp. S. 3 (1)/DXXXVII.

Ref. la cercetările de folclor întreprinse de I.D. în Vrancea și în special la variantele înregistrate pentru *Miorița*.

Ref. V. Alecsandri.

2653 *Către N. Drăganu*. București, 23 sept. 1926. Arh. „Pia Gradea”; Mircea Curticeanu. *Savanți în corespondență*. (I). În: *E*, 2, nr. 8—9, aug.—sept. 1970, p. 11 (Arhiva).

Discută pe marginea studiului lui N.D., *Mihail Halici* (publicat în *Daco-romania IV* (1924—1926, partea I), prezentat în rezumat la Congresul filologilor români (apr. 1925).

- 2654 *Către Emil Isac.* București, 10 dec. 1927. Arh. Muz. mem. „Emil Isac“ — Cluj, nr. 305; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (III). Densusianu-Isac. În: *As*, 3, nr. 1, ian. 1968, p. 7.
Dezminte zvonul că ar pregăti reparația *Vieții noi*. Își anunță o eventuală vizită la Cluj, în primăvară.
- 2655 *Către Ion Diaconu.* [București*], 29 febr. 1928. B.A.R. Coresp. S. 3 (2)/DXXXVII.
Sugestii în legătură cu organizarea materialului în culegerea de literatură populară vrinceană proiectată de I.D. Se oferă să publice vol. în seria Institutului de filologie și folclor.
- 2656 *Către Vintilă Parashivescu.* Haga, 13 apr. [1928]. În: *Documente literare. Studii și documente.* Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 237.
Despre Congresul de filologie de la Haga.
- 2657 *Către Vintilă Parashivescu.* Paris, 22 apr. 1928. În: *Documente literare. Studii și documente.* Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 237.
Cîteva impresii de la congresul filologilor desfășurat la Haga.
- 2658 *Către Vintilă Parashivescu.* Sovata, 16 iul. 1928. În *Documente literare. Studii și documente.* Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 237.
Scurte știri din Concediul la Sovata, de unde va pleca la București, apoi spre Bihor.
- 2659 *Către Ioan Bianu.* 16 nov. 1928. B.A.R. Coresp. S. 10/GDXCVII; *Scrisori către Ioan Bianu.* Ediție, prefață și note de Marieta Croicu și Petre Croicu. Vol. 1. București, Editura Minerva, 1974. p. 451.
Își exprimă acordul de principiu cu propunerea preotului G. Savin, transmisă de I.B., ref. la inițierea unui congres și a unei societăți folcloristice, care să organizeze mișcarea de culegere și publicare sistematică a folclorului românesc. Pe verso: răspunsul adresat de I.B. preotului G.S., datat 5 dec. 1928.
- 2660 *Către N. Georgescu-Tistu.* [București, 2 ian. 1929*]. B.C.S. Coresp. G. 32: D. 32. Ms. nr. 26764.
Carte de vizită.
Mulțumiri și urări de bine.
- 2661 *Către Ion Diaconu.* [București*], 2 febr. 1929. B.A.R. Coresp. S. 3 (3)/DXXXVII.
Speră în apariția grabnică a primului vol. din lucrarea lui I.D., *Tinutul Vrancei*.
- 2662 *Către N. Drăganu.* București, 23 mart. 1929. Arh. „Pia Gradea“; Mircea Curticeanu. *Savanți în corespondență* (I). În: *E*, 2, nr. 8—9, aug. — sept. 1970, p. 11 (Arhiva.)

Despre o va comunicare a lui N.D. pe care o va face la Congresul filologilor români. Îi cere asentimentul pentru titlul propus, ca să poată astfel tipări foaia cu titlul comunicărilor, ce se va distribui în ziua congresului.

- 2663 *Către Emil Isac*. București, 2 iun. 1929. Arh. Muz. mem. „Emil Isac” — Cluj nr. 304; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (III). Densusianu-Isac. În: *As*, 3, nr. 1, ian. 1968, p. 7.
Răspunde negativ la întrebarea lui E.I. dacă nu are vreun ms. de-al său, netipărit în *Vieța nouă*. Aprobă cu bucurie intenția lui E.I. de a tipări un vol.
- 2664 *Către Vintilă Paraschivescu*. 7 iul. 1929. În: *Documente literare*. Studii și documente. Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 238.
Îi înștiințează că se află într-un loc, „pe unde nu am mai fost niciodată pînă acum.”
- 2665 *Către Vintilă Paraschivescu*. Bayonne, 18 iul. 1929. În: *Documente literare*. Studii și documente. Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 238.
Impresii de călătorie; discută și asupra reducerilor ce se fac la călătoriile spre Paris pentru Expoziția colonială.
- 2666 *Către Vintilă Paraschivescu*. Paris, 23 aug. 1929. În: *Documente literare*. Studii și documente. Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 238—239.
Despre o întimplare la Paris, unde-și petrece concediul, și despre Expoziția colonială.
- 2667 *Către Teodor Gîlcescu*. București, 12 nov. 1929. B.C.S. Coresp. Ms. nr. 19441.
Carte poștală cu antetul rev. *Grai și suflet*.
A citit ms. lui T.G. despre graiul din Gorj și-l va publica în nr. următor. Pînă la tipărire, ar mai trebui strîns material pentru îmbogățirea glosarului. Studiul lui T.G., intitulat *Cercetări asupra graiului din Gorj* va apărea în *Grai și suflet*, vol. 5, 1931—1932, fasc. 1.
- 2668 *Către Ion Diaconu*. București, 15 nov. 1929. B.A.R. Coresp. S. 3 (4)/DXXXVII
Salută proiectul lui I.D. de a scoate o rev. despre Vrancea și își oferă colaborarea pentru un nr. viitor. Are unele rezerve cu privire la titlul publicației (I.D. opta pentru *Milcovia*).
- 2669 *Către Jindra Hušková-Flajšhansová*. [București], 24 nov. 1929; Augustin Z.N. Pop. *Epistolarium*. Ovid Densusianu—Jindra Hušková-Flajšhansová. În: *Ovid Densusianu*. Omul și opera (vezi nr. 1470), p. 50—51.
Mulțumește pentru exemplarele primite din broșura *Moderní rumunské básnievi*, apărută sub semnătura J.H.—F.
- 2670 *Către George Oprescu*. București, 13 dec. 1929. B.A.R. Coresp. S. 14 (1) / DCXXXVI; Ionescu Radu. *Prima traducere a lui Eminescu în engleză*. În: *R lit*, 4, nr. 49, 2 dec. 1971, p. 15.

Nu acceptă propunerea de a prefața traducerea Sylviei Pankhurst din Eminescu și-și motivează rezerva prin decepțiile pe care le-a încercat cu alte traduceri ale textelor sale (el nefiind în măsură să redacteze prefața în engleză).

- 2671 *Către Ion Diaconu.* [București*], 4 ian. 1930. B.A.R. Coresp. S. 3 (5) / DXXXVII.
Detalii de tehnoredactare la vol. *Ținutul Vrancei*.
- 2672 *Către Marin Popescu-Spineni.* [București, 4 ian. 1930*]. B.C.S. Coresp. P. 81: D. 32. Ms. nr. 29575.
Carte de vizită
Urări pentru noul an.
- 2673 *Către Ion Diaconu.* [București*], 11 ian. 1930. B.A.R. Coresp. S. 3 (6) / DXXXVII.
Sugerează unele modificări în organizarea textelor și a ref. bibliografice în *Ținutul Vrancei*. Cere precizări în legătură cu profilul rev. proiectate de I.D. Ref. Matei Rusu.
- 2674 *Către Ion Diaconu.* [București*], 4 mart. 1930. B.A.R. Coresp. S. 3 (7) / DXXXVII.
Despre corecturile la *Păstoritul din Vrancea*. Își exprimă satisfacția pentru ținuta rev. *Milcovia*, din care a primit nr. 1.
- 2675 *Către Emil Isac.* București, 17 mart. 1930. Arh. muz. mem. „Emil Isac” — Cluj, nr. 306; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (III). Densușianu-Isac. În: *As*, 3, nr. 1, ian. 1968, p. 7.
Despre unele prefaceri social-politice ce se cer realizate în Transilvania.
- 2676 *Către Ion Diaconu.* [București*], 26 mart. 1930. B.A.R. Coresp. S. 3 (8) / DXXXVII.
Ref. la pregătirea ms. *Ținutul Vrancei* pentru tipar.
- 2677 *Către Ion Diaconu.* [București*], 3 apr. [1930*], B.A.R. S. 3 (9) / DXXXVII.
Detalii în legătură cu forma definitivă a ms. (vezi nr. 2676).
- 2678 *Către Emil Isac.* București, 24 iun. 1930. Arh. Muz. mem. „Emil Isac” — Cluj, nr. 308; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (III). Densușianu-Isac. În: *As*, 3, nr. 1, ian. 1968, p. 7.
Îi anunță că i-a trimis cărțile solicitate.
- 2679 *Către Ion Diaconu.* [București*], 16 iul. 1930. B.A.R. Coresp. S. 3 (10) / DXXXVII.
Îi anunță apariția, în extras, a *Păstoritului în Vrancea* și face unele sugestii ref. la fixarea prețului. Despre un art. promis de Ov.D. pentru *Milcovia*.
- 2680 *Către Ion Diaconu.* [București], 5 aug. 1930. B.A.R. Coresp. S. 3 (11) / DXXXVII.

Carte poștală cu antetul rev. *Grai și suflet*.

Cere grăbirea unor corecturi; la 11 aug. va pieca în străinătate, pentru o lună.

- 2681 *Către Ion Diaconu*. [București*], 22 sept. 1930. B.A.R. Coresp. S. 3 (12)/DXXXVII.

Îi trimite, în corectură, o parte din textul introducerii la *Ținutul Vrancei*, însoțit de unele note și întrebări marginale.

- 2682 *Către Ion Diaconu*. [București*], 24 sept. 1930. B.A.R. Coresp. S. 3 (13)/DXXXVII.

Îi trimite continuarea corecturilor la introducere (vezi nr. 2632), cu unele observații de ordin etnologic și lingvistic.

- 2683 *Către Rector Nicolae Iorga*. [București], 4 oct. 1930. B.A.R. Coresp. S. 8/DXXXVII.

Declină invitația de a face parte din delegația Universității din București pentru „serbările de la Cluj” [Deschiderea solemnă a anului universitar 1930—1931]. Momentul i se pare nepotrivit pentru organizarea unor astfel de festivități.

- 2684 *Către Ion Diaconu*. [București*], 20 oct. 1930. B.A.R. Coresp. S. 3 (14)/DXXXVII.

Detalii ref. la expedierea și prețul vol. *Ținutul Vrancei*; este de acord cu fixarea unui preț redus pentru învățători.

Se plînge de îndărătnicia tipografilor.

- 2685 *Către G. Bogdan-Duică*. București, 12 dec. 1930. B.A.R. Coresp. S. 61 (1)/CCXCVII.

La cererea lui G.B.-D., îi furnizează informații despre Aron Densusianu.

- 2686 *Către Teodor Gilcescu*. 19 ian. 1931. B.C.S. Coresp. nr. 19442.

Carte poștală cu antetul rev. *Grai și suflet*.

Se culege o parte din studiul lui T.G. (vezi nr. 2667). Ov.D. cere avizul autorului pentru unele modificări în organizarea materialului. Așteaptă cât mai curînd corecturile, ca „să nu se întrerupă culegerea”.

- 2687 *Către Teodor Gilcescu*. 18 apr. [1931]. B.C.S. Coresp. nr. 19439.

Trimite corecturile, cu unele observații (vezi nr. 2686). Îl îndeamnă pe T.G. să se informeze asupra sensului lui *culare*; ar fi păcat să lipsească din glosar. Ref. Emil Gamillscheg.

- 2688 *Către Teodor Gilcescu*. 30 apr. [1931]. B.C.S. Coresp. nr. 19440.

A dat bunul de tipar la studiul lui T.G., *Cercetări asupra graiului din Gorj*.

- 2689 [*Către G. Bogdan-Duică*]. [București], 26 aug. 1931. B.A.R. Coresp. S. 61 (2)/CCXCVII.

Despre un proces în care e implicat G.B.-D. Ov.D. se arată dispus să meargă la Cluj, dacă e nevoie — „nu poate fi osteneală unde e vorba de infierarea celor care recurg la nevrednicii“.
Ref. [G.] Bariț.

- 2690 *Către Al. Popescu-Telega*. 2 oct. 1931. B.A.R. Coresp. nr. 179924. [Copie dactilo].
Cuvinte de mulțumire pentru vol. închinat lui și lui Ramiro Ortiz de către Al. P.-T. [*Cervantes și Italia*. Studii de literatură comparată]. Speră în trăinicia gazetei [*Săptămîna culturală și politică*], editată de Al. P.-T. la Craiova.
- 2691 *Către T. Păunescu-Ulmu*. București, 11 oct. 1931. T. Păunescu-Ulmu. *Pentru cunoașterea lui Ovid Densusianu*. În: *R*, 30, nr. 8—10, aug.—oct. 1938, p. 275—276.
Pornind de la un art. pe care i-l dedică T.P.-U. în *Săptămîna*, arată că starea în care a ajuns țara se datorește faptului că nu s-au strîns toți cei de bună credință să protesteze împotriva politicii nefaste de la noi. Cere „solidarizarea în gânduri bune și o luptă fără preget“ pentru a schimba starea de lucruri.
- 2692 *Către N. Drăganu*. București, 14 iun. 1932. Arh. „Pia Gradea“; Mircea Curticeanu. *Savanți în corespondență* (I). În: *E*, 2, nr. 8—9, aug.—sept. 1970, p. 11 (Arhiva).
Își exprimă regretul că Acad. a respins candidatura lui N.D. și, dezgustat, nu va mai participa la ședințe.
- 2693 *Către Teodor Gilcescu*. 16 nov. 1932. B.C.S. Coresp. nr. 19443.
Dacă T.G. nu va trece prin București, așa cum era vorba, Ov.D. îi va scrie, în rezumat, observațiile sale ref. la cele două culegeri trimise.
- 2694 *Către N. Georgescu-Tistu*. [București, 5 ian. 1933*]. B.C.S. Coresp. G. 32: D. 32. nr. 26764.
Carte de vizită.
Mulțumiri și urări pentru noul an.
- 2695 *Către H. Tiktin*. București, 25 ian. 1933. B.A.R. Coresp. S. 6 (5)/DXXXVII.
Îi anunță intenția de a propune în Cameră, împreună cu mai mulți colegi, acordarea unei „recompense naționale“ lui H.T. și intervenția pe care a făcut-o, în favoarea aceluiași, pentru acordarea premiului „Fundația Ferdinand“.
Ref. C.C. Giurescu, Al. Philippide, Gh. T. Kirileanu.
- 2696 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 6 apr. 1933. B.A.R. Coresp. nr. 179925.
Regretă că, în ciuda insistențelor lui, Al. P.-T. nu a primit numirea la lecturatul de limba spaniolă și portugheză de la Facultatea de litere din București.
- 2697 *Către H. Tiktin*. 17 apr. 1933. B.A.R. Coresp. S. 6 (6)/DXXXVII.
Ref. la demersurile făcute în Cameră și la „Fundația Ferdinand“ pentru primirea lui H.T. (vezi nr. 2695).
Ref. Ilie Bacinschi.

- 2698 *Către Al. Popescu-Telega.* [București*], 6 mai 1933. B.A.R. Coresp. nr. 179926; George Corbu. *Ovid Densusianu în scrisori inedite.* În: *Ar*, 3, nr. 3 (23), mart. 1968, p. 8. (Fragmentar).
- Scrisoare însoțind 6 p. de notițe autobiografice, trimise — la cerere — lui Al.P.-T., în vederea monografiei pe care o pregătește asupra lui Ov.D. Promite să-i trimită, în continuare, extrase din lucrările sale și restul colecției *Vieața nouă*. În: *Argeș* (loc.cit.) sînt reproduse, nedatat, numai însemnările autobiografice.
- Ref. A. Tobler, A. Brückner, E. Schmidt, U. Willamovitz—Möllendorf, G. Paris, A. Meillet, J. Gilliéron, A. Morel-Fatio, H. Gaidoz, I. Bianu, G. Dem. Teodorescu, G. Mirzescu, S. Haret, Mario Roques, [I. de] Joinville, C. Boser, A. Beaunier, M. Bartoli, J. Saroïhandy, D-ra. M. [a fost căsătorită cu Al. Philippide], abatele Rousselot, I.-A. Candrea.
- 2699 *Către Al. Popescu-Telega.* [București*], 31 mai 1933. B.A.R. Coresp. nr. 179927. Îi anunță trimiterea broșurii despre aliterație în limbile romanice; regretă că nu-i poate trimite și lucrarea referitoare la *c* latin în limbile romanice, din care nu mai are nici un exemplar.
- 2700 *Către Al. Popescu-Telega.* [București*], 16 iun. 1933. B.A.R. Coresp. nr. 179928. Broșurile trimise reprezintă un dar și, ca atare, nu trebuie să-i fie restituite.
- 2701 *Către I.M. Rașcu.* 30 iun. [1933?]. M.L.R. Coresp. nr. 11314.
- 2702 *Către Teodor Gîlcescu.* 26 iul. 1933. B.C.S. Coresp. nr. 19444. Carte poștală cu antetul rev. *Grai și suflet*. Despre un ms. trimis pentru rev., la care trebuie operată o modificare. Culegerea de descintece rămîne pentru un nr. viitor.
- 2703 *Către I. M. Rașcu.* [Techirghiol], 1 aug. [1933]. M.L.R. Coresp. nr. 11319. Carte poștală ilustrată.
- 2704 *Către Al. Popescu-Telega.* [București*], 16 aug. 1933. B.A.R. Coresp. nr. 179929. Regretă că nu poate veni la Bistrița, fiind reținut în București de „o afacere la fisc”. Date ref. la cursul asupra spiritului critic, cerute de A.P.-T. în vederea monografiei (vezi nr. 1468).
- 2705 *Către Al. Popescu-Telega.* [București*], 26 aug. 1933. B.A.R. Coresp. nr. 179930. Îi anunță trimiterea, în anexă la scrisoare, a notițelor autobiografice cerute de Al.P.-T. E dezamăgit de unele zvonuri privind atitudinea lui S. Chocano în timpul războiului. Plecarea la Bistrița se amină în continuare. Anexa anunțată lipsește.
- 2706 *Către I.M. Rașcu.* 12 sept. [1933?]. M.L.R. Coresp. nr. 11313.
- 2707 *Către Al. Popescu-Telega.* [București*], 18 sept. 1933. B.A.R. nr. 179931. Promite informații mai detaliate în legătură cu concursul pentru lectoratul de spaniolă anunțat în ziare.

- 2708 *Către Al. Popescu-Telega*. București, 25 sept. 1933. B.A.R. Coresp. nr. 179932. Reflecții în legătură cu manevrarea posturilor la universitate. I-a trimis vol. 1 și 2 din *Sufletul latin și literatura nouă* (vezi nr. 590). Îi va pune la dispoziție notița asupra bascilor.
- 2709 *Către directorul Institutului francez*. [București], 25 oct. 1933. B.A.R. Coresp. S. 7/DXXXVII. [Text fr.].
Nu poate onora invitația Institutului francez de a ține o serie de conferințe în Franța (la Sorbona și în provincie), fiind reținut în București de obligațiile sale universitare.
- 2710 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 25 oct. 1933. B.A.R. Coresp. nr. 179934. Informații despre soarta catedrei de italiană. Ms. trimis de Al.P.-T. se bucură de toată aprecierea lui Ov.D. Amărăciune față de corupția vieții politice și culturale din țară: „...Cîtă nesimțire în această birfeală, cînd atîta jale copleșește mii și mii de suflete”.
- 2711 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 30 oct. [1933]. B.A.R. Coresp. nr. 179935.
Îi mai trimite cîteva nr. din *Vieața nouă* și discută unele amănunte în legătură cu materialul inclus de Al.P.-T. în monografia despre Ov.D., în fază de ms.
Ref. George Enescu.
- 2712 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 15 nov. [1933*], B.A.R. Coresp. nr. 179940.
În continuare, schimb de corecturi în vederea pregătirii textului monografiei pentru tipar.
- 2713 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 16 nov. [1933]. B.A.R. Coresp. nr. 179936.
Îngrijorat de eventualitatea rătăcirii unui ms. trimis de Al. P.-T. [o parte din corecturile la monografie].
- 2714 [*Către Al. Popescu-Telega*]. [București*], 20 nov. [1933*]. B.A.R. Coresp. nr. 179937.
S-a găsit ms. presupus rătăcit (vezi nr. 2713). Informații despre comunicarea asupra bascilor, ținută la Acad. [în ședințele din 23 ian. și 13 febr. 1920]. Detalii în legătură cu propunerea și alegerea lui Enescu la Acad.
Ref. George Enescu, Al. Brătescu-Voinești, Iacob Negruzzi, Nicolae Grigorescu, Nistor Lapedatu.
- 2715 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 25 nov. [1933*]. B.A.R. Coresp. nr. 179938.
Ref. bibliografice, solicitate de Al.P.-T., privind art. lui Ov.D. despre regionalismul în învățămînt. Va reinnoi propunerea de a se crea o conferință de spaniolă la facultate.

- 2716 [Către Al. Popescu-Telega]. [București*], 27 nov. 1933. B.A.R. Coresp. nr. 179939 + anexă.
 Considerații asupra originii și limbii bascilor în legătură cu comunicarea de la Acad.
 În anexă: informații despre vizita făcută la Moscova, ca șef al delegației universitarilor români.
 Ref. Ferdinand Lannes.
- 2717 Către Al. Popescu-Telega. [București*], 10 dec. 1933. B.A.R. Coresp. nr. 179941.
 Ov.D. găsește cu totul nejustificată amenda impusă de Acad. lui Al.P.-T. pentru „nedepunerea exemplarelor din *Săptămîna*“.
 În problema conferinței de spaniolă, așteaptă întrunirea Consiliului Facultății.
- 2718 Către Al. Popescu-Telega. [București], 16 dec. [1933]. B.A.R. Coresp. nr. 179942.
 Intenționează să propună, în Consiliul facultății, transformarea conferinței vacante de limba italiană într-una de spaniolă, urmînd ca aceasta să-i fie încredințată lui Al.P.-T.
 Ref. Alex. Marcu, R. Ortiz, R. Pizarro.
- 2719 Către Al. Popescu-Telega. [București*], 22 dec. 1933. B.A.R. Coresp. nr. 179943 + anexă.
 Cuvinte de emoționată mulțumire pentru elevul care a închinat un vol. activității și preocupărilor maestrului său [Al. Popescu-Telega, *Ovid Densusianu* (vezi nr. 1468)]. În anexă: adresa a două librării din străinătate unde ar putea fi trimis volumul.
- 2720 Către N. Georgescu-Tistu. [București, 3 ian. 1934*]. B.C.S. Coresp. G. 32: D. 32. nr. 26762.
 Carte de vizită.
 Urări pentru noul an.
- 2721 Către Al. Popescu-Telega. 15 ian. 1934. B.A.R. Coresp. nr. 179944.
 Îl asigură de tot sprijinul său în chestiunea conferinței de limba și literatura spaniolă.
 Ref. Iuliu Valaori.
- 2722 Către Al. Popescu-Telega. [București*], 17 ian. [1934*]. B.A.R. Coresp. nr. 179945.
 Problema conferinței de limba și literatura spaniolă a fost amînată de Consiliul Facultății pentru ședința următoare.
- 2723 Către Al. Popescu-Telega. [București*], 26 mart. 1934. B.A.R. Coresp. nr. 179946.
 Cu regret, Ov.D. își amină vizita proiectată la Craiova, fiind reținut în București de corecturile la revista Institutului de filologie și folclor.
- 2724 Către Iorgu Gane. București, 14 mai 1934. Iorgu Gane. *Ovid Densusianu — omul*. În: *As*, 3, nr. 5, mai 1968, p. 9.

Promite că va susține față de decanul Facultății de litere cererea de ajutor înaintată de I.G.

- 2725 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 15 mai [1943*]. B.A.R. Coresp. nr. 179947.
Bucuros de revederea apropiată cu Al.P.-T., îi fixează o întâlnire la restaurantul Cina.
- 2726 *Către Iorgu Gane*. București, 25 mai 1934. Iorgu Gane. *Ovid Densusianu — omul*. În: *As*, 3, nr. 5, mai 1968, p. 9.
În câteva rânduri îi comunică aprobarea ajutorului solicitat decanatului Facultății de litere și-l întreabă cam ce sumă i-ar fi suficientă pentru a-și îngriji sănătatea în timpul vacanței.
- 2727 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 30 mai 1934. B.A.R. Coresp. nr. 179948.
Din lipsă de locuri vacante, nu se poate da curs cererii lui Al.P.-T. de a pleca la Școala Română din Roma. În schimb, sint speranțe în legătură cu conferința de spaniolă.
- 2728 *Către Iorgu Gane*. București, 1 iun. 1934. Iorgu Gane. *Ovid Densusianu — omul*. În: *As*, 3, nr. 5, mai 1968, p. 9.
Îi comunică acordarea, din partea *Institutului de filologie și folclor*, a unui supliment de 1500 lei la ajutorul primit de la Facultatea de litere. De asemenea, 1000 lei din partea lui.
Ref. Tache Papahagi.
- 2729 *Către Al. Popescu-Telega*. 23 iun. 1934. B.A.R. Coresp. nr. 179949. [Copie dactilo].
Despre o posibilă revedere cu Al.P.-T. la București, în ziua de 28 iun.
- 2730 *Către I.M. Rașcu*. [Constanța], 17 iul. [1934]. M.L.R. Coresp. nr. 11320.
Carte poștală ilustrată.
- 2731 *Către Jindra Hušková-Flajšhansová*. București, 14 oct. 1934. Augustin Z.N. Pop. *Epistolarium*. Ovid Densusianu—Jindra Hušková-Flajšhansová. În: *Ovid Densusianu*. Omul și opera (vezi nr. 1470), p. 51.
Mulțumește pentru recenzia făcută unui vol. al său de către J.H.-F. în *Časopis pro moderní filologii* și își arată bucuria la vestea că J.H.-F. va tipări în curînd un studiu despre teatrul românesc (e vorba despre *Moderní rumunské drama*). O întreabă dacă n-ar putea să apară, măcar unele părți, și în traducere românească.
Ref. D-ra Istrate, T. Papahagi, Karol Hušek (soțul destinatarei), Jan Halla [= Ivan Gall].
- 2732 *Către Jindra Hušková-Flajšhansová*. București, 26 nov. 1934. Augustin Z.N. Pop. *Epistolarium*. Ovid Densusianu—Jindra Hušková-Flajšhansová. În: *Ovid Densusianu*. Omul și opera (vezi nr. 1470), p. 52.
Cîteva opinii critice asupra vol. *Moderní rumunské drama*, semnat de J.H.-F.
Ref. H. Lecca, Al. Davila.

- 2733 *Către Al. Popescu-Telega.* 31 dec. 1934. B.A.R. Coresp. nr. 179950. [Copie dactilo].
Speră într-o revedere la Craiova.
- 2734 *Către N. Georgescu-Tistu.* [București, 10 ian. 1935*]. B.C.S. Coresp. G. 32: D. 32. nr. 26763.
Carte de vizită.
Cele mai bune urări pentru anul nou.
- 2735 *Către Jindra Hušková-Flajšhansová.* [București], 14 mart. 1935. Augustin Z.N. Pop. *Epistolarium.* Ovid Densusianu—Jindra Hušková-Flajšhansová. În: *Ovid Densusianu.* Omul și opera (vezi nr. 1470), p. 52.
Mulțumește pentru aprecierile asupra vol. *Florilège des chants populaires roumains*, tradus de M-ile M. Holban, publicate într-o rev. cehă.
Ref. [?] Podest (student de limba română la Bratislava și la București).
- 2736 *Către Al. Popescu-Telega.* [București*], 27 iun. 1935. B.A.R. Coresp. nr. 179951.
Planuiește o excursie pe Valea Oltului și a Jiului, cu intenția fermă de a ajunge și la Bistrița. Jindra Hušková nu poate veni în România; nu va avea nevoie, deci, de informațiile cerute lui ALP.-T. Anexează scrisorii o notiță din *Books Abroad* referitoare la Ov. D.
Anexa anunțată lipsește.
- 2737 *Către Al. Popescu-Telega.* [București*], 18 iul. 1935. B.A.R. Coresp. nr. 179952.
Își anunță sosirea neîntârziată la Bistrița, după un popas la R. Vilcea și Horezu.
- 2738 *Către Al. Popescu-Telega.* 26 aug. 1935. B.A.R. Coresp. nr. 179953.
Așteaptă cu bucurie revederea proiectată pentru începutul lui sept. Speră că familia Telega a avut „o bună vacanță“.
- 2739 *Către Al. Popescu-Telega.* 4 oct. 1935. B.A.R. Coresp. nr. 179933. [Copie dactilo]; George Corbu, *Ovid Densusianu în scrisori inedite.* În: *Cr I*, 3, nr. 18, 4 mai 1968, p. 7, 8. (Documente).
Planuri în legătură cu reapariția *Înălțării*, pentru care îi solicită colaborarea și cu inițierea, în paralel, a unui ciclu de conferințe.
Ref. Tache Papahagi, I.M. Rașcu.
Pe copia scrisorii de la B.A.R. figurează ca dată 4 oct. 1933.
- 2740 *Către Al. Popescu-Telega.* 16 oct. [1935*]. B.A.R. Coresp. nr. 179954.
Art. [*Tovarășul de călătorie*] se va încadra foarte bine în primul nr. din seria nouă a *Înălțării*, pentru care se așteaptă însă, autorizația cenzurii.
- 2741 *Către Al. Popescu-Telega.* [București*], 2 nov. 1935. B.A.R. Coresp. nr. 179955
George Corbu. *Ovid Densusianu în scrisori inedite.* În: *Ar*, 3, nr. 3, mart. 1968 p. 8.

Despre amânarea, în continuare, a apariției *Înălțării*. Revoltă față de cenzura excesivă și amestecul Siguranței în viața literară și culturală a țării.

- 2742 *Către Al. Popescu-Telega*. [București], 19 nov. 1935. B.A.R. Coresp. nr. 179956 [Copie dactilo]. George Corbu. *Ovid Densusianu în scrisori inedite*. În: *Cr I*, 3, nr. 18, 4 mai 1968, p. 7 (Documente).
A primit autorizația pentru tipărirea rev. (vezi nr. 2695), care va apărea de Crăciun, cu data de 1 ian. Se vede nevoit să amine pentru ian. conferințele proiectate la București și Craiova.
- 2743 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 2 dec. [1935*]. B.A.R. Coresp. nr. 179957.
Despre unele intervenții ale lui Ov.D. în art. trimis de Al.P.-T. pentru nr. 1 al *Înălțării* (vezi nr. 2740).
- 2744 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 15 dec. [1935*]. B.A.R. Coresp. nr. 179958.
În vederea „bunului de imprimat” la nr. 1 al rev. ‘cere câteva lămuriri în legătură cu notița lui Al.P.-T. *Din registrele Soc. Națiunilor*.
- 2745 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 21 dec. 1935. B.A.R. Coresp. nr. 179959; George Corbu. *Ovid Densusianu în scrisori inedite*. În: *Cr I*, 3, nr. 18, 4 mai 1968, p. 7 (Documente).
Pentru a grăbi punerea în circulație a rev., adaugă la vol. convenit lui Al.P.-T. încă 10 exemplare, cu rugămintea de a fi referite unei librării din Craiova.
- 2746 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 28 ian. 1936. B.A.R. Coresp. nr. 179960 George Corbu. *Ovid Densusianu în scrisori inedite*. În: *Cr I*, 3, nr. 18, 4 mai 1968, p. 7-8 (Documente).
Scepticismul lui Ov.D. față de trăinicia unei întreprinderi gazetărești „se dă învins”. Detalii ref. la ciclul de conferințe plănuite a se ține, alternativ, la București și Craiova.
- 2747 *Către Al. Colorian*. [ian. 1936]. M.L.R. Coresp. nr. 9046.
Carte de vizită.
- 2748 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 13 febr. 1936. B.A.R. Coresp. nr. 179961; George Corbu. *Ovid Densusianu în scrisori inedite*. În: *Cr I*, 3, nr. 18, 4 mai 1968, p. 8 (Documente).
Propune câteva variante pentru titlul Conferinței programate pentru 7 mart., la Craiova. Cere informații despre publicul craiovean.
- 2749 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 21 febr. 1936. B.A.R. Coresp. nr. 179962; George Corbu. *Ovid Densusianu în scrisori inedite*. În: *Cr I*, 3, nr. 18, 4 mai 1968, p. 8 (Documente).
Despre alegerea unei săli pentru conferința proiectată la Craiova. Ov.D. preferă să închirieze personal sala, pentru a-și asigura, astfel, libertatea de opinie. Aluzii la rezerva gazetelor bucureștene față de conferința ținută în Capitală.

- 2750 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 25 febr. 1936. B.A.R. Coresp. nr. 179963 + anexă.
Ar prefera o sală de cinematograf pentru conferință (aminată — de la 7, la 14 mart.). Într-un post-scriptum, cere schimbarea datei — din 14 în mart. În anexă: proiect de afiș pentru anunțarea conferinței. Titlul: *În zodia amăgirilor*.
- 2751 [*Către Al. Popescu-Telega*]. [București*], 14 mart. 1936. B.A.R. Coresp. nr. 179964.
Mulțumește pentru organizarea conferinței și își anunță sosirea la Craiova, ca oaspete al familiei Telega, pentru simbătă, 14 mart.
- 2752 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 20 mart. 1936. B.A.R. Coresp. nr. 179965.
Trimitte corecturile la art. lui Al.P.-T., *Școala secundară*, care va apărea în nr. 4, de la 1 apr., al *Înălțării*. Despre niște cărți oferite lui Ov.D. de prof. Ștefănescu și uitate la Craiova. Din nou mulțumiri pentru organizarea conferinței. Alte ref. Octavianus Augustus.
- 2753 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 1 apr. 1936. B.A.R. Coresp. nr. 179966.
Dezolat de nepriceperea și lipsa de interes a tipografilor, care au omis numele lui Al.P.-T. din afișul care anunță nr. 4 al rev. Ref. Iorgu Gane.
- 2754 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 10 apr. 1936. B.A.R. Coresp. nr. 179967.
Se entuziasmează la primirea art. lui Al.P.-T., De „Săptămîna cărții”. *Scritorul*, care „va face mult singe rău *Prefăcătorilor* de duzini zise literare”.
- 2755 *Către Al. Popescu-Telega*. [București] 18 apr. 1936*. B.A.R. Coresp. nr. 179968.
Despre o colaborare literară a lui Al.P.-T.
- 2756 *Către Al. Popescu-Telega*. 2 mai 1936. B.A.R. Coresp. nr. 179969. [Copie dactilo].
Apreciază subtilitatea observației psihologice în art. lui Al. P.-T., *După „Săptămîna cărții”*. *Cititorul*, destinat nr. 6 al *Înălțării*. Din nou despre îndolența tipografilor.
- 2757 *Către Al. Popescu-Telega*. 22 mai [1936]. B.A.R. Coresp. nr. 179970. [Copie dactilo].
Cere acordul lui Al.P.-T., ca autor, pentru titlul [*Prigonirea intelectualilor în Spania?*], pe care l-a fixat notiței [inserate în nr. 6 al *Înălțării*].
- 2758 *Către Al. Colorian*. [București], 25 mai 1936. M.L.R. Coresp. nr. 9052.

- 2759 *Către Al. Popescu-Telega*. [București, 26 mai 1936*]. B.A.R. Coresp. nr. 179971.
Cere avizul lui Al.P.-T. pentru unele intervenții în ms. acestuia.
- 2760 *Către Al. Popescu-Telega*. 28 mai [1936]. B.A.R. Coresp. nr. 179972.
Despre modificări în textul unei notițe semnate de Al.P.-T. (vezi nr. 2756) și despre intervenția scandaloaasă a cenzurii în ultimul nr. al revistei. Pentru începutul lui iul., proiectează un nr. dublu.
- 2761 *Către Al. Popescu-Telega*. 9 iun. 1936. B.A.R. Coresp. nr. 179973. [Copie dactilo].
Despre replica ce se cuvine dată insinuărilor că *Înălțarea* ar fi „remorcat” părerile lui G. Duhamel despre procedeele de comercializare a literaturii, folosite de librari [*Comment défendre le livre, Mercure de France*, 1 iun. 1936]. Art. vizat apăruse în *Înălțarea* cu două luni mai devreme.
- 2762 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 14 iun. 1936. B.A.R. Coresp. nr. 179974.
Consideră oportună notița pe care intenționează să o redacteze Al.P.-T. „asupra concediilor [și] misiunilor politicianismului didactic”. Își exprimă unele rezerve față de „adevărurile” mareșalului Al. Averescu, care a comis câteva „greșeli inițiale”.
Alte ref. C. Argetoianu, O. Goga.
- 2763 *Către Al. Popescu-Telega*. 22 iun. 1936. B.A.R. Coresp. nr. 179975. [Copie dactilo].
Despre schimbarea titlului unei notițe semnate de Al.P.-T., care îl încriminează pe C. Rădulescu-Motru și care purta, probabil, numele acestuia. [Notița apare cu titlul *Zel filosofic ne la locul lui în Înălțarea*, nr. 7, 1 iul. 1936, p. 134]. Pentru evitarea unor complicații cu cenzura, Ov.D. se vede nevoit să renunțe la nr. dublu proiectat (vezi nr. 2756).
- 2764 *Către Al. Popescu-Telega*. [București, 23 iun. 1936*]. B.A.R. Coresp. nr. 179976.
Cere confirmarea de primire pentru exemplarele trimise lui Al.P.-T. din nr. 7 al revistei, constatînd totodată intervenția brutală a cenzurii în acest nr.
- 2765 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 10 iul. 1936. B.A.R. Coresp. nr. 179977.
Plecînd la Mehadia sau Olănești, Ov.D. va trece și pe la Bistrița, pentru a-1 întîlni pe Al.P.-T. În trimite paginile „mutilate de cenzură” pe care le păstrează „pentru o lămurire odată asupra terorizărilor atîtor neisprăviți”.
- 2766 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 31 iul. 1936. B.A.R. Coresp. nr. 179978; George Corbu. *Ovid Densusianu în scrisori inedite*. În: *Cr I, 3* nr. 18 4 mai 1968, p. 8. (Documente).

Despre unele intervenții de ultimă oră operate de Ov.D. în art. lui Al.P.-T., *Ursitoarea blestemată*. Cenzura a fost mai blindă de data aceasta. Urări de vacanță frumoasă familiei Telega.
Ref. Luca Preda.

- 2767 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 8 aug. 1936. B.A.R. Coresp. nr. 179979.
Cîteva ref. la stilul său de muncă, oarecum asemănător cu al lui Al.P.-T. Se plinge de căldurile excesive din București.
- 2768 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 16 aug. [1936*], B.A.R. Coresp. nr. 179980.
Consideră oportun art. lui Al.P.-T. despre Spania, atât pentru momentul politic, cât și pentru cunoașterea țării în general. Aluzie la infiltrarea politicanismului în învățămînt, în legătură cu numirea lui Luca Preda la o catedră din Craiova.
- 2769 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 25 aug. 1936. B.A.R. Coresp. nr. 179981.
Îi comunică schimbarea titlului la art. trimis de Al.P.-T. (vezi 2768) intitulat inițial *Spre Spania* și motivează această schimbare [*Spania așa cum este*, vezi *Înălțarea*, 9, 1 sept. 1936, p. 156—159]. În ciuda plictiselilor cotidiene inerente, se bucură de o bună sănătate.
- 2770 *Către Al. Popescu-Telega*. 30 aug. 1936. B.A.R. Coresp. nr. 179982. [Copie dactilo].
Bucuria revederii cu Al.P.-T. în ambianța pe care o poate oferi „modestia unei gospodării de singuratic“.
- 2771 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 6 sept. 1936 B.A.R. Coresp. nr. 179983.
Ref. la prima formă a art. lui Al.P.-T. [*În treacăt*, vezi *Înălțarea*, nr. 10, 1 oct. 1936]. Deși nu este de acord cu unele aspecte ale politicii lui Titulescu, Ov.D. dezaprobă campania neloială montată împotriva lui, precum și maniera în care a fost demis.
Alte ref. S. Stoilow.
- 2772 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 18 sept. 1936. B.A.R. Coresp. nr. 179984.
În continuare, despre art. *În treacăt* (vezi și nr. 2771). Vor trebui suprimate rîndurile ref. la N. Titulescu. Titlul „poate să rămîie“.
Alte ref. Gh. Tătărescu.
- 2773 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 26 sept. 1936. B.A.R. Coresp. nr. 179985.
Din ce în ce mai exasperat de intervenția nejustificată a cenzurii: „...te vei mira, ca și mine, cînd vei vedea ce au tăiat neisprăviții de la cenzură din articolul dumitale [*În treacăt*, vezi nr. 2771]. Ce au găsit „subversiv“? Să nu fie voie să vorbești de comunismul din Franța?“
Ref. Vintilă Paraschivescu.

- 2774 *Către Al. Popescu-Telega*. 27 sept. [1936]. B.A.R. Coresp. nr. 179986.
Despre suprimarea unor rinduri din art. [*În trecut?*], cerută de A.L.P.-T., care nu s-a mai putut opera, din lipsă de timp.
- 2775 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*] 22 oct. 1936. B.A.R. Coresp. nr. 179987.
Va introduce în corectură modificările cerute de A.L.P.-T. în textul art. *Uciderea scriitorilor...*, din nr. 11 al rev.
Art. despre naționalism rămîne pentru nr. viitor.
- 2776 *Către Al. Popescu-Telega*. 4 nov. [1936]. B.A.R. Coresp. nr. 179988.
Nu poate împrumuta de la bibliotecă volumele cerute de A.L.P.-T. Promite noutăți în „chestiunea catedrei”.
Ref. N. Herescu.
- 2777 *Către Al. Colorian*. [București], 8 nov. 1936. M.L.R. Coresp. nr. 9047.
- 2778 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 14 nov. 1936. B.A.R. Coresp. nr. 179989.
Despre organizarea unor conferințe la Craiova, în cadrul unei acțiuni literare mai ample inițiate de A.L.P.-T.
- 2779 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 29 nov. 1936. B.A.R. Coresp. nr. 179990.
Cîteva titluri posibile pentru rev. pe care A.L.P.-T. intenționează să o scoată la Craiova, ca organ al unei grupări literare (vezi și nr. 2778). Sugestii în legătură cu alte posibilități de manifestare a acestei grupări (întruniri, conferințe, broșuri).
- 2780 *Către Al. Popescu-Telega*. 10 dec. 1936. B.A.R. Coresp. nr. 179991.
Se arată foarte interesat de cercetarea întreprinsă de A.L.P.-T. asupra lui Lope de Vega. Cere amănunte despre rev. care urmează să apară la 15 ian. (vezi și nr. 2778).
- 2781 *Către Emil Isac*. [București], 12 dec. 1936. Arh. Muz. mem. „Emil Isac” Cluj, nr. 309; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (III). Densusianu-Isac. În: *As*, 3, nr. 1, ian. 1968, p. 7.
Mulțumiri pentru trimiterea vol. semnat de E.I. și promisiunea de a-i împărtăși impresiile de lectură.
- 2782 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 12 dec. 1936. B.A.R. Coresp. nr. 179992; George Corbu. *Ovid Densusianu în scrisori inedite*. În: *Ar*, 3, nr. 3, mart. 1968, p. 8.
Ref. la același proiect al lui A.L.P.-T. de a scoate o rev. de avangardă la Craiova. Ov.D. îl îndeamnă să cumpănească mai bine posibilitățile de subvenție și șansele de afirmare ale unei întreprinderi de acest fel.
- 2783 *Către Emil Isac*. [București], 18 dec. 1936. Arh. Muz. mem. „Emil Isac”, Cluj, nr. 308; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (III). Densusianu-Isac. În: *As*, 3, nr. 1, ian. 1968, p. 7.

Cîteva opinii critice asupra vol. *Poezii* de E.I., despre care vorbea în scrisoarea precedentă (vezi nr. 2781).

- 2784 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 4 ian. 1937. B.A.R. Coresp. nr. 179993.
Dacă încercările gazetărești nu au șanse de viață lungă, „să nu mai fie oare altă posibilitate de manifestare?“ Constată cu tristețe că și universitarii fac parte acum „din tagma refractarilor la orice gînd de îndreptare“. Ref. S. Stoilow.
- 2785 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 10 ian. 1937. B.A.R. Coresp. nr. 179994.
Problema conferinței de spaniolă nu se va rezolva în cadrul Universității, ci al Ministerului, unde „Doamna politică“ va hotărî totul. „Societatea scriitorilor olteni“ promitea a fi o bună inițiativă, dar a fost viciată de un „spirit strîmt“ și de „nărăviri urite“.
- 2786 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 20 ian. 1937. B.A.R. Coresp. nr. 179995.
Propunerea ref. la conferința vacantă de spaniolă va fi soluționată în funcție de prevederile bugetului. Ov.D. se arată sceptic, avînd în vedere ostilitatea cu care au fost primite la minister unele propuneri ale lui din ultimii ani.
- 2787 *Către Elena Pușcariu*. 12 mart. [1937], B.C.S. Coresp. P. 99: D. 32. nr. 2795.
O roagă să caute, la „anticăria Gheorghiu“, colecția *Oriental latin*. Îngrijorat pentru viitor: „Cine știe ce se mai pună la cale prin birlogurile unde s-au strîns atîtea lighioi“. Alte ref: Olga [Pușcariu, nepoata lui Ov.D.].
- 2788 *Către Al. Popescu-Telega*. 28 mai 1937. B.A.R. Coresp. nr. 179996.
Despre niște încurcături ale lui A.I.P.-T. cu Ministerul Cultelor. Abia după ce se va termina sesiunea, care se anunță încărcată, Ov.D. va putea să-i împărtășească programul lui de vacanță. Cu sănătatea nu o duce prea bine.
- 2789 *Către Elena Pușcariu*. [București], 9 iun. 1937. B.C.S. Coresp. p. 99: D. 32 nr. 2792.
Ref. la sănătatea E.P. și la cura pe care o face la Căciulata. Ov.D. nu va putea veni, cum spera, din cauza nr. mare de studenți înscriși în această sesiune.
- 2790 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 14 iun. 1937. B.A.R. Coresp. nr. 179997.
Regretă transferul lui A.I.P.-T. la Cernica, pe care-l consideră abuziv. Schimb de opinii pe marginea span. *borđa*, apropiat ca sens de rom. *borderi*. Speră să primească de la A.I.P.-T. un material de folclor spaniol pentru nr. următor din *Grai și suflet*.
- 2791 *Către Al. Popescu-Telega*. [București*], 2 iul. 1937. B.A.R. Coresp. nr. 179998.

Intenționează să reia niște cercetări dialectale întrerupte mai de mult și speră într-o revedere, la Bistrița, cu familia Popescu-Telega.

- 2792 *Către Elena Pușcariu.* [București], 8 nov. 1937. B.C.S. Coresp. p. 99: D. 32, nr. 2974.

Îi solicită, pentru o cunoștință, fie o consultație oftalmologică, fie recomandarea unui alt medic bun. Nemulțumit de neglijența cu care se organizează sesiunile.

Ref. Olga [Pușcariu].

- 2793 *Către Elena Pușcariu.* [București], 13 nov. 1937. B.C.S. Coresp. P. 99: D. 32, nr. 2793.

Despre procesul Olgăi, care pare să se fi terminat cu bine. Speră ca, printr-un librar din Brașov, să-și procure, în sfârșit, colecția *Oriental latin*. Va comunica recomandajia medicală solicitată.

- 2794 *Către Jindra Hušková-Flajšhansová.* [București], 9 mart. 1938. Augustin Z.N. Pop. *Epistolariu*. Ovid Densusianu—Jindra Hušková-Flajšhansová. În: *Ovid Densusianu*. Omul și opera (vezi nr. 1470), p. 53.

Despre o plănuită vizită a J.H.-F. în București.

- 2795 *Către Jindra Hušková-Flajšhansová.* [București], 12 mart. 1938. Augustin Z.N. Pop. *Epistolarium*. Ovid Densusianu—Jindra Hušková-Flajšhansová. În: *Ovid Densusianu*. Omul și opera (vezi nr. 1470), p. 53.

Mulțumește pentru o recenzie publicată de J.H.-F. în *Prager Presse* (probabil asupra ultimei fascicole din *Histoire de la langue roumaine*, vol. II). Se plînge că n-a avut noroc cu editorii și nici înlesniri la tipărire, ca și la alte lucrări, soarta unor răminind încă incertă (de exemplu *Evoluția estetică...*).

- 2796 *Către Jindra Hušková-Flajšhansová.* [București], 29 apr. 1938. Augustin Z.N. Pop. *Epistolarium*. Ovid Densusianu—Jindra Hušková-Flajšhansová. În: *Ovid Densusianu*. Omul și opera (vezi nr. 1470), p. 54.

Își manifestă bucuria că o va putea revedea la București peste o săptămână. Îi indică și orele la care poate fi găsit acasă.

- 2797 *Către Elena Pușcariu.* [București], 10 mai [1938], M.L.R. Coresp. nr. 7055.

b. NEDATATE

1. Destinatari identificați

- 2798 *Către Al. Colorian.* 24 aug. M.L.R. Coresp. nr. 9063.

- 2799 *Către Al. Colorian.* B.C.S. Coresp. C. 62: D. nr. 14188.

Despre o întâlnire fixată pentru a doua zi, la restaurantul Mircea.

- 2800 *Către Mia Frollo*. [București]. B.A.R. Coresp. S. 9 (11)/CCCXXVIII. [Text fr.]
Gânduri afectuoase și urări de însănătoșire.
- 2801 *Către N. Georgescu-Tistu*. B.C.S. Coresp. G. 32: D. 32. nr. 26758.
Ov.D. cere cu împrumut, prin intermediul bibliotecii Facultății de limba română [?], un vol. de la Cluj.
- 2802 *Către N. Georgescu-Tistu*. B.C.S. Coresp. G. 32: D. 32. nr. 26759.
Speră că i-a sosit cartea cerută de la Cluj (vezi nr. 2801).
- 2803 *Către Artur Gorovei*. [București]. B.A.R. Coresp. nr. 169921.
Carte de vizită.
Mulțumiri.
- 2804 *Către Artur Gorovei*. [București]. B.A.R. Coresp. nr. 169923.
Carte poștală, cu antetul rev. *Grai și suflet*.
Mulțumește pentru ultimele nr. din *Șezătoarea*, trimise de A.G. și promite să trimită *Grai și suflet*, urmînd să-și completeze, reciproc, colecțiile personale.
Pentru Institutul de filologie și folclor, ar dori colecția completă a rev. *Șezătoarea*.
- 2805 *Către Emil Isac*. [București]. Arh. mem. „Emil Isac“ Cluj, nr. 279; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (II). Densusianu-Isac. În: *As*, 2, nr. 12, dec. 1967, p. 9.
A primit de la tipografie corectura unui art.
- 2806 *Către Emil Isac*. [București]. Arh. Muz. mem. „Emil Isac“. Cluj, nr. ?; Leon Baconsky. *Mărturii epistolare* (II). Densusianu-Isac. În: *As*, 2, nr. 12, dec. 1967, p. 9.
Fragm.
Întreabă ce ar dori să facă E.I. cu foiletonul său despre E. Poe.
- 2807 *Către Emil Isac*. Arh. Muz. mem. „Emil Isac“. Cluj, nr. 266.
Carte de vizită.
- 2808 *Către Emil Isac*. Arh. Muz. mem. „Emil Isac“ Cluj, nr. 267.
Carte de vizită.
- 2809 *Către Emil Isac*. Arh. Muz. mem. „Emil Isac“ Cluj, nr. 268.
Carte de vizită.
- 2810 *Către Emil Isac*. Arh. Muz. mem. „Emil Isac“ Cluj, nr. 269.
Carte de vizită.
- 2811 *Către Emil Isac*. Arh. Muz. mem. „Emil Isac“ Cluj, nr. 270.
Carte de vizită.

- 2812 *Către Emil Isac.* Arh. Muz. mem. „Emil Isac“ Cluj, nr. 271.
Carte de vizită.
- 2813 *Către Emil Isac.* Arh. Muz. mem. „Emil Isac“ Cluj, nr. 272.
Urare de Anul Nou.
- 2814 *Către Emil Isac.* Arh. Muz. mem. „Emil Isac“ Cluj, nr. 273.
Condoleanțe .
- 2815 *Către Emil Isac.* Arh. Muz. mem. „Emil Isac“ Cluj, nr. 274.
Urare de Anul Nou.
- 2816 *Către Emil Isac.* Muz. mem. „Emil Isac“ Cluj, nr. 275.
Urare de Anul Nou.
- 2817 *Către Emil Isac.* Arh. Muz. mem. „Emil Isac“ Cluj, nr. 276.
Urare de Anul Nou.
- 2818 *Către Emil Isac.* Arh. Muz. mem. „Emil Isac“ Cluj, nr. 277.
Urare de Anul Nou.
- 2819 *Către Emil Isac.* Arh. Muz. mem. „Emil Isac“ Cluj, nr. 278.
Condoleanțe.
- 2820 *Către C. Istrati.* B.C.S. Coresp. nr. 13264.
Roagă să i se trimită procesele verbale ale consiliului.
- 2821 *Către [?] Micșiușescu.* M.L.R. Coresp. nr. 17523.
Carte de vizită.
- 2822 *Către [?] Micșiușescu.* M.L.R. Coresp. nr. 17524.
Carte de vizită.
- 2823 *Către George Oprescu.* B.A.R. Coresp. S. 14 (2)/DCLXXXVI.
Carte de vizită.
Mulțumește pentru un vol. trimis de G.O.
- 2824 *Către Vintilă Paraschivescu.* [București]. În: *Documente literare.* Studii și documente. Ediție de Gh. Cardaș [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 239.
Carte de vizită.
Îi fixează o întâlnire la restaurantul Montecarlo din Cișmigiu.
- 2825 *Către Vintilă Paraschivescu.* [București]. În: *Documente literare.* Studii și documente. Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2, București, Editura Minerva, 1973, p. 239.
Îi fixează o întâlnire la restaurantul Mircea.

- 2826 *Către Vintilă Paraschivescu.* [București]. În: *Documente literare. Studii și documente.* Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, p. 240.
Îi fixează o întâlnire la restaurantul Chateaubriand, invitând și pe soția lui V.P. și pe Mia Frollo.
- 2827 *Către Al. Popescu-Telega.* B.A.R. Coresp. nr. 179999.
Vești despre sănătate. Așteaptă revederea plănuită.
- 2828 *Către Al. Popescu-Telega.* B.A.R. Coresp. nr. 180000.
Vremea neprielnică îl face să amâne întâlnirea cu A.P.-T.
- 2829 *Către I.M. Rașcu.* M.L.R. Coresp. nr. 11315.
- 2830 *Către I.M. Rașcu.* 2 mai M.L.R. Coresp. nr. 11321.
- 2831 *Către I.M. Rașcu.* [București], 19 mai. M.L.R. Coresp. nr. 11322.
Carte poștală.
- 2832 *Către [I.M.] Rașcu.* 23 nov. M.L.R. Coresp. nr. 11323.
Carte de vizită.
- 2833 *Către I.M. Rașcu.* M.L.R. Coresp. nr. 11324.
Carte de vizită.
- 2834 *Către I.M. Rașcu.* 6 aug. M.L.R. Coresp. nr. 11325.
Carte de vizită.
- 2835 *Către I.M. Rașcu.* M.L.R. Coresp. nr. 11326.
Carte de vizită.
- 2836 *Către Alexandru T. Stamatiad.* [București]. B.A.R. Coresp. S. 15 (2)/D XIX.
Carte de vizită.
Mulțumește pentru „buna aducere aminte“.

2. Destinatari neidentificați

- 2837 [București]. B.A.R. Coresp. S. 9 (9)/DXXXVII. [Text fr.]
Carte de vizită.
Chestiuni legate de expedierea unui volum.
- 2838 [București*]. B.A.R. Coresp. S. 15 (1)/DXIX.
Carte de vizită.
Roagă să se încredințeze niște corecturi lui Al.T. Stamatiad.

- 2839 B.A.R. Coresp. nr. 180003. [Copia.dactilo
Carte de vizită.
Mulțumiri și urări de bine.
- 2840 M.L.R. Coresp. nr. 12017.
Carte de vizită.
- 2841 M.L.R. Coresp. nr. 12018.
Carte de vizită.

II. SCRISORI PRIMITE

- 2842 *Scrisori către Ovid Densusianu*. Vol. 1—3. Ed. îngrijită, introducere, note, tabel cronologic și indici de Liviu Onu, Ileana Virțosu și Maria Rafailă. Sub redacția lui Liviu Onu. București, Edit. Minerva, 1979—1984. (Documente literare). Vol. 1: 1979. XXXII + 384 p.; vol. 2: 1981. IX + 391 p.; vol. III: 1984. VIII + 285 p.
- * Buga, Marin. În: *At*, 16, nr. 3, 1979, p. 7.
 - * Cazacu, B. În: *LL*, Nr. 4, 1981, p. 646—650.
 - * Cioculescu, Șerban: În: *Rom lit*, 12, nr. 18, 1979, p. 7; 17, nr. 52, 1984, p. 7.
 - * Dimitrescu, Florica. În: *Cont*, nr. 23, 8 iun. 1979, p. 10; *BRL*, 24, nr. 5, 1979, p. 553.
 - * Rusu, Valeriu. În: *SC*, nr. 10, 1985, p. 3.

4

ICONOGRAFIE

A. FOTOGRAFII

a. DATATE

- 2843 Copil, cu cele două surori ale sale. Marin Bucur. *Ovid Densusianu* (vezi nr. 1469), între p. 32—33; Augustin Z.N. Pop. *Ovid Densusianu*. Fișier. (vezi nr. 1471), p. 59.
- 2844 La 17 ani, absolvent al „Institutelor Unite” — Iași, seria 1889—1890. Bust. B.A.R. Stampe. F VII 25283; G. Călinescu. *Istoria literaturii române de la origini pînă în prezent*. București, Fundația regală pentru literatură și artă, 1941, p. 606; *V.S.*, 12, nr. 1, 7 ian. 1967, p. 8.
Refotografiere pentru colaj; portretele bacalaureaților și profesorilor. Vedere a liceului. B.A.R. Stampe. F I 13384.
- 2845 Student la Paris (1893—1896). Bust. B.A.R. Stampe. F I 17910; Marin Bucur. *Ovid Densusianu* (vezi nr. 1469), între p. 32—33; Ovid Densusianu. *Opere* 1 (vezi nr. 71), între p. 20—21.
- 2846 La începutul carierei universitare (1900), Marin Bucur. *Ovid Densusianu* (vezi nr. 1469), între p. 86—97.
- 2847 La 35 de ani. Bust. B.A.R. Stampe. F I 17911; *Ris*, 6, nr. 11, nov. 1964, p. 65; *L.B.*, 9, nr. 39, 24 sept. 1966, p. 2; Marin Bucur. *Ovid Densusianu* (vezi nr. 1469), între p. 224—225; Ovid Densusianu. *Opere*. 1 (vezi nr. 71), între p. 180—181; *Mic dicționar enciclopedic*. București, Editura enciclopedică română, 1972, p. 113; *Rb.*, 26, nr. 11, nov. 1973, p. 685; *Ms.*, 7, nr. 3, 1976, p. 127.
- 2848 La 38 de ani, la masa de lucru. B.A.R. F I 39430. Marin Bucur. *Ovid Densusianu* (vezi nr. 1469), între p. 256—257; *RC*, 5, nr. 5, mai 1968; Ovid Densusianu. *Opere*. 1. (vezi nr. 71), între p. 340—341; Augustin Z.N. Pop. *Ovid Densusianu*. Fișier. (vezi nr. 1471), p. 69; *L.*, 17, nr. 6, 9 febr. 1974, p. 6.
- 2849 La 40 de ani, la țară, în regiunea Iașilor. B.A.R. Stampe, F I 39429. Ovid Densusianu. *Opere*. 1 (vezi nr. 71), între p. 436—437.
- 2850 Înainte de 1914, cu Gh. Moroianu, Haralamb Lecca, N. Vaschide, Radu Rosetti. B.A.R. Stampe. F I 39436; Marin Bucur. *Ovid Densusianu* (vezi nr. 1469), între p. 64—65; Ovid Densusianu. *Opere*. 1 (vezi nr. 71), între p. 692—693.

- 2851 La 41 de ani. Bust. Colecția Ovid Densusianu-Fiul; Maria Bacur. *Ovid Densusianu* (vezi nr. 1469); versoul foii de titlu; *As*, 3, nr. 5, mai 1968, p. 9. Ovid Densusianu. *Opere*. 1 (vezi nr. 71), între p. 455—437.
- 2852 În 1949, cu un grup de prieteni [Maria și Vintilă Parascăvescu, Mihai Cruceanu, Mia Frollo și Pompiliu Păltănea] la restaurantul Flora din București. *Documente literare*. Studii și documente. Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, între p. 352—353.
- 2853 În 1922, cu I.M. Rașcu și un grup de studenți la Soveja — județul Vrancea. *Documente literare*. Studii și documente. Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, între p. 352—353.
- 2854 În 1922, cu Mia Frollo și Maria Vintilă Parascăvescu la Tigănești. *Documente literare*. Studii și documente. Ediție de Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, între p. 352—353.
- 2855 În 1922, cu Tache Papahagi, I.M. Rașcu și un grup de studenți în Munții Vrancei. *Documente literare*. Studii și documente. Ediție Gh. Cardaș. [Vol.] 2. București, Editura Minerva, 1973, între p. 352—353.
- 2856 În 1923, cu un grup de prieteni la Cimpina. B.A.R. Stampe. F I 39440; Ovid Densusianu. *Opere*. 1 (vezi nr. 71), între p. 692—693.
- 2857 La 9 dec. 1934, cu Alf Lombard. *Ovid Densusianu*. Omul și opera (vezi nr. 1470), p. 23.

b. NEDATATE

- 2858 Bust. *R roun*, I, nr. 4, 5/18 april 1912, coperta 1; *Po*, I, nr. 6—7, 1915, coperta 1; *Minerva*, Enciclopedia română. Cluj, Editura Comitetului de redacție al Enciclopediei române Minerva, 1930, p. 379; *Ad*, 46, nr. 15017, 14 dec. 1932, p. 3; *Ad lit art*, 18, [notat greșit: 15], nr. 915, 19 iun. 1938, p. 1; 19, nr. 940, 11 dec. 1938, p. 8; *CL*, 3, 1939, între p. X—XI; N. Cartoian. *Amințirea profesorilor: Ov. Densusianu, D. Russo, Șt. Glixelli*. București, Monitorul oficial și imprimeriile statului. Imprimeria națională, 1939, între p. X—XI; *Or*, T 6, nr. 1, 1957, p. 267; *Cont*, nr. 24, 14 iun. 1963, p. 3; *Dicționar enciclopedic român*. Vol. 2. București, Editura politică, 1964, p. 58; *GL*, 11, nr. 42, 15 oct. 1964, p. 7; *As*, 2, nr. 11, nov. 1967, p. 9; B. Cazacu. *Ovid Densusianu*. București, Editura didactică și pedagogică, 1968, pagina dinaintea foii de titlu; Ovid Densusianu. *Opere*. 1 (vezi nr. 71), pagina dinaintea foii de titlu; *Ovid Densusianu*. Omul și opera (vezi nr. 1470), pagina foii de titlu; Augustin Z.N. Pop. *Ovid Densusianu*. Fișier (vezi nr. 1471), pe versoul paginii de titlu; *LL*, vol. 4, 1973, p. 696; *R lit*, 7, nr. 2, 10 ian. 1974, p. 16; 10, nr. 31, 4 aug. 1977, p. 9.
- 2859 Bust. B.A.R. Stampe. F VI 57833; *S*, 34, nr. 6408, 13 oct. 1964, p. 2.

- 2860 Trei sferturi. *Buletinul Comisiei Naționale a Republicii Socialiste România pentru UNESCO*, 15, p. 3—4, 1973, între p. 80—81; detaliu (cap), în *RR*, 19, nr. 2, 1965, p. 81.
- 2861 Trei sferturi. Colecția Ovid Densusianu-fiul; *GL*, 13, nr. 47, 19 nov. 1965, p. 7; Ovid Densusianu. *Opere*. 1 (vezi nr. 71), între p. 436—437.
- 2862 Bust. Colecția Ovid Densusianu-fiul; *VS*, 11, nr. 6, 8 febr. 1966, p. 6; 12, nr. 1, 7 ian. 1967, p. 8; Ovid Densusianu. *Opere*. 1 (vezi nr. 71), între p. 436—437.

B. DESENE. CARICATURI. SCULPTURI

- 2863 Bust. Desen de Iosif Iser. *FL*, 2, nr. 17, 9 febr. 1913, p. 132; P. Locusteanu *50 de figuri contemporane*. Desene de Iser. Seria I. București, [Editura Insti-, tutului de arte grafice Flacăra], 1913, p. XLI; *Le*, 1, nr. 1, 10 nov. 1918, p. 3; Marin Bucur. *Ovid Densusianu* (vezi nr. 1469), între p. 128—129; *Aniversări culturale 1973*. Prezentări bibliografice. București, [f.e.], 1973, p. 773. (Biblioteca centrală de stat a Republicii Socialiste România); Augustin Z.N. Pop. *Ovid Densusianu*. Fișier (vezi nr. 1471), p. 67; *TȘ*, 3, nr. 124, 29 de c 1973, p. 10; *R lit*, 7, nr. 2, 10 ian. 1974, p. 1; *LB*, 17, nr. 6, 9 febr. 1974, p. 6
- 2864 Bust. Desen de Marcel Iancu. Ion Pillat și Perpessicius. *Antologia poezilor de azi*. Vol. 1 [București, Cartea românească, 1925], p. 167; *R lit*, nr. 42, 3 dec. 1932, p. 1.
- 2865 Bust. Desen nesemnat. *L*, 5, nr. 1465, 20 oct. 1926, p. 1.
- 2866 Bust. Sculptură de Cornel Medrea. 1929. Muzeul C. Medrea; Fotografie, în *R lit*, 1, nr. 12, 1939, p. 6.
- 2867 Bust. Caricatură nesemnată. *Lu*, 1, 21 oct. 1945, p. 7.
- 2868 Bust. Desen nesemnat. Constantin Loghin. *Istoria literaturii române* (de la început pînă în zilele noastre) (vezi nr. 1983), p. 524; Radu Flora. *Istoria literaturii române*. Partea a 2-a. Literatura română modernă. Virșef, Editura Libertatea, 1973, p. 195.
- 2869 Bust. Sculptură de Const. Lucaci, 1964—1965. Hölul Facultății de filologie din București.
- 2870 Bust. Sculptură de Nicolae Adam. Dezvelit la 15 dec. 1973. Densuș.

INDICE DE NUME

A

- A.B. 837
 A.C. 2454, 2457
 A.F.I. 2324, 2325
 A.M., vezi Meillet, Antoine
 A.P., vezi Pop, Augustin Z.N.
 A.R., vezi Rosetti, Alexandru
 A.S. 1822
 Aaron, Vasile 491, 505
 Adam, Ion XXV, XLIV, 516, 563
 Adam, Nicolae LXXX, 2870
 Adam, Paul 605
 Adamescu, G. LXV, 323, 783, 789,
 794, 1629, 1652, 2438
 Adăscăliței, Vasile 1934, 1966
 Aderca, Felix LX, 2270
 Agavriloaiei, Gh. 1504
 Agărbiceanu, Ioan XXVIII, XL,
 XLI, XLIV, 553
 Ageorges, Joseph LXV, 973, 2630
 Aichelburg, Wolf Freiherr von 1981
 Alcalay, Leon 2495
 Alcover, D.A. 315
 Aldea, Octavian 1931
 Alecsandri, Vasile XXII,
 XXIV, XXXVIII, 495, 499, 1073,
 1980, 2025
 Alecu(-Ionescu), Niculina 1558, 1883
 Alexandrescu, Grigore 540
 Alexandrescu, Matei 1616
 Alexici, Gheorghe LXII
 Alfons al XIII-lea 1094
 Alimănescu, Theodor XXXIV, 189
 Allorge, Henri 1100
 Aman, Theodor 2098
 Amelio, Silvestro 102
 Andrei, Alexandru 1896
 Andrejev, Leonida 1266
 Andrițoiu, N. XLVI, XLVII,
 XLVIII
 Angelescu, C. LXXIV, 838
 Anghel, Dimitrie XXVIII, XL,
 XLIX, LXIX, 558, 2049, 2233
 Antemireanu, Al. 2199
 Antipa, Grigore XXX, LV, 832
 Antonelli, Ion XVIII
 Antonescu, Georgeta 1622
 Antonescu, Th. IV
 Antoniadă, C. 488
 Apostol, Pavel 1965
 Araia, Z.A. 317
 Arbore, Alexandru P. 1943
 Arbos, Ph. 401
 Ardeleanu, C. XLIV
 Argetoianu, Constantin 2762
 Arghezi, Tudor XL, XLI, XLVI
 LVIII, LXVIII, LXIX
 Arion, C. XLVIII
 Aristofan 2226
 Asachi, Gheorghe 492
 Asist. 2103
 Averescu, Al. 936, 951, 2762
 Avram, Ilie 1470
 Avram, Mioara 1793
 Azéma, Pierre LXVIII

B

- B. 2388
 Babeș, V. XXVIII, XXX, LV
 Bacalbașa, A. XXII
 Bacalbașa, Const. 1628
 Bacaloglu, Alexandru 2485

- Bacaloglu, Lina, vezi
Bacaloglu(-Densusianu), Elena
Bacaloglu(-Densusianu), Elena XXI,
XXXV, XXXVI, 2484, 2485
Bacinski, Ilie 2355, 2697
Baconsky, Leon 1542, 2494, 2500—
2515, 2517—2520, 2523, 2595, 2654,
2663, 2675, 2678, 2781, 2783, 2805,
2806
Bacovia, G. 573, 2231, 2306
Baiculescu, George LXXVII, 1619, 2397
Bally, Ch. 265, 330, 336
Baltazar, Camil 1788
Banville, Théodore XXXVIII
Barac, Ion 491, 505
Barbu, Eugen 1876
Barbu, I. LV
Barbusse, Henri 918
Barițiu, George XX, 2689
Barres, Maurice LI, 839
Bartoli, Matteo XXVII, XLIII, 204
250, 257, 275, 296, 1812, 2698
Bassarabescu, I.A. XXXIV, XLIX,
2087
Baudelaire, Ch. 2527
Bădică, Ion Gh. 1559
Bălan, Elena, vezi Bălan-Osiac, Elena
Bălan, Ion Dodu 1571, 2182, 2242
Bălan-Osiac, Elena 1972
Bălcescu, Nicolae 495, 2327
Bălu, Ion 2240
Bănuță, Ion LXXX
Bănuțiu, A.P. XXXIV
Bărbulescu, I. XXXIX, XLIX, 1841,
1842
Bârlea, I. 409
Beaunier, A. XXVII, 2698
Becker, Ph. Aug. XXIX, 259, 384,
1699, 1700
Beldiceanu, N. XXII
Bellessort, D.A. 850
Belulovici, A. 275, 296
Béné, Maurice 1070
Bentoiu, I. XLVII, 2010
Bérard, V. 830
Berca, N., vezi Densusianu, Aron
Berca, Olimpia 454
Berea, N., vezi Densusianu, Aron
Berde Maria 701
Bergmann, W. 435
Berijan, Maria LXXIV
Bertoldi, V. 301, 329
Bertoni, Giulio LXXV, 257, 354,
1927, 1928
Bertrand, Félix 2328
Bethune, François XXIX, 1697
Bezdechi, Șt. 1844
Bianu, Ioan XXIX, XXXIII, XXXV,
XXXVII, XL, XLIV, XLV, LIV,
LV, LVII, LXV, LXIX, 255,
291, 403, 466, 544, 1579, 1585,
1590, 1603, 1661, 1737, 1749,
2008, 2009, 2463, 2483, 2659,
2698
Bibescu, Alexandru XXVII
Bibicescu, I.G. XXIV
Bibicioiu, Ion Victor 2301
Bismarck, Otto 912
Bistolfi, Leonardo 777
Bizet, Georges 2448
Birlea, Ovidiu XXI, 1634, 1892,
1893, 1951, 1962, 1967, 1970, 1973
Bîrseanu, Andrei, XXIII
Björnson, Björnstjerne 1205
Blaga, Lucian XLV, LVIII, LXIX,
575, 576, 578
Bloch, Oscar 312, 321
Blondel, Georges LI
Bogatyrev, P. 427
Bogdan, Alexandru 389, 1477, 2231
Bogdan, I. XL, LVIII, XXXII,
XXXIII, LII, LV, 1475,
1590, 1660, 1705, 1820, 2253,
2516
Bogdan-Duică, Gheorghe LVIII,
LXIII, LXX, 2011, 2013, 2685,
2689
Bogrea, Vasile LXII, 222, 1482,
1770, 1832, 1834, 1835, 1917, 2627,
2628, 2637, 2643—2646, 2648—2650
Boguskawski, Edward 1723
Boitoș, Ol. 1846
Bojer, Johan LI
Bolinteanu, Dimitrie XIX, 61
Boni, Giacomo 1122
Borcilă, Mircea 2000
Bosch-Gimpera, P. 436
Boulenger 1018
Bourcier, Ed. 239, 1726, 1913, 2271
Boser, Cesar 2698
Bote, Lidia 628, 1786, 1996, 2173,
2176, 2232

- Rotez, Demostene XLI, 574
 Bourgogne, Marie de 1108
 Boutière, Jean 2418
 Brad, Ion 2503
 Branște, Valeriu XXIII
 Bratu, T. LX
 Brăescu, G. 584
 Brăiloiu, Constantin LXII, LXXVIII,
 1543
 Brătescu, C. 10
 Brătescu-Voinești, I. A. XLIX,
 XLI, LXII, LXIII, LXX,
 829, 2576, 2714
 Brătianu, Ionel 1363
 Breazu, Ion 2012
 Bröndal, Viggo XXXVI, 274, 330, 337
 Brukner, Anton XXVI, 2698
 Brunot, Ferdinand XXVIII, 1170
 Brüske, Hermann 1839
 Bucur, Marin XLIX, LXXIX, 358,
 1469, 1615, 1937, 2174, 2302, 2446,
 2458—2481, 2483, 2487—2489, 2843,
 2845—2848, 2850, 2851, 2863
 Bucur, Septimiu 1516
 Bucuța, Emanoil LVIII, 1485
 Budai-Deleanu, Ioan 479, 489
 Budimir, M. 438
 Budurescu, Nicolae 2361, 2538
 Buga, Marin 221, 379, 386—391, 393—
 398, 1004, 1894, 2842
 Bugnariu, T. 212, 556, 557
 Bühler, K. 330
 Bujor, Paul XLI
 Bulgăr, Gh. 61
 Burada, T. T. XXII
 Buricescu, Ion F. XLVI, XLVII,
 76, 486, 491
 Bursucu, Gh. 1560
 Busuioceanu, Al. 2230
 Byck, Jacques LXXII, LXXIX,
 34—36, 70, 781, 1528, 1668,
 1732, 2289, 2303, 2410—2412, 2414
 Byhan, Arthur XXV, 275, 296
 Byron, George XXV, 752
- Caadaev, P. 615
 Caciona, T. 317
 Caillaux, J. M. A. 1284
 Caion, vezi Ionescu, C. A.
 Calderon de la Barca XLVII
 2501, 2513
 Caliga, G. 1628
 Calmuschi, C. XLIV
 Calomfirescu, Radu, vezi Densușianu
 Aron
 Cancel, P. 1912, 1949
 Candrea, Ioan-Aurel XXV, XXVII,
 XXXIX, — XLI, XLVII, LII,
 LXII 13— 20, 22, 25, 26,
 30 — 32, 38, 49, 50, 52,
 54 — 56, 66, 67, 87, 191, 218,
 219, 223, 323, 359—361, 1547,
 1629, 1741—1745, 1747—1751, 1753,
 1754, 1757—1770, 1772, 1773, 1815,
 1816, 1823, 1860, 1905, 1906, 1957,
 1977, 2491, 2492, 2698
 Cantacuzino, I. XLI, LXII
 Cantemir, Dimitrie
 481, 2640
 Capidan, Theodor XXVI, LVI, LIX,
 XVIII, LXXVI, 215, 258, 298, 313,
 417, 1850, 1856, 1863
 Caracostea, Dumitru XXXVIII,
 XLVII, 802, 1588, 1768, 1951,
 1954, 1973, 2205, 2261, 2263,
 2403
 Caragiale, I. L. XIX, XXVI, XXXII,
 LXXXI
 Caragiale, Mateiu LXXXI
 Caragiani, I. XXIII, XXIV
 Caraman, P. 431
 Cardaș, Gh. LXXVI. 783—785,
 1619, 1620, 1980, 2305, 2431, 2432,
 2436—2438, 2440, 2524, 2537, 2538,
 2544, 2553, 2626, 2639, 2644—2646,
 2648, 2649, 2656—2658, 2664—2666,
 2824—2826, 2852—2855
 Carducci, Giosuè 600
 Carol I, regele XXXVII, LI, 854,
 1741, 1748
 Carol cel Mare 383
 Cartoian, Nicolae XLVII, LVII,
 LXXIV, LXXVII, 1518, 1551, 2858
 Cassirer, E. 330
- C. D. F., vezi Fortunescu, C. D.
 C. D. Fort, vezi Fortunescu, C. D.
 C. Th. M., vezi Moroșanu, C. Th.

- Castillon, Mme Alphonse 104
 Cazaban, Al. 1587, 2310
 Cazacu, Boris LXXIX, LXXX, 71,
 214, 472, 1540, 1561, 1679, 1787,
 1790, 1792, 1870, 2006, 2007, 2842,
 2858
 Cazacu, M. 1987, 2234
 Cazimir, Otilia XLI
 Călin, Liviu 2304
 Călinescu, G. LVII, 451, 459, 496, 532,
 573, 576, 2163, 2167, 2293, 2299,
 2844
 Căpitănescu, N.R. 866
 Cârlova, V. XXXI
 Celarianu, M. LV
 Cerna, Panait LXXV, 560, 2063
 Černik, J. 405
 Cervantes, Miguel de LXX, 1020,
 2690
 Cetină, I. 1843
 Charlety, S. 439
 Chateaubriand, Francois-René 1211
 Chaves, H. 2488
 Cheie-Pantea, I. 2243
 Chendi, Il. 2032, 2035, 2037,
 2043, 2045, 2046, 2050, 2061, 2072,
 2204
 Chiesa, Francesco 607
 Chiricescu, C. 812, 2269
 Chirulescu, Șt. 352
 Chițimia, I. LXXX, 1888, 1975, 1998
 Chocano, S. 2705
 Chotek, K. 407
 Christensen, A. 240
 Christiani, W. 2645
 Ciușanu, G. 421
 Cihac, Al. 2492
 Ciobanu, Al. LXX
 Ciobanu, Șt. LVIII
 Cioculescu, Ș. LV, LXXX, 553,
 555, 557, 1995, 2004, 2005, 2842
 Ciopraga, Constantin 1989, 2235, 2236,
 2429
 Cipariu, Timotei XVIII, XIX,
 84
 Circa, Elena XVIII, XIX, XX
 Circa, Eliza XVIII
 Circa, Gheorghe XVIII
 Circa (-Moroianu), Maria XVIII
 Ciura, Al. XXXIV
 Claudian, Al. 2640
 Climescu, C. XXX
 Cloeta, W. 2458
 Cobălcescu, Gr. XXIII
 Cocea, N.D. XXVIII
 Codru, T. 2058
 Cohen, Marcel LXII 253, 330
 Coincy, H. de LXVII
 Colas, L. 410
 Coliu, Emil 1498
 Colorian, Al. XXXVIII, LXXVII,
 629, 1523, 2526, 2530, 2531, 2610,
 2747, 2758, 2777, 2798, 2799
 Conachi, Costache 490-492
 Constantinescu, Emilian 2305
 Constantinescu, N. 1469
 Constantinescu, Pompiliu 1479, 1499,
 1533, 1534
 Copée, Francois XXXVIII
 Corban, I., vezi Densușianu, Aron
 Corbea, Ileana 1544, 1685
 Corbu, George 2439, 2533, 2572, 2698,
 2739, 2741, 2742, 2745, 2746, 2748,
 2749, 2766, 2782
 Corelli, Maria 1137
 Coresi, diaconul 543
 Corneille, Pierre 1124
 Coriolan, D. 2203
 Corre, A. 1003
 Corso, R. 1927, 1928
 Costa, Ioan 194
 Costin, F. 2329
 Costin, M. XLVIII
 Coșbuc, G. XXIII, XXV, XXVI,
 XXVIII, XXXII, XXXIV, 538
 Coteanu, I. 1875
 Cotruș, A. 571
 Crainic, Simeon 2453
 Crăciunescu, I. XXIII
 Creangă, Ion XIX
 Crețu, Grigore 199, 2482
 Crișan, Alexandru 1686
 Croicu, Marieta 2659
 Croicu, Petre 2659
 Crompton 1215
 Cronicarul Dîmboviței, vezi Locustea-
 nu, Petre
 teanu, Petre
 Cruceanu, Mihail XLIX, LX, LXXVII,
 566, 1544, 1548, 1562,

- 1563, 1619, 2075, 2084, 2086, 2087,
2492, 2330, 2332, 2421, 2852
- Cs. I 874
- Cuciureanu, Șt. 1614
- Cucu, D.I. LVIII
- Cunțan, Maria 549
- Curticeanu, M. XXXVIII, 2012,
2653, 2662, 2692
- Cuza, Alexandru Ioan XVIII, XIX
- D**
- D. 1633
- D.C.Z., vezi Zavalide, Dim C.
- D.S., vezi Smintinescu, Dan
- Damé, Fr. XXI, XXV
- Damjan, vezi Antemireanu, Al.
- Damianovici, C. XLVII, XLVIII,
LXXVII, 570, 783, 2438
- Dan, D. 196
- D'Annunzio, Gabriele 1204, 1258
- Dante LVII, LVIII, LIX, 591, 617—
619, 753, 824, 825, 2017, 2175, 2571
- Daranatz, Jean-Baptiste, 422
- Darie, Dumitru XVII
- Dario, Rubén 2521
- Datcu, Iordan 1634, 1932
- Davidescu, N. 1487, 2207
- Davila, Al. 2501, 2732
- Dăianu, Elie 1701
- Dănăilă, Ion 1875
- De Amicis, Edmondo 85
- Debraux, Émile 1146
- Degeyer, Adolphe 1091
- Degeyer, Pierre 1091
- De Groot, A.W. 330
- Delacroix, F. 314, 330
- Delavrancea, Barbu XXV, XXVIII,
LV, 395, 466, 1579, 1590,
2008
- Demolder, E. 1089
- De Morgan, William 1216
- Densușianu, Aron XVII — XXV,
XXVIII, XXX — XXXII, LXI,
831, 1576, 1622, 1689, 1690, 1696,
1798, 1799, 1803—1806, 1938, 2441,
2442, 2685
- Densușianu, Elena Ar. LI, LXI,
LXII, 2475
- Densușianu, Eliza XX, 2448
- Densușianu, Elvira Maria XX
- Densușianu, Fabiu Camil XX
- Densușianu, Nicolae XVII, XX—
XXII, XXVI, XXX, XLVII,
L
- Densușianu, Ovid-ful XXXVI,
LXXV, LXXIX, 1529, 1553,
1573, 2420
- Deschamps, Eustache 1244
- Detschew, D. 292
- De Vasconcellos, doamna C. Michaelis
2442, 2444
- Diaconovich, Cornel XXXI, 1626, 2258
- Diaconovich-Loga, Constantin 488
- Diaconu, Ion LXIX, LXX, LXXVII,
LXXVIII 390, 1524, 1619, 1620,
1955, 1971, 1980, 2423, 2652, 2655,
2661, 2668, 2671, 2673, 2674, 2676,
2677, 2679, 2680, 2682, 2684
- Dick, D.E. 1211
- Diculescu, Const. C. 216, 241, 1822
- Dima, Al. 1959
- Dimitrescu, [?] 2492
- Dimitrescu, Florica 2842
- Dimitrescu-Iași, C. XXX
- Dimitriu, I.G. 1509
- Dimiu, D. LVI
- Dinu, Titu XXXVIII, LIII, 530, 609,
1909, 2373, 2518, 2537
- Dirr, A. 283
- Dissescu, C.G. LI
- Djigola, Cornelia 2306
- Dobrogeanu-Gherea, C. XXII,
XXIII, 2018, 2024
- Domsa, I. 212, 556, 557
- Donat, Ion 1968
- Doroszewski, W. 330
- Dosoftei XLVII, 630, 632, 645, 688,
703, 706, 718, 721, 1816
- Dragomir, N. 412
- Dragomir, State XXIV
- Dragomirescu, Iuliu 555
- Dragomirescu, M. XLII, XLIV,
XL'X, LIV, LVIII, LXXVI, CIV,
CXL 95, 556, 783, 785, 794, 1588,
1830, 1857, 1907, 2038, 2040, 2063,
2065, 2068, 2069, 2201, 2305, 2352,
2359, 2398, 2404, 2406, 2438, 2636

Dragoș, P., vezi Protopopescu, Dragoș
 Drăgan, Gabriel 2164
 Drăganu, N. LVI, LIX, LXVI, LXVIII,
 LXX, LXXI, LXXVII, 228, 324,
 1551, 1847, 1864, 2653, 2662, 2692
 Drăgănescu, Mihail 2266
 Drăgulin, Mariana Gh. 1470
 Drugescu, Filip XXXI, 464
 Duca, I. Gh. LI
 Dudescu, [?] 2485
 Duhamel, G. 2761
 Dumézil, Georges 325
 Dumitrescu-Bistrița, Gh. N. 1502
 Dumitriu-Șoimu, Traian G. 2106
 Duscian, I. 1823

E

É.B., vezi Bourciez, É.
 E.D., vezi Dăianu, Elie
 Eliade, M. LVIII
 Eliade, Pompiliu XXX, XXXII,
 XXXVIII, XLVII, L, 1087, 2281,
 2501, 2502
 Eftimiu, V. 1222, 1245, 2077
 Emil 2090
 Emilgar, vezi Gârleanu, Emil
 Emilian, C. LVI
 Eminescu, Henrietta 537
 Eminescu, Mihai XIX, XXIV,
 XXXVIII, LXX, LXXXI, 61,
 498, 502, 537, 555, 588, 2098, 2670
 Enescu, George LXXI, 829, 2711,
 2714
 Erbiceanu, Vespasian XX
 Esca, A. 397
 Eschil 1074
 Eugenia, regina Franței 1138
 Evolceanu, D. LXIV, 2253, 2608

F

F.A., vezi Aderca, Felix
 Farago, Elena XL, XLIV, 587
 Faur, Ion XVIII
 Făgețel, Constantin Siaban XL,
 2207, 2222
 Ferar, Margareta 2187, 2193
 Ferrero, Guglielmo 1099, 1106, 1201

Filipescu, Constantin, Căpitanul-
 L
 Fira, G. 421
 Firan, F. XL
 Flajšhans, Vaclav 2585
 Fléchier, E. 518
 Flora, Radu 1683, 2168, 2868
 Florescu, Alexandru D. 2308
 Florescu, B. XXII
 Florescu, Nicolae 1544, 1685
 Florescu, Radu 2575, 2576, 2578
 Floru, Ion 2538
 Fochi, Adrian 1891, 1965
 Focillon, H. LXII
 Fogazzaro, A. 1078, 1137
 Fort, P. XXXVIII, XLI
 Fortunescu, C.D. 1468, 1859, 2396,
 2416
 Francudi, E. XXIII
 Frapie, L. 1037
 Frauwallner, E. 1639
 Friedwagner, M. XXVII, LXVIII,
 259, 339, 387
 Frincu, Teofil XX
 Froidour, L. de LXVII, 104
 Frollo, G.L. XXIII, 620
 Frollo, H. XXXVIII, XLIV
 Frollo, I. LVI
 Frollo, Mia LVIII, LIX, 2554, 2567,
 2568, 2571, 2614, 2620, 2621, 2625,
 2651, 2800, 2826, 2852, 2854
 Fulger, Miron 565, 2097
 Fundoianu, B. 2525, 2527, 2528

G

G., D-ra 2450, 2451
 G.B., vezi Baiculescu, George
 G.B.D., vezi Bogdan-Duică, Gheorghie
 G. Const. 2264
 G.I., vezi Ibrăileanu, Garabet
 G.P., vezi Gaston, Paris
 G.P., vezi Pascu, George
 G.T., vezi Topîrceanu, G.
 Gafița, Mihai 1552
 Gaidoz, H. 2698
 Galaction, G. XXVIII, XLI, XLVII,
 XLVIII
 Galippe (medicul) 1108
 Gall, Ivan, vezi Halla, Jan

Gamillscheg, Emil 1736, 2687
 Gane, Iorgu 1508, 1538, 2724, 2726, 2728, 2753
 Gane, N. LIII, CXXXV, 550
 Gaster, M. 1691, 1800, 1801
 Gauchat, L. 251
 Gauthier, Théophile XXXVIII
 Gavel, H. 303
 Găvănescu, I. XXIV
 Găzdaru, D. LXXIII
 Gârleanu, Emil XXVIII, XXXIV, XXXIX XL, 2019, 2026, 2346
 Gelb, A. 330
 Georgescu-Ștefănești, N. XLVIII, 2518
 Georgescu-Tistu, N. LVI, LVIII, LXXVII, 423, 1921, 1944, 1945, 1950, 2334, 2660, 2694, 2734, 2801, 2802
 Gerota, C.V. 1778
 Gheorghiiță, G. 1469
 Gheorghiu, N. LXXIV, 838
 Gherasim, episcopul • Romanului 873
 Gherghel, I. 1849
 Gheție, Ion 1684
 Ghica, Ion XIX
 Gide, André 605
 Giebisch, H. 1639
 Giese, W. 293, 315
 Gilliéron, I. XXXVI, XXXVII, 2698
 Giuglea, G. LIX, 229, 398, 571, 1488
 Giurescu, C.C. LXXVI, 2695
 Gilcescu, Teodor 2667, 2686—2688, 2693, 2702
 Glixelli, Ștefan 1518, 2858
 Gnoli, Domenico 602
 Goga, O. XXVIII, XXXIV, XL, LXIII, LXIX, CXXVI, 551, 569, 586, 630, 632, 645, 688, 703, 718, 721, 1222, 1502, 2029
 Goldner, H. 2441
 Goldstein, K. 330
 Gorki, Maxim 1213
 Gorovei, Artur XXIV, XXVI, LXIV—LXVI, LXIX, 1881, 2642, 2803, 2804
 Gorun, Ion, vezi Hodoș, Al.
 Gourdon, G. 2464
 Graf, Artur 620
 Grammont, M. 326

Graur, Al. LXXII, LXXIII, LXXX, 294, 1554, 1672, 1731, 1794, 1867, 1877
 Graur, Doina 1988
 Grégoire, A. 330
 Gregorian, G. 580
 Gregorian, Mihail 37, 39
 Grigorescu, Dan 2433
 Grigorescu, Nicolae 772, 2098, 2244, 2714
 Grigorescu Bacovia, Agatha 2306
 Grimm, P. 2009
 Grosu, P.D. 40, 41, 44
 Guérin, Charles 1206
 Guillaume, G. 330
 Guillermou, Alain LXXX
 Gulian, C.I. 1963
 Gusti, D. 989
 Guțu Romalo, Valeria 1684

H

Halici, Mihail 2653
 Halla, Jan, 2731
 Han, O. 1543
 Haneș, Petre V. XXXVIII, XLVII, LXXVII, 474, 491, 492, 547, 1525, 1816, 1982, 2081, 2178, 2250, 2310, 2343
 Haneș, Vasile V. LXXVII, 1828, 1829, 1904
 Hangiu, I. 455, 480, 496, 527, 536
 Haret, Spiru XXVII, XXX, XXXIV, XLVIII, 872, 1004, 2698
 Hasdeu, Bogdan Petriceicu XXI — XXVI, XXXIII, XXXV — XXXVII, XLIII, LXXXVIII, 1032, 1575, 1578, 1584, 1827, 1873, 2304, 2492
 Hasnaș, C. Sp. 2189
 Hauser, O. 1157
 Haust, I. 252
 Heftner, Alfred XXXV
 Heine, Heinrich 2505
 Heinzl, E. 1639
 Heliade Rădulescu, Ion XXIII
 Hély, M. 1145
 Hérédia, José Maria de XXXVIII, 596
 Herescu, N.I. 1858, 2776

Herseni, Traian 1930
 Herzog, Eugen 1709, 1711, 1717
 Hétrat, Jean-Boniface 2493
 Hindeburg, Paul von 1276
 Hodoș, Al. XXV, XXXIV, 2351
 Hodoș, Constanța XXV, XXXIV, XLI
 Hodoș, E. XXIII
 Hodoș, I. XX
 Holban, A. LV, LVII
 Holban, M. 356, 364, 1925, 1926, 1929,
 2735
 Holban, Mihail G. 2023, 2263
 Holtzmann 1260
 Holub-Pacewiczowa, Zofija 428
 Hüsek, J. 405
 Hušek, Karol 2731
 Huškova (-Flajšhansová), Jindra
 LIX—LXI, LXVII, LXIX,
 LXXX 225, 478, 623, 703, 1734,
 2569, 2570, 2574, 2577, 2581, 2583,
 2585, 2601, 2603, 2605, 2616, 2669,
 2731, 2732, 2735, 2736, 2794—2796

I

I.D. 220
 I.N. 2218
 I.P., vezi Peretz, Ion
 I.S., vezi Sadoveanu, Izabela
 Iancu, Aurel 41, 61
 Iancu, Marcel 2864
 Ibrăileanu, Garabet XXIV, XL,
 XLI, 599, 1505, 2033, 2036, 2041,
 2093, 2244
 Ibsen, Henrik XLVII, 598, 1135,
 2036
 Iliescu, Ion 1549, 2630
 Imbrescu, Dumitru 1957
 Inculeț, I. LV
 Ionescu, C.A. 1593, 2028, 2092, 2095,
 2214
 Ionescu, Corina 2631, 2632, 2633,
 2634, 2635, 2638
 Ionescu, Dominic 1946
 Ionescu, Maria Th. 475
 Ionescu, Nicolae 1012
 Ionescu, Radu 2670
 Ionescu, Stela 1935

Ionescu, Tache XLIV, L, 953, 957
 Ionescu-Gion, G.I. 831, 1713, 2254,
 2255
 Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana 1680
 Iordan, Iorgu XLIX, LIX, LXVIII,
 LXXI,—LXXIII, LXXVIII,
 327, 1510, 1526, 1554, 1570,
 1664, 1684, 1764, 1771, 1851,
 1865, 1876
 Iordănescu, Constanța 1601
 Iorga, Nicolae XXVIII, XXX,
 XXXII — XXXIV, XXXVII,
 XXXIX — XLI, XLIV, LX,
 LXII, LXX, 803, 853, 858,
 978, 1007, 1038, 1054, 1073,
 1222, 1225, 1404, 1474, 1482,
 1486, 1519, 1586, 1738, 1821, 2027,
 2066, 2094, 2212, 2213, 2288, 2251,
 2259, 2313, 2321, 2347, 2417, 2683
 Iorgovici, Paul 488
 Iorgulescu, Mihail 1488, 2017
 Iosif, Șt.O. XXV, XXVII, XL, XLI,
 552, 558, 2029, 2049, 2101,
 2296
 Iroaie, P. LXXIII
 Isac, Emil XLVII, 1535, 1542, 2494,
 2500—2515, 2517—2520, 2523, 2595,
 2633, 2654, 2675, 2678, 2781, 2783,
 2805—2819
 Iser, Iosif 1589, 2863
 Ispas, Sabina 1977
 Ispirescu, P. XXII
 Istrate, D-ra 2731
 Istrati, C.I. XXVIII, XXX, XLVII,
 L, LII, 872, 2499, 2820
 Istrati, Gavril 1545, 1783, 1879
 Istrati, Panait 583
 Ivașcu, George XXIV, 1513, 1997
 Ivănescu, Gheorghe LXXIII, 1869,
 1871

J

Jacimirskij, A.I. 1715, 1722
 Jakobson, Roman 1688
 Jarnik, Hertvik LX, 2573, 2575,
 2576, 2582, 2584, 2589, 2592, 2597,
 2600

Jarnik, Jan Urban XXIII, XXX,
 LX, 400, 2445, 2573, 2575, 2576,
 2578, 2580, 2582, 2584, 2589, 2592,
 2597, 2600, 2603
 Jeanjaquet, J. 190, 251
 Jespersen, O. 330
 Jireček, C. 2483
 Joinville, Jean de 2463, 2471, 2698
 Jórdan, L. 330
 József Attila 721
 Jud, Jakob XLIII, 1757
 Jullian, C. 410
 Juszi, Oszkar 2517

K

Karnabatt, D. 2080, 2083, 2088, 2188
 Kirileanu, Gh.T. XXIV, LXVI,
 LXXVIII, 1620, 1906, 2639, 2695
 Key, Ellen 1212
 Klavna, J. 405
 Kogălniceanu, Mihail XVIII, 518
 Kogler, K. 2422
 Köls, Karoly 1557
 Konaki, Costache, vezi Conachi, Cos-
 tache
 Kopitar, B. 541, 1575
 Körting, Gustav, 198, 210, 2458, 2481,
 2487
 Koschwitz, E. 2521
 Kretz, F. 405
 Kriete, F. 2443
 Krüger, Fr. 418

L

L.P., vezi Locusteanu, Petre
 Lacea, Constantin LIX, LXVIII, 2629
 Laffite, doctorul 1165
 Lamartine, Alphonse de 1199
 Lannes, Ferdinand 2716
 Lapedatu, A. LV
 Lapedatu, I. Al. XX
 Lapedatu, Nistor 2714
 Lascăr, Vasile 2490
 Laurian, August Treboniu XX,
 XXIII
 Laurian, D. Aug. XXVIII
 Lavedan, H. 1179

Lazăr, Gheorghe 491
 Lăcusteanu, M. 2253
 Lăzăreanu, Mircea 1469
 Lăzărescu, Emil 2544
 Lăzărescu, Paul 1787
 Leblond, Marius-Ary LI, 839
 Lebon, Gustave 1226
 Lecca, Haralamb G. XXXII, 548, 2732,
 2850
 Leconte de Lisle, Ch. XXXVIII
 Leculescu, Ion 866
 Legrand, Alphonse 1202
 Leite de Vasconcellos, J. LXVIII
 Leon al XIII-lea, Papa 1077
 Leopardi, G. 1097
 Lepădatu, Alex. 1500
 Leroy-Beaulieu, A. 1144
 Levitschnigg, H. 494
 Lhande, P., abate 410
 Lipszky, Ioan de 539
 Lița, C. LV
 Lloyd, George 1269
 Locusteanu, Petre 1589, 2372, 2863
 Loghin, Constantin 1983, 2161, 2868
 Lombard, Alf LXXII, LXXIII 340,
 1614, 2857
 Lope de Vega 2780
 Lot, F. 316
 Louys, Pierre 1202
 Lovinescu, Eugen XXXII, XXXVII,
 XXXVIII, XL, LV, LX 1476,
 1984, 2033, 2231, 2403
 Lucaci, Const. 2869
 Luchian, Șt. XLVII
 Ludo, I. XXXVIII
 Ludovic al IX-lea 842
 Lupaș, Ioan XXXIV
 Lupi, Gino 2166
 Lupa Antonescu, A. XXXIX, 1816

M

M. 2262
 M., D-ra 2698
 M.A.R. 2384
 M.G.H., vezi Holban, Mihail G.
 M.I., vezi Iorgulescu, Mihail
 M.R., vezi Roques, Mario
 Macabronschy, vezi Macedonski, A-
 lexandru

- Macedonski, Alexandru XXI,
 XXII, XXV, XXVIII, XXXII,
 XLVI, XLIX, LIV, LX,
 567, 630, 889, 1587, 1595-1597,
 1601, 1613
 Mackensen, August von LIV, 1596
 Macrea, Dimitrie LIX, 1550, 1669, 1671,
 1675, 1676, 1678, 1682, 1782, 1866
 Maeterlinck, Maurice XXXVI,
 Maftel, Ionel 1657
 Mahler, G. 4117
 Maillart, Jean XXVIII, 2453
 Maior, Petru 488
 Maiorescu, Titu XIX — XXIV,
 XXVIII, XXX, XXXIII,
 XXXVI, XL, 451, 459, 496, 502, 511,
 516, 532, 573, 576, 1585, 1810, 1984,
 2035, 2050, 2253, 2486, 2512
 Maissen, Augustin 1878
 Mangra, V. 543
 Maniu, Adrian LVIII
 Maniu, Iuliu 1329
 Manliu, I. 789
 Manno, Fernando LXI, LXXV,
 354, 1927, 1928
 Manolescu, Florin 631, 2237
 Manu, Emil 1991
 Manu, Jean 1520
 Marcea, Pompiliu 590, 2183
 Marchessou, Régis 2449, 2455, 2462,
 2463
 Marcu, Alexandru 1928, 2718
 Margela, Ștefan 188
 Marian, Simion Florea XXIII, XXIV,
 XXVI, XXX
 Marin, F. 2443
 Marinescu, E. 1535, 1542
 Marinetti, F.T. XLVI, LIX, 1103,
 1317, 2568
 Marino, Adrian 1613
 Marouzeau, J. 328
 Martonne, E. de LXII
 Massenet, T. 2448
 Massim, I.C. XX, XXIII
 Mauclaire, Camille 1150
 Mazel, Henri 1133
 Mănilici, Călin 471
 Mărăcineanu, D. 27
 Mărdărescu, Maria 368
 Mediz, Karl 778
 Medrea, Cornel 2866
 Mehedinți(-Soveja), Simion XXXIX,
 LV, 514, 1023, 1039, 1080,
 2022, 2054, 2055, 2058, 2296
 Meillet, Antoine XXVII, LXVI,
 230, 253, 285, 312, 321, 330, 2400,
 2415, 2698
 Mendès, Catule 1105
 Ménendez Pidal, Ramon XLIII, 2471
 Meriggi, P. 330
 Merrill, Stuart 604
 Metaxa-Doro, G. 833
 Metroniu, Aureliu 2105
 Meyer, Paul XXXVI, XXXVII, 207,
 1040, 1710, 2468 — 2481, 2483,
 2487-2489
 Meyer-Förster, Wilhelm XLVI, 765,
 2202, 2513
 Meyer-Lübke, W. XXVI — XXVII,
 LXVIII 304, 1692, 1708, 1716,
 1724, 1809, 1840, 1916
 Michelet, Jules 844
 Miciunescu, [?], 2821, 2822
 Micu, Alexandru XVIII
 Micu, Dumitru LVIII, LXXXVII,
 LXXIX, 445, 480, 496, 527, 536, 629,
 1523, 1531, 2169, 2172, 2425, 2427
 Micu, Samuel 485
 Micu, Șt. 2021
 Mihai Viteazul 845, 2308
 Mihalache, C.N. 1469
 Mihali, Simeon XVIII
 Mihăescu, Gib I. LVIII
 Mihăescu, Haralamb LXXIII
 Mihăilă, Gheorghe 1660, 1789
 Mihăilescu, Florin 442, 496, 2184, 2185
 Miklosich, Franz 2491
 Milesi, Bianca XXI
 Millardet, G. 231, 268
 Mille, Constantin XXII, 2511
 Millo, Matei 491
 Minulescu, Ion XLI, LVIII, LXIX,
 1535, 2170, 2207, 2233
 Mirea, A., vezi Anghel, Dimitrie și
 Iosif, Șt. O.
 Mistral, Frederic L. LXVIII,
 1154, 2521
 Mitescu, Adriana 455, 523, 1469
 Mirzescu, G. XXI, XXX, 2698
 Mohanu, C. 1795
 Mohl, F.G. XXXIV, 2472, 2476

Molière, Jean-Baptiste Poquelin 1436
 Molnar-Piuariu, Ioan 488
 Morariu, Leca LXVIII, 289, 2399
 Moraru, Constantin 2428
 Morel-Fatio, A. XXVII, 2698
 Morf, H. 2453
 Moroianu, Gh. 2850
 Moroşanu, C. Th. 2280
 Morţun, V. G. XXII
 Mueller, Friederich LI
 Munteano, B., vezi Munteanu, Basil
 Munteanu, Basil 1984, 2297, 2409
 Murăraşu, D. 459, 496, 503, 568, 576,
 580, 1993, 2186, 2238, 2430
 Muret, E. 251
 Murnu, Gheorghe XXV, LXVI,
 LXXVI, 286
 Musicescu, G. XXIII
 Mussafia, Adolfo 11
 Mussolini, Benito 1001
 Muşlea, Ion 430, 1882, 1953, 1976

N

N.I., vezi Iorga, Nicolae
 N.I.P. 2089, 2096
 Nandriş, Gr. LXXII, 1854
 Nanu, D. LXXV
 Nanu, I. LXXVI
 Napoleon I 1047
 Nădejde, I. XXII, 2060
 Nădejde, Sofia XXII
 Năsturel, Radu, vezi Densuşianu, Aron
 Neculce, Ioan XLVIII
 Negruzzi, Costache 494
 Negruzzi, Iacob C. XIX, XXXVII,
 XLVII, LV, LVIII, LXX, LXXI,
 1942, 2714
 Negulescu, Petre XXIV, 784
 Nero 1099
 Netea, Vasile 2072
 Nicolescu, N. 487
 Nicolescu, P. 2435
 Nicolescu, Petre I. 2432
 Niculescu, Al. 1681, 1755, 1797
 Niculescu, Laurenţiu 1687
 Niculescu, Radu 1979
 Niculescu-Varone, G.T. 426, 1495,
 1655

Niederle, L. 405
 Nietzsche, Friedrich 1102, 1195
 Nistor, I. LV

O

O.C.T., vezi Tăslăuanu, Oct. C.
 Octavian, P. 2030
 Odobescu, Al. XXII
 Olsen, Hedvig 286
 Onciul, D. XLVII, LV, LXXI,
 811, 1475, 1768, 2490
 Onciulescu, Teodor, 368, 1884
 Onciulescu, Teodoro, vezi Onciulescu,
 Teodor
 Oniţiu, V. XXIII
 Onu, Liviu LXXXI, 2842
 Oprescu, George 1541, 2670, 2823
 Opreşan, I. 1469
 Orsini, Giulio, vezi Gnoli, Domenico
 Ortiz, Ramiro LXX, 836, 2419,
 2690, 2718
 Ornea, Z. 2179, 2180, 2398
 Otescu, I. 391
 Otto, R. 192

P

P. 2246
 P., vezi Pamfile, Tudor
 P.C. 1873
 P.V.H., vezi Haneş, P.V.
 P. Nicanor & Co vezi Ibrăileanu, G.
 Paget, R.A.S. 330
 Palay, Simin 342
 Pamfile, I. 390
 Pamfile, Tudor 216, 393, 1752, 1880,
 1940
 Panaitescu, P.P. LXXVII, 2640
 Panaitescu-Perpessicius, D. LVI,
 LXXXI' 627, 1564, 1569, 1868,
 1956, 2165, 2196, 2197, 2291, 2298,
 2300, 2335, 2864
 Pangrati, E. XXX, LXII, 2490
 Pankhurst, Sylvia 2670
 Pann, Anton 505
 Papacostea-Danielopolu, Cornelia
 LXXIX

- Papadat-Bengescu, Hortensia XLI, LV, LXVIII
 Papadima, Ovidiu 1999, 2303
 Papadopol, Paul I. 1665, 1926, 2016
 Papahagi, P. XXXIX, 208, 388
 Papahagi, Tache LII, LIII, LVI, LVIII, LIX, LXII, LXIV, LXVI, LXVII, LXXIII, LXXIV, LXXVI, 29, 232, 260, 317, 419, 425, 433, 1853, 2728, 2731, 2739, 2855
 Papini, Giovanni 1189
 Papiu-Ilarian, Al. 470
 Paraschivescu, Maria Vintilă 2852, 2854
 Paraschivescu, Vintilă LIV, LV, LXII, LXIII, LXVIII, LXIX, LXXVI, 889, 2524, 2533, 2537, 2538, 2553, 2572, 2626, 2656, 2657, 2658, 2664—2666, 2773, 2824, 2825, 2826, 2852
 Paris, Gaston XXVI — XXXII, XXXVI, LXXIX, 1615, 1690, 1698, 1699, 1707, 1798, 1807, 1939, 1954, 2445—2449, 2453, 2455, 2458—2481, 2483, 2487—2489
 Pascoli, Giovanni 611
 Pascu, Giorge 781, 1482, 1662, 1730, 1748, 1750, 1759—1763, 1827—1829, 1838, 1840, 1860, 1862, 1911, 1912, 2289
 Pașca, Șt. LIX
 Patsch, G. 406
 Paul, Hermann 1811
 Paul, Zam. 1784
 Paulhan, Fr. 1002, 1049
 Pauls, A. 383
 Pavelescu, Gh. 1506
 Păcurariu, D. 61
 Păcuraru, D.M. 1594, 1595
 Păltânea, P. XXXVIII, LX, 609, 2198, 2333, 2336, 2390, 2403, 2518, 2588, 2852
 Păsculescu, N. 394
 Pătruț, I. LIX
 Păun, Octav 368, 466, 1877
 Păunescu-Ulmu, T. 1481, 1503, 1925, 2440, 2691
 Pârvan, V. LV, LVI, LXXI, 243, 1477
 Pedersen, H. 318
 Pedrotti, G. 329
 Peltz, I. XXII
 Peregrinus, vezi Bogrea, Vasile
 Peretz, Ion 1766
 Periețeanu, I. Gr. 2070
 Perpeșciuc, vezi Panaitescu-Perpeșciuc, D.
 Pershing, John Joseph 1292
 Petică, Șt. XXII, XXVII, XXXII
 Petrașcu, N. 545
 Petrescu, Camil LV
 Petrescu, Cezar LVIII, LXVIII
 Petric, I. XXI
 Petride, T. 1565
 Petrov, A. 305
 Petrovici, Ioan LXX, 335, 1475, 1660
 Pfieler, W. 437
 Philippide, XXIII — XXVII, XXX, XXXVII, XL, XLI, LVIII, LXVI, LXVIII, 200, 201, 295, 794, 1727, 1810, 1811, 1820, 1831, 1860, 1869, 1871, 1874, 1879, 2041, 2221, 2482, 2695, 2698
 Philippide, D. 1032
 Picot, E. XXXVI, 2465
 Pillat, Dinu 1532, 2239
 Pillat, Ion XL, LVIII, LXIX, LXXXI, 627, 1960, 2538, 2864
 Piru, Al. 630, 632, 2163, 2241
 Pizarro, M. 2718
 Pleșuică, D. XLIV
 Podest, [?] 2735
 Poe, Edgar Allan, XLVII, 2806
 Poincaré, Lucien LV
 Pongs, A. 330
 Poni, Petru XXIII, XXX, LV
 Pop, Augustin Z. N. LXXIII, LXXX, 599, 800, 1471, 1484, 1903, 2341, 2532, 2569, 2570, 2574, 2577, 2581, 2583, 2585, 2601, 2603, 2605, 2616, 2669, 2731, 2732, 2735, 2794—2796, 2843, 2848, 2858, 2863
 [Pop], Benjamin XVII
 [Pop], Dina XVII
 Pop, Dumitru 1612, 1889, 1900
 [Pop], Elisabeta XVII
 [Pop] George XVII

Pop. Iulia XVII
 Pop. Mihai LXXVII, 1885, 1886
 Pop. Sever LIX, 335
 Pop. Vizantie XVII
 Pop. Reteganul, I. XXIII
 Popescu, C. 421
 Popescu, Ion 1791
 Popescu, Mihail 2580
 Popescu-Spineni, Marin 1653, 2287,
 2608, 2672
 Popescu-Telega, Al. LIV, LVI,
 LX, LXIII, LXX — LXXVII
 1468, 2524, 2534, 2690, 2696,
 2698 — 2700, 2704, 2705, 2707,
 2708, 2710 — 2723, 2725, 2727,
 2729, 2733, 2736, 2737, 2738 —
 2757, 2759 — 2776, 2778 — 2780,
 2782, 2784 — 2786, 2788, 2790, 2791,
 2827, 2828
 Popovici, [?] 2444
 Popovici, Iosif XLIII, LVI, LXVI,
 C, 1853
 Popovici, Sofia XVII
 Popovici Bănăţeanul, I. XXIII
 Popp, Ghiţă 1490
 Pouegh, J. 413
 Precup, E. 414
 Preda, I. LXXIV
 Preda, Luca LXII, 1537, 2766, 2768
 Predescu, Lucian 1630, 2295
 Procopovici, Al. LXIV, — LXVI,
 LXVIII, 276, 1853, 1856
 Protopopescu, Dragoş 835, 1725, 1779,
 2195, 2518
 Pumnul, Aron XIX
 Puşcariu, Elena XXIX, LXXVI,
 2448, 2454, 2457, 2787, 2789, 2792,
 2793, 2797
 Puşcariu, Emil XX
 Puşcariu, Olga 2787, 2792, 2793
 Puşcariu, Sextil XXV, XXVI,
 XXXVII, XXXIX, XL, XLI,
 XLIV, LVI, LVIII, LIX, LXI
 LXIV, LXV, LXVI, LXVIII,
 LXX, 214, 215, 220, 233, 275,
 296, 335, 519, 1740, 1815,
 1818, 1823, 1824, 1825, 1855, 1856,
 1874, 2062, 2350, 2395, 2491

Q

Quinet, Edgar 844
 Quintescu, N. XXII, XXIII,
 XXXVI

R

R. 2349
 R.C. 2249
 Racovski [?], doctorul 1355
 Radian, Sanda 1992
 Raifaică, Maria 2842
 Raica, T. vezi Ionescu-Gion, G.I.
 Ralea, Mihail 1897
 Raşcu, I.M. XXXVIII, XLIII, 568,
 1908, 2071, 2211, 2536, 2540, 2543,
 2545 — 2552, 2555 — 2562, 2564 —
 2566, 2579, 2586, 2587, 2590, 2591,
 2593, 2594, 2596, 2598, 2599, 2602,
 2604, 2606, 2607, 2609, 2611 — 2613,
 2615 — 2619, 2623, 2641, 2647, 2701,
 2703, 2706, 2730, 2739, 2829 —
 2835, 2853, 2855
 Raynaud, editor 2464, 2465
 Rădulescu, Mircea Dem. 2377
 Rădulescu-Codin, C. XLIV, 407
 Rădulescu-Motru, Constantin XXXII,
 LXIII, LXXIV, LXXVI, LXXVII,
 838, 1512, 1551, 1654, 2274, 2309,
 2763
 Rădulescu-Pogoneanu, I.A. 794, 818,
 819, 1765, 2257, 2486
 Răpeanu, Sanda 1486
 Răpeanu, Valeriu 1486
 Rebreanu, L. XL, LV, 582
 Régnier, Henri de XXXVIII, XLI,
 599, 2038
 Rethy, Ladislau 194
 Richet, A. 1280
 Riese, W. 2443
 Rizescu, Ion 1546
 Rodin, Auguste 1092, 1219
 Rohlfis, G. 277, 306, 343
 Rolland, Romain LI
 Romagnoli, Ettore 1502
 Roman, Ion 1519
 Romanescu, Aristizza XLVI, 780
 Rops, Félicien 1065

- Roques, Mario XXVII, XXXI, XXXVI, XXXVII, XXXIX, XLII, LVII, LXII 269, 1517, 1703, 1744, 1753, 1755, 1780, 1915, 1918, 2353, 2360, 2402, 2407, 2413, 2698
- Rosenberg, A. 1467
- Rosetti, Alexandre, vezi Rosetti, Alexandru
- Rosetti, Alexandru XLIII, LV, LXII LXXII, LXXVI, LXXX, 33, 171, 176, 234, 262, 278, 307, 322, 331, 349, 1511, 1513, 1572, 1610, 1667, 1684, 1685, 1728, 1733, 1763, 1776, 1781, 1796, 1848, 1852, 1867, 1868, 1870, 1922, 1924, 2290, 2304, 2401
- Rosetti, Radu D. XXV, 561, 2850
- Roșu, Nicolae 2294
- Rotaru, Ion 2181
- Rousselet, abatele 2698
- Rotică, G. XLIV
- Rubriquis, Guillaume de 842
- Ruffini, Mario 1670
- Russo, Alexandru 474, 2178
- Russo, D. LV, 1518, 2858
- Russo, Veronica LXXX
- Rusu, Andrei 2163
- Rusu, Ioan XVIII
- Rusu, Liviu 1958, 1969
- Rusu, Matei 1472, 1473, 2673
- Rusu, Valeriu LXXV, LXXIX, 71, 1530, 1539, 1566, 1790, 1792, 2842
- Rusu-Șirianu, I. XXIII
- Rüttimeyer, L. 402
- S**
- S. 2253
- Sadoveanu, Ion Marin LVIII
- Sadoveanu, Izabela 810, 1501
- Sadoveanu, Mihail XXXVIII, XL, XLI, LV
- Saintyves, P. 439
- Saligny, A. LV
- Sandfeld, Kr. XXVI, 279, 308, 1844
- Sandu Aldea, C. XL,
- Santos Chocano, José 612
- Sapir, E. 330
- Saroihandy, J. XXVII, LXII, 280, 2698
- Sassu, ministrul agriculturii 986
- Sava, A.V. 297
- Sava Bursuc, Marieta 1617
- Savin, G. LXIX, 2659
- Sandulescu, Al. 466
- Săulescu, Mihail 2377
- Sân-Giorgiu, Ion 1919
- Sbiera, I.G. XXXI
- Schaad, G. 344
- Schiller, Friedrich 1034
- Schmidt, E. XXVI, 2698
- Schmitt, A. Th. 345
- Schrader, Otto 224
- Schrijnen, Jos. 59, 302, 332
- Schuchardt, Hugo XXIV, 245, 263, 270
- Schultz-Gora, O. XXX, 2447, 2465—2468
- Schwake, Helmut Peter 1792
- Scorpan, Gr. LXXIII
- Scriban, Iuliu, arhimandritul 913, 919, 1242, 1326
- Sebastian, Mihail 1480
- Seche, Luiza, 1684
- Seche, Mircea 1684, 1767
- Sechehaye, A. 271, 330
- Seidel, Eugen LXXII, LXXIII
- Seidel-Slotty, Ingeborg LXXII, LXXIII
- Septimiu Sever 1127
- Serra, G. LXVIII
- Servien, Pius 309
- Sevastos, Elena 386
- Sevastos, Mihail 2093, 2102, 2104
- Ștefea, C. 2575, 2578, 2580, 2597
- Shakespeare, William 1199
- Sieg, A. 235
- Siegling, E. 235
- Silași, Grigore XX
- Silvan, Gh. 554
- Silvestri-Giorgi, A. 1931
- Simion, Eugen 496, 532, 573, 576, 1476
- Simionescu-Râmniceanu, M. 2033
- Simonescu, Dan 1670, 2001
- Simplex, vezi Păcuraru D.M.
- Simu, A. XLVI
- Sirbu, Ion 1005, 2259
- Skok, P. LXVIII, 236, 438

- Sköld, H. 346
 Slama-Cazacu, Tatiana 1688
 Slavici, Ioan XIX, XXIII, XXVIII,
 XXXIV, XLII, 242, 226, 546,
 556, 557, 1772—1774, 2040
 Slavik, F.A. 405
 Smith, H. 346
 Solacolu, Barbu 1552
 Sommerfelt, A. 330
 Sorel, Albert 856
 Soricu, I.U. XLIV, 2213
 Soudan, N. 810
 Spargo, J.W. 318
 Speranța, Th.D., vezi Speranția, Th.D.
 Speranția, Eugeniu XLVIII, 1536,
 1673, 2170, 2171, 2424, 2426, 2428,
 2518
 Speranția, Th.D. XLII, XLV,
 13, 396, 1741—1742, 1747—1751,
 1753, 1754, 2084
 Sprietsma, Cargill 1981
 Spitzer, Leo XXXVI, XLVIII,
 LXXII, LXXIII, 287, 1964
 Stahl, Henri XXXI, XLIV
 Stamate, Costache 492
 Stamatiad, Al.T. XXII, XXXVIII,
 562, 2086, 2190, 2207, 2836, 2838
 Stancu, Zaharia XL
 Stănescu, Gh. 1990
 Stănescu, N. 2361
 Stengel, E. 1693 — 1965, 1721,
 1802, 1813
 Stere, C. LXIX, 921, 946, 968, 1232,
 1321
 Stere, I. XL, XLI
 Steriadi, J.AL XLVII
 Stoica, Cornel 1470
 Stoica, Gh. 2398
 Stoica, V. 1515
 Stoican, Petru 1470
 Stoika, Cezar LXIX, 477
 Stoika, Constantin T. LIII, LXIX,
 477, 530, 590, 2194, 2223, 2532, 2537
 Stoika, Titus T. LXII, LXIX, 477,
 2551, 2563, 2588, 2622
 Stoilow, S. 2771, 2784
 Stoleru, Victor 2002
 Straje, Mihail 1633
 Strauss, Richard 1194, 1196
 Streinu, Vladimir. XLVI, LV, 2177
 Stroescu, Sabina C. 1634, 1937
 Struțeanu, Scarlat 1483, 2014
 Suchianu, I. 789
 Sulică, N. 2646
 Sully Prudhome XXXVIII
 Susan, D. 1624
 Swinburne, A. Ch. 603, 1017, 2056
 Szamuely, frații 927
- Ș
- Șandru, Dumitru LXXVII, 1521, 1611,
 1656, 1663, 1665, 1666, 1735, 1951
 Șăineanu, Lazăr 1718
 Șchiopu, Mihaela 2175
 Șchiopul, I. 397
 Șeicar, Pamfil 1496, 2220
 Șerb, Florica, 71, 472
 Șerb, Ioan LXXIX, 71, 472, 630, 632,
 1567, 1568, 1621, 1790, 1792, 2448,
 2454, 2457
 Șerban, [?] 2533
 Șerbănescu, Alec 1470
 Șiadbei, I. 1920, 1923
 Șincal, Gheorghe 486, 539
 Ștefan cel Mare 518
 Ștefănescu, profesor 2752
 Ștefănescu, Cornelia 1480
 Știrbei, I. LXVIII
 Ștrempe, Gabriel 2434
 Șuluțiu, Octav 2292
 Șuteu, Flora 1684
- T
- T. 2320
 T., vezi Tomescu, D.
 Tafrali, O. 1598
 Tagliavini, Carlo LXVIII, 237, 281,
 282, 288, 310, 1729, 2405, 2408
 Taille, Fr. LXXII
 Taine, Hippolyte 594
 Talos, Ion 1936, 1976
 Tanoviceanu, I. 2259
 Tappolet, E. 251
 Tarța, Iosif XVIII
 Tănăsescu, Antoaneta 466

Tăslăuanu, Oct. C. XXXIV, 2020, 2031,
2345

Tătărescu, Gheorghe 978, 2772

Teculescu, H. 429

Tempea, Radu 488

Teodoreanu, Al. O. LVIII

Teodorescu, D.V. 577

Teodorescu, G.Dem. XXIII, XXIX,
2463, 2698

Teodorovici, Ioan 539

Teohari, N. Em. 2066, 2067

Theodorescu, Barbu 1887

Theodorescu, D. 593

Thoma Ionescu, Maria 572

Thomas, A. XXXVII

Tiktin, H. XXV, XXVI, XXXIX,
, 2491, 2492, 2522, 2542, 2695,
2697

Tillac, J.P. 415

Titulescu, Nicolae 978, 2771, 2772

Titz, K. 247

Tobler, A. XXVI, XXXII, 187, 2445,
2465, 2698

Tocilescu, Grigore XXVIII

Todoran, Romulus 1674, 1790

Tolstoi, Lev. 1084

Toma, A. 586

Tomescu, Dumitru XL, 2074,
2374, 2375, 2377, 2379, 2383, 2387,
2390

Tomuş, Mircea 1985

Tomuţa, Ion 2015

Topîrceanu, George XLI, XV,
574, 1236, 2229, 2391

Torouşiu, I.E. 1606, 2296, 2535

Toussaint, Franz XXVI

Traian, Marcus Ulpius 1122

Treml, L. LXXII

Trivale, Ion XLIX, 2187, 2193,
2221

Trombetti, A. 248

Trost, P. LXXII

Trubetzkoy, N. 330

Tzara, Tristan XXXVIII

T

Țărâlungă, Ecaterina 2003

Țăranu, Victor N. 46

Țichindeal, Dimitrie 488

Țițeica, Gheorghe XXVIII, LV
Țîra, Vasile 1898

U

Udreanu, Oana 1899

Uhlenberck, C. 333, 434

Ungheanu, Mihai 1469

Ureche, Grigore XLVIII

Urechia, V.A. XXV, XXIX

Ursache, Petre 1978

Utrillo, Maurice 1404

V

V., vezi Viorel, Lascăr

Vaida-Voevod, Al. 994, 1329, 1390

Valaori, Iuliu LXIV, 254, 2721

Van der Aa, P. 842

Van Gennep, Arnold LXV, 411, 432,
4057

Van Ginneken, J. 330

Van Lerberghe, Charles XXXVIII, 613

Van Wijk, N. 320

Varlaam, mitropolitul Moldovei
1816

Vaschide, N. 2850

Vasilii, Al. LXXIV, LXXVI, LXXVII,
41, 53, 60, 61, 63-65, 68, 69, 1492,
1514, 1611

Vasilii, Em. 41, 61

Vasmer, M. 408

Vassilich, G. 1812

Vatamaniuc, D. 212, 556, 557

Vaugnex, H. 1159

Văcărescu, Alecu 489

Văcărescu, Elena 545

Văcărescu, Iancu 490, 492

Văcărescu, Ienăchiță 488

Văcărescu, Nicolae 489

Văcăreștii 505

Vendryes, J. 330, 2608

Vergilius (Publius Vergilius Maro)
2571

Verhaeren, E. XXXVIII, XLI, 601,
614, 616

Verona, A.G. XLVII

Verzea, colonelul 1353

Vescu, Victor 1677

Vesper, Iulian 1556, 2307
 Vianu, T. XXII, LV, LVII, 567,
 1527
 Vicu, A. 273
 Victoria, regina 1028
 Vidossi, G. 440
 Vinea, Eugen 2215, 2217
 Vinea, Ion XXXVIII, 2227
 Vinson, J. 410
 Viorel, Lascăr 2273
 Vircol, V. 221
 Virgolici, Șt. XXIII
 Virtosu, Ileana 2842
 Virtosu, Ileana 2842
 Vlahuță, Al. XXV, XXVIII, XXXII,
 XLIX,
 Voiculescu, Marioara XLVI,
 Voiculescu, Vasile XXVIII, XL,
 LVII
 Vollmüller, V. 192
 Voretzsch, K. 2458
 Vrabie, Gheorghe 1890, 1895, 1961,
 1974
 Vrinceanu, Dragoș, 1493, 1933
 Vuia, R. 416
 Vulcan, Iosif XX

W

W. 2393
 Wagner, Richard 2039, 2448
 Waillant, A. LXXII

Wald, L. 1672
 Wartburg, Walther von 238, 312, 321
 Weigand, G. XXV, XXVI, XXIX,
 XXXVII, XLVI, 81, 193, 197, 206,
 209, 392, 1712, 1739, 1743, 1746,
 1756, 1758, 1808, 1814, 1817, 1901,
 1902, 2491, 2492
 Wilde, Oscar 2494
 Willamowitz-Möllendorf, V. XXVI,
 2698

X

Xenopol, A.D. XXII, XXIV,
 XXV, XXVIII, XXX, XXXII, 89,
 201, 1148, 1585, 1811, 1819

Z

Zaciu, Mircea 1625, 1986
 Zalomit, I. XXIII
 Zamfirescu, Alexandru 2496, 2497,
 2498
 Zamfirescu, Duiliu XXVIII, XLV,
 516, 563, 2542
 Zamfirescu-Rarincescu, Mariana 1507
 Zank, Rodica 1785
 Zanne, I.A. XXVIII
 Zauner, Adolf XXXI, 1704, 1754
 Zavalde, Dim. C. 2191, 2381
 Zărnescu, Narcis 1994
 Zilot Românul 491
 Zund, Adolphe 2450, 2451